

การศึกษาวិเคราะห์คัมภีร์คหยมหาชาตันทระ

โดย

นางสาวสุดาพร เขียวงามดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาสันสกฤตศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันออก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์คฤหสมาชตันตระ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาสันสกฤตศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาภาษาตะวันออก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

AN ANALYTICAL STUDY OF GUHYASAMĀJA TANTRA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (SANSKRIT STUDIES)
Department of Oriental Languages
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ การศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์คฤหยาสมชาติต้นตระกูล
โดย สุดาพร เขียวงามดี
สาขาวิชา สันสกฤตศึกษาแบบ 2.1 ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ มั่งมีสุขศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)
พิจารณาเห็นชอบโดย
..... ประธานกรรมการ
(อุเทน วงศ์สถิตย์)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(จิรพัฒน์ ประพันธ์วิทยา)
..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(พระราชปรีดิมนิ (เทียบ) มาลัย)

57116805 : สันสกฤตศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุष्ฎิบัณฑิต

คำสำคัญ : คหยมสมาชตันตระ / วัชรยาน / มณฑล

นางสาว สุดาพร เขียวงามดี: การศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์คหยมสมาชตันตระ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ มั่งมีสุขศิริ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อปริวรรตและแปลคัมภีร์คหยมสมาชตันตระจากภาษา
สันสกฤตให้เป็นภาษาไทย และศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา ประวัติความเป็นมา การแบ่งระดับขั้นตอนของการ
ปฏิบัติโยคะ พระธยานิพุทธ ศักติ เทพเจ้า มณฑล มนตร์ การบรรลุนิโธจิต และการทำพิธีกรรมต่างๆที่
ปรากฏอยู่ในคัมภีร์

ในตอนต้นกล่าวถึงข้อถกเถียงในการกำเนิดขึ้นของคัมภีร์โดยมีนักวิชาการหลายสำนักให้
ความเห็นว่าการคัมภีร์น่าจะมีการแต่งและพัฒนาขึ้นในหลายยุคสมัย โดยคัมภีร์ประกอบไปด้วยร้อยแก้วและร้อย
กรอง มี 18 บท บทที่ 18 สำคัญที่สุดเพราะเป็นบทสรุปของเรื่องราวในคัมภีร์ทั้งหมด การปฏิบัติพิธีกรรม
แบบตันตระในคัมภีร์ถูกเผยแพร่ออกไปโดยสองสำนักหลัก คือ สำนักของสิทธิธนาคารชุน และสำนักของ
พุทธศรีชญาณ

จากการศึกษาพบว่า การแบ่งระดับของโยคะในคัมภีร์มีอยู่ 2 แบบหลัก คือ แบบสามานยะ
(ทั่วไป) และแบบสมบูรณ(ขั้นสูง) และแบ่งประเภทของโยคะเป็น 4 ขั้นตอนใหญ่ คือ ขั้นเสวก ขั้นอุปสาธนะ
ขั้นสาธนะ ขั้นมหาสาธนะ ในโยคะทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ถูกผสมอยู่ในโยคะทั้ง 2 แบบหลัก

ลัทธิศักติถูกนำเข้ามาพร้อมกับพระธยานิพุทธทั้ง 5 ซึ่งเป็นตัวแทนชั้นทำให้เกิดพลัง และ
ก่อกำเนิดเป็นเทพเจ้าต่างๆตามสายของแต่ละตระกูล ประจำอยู่ที่คตต่างๆของมณฑลโดยมีพระอภิชโยภยะเป็น
ตัวแทนของวัชรธรรยู่ตรงกลาง เทพแต่ละองค์มีมนตร์ประจำองค์ สาระในด้านพิธีกรรมที่ถูกกำหนดให้ต้อง
ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ในคัมภีร์ตั้งแต่แรกเริ่ม คือ การใช้ชีวิตอย่างสุดโต่ง ขัดแย้งกับศีลธรรมจนทำให้คนต่าง
นิกายเข้าใจว่าสำนักตันตระสายนี้เป็นลัทธินารังเกียจและเลวร้ายมาก อย่างไรก็ตาม การกระทำเหล่านี้ชาว
ตันตระถือว่าเป็นเครื่องประกอบของการปฏิบัติโยคะให้บรรลุถึงนิโธจิต และขั้นตอนสุดท้ายที่จะทำให้สาวก
ตันตระบรรลุถึงขั้นสมบูรณได้คือพิธีกรรมอภิเชกที่อาจารย์ผู้ทำพิธีต้องถ่ายทอดให้แก่ศิษย์

57116805 : Major (SANSKRIT STUDIES)

Keyword : GUHYASAMĀJA TANTRA / VAJRAYĀNA / MAṆḌALA

MISS SUDAPORN KHEWNGAMDEE : AN ANALYTICAL STUDY
OF GUHYASAMĀJA TANTRA THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SOMBAT
MANGMEESUKSIRI

This thesis aims to transcribe and translate the Guhyasamā ja Tantra from Sanskrit into Thai and to analytically study the contents, the histories, the process of dividing the levels of yoga practice, Dhyā nibuddhas, Ś aktis, Gods, Maṇ ḍ ala, Mantra, Achieving Bodhicitta and performing various rituals that appear in the scripture.

At the beginning, it discussed the ongoing debate about the origins of the scripture, with many scholars commenting that the scripture must have been composed and developed over many eras. The scriptures consists of both prose and verse. There are 18 chapters. Chapter 18 is the most important because it is a summary of all the scriptural stories. The Tantra ritual practice in the scripture is spread by two main schools : the Siddhan ā gā rjuna's School and the Buddha Ś rī jñā na's School.

From the study it was found that : there are 2 main types of yoga in the scripture, namely Sā mā nya (general) and complete (advanced). There are 4 main stages of yoga, namely, Sevā , Upasā dhana, Sā dhana and Mahā sā dhana step. These 4 steps of yoga are combined into the two main types of yoga.

Ś haktism was brought together with the five Dhyā nibuddhas which represent Khandha, creating power and formed various gods according to the lines of each family. They are stationed in different directions of the Maṇ ḍ ala, with Akṣ obhya Buddha being the representative of Vajradhara in the middle. Each god has his own magic mantra. The rituals that were required to follow the rules of the scripture from the outset is to live life to the extreme, conflicts with morals to make people of different doctrines understand that this Tantra school is a very offensive and terrible religion. However, in these actions, the Tantra are considered an integral part of the practice of yoga to achieve Bodhicitta. And the final step that will allow the followers of Tantra to achieve the perfect ritual is the consecrated ritual that the master conducting it must relay to his disciples.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์และสนับสนุนให้คำแนะนำด้านข้อมูล และกำลังใจจากหลายท่านด้วยดีตลอดมา ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ของรองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาตรวจแก้ไขงานวิจัย คอยแนะนำ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์หลายประการ จนกระทั่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญพรรณ เจริญพร และรองศาสตราจารย์ ดร.จำนง คันธิกที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อุปถัมภ์ทางด้านทุนทรัพย์แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงรวมทั้งให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้วิจัยในยามยากมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพัฒน์ ประพันธ์วิทยา คุณครูผู้สอนภาษาสันสกฤตคนแรกของผู้วิจัยที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อุปถัมภ์คำชี้แจงทางการศึกษา ช่วยเหลืองานทางด้านวิชาการ ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ในทุกทางแก่ผู้วิจัยเสมอมา

กราบขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ของท่านเจ้าคุณพระราชปริยัติมุนี (เทียบ สิริธรรมา โภ, ป.ธ.9, M.A., PH.D) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้แก้ไขข้อบกพร่องและแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์เป็นอันมาก

ขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ของรองศาสตราจารย์ ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ ที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการทั้งการเรียนและการทำงาน ให้คำปรึกษาในทุกเรื่อง คอยถามไถ่เป็นห่วงเป็นใยตลอดมา

ขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ของรองศาสตราจารย์ ดร.สำเนียง เลื่อมใส รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมัตต์ คำเอก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ กลิ่นน้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ ศักขิมา และดร.อุเทน วงศ์สถิตย์ ที่คอยอบรมสั่งสอนด้านการศึกษาและวิชาการ คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ของศาสตราจารย์พิเศษ ดร.จำลอง สารพัด นึก และรองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ทิพย์เกษร ที่ให้ความรู้อบรมสั่งสอนด้านการเรียนการสอน คอยให้กำลังใจ ถามไถ่เป็นห่วงเป็นใยอยู่เสมอ

ขอขอบคุณ อาจารย์เสกสรรค์ สว่างศรี ผู้เป็นเพื่อนที่คอยช่วยเหลือด้านการเรียนด้วยกัน และช่วยเหลือนำข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ระบบของมหาวิทยาลัยให้ ขอขอบคุณอาจารย์สำราญ ฐระดา ที่เป็นเหมือนพี่น้องและเป็นเพื่อนร่วมเรียนที่ร่วมทุกข์สุข เป็นกัลยาณมิตรที่ดี คอยช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตลอดการศึกษา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรที่คอยช่วยเหลือด้านการลงทะเบียนในทุกภาคการศึกษา ให้คำปรึกษาด้านระบบการเรียน อำนวยความสะดวกให้ทุกครั้งที่ได้ติดต่อประสานงานขอความช่วยเหลือตลอดหลักสูตร

สุดาพร เขียวงามดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ขั้นตอนของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำนิยามศัพท์.....	8
คำชี้แจงการใช้อักษรย่อและหมายเลข.....	9
การใช้อักษรย่อ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
บทที่ 2 ประวัติความเป็นมา การปริวรรตและการแปลคัมภีร์คุหยสมาชตันตระ	15
ความหมายของคัมภีร์	15
ประวัติความเป็นมาของคัมภีร์	17
เนื้อหาโดยย่อของคัมภีร์	22
ภาคผนวก ก ตารางเทียบอักษรและหลักการปริวรรต	27
คัมภีร์คุหยสมาชตันตระ ภาคภาษาสันสกฤต	33

คัมภีร์คฤหสมาคมตันตระ ภาคภาษาไทย.....	157
บทที่ 3 ทรรศนะเรื่องโยคะและการบรรลุธรรมในคัมภีร์คฤหสมาคมตันตระ	313
ความหมายของคำว่า โยคะ.....	313
ทรรศนะเรื่องโยคะในคัมภีร์อื่นๆ.....	316
ทรรศนะเรื่องโยคะในคัมภีร์คฤหสมาคมตันตระ	319
บทที่ 4 ทรรศนะปรัชญาและแนวคิดทางพิธีกรรมในคัมภีร์คฤหสมาคมตันตระ	337
ทรรศนะเรื่องศักดิ์และตระกูลของชยานิพุทธ.....	337
ทรรศนะเรื่องมณฑลและเทพเจ้า.....	338
ทรรศนะเรื่องมนตร์และสัญลักษณ์.....	352
ทรรศนะเรื่องโพธิจิต.....	354
ทรรศนะเรื่องพิธีกรรม.....	357
ทรรศนะเชิงเปรียบเทียบ.....	362
อิทธิพลของคัมภีร์คฤหสมาคมตันตระในประเทศไทย.....	365
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	372
บทสรุป	372
ข้อเสนอแนะ	374
ภาคผนวก ข.....	375
อภิธานศัพท์.....	375
รายการอ้างอิง.....	380
ประวัติผู้เขียน.....	385

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลังจากที่พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว พระพุทธศาสนาได้รับการเผยแผ่โดยสาวกทำให้เกิดการขยายตัวออกไป แต่ก็ได้บังเกิดปัญหาข้อขัดแย้งกันในเรื่องของพระธรรมวินัย เมื่อสาวกอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรปรับแก้พระธรรมวินัยบางประการได้และยังมีแนวทางปฏิบัติตามคำสั่งสอนของอาจารย์ในสำนักของตน ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันของคณะสงฆ์ทำให้เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันขึ้น การทำสังคายนาครั้งสำคัญๆจึงเกิดขึ้น 4 ครั้ง ผลของการทำสังคายนาที่ทำให้คณะสงฆ์เกิดการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน คือ การสังคายนาครั้งที่ 2 ซึ่งก็ทำให้พระพุทธศาสนาถูกแบ่งแยกออกเป็นนิกายใหญ่ๆ 2 นิกาย ได้แก่ 1.) นิกายเถรวาท (สทวิรวาทิน) คือ ฝ่ายสงฆ์ที่เห็นด้วยกับมติของพระเถระในการทำสังคายนาครั้งแรก 2.) นิกายอจาริยวาท(มหาสังฆิกะ) คือ ฝ่ายสงฆ์ที่ยึดถือมติของเกจิอาจารย์ของสำนักตน ในกาลต่อมา พุทธศตวรรษที่ 2 ทั้งสองนิกายนี้ก็แตกแขนงออกไปอีกเป็น 18 นิกาย ตามฝ่ายปกครองบาลี แต่ถ้านับตามปกครองฝ่ายสันสกฤตแยกออกไปเป็น 20 นิกาย และรวมเถรวาทอันเป็นของดั้งเดิมก็จะเป็น 21 นิกาย¹ แต่ อังเดร บาร์ว (André Bareaux) ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนาชาวฝรั่งเศสได้รวบรวมรายชื่อนิกายต่างๆของพระพุทธศาสนาจากหลักฐานด้านวรรณกรรมและจารึก กล่าวว่านิกายในพระพุทธศาสนาได้แตกออกทั้งหมดถึง 34 นิกายด้วยกัน ซึ่งนิกายพระพุทธศาสนาของบาร์วที่เพิ่มเข้ามานอกเหนือจากปกครองฝ่ายสันสกฤตคือ อนธก (Andhaka), ราชคิริย (Rājagiriya), สิทธธาร์ธิก (Siddhārthika), มุลสรวาสตีวาทิน (Mūlasarvāstivādin), ทารุฆฎานติก (Dārstāntika), วิชชยวาทิน (Vibhajyavādin), ตามรสาฎิย (Tāmraśātīya), มหาวิหาร (Mahāvihāra), อภยคิริวาสิน (Abhayagirivāsin), เซตวนิย (Jetavanīya) หรือ สาคลิก (Sāgalika), เหตุวาทิน (Hetuvādin), อุตุตราปถก (Uttarāpathaka), เวตุลลก (Vetullaka)²

¹อภิชาติ โพธิ์ประสิทธิ์ศาสตร์, พระพุทธ ศาสนามหายาน, พิมพ์ครั้งที่ 1 ed. (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551), 25.

²Paul Groner, *A History of Indian Buddhism : From Śakyamuni to Early Mahāyāna* (Delhi: Motilal Banarsidass, 1998), 115.

การทำสังคายนาครั้งที่ 3 โดยการอุปถัมภ์ของพระเจ้าอโศกมหาราช และครั้งที่ 4 โดยพระเจ้านิกนิชกะเป็นผลให้พระพุทธศาสนาถูกเผยแผ่ไปยังแคว้นต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เนื่องจากภูมิประเทศและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน อีกทั้งเพื่อให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาใหม่เข้าถึงประชาชนในภูมิภาคนั้นอย่างเข้าใจง่าย จึงต้องใช้วิธีการปรับเปลี่ยนการเผยแผ่และหลักปฏิบัติให้เข้ากับประเพณีของถิ่นนั้นๆ ราวพุทธศตวรรษที่ 6-7 พระอาจารย์จากนิกายมหาสังฆิกะหลายท่านได้แบ่งแยกตนออกไปอีกเพราะความขัดแย้งด้านปรัชญาและพระธรรมวินัยเนื่องจากมีความต้องการที่จะปรับให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนไป การแยกตัวของคณะสงฆ์นี้เป็นรูปโฉมใหม่ที่ทำให้พระพุทธศาสนาโดดเด่นขึ้นมากกว่าแต่ก่อน เป็นความเลื่อมใสศรัทธาแบบใหม่ของชาวพุทธ ซึ่งก็ได้ถือกำเนิดขึ้นและเปิดตัวอย่างชัดเจน คือ นิกายมหายาน

แนวคิดทางด้านปรัชญาของมหายานก่อกำเนิดทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้าขึ้น คือ แบ่งกายพระพุทธเจ้าออกเป็น 3 กาย เรียกว่า ตรีกาย ซึ่งแนวคิดนี้ได้เกิดขึ้นมาตั้งแต่ครั้งนิกายสังฆิกะแล้ว กายทั้งสามของพระองค์แบ่งเป็น

1. ธรรมกาย คือ กายแห่งธรรม เป็นสภาวะธรรมที่อยู่ในสรรพสิ่ง เป็นตถตาคือความเป็นของมันอยู่เช่นนั้น เป็นกายในกาย หรืออาจเปรียบว่าเป็นวิญญาณหรือกายทิพย์ของพระพุทธเจ้าอีกที
2. สัมโภคกาย คือ กายที่รุ่งโรจน์และปรากฏแสดงอยู่เพื่อเทศนาธรรมแก่บรรดาพระโพธิสัตว์หรือพระสาวกในสภาวะที่เรียกว่า กายทิพย์ ดังปรากฏให้เห็นเช่นในดินแดนพุทธเกษตรต่างๆ เป็นต้น ซึ่งปุถุชนทั่วไปมิอาจเห็นกายได้
3. นิรมานกาย คือ กายที่ปรากฏในรูปของกายเนื้อ มนุษย์สามารถพบเห็น จับต้องได้ และมีความเลื่อมของสังขาร มีคุณสมบัติเหมือนกับกายของมนุษย์ทุกประการ อันมีเหตุผลว่าการที่พระองค์ทรงแสดงนิรมานกายนี้ ก็เพื่อให้มนุษย์เห็นโทษภัยของสังขาร เพื่อไม่ประมาทในการแสวงหาโมกขธรรมเพื่อความหลุดพ้น ซึ่งแม้แต่องค์ตถาคตยังต้องทรงดับขันธ³

ต้นเหตุของแนวคิดเรื่องตรีกายนี้เกิดจากทัศนคติของสาวกที่คิดว่า พระพุทธเจ้าทรงไม่ใช่ปุถุชนคนธรรมดา พระองค์ทรงมีอำนาจวิเศษมากกว่านั้น พระกายที่ทรงดับขันธไปเป็นเพียงกายเนื้อหากแต่ยังคงเหลือไว้อีก 2 กาย คือ ธรรมกาย และสัมโภคกาย

นิกายมหายาน มีนักปราชญ์หลายท่านได้แต่งวรรณกรรมและคัมภีร์ทางศาสนาไว้มากมายซึ่งก็ได้เสนอแนวคิดใหม่ๆและตีความพุทธดั้งเดิมให้แตกต่างออกไปหลายแง่มุม ในบางคัมภีร์ก็ยึดตามแนวคิดคำสอนของนิกายมหายานเท่านั้น แต่ต่อมาก็ยังได้ส่งอิทธิพลเป็นพื้นฐานสำคัญต่อแนวทางคำสอนในนิกายวัชรยานและลัทธิย่อยต่างๆที่ถือกำเนิดขึ้นนอกอินเดียอีกด้วย นักปราชญ์ผู้แต่งคัมภีร์

³พระวิศวกัทร เขี้ยวเกี้ยว, พระพุทธเจ้าและพระธรรมสูตรฝ่ายมหายาน (กรุงเทพฯ: หมิ่นคุณธรรมสถาน, 2549), 28.

ทางศาสนาคนสำคัญอาทิ เช่น นาการชุน (Nāgāṛjuna) มีชีวิตอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 7 เป็นผู้ก่อตั้งสำนักมหายมิก ผลงานสำคัญของท่านคือ มาธยมิกการิกา (มาธยมิกศาสตร์) อันเป็นพื้นฐานสำคัญของแนวคิดศูนยวาทประกอบด้วยการิกา 400 การิกาใน 27 ปริเฉท, อสังคะ (Asaṅga) และวสุพันธู (Vasubandhu) นักปราชญ์สองพี่น้องนี้มีชีวิตอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 9 พวกท่านเป็นผู้ก่อตั้งสำนักโยคจารหรือ วิชญาณวาท ผลงานที่สำคัญของพวกท่านคือ มหายานสัมปริครหะ ประกรณอารยวจา โยคจารภูมิศาสตร์ อภิธรรมโกศะ,⁴ ทินนาคะ (Dignāga) มีชีวิตอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 10 ท่านเป็นผู้นำทางด้านปรัชญาตรรกศาสตร์ และได้แต่งตำราทางด้านตรรกศาสตร์ประมาณ 100 เล่ม, ธรรมกิริติ (Dharmakīrti) ผู้มีชื่อเสียงทางด้านปรัชญาและทางวาทศาสตร์ เป็นต้น⁵

จากความเชื่อของลัทธิและสำนักต่างๆที่แข่งขันกัน เป็นเหตุที่ทำให้พระพุทธศาสนาต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอด แม้ว่าจะต้องเปลี่ยนแนวคำสอนดั้งเดิมไปอย่างมากก็ตาม การเปลี่ยนแปลงระยะสุดท้ายก่อนที่พระพุทธศาสนาจะเสื่อมไปจากอินเดีย ได้ผสมความเชื่อของลัทธิตันตระเข้าไปยังความเชื่อทางไสยศาสตร์ในสังคมด้วย ลัทธินี้แพร่หลายในช่วงพุทธศตวรรษที่ 11-12 พระพุทธศาสนาในช่วงเวลานี้ถูกเรียกว่า พระพุทธศาสนานิกายตันตрянหรือวัชรยาน เน้นปฏิบัติด้านพิธีกรรม เวทมนตร์คาถา และได้รับอิทธิพลจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในการปรากฏรูปเทพเจ้าปางดุร้ายที่สำคัญคือการรับเอาความเชื่อเรื่องคักติเข้ามาผสม ทำให้พระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์มีนางคู่บารมี พระพุทธศาสนานิกายตันตระมีต้นกำเนิดแนวคิดและแพร่หลายอยู่บริเวณภาคเหนือของอินเดีย ทั้งทางด้านตะวันออกในเบงกอล ในทิวเขาของแคว้นฮีสซัม และในทิศตะวันตกเฉียงเหนือในอาณาจักรที่เรียกว่า อุฑติยาน (Uddiyāna) ซึ่งปกครองโดยจักรพรรดิที่เรียกว่า อินทรภูติ (indrabhūti)⁶ การอุปถัมภ์นิกายตันตระของราชวงศ์पालะ (ค.ศ. 750-1150) ทำให้คำสอนของนิกายนี้พัฒนาขึ้นมา มีการแต่งคัมภีร์สันสกฤตที่เกี่ยวกับนิกายนี้ขึ้นมา เช่น ปรัชญาปารมิตา คุหยสมาขมัญจุศรีมูลกัลปะ เหว้ชรตันตระและสาธนมมาลา เป็นต้น⁷ และนิกายตันตระยังถูกเผยแพร่ออกไปยังดินแดนอื่นๆ เช่น จีน ทิเบต เนปาล เป็นต้น

พระพุทธศาสนานิกายตันตระมีชื่อเรียกมากมาย ซึ่งมีที่มาจากแนวทางปฏิบัติและคำสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นลำดับ คือ ระยะเวลาที่ 1 เรียกว่า มันตрян (Mantrayāna) ยานสายนี้ได้นำแนวคิด

⁴มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, **จากนาลันทาลึงมหาจุฬาร** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2542), 36-38.

⁵บุญย์ นิลเกษ, **พุทธศาสนมหายาน** (กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา, 2562), 62-63.

⁶Philippe Cornu, **Dictionnaire Encyclopédique Bouddhisme** (Paris: Editions du Seuil, 2001), 256.

⁷ผาสุข อินทรารุช, **พุทธปฏิมาฝ่ายมหายาน** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2543), 46.

เรื่องมณฑล ซึ่งก็คือ ภาวะที่มีระบบเป็นวงล้อเข้ามาใช้ในการอธิบายการเข้าถึงพุทธภาวะของผู้ฝึกปฏิบัติสมาธิ โดยใช้เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงสภาวะแห่งจักรวาลที่มีจุดศูนย์กลางเป็นต้นกำเนิดของสิ่งต่างๆ แม้แต่ในตัวของผู้เองก็ถือว่าเป็นมณฑลลักษณะหนึ่งซึ่งก็มีพุทธภาวะเป็นจุดศูนย์กลาง⁸ ระยะเวลาที่ 2 เรียกว่า วัชรยาน (Vajrayāna) เป็นระยะที่สืบเนื่องมาจากมันตรยาน มีความเจริญรุ่งเรืองในช่วง ค.ศ. 750 ยานสายนี้มีแนวคิดเรื่องพระธยานิพุทธ 5 พระองค์ซึ่งเป็นพระพุทธเจ้าในรูปสัมโภคกาย แนวคิดเรื่องพระธยานิพุทธนี้มีมาแต่เดิมแล้วในนิกายมหายาน แต่เมื่อพุทธตันตระสายวัชรยานรับอิทธิพลเข้ามาได้นำพระพุทธเจ้ามาจัดให้เป็นหมวดหมู่เป็นระเบียบมากขึ้น⁹ สายวัชรยานนี้ถือว่าอวิชชาเป็นเหตุให้มนุษย์มองเห็นโลกแตกต่างออกไป แท้จริงแล้วสภาวะของโลกมีอย่างเดียวคือ สิ่งที่เราเรียกกันว่า “ปรมาตม์” ซึ่งอยู่ในตัวเราเอง หากจะเข้าสู่ความเป็นปรมาตม์หรือสภาพอันแท้จริงของตนเองก็ต้องทำลายอวิชชาที่ครอบงำอยู่ให้หมดไป¹⁰

ระยะเวลาที่ 3 เรียกว่า สหัชยาน (sahajayāna) เป็นยานสายที่ยึดหลักปรัชญาที่ว่า วัฏสงสารและนิพพานนั้นมีอยู่ในดวงจิตเดียวกันหรือเกิดมาพร้อมกันในดวงจิตอยู่แล้ว จิตเป็นสาเหตุที่ชี้แนะว่าสิ่งทั้งหลายแตกต่างกันออกไป แต่แท้จริงสรรพสิ่งมีพุทธภาวะเป็นธาตุแท้เช่นเดียวกันหมด สายสหัชยานเน้นการฝึกสมาธิเพื่อสร้างปัญญาที่มีอยู่แล้วให้บรรลุธรรมขั้นสูงสุด ไม่เน้นให้ผู้ปฏิบัติยึดติดกับพิธีกรรมต่างๆ แต่เน้นการอุทิศตนเพื่อสังคมและเมตตากรุณาต่อผู้อื่น และยังได้สร้างหลักการที่นำไปสู่การบรรลุธรรมอยู่ 2 ประการ คือ หลักปัญญา และหลักอุปายะหรืออุปายะวิธีการอันแยบยล

ระยะเวลาที่ 4 เรียกว่า กาลจักรยาน (Kālacakrayāna) หมายถึง วัฏจักรของกาละ คือ สภาวะแห่งปัญญาและมหากรุณาซึ่งเป็นคุณธรรมที่นำไปสู่การตรัสรู้ นิกายตันตระสายกาลจักรนี้มีแนวคิดการนำหลักดาราศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องกับปรัชญาศาสนา โดยอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าทุกอย่างเป็นระบบที่ดำเนินไปภายใต้ภาวะการณ์ทางตรรกศาสตร์หรือสุริยจักรวาล¹¹ และยังผสมผสานกับแนวคิดเรื่องพระอาทิตย์พุทธเป็นต้นกำเนิดของทุกสรรพสิ่งในจักรวาลทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม ทรงเป็นพระพุทธเจ้าสูงสุดและให้กำเนิดพระธยานิพุทธทั้ง 5 ด้วย อีกทั้งยังมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าพระอาทิตย์พุทธทรงเป็นเสมือนจิตจักรวาล คือ ทรงเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการอุบัติขึ้นและจุดสิ้นสุดของทุกสรรพสิ่ง ที่ดำรงตนอยู่ในห้วงจักรวาลอันไพศาล ทรงเป็นผู้กำหนดกฎแห่งความสมดุลที่เรียกว่า สัจธรรม¹²

⁸บุญญ์ นิลเกษ, 87.

⁹ผาสุข อินทราวุธ, 14.

¹⁰บุญญ์ นิลเกษ, 129.

¹¹Ibid., 130-32.

¹²พระมหา สมจินต์ สมปญโญ, อารยธรรมพุทธศาสนาในทิเบต (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2547), 92.

พระพุทธศาสนานิกายตันตระได้มีวิธีการปฏิบัติตามแนวทางที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์แบ่งระดับของการบรรลुरुธรรมเป็น 4 ระดับตามการจัดหมวดหมู่ของคัมภีร์ ได้แก่

1. คัมภีร์กิริยาตันตระ (Kriyātantra) คือ ธารณี เป็นคัมภีร์ที่บอกกล่าวถึง การดำเนินชีวิตทางโลก เป็นการท่องบ่นหรือสวดมนต์ควรทำอยู่สม่ำเสมอจะทำให้เกิดพลังอำนาจ และนำไปสู่ความปลอดภัยในชีวิตได้ คัมภีร์ในหมวดนี้ได้แก่ สุสิทธิ (Susiddhi) สมันยวิธินัมคุหยตันตระ (Samanyavidhinajguhyatantra) สุพาหุปริปฤจณนามตันตระ (Subāhupariprcchanāmatantra) ธยานอตตระ (Dhyānottara) เป็นต้น¹³

2. คัมภีร์จารยะตันตระ (Cāryatantra) เป็นเรื่องของการเพ่งมณฑลให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระพุทธเจ้า และยังเน้นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ควรประพฤติตามข้อปฏิบัติในทางโลกด้วย คัมภีร์ที่สำคัญในหมวดนี้อาทิเช่น มหาไวโรจนสูตร (Mahāvairocanasūtra) วัชรปาณยภิเสก (Vajrapānyabhiseka) เป็นต้น¹⁴

3. คัมภีร์โยคตันตระ(yogatantra) เป็นการให้ความสำคัญของการฝึกสมาธิและอบรมจิตซึ่งเกิดขึ้นใกล้เคียงกับจารยะตันตระ คัมภีร์นี้เน้นแนวคิดเรื่องมณฑลแห่งวัชรธาตุ มีการจัดกลุ่มพระชินพุทธะตามทิศที่สถิตของพุทธะ รวมทั้งบ่งชี้ถึงพระลักษณะ สี ท่าทาง ธาตุและพระปัญญาญาณ เป็นต้น คัมภีร์ในหมวดนี้ใช้คัมภีร์หมวดเดียวกับจารยะตันตระ ที่มีเพิ่มมาก็คือ คัมภีร์วัชรเซขรสูตร (Vajraśekharasūtra) เป็นต้น¹⁵

4. คัมภีร์อนุตระโยคตันตระ(Anuttarayogatantra) เป็นภาวะที่ผู้ปฏิบัติได้ก้าวไปสู่กระแสธรรมอันสูงด้วยตัวเอง ไม่มีสิ่งที่เป็นทวิภาวะเหลืออยู่อีกต่อไป ในระดับนี้พระชินพุทธะจึงเป็นตัวแทนของธาตุ ชันธ และกิเลส เพราะเมื่อไม่มีกิเลสก็ไม่มีพระชินพุทธะ คัมภีร์ที่สำคัญในหมวดนี้ คือ คุหยสมาชตันตระ (Guhyasamājatantra) วัชรมหาไภรวตันตระ (Vajramahābhairavatantra) กาลจักรตันตระ (Kālacakratantra) ปัญจกรมะ(Pañcakrama) เป็นต้น¹⁶

คัมภีร์คุหยสมาชตันตระ เป็นหนึ่งในคัมภีร์ที่สำคัญอย่างยิ่งของคัมภีร์ในหมวดอนุตระโยคตันตระ เรียกได้ว่าเป็นสุดยอดวรรณกรรมของอาณาจักรแห่งพุทธตันตระ ที่ว่าด้วยเรื่องของวิธีแห่งการปฏิบัติตนเพื่อหนทางแห่งการบรรลุดตามแนวทางของวัชรยาน¹⁷ และเป็นผู้นำแห่งตำราชิ้นเอก

¹³Cornu, 566.

¹⁴Ibid., 567.

¹⁵Ibid., 568.

¹⁶Ibid., 570.

¹⁷S Bagchi, **Guhyasamājatantra / Buddhist Sanskrit Texts No.9** (Darbhanga: The Mithila Institute, 1965), 1.

ของการฝึกปฏิบัติโยคะ ไม่ปรากฏทั้งกาลเวลาที่รจนา และนามของผู้รจนา เนื้อหาที่รจนามีทั้งหมด 18 ประโยค แต่ละประโยครจนาไว้ด้วยร้อยแก้วและแทรกไว้ด้วยบทร้อยกรองปะปนกันในบางประโยค ได้รับการแปลเป็นภาษาทิเบตในราวคริสต์ศตวรรษที่ 10 หรือราวพุทธศตวรรษที่ 15 โดยท่านรินเชนซังโป (Rinchen Zangpo) พระอาจารย์ชาวทิเบต และต่อมาก็ได้รับการแปลเป็นภาษาจีนและภาษาอื่นๆอีก¹⁸ ที่มาในการปรากฏขึ้นของคัมภีร์นี้พร้อมกับคัมภีร์ต้นตระกูลอื่นๆ สันนิษฐานว่าเริ่มต้นขึ้นจากอินทราภุติ(indrabhūti) จักรพรรดิแห่งอุชฺฐิยาน(Uddyāna) ได้นำเอาวิธีฝึกปฏิบัติและพิธีกรรมแนวพุทธต้นตระกูลขึ้นมาใช้ในอาณาจักรตน โดยอ้างว่าสิ่งนี้ก็เป็นแนวการสอนของพระศากยมุนีด้วย จากนั้นคำสอนของนิกายนี้ก็แพร่กระจายไปยังตอนใต้ของอินเดีย ทิเบตและอาณาจักรใกล้เคียงอื่น¹⁹

ในบรรดาคัมภีร์ที่สำคัญของนิกายตันตระวัชรยานนี้ คัมภีร์คฤหสมาชตันตระจึงนับว่าเป็นคัมภีร์ที่สำคัญและมีค่ามากเล่มหนึ่งที่ควรนำมาศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงหลักการทางศาสนา และหลักพุทธปรัชญาของฝ่ายวัชรยาน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์เล่มนี้ทั้งในด้านประวัติความเป็นมาและศึกษาเนื้อหาจากการแปลคัมภีร์ว่าได้มีการนำเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า เทพเจ้า มณฑล มนตรา พิธีกรรม อุบายธรรม และวิธีแห่งการปฏิบัติโยคะไว้อย่างไรบ้าง มีขอบเขตกว้างขวางแค่ไหน โดยจะเริ่มศึกษาจากเนื้อหาในคัมภีร์นี้ด้วยการปริวรรตและแปลให้ครบทั้งเล่ม แล้วศึกษาพรรณนาปรัชญาวัชรยานในคัมภีร์ อันประกอบไปด้วยเรื่องของมณฑลแห่งพระธยานิพุทธ พระพุทธเจ้า นางคู้บารมี(พุทธศักดิ์) พระโพธิสัตว์ พิธีกรรมอันลึกลับ ขั้นตอนของโยคะ และลักษณะของเทพเจ้าต่างๆที่ปรากฏในเรื่อง นอกจากนี้ยังจะศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาและแนวคิดทางอภิปรัชญาในคัมภีร์นี้กับคัมภีร์อื่นๆในนิกายเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อปริวรรตคัมภีร์คฤหสมาชตันตระจากอักษรเทวนาครีเป็นอักษรไทย และแปลจากภาษาสันสกฤตเป็นภาษาไทย
2. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา การแบ่งระดับ แบ่งส่วนและขั้นตอนของการปฏิบัติโยคะ พระธยานิพุทธ ศักดิ์ เทพเจ้า มณฑล มนตร์ การบรรลุปุโรจิต และการทำพิธีกรรมต่างๆที่ปรากฏในคัมภีร์คฤหสมาชตันตระ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์คฤหสมาชตันตระ

¹⁸Ibid., 2.

¹⁹Cornu, 225.

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้คัมภีร์ชื่อว่า GUHYASAMĀJA TANTRA OR TATHĀGATAGUHYAKA / BUDDHIST SANSKRIT TEXTS NO. 9 ที่ตรวจชำระโดย ดร. เอส บีคฉิ (Dr. S. Bagchi) ฉบับบรรณาเป็นภาษาสันสกฤต ซึ่งอยู่ในตำราชุด (Series) ของ BUDDHIST SANSKRIT TEXTS แห่งสถาบันมิถิลา ตีพิมพ์ไว้เมื่อคริสต์ศักราช 1965 จัดพิมพ์โดย The Mithila Institute of Post-Graduate Studies and Research in Sanskrit Learning, Darbhanga มาศึกษาวิจัยเป็นหลัก เนื้อหาในเล่มนี้จะประกอบไปด้วย Sanskrit text 18 บทของคุหยสมาชตันตระ และส่วนท้ายเล่มเป็นดัชนีคำ ผู้วิจัยจะแปลและศึกษาวิจัยเฉพาะส่วนของเนื้อหาคัมภีร์เท่านั้น

ขั้นตอนของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสำรวจเอกสาร (Documentary Research) โดยผู้วิจัยจะทำการปริวรรต และแปลคัมภีร์เฉพาะส่วนของคุหยสมาชตันตระในหนังสือ GUHYASAMĀJA TANTRA OR TATHĀGATAGUHYAKA / BUDDHIST SANSKRIT TEXTS NO. 9 ที่ตรวจชำระโดย ดร. เอส บีคฉิ (Dr. S. Bagchi) ฉบับบรรณาจากภาษาสันสกฤตให้เป็นภาษาไทย ต่อจากนั้นก็จะทำการสำรวจข้อมูลทั้งจากคัมภีร์นี้และจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ พร้อมทั้งขอสัมภาษณ์และข้อความรู้ ความเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิกายตันตระวัชรยาน ทั้งพระภิกษุสงฆ์ และฆราวาส แล้วก็นำข้อมูลที่สำรวจได้นั้นมาศึกษาวิเคราะห์ ตีความ แยกแยะ พร้อมกับจัดรวบรวมให้เป็นหมวดหมู่ แล้วเรียบเรียงนำเสนอเป็นผลงานวิจัยตามลำดับ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ชื่อคัมภีร์คุหยสมาชตันตระนี้ นักปราชญ์หลายท่านเรียกชื่อแตกต่างกันออกไป เช่น ตลาคตคุหยกะ หรือ ศรีสมาชะ เพื่อมิให้เกิดความสับสน ตลอดจนงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยจะใช้ชื่อคัมภีร์นี้ว่า คุหยสมาชตันตระ หรือบางครั้งถ้ากล่าวถึงบ่อยจะเรียกสั้นๆว่า คุหยสมาชะ
2. ข้อความที่เป็นภาษาสันสกฤตและภาษาอื่นๆ นั้น เมื่อจำเป็นจะต้องนำมาอ้างอิงประกอบในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะทำการปริวรรตเป็นอักษรไทยทั้งหมด โดยจะยังคงรักษารูปศัพท์ไว้ตามเดิมทุกประการ เช่น คุหยสมาช ศรีคุหยสมาชตมฺ เป็นต้น ส่วนข้อความที่เป็นชื่อเฉพาะที่เป็นเนื้อหานั้น จะใช้วิธีการเขียนแบบสันสกฤตอักษรไทย เพื่อหลีกเลี่ยงการสะกดแบบไทยที่ผิดเพี้ยนไป เช่น วชรธฤก รตนธฤก มหาราคสมภววชร ปรัชญานตฤกฤต อุษณิษจกรวรดิน เป็นต้น
3. ชื่อเฉพาะของคัมภีร์หรือคำศัพท์อื่นๆ ที่เป็นภาษาสันสกฤตปริวรรตแบบอักษรไทยและโรมัน จะเขียนไปตามความนิยมที่ใช้กันในภาษาไทยปัจจุบัน และจะแสดงรูปคำเดิมไว้ในวงเล็บด้วย

อักษรโรมันเฉพาะการปรากฏครั้งแรก เช่น ศักติ(Śakti) พระภูักิราชา(Takkiraja) เมืองโภฏะ (Bhoṭa) คัมภีร์มัญชุศรีมูลกัลปะ (MañjuŚrīmūlakalpa) เป็นต้น ส่วนชื่อบุคคลหรือนักปราชญ์ทั้งหลายจะใช้อักษรโรมันหรือภาษาอังกฤษกำกับไว้ในวงเล็บข้างท้าย เมื่อกล่าวถึงครั้งแรกเช่นกัน เช่น ศาสตราจารย์ฟูเชร์ (Professor A.Foucher) ดร.เอส บัคฉิ (Dr. S. Bagchi) สิทธนะนาคารชุน (Siddha Nāgāljuna) จันทรกีร์ติ(Candrakīrti) เป็นต้น

4. ต้นฉบับภาษาสันสกฤตที่เป็นพิชมนตร์หรือพยางค์มนตร์จะไม่แปลแต่จะยกทับศัพท์มนตร์นั้นลงในคำแปลภาษาไทย โดยเฉพาะในบทที่ 14 เช่น โอม รุ รุ สุมุรุ ชวล ดิษจ สิทธิโถจนะ สรวารณ สารนิ สุวาหา เป็นต้น

คำนิยามศัพท์

1. มนตร์ (mantra) หมายถึง คำเปล่งเสียงอันเร้นลับ ซึ่งบางครั้งเรียกว่า “ธารณี” นับเป็นหัวใจสำคัญของนิกายตันตระและเป็นหนทางลัดไปสู่การตรัสรู้ บางครั้งอาจไม่มีความหมายทางด้านภาษาเลย เชื่อกันว่าการเปล่งมนตร์ ถ้ากระทำถูกวิธีแล้วก็จะก่อให้เกิดพลังมหาศาล และทำให้เข้าถึงความเป็นหนึ่งกับสิ่งสูงสุด

2. มุทรา (mudrā) หมายถึง เป็นการกระทำสัญลักษณ์ต่างๆด้วยมือและนิ้ว หรืออิริยาบถของผู้รู้แจ้งในขณะที่ท่องมนตร์ พระพุทธเจ้า คู่ศักติ พระโพธิสัตว์ และเทพเจ้าต่างก็มีมุทราของตนเอง แต่ละองค์จะกระทำมุทราด้วยเครื่องหมายที่แตกต่างกัน

3. มณฑล (mandala) หมายถึง ขอบเขตวงกลมอันลึกลับ หรือแผนผังจักรวาล เป็นแหล่งที่รวบรวมเหล่าพระพุทธ พระโพธิสัตว์ และเทพต่างๆมาประชุมกัน เป็นแผนผังที่แสดงตำแหน่งของเทพเจ้าต่างๆในแต่ละทิศของจักรวาล

4. อภิเชก (abhiṣeka) หมายถึง การมอบตัวเป็นศิษย์สู่สำนักอันเร้นลับของวัชรอาจารย์ การผ่านการอภิเชกจากอาจารย์เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งถือว่าได้บรรลุธรรมขั้นสูง ผู้ที่ไม่ได้ผ่านการอภิเชกจะไม่ได้รับการเปิดเผยคำสอนอันลึกลับจากอาจารย์

5. โยคะ (yoga) หมายถึง กระบวนการทั้งหมดของการทำสมาธิซึ่งเป็นการควบคุมร่างกาย วาจา และจิตใจ และทำให้บริสุทธิ์ การปฏิบัติโยคะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประสานตัวเองกับเทพ และวิธีปฏิบัติพิเศษอย่างโยคะขั้นสูงเป็นโยคะหกขั้น ตอนซึ่งถ้าปฏิบัติได้สำเร็จก็จะบรรลุเป็นนักสิทธิ์

6. สิทธิ (siddhi) หมายถึง การบรรลุถึงพลังเหนือธรรมชาติและการบรรลุอย่างรู้แจ้งโดยผ่านการฝึกโยคะและการอภิเชกจากอาจารย์

7. สารณะ (sādhana) หมายถึง วิธีการหรือเครื่องมือที่นำไปสู่จุดหมายสูงสุด เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การอภิเษกของศิษย์สาวก และได้บรรลุเป็นนักสิทธิ์

8. สารกะ (sādhaka) หมายถึง ผู้ปฏิบัติสารณะ เช่น ผู้ใกล้สำเร็จ

9. สมยะ (samaya) หมายถึง การเข้าถึงหรือการบรรลุถึงความลึกลับ

10. วัชระ (vajra) หมายถึง สายฟ้า หรือเพชร เป็นสัญลักษณ์ของพลังความแข็งแกร่งหรือการต้านทานที่ทำลายไม่ได้ นอกจากนี้ยังใช้เป็นอุปกรณ์ในการประกอบพิธีกรรมรวมกับอุปกรณ์อื่นๆ เช่น กริช หรือดอกบัว วัชระเป็นสัญลักษณ์ของพระอักษุโภภยะและหมายถึงตระกูลของพระองค์ด้วย (วัชรโคตร) วัชระถูกนำไปใช้กับทุกแง่มุมของการฝึกปฏิบัติ นัยยะทางภาษาสัญลักษณ์หมายถึง อวัยวะเพศชาย

คำชี้แจงการใช้อักษรย่อและหมายเลข

การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้อ้างอิงจากคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระภาษาสันสกฤตในหนังสือที่ชื่อว่า GUHYASAMĀJA TANTRA OR TATHĀGATAGUHYAKA / BUDDHIST SANSKRIT TEXTS NO. 9 ที่ตรวจชำระโดย ดร. เอส บีคฉิ (Dr. S. Bagchi) ฉบับรจนาเป็นภาษาสันสกฤต ซึ่งอยู่ในตำราชุด(Series) ของ BUDDHIST SANSKRIT TEXTS แห่งสถาบันมิถิลา ตีพิมพ์ไว้เมื่อคริสต์ศักราช 1965 จัดพิมพ์โดย The Mithila Institute of Post-Graduate Studies and Research in Sanskrit Learning, Darbhanga, คัมภีร์อ้างอิงอื่นๆ ฉบับรจนาเป็นภาษาสันสกฤตซึ่งสามารถพบที่มาได้ในเชิงอรรถและบรรณานุกรมของงานวิจัยฉบับนี้ และพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงของกรมการศาสนา ปี พ.ศ. 2521 มีรายละเอียดดังนี้

ภาษาสันสกฤต

คัมภีร์หลักอย่างคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ จะใช้ชื่อย่อว่า คฤหยาสมาช ส่วนคัมภีร์อื่นในภาษาสันสกฤตที่อ้างเชิงอรรถจะใช้ชื่อเต็มทั้งหมด ได้แก่ ภควัทคีตา คฤหยาสมาชปิณฑิกฤต-สารณะ โยคสูตร กถา-อุปนิษัฑ ปัญจกรรณะ จิตตวิศุทธิปรกรณะ มัญชุศรีมูลกาลปะ สารณมาลา ซึ่งอ้างอิงอยู่ในบทที่ 2-4

ภาษาบาลี

คำย่อ

คำเต็ม

ที. ปา.

พระสุตตันตปิฎกทีฆนิกาย

ปาฎิกวรรค

การใช้หมายเลข

1. ในคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระมีทั้งเป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง เมื่อกล่าวถึงเนื้อหาในร้อยแก้ว ใช้หมายเลขแบบตอนเดียว ระบุถึงปริจเฉทหรือบท ตัวอย่างเช่น คฤหยาสมาช. 12 หมายถึง คัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ ปริจเฉทที่ 12 และเมื่อกล่าวถึงเนื้อหาที่เป็นร้อยกรองใช้หมายเลข แบบ 2 ตอน ระบุถึง ปริเฉท / โสลก ตัวอย่างเช่น (คฤหยาสมาช. 9 / 14) หมายถึง คัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ ปริจเฉทที่ 9 โสลกที่ 14. (ปัญจกรรมะ 3/79) หมายถึง คัมภีร์ปัญจกรรมะปริจเฉทที่ 3 โสลกที่ 79

2. ในคัมภีร์พระไตรปิฎกใช้หมายเลขแบบ 3 ตอน ระบุถึง เล่ม / ข้อ / หน้า ตัวอย่างเช่น ที.ปา. 11/404-405/298 หมายถึง คัมภีร์พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค เล่ม 11 ข้อ 404-405 หน้า 298

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ได้ปริวรรตคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระจากอักษรเทวนาครีเป็นอักษรไทย และแปลจากภาษาสันสกฤตเป็นภาษาไทยสำเร็จ

2. ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา การแบ่งระดับ แบ่งส่วนและขั้นตอนของการปฏิบัติ โยคะ พระธยานิพุทธ ศักติ เทพเจ้า มณฑล มนตร์ การบรรลู่โพธิจิต และการทำพิธีกรรมต่างๆ ที่ปรากฏในคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ

3. ทำให้ทราบถึงแนวคิดของเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อเล็กซ์ เวย์แมน (Alex Wayman)²⁰ ได้แสดงทรรศนะถึงการเกิดขึ้นของลัทธิตันตระและคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระไว้ในบทนำของหนังสือ “พระพุทธศาสนานิกายตันตระ”(The Buddhist Tantras) สรุปได้ว่า ความเป็นมาของการปฏิบัติพิธีกรรมแบบตันตระซึ่งเป็นลัทธิที่ลึกลับอาจจะมีอยู่แล้วในอดีตก่อนการเกิดขึ้นของพระพุทธศาสนาในยุคแรกเริ่ม ซึ่งลัทธินี้ก็มีความแตกต่างจากการปฏิบัติแบบมหายานในยุคที่วรรณกรรมตันตระและสำนักต่างๆของตันตระเฟื่องฟู ทั้งฮินดูตันตระและพุทธตันตระได้หล่อหลอมรวมกันอย่างแยกไม่ออกจนกลายเป็นลัทธิที่กลมกลืนกันไป คำศัพท์หรือคำเรียกชื่อต่างๆในนิกายพุทธตันตระนั้นก็นำมาจากนิกายมหายานเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้วิวัฒนาการมาจากนิกายย่อยอย่างสำนักมหายมิก และโยคจาร เนื่องจากว่าความหมายของตันตระซึ่งเป็นแนวไสยเวทย์ลึกลับอยู่ในคำสอนของวรรณกรรมอภิศรรหรือตำราของสองสำนักที่กล่าวมานั้น ในนิกายมหายาน แม้ว่าคำสอนในพุทธตันตระจะเป็นคำสอนที่ทำให้แนวพุทธดั้งเดิมเสื่อมถอยลง แต่

²⁰ Alex Wayman, **The Buddhist Tantra** (Delhi: Motilal Banarsidass, 1990), 36-42.

ก็ทำให้พระสงฆ์สาวกในนิกายนี้มีวินัยและมีความเป็นระเบียบในการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ต่างๆ เช่น การสวดมนต์ การทำสมาธิ ฯลฯ ซึ่งการปฏิบัติตนทั้งหลายนี้ได้ปรากฏอยู่ในคัมภีร์หลักของตันตระวรรณกรรมของพุทธตันตระมีประเด็นข้อวิพากษ์มากมาย แต่เมื่อได้ศึกษาเนื้อหาหลักจากกาลจักรในคฤหยาสมาชตันตระแล้ว ก็เป็นสิ่งที่น่าอัศจรรย์ใจให้กับทรรศนะทางปรัชญาที่ส่งผ่านไปยังสำนักอื่นๆ ด้วย เนื่องจากเนื้อหาและแก่นสารที่สมบูรณ์ของคัมภีร์ ทำให้ความลับแห่งตันตระ (tantric secrets) ได้ถูกเปิดเผยขึ้นซึ่งเชื่อมโยงไปถึงการได้ล่วงรู้ถึงประวัติศาสตร์ของอินเดียด้วย ดังนั้น ลัทธิตันตระทั้งพุทธและฮินดูเป็นการศึกษาค้นคว้าที่ท้าทาย อีกทั้งยังสั่นคลอนประวัติศาสตร์ด้วยอำนาจลึกลับที่เหนือธรรมชาติ

ลลิตา ชัยกุล²¹ ผู้ทำวิจัยเรื่อง “พุทธจิตรกรรมทั้งกาในลัทธิวัชรยานแบบทิเบตที่เก็บรักษาไว้ที่วัดโพธิ์เย็น (โผวเหยงเหย่) อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีและ มุลนินิพันดารา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี” ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นถึงการเรียกชื่อพระพุทธรูปศาสนา ลัทธิตันตระว่า หลักปฏิบัติของพระพุทธรูปศาสนา ลัทธิตันตระบางประการต้องอาศัยการตีความ และการชี้แนะสั่งสอนของพระอาจารย์ผู้รู้ จึงก่อให้เกิดการให้ความสำคัญกับพระอาจารย์ผู้ถ่ายทอดคำสอน หากไม่มีอาจารย์ชี้แนะการปฏิบัติอย่างถูกต้องก็ไม่สามารถบรรลุ ธรรมขั้นสูงได้ ในทางกลับกันพระอาจารย์เองก็พิจารณาถึงศักยภาพของผู้ปฏิบัติแต่ละคน ว่าสมควรมีแนวทางปฏิบัติเช่นไรจึงจะสามารถบรรลุธรรมได้ ปัจจัยเหล่านี้ทำให้พระพุทธรูปศาสนา ลัทธิตันตระจึงได้ชื่อเรียกอีกว่า คฤหยา น ซึ่งหมายถึง ยานลึกลับ หรืออีกชื่อว่า รหস্যาน อันมีต้นเหตุมาจากลัทธิธรรมบางอย่างเป็นรหัสที่ต้องอาศัยการตีความ และการชี้แนะ โดยครูบาอาจารย์เพื่อให้ศิษย์ฝึกอย่างถูกต้องและเป็นการถ่ายทอดคำสอนเฉพาะศิษย์ผู้ที่ได้รับการเห็นชอบจากอาจารย์เท่านั้น อย่างไรก็ตาม พระพุทธรูปศาสนา ลัทธิตันตระไม่ว่าจะถูกพัฒนาให้มีแนวทางปฏิบัติและหลักปรัชญาแตกแขนงออกไปมากมาย และมีชื่อเรียกหลากหลาย แต่สายวัชรยาน เป็นสายที่รู้จักกว้างขวางและหลายครั้งพระพุทธรูปศาสนา ลัทธิตันตระถูกเรียกว่า พระพุทธรูปศาสนา ลัทธิวัชรยานซึ่งรวมเอาทุกหลักปรัชญา ความเชื่อ และแนวทางปฏิบัติที่สำคัญของทุกสายในลัทธิตันตระเข้าไว้หมดและใช้สื่อแทนพระพุทธรูปศาสนาที่เจริญอยู่ในอินเดียเป็นระยะสุดท้าย ดังนั้นพระพุทธรูปศาสนาที่ถูกเผยแพร่เข้าไปยังทิเบตส่วนใหญ่จะเชื่อว่าพระพุทธรูปศาสนา ลัทธิวัชรยานแทนพระพุทธรูปศาสนา ลัทธิตันตระเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนกับลัทธิตันตระอันเป็นลัทธิบูชาเทพดั้งเดิมที่อยู่ในอินเดีย

²¹ลลิตา ชัยกุล, "พุทธจิตรกรรมทั้งกาในลัทธิวัชรยานแบบทิเบตที่เก็บรักษาไว้ที่วัดโพธิ์เย็น (โผวเหยงเหย่) อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีและ มุลนินิพันดารา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี" (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 27.

บุญ นิลเกษ²² ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “พุทธศาสนามหายาน” ถึงคำสอนที่วิวัฒนาการขึ้นเรื่อยๆ ของมนต์พิธีและสภาวะแห่งจิตในนิยายตันตรยานว่า ในทางปรัชญานั้น แรกเริ่มเดิมทีมนตรยานถือว่าโลกียภาวะกับโลกุตระภาวะเป็นสิ่งเดียวกันโดยกำเนิด และถือว่าทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นมาจากเหตุผลที่เกี่ยวข้องกันโดยตรง ในยุคต่อมาพวกมนตรยานเห็นว่า สิ่งที่เป็นมายาทั้งหลายหรือโลกียะเหล่านี้เนื่องมาจากโลกุตระ เราสามารถทำให้หมดไปโดยอาศัยบทสวดต่างๆ ที่ช่วยในการขจัดปัดเป่าสิ่งเหล่านี้ได้ แต่ตันตระอีกพวกหนึ่งมิได้ยอมรับหลักการนี้ อย่างไรก็ตาม พวกแรกก็พยายามยืนยันหลักการเดิมนี้ด้วยการชี้ให้เห็นความสำคัญของลักษณะหรือท่าทางในเวลาประกอบพิธีกรรมซึ่งเราเรียกว่า “มูทรา” ต่างๆ ว่า มีความสัมพันธ์กับบทสวดหรือมนตราโดยตรงด้วยเช่นกัน จากความเชื่อเช่นนี้ ทำให้มนตรยานสร้างพระพุทธรูป พระโพธิสัตว์ และเทพต่างๆ ให้อยู่ในปางที่โหดร้ายน่ากลัวและปางที่งดงามอื่นๆ เช่นเดียวกับฮินดูในยุคเดียวกันด้วย หลักคำสอนโดยทั่วไปของวัชรยานคล้ายๆ กับฝ่ายโยคจาร โดยถือว่า คนเราสามารถมองเห็นโลกแห่งปรากฏการณ์นี้ได้อย่างเต็มตา ก็เพราะว่าวิชชาบอกให้เราารู้สึกเช่นนั้น ขณะเดียวกันเราไม่มีโอกาสรับรู้หรือสัมผัสสภาวะแห่งปรมาตม์หรือสภาวะแห่งองค์ยานิพุทธหรือองค์โพธิสัตว์ได้ นอกจากการใช้จิตสัมผัสในการฝึกสมาธิเท่านั้น สุมาลี มหณรงค์ชัย²³ ได้กล่าวถึงคำสอนของวัชรยานและวิธีการแบบตันตระไว้ในหนังสือ “พระชินพุทธะห้าพระองค์” ว่า ตันตระเป็นคำสอนเชิงวิธีการที่เน้นพิธีกรรมและการเพ่งสมาธิ เป็นเทคนิคหรืออุบายธรรมซึ่งการเพ่งมณฑลก็เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการแบบนี้เพื่อให้จิตเกิดพลังอำนาจและเชื่อมรวมตัวตนของผู้เพ่งเข้ากับปัญญาญาณของพระพุทธรูปทำให้เห็นว่าร่างกายของผู้เพ่งเป็นร่างกายของบรรดาเทพศักดิ์สิทธิ์ในมณฑล ต้องใช้จินตนาการในการเพ่งเป็นอย่างสูง เมื่อก้าวหน้าไปถึงระดับหนึ่งแล้วจะกลายเป็นแก่นสารทางจิตของผู้ปฏิบัติทำให้ร่างกายของผู้เพ่งเป็นกายเดียวกับพระชินพุทธะและเหล่าเทพทั้งหลายจนไม่เหลือทวิภาวะใดๆ อยู่อีก คำสอนแบบองค์รวมเช่นนี้ถือเป็นลักษณะเด่นของวิถีคิดแบบตันตระ ส่วนวัชรยานคือคำสอนที่นำเอาวิธีการแบบตันตระมาใช้เพื่อนำไปสู่การรู้แจ้งพุทธภาวะ อาจกล่าวให้เข้าใจอย่างง่ายว่าตันตระคือเทคนิควิธีการปฏิบัติ ส่วนวัชรยานคือตัวปัญญาญาณ อย่างที่ชาวทิเบตนำเอาคำว่าวัชรยานมาใช้เรียกพุทธศาสนาในรูปแบบเฉพาะของตนโดยผสมกับวิธีการปฏิบัติแนวตันตระของฮินดู

แจมกอน คองทรูล(Jamgön Kongtrul)²⁴ ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับความหมายของคำว่า ตันตระไว้ในหนังสือของเขาเรื่อง “คลังแห่งระบบความรู้ของพุทธตันตระ”(The Treasury of

²²บุญ นิลเกษ, 62-63.

²³สุมาลี มหณรงค์ชัย, พระชินพุทธะห้าพระองค์ (กรุงเทพฯ: ส่องสยาม, 2547), 29-30.

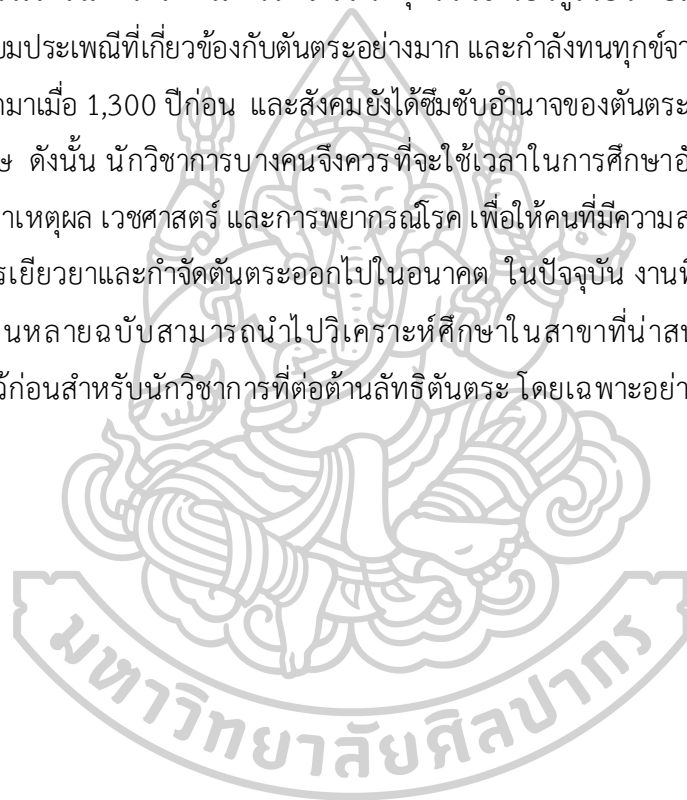
²⁴Jamgön Kongtrul Lodrö Tayé, **The Treasury of Knowledge Systems of Buddhist Tantra. Book 6, Part 4** (New York: Snow Lion Publications, 2005), 13-14.

Knowledge Systems of Buddhist Tantra) ว่า ลำดับ แรกเริ่มของพระพุทธศาสนามี การวิวัฒนาการคำสอนไปตามสำนักลัทธิต่างๆ หากพิจารณาหรือตีความจากความหมายอย่างเข้าใจง่ายแล้ว หินยานก็คือ หนทางเฉพาตน มหายานคือหนทางแห่งสรรพสิ่ง มนตรยานคือ หนทางแห่งมนต์อันลึกลับ วิชญาณวาทคือจิตนิยม มารชยมิกคือ ศูนยวาท แต่เมื่อมาถึงหนทางของตันตระ มันเป็นเรื่องยากที่จะตีความความหมายนี้ เพราะตันตระเป็นการแสดงออกจากสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายในตัวเราเองให้ออกมาอย่างชัดเจน มันไม่ต้องอิงทฤษฎีคำสอนที่มาจากเหตุผล ทรรศนะปรัชญา หรือกระบวนการคิดใดๆ ตันตระเป็นการผสมผสานในการปฏิบัติของวิธีการใช้พลังงานและการรับรู้จากภายในที่เป็นอารมณ์เฉพาตน(รวมถึงอารมณ์ทางเพศ) เนื่องจากวิธีการปฏิบัติบางอย่างอาจทำให้ศีลธรรมทางสังคมเสื่อมลง ในแง่ของความหมายคำว่าตันตระ มันได้รวมลักษณะสามประการเข้าด้วยกัน คือ มณฑล สภาวะ และการรวมเป็นหนึ่ง ลักษณะของสภาวะเปรียบเป็นสาเหตุ ลักษณะของมณฑลเปรียบเป็นวิธีการ และการรวมเป็นหนึ่งเดียวเปรียบเป็นผลลัพธ์ สามประการนี้ถูกบรรจุอยู่ในความหมายของคำว่าตันตระ

ณัฐจิตต์ เลาะห์วีระ²⁵ ผู้ทำวิจัยเรื่อง “ศึกษาเรื่องศักติในพุทธตันตระ” ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นถึงความแตกต่างระหว่างฮินดูตันตระกับพุทธตันตระว่า รูปแบบของพุทธตันตระที่ปรากฏต่อสาธารณชนอาจคล้ายกันในบางอย่าง แต่ความแตกต่างที่สำคัญก็คือลัทธิตันตระในพุทธศาสนาไม่ใช่ลัทธิศักติแบบฮินดูตันตระ เพราะในพระพุทธศาสนานั้น ความคิดเรื่องศักติ เรื่องอำนาจ เรื่องสตรีเพศของเทพเจ้า หรือเรื่องต่างๆที่เกิดจากพระศิวะไม่ได้มีอยู่ในคำสอนพุทธ ซึ่งตรงกันข้ามกับตันตระของฮินดูที่มีแนวคิดเรื่องอำนาจ(ศักติ)เป็นจุดรวมแห่งความสนใจที่สำคัญ ส่วนจุดมุ่งหมายที่สำคัญของพุทธแบบตันตระกลับอยู่ที่ปัญญา พุทธศาสนิกชนไม่ปรารถนาอำนาจ แต่ปรารถนาที่จะปลดปล่อยตนให้พ้นจากอำนาจเหล่านั้น เพราะอำนาจเหล่านั้นเองที่ทำให้เราต้องตกเป็นทาสของวัฏสงสารเป็นเวลานาน เราต้องพยายามกำหนดรู้อำนาจเหล่านั้นเพื่อปลดปล่อยให้พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด เราไม่ได้ทำลายอำนาจเหล่านั้น เพียงแต่จะเปลี่ยนให้มันกลายเป็น “ประทีปแห่งการตรัสรู้” ซึ่งจะก่อให้เกิดเอกภาพของความกลมกลืนและความสมบูรณ์ อย่างเช่น วัตถุประสงค์ของฮินดูตันตระในกุลจุทามณีตันตระแสดงไว้ว่า “เมื่อรวมเข้ากับศักติแล้วจะเพียบพร้อมไปด้วยอำนาจ เพราะการรวมกันของพระศิวะกับศักตินั้นเอง โลกจึงถูกสร้างขึ้น” ตรงกันข้ามกับพระพุทธศาสนา ชาวพุทธไม่ต้องการสร้างโลก หากแต่ต้องการ “ศูนยตา” อันเป็นสภาวะที่ไม่มีอะไรสร้าง ไม่มีอะไรปรุงแต่ง การสร้างทั้งปวงไม่เกี่ยวกับศูนยตาเพราะศูนยตามีอยู่ก่อนการสร้าง และพ้นจากการสร้างทั้งปวง

²⁵ณัฐจิตต์ เลาะห์วีระ, "ศึกษาเรื่องศักติในพุทธตันตระ" (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2548), 98-99.

เบนอยโตช ภัฏฐจายยะ (Benoytosh Bhattacharyya)²⁶ ได้แสดงความคิดเห็นถึงลัทธิตันตระที่อยู่ในสังคมอินเดียไว้ในคำนำของหนังสือ “ลัทธิลึกลับของพุทธเบื้องต้น” (An Introduction to Buddhist Esoterism) ว่า ช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ของอินเดีย จิตวิญญาณของคนในชาติเหมือนถูกรอบงำด้วยเชื้อโรค ช่วงเวลานั้นก็คือยุคของตันตระหรือยุคก่อนหน้าที่กองทัพอิสลามจะโจมตีอินเดีย เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับงานของตันตระที่มีเป็นจำนวนมากนั้นถูกมองว่าไม่น่ายอมรับอย่างยิ่ง นักวิชาการที่น่านับถือทุกคน(ยกเว้นไม่กี่คน) ประณามงานเหล่านี้โดยรวม และทิ้งงานตันตระไว้อย่างโดดเดี่ยวโดยสิ้นเชิง แต่อย่างไรก็ตามสิ่งซึ่งนักประวัติศาสตร์สันสกฤตกล่าวต่อต้านลัทธิตันตระและวรรณกรรมตันตระ ก็ไม่ควรที่จะลืมว่าทุกวันนี้ชาวฮินดูในอินเดียได้ใช้ชีวิตประจำวันและมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับตันตระอย่างมาก และกำลังทนทุกข์จากเชื้อโรคแบบเดียวกันที่มีแหล่งกำเนิดมาเมื่อ 1,300 ปีก่อน และสังคมยังได้ซึมซับอำนาจของตันตระอย่างซ้ำๆ เป็นเวลานานหลายศตวรรษ ดังนั้น นักวิชาการบางคนจึงควรที่จะใช้เวลาในการศึกษาอันประกอบไปด้วย การวินิจฉัย การหาเหตุผล เวชศาสตร์ และการพยากรณ์โรค เพื่อให้คนที่มีความสามารถอย่างมากอาจจะใช้เวลาในการเยียวยาและกำจัดตันตระออกไปในอนาคต ในปัจจุบัน งานที่เป็นตัวแทนแรกๆ ที่ได้สร้างไว้จำนวนหลายฉบับสามารถนำไปวิเคราะห์ศึกษาในสาขาที่น่าสนใจ และพยายามที่จะวางรากฐานไว้ก่อนสำหรับนักวิชาการที่ต่อต้านลัทธิตันตระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพุทธตันตระ

²⁶Benoytosh Bhattacharyya, **An Introduction to Buddhist Esoterism** (Delhi: Motilal Banarsidass, 1989), VIII.

บทที่ 2

ประวัติความเป็นมา การปริวรรตและการแปลคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ

ความหมายของคัมภีร์

คัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ เป็นคัมภีร์ซึ่งรจนาด้วยภาษาสันสกฤตที่มีอิทธิพลที่สุดของพระพุทธศาสนานิกายตันตระสายวัชรยาน เป็นคัมภีร์หลักของการปฏิบัติอยู่ในระดับชั้นของโยโคตตรตันตระของเหล่าสาวกสายโยคะตันตระเพื่อพัฒนาประวัติศาสตร์ของวรรณกรรมตันตระอย่างต่อเนื่อง คัมภีร์นี้มีเนื้อหาพรรณนาถึงความสัมพันธ์ทางเพศอันลึกลับ ลักษณะและอารมณ์ของเทพเจ้ามากมาย อาวุธหรืออุปกรณ์ต่างๆที่เป็นสัญลักษณ์ และการสร้างภาพว่ามีเพศสัมพันธ์กับคู่ศักดิ์ของตน เป็นการสอนให้บริโภคนสิ่งที่เป็นมลทินเพื่อการบรรลุ และถูกอ้างว่าเป็นคำสอนของวรรณกรรมตันตระที่พระพุทธเจ้าสอนอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง และพระองค์ได้ประกาศคัมภีร์นี้ในช่องคลอดของสตรีนั้นก็คือเทพีศักดิ์ แม้ว่าคัมภีร์ของนิกายตันตระจะได้รับการพัฒนามาจากคัมภีร์ดั้งเดิมของนิกายมหายาน แต่ก็มีกระบวนการแนวคิดและวิธีการที่พิสดารขึ้นมาเพื่อการบรรลุพระโพธิญาณ

คฤหยาสมาชตันตระ มาจากคำสมาสกันของคำ 3 คำ คือ คฤหยา , สมาช และ ตันตระ

คฤหยา (นปุงสกลิงค์) แปลว่า ลึกลับ, ลึกลับ, ซ่อนเร้น

สมาช (ปุลลลิงค์) แปลว่า รวบรวม, ชุมนุม, ร่วมกัน

ตันตระ (นปุงสกลิงค์) แปลว่า วิธีการ, ทฤษฎี, ลัทธิ, ระบบจัดการ, คุณลักษณะ

คฤหยาสมาชตันตระ จึงหมายถึง การรวบรวมวิธีการต่างๆอันลึกลับเพื่อการบรรลุ

สมเกียรติ โล่ห์เพชรรัตน์ ได้บรรยายถึงคฤหยาสมาชว่า คฤหยาสมาชเป็นชื่อเทพเจ้ายิตมหรือเป็นเทพเจ้าใน การทำสมาธิ มีชื่อในภาษาทิเบตว่า Sangwa Dupa เป็นร่างอวตารของพระอักโษภยะพุทธะ มีกายสี น้ำเงินเข้ม มี 3 หน้า หน้ากลางสีน้ำเงินเข้ม หน้าขวาสีขาว หน้าซ้ายสีแดง แต่ละหน้ามี 3 หน้า มี 6 กร มือคู่หน้าข้างขวาถือวัชระ ข้างซ้ายถือกระดิ่ง มืออื่นๆถือจินตามณี ธรรมจักร พระขรรค์ และ ดอกบัว แต่บางนิกายบอกว่า เป็นร่างอวตารของพระมัณชูศรีและกายสีเหลืองสวมกอดศักดิ์กับนาง ผัสสวัชระ (Sparshavajra) หรือนางอาทิปรัชญา (Adiprajna)²⁷

²⁷ สมเกียรติ โล่ห์เพชรรัตน์, *พุทธตันตระ* (กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2561), 134.

ยูเกอิ มัตสึนะกะ (Yukei Matsunaga) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคัมภีร์คุหยสมาชตันตระไว้ว่า ท่ามกลางการฝึกปฏิบัติในชั้นอนุตตรโยคะตันตระซึ่งแบ่งออกเป็นสายปรัชญาตันตระ หรือโยคินีตันตระ(mother tantras) และสายอุบายตันตระ หรือมหาโยคะตันตระ(father tantras) คัมภีร์คุหยสมาชตันตระเป็นที่นิยมมากที่สุดในด้านเนื้อหาสาระของสายอุบายตันตระและเป็นตัวแทนของตระกูลของพระอักษะโกษยะตันตระ (Akṣobhya-kula Tantra) สาวกตันตระชาวอินเดียและชาวทิเบตปฏิบัติตามคัมภีร์กันอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน จึงทำให้คัมภีร์นี้มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และได้รับการเปรียบเทียบกับคัมภีร์เหวัชระตันตระ (Hevajra-tantra) หรือสัมพรตันตระซึ่งเป็นสายของปรัชญาตันตระ(Sambara-tantra)²⁸

ดร.เอส บัคฉิ (Dr. S. Bagchi) ได้กล่าวว่าคุหยสมาชได้เปิดเผยหนทางที่จะนำไปสู่การรู้แจ้งแห่งพุทธะในชีวิตประจำวันโดยเป็นการฝึกให้บรรลุโดยใช้เวลาน้อยที่สุด มีการอ้างถึงผู้ปฏิบัติเพื่อการตรัสรู้ที่ไม่สามารถจะบรรลุความประสงค์ที่ต้องการได้ แม้ว่าจะปฏิบัติตามกฎระเบียบทางศาสนาอย่างเคร่งครัด แต่สาวกของคุหยสมาชได้ประกาศตนอย่างมั่นใจว่าบุคคลที่จะประสบความสำเร็จในการบรรลุจุดสูงสุดได้จะต้องทำความเข้าใจในความปรารถนาราคะให้เกิดขึ้น เป็นวิธีการปฏิบัติที่ง่ายในการปลดปล่อยจิตอย่างรวดเร็วโดยผ่านสื่อกลางอย่างอาจารย์ผู้สอนหรือโยคีผู้มีตบะกล้าแข็ง ประกอบกับการกระทำพิธีกรรมของตันตระอย่างเคร่งครัด²⁹

ดร.เบนอยโตช ภัททจารยยะ (Dr. Benoytosh Bhattacharyya) ได้แสดงทัศนะว่าคุณค่าที่ยิ่งใหญ่ของคัมภีร์คุหยสมาชตันตระคือการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมตันตระของอินเดียที่มีลักษณะคำสอนที่สดุดั้ง และคัมภีร์นี้ก็เป็นแหล่งที่มาของแรงบันดาลใจแก่นักเขียนตันตระยุคหลังคุหยสมาชถูกนำมาผสมผสานกับการดำรงชีวิตโดยใช้อำนาจประกอบของลัทธิศักติเอามาอยู่ในรูปแบบของการฝึกปฏิบัติโยคะ นับว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาที่มาและการพัฒนามรรณกรรมตันตระต่อไป เนื้อหาในคัมภีร์เต็มไปด้วยความคิดอย่างเป็นระบบที่ชัดเจนและเป็นแบบแผน และมี

²⁸Yukei Matsunaga, *The Guhyasamaja Tantra* (Osaka: Toho Shuppan, INC, 1978), 20.

²⁹Bagchi, III.

คำศัพท์เฉพาะของการปฏิบัติโยคะที่นาศิกขารวมทั้งคำสอน คำแนะนำ และปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องในการฝึกโยคะ³⁰

สารานุกรมของอี.เจ. บิล (E. J. Brill) ได้แปลความหมายของ คุหยสมาชตันตระ ว่าหมายถึง คัมภีร์ของการรวบรวมเรื่องราวอันลึกลับ (Scripture of Esoteric Assembly) กฎเกณฑ์สำคัญของคำว่า “การรวบรวมเรื่องลึกลับ”(esoteric assembly) ถูกอธิบายอยู่ในบทที่ 18 ของคัมภีร์ หมายถึง ผลการรวบรวม (= สมาช) ของกาย วาจา จิต (= คุหยะ) คัมภีร์คุหยสมาชตันตระมีอยู่ 18 บท 17 บทแรกเป็นรากของคัมภีร์(Mūlatantra) และบทสุดท้ายเป็นบทเสริมของคัมภีร์(Uttaratantra) ซึ่งได้รวมเข้ามาในภายหลัง³¹

ความลึกลับ(คุหย) เป็นความหมายเชิงสัญลักษณ์ของชื่อคัมภีร์ หมายถึงความลึกลับของกาย วาจา และจิตที่ได้เอามารวมไว้(สมาช)ให้เป็นหนึ่งเดียว ดังโคลกที่ 24 ในบทที่ 18

ให้ถือเอาความลึกลับทั้ง 3 อย่างแห่งกาย วาจา จิต เอามารวมเป็นหนึ่งเดียว แล้ว
กล่าวด้วยเสียงแห่งพุทธะทั้งปวง || 24 ||³²

ประวัติความเป็นมาของคัมภีร์

คัมภีร์คุหยสมาชตันตระเป็นคัมภีร์ที่นักวิชาการชาวตะวันตกและตะวันออกให้ความสนใจในการศึกษาค้นคว้ากันอย่างมาก โดยเฉพาะเนื้อหาสาระในคัมภีร์ที่ลึกลับวิเคราะห์ตีความกันต่างๆ นา ๆ แต่ประวัติความเป็นมาของผู้ประพันธ์คัมภีร์นั้นยังไม่ทราบแน่ชัดว่าคือผู้ใดและคัมภีร์เกิดขึ้นในศตวรรษใด มีแต่ข้อสันนิษฐานว่าคัมภีร์นี้เกิดขึ้นในสมัยพุทธตันตระยุคเริ่มแรก ตามประเพณีเดิมเชื่อกันว่าคัมภีร์นี้ถูกเปิดเผยโดยพระพุทธเจ้าสูงสุด (the supreme Buddha) ผ่านมาทางพระโพธิสัตว์วัชรธรรม ถ่ายทอดให้แก่อินทรภูติ (Indrabhūti) กษัตริย์แห่งอุชชียาน (Uddiyana) (ปัจจุบันคือรัฐโอริสสา) และตั้งแต่นั้นมาการปฏิบัติพิธีกรรมแบบตันตระนี้ก็ถูกเผยแพร่ออกไปโดยสองสำนักหลัก คือ

³⁰Bhattacharyya Benoytosh, **Guhyasamaja Tantra or Tathagataguhyaka** (Baroda: Oriental Institute, 1967), VII-VIII.

³¹E.J. Brill, **Brill's Encyclopedia of Buddhism. Volume 1: Literature and Languages** (Leiden: Brill Academic Publishers, 2015), 326.

³²ศรวิธ กายวากจิตต์ คุหยมิตยภีธิต |

สมาช มีลน โปรกต์ สรวพุทธธาภิธานกม || (คุหยสมาช. 18/24)

สำนักของสิทธิธนาคารชุน (Siddha Nāgārjuna) ชื่อสำนักอารยะ (Ārya school) และสำนักของพุทธศรีชฌาน (Buddhāsṛjāna) หรือชฌานปาท (Jānapāda) และศิษย์สาวกของนาคารชุนคือ จันทรกีรติ (Candrakīrti) ก็ได้พยายามทำอรรถาธิบายวรรณกรรมต้นตระกูลนี้ซึ่งเรียกว่า ประทีโปทโยตนะ (Pradīpodyotana)

ช่วงเวลาการเกิดขึ้นของคัมภีร์คุหยสมาชตันตระกูลนี้ยังคงไม่แน่ชัด นักวิชาการต้นตระกูลมีความคิดเห็นหลากหลาย เช่น ภัททจารยยะคิดว่าคัมภีร์นี้ถูกแต่งขึ้นในศตวรรษที่ 3 ในยุคของอสังคะ³³ แต่วินเทอร์นิทซ์บอกว่าน่าจะถูกแต่งขึ้นในศตวรรษที่ 8-10 ส่วนยูเกอิมัตสึนะคะ นักวิชาการร่วมสมัยชาวญี่ปุ่นกล่าวว่าคัมภีร์นี้เกิดขึ้นในปลายยุคศตวรรษที่ 8 ต่อมา อเล็กซ์ เวย์แมน (Alex Wayman) ได้พยายามหาหลักฐานเพื่อค้นหาช่วงเวลาการเกิดขึ้นของคัมภีร์นี้ ซึ่งก็สรุปได้ว่า คัมภีร์ส่วนสุดท้าย (บทที่ 18) ถูกเขียนขึ้นในศตวรรษที่ 5 ส่วนคัมภีร์ส่วนหน้า คือ มูลตันตระกูล (บทที่ 1-17) ถูกเขียนขึ้นอย่างน้อย 1 ศตวรรษก่อนคัมภีร์ส่วนสุดท้าย และเชื่อว่าคัมภีร์ได้รับการแต่งเติมพัฒนาขึ้นอีกในหลายศตวรรษ

สาเหตุที่ไม่สามารถกำหนดเวลาที่แน่ชัดของคัมภีร์ได้ นั้นเป็นเพราะว่ากษัตริย์อินทรภูติมีหลายองค์ ไม่ทราบแน่ชัดว่าองค์ใดเป็นสาวกเริ่มแรกของต้นตระกูล เพราะนักประวัติศาสตร์ชาวทิเบตก็ไม่ได้แยกแยะความแตกต่างระหว่างกษัตริย์ผู้นั้น แต่ตั้งข้อสังเกตว่าน่าจะเป็นสิทธิธนาอินทรภูติ ผู้มีผลงานประพันธ์หลายชิ้นที่เชื่อมโยงกับคุหยสมาชะ และพระองค์มีพระชนิษฐานนามว่าลักซิงกรา (Lakṣīṅkarā)³⁴ ซึ่งเป็นนักเขียนและเป็นอาจารย์ผู้ทำพิธีกรรมด้วย นอกจากนี้ท่านอินทรภูติองค์นี้ยังเป็นบิดาบุญธรรมของท่านปัทมสัมภพ (Padmasambhava) ผู้ซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วงครึ่งแรกของศตวรรษที่ 8 จากการวิเคราะห์ช่วงเวลาของกษัตริย์องค์นี้ดูเหมือนว่าจะเข้าไปสำหรับการแต่งต้นฉบับเดิม

³³Benoytosh, XXXVIII.

³⁴ลักซิงกรา (Lakṣīṅkarā) (ค.ศ. 729) เป็นน้องสาวของท่านอินทรภูติ เป็นผู้มีความคิดกล้าหาญงานเขียนที่มีชื่อเสียงของพระนางคือ อทวยสิทธิ โดยวาทกรรมที่ทำให้พระนางมีชื่อเสียง คือ “ไม่มีคำว่าการข่มขืน ไม่มีการอดอาหาร ไม่มีการอดอาหาร ไม่มีการอาบน้ำ ไม่มีการทำให้บริสุทธิ์ และไม่มีการอื่นใดในสังคม ท่านไม่จำเป็นต้องโค้งคำนับเทวรูป แต่ท่านควรตั้งใจกระทำบุชชัตนเองซึ่งเป็นสิ่งสถิตของเทพเจ้าทุกพระองค์” พระนางให้ความสำคัญกับพลังของสตรี สตรีเป็นร่างแห่งปัญญา และให้ผู้ศรัทธาอาศัยความช่วยเหลือจากครูอาจารย์จึงจะบรรลุมรรคผลได้ ดูใน พระวิมาน คัมภีร์ปัญญา, "ศึกษาอิทธิพลของต้นตระกูลที่มีต่อพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศไทย" (บัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2543), 57.

ของคัมภีร์ตันตระ จึงเป็นไปได้ที่จะมีผู้เขียนคัมภีร์ต้นฉบับเพียงคนเดียว แต่ทว่าเรื่องราวของความ ลึกลับในคัมภีร์ต้องใช้เวลาหลายยุคสมัยในการประพันธ์ขึ้นมา³⁵

ด้วยความนิยมของคัมภีร์นี้ที่ยังคงมีมาเรื่อยๆ ทำให้ต้นฉบับภาษาสันสกฤตจำนวนหนึ่งยังคง เหลืออยู่ ถ้าหากคำนึงถึงด้านเนื้อหา ต้นฉบับของคัมภีร์ที่มีอยู่จะจัดแบ่งออกเป็นสามประเภท คือ 1.) ต้นฉบับที่มีเนื้อหาทั้งหมด 18 บท 2.) ต้นฉบับที่มีเนื้อหาของคัมภีร์ 18 บท โดยที่มีส่วนครั้งแรก (ปุรวารุช) และส่วนเสริมที่ตรวจชำระ(สมปฏฺกนตร) ในครั้งหลัง(อุตตรารุช) 3.) ต้นฉบับที่มีเพียงครึ่ง หนึ่งของคัมภีร์เท่านั้น นอกจากนี้ ก็ยังมีต้นฉบับอื่นๆอีกมากที่ยังไม่สามารถจำแนกได้จากหมวดหมู่ รายการ คัมภีร์คฤหยาตตันตระได้รับการตีพิมพ์อย่างครบถ้วน 4 ครั้ง โดย ฉบับของภัททจารยยะ (ค.ศ. 1931), บัคฉิ (ค.ศ. 1965), มัตสฺนุสะคะ (ค.ศ. 1978) และฉบับของทวาริกทัส ศาสตรี (Dwarikadas Shastri) (ค.ศ. 1984) คัมภีร์ได้รับการแปลเป็นภาษาสมัยใหม่ 3 ครั้ง ได้แก่ ภาษาอังกฤษโดย ฟรานเชสกา ฟรีแมนเทิล (Francesca Fremantle) (ค.ศ. 1971), ภาษาเยอรมัน โดย แก็ง (Gäng) (ค.ศ. 1988) และเป็นภาษาญี่ปุ่น โดย มัตสฺนุสะคะ(ค.ศ. 1998)

การมีอยู่ของต้นฉบับต้นหวงแสดงให้เห็นถึงคัมภีร์ที่ชัดเจน (บทที่ 1-17) ถูกแปลเป็นภาษา ทิเบตในยุคจักรวรรดิ (ค.ศ. 600-842) ส่วนบทที่ 18 ถูกรวมอยู่ที่คัมภีร์ส่วนอื่นในพระไตรปิฎกของ ทิเบต ศรัทธาการวรมัน(śradhākaravarman) และ ริน เซน บซาง โป (Rin chen bzang po) ถูก จารึกชื่อไว้ว่าเป็นผู้แปลและตรวจชำระคัมภีร์ภาษาทิเบต³⁶ ในบทที่ 18 ของคัมภีร์คฤหยาตตันตระ ได้รับการแปลเป็นภาษาจีนโดย ซีหู (Shihü) ในปี ค.ศ. 1012 แต่การแปลครั้งนี้ เมื่อพบสำนวนที่ ก้าวร้าวหรือลามกก็จะถูกละเว้นหรือเขียนใหม่ อย่างเช่น คำว่า “โยชิทภค” (ช่องคลอดของผู้หญิง) ก็ จะถูกแปลว่า รูปทรงกลมที่บริสุทธิ์ซึ่งเป็นการเปลี่ยนรูปของความรู้ที่ถูกต้องแห่งตาคตทั้งปวง (the purified sphere that is a transformation of right knowledge of all tathagatas) ดังนั้น การ แปลจึงมีบางส่วนที่ไม่ชัดเจน

³⁵Francesca Fremantle, **A Critical Study of the Guhyasamāja Tantra** (London: University of London Library, 1971), 13-15.

³⁶Tsukamoto Keisho. et al, **Bongo Butten No Kenkyu Iv Mikkyo Kyoten Hen ; a Descriptive Bibliography of the Sanskrit Buddhist Literature : Vol. Iv : The Buddhist Tantra** (Kyoto: Heirakuji-Shoten, 1989), 231.

แนวคิดหรือสำนวนในคัมภีร์สรวตถาคตตตตตตตตตตตต (การรวบรวมคุณสมบัติของตถาคตทั้งปวง) เป็นคัมภีร์หลักที่อยู่ในคัมภีร์เริ่มแรกของโยคะตันตระซึ่งคัมภีร์ฉบับแรกๆถูกแปลเป็นภาษาจีนในปี ค.ศ. 443 ซึ่งคัมภีร์คฤหยาสมัชชาตันตระก็ได้รับการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกสมาธิและการทำพิธีในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์มาจากคัมภีร์เริ่มแรก³⁷ ส่วนในฉบับภาษาญี่ปุ่น ได้รับการเรียบเรียงโดยท่านอโมฆวัชร (Amoghavajra) (ค.ศ. 705-774) มีคัมภีร์ชื่อว่า Jīngāngdīngjīng เป็นคัมภีร์ที่มี 100,000 โศลก ประกอบด้วย 18 ส่วน ส่วนของโยคะตันตระจะอยู่ในส่วนที่ 15 และเนื้อหาของบทสรุปในส่วนนี้ก็สอดคล้องกับบทที่ 5 ของคัมภีร์คฤหยาสมัชชาตันตระในฉบับปัจจุบัน แต่ทว่าคัมภีร์ไม่อาจจะคงรูปแบบเดิมไว้ได้ อาจเพราะในช่วงเวลาของการเรียบเรียงคัมภีร์ในยุคของอโมฆวัชร(ค.ศ. 746-774) คัมภีร์มีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆในยุคแรกๆ³⁸

ในยุคของพุทธ ศรีชญาณถือว่าเป็นช่วงเวลาที่สำคัญในการกำหนดระยะเวลาที่คัมภีร์คฤหยาสมัชชาตันตระถูกแต่งขึ้น เพราะสำนักชญาณปาทะที่ท่านพุทธศรีชญาณเป็นผู้ก่อตั้งขึ้นนั้น เป็นหนึ่งในสำนักที่เก่าแก่ที่สุดในการปฏิบัติตามพิธีกรรมในคัมภีร์ ซึ่งพุทธศรีชญาณได้เกี่ยวข้องกับธรรมปาละ กษัตริย์แห่งราชวงศ์ปาละ (ค.ศ. 775-812) และฮาโดโนะ ฮากุยุ (Hadano Hakuyu) นักวิชาการศาสนาชาวญี่ปุ่น (ค.ศ. 1950) พิสูจน์ว่า พุทธศรีชญาณมีบทบาทอยู่ในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 8 และคัมภีร์คฤหยาสมัชชาตันตระมีรูปแบบบางชิ้นส่วนอยู่ในยุคของพุทธศรีชญาณ โดยมีหลักฐานอ้างอิงดังต่อไปนี้ : 1.) ไวโรจนะซึ่งเป็นอาจารย์ชาวทิเบตและเป็นบุคคลร่วมสมัยของพระเจ้าตริ-song-de-chen (Khri Song lde brtsan) (ค.ศ. 775-797) ได้แนะนำการฝึกปฏิบัติที่เรียกว่า อุตปนนกรม (utpannakrama)³⁹ ของสำนักชญาณปาทะมาสู่ดินแดนทิเบต 2.) ผลงานของท่านพุทธศรีชญาณได้ถูกบันทึกไว้อยู่ในหมวดหมู่คัมภีร์ชื่อ Ladan dkar ma ซึ่งได้แปลเป็นภาษาทิเบต และ 3.) คำอธิบายเพิ่มเติม ของคัมภีร์ (บทที่ 18) ถูกเขียนขึ้นโดยท่านวิศวามิตร (Viśvamitra) และคำอธิบายเกี่ยวกับรากฐานของคัมภีร์ (17 บท) ถูกทำขึ้นโดยท่านวัชรธาสา (Vajrahāsa) ในปี ค.ศ. 785-810 ซึ่งได้รับการ

³⁷Wayman, 15.

³⁸Matsunaga, 23.

³⁹ การปฏิบัติอุตปนนกรมในสำนักนี้ ผู้ปฏิบัติจะบรรลุถึงกายอันบริสุทธิ์ (วิสุทธิกาย) โดยการฝึกโยคะของอนุภาคในจักระที่ตั้งอยู่ในใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวคู่ของตนและความสุขจากการร่วมเพศ แต่เนื่องจากแหล่งข้อมูลหลักในเรื่องนี้ยังมีอยู่อย่างจำกัด และมีการศึกษาจำนวนน้อยในศาสตร์นี้ จึงทำให้การฝึกปฏิบัติในส่วนนี้ยังไม่ชัดเจน Brill, 329.

แปลเป็นภาษาทิเบตในช่วงเวลาที่พระพุทธรศาสนาถูกเผยแพร่ไปยังทิเบต (ยุค snga dar) บนพื้นฐานของข้อพิสูจน์ของฮาโดโนะ ฮากุยุ่นั้น ยูเกอิ มัตสึนะคะก็ได้เสนอว่า บทที่ 18 ของคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระถูกแต่งขึ้นในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 8

ในส่วนของรากฐานของคัมภีร์ จะมีการพัฒนาอย่างน้อยสองขั้นตอน กล่าวคือ เพิ่มบทที่ 13-17 ในตอนต่อไป หลังจากที่เขียน 12 บทแรกเสร็จ ยูเกอิ มัตสึนะคะได้ให้เหตุผลเสนอ ดังนี้ 1.) ในคัมภีร์สนธยาวยากรณ(Sandhyāvyākaraṇa) ซึ่งเป็นหนึ่งในคัมภีร์อรรถาธิบายของตันตระ(vyākhyātantra) ไม่มีสำนักใดเป็นเจ้าของการตีความของคัมภีร์นี้ ในคัมภีร์ได้ให้คำอธิบายเฉพาะใน 12 บทแรกเท่านั้น นั่นอาจแสดงว่า คัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระประกอบด้วย 12 บทแรกก่อนเมื่อคัมภีร์สนธยาวยากรณถูกแต่งขึ้น 2.) รูปแบบเต็มจำนวนของเทพเจ้าที่ประกอบไปด้วยมณฑลทั้ง 19 เทพเจ้าของสำนักชญาปาทะ ไม่พบอยู่ใน 12 บทแรก มีเพียงแต่ใน 5 บทหลังเท่านั้น มีมณฑลที่สอนอยู่ในบทที่ 1 ประกอบด้วย 13 เทพเจ้า และมณฑลนี้ก็เหมือนกับที่สอนในสำนักชญาปาสิติ(Jānasiddhi)ของอินทรภูติ ซึ่งก็สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นมณฑลเดียวกันกับสำนักของอินทรภูติ 3.) การทำสมาธิแบบสี่ขั้นตอน (caturvidhopāya) เป็นสิ่งที่สำคัญในบทเสริมบทที่ 18 และต้นแบบในการทำสมาธิแบบสี่ขั้นตอนนี้ก็ถูกสอนอยู่ในบทที่ 12 หรือสิ่งนี้อาจบอกเป็นนัยยะว่าคัมภีร์จบลงด้วยบทที่ 12 4.) เมื่อเทียบกับ 12 บทแรก บทที่ 13-17 มีความยาวของเนื้อหามากกว่า นอกจากนี้เนื้อหาและลักษณะของขั้นตอนพิธีกรรมจะมีความชัดเจนอยู่ในบทที่ 13-17 5.) บทเพิ่มเติม บทที่ 18 เป็นการสรุปและอธิบายคำสอนของรากฐานของคัมภีร์ในรูปแบบของคำถามและคำตอบ หัวข้อทั้งหมดของคำถามและคำตอบเหล่านี้มีอยู่ในบทที่ 1-12 ในคัมภีร์เพิ่มเติมบทที่ 18 พยายามที่จะสอนถึงโยคะชนิดต่างๆ ที่สอนในรากฐานของคัมภีร์พร้อมกับขั้นตอนของโยคะทั้ง 4 ขั้นตอน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสำนักชญาปาทะ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าสำนักชญาปาทะอาจมีส่วนร่วมในการแต่งบทที่ 13-17 ของคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ⁴⁰

⁴⁰Matsunaga, 28.

เนื้อหาโดยย่อของคัมภีร์

คัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระมีเนื้อหาหลักมุ่งบรรยายถึงสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในการทำพิธีกรรม การปฏิบัติทำสมาธิ และขั้นตอนพิธีกรรมอันลึกซึ้ง แต่ทว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้สอนอย่างเป็นระบบ ผ่านบทต่างๆ (ทั้ง 18 บท) ในแต่ละบทจะมีพระเจ้าสูงสุดที่ได้ตรัสคำสอนต่างๆ พระองค์ทรงมีพระนามที่ถูกเรียกหลายนาม เช่น อธิบดีแห่งกาย วาจา จิตและตถาคตทั้งปวง (สรวตถาคต-กายวาก จิตตาทิปติ)

เนื้อหาของคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระนี้แบ่งออกเป็น 18 บท แต่ละบทจะรจนาเป็นร้อยกรอง หรือโคลกและแทรกบทร้อยแก้ว อีกทั้งยังมีการแทรกคาถาที่เป็นพีชมนตร์ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของ ตันตระลงไปด้วย เนื้อหาโดยสังเขปของแต่ละบทมีดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง การก่อกำเนิดและปรากฏขึ้นของพุทธะทั้ง 5 องค์ และเทพีทั้ง 4 องค์ และ เทพเจ้าที่เป็นตัวแทนแห่งความโกรธทั้ง 4 องค์ และมีการสร้างมณฑลของเทพเจ้าทั้ง 13 องค์นี้ขึ้นมา

บทที่ 2 กล่าวถึง สาระสำคัญของจิตอันแน่วแน่ในการตื่นรู้ (โพธิจิต) ซึ่งถูกกล่าวเป็นโคลก และมี 4 ฉันทลักษณ์ที่ถูกสอนโดยพระอักโขภยยะ พระรัตนเกตุ พระอมิตายุส และพระอโมขสิทธิซึ่ง เข้าสู่สมาธิ และบางฉันท์ที่ถูกสอนโดยพระไวโรจนะซึ่งได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ไวโรจนากสิมโพธิ”

บทที่ 3 กล่าวถึง การสร้างภาพมณฑล และการปฏิบัติโยคะให้ขยายออกและหดเข้า นอกจากนี้ยังมีกรกล่าวถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ของพระพุทธเจ้าห้าองค์ด้วย

บทที่ 4 กล่าวถึง หนทางในการทำจิตแห่งมณฑลที่ได้รับการสอนสั่งซึ่งประกอบด้วย การอ่อน วอนเทพเจ้า อีกทั้งยังสอนเรื่องการฝึกโยคะทางเพศสัมพันธ์กับหญิงสาววัย 16 ปีซึ่งได้รับพลังอำนาจ เป็นเสมือนพระนางมามกิ และมีข้อกำหนดไว้ถึงการบูชาเทพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคน้ำพิศณุอัน ไม่บริสุทธ์

บทที่ 5 กล่าวถึง การกำหนดบุคคลที่เหมาะสมที่จะฝึกปฏิบัติตามคำสอนในคัมภีร์นี้ โดยเน้น ว่าผู้ที่มีวรรณะจัณฑาล เป็นบุคคลที่ทำบาปใหญ่หลวง และโดยบุคคลที่ไม่บริสุทธ์โดยมีมลทินทาง โลกียี่มีความเหมาะสมในฐานะผู้ปฏิบัติตามคัมภีร์นี้

บทที่ 6 กล่าวถึง พระพุทธเจ้าทั้ง 5 องค์สอนเรื่องของมนตร์ ได้แก่ พระอักษโรทัยะสอนมนตร์ของการเพิ่มพลังแห่งจิต พระไวโรจนะสอนมนตร์ของการเพิ่มพลังแห่งกาย พระอมิตายุสสอนมนตร์ของการเพิ่มพลังแห่งวาจา พระรัตนเกตุสอนมนตร์ของความสเนหา พระอโมฆสิทธิสอนมนตร์แห่งการบูชา ในบทนี้ยังสอนการปฏิบัติโยคะที่ละเอียดอ่อนซึ่งผู้ฝึกปฏิบัติมุ่งเน้นสมาธิและให้สร้างภาพวัชระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่นๆขึ้นที่ปลายจมูก และมีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการบริโภคสิ่งปฏิกูลและเนื้อสัตว์

บทที่ 7 กล่าวถึง ความเพติดเพลินกับการบริโภคค้นหาหรือความอยากทั้งหลายทั้งปวงซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบรรลุความสำเร็จ (siddhi) ในคำสอนนี้เกี่ยวข้องกับสิ่งรับรู้หรืออินทรีย์ทั้ง 5 จะเชื่อมโยงกับพระพุทธเจ้าทั้ง 5 องค์ ได้แก่ รูปคือพระไวโรจนะ เสียงคือพระรัตนเกตุ กลิ่นคือพระอมิตายุส รสคือพระอโมฆสิทธิ และสัมผัสคืออักษโรทัยะ ในบทนี้ยังสอนถึงการจินตนาการภาพขึ้นที่เรียกว่าการระลึกได้ (anusmrti) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการฝึกโยคะทางเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวที่เป็นคู่ศักดิ์

บทที่ 8 กล่าวถึง พระรัตนเกตุร้องขอให้พระวัชระสอนวิธีบูชามณฑลที่ถูกสร้างขึ้นและบูชาอาจารย์ว่าควรทำอย่างไร การบูชาในเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติโยคะทางเพศและความเพติดเพลินกับการบริโภคกามารมณ์ทั้ง 5 รวมถึงการเสปสิ่งปฏิกูลทั้งหลาย

บทที่ 9 กล่าวถึง คำสอนที่มุ่งสู่การบรรลุ (samaya) ของตระกูลพระพุทธเจ้าทั้งห้า นั้นถูกสอนในบทนี้ได้แก่ คำสอนของตระกูลแห่งความเกลียดชัง (dveṣakula) คือ การฆาตกรรม, คำสอนของตระกูลแห่งความไม่รู้ (mohakula) คือ การโจรกรรม, คำสอนของตระกูลแห่งตัณหา (rāgakula) คือ ความสุขทางเพศ, คำสอนของตระกูลแห่งความหลงใหล (samayākaraṇakula) คือ การพุดปิด และ คำสอนของตระกูลแห่งรัตนะ (ratnakula) คือ การละเมิด พระวัชระผู้เป็นราชาทั้งปวงยังสอนอีกว่าการปฏิบัติตาม ความปรารถนาก็คือการปฏิบัติของพระโพธิสัตว์ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติที่สูงสุด พระโพธิสัตว์ถามถึงคำสอนที่ก้าวร้าวนี้ด้วยความประหลาดใจ พระวัชระตอบว่านี่คือวิธีการปฏิบัติความจริงอันสูงสุดของพระโพธิสัตว์โดยการทำตามความปรารถนา และจงเผยแพร่ธรรมแห่งความรู้นี้ออกไป แฉกเช่นเดียวกับอากาศที่แพร่กระจายไปทุกหนทุกแห่งซึ่งไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในสถานที่เฉพาะเท่านั้น

บทที่ 10 กล่าวถึง พระวัชรธรรมผู้เป็นราชาสูงสุดได้สอนเรื่องของมนตร์แห่งกาย วาจา และจิต การฝึกสมาธิที่ต้องอาศัยมนตร์เหล่านั้น และการปฏิบัติโยคะทางเพศกับหญิงสาวคู่ศักดิ์ที่เรียกว่า มหา มุทรา (mahāmudrā)

บทที่ 11 กล่าวถึง เมล็ดพันธุ์แห่งพยางค์มนตร์ของวัชรธรรมทั้งสาม เช่น โอม, อาษ, หุม เป็นต้น และมนตร์ของหัวใจแห่งความรู้ของวัชรธรรม (jñānavajrahṛdaya) เช่น ภรัม ได้ถูกสอนขึ้น ผู้เป็นเจ้าของ ตถาคตทั้งปวงได้สอนถึงโยคะของตรีวัชรธรรมของพุทธะทั้งห้าและด้วยพยางค์มนตร์ทั้งสาม

บทที่ 12 กล่าวถึง สาระสำคัญของบทนี้คือ ข้อวัตรปฏิบัติ ผู้เป็นเจ้าของตถาคตทั้งปวงได้สอน ถึงการทำสมาธิทั้ง 5 อย่างที่เกี่ยวข้องกับปณิธานของพระพุทธเจ้าทั้ง 5 องค์ จากนั้นพระองค์สอนถึง การสร้างภาพที่แปรสภาพหรือเปลี่ยนรูปของพยางค์มนตร์ทั้งสาม และสอนถึงการสร้างภาพของ พระพุทธเจ้าทั้งห้าที่เป็นตัวแทนของเทพเจ้าแห่งความโกรธ อีกทั้งสอนถึงการตั้งวิธีการบรรลุน้ำกลับ ออกมา ต่อจากนั้นพระองค์ทรงสอนถึงผลที่เกิดจากการบริโภคน้ำทั้งห้า และสิ่งปฏิกุศล และผลจาก การปฏิบัติข้อวัตรต่างๆ ท้ายที่สุดทรงสอนถึงโยคะทั้ง 4 ชั้น

บทที่ 13 กล่าวถึง ผู้เป็นเจ้าของตถาคตทั้งปวงได้สอนการทำสมาธิแบบต่างๆ เช่น การท่อง พยางค์มนตร์ทั้งสามแห่งวัชรธรรม และการบรรยายถึงสรรพสัตว์ทั้ง 10 ทิศที่เข้าไปอยู่ในพิธีกรรมทั้ง 4 มณฑล นั่นคือ การปราบปรามภัยพิบัติ (sāntika), การเกิดขึ้นของโชคชะตา (pauṣṭika), การเอาชนะ (vaśya) และการปราบศัตรู (abhicāra) และบรรยายถึงเทพเจ้าที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมแต่ ละพิธี จากนั้นพระองค์ยังทรงสอนถึงการสร้างภาพเทพเจ้าแห่งความโกรธอันหลากหลาย

บทที่ 14 กล่าวถึง พระมหาวัชรธรรมได้สอนถึงมนตร์ของเทพที่ทั้งสี่รวมถึงผลลัพธ์ของมนตร์ นั้น จากนั้นก็ทรงสอนถึงมนตร์ของเทพเจ้าแห่งความโกรธทั้งเก้าองค์รวมถึงผลลัพธ์ของมนตร์นั้น ถัดมาพระองค์ทรงสอนถึงวิธีการตั้งเทพเจ้าออกมาว่าต้องทำอะไร จากนั้นจึงกำหนดพิธีอภิการกะ (การปราบศัตรู) ซึ่งต้องใช้ของที่เกี่ยวข้องกับพิธีนี้ เช่น หอก (kīla) ซึ่งเป็นอาวุธที่ปราบศัตรูมาเป็น เชลย

บทที่ 15 กล่าวถึง พระวัชรธรรมทรงสอนถึง 1. การปฏิบัติโยคะทางเพศกับหญิงสาว 2. พิธีกรรมต่างๆ เพื่อสังหารคนที่เป็นศัตรู 3. การบริโภคน้ำที่ทำจากสิ่งปฏิกุศลที่ไม่บริสุทธิ์ เนื้อ โลหะ และอื่นๆ รวมทั้งผลที่เกิดขึ้น 4. รักษาญาติและอื่นๆ 5. รักษาโรคต่างๆ 6. การติดต่อเชื่อมโยง

ระหว่างความฝันและผลเหนือธรรมชาติ(siddhi) พระองค์ยังทรงสอนว่าทุกสิ่งที่มีชาติเนื้อแท้จากธรรมชาติภายในแล้ว สิ่งเหล่านั้นก็เป็นได้แก่ภาพลวงตา ดังนั้นผลของพิธีกรรมจะไม่มีอยู่ในมุมมองของความจริงสูงสุด หากแต่ตั้งอยู่ในกาย วาจา จิตของเราเอง

บทที่ 16 กล่าวถึง พระวัชรปาณีได้สอนวิธีการวาดภาพของมณฑลแห่งวัชระกาย(มณฑลกายของตถาคตทั้งปวง) และมณฑลแห่งวัชระวาจา(มณฑลวาจาของตถาคตทั้งปวง) จากนั้น พระองค์ได้เปิดเผยความลับอันสูงสุด มณฑลอันลึกลับจากวัชระกาย วาจา จิตของพระองค์ ทรงสอนถึงข้อห้ามบางอย่างในการวาดมณฑล วาดภาพมณฑลอย่างไรที่เป็นการประกอบพิธีกรรมที่ใช้ไฟ ทรงสอนถึงพิธีการอภิเษกของสาวกและอธิบายอย่างสั้นและง่าย จากนั้นก็สอนถึงข้อวัตรปฏิบัติที่ต้องรักษาไว้จากการอภิเษก ต่อจากนั้น มีการสร้างภาพของเทพเจ้าที่ถูกกำหนดไว้ สุดท้ายพระองค์ทรงสอนถึงข้อวัตรปฏิบัติที่ถูกเรียกว่า “วิทยาวรต” ซึ่งต้องปฏิบัติพร้อมกับหญิงสาวที่เป็นคู่คิด(วิทยา)

บทที่ 17 กล่าวถึง บทกลอนสรรเสริญพระพุทธเจ้าห้าองค์ จากนั้นพระวัชรปาณีสอนข้อวัตรปฏิบัติต่างๆ รวมถึงกฎสำหรับบออาหาร พระองค์กล่าวถึงวัชระกาย วาจา จิตที่อยู่ นอกเหนือการแสดงออกทางวาจา พระองค์ทรงสอนถึงการติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างพระพุทธเจ้าทั้งห้าองค์กับชั้นฟ้า และระหว่างเทพทั้งสองกับธาตุทั้งสี่ บรรยายความยิ่งใหญ่ของอาจารย์ผู้ทำพิธีที่ปรากฏในคัมภีร์นี้ จากนั้นพระองค์ทรงสอนการสร้างภาพของมหามณฑลที่ชื่อวัชระ เป็นเสมือนแหล่งที่อาศัยของตถาคตและพระโพธิสัตว์ พิธีกรรมสำหรับการทำลายศัตรู และบูชาเทพเจ้าด้วยสิ่งปฏิภูมและด้วยการเสพลังवास ยิ่งไปกว่านั้น ในข้อความต่อไป ห้ามมิให้มีพิธีกรรมภายนอก และสอนวิธีการล้างพิษจากพิษทั้งปวงและสอนว่าทำอะไรจึงทำลายศัตรูของเราได้ ในบทร้อยแก้วหลังจากโคลงที่ 71 พระองค์ทรงให้เหตุผลว่าเหตุใดพระพุทธเจ้าในอดีตจึงไม่ได้เปิดเผยคุหยาสมชัตนตระให้ผู้คนรับรู้ นั่นก็เป็นเพราะผู้คนยังไม่มีความพร้อมเพรียงพอที่จะรับรู้ แต่จากนี้เป็นต้นไป จุดเริ่มต้นของคัมภีร์นี้จะตื้นขึ้น จากนั้นเทพทั้งสองได้สรรเสริญพระมหาวัชรธรร(ผู้ถือวัชระอันยิ่งใหญ่) และขอให้พระพุทธเจ้าคุ้มครองของตนบริโภคกามกับตน สุดท้ายความลับของกาย วาจา จิตก็ได้ถูกเปิดเผยออกมา

บทที่ 18 กล่าวถึง ในบทนี้ประกอบด้วยคำถาม 53 ข้อจากพระโพธิสัตว์ถึงผู้เป็นเจ้าของ
ตถาคตทั้งปวง ในคำตอบเหล่านั้น พระองค์ทรงกำหนดพิธีกรรมการเริ่มต้นที่เรียกว่า “คุหยายภิเชก”
และ “ปฺรชณชณานาภิเชก” และสอนการบริโภคน้ำอมฤตทั้งห้า เนื้อทั้งห้า และสอนการปฏิบัติ
โยคะของโกคะทั้งสี่(เทพีทั้งสี่)

ภาคผนวก ก
ตารางเทียบอักษรและหลักการปริวรรต

ตารางเทียบอักษรเทวนาครี-โรมัน-ไทย

ภาษาสันสกฤต

พยัญชนะวรรค

ก วรรค	क् k ก	ख kh ข	ग् g ก	घ gh ฆ	ङ ṅ ง
จ วรรค	च् c จ	छ ch ฉ	ज् j จ	झ jh ฌ	ञ ṅ ญ
ฎ วรรค	ट् t ฏ	ठ् th ฐ	ड् d ฑ	ढ् dh ฒ	ण् ṇ ณ
ต วรรค	त् t ต	थ् th ถ	द् d ฒ	ध् dh ฒ	न् n น
ป วรรค	प् p ป	फ् ph ฝ	ब् b พ	भ् bh ภ	म् m ม

พยัญชนะอวรรค

อวรรค	य y ย	र r ร	ल l ล	व v ว
	श् ś ศ	ष ṣ ษ	स् s ส	ह h ห

สระ

สระลอย/สระจม	โรมัน/ไทย	สระลอย/สระจม	โรมัน/ไทย
अ -	a อ	आ ा	ā อ่า
इ ि	i อี	ई ि	ī อี้
उ उ	u อุ	ऊ ू	ū อู
ऋ ृ	r ฤ	ॠ ॡ	ṛ ฤ
ऌ ॡ	! ฦ	ए े	e เอ

ऐ	ै	ai	ไอ	ओ	ो	o	โอ
औ	ौ	au	เอา				

อนुสวาระและวิสรคะ

เทวนาครี		โรมัน/ไทย	
अं	ं	am	อัม
अः	ः	ah	อะ

ภาษาบาลี
พยัญชนะวรรค

ก วรรค	क् k ก	ख् kh ข	ग् g ก	घ् gh	ङ् ṅ ง
จ วรรค	च् c จ	च् ch ฉ	ज् j จ	झ् jh ฉ	ञ् ṅ กั ญ
ฎ วรรค	ट् t ฎ	ठ् th ฐ	ड् d ฑ	ढ् dh ฒ	ण् ṇ ญ
ต วรรค	त् t ต	थ् th ถ	द् d ฑ	ध् dh ฒ	न् n ญ
ป วรรค	प् p	फ् ph ฝ	ब् b พ	भ् bh ภ	म् m ม

พยัญชนะอวรรค

อวรรค	य् y ย	र्र r รั	ल् l ล	व् v ว
	स् s ส	ह् h ห	ळ् ḷ ฬ	अं am อัม

สระ

สระลอย/สระจม	โรมัน/ไทย	สระลอย/สระจม	โรมัน/ไทย
अ -	a อ	आ ा	ā อา
इ ि	i อี	ई ि	ī อี้
उ ู	u อุ	ऊ ू	ū อู
ए े	e เอ	ओ ो	o โอ

หลักการปริวรรต

1. พยัญชนะอักษรเทวนาครีที่มีเครื่องหมายวิราม (◌) อยู่ใต้ ถือว่าไม่มีสระใดผสมอยู่ ออกเสียงตามลำพังไม่ได้ เช่น क् च् ङ् स् च् ปริวรรตเป็นอักษรโรมันดังนี้ k c tṅ p และเมื่อปริวรรตเป็นอักษรไทยจะใส่เครื่องหมายพิณฑุ (◌) ไว้ใต้ดังนี้ ก จ ต ฎ ป

2. พยัญชนะอักษรเทวนาครีที่มีเครื่องหมายวิรามอยู่ใต้ ไม่ว่าจะตามหลังสระใดก็ตาม ถือว่าพยัญชนะนั้นเป็นตัวสะกด เมื่อปริวรรตเป็นอักษรโรมันจะเขียนเฉพาะรูปพยัญชนะและเมื่อปริวรรตเป็นอักษรไทยจะใส่เครื่องหมายพิณฑุไว้ใต้ เช่น

भगवत् อักษรโรมัน = bhagavān อักษรไทย = ภควาน

कुलत् อักษรโรมัน = kulāt อักษรไทย = กุลาด

3. พยัญชนะอักษรเทวนาครีที่ไม่มีเครื่องหมายวิรามอยู่ใต้และไม่มีรูปสระใดผสมอยู่จะถือว่าพยัญชนะนั้นมีสระ อะ ผสมอยู่ เช่น ङ न म เมื่อปริวรรตเป็นอักษรโรมันจะใส่ a ผสมกับพยัญชนะนั้น ดังนี้ ṅa ṅa ṅa na ma และเมื่อปริวรรตเป็นอักษรไทยจะไม่ใส่เครื่องหมายพิณฑุไว้ใต้ดังนี้ ัง ณ น ม

4. พยัญชนะอักษรเทวนาครีครึ่งรูปที่ใช้เป็นตัวสะกด ไม่ว่าจะตามหลังสระใดก็ตาม ถือว่าพยัญชนะนั้นเป็นตัวสะกด เมื่อปริวรรตเป็นอักษรโรมันจะเขียนเฉพาะรูปพยัญชนะและเมื่อปริวรรตเป็นอักษรไทยจะใส่เครื่องหมายพิณฑุไว้ใต้ เช่น

पुष्प อักษรโรมัน = puṣpa อักษรไทย = ปุษป

भिक्षु อักษรโรมัน = bhikṣu อักษรไทย = ภิกษุ

5. พยัญชนะอักษรเทวนาครีที่รูปซึ่งควบล้ำกับพยัญชนะอื่น ไม่ได้ใช้เป็นตัวสะกด เมื่อปริวรรตเป็นอักษรโรมันจะเขียนเฉพาะรูปพยัญชนะและเมื่อปริวรรตเป็นอักษรไทยจะใส่เครื่องหมายพินทุไว้ได้ เช่น

क्षत्रिय	อักษรโรมัน = ksatriya	อักษรไทย = กษัตริย์
प्रणिधान	อักษรโรมัน = pranidhāna	อักษรไทย = ประณิधान

6. พยัญชนะอักษรเทวนาครีที่ควบล้ำกับพยัญชนะ ย ร ล ว หรือ ษ และผสมกับสระ เอ โอ ไอ เอา เมื่อปริวรรตเป็นอักษรโรมันจะเขียนรูปสระต่อท้ายพยัญชนะที่ควบล้ำนั้น และเมื่อปริวรรตเป็นอักษรไทยจะเขียนรูปสระไว้หน้าและ/หรือคร่อมพยัญชนะควบล้ำนั้น เช่น

पुण्येन	อักษรโรมัน = punyena	อักษรไทย = ปุณฺเยน
क्षेत्रे	อักษรโรมัน = ksetre	อักษรไทย = เกษฺเตร
क्लेश	อักษรโรมัน = kleśa	อักษรไทย = เกลศ
अश्वैः	อักษรโรมัน = aśvaih	อักษรไทย = อไศฺวะ
आद्यो	อักษรโรมัน = ādhyo	อักษรไทย = อาโद्य
रात्रौ	อักษรโรมัน = rātrau	อักษรไทย = ราเตร

7. พยัญชนะอักษรเทวนาครีที่ผสมกับสระ ऋ (ृ) เมื่อปริวรรตเป็นอักษรโรมันจะเขียนรูปสระ r ต่อท้ายพยัญชนะ และเมื่อปริวรรตเป็นอักษรไทยจะใส่เครื่องหมายพินทุไว้ได้พยัญชนะที่อยู่ข้างหน้าสระ ฤ นั้นเพื่อแสดงว่าพยัญชนะและสระ ฤ นั้นออกเสียงควบล้ำกัน เช่น

ग्रहपति	อักษรโรมัน = grhapati	อักษรไทย = กรหฺปติ
तृतीय	อักษรโรมัน = tr̥tiya	อักษรไทย = ตฤตฺย
मृग	อักษรโรมัน = mṛga	อักษรไทย = มฤค

8. พยัญชนะอักษรเทวนาครีรูป ॠ ॡ (→) ที่เขียนซ้อนบนพยัญชนะอื่น เมื่อปริวรรตเป็นอักษรโรมันจะเขียนเฉพาะรูปพยัญชนะ r และเมื่อปริวรรตเป็นอักษรไทยจะใส่เครื่องหมายพินทุไว้ได้รูปพยัญชนะ ॠ เช่น

स्वर्ग	อักษรโรมัน = svarga	อักษรไทย = สุวฺรค
ऐश्वर्य	อักษรโรมัน = aiśvarya	อักษรไทย = ไอศฺวรฺย

9. เครื่องหมายอวครหะ (ऽ) ที่ใช้แสดงการสนธิวิสรคค์ท้ายคำหน้ากับสระ อะ ต้นคำหลังตามหลักการสนธิในภาษาสันสกฤต เมื่อปริวรรตเป็นอักษรโรมันและอักษรไทยนิยมใช้เครื่องหมาย (') แทน เช่น

सोऽपुत्रः	อักษรโรมัน = so'putrah	อักษรไทย = โส'ปุตฺระ
देवोऽस	อักษรโรมัน = devo'tra	อักษรไทย = เทโว'ตฺร

10. เครื่องหมายจประโยคและ/หรือโคลกจะใช้เครื่องหมายเดิมที่ตรงกับต้นฉบับภาษา
สันสกฤตอักษรเทวนาครีดังนี้

เครื่องหมายทัณชะ | ใช้ปิดท้ายบาทที่สองของโคลกและ/หรือจประโยค

เครื่องหมายทวิทัณชะ || ใช้ปิดท้ายบาทที่สี่ของโคลก จปโคลกและ/หรือจปย่อหน้า

คัมภีร์คฤห्यสมาชตันตระ ภาคภาษาสันสกฤต

ศรัคฤห्यสมาชตันตรม

โอม นมะศรัวชรัสตตวาย

ปรถมะ ปฏล

สรวัตถาคตสมาธิมณฑลลธิษฐานปฏล ปรถมะ

เอว มยา ศรัตม | เอกสมิน สมเย ภควาน สรวัตถาคตกายวากิจิตตหฤททยวชรัโยษิทภเคษุ
 วิชหาร | อนภิลाप्यानภिलाप्ये सरवपुत्रकेषुमेरुप्रमाणुरशेस्त्रैपोธิस्तद्वैरुमहास्तद्वै
 तथ्यथा | समयचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन | कायचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महा-
 स्तद्वेन | समाधिचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन | जित्तवचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन
 महास्तद्वेन | समाधिचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन | चपचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन
 महास्तद्वेन | पृथिवीचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन | अपचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन
 महास्तद्वेन | तेजोचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन | वायुचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन
 महास्तद्वेन | आकाशचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन | रूपचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन
 महास्तद्वेन | सप्तचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन | क्णचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन
 महास्तद्वेन | रसचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन | स्पृशचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन
 महास्तद्वेन | चर्मचरेण ज नाम पोथिस्तद्वेन महास्तद्वेन |

เอว ปรมุชเรนภिलाप्यानภिलाप्ये सरवपुत्रकेषुमेरुप्रमाणुरशे स्त्रैपोธิस्तद्वै
 रुमहास्तद्वैวรากाशธาตุสมาธมาदैศจ त्ताकदै | तथ्यथा | ओषधयचरेण ज नाम त्ताकतेन | वै
 ज्ञचरेण ज नाम त्ताकतेन | रन्तकेतुचरेण ज नाम त्ताकतेन | ओमित्तचरेण ज नाम त्ताकतेन |
 ओम्भवचरेण ज नाम त्ताकतेन |

เอว ปรมุชเช सरवकाशธาตุสมาธมาदैศจ त्ताकदै | तथ्यथा | अपि नाम तिलपिम्पมิव परि
 पूरणे सरवकाशธาตุ सरवत्ताकदै สत्तทศยเต สม |

อถ ภควาน มหาไวโรจนस्तถาคตะ सरवत्ताคตमหารाकชรั नाम समाधि समापनने त् सरव
 त्ताคตव्युत् สวกายวากิจิต्तวเชเรषु प्रवेศयामาส | อถ ते सरवत्ताคता ภक्वตะ सरवत्ताคตकायวาก
 จิต्तवชरธิपเต परिโตषณार्य สวพิมพานิ สตรีพิมพานยภินิรมาย ภक्वโต वैโรจนस्य कायाทภिनिष
 กानตา อภูวน | ตตร เกจิต्तपुत्रโลจนากาเรน เกจิต्त मामक्याกาเรน เกจิต्त पाण्डुरवासिन्याกาเรน

เกจิด สมยตาราการณ สัถิตา อฏวน | ตตร เกจิด รูปสรวภาวการณ เกจิด ศพทสรวภาวการณ เก
 จิต คนธสรวภาวการณ เกจิด สปรศสรวภาวการณ สัถิตา อฏวน |

อถ ขลฺ อโกษภยสตุถาคตะ สรวตถาคตกายวากิจิตตหฤททวชรอยชิตภเคษุจตุรสรุ วิรชสกั
 มหาสมยมนุทลมิชชาปยามาส |

สวจณฺ จ ตตสรวภาวํ จ นานารูปิ สมณฑตะ |

พุทธรคณิ สมการิณฺ สมุลิจคคททลวม |

สวจณาทิมณฑลไทรยุกตํ สรวตถาคตํ ปุรม || 1 ||

อถ ภควานฺ สรวตถาคตกายวากิจิตตวชราธิปติส สรวตถาคตมณฑลมิชเย ปุริติชชาปยามาส |
 อถ ขลฺ อโกษภยสตุถาคตะ รตนเกตุสตุถาคตะ อมิตายุสตุถาคตะ อโฆสิทิสตุถาคตะ ไวโรจนสตุถาค
 ตะ โพธิจิตตวชรสย ตถาคตสย หฤทเย วิชหาร |

อถ ภควานฺ โพธิจิตตวชรสตุถาคตะ สรวตถาคตภาภิกวนวชรุ นาม สมาริ สมานนนะ |
 สมานนตรสมานนสย จ สรวสถาคตธาธิปะตะ อถายํ สรวภาวการณ สรวตถาคตวชรมยส สัถิตโต ' ภูต |
 อถ ยาวนตะ สรวภาวการณสัถิตาเส สรวสตุถาคตะ สรวเว จ เตน วชรสตุถาคตวชริชชาเนน สรวตถาคตสุข
 เสามนสยลาภิน' ภูวน |

อถ ภควานฺ โพธิจิตตวชรสตุถาคตะ สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรสมโยทภววชรุ นาม สมาริ
 สมานนตพเยมามมหาวิททยาปุระสมุรติ สรวตถาคตสตุถาคตวชริชชานมิชชาปยามาส | สมานนตราธิชจิตมาเตร
 ส เอว ภควานฺ โพธิจิตตวชรสตุถาคตสตุถาคตวชริชชานมิชชาปยามาส สรวตถาคโตส สนนทศยเต สม |

อถ อโกษภยปรมุชახะ สรวตถาคตภาภิกวโต โพธิจิตตวชรสย หฤททยาภินิชกมย อิทมทานมุตานยา
 มาสุะ

อโห ทิ สรวพุทธานา โพธิจิตตปุรวรตนม |

สรวตถาคตํ คุหฺยํ อปรตฺรภยมนาวิลม || 2 || อิติ ||

อถ ภควนตะ สรวตถาคตาทะ ปุนะ สมานนตคคย ภควนโตโพธิจิตตวชรุ สรวตถาคตปุชสาสพฺรณ
 สมยตตตวรตนเมไระ สมปุชย ปฺรณิปตโยวมาหุะ -

ภายสว ภควน ตตตวํ วชรสารสมุจจยํ |

สรวตถาคตํ คุหฺยํ สมานํ คุหฺยสมภคม || 3 || อิติ ||

อถ ภควานฺ โพธิจิตตวชรสตุถาคตสตุถาคต สรวตถาคตทาน เอวมาท | สารุ สารุ ภควนตะ สรวต
 ถาคตาทะ | กิณฑุ สรวตถาคตทานามปิ สัศยภโร'ยํ กุโต'นเยชํ โพธิสตุถาคตวานามิติ |

อถ ภควนตะ สรวตถาคตตะ อาศุวรายปฺราปตตะ อทฺถุตปฺราปตตะ | สรวตถาคต สํศยจเจตตารํ
ภควนตํ สรวตถาคตสวามินํ ปฺปรจฺจนุ | ยทฺทภควาเนวํคฺควินิสิขฺเณ’ ปิ สรวตถาคตวรัชฺธิ สรวตถาคตกาย
วากจิตตคฺคฺหุยํ นิรฺเทษฺสุ โนนตสทเต ตทฺทภควานํ สรวตถาคตาริษฺฐานํ กฺฤตฺวา สรวตถาคตวชรสมยสมภวป
ไทะ สรวตถาคตानํ สุขเสามนสฺยานุภาวนารถํ ยาวตฺสรวตถาคตชฺฌานาภิขฺฌววาปตฺติผลเหตฺตะ สํปรกา
ศยตฺวิติ |

อถ ภควานํ สรวตถาคตกายวากจิตตวชรสฺตถาคตตะ สรวตถาคตธาธเยษณํ วิทิตฺวา ชฺฌานปฺร
ทีปวชรํ นาม สมาริํ สมာปทฺเยทํ ทฺเวษฺกุลปฺรมสารทฺถุทยํ สวกายวากจิตตวเชรภโย นิศฺจารยามาส ||
วชรธฺฤก || อถาสฺมินํ ภาษิตฺมาเตร ส เอว ภควานํ สรวตถาคตกายวากจิตตฺวิทยาปฺรุชฺเช อโกษภยฺมหา
มฺุทฺราสํโยคปฺรมปํไทะ กฺฤษณสิตรกตกาเรณ สรวตถาคตกายวากจิตตวชรสฺย สรวตถาคตกายวาก
จิตตวเชร นิษิทยามาส |

อถ ภควานํ สรวตถาคตสมยสมภววชรํ นาม สมาริํ สมာปทฺเยทํ โมหฺกุลปฺรมสารทฺถุทยํ สว
กายวากจิตตวเชรภโย นิศฺจารยามาส || ชินชิก || อถาสฺมินํ ภาษิตฺมาเตร ส เอว ภควานํ สรวตถาคต
กายวากจิตตฺวิทยาปฺรุชฺเช ไวโรจนมฺหามฺุทฺราสํโยคปฺรมปํไทะ สิตกฺฤษณรฺกตกาเรณ สรวตถาคตกาย
วากจิตตวชรสฺย ปฺรุโต นิษิทยามาส |

อถ ภควานํ สรวตถาคตตรตนสมภววชรฺริยํ นาม สมาริํ สมာปทฺเยทํ จินตามณิภฺกุลปฺรมสาร
ทฺถุทยํ สวกายวากจิตตวเชรภโย นิศฺจารยามาส | รัตนธฺฤก | อถาสฺมินํ ภาษิตฺมาเตร ส เอว ภควานํ
สรวตถาคตกายวากจิตตฺวิทยาปฺรุชฺเช รัตนเกตฺมมฺุทฺราสํโยคปฺรมปํไทะ ปิตฺตฺกฤษณกาเรณ สรวต
ถาคตกายวากจิตตวชรสฺย ทกฺษิณเณ นิษิทยามาส |

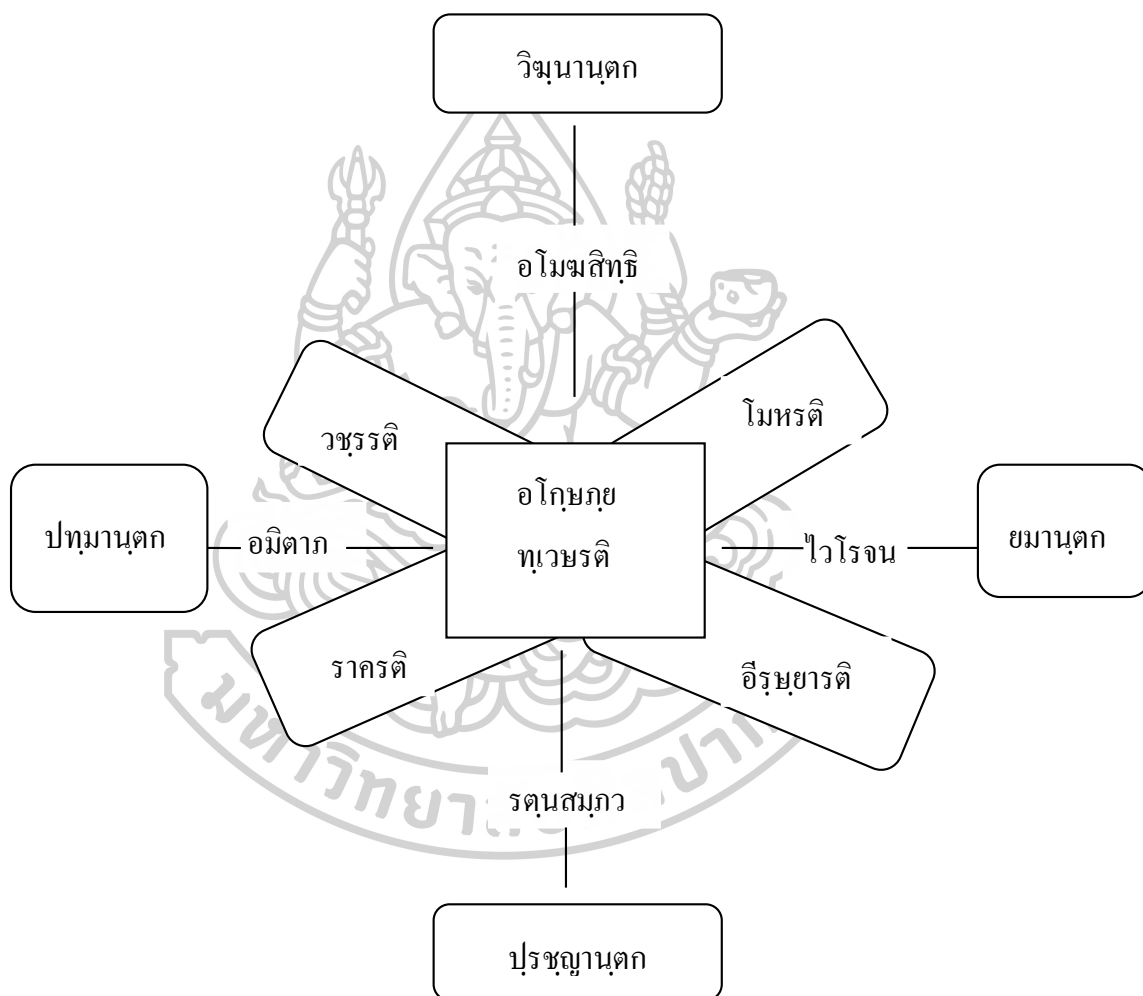
อถ ภควานํ สรวตถาคตมหาราคสมภววชรํ นาม สมาริํ สมာปทฺเยทํ วชรราคฺกุลปฺรมสาร
ทฺถุทยํ สวกายวากจิตตวเชรภโย นิศฺจารยามาส || อาโรลิก || อถาสฺมินํ ภาษิตฺมาเตร ส เอว ภควานํ
สรวตถาคตกายวากจิตตฺวิทยาปฺรุชฺเช โลกศฺวรมหาวิทยาธิปตฺติมมฺุทฺราสํโยคปฺรมปํไทะ รกตฺตฺกฤษณา
กาเรณ สรวตถาคตกายวากจิตตวชรสฺย ปฺฤชฺจโต นิษิทยามาส |

อถ ภควานํ สรวตถาคตโมธสมยสมภววชรํ นาม สมาริํ สมာปทฺเยทํ สมยารชฺณภฺกุลปฺรมสาร
ทฺถุทยํ สวกายวากจิตตวเชรภโย นิศฺจารยามาส || ปฺรชฺฌาธฺฤก || อถาสฺมินํ ภาษิตฺมาเตร ส เอว
ภควานํ สรวตถาคตกายวากจิตตฺวิทยาปฺรุชฺเช’ โมธวชรมมฺุทฺราสํโยคปฺรมปํไทะ หริตฺตฺกฤษณา
กาเรณ สรวตถาคตกายวากจิตตวชรสฺย อุตฺตเร นิษิทยามาส |

ทเวษโมหสตาการาคศจินตามนิสมยสตา |

กุลา หเยเต ตู ไว ปญจ กามโมกษปรสาธกา || 4 || อิติ ||

อถ ภควาน สรวตถาคต วชร ธรานูราคณสมย์ นาม สมานี समाปทयेमाँ स्रवचरराक्रमहिषीँ सुवाय
 वागजितत्वचेरगोय निःसजारयामास || त्वेचरति || अथासयाँ विनिःसुतमातरयाँ स एव भक्वान स्रवत
 ठाकतकायवागजितद्विषया पुरुषेः सत्ररूपेः ऋतुवा (स्रवतठाकतकायवागजितद्वचेर) निःथयामास |

อถ ภควาน สรวตถาคตานูราคณวชรี นาม สมานี समाปทयेमाँ स्रवतठाकताक्रमहिषीँ सु
 कायवागजितद्वचेरगोय निःसजारयामास || मोहरति || अथासयाँ विनिःसुतमातरयाँ स एव भक्वान स्रवत
 ठाकतकायवागजितद्विषयापुरुषेः सत्ररूपेः ऋतुवा पुरुवगेः निःथयामास |

(อถ ภควาน สรวตถาคตรตนธรรานุราคณวชฺรํ นาม สมานํ สมาปทเยมํ สรวเวรุษยาราค
 รมหิซํ สวกายวากิจิตตวเชรภโย นิสจายามาส || อธิษยารติ || อถาสยํ วินิษสฤตมาตราชยา ส เอว
 ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวิทยาปฺรุษะ สตรีรูปโร ภูตวาทกษินโกถเน นิษิตยามาส) |

อถ ภควาน สรวตถาคตราคธรรานุราคณวชฺรํ นาม สมานํ สมาปทเยมํ สรววาคธรราค
 รมหิซํ สวกายวากิจิตตวเชรภโย นิสจายามาส || รากรติ || อถาสยํ วินิษสฤตมาตราชยา ส เอว
 ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวิทยาปฺรุษะ สตรีรูปโร ภูตวาปคฺจิมโกถเน นิษิตยามาส |

อถ ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวิสมวาทนวชฺรํ นาม สมานํ สมาปทเยมํ สรว -
 ตถาคตปฺรชฺฐาธรราครมหิซํ สวกายวากิจิตตวเชรภโย นิสจายามาส || วชฺรติ || อถาสยํ วินิษสฤ
 ตมาตราชยา ส เอว ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวิทยาปฺรุษะ สตรีรูปโร ภูตวา อุตฺตรโกถเน นิษิตยา
 มาส |

อถ ภควาน มหาไวโรจนวชฺรํ นาม สมานํ สมาปทเยมํ สรวตถาคตมณฑลาลิษฺฐานํ นาม
 มหาโกธํ สวกายวากิจิตตวเชรภโย นิสจายามาส || ยมานตกฤต || อถาสมินิ วินิษสฤตมาเตร ส เอว
 ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวิทยาปฺรุษะ สรวตถาคตสนตราสนากาเรณ ปฺรุตฺวาเร นิษิตยามาส |

อถ ภควาน สรวตถาคตอาภิสมิโพธิวชฺรํ นาม สมานํ สมาปทเยมํ สรวตถาคตมณฑลาลิษฺฐานํ นาม มหา
 โกธํ สวกายวากิจิตตวเชรภโย นิสจายามาส || ปฺรชฺชานตกฤต || อถาสมินิ วินิษสฤตมาเตร ส เอว
 ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวิทยาปฺรุษะ วชฺรสมยสนตราสนากาเรณ ทกษินทวาเร นิษิตยามาส |

อถ ภควาน สรวตถาคตธรรวมคฺจกริ นาม สมานํ สมาปทเยมํ สรวตถาคตราคธรร มณฑลาลิษฺฐานํ นาม
 มหาโกธํ สวกายวากิจิตตวเชรภโย นิสจายามาส || ปทฺมานตกฤต || อถาสมินิ วินิษสฤตมาเตร ส เอว
 ภควาน สรวตถาคต กายวากิจิตตวิทยาปฺรุษะ สรวตถาคตวาคากาเรณ ปคฺจิมทวาเร นิษิตยามาส |

อถ ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวชฺรํ นาม สมานํ สมาปทเยมํ สรวตถาคตกายวากิจิตตมณฑลาลิษฺ
 ฐานํ นาม มหาโกธํ สวกายวากิจิตตวเชรภโย นิสจายามาส || วิฆฺนानตกฤต || อถาสมินิ วินิษสฤต
 มาเตร ส เอว ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวิทยาปฺรุษะ สรวตถาคตกายวากิจิตตา กาเรณ อุตฺตรท
 วาเร นิษิตยามาส |

สรวตถาคตกายวากิจิตตสมมาชณมณฑลสมยสตฺตวาจะ |

อติ ศรี สรวตถาคตกายวากิจิตตฺรหสยาติรหสเย คฺุหฺยสมาชะ มหาคฺุหฺยตฺนฺตรฺราเช สรวต
 ถาคตสมานิมณฑลาลิษฺฐานปฏฺลละ ปฺรธโม' ฐยายะ |

ทวิติยะ ปฏุละ
โพธิจิตตปฏุโล ทวิติยะ

อล ภควนตะ สรวตถาคตาะ ภควตะ สรวตถาคตกายวากิจิตตาริปเตะ ปูชา กฤตวา
ปรณิปตโยมาหุะ –

ภาษสว ภควน สารี กายวากิจิตตมุตตมม |

สรวตถาคตคฺ คุหฺย โพธิจิตตมnutตรม || 1 ||

อล ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรสทธาคตะ สรวตถาคตานามธเยษณํ วิทิตวา
สรวโพธิสทธวานํ เจตไมว จิตตปริวิตรฺกมาชญาโย โพธิสทธวานเณว อาท | อุตฺปาทยนตุ ภควนตะ จิตตํ
กายากาเรณ กายํ จิตตาทกาเรณ จิตตํ วากปรวฺยาหาเรณเณติ |

อล เต มหาโพธิสทธวาทะ สรวตถาคตกายวากิจิตตาทกาศาภาเรณ สโยชฺชย อิทมฺทานมฺทาน
ยามาสุะ –

อโห ทิ สมณตภทฺรสุย กายวากิจิตตวชรินะ |

อนุตฺปาทปรโยเคนฺ อุตฺปาโท' ยํ ปรคฺยเต || 2 ||

อล ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรสทธาคตะ สรวตถาคตาทิสสมโพธินยวชรํ นาม
สมาธิ สมาปทเยทํ โพธิจิตตมฺทาซหาร –

อภาเว ภาวนาภาโว ภาวนาโนว ภาวนา |

อิติ ภาโว น ภาวะ สยาท ภาวนา โนปลภฺยเต || 3 ||

อิตฺยาท ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรสทธาคตะ |

อล ภควาน ไวโรจนวชรสทธาคตะ สรวตถาคตาทิสสมยวชรํ นาม สมาธิ สมาปทเยทํ โพธิ
จิตตมฺทาซหาร | สรวภาววิคตํ สกนธชาตวายนคราหฺยคราหกวรฺชิตํ ธรรมโนราตมยสมตยา สวจิตต
มาทยนุตฺปนํ สุนยตาภาวม | อิตฺยาท ภควาน ไวโรจนวชรสทธาคตะ |

อล ภควาน อโภษภยวชรสทธาคตะ สรวตถาคตาทกษยวชรํ นาม สมาธิ สมาปทเยทํ โพธิ
จิตตมฺทาซหาร –

อนุตฺปนนา อิเม ภวาน ธรรมาน จ ธรรมตา |

อากาสมิว โนราตมยมิทํ โพธิณฺยํ ททมม || 4 ||

อิตฺยาท ภควาน อโภษภยวชรสทธาคตะ |

อล ภควาน รตนเกตุวชรสุดถาคตะ สรวตถาคไนราตมยวชร์ นาม สมาริี समाप्तयेत्โพธิ
จิตตमुทาทซหาร -

อภาวาชะ สรวธธมาสเถ ธรรมลกษณวชริตาชะ |

ธรรมไนราตมยสมภูตา อิทิ โพธิณยํ ททตมม || 5 ||

อิตยาท ภควาน รตนเกตุวชรสุดถาคตะ |

อล ภควาน อมิตายูวชรสุดถาคตะ สรวตถาคตชฎานารจิชะปรทีปวชร์ นาม สมาริี

समाप्तयेत्पोथिजित्तमुटาทซहार -

อนุตปนเนชุ ธรรมเชษุ น ภาโว น จ ภาวนา |

อากาศปทโยเคน อิติ ภาวาชะ ปรคิยเต || 6 ||

อิตยาท ภควาน อมิตายูวชรสุดถาคตะ |

อล ภควาน อโฆสิทธีวชรสุดถาคตะ สรวตถาคตาภิภวานวชร์ นาม สมาริี समाप्तयेत्

पोथिजित्तमुटาทซहार -

ปรกฤติปรภาสวรา ธรรมาชะ สุวิศุทธานภะ สมาระ |

น โพธิธนาภิสมยมิทโพธิณยํ ททตมม || 7 ||

อิตยาท ภควาน อโฆสิทธีวชรสุดถาคตะ |

อล ชลฺ ไมเตรยปรมุชามหาโพธิสตุตวาชะ สรวตถาคตกายวากิจิตตคุหยธรรมตตตวากษรํ

ศรุตวาทาฉจรยปรापताชะ อทฤตปรापता อิทมทานมฺทานยามาสะ |

อโห พุทธ อโห ธรรม อโห สงฆสย เทศนา |

ศุทธตตตวารุถ ศุทธารุถ โพธิจิตต นโม' สตุ เต || 8 ||

ธรรมไนราตมยสมภูต พุทธโพธิปรปุรกะ |

นิรวิกल्प นีราลมพ โพธิจิตต นโม' สตุ เต || 9 ||

สมนตภทร สตุตวารุถ โพธิจิตตปรวรวตท |

โพธิจรย มหาวชระ โพธิจิตต นโม' สตุ เต || 10 ||

จิตตํ ตาถาคตํ ศุทธี ภายวากิจิตตวชระธฤท |

พุทธโพธิปรทาทา จ โพธิจิตต นโม' สตุ เต || 11 ||

อิติ สรวตถาคตกายวากิจิตต รหสยาดิรหสเย คุหยสมาชะ มหาคุหยตนตฺรราชะ โพธิ

จิตตปฏฺโถ ทวิทฺโย' ธิยายะ |

ตฤติยะ ปฏล

วชรวยูโท นาม สมาริปฏลตฤติยะ

อถ ภควาน กายวากจิตตวชรสตถาคตะ สรวตถาคตสมรณเมฆวยูห์ นาม สมาริ समाप्त-
येत् वचरवुहं नाम समारिषुग्लमुत्तहार ॥

โई คุนยตาชานนวชรสวภาวตมโก' หม ॥

อากาศธาตุมธยสถ ภาวเยท พุทธรณทลม |

รศมิเมฆมหาวยูห์ พุทชวาลาสมปรภม ॥ 1 ॥

ปลจรศมิสมากีรณ สมนตาด ปริมณทลม |

ปลจกามคุณากีรณ ปลโจปหารมณจิตม ॥ 2 ॥

ภาวยิตวา สมาสเนน พิมพมธเย วิภาวเยต |

ไวโรจนมหามุทรา กายวากจิตตลกษิตาม ॥ 3 ॥

กายวากจิตตวชรสย มุทรา วา'ถ วิภาวเยต |

อโกษภย ปรวรรา มุทรา สมมารทวยโยคตะ ॥ 4 ॥

รตนเกตุมหามุทราหมีตายุะ ปรภากริม |

อโมฆสิทธิมหามุทรา ภาวเยท พุทธรณทเล ॥ 5 ॥

อินทรนิลปรภาการ กายวากจิตตวชริณม |

วชรสต มหาวาล วิโกฏตกฎภิชณม ॥ 6 ॥

สพภูเกนทปรภาการ ชฎามุฏมณจิตม |

จกรรสต มหาวาล นานาลงการภูษิตม ॥ 7 ॥

ชามพุนทปรภาการ พุทธรณสมากุลม |

นวศูล มหาวชรี ปาณาตสย วิภาวเยต ॥ 8 ॥

มรกดปรภาการ วชชวาลาวิภูษิตม |

รตนรสต วิภาวิตวา ชวาลาเมฆ สมนตตะ ॥ 9 ॥

ปทมราคปรภาการ ชฎามุฏมณจิตม |

ปทมรสต มหาวาล ภาวเยท ราควชริณม ॥ 10 ॥

ปลจรศมิปรภาการ พิมพมโฆวชริณม |

ขทคหสฺตธรี เสามย์ ภาวเยทพุทฺธมณฺฑลม || 11 ||

อถ ภควาน กายวากจิตฺตวชฺรสฺตถาคตะ ธรรมชาตฺสวภาววชฺรํ นาม สมาริํ สมาปทเยทํ
กายวากจิตฺตาริษฺจานมนฺตรมฺพทาซหาร || โอํ ธรรมชาตฺสวภาววชฺรํ วมโก' หม ||

ปลฺจวรณํ มหารตฺนํ สรฺชปสฺถสมฺตรกม |

นาสิกาเครฺร ปฺรยตเนน ภาวเยท โยคตะ สทา || 12 ||

สฺถิริํ ตฺ สฬารเยท รตฺนมสฺถิริํ ไนว สฬารเยต |

สฬารเยต ปฺรวโรรมะโรรวชฺรชวาลาสมปฺโรเกะ || 13 ||

จกรวชฺรมหาเมโสะ ปทมโกศวรายุโสะ |

โพธิสฺตตฺวมหาเมโสะ สฬารเยต สฬรณฺตมกะ || 14 ||

อากาซธตฺมธยสฺถํ วชฺรมณฺฑลมาลิเชต |

สวจฺจมณฺฑลธยสฺถํ ภาวเยต จกรมณฺฑลม || 15 ||

ปทมมณฺฑลสงฺกาศํ ภาวเยตปทมภาวไนะ |

รตฺนมณฺฑลสงฺกาศํ ภาวเยต รตฺนตตฺประ || 16 ||

โยคมณฺฑลสมฺภูตํ ลิเชทาภาสสนฺนิเฮา |

เอเต ไว ปฺรวราพุทฺธาธะ กายวากจิตฺตภาวไนะ |

มณฺฑลวชฺรสมฺภูตาธะ สรวชภาการลาภินะ || 19 ||

อิติ ศรี สรวธาคตฺกายวากจิตฺตรหสฺยาตฺรหสเย คฺุหฺยสมาเซ มหาคฺุหฺยตฺนตรราเซ วชฺรว
ยูโท นาม สมาริํปฏฺสฺตฤตฺตีเย |

จตุรณะ ปฏุละ
คุหฺยกายวากิจิตตมณฑลปฏุลจตุรณะ

อถ ภควนตะ สรวตถาคตาะ ปุณะ สฆาฆมาคฆย ภควนตํ สรวตถาคตคุหฺยกายวากิจิตต-
วชฺรธาธิปตี อเนน สโตตฺรธาเชนาธเยชิตวานตะ |
สรวตถาคตํ ศานตํ สรวตถาคตาลยฆ |

สรวธรรมาครไนราตมยํ เทศ มณฑลฆตมม || 1 ||

สรวลภษณสมปุรณํ สรวลภษณวชิตม |

สมนตภทฺรกายาครยํ ภาษฆมณฑลฆตมม || 2 ||

ศานตธรรมาครสมภูตํ ชุณานจรยาวิโสธฆ |

สมนตภทฺรวาจาครยํ ภาษฆมณฑลฆตมม || 3 ||

สรวสตฺตวฆาจิตตํ ศุทฺธํ ปฺรภุทฺตินิรมลฆ |

สมนตภทฺรจิตตาคฺรยํ โฆฆฆมณฑลฆตมม || 4 ||

อถ วชฺรธระ ศาสตาตฺริโลกสตฺตฺริธาตฺตะ |

ตฺริโลกวรวชฺรธาครยสตฺริโลกาครานฺตาสกะ || 5 ||

ภาษเต มณฑลํ รมยํ สรวตถาคตาลยฆ |

สรวตถาคตํ จิตตํ มณฑลํ มณฑลภุทฺติม || 6 ||

อถาตตะ สฆปฺรวัชฺชยามี จิตตมณฑลฆตมม |

จิตตวชฺรปฺรตีกาศํ กายวากิจิตตมณฑลฆ || 7 ||

นเวณ สุวิศุทฺเธณ สุปฺรฆาเนน จารุณา |

สุเตรณฺ สุตฺเรยเต ปฺรธาชณะ กายวากิจิตตภาวไนะ || 8 ||

ทวาทศหสฺตํ ปฺรภุทฺตี จิตตมณฑลฆตมม |

จตุรสุรํ จตุรทวารี จตุษโกณํ ปฺรภุทฺตี || 9 ||

ตสฺยาภยฆตฺรตศจกรฆาเลฆตฺปริฆณฆลฆ |

ฆุทฺรฆานยาสํ ตตะ กุรฺยาด วิธิตฺทษฆุณ กรฆณฆ || 10 ||

ตสฺยฆเย ลิฆเท วชฺรมินฺทฺรนิลสฆปฺรฆฆ |

ปฺลฆจุสูลํ ฆฆาชวาลํ ภยสฺยาปิ ภยฆกรฆ || 11 ||

ปุรุเวณ ตุมหากกรั วชรชวาลาวิภูษิตม |
 ทกษิณน มหารตน์ สฬลึงคคหนากุลม || 12 ||
 ปศุจิเมณ มหาปทม์ ปทมราคสมปรภม |
 อุตตเรณ มหาขงค์ รศมิชวาลากุโลชวลม || 13 ||
 ปุรุวโกณ ลิเชนเนตร้ เมชมธย สมปรภม |
 ทกษิณน ตโต วชร้ มามกีกุลสมภวม || 14 ||
 ปศุจิเมณ ลิเชตปทม์ สกนท้ วิกจันนม |
 อุตตเรโณตปล้ กุร्यानนี่ลาภรมิว โศภนม || 15 ||
 อาลิเชต ปุรุวทวาเร ตุมุทคร้ ชวาลสุปรภม |
 ทกษิณนาลิเชทณท้ วชรชวาลทิสุปรภม || 16 ||
 ปศุจิเมณาลิเชตปทม์ ขงคชวาลาปรภากรม |
 อุตตเรณ ลิเชทวชร้ วชรกุนทลิวชรินม || 17 ||
 ปรีสฬุฏ์ ตู วิชญา ย มณทล้ จิตตมุตตมุตตมม |
 ปุข่า กุรวีต ยตเนน กายวากจิตตปุชไนะ || 18 ||
 โษทศาทพิทก้า สंपราปย โยษิต์ กานติสุปรภาม |
 คนธปุชปากุล้า กฤตวาตสย มธเย ตู กามเยต || 19 ||
 อาธิเวษภูย จต่า ปรัชณำ มามกี้ คุณเมชลาม |
 สฤเชทพุทฐปท้ เสามยมาภาศธาตวลงกฤตม || 20 ||
 วิณมุตรศุกรกตาทิน เทเวต่านำ นิเวทเยต |
 เอว้ ตุษยนติ สมพุทฐาะ โพธิสตัดวา มหาศยาะ || 21 ||

อิติ ศรีสรวตถาคตกายวากจิตตทรหสยาตริหสเย คุหยสมาเช มหาคุหยตนตรราชา คุหย
 กายวากจิตตมณทลปฏลศจตุรโถ' ฐยาเย |

ปณจมะ ปฏุละ
สมนตจรรยาครปฏุละ ปณจมะ

อถ ภควาน สรวตถาคตกายวากุ -

จิตตวชรรโรรราชา สรวาครโย ภวเนศวระ |
 ธรรมจรรยาครยธรมารุถิ ภษเต จรยลภษณม || 1 ||
 นิรุวิกุลปารุถสมภูตัม รากทเวปมหากุลาม |
 สาธเยต ปรวรรัม สิทธิสมครยาเนหยนุตเตร || 2 ||
 จณขาลเวณุการาทยา มารณารถารถาจินตกาษ |
 สิทธิยนตยครยยาเน' สมิณ มหายาเน หยนุตเตร || 3 ||
 อานนตรยปรภถตยะ มหาปาปกถโต' ปิจ |
 สิทธิยนเต พุทธยาเน' สมิณ มหายานมโหเทธา || 4 ||
 อจรรยนิทนปรา ไนว สิทธิยนติ สาธเน |
 ปราณาดิปาตินะ สตตวา มถษาวาทรตาศจเย || 5 ||
 เย ปทรวยยาภิตา นิตยัม กามรตาศจเย |
 วิณมุตราหารภถตยาเย ภวยาสเต ชลุ สาธเน || 6 ||
 มาตถภคินีปุตริ ศจ กามเยทยสตุ สาธกะ |
 ส สิทธิ วิปุลัม คจเจต มหายานาครธรมตาม || 7 ||
 มาตริ พุทธสย วิโกะ กามยณน จ ลิปยเต |
 สิทธิยเต ตสย พุทธตวิ นิรุวิกุลปสย ชิมตะ || 8 ||

อถ ชลุ สรวนิวณวิสภมมิปรภถโตโย มหาโพธิสตตวา อาศจรรยปรापตา อทภุตปรापตาษ
 | กิมย ภควาน สรวตถาคตสวามี สรวตถาคตปรัษณมณชลมธเย พุรุโภษิตวจโนทาทหาริ ภษเต | อถ เต
 สรวตถาคตาษ สรวนิวณวิสภมมิปรภถตีนา มหาโพธิสตตวานำ อาศจรรยวจนมุปศุตุไยตาน โภธิสตต
 วาเนวี อาหุ-

อถ กุลปุตรา มา เอวม โวจต |

อियั สา ธรมตา ศุทธา พุทธานำ สารชลาณินาม |
 สารธรมารุถสมภูตา เอษา โพธิจริปทม || 9 ||

อถ ขลวนภิลาปยานภิลาปยพทุทเกษตรปรมาณุระชะสมา โโพธิสตัดวา ภีตาะ สนตรสตา
มูรจจิตา อฏวน | อถ ภควนตะ สรวตถาคตาสถาน สรวโโพธิสตัดวาน มูรจจิตาน ทุฤษฏวา ภควนตํ
สรวตถาคตกายวากิจิตตาริปติเมวมมาหุะ | อุตถापยตุ ภควนเนตान महाโพธิสตัดवान् |

อถ ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรสตัดถาคตะ อากาศสมตาทวยวชรํ นาม สมาริ
สมาปนนะ | สมन्नตรสมาปนนสย จ ภควตะ สรวตถาคตกายวากิจิตตวชราริปะตะะ ปรภยา สปะฤษฏ
มาตรา อถ เต โโพธิสตัดวะะ สเวษุ สเวษวาสนสธานेषุ สติตา อฏวน | อถ เต สรวตถาคตา อาศจรยปะ
ราปตา อทฏตปรापตะะ ปรีตโยทเวลปรายะะ เอวิ ธรรมโฆษมการุษะ |

อโห ธรรม อโห ธรรม อโห ธรรมารถสมภว |

ธรรมศุทธารถไนรัตมย วชรราช นโม นมะ || 10 ||

กายวากิจิตตสัศุทเธ อากาศสมตาลัย |

นิรวิการ นีรภาส วชรกาย นโม นมะ || 11 ||

จิตตํ ตาถาคตํ เศรษฐํ ไนยธวปถวรัตนม |

ธาทูฏตมหากาศ อากาศารถ นโม นมะ || 12 ||

อากาศกายสมภูต อากาศวากุปรวรดก |

อากาศจิตตธรรมาคร จรยาปท นโม' สตุ เต || 13 ||

อิติ ศรีสรวตถาคตกายวากิจิตตทรหสยาตริหสเย คุหยสมาเซ มหาคุหยตนตฺรราช
สมนตจรยาครปฏละ ปถจโม' ธยายะ |

ษษษษ ปฎลล

กายวากจิตตาริษฐานปฎลล ษษษษ

อถ ฆลล อโกษภยวษรสถถาคตะ สรวตถาคตกายวากจิตตคหยวษรํ นาม สมาริ สมารปท-
เยทํ จิตตาริษฐานมนตรมฺทาทซหาร |

|| โอิ สรวตถาคตจิตตวษรสวภาวาตมโก' หม ||

อถ ภควาน ไวโรจนวษรสถถาคโต วิรชปทวษรํ นาม สมาริ สมารปทเยทํ กายาริษษ
านมนตรมฺทาทซหาร |

|| โอิ สรวตถาคตกายวษรสวภาวาตมโก' หม ||

อถ ภควานมิตายุวษรสถถาคตะ สรวตถาคตสมตาทวยวษรํ นาม สมาริ สมารปทเยทํ
วากริษษฐานมนตรมฺทาทซหาร |

โอิ สรวตถาคตวาควษรสวภาวาตมโก' หม ||

ตริวษรํ ตาถาคตํ ศุทฺธํ ปทํ ปทวิภวานม |

นิษปาทเยเทภิษ ปรวโรรมนตรลกษณลกษิตม || 1 ||

อถ ภควาน รัตนเกตุวษรสถถาคตะ ชุณานปรทีปวษรํ นาม สมาริ สมารปทเยทํ อนุ-
ราคณมนตรมฺทาทซหาร |

|| โอิ สรวตถาคตานุราคณวษรสวภาวาตมโก' หม ||

อถ ภควานโมฆสิทริวษรสถถาคโต' โมฆวษรํ นาม สมาริ สมารปทเยทํ ปุชามนตรมฺทาท
หาร |

|| โอิ สรวตถาคตปุชวษรสวภาวาตมโก' หม ||

ปญจกามคุณโรพทธานุ ปุชเยทวิวิตสทา |

ปญโจปหารปุชาภิรลฆุพทตวมาปนฺยุยต || 2 ||

อิตยาท ภควาน สรวตถาคตกายวากจิตตวษราธิปตริวษรธระ |

อถ ภควาน สรวตถาคตกายวากจิตตวษราธิปตริวษรธระ อิทํ สรวตถาคตมนตรรหสยมฺทาท
หาร |

|| โอิ สรวตถาคตกายวากจิตตวษรสวภาวาตมโก' หม ||

มนตรนิษยปติกาเยน วาจามนสิ โจทิตะ |

สาธเยต ปรวร่า สิทธิ มนะ สนโตชณปรियาม || 3 ||
 จิตตนิธยปติโนราตมย วาจา กายวิภาวณม |
 นิษปาทยนต์ สโยคมาภาศสมตลยม || 4 ||
 กายวากจิตตนิธยปเตะ สวภาโว โนปลภยเต |
 มนตรมูรติปรโยเคน โพรจิตเต จ ภาวนา || 5 ||
 วิจารเยท สมาสเณ กายวากจิตตลกษณม |
 ภาวเยท วิธิสโยค สมาส มนตรกลปิทม || 6 ||
 อถ วชรธระ ศรีมาน สรวตาถาคตานวิตะ |
 สรวพุธาครสรวิไชย ภาษเต ภาวโนตตมม || 7 ||
 อากาธาตุมธยสถ ภาวเยจจนทรณทลม |
 พุทพิมพ์ วิภาวิตวา สุขมโยค สมารเกต || 8 ||
 นาสาเคร สรขปี จินเตต สรขเป สจจรัม |
 ภาวเยต ชลวนท รมย รหস্য ชลวนกลปิทม || 9 ||
 อากาธาตุมธยสถ ภาวเยต สุรมณทลม |
 พุทพิมพ์ วิภาวิตวา ปท ตสโยปรินยเสต || 10 ||
 || หู ||
 อากาธาตุมธยสถ ภาวเยจจกรมณทลม |
 โลจนการสโยค วชรปทเม วิภาวเยต || 11 ||
 อากาธาตุมธยสถ ภาวเยท รตนมณทลม |
 อาทโยค ปรยตเนน ตสโยปริ วิภาวเยต || 12 ||
 อากาธาตุมธยสถ ภาวเยต ปทมณทลม |
 ปทมการสโยค ภาวเยท ราวชริณม || 13 ||
 อากาธาตุมธยสถ ภาวเยท รศิมณทลม |
 สฤเขหพุทปท เสามย ปริวาร วิเศษตะ || 14 ||
 นีโลตปลทลการ ปญจตุล วิเศษตะ |
 ยวมาตร ปรยตเนน นาสิกาเคร วิจินตเยต || 15 ||
 จณกาสติปรมาณ ตุ อษฏปตร สเกศรม |

นาสิกาศร อิทธิ สุปษุณฺ์ ภาวเยท โโพธิตตประ || 16 ||

จกราทินำ วิเศษณ ภาวนำ ตตร กลปะเยต |

สิทธเยทโพธิปท รมย์ มนตรสิทธิคุณาลยม || 17 ||

สฤเขตตตร समाเสน พุทธโพธิประดิษตม |

นิจจารเยทธรรมปท กายวากจิตตลกษิตม || 18 ||

อถ วชรธระ ศรีมาน สรวตตตวารถเทศกะ |

สรวจรยาครสมภูโต ภาษเต คุหยมุตตมม || 19 ||

ษณฺมาसान ภาวเยต ปราโชถ ฐปศพทรसानวิตะ |

คุหยตตตวมหาปุชา สมปุชย จ วิภาวเยต || 20 ||

วิณฺมุตตรหารกฤตยารณํ กุรยาด สิทธิผลารณินะ |

สิทธยเต' นุตตรํ ตตตวํ โพธิจิตตมนาฬิม || 21 ||

มาสาหาราทิกฤตยารณํ มหามาสิํ ปรงลปะเยต |

สิทธยเต กายวากจิตตรหสยํ สรวสิทธิษุ || 22 ||

หสตีมาสิํ หยมาสิํ ศวานมาสิํ ตโถตตมม |

ภกษทหารกฤตยารณํ จานยตตวิภกษเยต || 23 ||

ปรีโย ภาวติ พุทธานำ โพธิสตตวศจ ธีมตาม |

อเนน ชลฺโยเคน ลษุพุทธตวมาปนุยาด || 24 ||

กามธาตวิศวโร โลเก ส ภเวตปรงกรมกฤต |

เตชสวี่ พลวาน เศรษฐะ กานตีมาน ปรียทรศนะ || 25 ||

สมมานเยทิมิํ โลเก ทรศเนโนว โจทิตะ |

อิทธิ ตต สรวพุทธานำ รหสยํ โพธิมุตตมม |

มนตรคุหยมิมิํ ตตตวํ กายวากจิตตลกษิตม || 26 ||

อติ ศรีสรวตถาคตกายวากจิตตรหสยาดิรหสเย คุหยสมาเช มหาคุหยตตตวราชเ กาย -
วากจิตตาธิษฐานปฏละ ษษโจ' ฐยายะ ||

สप्तมะ ปฏละ

มนตรจรรยาปฏละ สप्तมะ

อถ ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตาทิปติรมหาสมุจจยมนตรจรรยาครสโพธิปฏลมุทา-
ชหาร |

สรวกาโมปโกโคศจ เสวยมาไนรยถจจตตะ |
อเนน ขลฺ โยเคน ลขุพฺพุตตวมาปฺนุยาต || 1 ||
สรวกาโมปโกโคศตฺ เสวยมาไนรยถจจตตะ |
สวาทิไทวตโยเคน ปฺราจโคศจ ปฺรปฺชเยต || 2 ||
ทุษฺกโรรฺนนิยฺไมสฺตีวโรระ เสวยมาไน น สิทธิยติ |
สรวกาโมปโกโคศตฺ เสวยฺศจาสุ สิทธิยติ || 3 ||
ภิกฺษาศินา น ชปฺตวฺยํ ไนว โภกฺษยฺโรโต ภเวต |
ชปฺมนํ ไตรรรภินนาจคะ สรวกาโมปโกคกถตฺ || 4 ||
กายวากิจิตตเสาสถิตยํ ปฺราปฺย โโพธิ สมฺคฺนฺเต |
อนฺยถา' กาลมฺรณํ ปจฺยเต นรเก ธฺรุมฺ || 5 ||
พฺพุธาศจ โโพธิสฺตตฺวาศจ มนตรจรรยาครจารินา |
ปฺราปฺตา ธฺรมาสนํ เศรฺษจํ สรวกาโมปเสวไนะ || 6 ||
เสวเยตกามคานํ ปฺลจฺ ชลวานารถิกณินะ สทา |
โตษเยทโพธิสฺตตฺวาศจ รากเยท โโพธิเสารินา || 7 ||
รูปํ วิชฺฌาย ตฺริวิธํ ปุชฺเยต ปุชฺณาตมกะ |
ส เอวํ ภควาน วิชฺฌพฺพุโธ วัโรจนะ ปฺรภุ | 8 ||
ศพฺทํ ตฺริวิธํ วิชฺฌาย เทวตานาํ นิเวทเยต |
ส เอวํ ภควาน พุทฺโธ พุทฺธรตนากระ ปฺรภุ | 9 ||
คนธํ ชฺฌาตฺวา ตฺ ตฺริวิธํ พุทฺธาเทท ตฺ นิเวทเยต |
ส เอวํ ภควาน พุทฺโธ รากธฺรมธระ ปฺรภุ | 10 ||
รสํ ชฺฌาตฺวา ตฺ ตฺริวิธํ เทวตานาํ นิเวทเยต |
ส เอวํ ภควาน พิมฺโพ พุทฺโธ โย' โมฆวชฺชิमानํ || 11 ||

สปรค์ ขณาตวา ตุ ตรีวิธ สวกุลสย นิเวทเขต |
 ส เอว ภาควาน วชรี อโกษภยาการลาภินะ || 12 ||
 รูปศพทรสาที่นำ สทา จิตเต นิโยชเขต |
 อิทนตต สรวพุธานำ คหยสารสมุจยม || 13 ||
 สปรศศพทาทีกรมนตรี เทวดำ ภาวเขต สทา |
 อถวา ภาวเขตตตร กุลเภทวิภาวไนะ || 14 ||
 พุธานุสมฤติสณโฑโยปสถานสมฤติภาวนา |
 ภาวนากายวากจิตตวชรานุสมฤติภาวนา || 15 ||
 กุลานุสมฤติโยเคน โกรธานุสมฤติภาวนา |
 สมยานุสมฤติโยคาคต ภาวณ โพรธมาปนุยาด || 16 ||
 ตำ ตำ ตจจกตีกำ ปราปย โยชิต รูปสุปรภาม |
 ปรจณนมารเกต ปุชามธิชชานปทสมฤติะ || 17 ||
 ตถาคตมหาภาสำ โลจนำ วา วิภาวเขต |
 ทวเณนทริยสมาปตยา พุทสสิทธิมวปนุยาด || 18 ||
 หุการ์ จ โอ์การ จ ป์การ จ วิกลปเขต |
 ปญจรศมิสมากีร์ณ วชรบหม์ จ ภาวเขต || 19 ||
 วชรำศุมิว สชชวาลำ ภาวเขตตำ มโนรมาม |
 พุธานุสมฤติโยคาทิน ภาวเขตตำ มโนรมาม |
 พุธานุสมฤติโยคาทิน ภาวเขต โพรธิกางกษิณะ || 20 ||

ตตร กถิ พุธานุสมฤติภาวนา |

[ทวเณนทริย สมาปตยา] พุทภิมพ์ วิภาวเขต |

โรมกุปาครวิเวร พุทเมธานุ สผเรทพุชะ || 21 ||

ตตร กถิ ธรรมานุสมฤติภาวนา |

[ทวเณนทริย สมาปตยา] วชรธรม์ วิภาวเขต |

โรมกุปาครวิเวร ธรรมเมฆานุ สผเรทพุชะ || 22 ||

ตตร กถิ วชรานุสมฤติภาวนา |

[ทวเณนทริย สมาปตยา] วชรสตรวิ วิภาวเขต |

โรมกุปาครวิเว วชรเมฆาน สผเรทพุชะ || 23 ||

ตตร กถั กุลาณุสมถติภาวนา |

[ทวเณทริย สมาปตยา] พุทพิมพ์ วิภาวเยต |

โรมกุปาครวิเว กุลเมฆาน สผเรทพุชะ || 24 ||

ตตร กถั โกรธานุสมถติภาวนา |

[ทวเณทริย สมาปตยา] โกรเศศวร์ วิภาวเยต |

โรมกุปาครวิเว โกรธเมฆาน สผเรทพุชะ || 25 ||

ตตร กถั สมานุสมถติภาวนา |

สวชริ ปทมสิยุกถั ทวเณทริยปรโยคตะ |

สวเรโตพิมพ์ทริพุธาน วชรสตัดวาศจ ปุชเยต || 26 ||

ตตร กถั มณฑลानุสมถติภาวนา |

[ทวเณทริย สมาปตยา] สวเรตสตุ วิจักษณะ |

นิะสารเยต สทา โยคิ มณฑลानุ มณฑลากราน || 27 ||

ตตร กถั กายานุสมถติภาวนา |

ยตกายั สรวพุธานำ ปณจสกนธปรปริตม |

พุททกายสวภาเวน มมาปี ตาททศั ภเวต || 28 ||

ตตร กถั วาจาณุสมถติภาวนา |

ยเทว วชรธรมสยวาโจ นิริยุกติ สมปทะ |

มมาปี ตาททไศวาโจ ภเวทธรมธโรปมะ || 29 ||

ตตร กถั จิตตานุสมถติภาวนา |

ยจจิตตัม สมนตภทสรสย คุหยเกนทสรสย ชิมตะ |

มมาปี ตาททศั จิตตัม ตทวทวชรรธโรปมม || 30 ||

ตตร กถั สดตวานุสมถติภาวนา |

ยจจิตตัม สรวสดตวานำ กายวากจิตตลภษิตม |

มมาปี ตาททศั จิตตัม อากาสสมสารินม || 31 ||

ตตร กถั สรวมนตรมูรติกายวากจิตตานุสมถติภาวนา |

ยตกายั มนตรวชรสย วาจา กายวิภาวนม |

มมาปี ตาททศ จิตต์ ภาเวนมนตรธโรปมม || 32 ||

ตตร กถ สมยานุสมฤติภาวนา |

สมยาเกษเรนทรวิธินา วิธิตผลก่ากษณะ |

มานเยต ตาถาคต วุญห์ สุตรำ สิทธิมาปญยาต || 33 ||

ตตร กถ ปรัชญาปารมิตาสมยานุสมฤติภาวนา |

ปรกฤติปรภาสวราช สรวเ อนุตปนนา นีราศรวาะ |

น โพธิธนาภิสมโย นวานตฺ น จ สมภาวะ || 34 ||

ตตร กถ มนุตปาทานุสมฤติภาวนา |

ปรกฤติปรภาสวรั สรวํ นิจนิमितตฺ นีรภษรม |

น ทวยํ นาทวยํ ศานตฺ ขสททศฺ สุนิรมลม || 35 ||

ตตร กถ ทเวษกุลปูชานุสมฤติภาวนา |

ทวาทศาทิกำ สปรำปย โยชิตฺ สฤธิรเจตสม |

กุลโยคปรภเทน สวศุภเรณ ปรัชเยต || 36 ||

อเนน ตาถาคตฺ กายํ จิตตฺ วชรธรสย จ |

วำจํ ธรมธราครสย ปรัปเยเตไหว ชนมนิ || 37 ||

กายวากจิตตสสิทธาเย จานเย หีนชาะ สมฤตาะ |

สิทธยนติ ตสย ชาเปน ตริวชราภทยภาวไนะ || 38 ||

อติ ศรี สรวตถาคตกายวากจิตตรหสยาตริหสเย คหุยสมาเซมมหาคหุยตนตรราเซ

มนตรจรยาปฏละ สप्तโม' ธยายะ |

อษฏมะ ปฏละ
จิตตสมยปฏโล' ษฏมะ

อถ ภควาน รตนเกตุสตุถาคโต ภควนตํ สรวตถาคตกายวากจิตตาริปีตี ปรมเศวรั
มหาวชรรธมเนน สโตตรรธาเชณาธเยชยามาส |

วชรสตตว มหายานากาศจรัย วิโคธกะ |

สมนตภทร ปุชาคร เทศ ปุช่า ชิโนตตม || 1 ||

ราคทเวษโมหวชร วชเรียนปรเทศก |

อากาศธาตูกลปากร โฆษ ปุช่า ชินาลย || 2 ||

โมกษมารคปรณตจ ตริยานปลวรดก |

พุทฺธ เสภาคยศุทธาตม ภาษ ปุช่า นโรตตม || 3 ||

โพธิจิตต วิศาลากษ ธรรมจกรปรวรดก |

กายวากจิตตสํศุทฺธ วชเรียน นโม' สตุ เต || 4 ||

อถ วชรรโร ราชสา สรวากาศมหากษระ |

สรวาภิเชกสรวารุถะ สรวเวโศ วชรรตนธฤก || 5 ||

ปุช่า ตาถาคตี เศรษฐจํ ตริวชราภทยสํสธิตาม |

กายวากจิตตเสภาคยํ ภาษเต ชินสมภวาม || 6 ||

ปราปย กนยํ วิศาลากษี รูปเยวณมณฺฑิตาม |

ปญจวิศตีกำ คุหเย ตริยคสยาะ ปรกลปเยต || 7 ||

ศุเจา วิวิฤเต ปถลิวีปรเทศ

ชินาตมชํ ศานตศิवालเย จ |

วิศุทฺธโตยาทิวิลปนํ วา

กฺุรวีต ศศวชชินปุชเหโตะ || 8 ||

สตนานตฺร์ ยาวจณฺิขานตมธเย

वलคานตเร จาปี นยเสทวิธิษณะ |

นาภิกฺุคฺุหเย ชินาตมชานํ

นยาสํ ปฺรกรฺุยาต กุลปญจกานาม || 9 ||

อากาศธาตุมธยสถ์ ภาวเยท ชุณานสาครม |
 อาตมานัน จนุทรมธยสถ์ ภาวเยท หฤทเย ปุณะ || 10 ||
 สंहาร์ จ ปรกฐวีต ยทีจเฉต ศานตวชรรธฤก |
 จตุรตนมย์ สตุปี รศมิชวาลาวิภูษิตม || 11 ||
 ชลาโนทธี สตรีย์ ปรสถาปย อาลยนตุ วิจินตเยต |
 สวโรมกูปวิเวเร ปุชาเมธาน สผเรทพุชะ || 12 ||
 ปทมัม ปณจวิธ ชลาตวา อุตปลั จ วิจักษณะ |
 ชาติกำ ตรวิธ กฤตวา เทวดานำ นิเวทเยต || 13 ||
 กรณการสย กุสุมัม มลลิกำ ยูถิกำ ตลา |
 กรวีรสย กุสุมัม ธยาดวา ปุชา ปรกल्पเยต || 14 ||
 โยชนศตวิสตาร์ ภาวเยต จกรมณทลม |
 กุลานานตุ ปรกฐวีต สทาธยานวิจักษณะ || 15 ||
 ปทมัม วชร ตลา ชงคฺ อุตปลั ภาวเยทพุชะ |
 โยชนโกฏวิสตาร์ จตุรสุร์ สุโศภนม || 16 ||
 จตุรตนมย์ ใจตย์ สวจณฺ์ ปรกฤตนิรมลม |
 ภาวเยจามร์ ปราชณะ กุลานำ ปุชเหตุณา || 17 ||
 ปณจกามคฺไณชะ สวจณฺ์ ยาทวี จ สมารเกต |
 รตนวสตราทีภรินตย์ ปุชเยทโพธิกำษยา || 18 ||
 ปณโจปหารปุชาไครุทเวตตำ โดษเยต สทา |
 กนยำ รตนกรี เศรษฐำนานารตนาทยลงกฤตาม || 19 ||
 ททยาไทว สรวพุทธานำ สิทธเย ตีวรสาธกาชะ |
 สปตตรตไนริท กฤตวา ปริปุรณัม วิจักษณะ || 20 ||
 ททยาต ปรดิทินัม ปราโชธ ทานาพริสิทธิกาษยา |
 อรจิปติมุทรำ สมาทาย พุทหมณทลมธยตะ || 21 ||
 ททยาต สปรศสมายคฺ พุทธานำ รากพุทธินา |
 อากาศธาตุมธยสถ์ ภาวเยท พุทหมณทลม || 22 ||
 พิมพ์ ตาถาคตมย์ วิธิภีชะ ปุชยนต์ิ เย |

ตฺรณํ สมปราย สุกคํ จารุกตรํ สุกโศภนาม ॥ 23 ॥

อธิษฐานปที ฐยตตฺวา ตตฺตวปูชํ ปรกल्पเยต |

คฺหยศฺกฺรํ วิศาลาโกษ ภาษเยต ฤตฺมพฺุธิมาน ॥ 24 ॥

อิทํ ตตฺ สรวมนตรานํ กายวากุจิตฺตฺปูชนม |

มนตรสฺทฺธิกรํ โปรกฺตํ ฤษยํ ชณานวชฺริณาม ॥ 25 ॥

อิตี ศรี สรวตถาคตกายวากุจิตฺตรหสฺยาตฺริหสฺเย คฺหยสมาเช มหาคฺหยตฺนตรราเช จิตฺต
สมยปฏฺลละ อษฏฺโม' ฐยายะ |

นวมะ ปฏลชะ

ปรมารธาทวยตตตวารถสมยปฏโล นวมะ

อถ วชรธโร ราชสา สรวากาศมหาษชะ |
 สรวากิเชกจระยาศระ สรววิต ปรเมศวะระ || 1 ||
 กายวากจิตตสโยคั ตริวชราภทยมณฑล |
 โชษเยต ปรมัมรมย์ รหสย์ พุทธชุลานินาม || 2 ||
 อากาศธาตุมธยสถั ภาวเยทพุมณฑล |
 อโกษภยวชรั ภาวิตวาปาณา วชรั วิภาวเยต || 3 ||
 สฝุลิจคคหนากิธณั ปณจระศมิปรปุริตม |
 พุทธสย ปรภุต้า ธยาตวา ตตร วชเรณ จุณเยต || 4 ||
 กายวากจิตตสโยคั อษภวชเรณ จุณิตม |
 ภาวเยต ปรมัม ธยานั จิตตาสัทธิสมาวม || 5 ||
 อเนน คุหยวชเรณ สรวสตตวั วิธิตเยต |
 เย' ปยสย ตสย วชรสย พุทธเกษตร ชินารสาชะ |
 ทเวษกุลสมายคั เชลยชะ สรวกุลโสนนตม || 6 ||
 อถ วชรธโร ราชสา ชุลานโมกษปรสาธกะ |
 สรวภาศุททนิรโลโป โปธิจระยาปรวรัตกะ || 7 ||
 ภาษเต สมย์ ตตตวั พุทธโปธิปรสาธกม |
 อากาศธาตุมธยสถั ภาวเยจจกรมณฑล || 8 ||
 ไวโรจัน วิภาวิตวา สรวพุธาน วิภาวเยต |
 สรวรัตนปรโยเคน วชรพิมพิ์ ปรกल्पเยต || 9 ||
 ทรณั สรวทรยานั ตริวชเรณวิภาวเยต |
 ภาวนติ จินตามณิสมา ทรวโยทธิปรปุริตชะ || 10 ||
 เอารสาชะ สรวพุธานั ภาวนติ มุณีปควะชะ |
 โมหกุลสมั ตตตวั เชลยัย สรวกุลโสกโวกะ || 11 ||
 อถ วชรธโร ราชสา รากโมหปรสาธกะ |

คุษยศุทธานิราลมพ อุทโฆษยติ มณฑลม || 12 ||

อากาศธาตุมชยสถั ภาวเยตปทุมมณฑลม |

อมิตาภั ปรภาวิตวา พุทโธระ สรวั ปรปุรเยต || 13 ||

โยชิตากการสโยคั สรวะษำ ตตร ภาวเยต |

จตุสมยโยเคน อิทั วชรนโยตตมม || 14 ||

ทวเณทริยปรโยเคน สรวำสदानุปกุชเยต |

อิทนต์ต สรวพุธานำ ตริกายาเกทยภาวนม ||

รากลุสสมาโยคั ภาวนียั ตุมนตรีณา || 15 ||

อล วชรธโร ราชาวชรมนตรารธสาธกะ |

ชถานสมภุตไนราตมย อิทั วจนมพรวิต || 16 ||

อากาศธาตุมชยสถั ภาวเยตพุทธรมณฑลม |

วชราโมฆั ปรภาวิตวา สรวพุทฐำสตุ ภาวเยต || 17 ||

มฤชาวาทั วชรปัท สรวพิมพาน วิภาวเยต |

วิสมพาทเยชชินาน สรวำสตา สรวชินาลยาน || 18 ||

อิทนต์ต สรวพุธานำ วาคากาศ์ สุนิรมล |

มนตรสิทธีกรั ปรุกตั รหস্য ชถานพุทธินาม || 19 ||

สมยา กรษณกุลั เปรรณียั ยถารุตตะ |

อล วชรธโร ราชา ตริวชราเกทยวชรินม |

สิทธีวชรปรณตจ อิทั วจนมพรวิต || 20 ||

อากาศธาตุมชยสถั ภาวเยต สมยมณฑลม |

รตนเกตั ปรภาวิตวา สรวพิมไพริทั สุมเรต || 21 ||

ปารุชยวจนาทไยสตุ เสวณ ชถานมาปนุยาต |

อิตยาท ภควาน สรวตถาคตวชรวยุหะ || 22 ||

อล ชล สรวตถาคตสมยวชรเกตุปรมุขาสเต มหาโพธิสตัดวา อาศวรยปราปตา อทภูตป
 ราปตา อิทั วาควชร โฆษมการษุชะ | กิมยั ภควาน สรวตถาคตาธิปติชะ ไตรธาตวยุติริกิตาน สรวโลก
 ธาตวยุติริกิตาน สรวตถาคตสรวโพธิสตัดวปรษณ มชเย อทภูตวากยารถวชรปัท ภาษเต สม |

อถ ภควนตะ สรวตถาคตาสถานภิลาปยานภิลाप्यพุทธเกษตรสุเมรุปรมาณุระชะสมาน
 สรวตถาคตสมยวชระเกตุปรุฆาน มหาโพธิสัตตวาเนวมาหุระ | มา กุลปุตฺรา อิมำ หีนส์ชฉำ ชุคุณสิตส์ช
 ฉำ โจตปาทยถ | ตตะ กสมาทเธโตะ | ราคจฺรยา กุลปุตฺรา ยหุต โพธิสัตตวจฺรยา ยหุต อครจฺรยา |
 ตทยถา อปี นาม กุลปุตฺรา อากาศ์ สรวตฺรานุกต์ อากาศานุกตานิ สรวธฺรมาถิ | ตานิ น กามธาตฺสถิตา
 นิ น รูปธาตฺสถิตานิ นารูปธาตฺสถิตานิ น จตฺรุมหาภูตฺสถิตานิ | เอวเมว กุลปุตฺราเช สรวธฺรมา
 อนุคนตฺวยาเย | อิทมรถวศ์ วิชฌายสรวตถาคตาะ สรว สตตฺวานามาศย์ วิชฌาย ตโตะ ธฺรม์ เทศยนติ |

เอวเมว กุลปุตฺรา อากาศธาตฺปท นิรุกตฺยา เต ตถาคตสมยา อนุคนตฺวยาเย | ตทยถา อปี
 นาม กุลปุตฺราเช กานุฑจ มถนียํ จ ปฺรุษหสฺตฺวยายามํ จ ปฺรตีตฺยธฺมมะ ปฺราทฺรภวติ อคนิมภิวรตฺยติ
 สจาคนिरน กานุฑสฺลิตโตะ น มถนียสฺลิตโตะ น ปฺรุษหสฺต วยายามสฺลิตตะ | เอวเมว กุลปุตฺราเช สรวตถาคตวช
 รสมยา อนุคนตฺวยา | คมนาคมนาทโยริติ | อถ เต สรวเว โพธิสัตตวา อาศฺวรายปฺราปฺตา อทฺฤตปฺราปฺตา
 วิสมโยตฺตผลฺลโลจนา อิท โฆษมการุชชะ |

มหาทฺฤเตชฺ ฐรเมชฺ อากาศสทฺทเศชฺ จ |

นิรวิกลเปชฺ ศุทเชชฺ สิวถติ สตุ ปฺรคียเต || 23 ||

อิติ ศรี สรวตถาคตกายวากิจิตฺตรหสฺยาติรหสฺเย คุหฺยสมาเช มหาคุหฺยตฺนตฺรธาเช ปฺรมาร
 ถาทวยตตฺตวารถสมยปฺฏลชะ นวโม' ฐยาเย |

ทศมะ ปฏละ

สรวัตถาคตทฤทยสญโจทณปฏโล ทศมะ

อถ ภควนตะ สรวัตถาคตาะ ปุณะ สสมาชมาคตย ภควนตํ สรวัตถาคตาธิปตี มหา
สมยวชรรตตตวาทิสมโพธิกายวากิจิตตคฺหุยํ ตถาคตํ นมสฺไวยมาหุะ |

ภาษสฺว ภควน ตตตฺวํ มนตรสสารสมุจจยม |

กายวากิจิตตคฺหุยาชยํ มหาสิทฺธินโยตตมม || อิติ | 1 ||

อถ วชรรโร ราชา สรวเกลศานตกถตุ ปรภุชะ |

ทีปตวรโณ วิศาลากษ อิทํ วจนมพรวิต || 2 ||

กายวากิจิตตวชราณํ กายวากิจิตตภาวนม |

นิรฺวีกल्प นิราลมฺพสมตาน น กวจิตฺ สติตม || 3 ||

อถ ภควาน สวภาวศุทฺธสฺตถาคตะ ปารมิตามนตรนยวชฺรํ นาม สมာธิ สสมาปนฺนะ ตํสจ
สรวัตถาคตาเนวํ อาท | อสฺติ ภควนตะ สรวัตถาคตาะ อโภษภยปรมฺชวชะ สรวัตถาคตา อเนกวิทฺยาโกฏฺฐิ
นียุตศตสทฺสไรระ สรวารถกฺรียานาฏฺกํ ทฺรศยนฺติ | ทศทิกฺลโลกธาทุปรยวसानेषุ สรวโลกธาทุชฺชํ ปญจกาม
คฺุณเระ กรีฑนฺติ รมนเต ปรีวารยนฺติ | น จ เต มนตร จรฺยาภยฺกตมวโลกยนฺติ | ตตฺกสมาทฺเธโตะ ?
นิชฺปนฺโน พตฺยาํ ตถาคตมนตรจรฺยานยธรมตตฺตเว | ตตฺร เตชํ มหามตฺปุรฺชานํ วุยวโลกนารถมิทํ
สรวัตถาคตกายวากิจิตตมนตรรหฺสยํ มนตรทฤทยสฺโจทณํ นาม มหาปรมคฺหุยํ สรวัตถาคตกายวากิจิตต
สมยาลมพฺนํ สรววชรรทฺรกาย วากิจิตตสมยาลมพฺนํ สรวรรมธฺรกายวากิจิตตสมยาลมพฺนํ สวกายวาก
จิตตวชเรภโย วากฺพลนฺรฺกตฺยา อิทํ มนตรสมุจจยมฺทาชหาร |

|| หํ โอํ อาชะ สวาทา ||

อถาสฺมิน ภาษิตมาเตร สรวพฺทฐาชะ สเหา รสาชะ |

กมฺปีตา มุรฺจจมาเปเท วชรรสฺตตวมนฺสมฺรณ || 4 ||

อถ วชรรปาณิชะ สรววัตถาคตาธิปติริมํ สมยมฺทาชหาร |

อากาษธาตุมชฺยสฺถํ ภาวเยท พฺทฺธมณฺชลม |

หุํการํ ตตฺร มชฺยสฺถํ สวพิมเพน ปรกฺลปเยต || 5 ||

วชรรศฺมิมหาทีปตํ วิสฺมุรฺนตํ วิจินตเยต |

พฺทฺธานํ กายวากิจิตตํ หฤตํ เตน วิภาวเยต || 6 ||

ส ภเวตตตฤษณาเทว กายวากจิตตวชฺรธฤก |
 วชฺรสตตโว มหาราชะ สรวาคระ ปรมะศวระ || 7 ||
 สวมณฬลํ สวมนฺเตรณ นิปาปนวิธิภเวต |
 อิทนตต สรวพุทธานำ สาร์ วชฺรสมุจฺจยม || 8 ||
 สวมนฺตรปุรุชฺ ธิยาตวา จตฺตะสทาเนชฺ รูปตะ |
 ตริมุขาการโยเคน ตริวฺรเณน วิภาวเยต || 9 ||

อิตยาห ภควาน ขวชฺรสมยะ | ตเตรทํ ปรมํ วชฺรหสยม |
 หฤทยมธยคตํ สุกฺษมํ มณฺฑลानำ วิภาวนม |
 ตสย มธยคตํ จินฺเตทกษรํ ปรมํ ปทม || 10 ||
 ปณฺจศูลํ มหาวชฺรํ ภาวเยต โยคฺวิต สทา |
 จินฺตเยต ตริณิ วชฺรานิ วชฺรํ กุศฺปฺรเกทตะ || 11 ||
 หฤทยํ ตาชเยตเตน เทวตาทยํ ปฺรโจทเยต |
 อิทํ ตตฺสรววชฺรานิ พุทฺธพิมพ ปฺรสาธนม || 12 ||
 จกรปทมกรรภยํ ตํ วชฺรํ กุศฺวิภาวนม |
 โจทหนํ หฤทยเย โปรกตมิทํ นาฏกสมภวม || 13 ||
 สปฺตาหํ ยาวตฺกฺรวิต อิทํ วชฺรนโยตตมม |
 สิทฺทยเต กายวากจิตตฺรหสยํ ชลानวชฺรนิม || 14 ||
 วยวโลกยนฺติ วรทา ภีตาะ สนฺตรสฺตมานสาะ |
 ททนฺติ วิปฺลํ สิทฺธิ มนะสนฺโตชณฺปฺรียาม || 15 ||
 พุทฺธาศจ โปธิสฺตตฺวาศจ มนฺตรจฺรยาครสาธกาะ |
 อติกรามะทยาทิ โมหาทตทนฺตํ ตสย ชีวิทม || 16 ||
 อถ วชฺรธโร ราชา ตฺริโลกาครานุสาธกาะ |
 ตฺริโลกวรวชฺรครมิทํ โธษมการฺชิต || 17 ||
 ยาวนโต มนฺตรปุรุชาสฺริวชฺรชฺลानปุโรตาะ |
 ทวเณนทฺรียปฺรโยเคน สรวภาววิกฺลปนม || 18 ||
 อิทนตต สรวพุทธานำ มนฺตรสมยสาธนม |
 วิศเว ศวรีปฺรวิชฺเณชฺ วชฺรสโยภวานา |

รกตำ รกตฤณมา วิกษเยต อิทํ สมยมนพทลม || 19 ||

อถ วชรธโร ราชา สรวตาทาคตาตมชะ |

สรวาภิเชกพุทธาคร อิทํ วจนมพรวีต || 20 ||

โลกธาตุษุ สรวเวษุ ยาวตโย โยชิตะ สมฤตาชะ |

มหามุทราปรโยเคน สรวาสตา อุปนุญจเยต || 21 ||

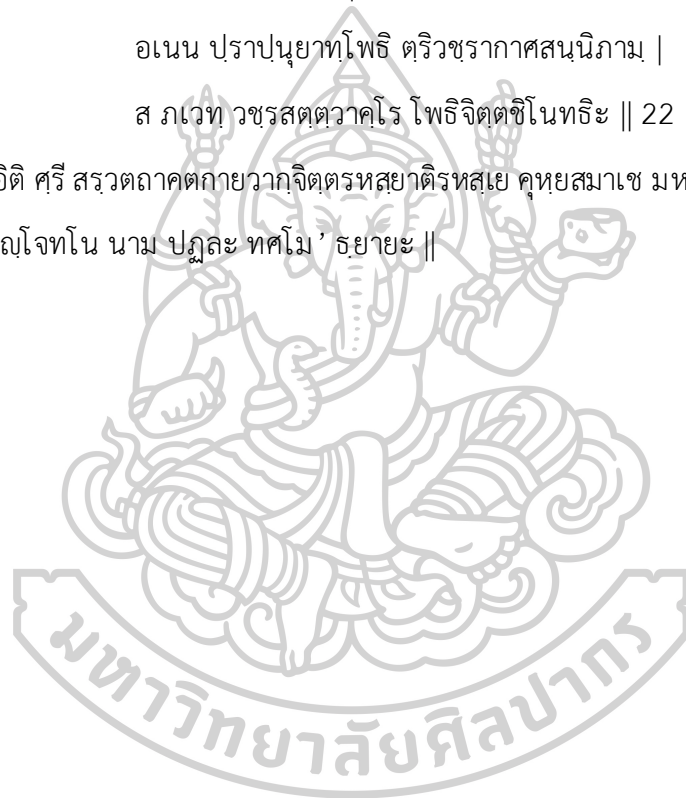
สพเรทพุทสปท์ ตตร อสัชยา โกฏิวชริณาม |

อิตยาห ภควาน โโพธิสมยะ |

อเนน ปราปญยาทโพธิ ตริวชราภาศสนนิภาม |

ส ภเวท วชรสตตวาคโร โพธิจิตตชินนทธิชะ || 22 ||

อิติ ศรี สรวตาทาคตกายวากจิตตรหสยาติรหสเย कुห्यสमाเช महाकुह्यदनत्रराचे स्रवत
 आकतहृथयसलजोहो नमः पण्डिते तस्मै उवाच ||

เอกาทศะ ปฏล

สรวัตถาคตมนตรสมยตตววชรวทยาปุโรษตตมปฏล เอกาทศะ

อถ ภควาน กายวากจิตตวชรสถาคโถ วชรวทยาปุโรษตตม นาม สมาริ สmapทเยท สรวต
ถาคตมนตรวชรวทยาปุโรษตตมปฏลมุทาชหาร |

ตริวชราภษรมนตราไครรรหมามุทรวาวิภาวนม |

กรตวย ชุณานวชเรณ สรวโพธิสมาวหม || 1 ||

โอม การิ ชุณานหฤทย กายวชรสรวหม |

อาะการิ โพธิไนราตมย วากยวชรสรวหม || 2 ||

หุํการิ กายวากจิตต ตริวชราภษยามาวหม |

อิตยาท ภควาน สรวตถาคตกายวากจิตตมนตรปุรุษะ |

ชวชรมชยค จินเต นมณชล สรววชรสคม |

ภรุ การิ ภาวยตตตว วชรวเมธสรวา วหม || 3 ||

ตเตรท ชุณานวชรวหฤทยม ||

|| ภรุ ||

วชรมณชลชยสล โอ การิ ตุปรภาวยต |

สวจณมณชลชยสล อาะ การิ ตุวิจินตเยต || 4 ||

ธรมมณชลชยสลหุการสย วิภาวนา |

ภรุการมालย ธยาตวา ตริวชโรตตตภาวนา || 5 ||

หตยาท ภควาน คุหยสมยะ |

หฤทย ตริยธว พุทเธภยะ กายวากจิตตทรณช นม |

โอ การิ พุทชากายาครย อาะการิ วากปลั ตถา || 6 ||

หุํการิ จิตตชลาเนา อิท โพธิไนโยตตมม |

อิท ตตสรวพุทธานา พุทชโพธิปรัสสาธม || 7 ||

นิรมิต ชุณานวชเรณ พุทชเหตุผลโลหทยม |

เอเต ไว พุทชปุรุษา มนตรวิทเยติ กิริติตาะ || 8 ||

นิษปาทนาทิสมโยสรวชราภษยาภาวนะ |

|| สรวตถาคต สมยตตตว ชลนนวนชราธิษฐานเหตุรนาม สมาริธิ ||

วิวิฤเตษุ จ รมเยษุ อิท โยคั สมารเกต |

สิธยเต กายวากุจิตต ปโกษเกน น สัศยะ || 9 ||

สวชรมธยคั จินเตต สวจณมณทลมุตตมม |

นิษปาทยสวมนตรสมยั อไ การั หฤทเย นยเสต || 10 ||

ปญจรศมิมหาเมธาน ไวโรจนาครภาวไนะ |

อเนน กายั พุทศสย วชรไวโรจโนทริะ || 11 ||

สิธยเต ปกษมาเตรณ พุทศกายสมปรภะ |

ตริวชกรลปี ติษเจษุะ เสวยน ปญจชลาณินาม || 12 ||

อิตยาห ภควาน กายวชระคุหะ |

|| สรวตถาคตกายรศมิวโยโท นาม สมาริธิ ||

ชวชรมธยคั จินเตต ธรรมมณทลมุตตมม |

นิษปาทย สวมนตรปुरुษมาะการั วากุปเถ นยเสต || 13 ||

ปญจจรรณมหาวชรั โลเกศวราครภาวไนะ |

นิษปาทย สมยชลาณวากุสมยปรปญจกม || 14 ||

ธรรมวากย สมารูโตม ธรรมวชรสโม ภเวต |

ตริวชกรลปี ติษเจษุะ เสวยน ปญจชลาณินาม || 15 ||

อิตยาห ภควาน วาควชระคุหะ |

|| สรวตถาคตวาควชระสมยสมภโว นาม สมาริธิ ||

ชวชรมธยคั จินเตต วชรมณทลมุตตมม |

นิษปาทย สวมนตรปुरुษั หุการั จิตตสัสมิตม || 16 ||

มหาสมยตตตวไไว ปญจจรรณ วิภาวเยต |

กรตวัย ชลาณวชเรณ สรววชระชินาลยม || 17 ||

วชรจิตตสมะ ศาสตา ส ภเวทชลาณคุณทริะ |

ตริวชกรลปี ติษเจษุะ เสวยน ปญจชลาณินาม || 18 ||

อิตยาห ภควาน วชรจิตตคุหะ |

|| สรวตถาคตกายวากุจิตตวชโร นาม สมาริธิ ||

มหาวชรี สมาราย ชุวานมณฑลมธยตะ |

ขังการี สรวการเยษุ ขวชวรชุวานสโมภเวต || 19 ||

|| ขั ||

พุทไธศว โโพธิตตไวศว ปุชยมาโน มุหุรมุหะ |

ติษเจต ตริกกลปสมย์ พุทไธรปี น ทฤศยเต || 20 ||

อิตยาห ภควาน ขวชวรสมยะ |

กายวากจิตตวชราณตรชวาลสมภวายุหมาลี นาม สมาริเ |

ธยาตวา สวมนตรปุรุชั วชรัมณฑลมธยตะ |

หฤทเย หุการวชราชย์ กฤตวา รศมิวิภวานม || 21 ||

|| หุ ||

มณชุศรีสมยสมโมคั กายวากจิตตวชริณะ |

ส ภเวท โโพธิตตวาตมา ทศภฤมิปรติษจิตะ || 22 ||

|| โโพธิตตวชุวานสมยจนทรวชโร นาม สมาริเ ||

ชธาตุมธยคั ธยาตวา ถลั การั ชวาลสุปรภม |

ปรมาสโร วชรกายเณน วชรกายสโม ภเวต || 23 ||

|| ถลั ||

|| ขวชวรสมยวยุหาลโย นาม สมาริเ ||

พุทฐาภิชณาครสมโยะ ปณจาภิชลสโม ภเวต |

อิทนต์ต สรวพุทฐานำ พุทฐาภิชณาครสาธนม || 24 ||

ชธาตุมธยคั จินเตต วชรัมณฑลมตมม |

วชรสตตวั ปรภาวิตวา ชุวานาการั ปรภาเวต || 25 ||

|| โอั ||

ตริวชวรสมยธยาเนน ตริวชราโกษภยสโม ภเวทิตยาห ภควานโกษภยวชระ |

อโกษภยสมกายเณน วากจิตตาคธฤก สทา |

โลกธาทุชุ สรวเวษุ ปุชยเต' โภษภยวชริณะ || 26 ||

|| อโกษภยสมยกายาภิสมโพธิวชโร นาม สมาริเ ||

ขธาตุมธยคตํ จินเตต พุทฺทมณฺฑลฺมุตตมม |

อากาศวหฺรํ ปรภาวิทฺวา ตฺรามาการํ ปรภาวเยต || 27 ||

|| ตฺรํ ||

ตฺริวหฺรสมยธฺยาเนน ตฺริวหฺรเกตุสโม ภเวทิตฺยาห ภควาน รตนเกตุวหฺระ |

กายวากจิตฺตวหฺเรณ รตนเกตุสมปรภะ |

ส ภเวทโพธิเนราตมยชฺฌานวหฺร สมวหะ || 28 ||

|| รตนเกตุ สมยสมโภควหฺโร นาม สมာธึะ ||

ขธาตุมธยคตํ จินเตต พุทฺทมณฺฑลฺมุตตมม |

โลเกศฺวร ปรภาวิทฺวา ฐรโฆการํ วิภาวเยต || 29 ||

|| โหํ ||

ตฺริวหฺรสมยธฺยาเนน ตฺริวหฺรามีต สโม ภเวทิตฺยาห ภควานมิตวหฺระ |

กายวากจิตฺตวหฺเรณ อมิตายุะ สมปรภะ |

ส ภเวตฺสรวสฺตตฺวานํ มหายานปโถทยะ || 30 ||

|| อมิตวหฺรปรภาวศฺรีรนาม สมာธึะ ||

ขธาตุมธยคตํ จินเตต พุทฺทมณฺฑลฺมุตตมม |

วหฺโรตฺปลํ ปรภาวิทฺวา สมเยการํ ปรภาวเยต || 31 ||

|| โหํ ||

ตฺริวหฺรสมยธฺยาเนน ตฺริวหฺราโมฆสโม ภเวทิตฺยาห ภควานโมฆวหฺระ |

กายวากจิตฺตวหฺเรณ วหฺราโมฆสมปรภะ |

ส ภเวท ชฺฌาโนทธึะ ศฺรีมานฺ สรวสฺตตฺวารธสมภวะ || 32 ||

|| อโมฆสมยรศฺมิชฺฌานาครสมภโว นาม สมาธึะ ||

ขธาตุมธยคตํ จินเตต พุทฺทมณฺฑลฺมุตตมม |

ไวโรจนวหฺรํ ปรภาวิทฺวา ตฺริโรการํ ปรภาวเยต || 33 ||

|| โหํ โหํ โหํ ||

ตฺริวหฺรสมยธฺยาเนน ไวโรจนวหฺรสโม ภเวทิตฺยาห ภควาน ไวโรจนวหฺระ |

กายวากจิตฺตวหฺเรณ ไวโรจนสมปรภะ |

ส ภเวชฺฌานสมโพธิสฺตฺริกายาภทฺยสาธกะ || 34 ||

|| กายวากจิตตาลมพนสมโพธิวิหโร นาม สมาธิะ ||

ปรวเตชฺ วิวิกเตชฺ นทีปรสรวณेषุ จ |

ศมศานาทีชวปี การยมิทํ ฌยานสมุจยม || 35 ||

อโฆษภยชณานวชราทีน ฌยาตวา ขวชรมชยตะ |

ปลงจาภิชณปรโยเคน สถาเน พุทธาครภาวนา || 36 ||

อิตยาห ภควาน มหาวชรสมยวชราภิชณะ |

ปลงจศูลํ มหาวชรี ปลงจชวลาวิภูษิตม |

ปลงจสถานปรโยเคน ปลงจาภิชณสโม ภเวต || 37 ||

สวมนตรี ภาวเยจจกรํ สฬลึงคคหนากุลม |

ปลงจวชรปรโยเคน ปลงจาภิชณสโม ภเวต || 38 ||

ขวชรมชยคํ จินเตต พุทธชวลาสมปรภม |

ฌยาตวา พุทธปรเวเคน พุทธาครยสโม ภเวต || 39 ||

พุทรมณทลมชยสถํ กาเย ไวโรจนํ นยเสต |

โองํ การํ หฤทเย ฌยาตวา มนตรีวิชณภาวนา || 40 ||

นิโรธวชรคตํ จิตเต ยทา ตสย ปรชายเต |

ส ภเวจจินตามนิะ ศรีมานํ สรวพุทธาครสาธกะ || 41 ||

พุทรมณทลมชยสถํ วชราโฆษภยํ ปรภาวยเต |

หูการํ หฤทเย ฌยาตวา จิตตพินทุคตํ นยเสต || 42 ||

พุทรมณทลมชยสถํ อมิตามํ ปรภาวยเต |

อาะการํ หฤทเย ฌยาตวา จิตต พินทุ คตํ นยเสต || 43 ||

อิทนต์ต สมยาคราตฺรยํ ตริวชรา เกทยภาวนม |

นิโรธสมยชณานํ พุทธสิทธิสมาวหม || 44 ||

ขวชรรธาตุมชยสถํ ภาวยเต สวจณมณทลม |

โองํ การํ กายวากจิตเต ฌยาตวา กลปํ ส ติษฺฐติ || 45 ||

ขวชรรธาตุมชยสถํ ภาวยพุทรมณทลม |

อาะการํ กายวากจิตเต ฌยาตวา กลปํ ส ติษฺฐติ || 46 ||

ขวชรรธาตุมชยสถํ ภาวยทวชรมณทลม |

หูการ์ กายวากจิตเต ธยาตวา กลปิ ส ติษฺฐติ || 47 ||

อิตฺยาห ภควานฺ ตริวชฺร ชฺฌานสมยະ |

ยະ ปฺรภฺตมิมํ โยคํ กายวากจิตฺตวชฺริณະ |

ปฺเจทฺวา จินฺตเยทฺวาปิ โส' ปี วชฺรธโร ภเวต || 48 ||

อิตฺติ ศฺรีสฺรวตถาคตฺกายนวากจิตฺตรหฺสยฺาติรหฺสเย คฺุหฺยสฺมาเช มหาคฺุหฺยตฺนตฺรราช
สฺรวตถาคตฺมนตฺรสมยตตฺตววชฺรวิทฺยาปฺรุโชตฺตมปฺฐลฺ เอกาทฺโส' ธฺยายะ ||

ทวาทศะ ปฏุละ
 สมยสาธนาครนिरเทศपुलो ทวาทศะ

อถ วชुरธระศาस्ता สรชฎา ชุณานาครสาธกะ ตริวชुरสมยตตตววา ก วชรมุทาทหาร |

ชธาตुสมภูतेषु निरुविकल्पसुवाविषु |

सुवावकुथुठरमेषु नागुगे' यं प्रगावयेते || 1 ||

महागुविप्रतेसेषु फलपुषपाथयलगुठते |

प्रवते विชने साठयं सुवसिथिसमुजयम || 2 ||

|| मं ||

गावगाก जित्तवचरेषु मणुषुचुरप्रगावना |

सुफरणि गावगाकजित्ते मणुषुचुरसोम गवेते || 3 ||

योचनศत्तविसत्तारं प्रगाया तिप्तवचुरया |

आगासयति सिथธत्तมา सुवलङ्कार गुषिते || 4 ||

परुหมरुत्तराथโย เทवान ปศยन्ति กทาजन |

|| มणुषุ ศรีวชुरาครสมยานตฺรทธาน กรี นาม สมาริเช || 5 ||

วิณมุตรปถจสมโยสิริ วชुरาเกทยสมภโวะ |

กฤตวา ตริโลทสहितं มุเช ปรกษิเปย गावयेते || 6 ||

ओगेथ्यं सुवपुथธานंना जित्तं तत्तर प्रगावयेते |

स गवेतत्तत्तक्षणเทव मणुषुचुरสมप्रगे || 7 ||

सुवมนेत्रेण प्रगावित्वा जर्ग सुफलङ्कसुप्रगम |

आलयं सुवपुथธานंना ธยาตวา พุทสโสม गवेते || 8 ||

अगुत्तริศत्तसुमेरुณंना यาวनते प्रमाणवे |

गान्ति तसยานुजरारे सुववचुरธโรปมา || 9 ||

|| จกรสมโย นาม สมาริเช ||

सुवมนेत्रेण महावचुरं ธยาตวา मणुषुชुณयते |

आलयं सुव वชुरาंना जित्तवचुरसोम गवेते || 10 ||

अगुत्तริศत्तसुमेरुณंना यาวนते प्रमाणवे |

โยชิตสตุสย ตาวนตโย ภวิษยนติ คุณาลายะ ||

ไตรธาตุมหาขุโร ภเวทรุทรนมสกุถะ || 11 ||

|| วชรสมตนา นาม สมาธิะ ||

ปทุมํ สวมนตรวชเรณ ธยาตวา อชฎทลํ มหต |

อาลัย สรวธรรมาณำ จินตยธรมสโม ภเวต || 12 ||

ษฏตรีศตสุเมธูณำ ยาวนตะ ปรมานวะ |

สัสถาปยติ ศุทธาตมา พุทธบูชาครมณฑเล || 13 ||

|| ปทมสมตนา นาม สมาธิะ ||

ติษเจต ตริกลปสมย์ เสวยน ปณจชวานินนาม |

ทศทิกสรวพุทธานำ ตริคุหย์ ปรัยยุ ปาสเต || 14 ||

สวมนตรํ ภาวเยตขงคํ ปณจรศมิสมปรภม |

ปาณา คฤหยวิศาลากษะ วชรวิฑยารโร ภเวต || 15 ||

ไตรธาตุมหาปุษโย ไทตยพหเมนทรนมสกุถะ |

ตริสาหสรมหาศุโร ภเวทพหม นโรตตมะ || 16 ||

ยทภิลษติ จิตเตน กายวากจิตตวชรินะ |

ททาติ ตาทถศึ สิทธี จิตตวชรปรภาวิทาม || 17 ||

|| สรวขงโคตตโม นาม สมาธิะ ||

โองการคุฎิกำ ธยาตวา จณกาสุธิปรมานตะ |

มธเย สวเทวตาพิมพํ มุเข จินตย วิภาวเยต || 18 ||

ส ภเวตตตกษณาเทว โพธิสตุตตสมปรภะ ||

อุทิตาทิตยสงกาโศ ชามพุนทสมปรภะ || 19 ||

อาะการคุฎิกำ ธยาตวา จณกาสุธิปรมานตะ |

มธเย สวเทวตาพิมพํ มุเข จินตย วิภาวเยต || 20 ||

ส ภเวตตตกษณาเทว โพธิจิตตสมปรภะ |

อุทิตาทิตยสงกาโศ ชามพุนทสมปรภะ || 21 ||

หุํ การคุฎิกำ ธยาตวา จณกาสุธิปรมานตะ |

มธเย สวเทวตาทิมพ์ มุเข จินตย วิภาเวต || 22 ||

ส ภเวตตตฤษณาเทว วชรกายสมปรภะ |

อุทิตาทิตยสงกาโศ ชามพุนทสมปรภะ || 23 ||

ชธาตฺสวจณมธยสฺถัไวโรจณั ปรภาเวต |

หสฺเต จกรั ปรภาวิตวา จกรวิทฺยาธโร ภเวต || 24 ||

มหาจกรกุลั ธฺยาตวา อิทั จกรธาครธาณม |

กรตวฺย ชุณานวชฺเรณ จกรธาธาครโยคตะ || 25 ||

ชธาตฺวชฺรมธยสฺถั ชุณานาโกษภยั วิภาเวต |

หสฺเต วชฺรึ ปรภาวิตวา วชฺรวิทฺยาธโร ภเวต || 26 ||

มหาวชฺรกุลั ธฺยาตวา อิทั วชฺรธาครธาณม |

กรตวฺย ชุณานวชฺเรณ วชฺรธาธาครโยคตะ || 27 ||

ชธาตฺรตฺนมธยสฺถั รตฺนวชฺรึ ปรภาเวต |

หสฺเต รตฺนั ปรภาวิตวา รตฺนวิทฺยาธโร ภเวต || 28 ||

มหารตฺนกุลั ธฺยาตวา อิทั รตฺนาครธาณม |

กรตวฺย ชุณานวชฺเรณ รตฺนธาธาครโยคตะ || 29 ||

ชธาตฺปทฺม มธยสฺถั อมิตาภั ปรภาเวต |

หสฺเต ปทฺมึ ปรภาวิตวา ปทฺมวิทฺยาธโร ภเวต || 30 ||

มหาปทฺมกุลั ธฺยาตวา อิทั ปทฺมาครธาณม |

กรตวฺย ชุณานวชฺเรณ ฐรมธาปรโยคตะ || 31 ||

ชธาตฺสมมธยสฺถั อโมฆาครั ปรภาเวต |

หสฺเต ชงคั ปรภาวิตวา ชงควิทฺยาธโร ภเวต || 32 ||

มหาสมมยกุลั ธฺยาตวา อิทั สมมยธาครธาณม |

กรตวฺย ชุณานวชฺเรณ ภายสมมยโยคตะ || 33 ||

ตฺริศฺูลชุณานางฺกุศาทยะ สาธฺยา วชฺรปรภทตะ |

สิธฺยนติ ตสฺย ธฺยาเนน ภายวากฺจิตฺตสาธไนะ || 34 ||

อิตฺยาห ภควาน มหาสมมยสิทฺธิวชฺระ |

จตฺตฺสไปถกฺวฤเกษ วา เอกลึงเค ศิวาลเย |

สาธเยต สาธโก นิตยัม วชรากรษัม วิเศษตะ || 35 ||

ตรีโยคมนตรีปุรุષํ ธยาตวา ตรีโยคชวโรดม |

องกุศ์ กายวากจิตต์ พุทธานำ ชุณานพุทธินาม || 36 ||

วายวยมนทลาครสถิ์ พุทธากรษณมุตตมม |

ทศทิกสมยสมมุตม์ วชเรณากฤษย ภูณชเยต || 37 ||

|| ขธาตุสมยวชรากรษณม ||

ไวโรจนัมมหากฤษิ์ ธยาตวังกุศ์ ชินาลยม |

วชรปทุมมาทิกิ การยิ์ สมยากรษณมุตตมม || 38 ||

|| ไตรธาตุกสมยากรษณม ||

สรวการวโรเปตัม พุทธพิมพ์ วิภาวเยต |

ปาณาจ กายวากจิตต์ องกุศาทินิ ภาวเยต || 39 ||

อนเนน ชลฺโยเคน ส ภเวตปรกรรมกฤต |

สรวการวโรเปตัม กายวชรวิภาวเยต || 40 ||

ชิววาชชรปโยเคน ธยาตวา วาควชรสโม ภเวต |

ตรีคฺหยสมยปฺชาครี ๐ บุษำ ปุชฺย ปรภาวเยต || 41 ||

อิทนต์ต สรวสิทินำ สารี คฺหยสมฺจุยม |

|| อิตฺยาห ภควาน มหาคฺหยสมย |

มหามำสสมยาเครณ สาธเยต ตรีวชรมุตตมม |

วิณฺมุตฺรสมยาเครณ ภเวทวิทฺยาธระ ปรภุ | 42 ||

หสฺติสมยมาเสน ปญฺจาภิชฺยตวมาปญฺยาต |

อศฺวสมยมาเสนानฺตรุทธานาธิโป ภเวต || 43 ||

ศฺวานสมยมาเสน สรวสิทิปรสาธนม |

โคมำสสมยาเครณ วชรากรษณมุตตมม || 44 ||

อลาเก สรวมาसानำ ธยาตวา สดตฺวํ วิกลฺปะเยต |

อนเนน วชรโยเคน สรวพุทฺไธริชฺชยเต || 45 ||

สรวการวโรเปตัม กายวากจิตฺตวชรินม |

หฤทเย ชุณานสมย์ มุกฺเฏ วชราครธาธิณม || 46 ||

ปรีณนํ สรวพุทธานำ อิทํ สมยโนยตมม |

กรตวย์ สมยาเครณ สรวสิทิกร์ ปรม || 47 ||

|| สรวสมยชุนานวชราหาโร นาม สมาธิะ ||

ชีหฺวา สมยวชราเคร ธยาตฺวา พุการวชฺริณม |

ปญจามฤปฺรอยเคณ วชรสตฺตวตฺวามาปฺนฺยาต || 48 ||

อาะกาเรการสมยมิทํ วชรนโยตมม |

อนเนน ชลฺโยเคน วชรสตฺตวสโม ภเวต || 49 ||

|| สมยวชรามฤตมาลินี นาม สมาธิะ ||

ตฺริวชฺรสมยสิทฺธยฺรณํ ภเวตฺตริกฺกายวชฺริณะ |

ทศทิกฺสรวพุทธานำ ภเวจฺจินฺตามณฺโยทฺธิะ || 50 ||

อาภาสยตี วชราตฺมา โลกธาตุํ สมนตตะ |

จฺกรสมยสิทฺธยฺนเต พุทฺทกฺายสโม ภเวต || 51 ||

วิจเรต สมนตตะ สิทฺโธ คจฺจวาลุกฺสรวตตะ |

สรวเวชฺฐ สมยาเครชฺฐ วิทยาธรรปฺรภฺรภเวต || 52 ||

สรวสมยสิทฺธยฺเคร กายวชฺรปฺรภาวตตะ |

อนฺตรทฺธาเนชฺฐ สรวเวชฺฐ สาหฺสโรกาภาสกะ |

ทรเต สรวสิทฺธินำ ภงฺกเต กนฺยํ สุราครชาม || 53 ||

คจฺจวาลุกฺสमान พุทฺธำสรวชราลยสฺสํสฺถิตาน |

ปศฺยเต จกฺษุรฺวชฺเรณ สวหฺสไตกํ ยถามลฺม || 54 ||

คจฺจวาลุกฺสโมะ เกชฺไตระ เย ศพฺทาทะ สंपฺรกีรฺติตาะ |

ศฺฤโณตฺยภิชฺฉาวศตตะ โศทรฺตรสฺถมิว สรวตตะ || 55 ||

คจฺจวาลุกฺสโมะ เกชฺไตระ กายวากฺจิตฺตลฺกษณม |

ส เวตตี สรวสตฺตวานำ จิตฺตาชฺยํ นาฏฺโถทภวม || 56 ||

คจฺจวาลุกฺสโมะ กลฺไปะ สํสาร์สฺถิติสฺมภวม |

ปฺรูวณฺิวาสสมย์ ทินฺตรยมิว สฺมเรต || 57 ||

คจฺจวาลุกฺสโมะ การฺโยะ พุทฺธเมฆาทฺยลฺกฺฤไตะ |

คังคาวาลุกสมาน กल्पาน สผเรท ทฤตมาครวชริณะ || 58 ||

อิตยาห ภควาน สมยาภิษณะ |

วชจรกษุรชวรโศรตรร วชจรจิตต์ วชจรปาณี วชจรทฤติศเจติ |

พุทธาภิษณารุสสิทเธา พุทธกายสโม ภเวต |

คังคาวาลุกสัซไยศจ ปรีวาโระ ปรีวฤตตะ |

วิจเรต กายวาควชโร โลกธาตु สมณฑตะ || 59 ||

เสวาสมยสีโยมุปสาธนสมภวม |

สาธนารุสสมย์ จ มหาสาธนจตุรฤกม || 60 ||

วิชฌาย วชจรเกเทน ตตะ กรมาณิ สาธเยต |

เสวาสมาธิสโยคั ภาวเยต โพธิมุตตมม || 61 ||

อุปสาธนสิทชยเคร วชจรายตนวิจารณม |

สาธเน โจทหน โปรกต มนตราธิปติภาวนม || 62 ||

มหาสาธนกาเลษุ พิมพ์ สรวมนตราวชริณะ |

มุกฏ 'ธิปติ ธยาตวา สิทชยเต ชฌานวชริณะ || 63 ||

เสวาชฌานนามฤเต' ไนว กรตวย์ สรวตตะ สทา |

เอโซ ทิ สรวมนตราณำ สรวมนตรารุส สาธกะ || 64 ||

มหาภูวีปรเทเศษุ วิชเนษุ มหตสุ จ |

คิริคหวรกุลेषุ สทา สิทธิรวาปยเต || 65 ||

อิตยาห ภควาน มหาสาธนวชระ |

อล วชจรจตุษเกณ เสวา การยา ทฤตวรไตะ |

ตริวชจรกายมนเตรณ ภาวณ สิทธิมศนุเต || 66 ||

จตุสะสนุชยปรโยเคน ปณจสธานेषุ พุทธิมาน |

โองการชฌานวชเรณ ธยาตวา สมพรมาวิเศต || 67 ||

ทินานิ สปต ปกษั จ มาสมปยพทเมว จ |

อุตปาทย วชจรสมย์ ลษุ สิทธิรวาปยเต || 68 ||

วิสเตรณ มยา โปรกต ทินเกทปรโจทตะ |

ปกษาภยนตราตตะ สิทธิรฤกตา คุหยาครสมภโวะ || 69 ||

ตเตรทมุปสาธนสมพรวิชัยม |

พุททกายธระ ศรีมาน ตริวชราภทยภาวิตะ |

อาธิษฐานปท่ เม’ ทย กโรตุ กายวชริณะ || 70 ||

ทศทีกส์สธิตา พุทธาสริวชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปท่ เม’ ทย กุรวนตุ กายลภษิตม || 71 ||

ตเตรท สาทนสมพรวิชัยม ||

ธโรโม ไว วากุปละ ศรีมาน ตริวชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปท่ เม’ ทย กโรตุ วากุยวชริณะ || 72 ||

ทศทีกส์สธิตา พุทธาสริวชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปท่ ตสย กุรวนตุ วากุปโถทวม || 73 ||

ตเตรท มหาสาธนสมพรวิชัยม |

จิตตวชรรธระ ศรีมาน ตริวชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปท่ เม’ ทย กุรวนตุ จิตตวชริณะ || 74 ||

ทศทีกส์สธิตา พุทธาธะ ตริวชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปท่ เม’ ทย กุรวนตุ จิตตสมภาวะ || 75 ||

พุทโธ วา วชรรธโรโม วา วชรสตโตโว’ ปิ วา ยทิ |

อติกรเมทยทิ โมหัตมา สญญูยรนาตร สัศยะ || 76 ||

อติ ศรีสรวตถาคตกายวากจิตตรหสยาตริหสเย คุหยสมาเซ มหาคุหยตนตรราเซ

สมยสาธนาครนิริเทศปฎโล ทวาทโต’ ธยายะ |

ตรีโยทสะ ปฏละ

สมยวญหตตตวารถภาวนาสมโพธิปฏลสรโยทสะ

อถ ภควนตตะ สรวตถาคตา ชุณานวชราครจาริณะสรวสตตวารถสมภูตา โพธิสตตวาคจ ธี
มนตตะ ปรมิปัตย มหาศาสตาร มุณี สตตวารถวชริณิ ปุชาสมยตตตวชลั วชรโฆษมุทึรยณ |

อโห พุทธนยั ทิวยมโห โพธินโยตตมม |

อโห ธรรมนยัศานตมโห มนตรนยั ทถตม || 1 ||

อนุตปนเนษุ ธรรมेषุ สวภาวาติศเยษุ จ |

นิรุวิกุลเปษุ ธรรมेषุ ชุณานนตปาทะ ปรัคิยเต || 2 ||

ภาษสว ภควน รมยั สรวธรรมสมุจยม |

วชรชาปี มหาชุนานั ตริกายาภทยมณฑล || 3 ||

ปราปนเต พุทชุนานานิ ตริวชราภทยภาวไนะ |

ชปน วชรปรัโยเคน สรวพุทไธริชึชยเต || 4 ||

กุลานา สรวมนตรานา กายวากิจิตตลกษณม |

มนตรชาปี ปรัโธชาถ วชรชาปมูทาทรน || 5 ||

พุทธาจจ ตรัยชวสมภูตาะ กายวากิจิตตวชริณะ |

สัปราปตา ชุณานมตลั วชรมนตรปรภาวไนะ || อิติ || 6 ||

อถ วชรธระ ศาสตา ขวชรชุนานสมภาวะ |

กรตา สรัชญา วรคราครโย วชรชาปมูทาทรน || 7 ||

สรวมนตรารถชาเปษุ ตริวชราภทยลกษณม |

ตริเกเท วชรปรยยไนโต นยาโส' ยั ตริวชรมุจยเต || 8 ||

อิตยาท จ |

ตริวิธั สมุรณั การยั กายวากิจิตตสนนิธา |

อนน ชาปวชเรณ วชรจิตตสโม ภเวต || 9 ||

พุทธานา กายวากิจิตตั ธยาตวา ปุชาปรกตปนม |

กรตวยั ชุณานวชเรณ อิทั โพธิสมาวหม || 10 ||

อถวา สมุรณั การยั ตริเกเทน ปรัติ ปรัติ |

ภายวากิจิตตโนราตมยํ ชลาจิตเตน สํสฺมเรต || 11 ||
 อุจฺจายน สฺมเรทวชฺรํ สฺมาปเตา สํหารมาทิสฺเสต |
 อิทนตตฺ สรวพฺทภานํ ชลาโนนมีลิตจกฺษุชาม || 12 ||
 ภายวชราภิสฺมโพธิํ ภาวภาววิจฺรณฺม |
 พุทฺธกาย อิติ โปรกฺตเต ภายชาปะ ส อุจฺยเต || 13 ||
 วากฺยสมยสมฺโพธิเช ศพฺทาศพฺทวิจฺรณฺม |
 วาควชฺร อิติ โปรกฺโต วาคชาปะ ส อุจฺยเต || 14 ||
 จิตตสมยสมฺโพธิเช สฺถิติวชฺรวิจฺรณฺม |
 วชฺรจิตตมิตติ โปรกฺตํ จิตตชาปะ ส อุจฺยเต || 15 ||
 อถานุกฺมชาเปน นิสฺสวภาเวน จารุณา |
 วิจฺรณฺม ตฺรยชฺวพฺทเธภโยรตนชาปะ ส อุจฺยเต || 16 ||
 สฺมรณฺม ภายเมเขน พุทฺธเกษฺตรธาตฺ สมนตเต |
 คมนาคมนวชฺรารณฺมโมฆชาปะ ส อุจฺยเต || 17 ||
 ศฺฤโณติ มนตฺรารกฺษรปทํ สวชโรรชฺษุญฺญณฺทลฺม |
 โกรธสมยชฺฌาเนน โกรธชาปะ ส อุจฺยเต || 18 ||
 กามารณฺม วิหวลีภูตानฺ สรวตฺรธาณทิตฺติณฺเช |
 สตตฺวานฺ โมหปเท สฺถापย โมหชาป อิติ สฺมฤตเต || 19 ||
 รากวชโรทภวํ วาจํ ภายวากิจิตตสํสฺถิตาม |
 สตตฺวานฺ รากปเท สฺถापย รากชาป อิติ สฺมฤตเต || 20 ||
 ทเวชวชโรทภวํ จิตตํ ภายวากิจิตตสํสฺถิตม |
 สตตฺวานฺ ทเวชาลเย สฺถापย ทเวชชาปะ ส อุจฺยเต || 21 ||
 ตฺริวชฺรสมยํ ตตตฺวํ มธฺยํ สมยวชฺรณฺม |
 ตเทว สรว วชฺรธาณํ ชาโป นปฺสก อุจฺยเต || 22 ||
 วชฺรธาธิปตฺยเช สรวเว รากตตฺตฺวารุณฺจินตกา |
 กุรวนฺติ รากชา โพธิํ สรวสตตฺวทิตฺติณฺนิม || 23 ||
 โลจนาทฺยา มหาวิทฺยา นิตฺยํ กามารณฺมตฺตฺปฺรา |
 ลีชฺยนฺติ กามโกไคสฺตฺ เสวยมาโนรยเจจฺจตเต || 24 ||

โมหสมยสมภูตา วิทยาราชาโน วชรินะ |

นปฺสกปเท สิทธาะ ททนต์ สิทธิมุตตมาม || 25 ||

โกธธา เทวษาลเย ชาตา นิตยํ มารณตตฺปฺราษ |

สิทธยฺนติ มารณารเถน เสวยมาไนรยเถจฺจตษะ || 26 ||

อิตฺยาห ภควาน มหาปุรุษสมยะ |

หฤทิ มธยคตํ จกรํ ภาวเยตฺ ชุณานวชรินาม |

สวจฺจมณฺฑลมธยสฺถํ จกรมฺนตรารุถภาวนา || 27 ||

หฤทิ มธยคตํ วชรํ ภาวเยตฺ ชุณานวชรินะ |

วชรมณฺฑลมธยสฺถํ วชรมฺนตรารุถภาวนา || 28 ||

หฤทิ มธยคตํ รตนํ ภาวเยตฺรตนชฺุณานินะ |

รตนมณฺฑลมธยสฺถํ รตนมฺนตรารุถภาวนา || 29 ||

หฤทิ มธยคตํ ปทมํ ภาวเยตฺ ปทมชฺุณานินะ |

ธรมณฺฑลมธยสฺถํ ปทมมฺนตรารุถภาวนา || 30 ||

หฤทิ มธยคตํ ชงคํ ภาวเยตฺ ชงคชฺุณานินะ |

สมยมณฺฑลมธยสฺถํ ชงคมฺนตรารุถภาวนา || 31 ||

สรวมณฺฑลปารศฺวेषุ สรวพฺุธานินิเวศเยตฺ |

ปฺลยจฺรศฺมิปฺรเกเทน สฬารยฺน โโพธิมาปฺนฺเต || 32 ||

สฬฺรณํ สรวมฺนตรานํ ทวิธา เกเทน กิรฺติตม |

ตฺริกายวชรเกเทน สฬารสฬฺรณํ ภเวตฺ || 33 ||

กายสฺวภาวํ กาเยน จิตฺตํ จิตฺตสฺวภาวตษะ |

วาชํ วาจสฺวภาเวน ปุชฺุย ปุชฺุชามวาปฺนฺยาตฺ || 34 ||

มฺหามณฺฑลจเกฺรณ ปฺลยจวชรวิภาวนา |

มธเย ตฺวธิปตี ธฺยาตฺวา สฺวพิมฺพิ ตฺริกายวชรินม || 35 ||

พิมพิสฺวมฺนตรวชรสฺย มณฺฑลานํ จตฺุชฺุณม |

จตฺุรฺวเรณ สํกฺลปฺย หฤทิ มนฺตรารุถภาวนา || 36 ||

วชรจตฺุชฺุณยํ กรม กโรตี ธฺยานวชรินะ |

เอโษ หิ สรวมฺนตรานํ รหสฺยํ ปฺรมศาศฺวตม || 37 ||

ศานติเก โลจนาการ์ เปาษุฎิเก ปทมวชรินม |
 วศเย ไวโรจนปท วชรโกรโธ' ภิจารเก || 38 ||
 อิทนตต สรวมนตรานำ คุหย์ ตริกายสมภวม |
 นิรมิต์ ชลวานวชเรน กุเรียนาฏกลกษิตม || 39 ||
 อภกตีวาทีนะ สตตวา นินทกาจารย์วชริเณ |
 อนเยชามปี พุชฎานามิที การย์ ปุโรจทนม || 40 ||

อิตยาห ภควาน มหาชฎานจกรวชระ ||

ไตรธาตูกสถิตาน สรวาน พุทกาเย วิภาเวต |
 สปุฎิทฐาฏิตาน กฤตวา ตตะ กรมปรัสานม || 41 ||
 ขธาตุมธยคั วชรื ปณจศุลี จตุรมุขม |
 สรวาการวโรเปต วชรสตรวี วิภาเวต || 42 ||
 ตราชวสมยสมภุต พุทจกร วิภาเวต |
 ทกษปณาวีที การย์ พุทจกร มหาพลม || 43 ||
 สตตวาน ทศทิก สฎิตาน พุทกายปรเภทตะ |
 สหฤตย ปินทโยเคน สวกาย ตาน ปุโรเทศเยต || 44 ||
 สสุรณนตุ ปุณะ การย์ พุชฎานำ ชลวานวชรินาม |
 กรุชาน โกรธากุลาน ธยาตวา วิกฏิตกฏกษิตาน || 45 ||
 นานาปรหรรณหสตาคราน มารณารธาครยจินตกาน |
 มาตยนโต มหาพุชฎาน วชรสตรวมปี สวยม || 46 ||
 พุชฎาสรีกายวรทาะ ตริวชราลยมณฑล |
 ททาติ สิทธิ โมหาทมา มริยเต นาตริ สศยะ ||
 ทินานี สปะเตที การย์ พุทศยาปี น สิชยติ || 47 ||

|| วชรสมยาชฎาจโกร นาม สมาริเช ||

ขธาตุมธยคั จกร วชรชวาลวิภูษิตม |
 สรวาการวโรเปต ไวโรจน ปุโรภาเวต || 48 ||
 ตรยชวสมยสมภุตาน วชรสตรวาน มหายสถาน |
 วชร สสุลึงคคหน ปาณาตสย วิภาเวต || 49 ||

สดตวาน ทศาทิกส์ภูตาน วชรกายปรเภทตะ |
 สัหฤตย รศมิโยเคน สวกาเย ตาน ปรเวศเยต || 50 ||
 สผุรณั สรววชราณำ การยั ชุณานาครพุทธินา |
 ศฤณวณตุ สรวพุธาตมา กายวากจิตตโยคินะ || 51 ||
 อหิ วชรธระ ศรีมานุ อาชญาจกรปรเภทตะ |
 วชเรณาทิปตวปุษา สผารยามิ ตริกายชาน ||
 ลัสมเยทยทิ สมยั วิศีรยเต น สัศยะ || 52 ||

|| จกรสมยาชุลาวชโร นาม สมาริเช ||

ขวชรมธยัค จินเตทพุทธรณทลวชริณม |
 ยมานตกั มหากกรั ขวชราชยั ปรกल्पเยต || 53 ||
 พุทธำศจ ตรยชวสมภูตาน ปรวิษุภำสริกายมณทเล |
 ปุณะ สัสมารเยทพุธานุ ยมานตกาการสนนิทาน || 54 ||
 สดตวำศจ ตรยชวสมภูตาน रिปุณำ ทุษุญเจตสาม |
 ฆาติตาน ภาวเยต กรุทธ อิทั วชราชลามณทลม || 55 ||

|| สรวสมยสมภวยามนตกสมานย ตริกายชุลาวชโร นาม สมาริเช ||

กายวากจิตตวชโรสตุ สวมนตรารถคุณเณ วา |
 อถวา (เปาษุป) สมเย อาชญาจกรปรวรัตนม || 56 ||
 รักษารถั สรวมนตรานำ การยั ชุณานาครวชริณม |
 อิทั ตต สรวพุธานำ โโพธิรักษารถมจยเต || 57 ||

|| อิตยาท ภควาน โโพธิจิตตะ |

ขวชรมธยัค ฐรมัไวโรจนาครสมภวม |
 ธยาดวา ตริกายวชราครั อาสนนตุ ปรกल्पเยต || 58 ||
 ชธาคู สรวพุทไธสตุ ปริปุรณั วิภาวเยต |
 มนตราภษรปทั ชุณานั จิตตการั ปรกल्पเยต || 59 ||
 ปุณสตุ สัสมเรทพุธานุ จิตตวชรปรภาวิตาน |
 จิตตวชรมิติ กฤตวา ตริกาเย ตาน ปรเวศเยต || 60 ||

อิตยาท ภควาน ขวชรมยะ ||

|| วชรมนตรรัตนปรุทยโตกโร นาม สมาธิ ||

สรวาการวโรเปต้วชรสตตว์ วิภาวเยต |

พุทธาตตุ กรมศะ สถาปย ชลสโยปริ จักรเมต ||

สมโยทกปรโยเคณ มุรุณิ ปาทวิภาวนม || 61 ||

อิตยาห ภควาน สวภาวศุทชะ || วชโรทธิปทากรานโต นาม สมาธิ ||

มาเหนทรมณลล์ ธยาตวา มธเย โกรธกุลล์ นยเสต |

กรมาชชรปทากรานต มุรุณิ ตสย วิภาวเยต ||

อิตยาห จ || สรวตีร์ถปวาทีสทมภนวชโร นาม สมาธิ || 62 ||

โกรธาการ์ ตริวชราคราน ปีตกีชลกสนนิทาน |

คิริราช อิว สรวาน ธยาตวา มุรุณิ ปรภาวเยต ||

พุทโธสนนยมิ สทมเม มริยเต นาตริ สศยะ || 63 ||

อิตยาห ภควาน สรวตถาคตกายวากิจิตตสมภวะ || สรวโสณยสทมภโน นาม

สมาธิ ||

ริปูสนตราสนสมเย อิท ธยานัน ปรกถปเยต |

อติกรเมทยที พุทชะ สมุฏเต นาตริ สศยะ || 64 ||

อิตยาห ภควาน ตริวชรสมยะ |

หุการกิลล์ ธยาตวา ปณจ ศูลปรมาณตะ |

วชกริลล์ กฤตเตน หฤทเย ตทวิภาวเยต ||

พุทโธสนนยมิ กุรุทธิ นาค์ คจเฉนน สศยะ || 65 ||

|| ริปูมหาปหาโร นาม สมาธิ ||

นคเร วา' ปยถวา คราเม วิชเย วา ปรโยชเยต |

อนเนน นิตยัม ภเวจฉานตีะ สรวโรควิวัชิตา || 66 ||

อนตริกษคต้วชรี ปณจศูลล์ ปรภาวเยต |

กลโปททาหมิว ธยาตวา ปุณะ สหามาทิเศต || 67 ||

สสุรณัม จ ปุณะ การยัม รตนจินตามณิปรโภาะ |

ภาวเยทุชรมเมธานไว อภิเชกัม สมหาทิเศต || 68 ||

อนเนน ธยานวชเรณ พุชปุโร' ปี ปรปุรยเต |

ส ภเวจจินตามณิระ ศรีमानุ ทานวชฺรปฺรสาธกะ ॥
 พุทฺธเมโธรมหารุโธรมวชฺรสตตฺไวศจ ตตฺ สมุเรต ॥ 69 ॥
 ตริกฺลปาสํขเยยสถานํ สรวพุทฺโธริชฺชยเต |
 อิทํ ตตฺ สรวพุทฺธานํ กายคฺุหฺมณาวิลม ॥ 70 ॥
 ॥ สรวสตตฺวโรคาปนยวชฺรสมภโว นาม สมาริเช ॥
 ธฺยานวชฺเรณ สมารานํ ยตฺร สฺถาเน สมารเจต |
 อเนน ธฺยานโยเคน ติชฺจน พุทฺโธริชฺชยเต ॥ 71 ॥
 ธฺวชามฤตมหาราชํ วชฺรกีลํ ปฺรภาเวต |
 นิขเนทฺทศทิกจกรํ สพลฺลิจฺจวาลสนนิม ॥ 72 ॥
 ॥ อิตฺยาห จ ॥ ชคทฺวิชฺยศานตฺวชฺโร นาม สมาริเช ॥
 ขธาตุมธฺยคํ จินฺเตจฺจนํ ติมณฺทลมตฺตม ॥
 พิมฺพํไวโรจนํ ธฺยาตฺวา หฤทฺเย’ถ ปฺรวิญฺเสต ॥ 73 ॥
 ขธาตฺุ โลจนาไคฺรศจ ปฺริปฺรุณํ วิภาเวต |
 สํหฤตฺย รศฺมิปฺปิณฺเทน อารมฺภสฺย นิปาตเน ॥ 74 ॥
 โรมกฺุปากรวิเวโรพุทฺธเมธานํ สฺมเรทฺวเรตี |
 อภิเชกํ ตทา ตสฺย พุทฺธเมฆา ทนฺตี หิ ॥
 อเนน วชฺรสมยະ ศรีमानุ ภาวตี ตตฺกษณาต ॥ 75 ॥
 ॥ พุทฺธสมยเมฆวฺยูโท นาม สมาริเช ॥
 ขวชฺรมธฺยคํ จินฺเตนมาเนนทฺรมณฺทลํ ศฺุภม |
 พิมฺพํ ธรรมํปรี ธฺยาตฺวา หฤทฺเย วา’ถ วิญฺเสต ॥ 76 ॥
 ขธาตฺุภวานํ รมยํ ปาณฺฑรราชโยเช ปฺรปฺรุเยต |
 สํเรทฺทรศฺมิปฺปิณฺเทน รตนจินฺตามณิปฺรภม ॥ 77 ॥
 กายวากจิตตนิลเย’ รุธิเน ตจจ นิเวทเยต |
 โรมกฺุปากรวิเวเร รตนเมฆานํ สฺมเรทฺวเรตี ॥ 78 ॥
 ภาวเยทฺุธรรมเมฆานํไว อภิเชกํ สมาริเชต |
 อเนน ธฺยานวชฺเรณ พุชฺุโร’ปิ ปฺรปฺรุยเต |
 ส ภเวจจินตามณิระ ศรีमानุ ทานวชฺรปฺรสาธกะ ॥ 79 ॥

|| ธรรมสมยเมฆวายุโท นาม สมาธิ ||

ขธาคุมธยคํ จินเตทวชจรจนทรารกมณฑลลม |
 พิมพิขวชจรธรรมาครมรลโน หฤทวิวินยเสต || 80 ||
 พุทโธศจโโพธิสตัดไวศจ ปุริปุรุณํ สมณฑลลม |
 ปถจรศมิปรโยเคน เตชสตร นีปาตเยต || 81 ||
 ส ภเวตตตกษณาเทว สรวพุทธรมโนชลกะ |
 มณชุศรีตลยสงกาศะ ส ภเวตปรกรรมกฤต || 82 ||
 ททาติ จ พรหฤชฐาตมา อภิเชกํ มโหดสุกะ
 วศมานยติ ชนान สรวาน ทรศเนโนว โจทิตาน || 83 ||

|| รัตนสมยเมฆวายุโท นาม สมาธิ ||

ขวชรี รากษไสยะ กรูโรศจณไชยะ โกรธสุทารุไณยะ |
 ศฤคาไลรววิโรชะ กาโกรคฤไธระ ศวาไนยะ ปรภาวยเต || 84 ||
 อาคเนยมนณฑลสณํ ตู ภาวยเท ริปะวะ สทา |
 อปการี สรวพุทธานํ ฐยาตวา โยคํ ปรโยชเยต || 85 ||
 อนตรมชชารุธีราหย์ สรวากฤชฏํ ปรภาวยเต |
 นานาปรหณธโรรากรานโต มริยเต रिปะวะ || 86 ||
 พุทโธ วชรธโร วาปี ยทยเนน ปรภาวยเต |
 ปักษากยนตรปุณเนน มริยเต นาตร สํศยะ || 87 ||

|| วชรเมฆสมยวายุโท นาม สมาธิ ||

ตริมุขํไวโรจณํ จินเตจจรตกาณชสมปรภม |
 สิตกฤษณมหารกตํ ชฎามุกฏมณฑิตม || 88 ||
 ตริมุขํ วชรธณํ จินเตตฤษณรกตสิตานนم |
 ชฎามุกฏธรี ทีปต์ โลกธาตสุமாகุลม || 89 ||
 ตริมุขํ รากิณํ จินเตทรกตฤษณสิตานนม |
 ชฎามุกฏสํโศคํ ภาวยน สิชยเต ฆรุวม || 90 ||
 จกรํ วชรํมหาปทมํ สวยปาโน วิภาวยเต |
 ชทฤชาน ภาวยเทวชรานานาปรหณธราน ศุภาน || 91 ||

โลงนำ ตริมุขำ จินเตต สรวตตวที่ไตฉินิม |
 สิตกฤษณมหารกตำ จารุรูปา วิภาเวต || 92 ||
 ขวชเรนตรี มหาราษี ตริมุขำ ภาเวตสทา |
 กฤษณรทสิตาการำ จารุรูปา วิภาเวต || 93 ||
 วาควชรี จ มหาราษี ตริมุขำ ภาเวตสทา |
 รทสิตกฤษณาการำ จารุวรณา วิภาเวต || 94 ||
 วชโรตปลธรำ วิทยำ ตริมุขำ กานติสุปรภม |
 ปิตกฤษณสิตาการำ ภาเวต ชณามาปนุยาต || 95 ||
 ยมานตภี มหาโกธ ตริมุขำ กรุทสุปรภม |
 ภยสยาปี ภย ตिक्षณ กฤษณวรรณ วิภาเวต || 96 ||
 อปราชิต มหาโกธมฤฎาภูทาสนาทินม |
 ตริมุขำ สฬลิ่งคคหน วิสฬรนต์ วิจินตเยต || 97 ||
 หยครีวิมหาโกธ กโปทพทหมีไวทภวม |
 ตริมุขำ ทุษฏปทากรานต์ ภาเวตโยคตเส สทา || 98 ||
 วชรามฤต มหาโกธ สฬลิ่งคากุลเจตสม |
 ทิปตวชเรนภี กรุฑ ภยสยาปี ภยปรภม || 99 ||
 ภูกกริช มหาโกธ ตริมุขำ ตริภยปรภม |
 จตุรภุช ภยสยาครี ภูกกริช ปรภาเวต || 100 ||
 มหาพลี มหาวชรี ไตรโลกยารุทธธาธินม |
 นาศภี สรวทฤษฏานำ ตริมุขำ ภาเวตสทา || 101 ||
 นีลทณทั มหาโกธ ตริโลกยสย ภยปรภม |
 ตริมุขำ ตริวชรสสมฤต ตिक्षณชวาล์ ปรภาเวต || 102 ||
 วชราจล มหาโกธ เกกร์วชรสภวม |
 ขงคปาศธรี เสามย์ ตริมุขำ ภาเวตวรตี || 103 ||
 เอกาภษรี มโษณษี วิสฬรนต์ สมณฑต |
 ตริมุขำ วชรีณ ทิปต์ ภาเวต ฐยานมณฑล || 104 ||

สุมภัง ชณานาครธรี คุรุรํ ภาโยทิสมปรภม |
 ตริมุขํ ชวาลารจิวปุขํ ภาวเยท ฆยานสุปรภม || 105 ||
 เตโชราศิขโยษณิษํ เย จานเย มนตรวชริณะ |
 เอภิระ สมยสมโภโคโรภาวนิยะะ ปฺรติ ปฺรติ || 106 ||
 อมิตานิ สามธินิ มนตราณํ สมนุทาทุตตะ |
 เอโกกสย ตุโกรธสย พหุตเว ตุวิศิษยเต || 107 ||
 ขธาตุมธยคํ จินเตต สวจณมณทลมุตตมม |
 พุทฺธพิมพ์ ปฺรภาวิตวา วัโรจณํ ปฺรภาวเยต || 108 ||
 สวจณํ จนทรนิภํ ศานตํ นานารศมิสมปรภม |
 อาทรศมิว สํภุตํ ไตรธาตูกสย มณทลม || 109 ||
 สรวาลงการรจิตํ ธยาดวา โโพธิ ส ปศยติ |
 อเนน พุทฺธมาหาคมยํ สรวสตุตวตฺสงกรม || 110 ||
 ปฺรกายเต ชนมณีไหว ธยานวชฺรปฺรภาวไนะ |
 || วัโรจณสมยสํภวการุวชโร นาม สภาธิ || 111 ||
 ขธาตุมธยคํ จินเตทวชฺรมณทลมุตตมม |
 พุทฺธพิมพ์ ปฺรภาวิตวา วชฺรสตุตว วิภาวเยต || 112 ||
 สวจณกายนิกํ คุรุทํ นานาชวาลสมปรภม |
 สรวาการวโรเปตํ สรวาลงการภูษิตม || 113 ||
 ธยาดวา ชณานปทํ ศานตํ ลฆวชฺรตวมาปฺนุยาด |
 อเนน วชฺรมาหาคมยํ สรวสตุตวตฺศกรม || 114 ||
 ปฺรกายเต ชนมณีไหว ธยานวชฺรปฺรโยคตะ |
 || สรววชฺรสมยสํภวการุวชโร นาม สภาธิ || 115 ||
 ขวชฺรมธยคํ จินเตทชฺรมณทลมุตตมม |
 พุทฺธพิมพ์ ปฺรภาวิตวา ธรรมสตุตว วิจินตเยต || 116 ||
 สวจณกยธรี เสามยํ สรวาลงการภูษิตม |
 รศมิเมฆมทวชฺรวิสุษฺรนต์ํ ปฺรภาวเยต || 117 ||
 อเนน ธรรมมาหาคมยํ ตฺริกายาเมทยสมภวม |

ปราปยเต ชนมณีไหว ชุลาโนทวิภูษณม || 118 ||

|| ธรรมสวดสมยส์ภาจารุวชโร นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยค์ จินเตจจกรมณทลมุตตมม |

พุทฺธพิมพ์ ปรรภาวิตวา โลจนาศรี° วิภาวยต || 119 ||

จารุวกตฺร่า วิศาลากุซี° นานาภรณภูษิตาม |

สรวลภษณสมปฺรณำ ตริกายาครธาริณิม || 120 ||

ปาณา ปรรภาวยจจกร° ไตรธาคูทศงกรม |

สรวลสิทฺธิกร์ ชุวาน์ จกร์ จินตามณิปรทม || 121 ||

|| โลจนาสมยาศุณานหสตาครวตี นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยค์ จินเตจจนทรมณทลมุตตมม |

พุทฺธพิมพ์ ปรรภาวิตวา ขวชฺร่าครี° ปรรภาวยต || 122 ||

จารุวกตฺร่า วิศาลากุซี° นีโลตปลสมปรรภาม |

สรวลภษณสมปฺรณำ ขมายาศรี° วิภาวยต || 123 ||

ปาณา นีโลตปลั จกร์ ไตรธาคูทศนสมสกุถตม |

พุทฺธโพธิกร์ ทิวย์ รหสยั สิทธิชฺริณาม || 124 ||

|| ขมานุรศมิเมฆวชราหลาทนวตี นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยค์ จินเตทธรรมณทลมุตตมม |

พุทฺธพิมพ์ ปรรภาวิตวา ธรรมวชรี° ปรรภาวยต || 125 ||

จารุวกตฺร่า วิศาลากุซี° ปทมราเคนทฺรสนนิภาม |

มายาชาลาครสํภูต่า รากรกตวรปริยาม || 126 ||

สรวลภษณสมปฺรณำ สรวาลงการภูษิตาม |

ปาณา รกโตตปลั ทิวย์ สรวพุทฺธปรรภาวิตม || 127 ||

ธรรมชุณานากร์ ทิวย์ คุหยั สมยวชฺริณาม |

|| ธรรมสมยตตตวาภิสมโพธิทฺรศนวชโร นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยค์ จินเตต สิทธิมณทลมุตตมม |

พุทฺธพิมพ์ ปรรภาวิตวา ตาราศรี° ตุ ปรรภาวยต || 128 ||

จารุวกตฺร่า วิศาลากุซี° นานาภรณภูษิตาม |

ปีตวณนิภำ ธิยาตวา สรีศาธยมทโนตสุกาม || 129 ||

ปาณา ปราณเวต วยกตมุตปลั ปีตสนนิภม |

วชรสมาธิสมภูต สรวสตตวณมสกฤตม || 130 ||

|| สมยตาราครวดี นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยค จินเตตต สุрымณทลมุตตมม |

พุทฐพิมพ์ ปราณวิตวา ยมานตกาคร วิภาเวต || 131 ||

สพฺลึงคคหน ที่ปต สักรูทธี ภาวมณทลม ||

รกตาทษ ทัษฏฐราวิกฐ ขงคปาณี วิภาเวต || 132 ||

มุกฺเฏ ไวโรจนปท ธิยาตวา ตุษยนติ วชรินะ |

เอโซ ธิ สรวโกธธานำ สมโย ชณานวชรินาม || 133 ||

|| ยมานตกสพฺรณาวภาสวฺยูโห นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยค จินเตตต สุрымณทลมุตตมม |

พุทฐพิมพ์ ปราณวิตวา' ปราชิตาชยั ปราณเวต || 134 ||

สพฺลึงคคหน ที่ปต สรว มณทิตเมชลม |

วิกธาล วิกฐวทธร สิตวธณั ปราณเวต || 135 ||

มุกฺเฏ โภษภยสมย ธิยาตวา ตุษยนติ วชรินะ |

เอโซ ธิ สรวโกธธานำ สมโย ชณานวชรินาม || 136 ||

อปราชิตวชรวฺยูโห นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยค จินเตตต สุрымณทลมุตตมม |

พุทฐพิมพ์ ปราณวิตวา หยคธีวี ปราณเวต || 137 ||

สพฺลึงคคหน กรูทธี วิสพฺรณต สมณตตะ |

สรวทุษฎฐปทาทธานต รกตวธณั วิภาเวต || 138 ||

มุกฺเฏ' มิตสมพุทธี ธิยาตวา ตุษยนติ วชรินะ |

เอโซ ธิ สรวโกธธานำ สมโย ชณานวชรินาม || 139 ||

|| หยคธีไวตปตติ สมภววฺยูโห นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยค จินเตตต สุрымณทลมุตตมม |

พุทฐพิมพ์ ปราณวิตวา วชรามฤต ปราณเวต || 140 ||

สพฺลึงคคหฺนํ ทีปตํ วชรเมฆสมากุลม |

กรุฑธํ สโรชนํ กฤษณํ ตีक्षณทมิษฺฐํ ปรภาวเยต || 141 ||

มุกฺเฏ' โภษภยสมยํ ฌยาตวา ตุษยติ โกรธธฤก |

เอโษ หิ สรวโกรธานํ สมโย ทุรติกรมะ || 142 ||

|| อมฤตสมยสมภวชโร นาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยคํ จินเตตสูรยมณฺทลมุตตมม |

พุทฺธพิมพ์ วิภาวิตวา ภูกิสตตฺวํ ปรภาวเยต || 143 ||

กรุฑํ วิกฤตเกศาครี ภายสยาปิ ภายงกรม |

สรวาลงการสมปฺรูณํ ภาวเยทวชฺรสุปรภม || 144 ||

มุกฺเฏ' โภษภยสมยํ ฌยาตวา ตุษฺฐิปรวฺรณม |

เอโษ หิ สรวโกรธานํ สมโย ทุรติกรมะ || 145 ||

|| ฌยานวชรสมโพธิริตฺรนาม สมาธิะ ||

ขวชรมธยคํ จินเตต สูรยมณฺทลมุตตมม |

พุทฺธพิมพ์ ปรภาวิตวามหาพลํ ปรภาวเยต || 146 ||

สพฺลึงคคหฺนํ ทีปตํ ตริวชฺรालยมณฺทลม |

กรุฑํ ปาศธํ กรุฑธํ ภาวเยทพลวชฺริณม || 147 ||

มุกฺเฏ' โภษภยสมยํ ฌยาตวา ตุษฺฐิปรวฺรณม |

เอโษ หิ สรวโกรธานํ สมโย ทุรติกรมะ || 148 ||

|| ตริพลวชโร นาม สมาธิะ ||

สวชรมธยคํ จินเตต สูรยมณฺทลมุตตมม |

พุทฺธพิมพ์ ปรภาวิตวานิลวชฺรํ ปรภาวเยต || 149 ||

กฤษณรูปธํ ตีक्षณํ กฤษโณทวิวฺรณม |

สพฺลึงคคหฺนํ ทีปตํ ภาวเยททณฺทวชฺริณม |

สพฺเฏ' โภษภยสมยํ ฌยาตวา ตุษฺฐิปรวฺรณม |

เอโษ หิ สรวโกรธานํ สมโย ทุรติกรมะ || 150 ||

มุกฺเฏ' โภษภยสมยํ ฌยาตวา ตุษฺฐิปรวฺรณม |

เอโษ หิ สรวโกรธานํ สมโย ทุรติกรมะ || 151 ||

|| วชรทนต์สมยาครวตี นาม สมาธิ ||

ขวชรมธยคํ จินเตตตสุรยมนทลมุตตมม |

พทุธพิมพ์ ปรรภาวิตวา อจลาครํ วิภาวเยต || 152 ||

เกกรํ วิกฤตํ กุรุทํ ปาตขงคธรากุลม |

สพฺลิจคคหนํ ทีปตํ ภาวเยทจลวชฺรินม || 153 ||

มุกฺเฏ' โภษภยสมยํ ธยาตวา ตุชฎีปรรวธนม |

เอโษ ทิ สรวโกรธานํ สมโย ทุรติกรมะ || 154 ||

|| ขวชฺรธาตฺสมยปทาการานโต นาม สมาธิ ||

|| ขวชรมธยคํ จินเตตตสุรยมนทลมุตตมม |

พทุธพิมพ์ ปรรภาวิตวา วิทยาจกรํ วิภาวเยต || 155 ||

สรวลภยสมปฺปฺรณํ จกรชวลาปรีวฤตม |

อุษณิษจกรสมยํ วิสพฺรนต์ํ ปรรภาวเยต || 156 ||

มุกฺเฏ' โภษภยสมยํ ธยาตวา ตุชฎีปรรวธนม |

เอโษ ทิ สรวโกรธานํ สมโย ทุรติกรมะ || 157 ||

|| อุษณิษวิทยาจลจโกร นาม สมาธิ ||

ขวชรมธยคํ จินเตตตสุรยมนทลมุตตมม |

พทุธพิมพ์ วิภาวิตวา วชรสมภํ ปรรภาวเยต || 158 ||

ติภยชวลาจรวิรวปฺมุํ สพฺรนต์ํ เมฆวชฺรินม |

วชรหสตํ มหาชวาลี ภาวยน สิทธิมาปฺนฺยาต || 159 ||

มุกฺเฏ' โภษภยสมยํ ธยาตวา ตุชฎีปรรวธนม |

เอโษ ทิ สรวโกรธานํ สมโย ทุรติกรมะ || 160 ||

|| วชรสมยศุมภวชโร นาม สมาธิ ||

นิโรธโกรธจเกรณ พทุธจกรนิเชวิณา |

สมาธิวชรชุลานานิ สิธฺยนเต วชรมณฑลลาต || 161 ||

อิตติ ศรีสรวตถาคตกายวากิจิตฺตฺรหสฺยาติรหสฺเย คฺกุหฺยสมาเช มหาคฺกุหฺยตฺนฺตฺรธาเช

สมยวฺยฺหตตตฺวารถภาวนาสมโพิฏฺฐลสรโยทฺโต' ธฺยาเย |

จตุรทศะ ปฏุละ

มนตรากรษณวิชฤมภิตราโซ นาม สมาริฏฐลศจตุรทศะ

อล ภควาน สรวตถาคตสมยาริปีตริมทาวชรรระ ศานติสมยาคร์นาม สมาริ สฬาปทเยมำ
สรวตถาคตถการยำ กายวากุจิตตวชเรภโย นิสจายามาส |

|| โอิ รุ รุ สฬรุ ชวล ติษจ สิทธโลจเน สรวารุทธสาธนิ สวาหา ||

อลาสยำ คิตมาตรายำ สรวสมปนนี่ษิณะ |

ตุษฎฐา หรัษ สฬาเปเท พุททวชรมนุสมรณ || 1 ||

พุทธานำ ศานติชนนี สรวกรรมปรัสธาณี |

มฤตสณชีวินี โปรกตาวชรสมยโจทนี || 2 ||

อิตยาท จ ||

อล ภควำสริกายสมยโกธรวชระ ภาวาภวสมยวชร์ นาม สมาริ สฬาปทเยมำ สรววชระ
ธรรครมหิษี สวกายวากุจิตตวชเรภโย นิสจายามาส |

|| โอิ ศงกเร ศานติกเร ชุณฺณ ชุณฺณ ชุณฺณนิ ชฆาตย ชฆาตย ชุณฺณนิ สวาหา ||

อลาสยำ คิตมาตรายำ ตริวชราภทยวชริณะ |

อุตผลลจารุนยนา วชระจิตตมณุสมรณ || 3 ||

รชชาวชระปรโยเคษุ นิตยํ กรรมปรัสธาณี |

มหาวชระภยารตานำ นิตยํ พลกริ สมฤตา || 4 ||

อล ภควาน มหาราคสมยวโลคนี นาม สมาริ สฬาปทเยมำ ธรมกายาครถการยำ สวกาย
วากุจิตตวชเรภโย นิสจายามาส |

|| โอิ กณฺเฐ วิกณฺเฐ กณฺงกณฺเฐ กโรณฺวีรเย สวาหา ||

อลาสยำ คิตมาตรายำ วชระธรมาคระธาธิณะ |

ตุษฎฐา ธยานํ สฬาเปเท วชระธรมมณุสมรณ || 5 ||

ธรมปุษฎฺฐี พลํ นิตยํ มหาโกศวตี สทา |

กโรติ ชาปมาเตรณ วาควชระสย วโจยถา || 6 ||

อล ภควาน สมณฑสมภวชร์ นาม สมาริ สฬาปทเยมำ สมยสตุตวาคระถการยำ สวกายวากุ
จิตตวชเรภโย นิสจายามาส |

|| โฉ่ ตาเร ตุตตาเร ตุเร สุวาหา ||

อถาสย้า คีตมาตราย้า สรวพุทธา มหาตมชาะ |

หรัชิตา ชุณานมาเปเท วชรกายมนุสมรณ || 7 ||

พุทธรวมหาไสนยั สตตวธาตุ สมนตตะ |

กโรติ ทาสวต สรวว์ นิศุเจษฏั วศกฤต กษณาต || 8 ||

อิตยาห จ |

อถ ภควาน สรวตถาคตกายวากจิตตวชรสทธาคโต วิมลศมิเมฆวยุหวชร์ นาม สมายี
สมาปทุเยม้วชรมยานตมมหาโกรธั สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศุจารยามาส |

|| นมะ สมนตกายวากจิตตวชราณาม | โฉ่ ข ข ขาหิ ขาหิ สรวพุชฎทมก อสิมุสลปรศุ
ปาศหสต จตรมุข จตรมุข ษฎุจธณ อคจณาคจณ สรวพุชฎปราณหาริณเณ มหาวิฆนानตก วิกฤตानน
สรวฤตภยงกร อฏฐาฏฐาสนาหิเน วยาชจรณนิวสเน กุรุ กุรุ สรวกรมาณี ฉินท ฉินท สรวมนตราน
ภินท ภินท ปรมุทราณากรษย อากฤษย สรวฤตาน นิรมถ นิรมถ สรวพุชฎาน ปรวเศย ปรวเศย มณช
ลมธเย ไวรสวตชีวิตานตกร กุรุ กุรุ มม การยั ทท ทท ปจ ปจ มา วิลมพ วิลมพ สมยมนุสมร หุ หุ ผน
ผน วิสโฝฏย สรวาศาปริปุรก สรวาน นาศย रिपुน กร กร हे हे ภควน กิ จิรายสิ มม สรววาราน สาชย
สาชย สุวาหา |

อถาสมิน ภาชิตมาเตร สรวเว พุทธา มหายศาะ |

ภิตาะ สัตรสตมนโส วชรจิตตมนุสมรณ || 9 ||

กपालิ นีรวรณั ปราปย จารุรูปิ มนีชณม |

ปาทาकरणตคตั กฤตวา มนตรเมนมนุสมรณ || 10 ||

โลจน้า मामकिं जापि महवचरकुलोजयाम |

ทวิตรีณั वारान् समुजारय चरुमाकฤษ्यते कษणात् || 11 ||

อิตยาห จ ภควาน โฟธิจิตตวชระ |

อถ ภควาน ไวโรจนวชรสทธาคตะ สมยรศมิฆนาครี นาม สมายี สมาปทุเยมมมฤต
สมยวชรโกรธั สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศุจารยามาส |

นมะ สมนตกายวากจิตตวชราณาม | นโม วชรโกรธาย มหาพิษโฏรตกฏไกรวาย อสิมุสล
ปรศุปาศคฤหิตหสตาย โฉ่ อมฤตกฤตลลิต ข ข ขาหิ ขาหิ ติษฐ ติษฐ พนช พนช หน หน ทท ทท ครช
ครช วิสโฝฏย วิสโฝฏย สรววิฆนวินายกาน มหาคณปติชีวิตานตกราย สุวาหา ||

อถาสมิน ภาษิตมาเตร สรวเว พุทธา มหายศาะ |

มูรฺจฉิตา ภคมาเปเท วชรกายมนุสมรณ || 12 ||

สรวมนตรปรโยเคษุ วชฺโรจจาณฺณกรมณิ |

อจจาณฺยติ วิธินา พุทฺธโสณยมปิ สวยม || 13 ||

อถ ภควาน รตนเกตุสตุถาคโต พุทฺธรศฺมิวชฺรํ นาม สมာธึ สมาปทเยมํ วชฺราปราษิตมหา
โกรธํ สวกายวากจิตตวชฺเรภโย นิตฺตจารยามาส |

|| นมมะ สมนตกายวากจิตตวชฺรณาม | โอํ หู ชินริฎฺฐิ เท หู หู ฌณฺณ สวาทา ||

อถาสมิน คีต มาเตร มาเตร ตฺ สรวเว พุทธา มหายศาะ |

ภิตาเย มนตรสตมนโส โปธิจิตตมนุสมรณ || 14 ||

รากษสวาลกรูเรษุ มหาภยสมากุเล |

กโรติ วิธิวตฺตรม วชฺรจิตตมนุสมรณ || 15 ||

อถ ภควานมิตายุสตุถาคโต' มิตสฺปภวชฺรํ นาม สมာธึ สมาปทเยมํ ปทมสมภวชฺรโกรธํ
สวกายวากจิตตวชฺเรภโย นิตฺตจารยามาส ||

นมมะ สมนตกายวากจิตตวชฺรณาม | โอํ หู หู หู ตฺรุล วิรุล สรววิษฆาตก ชวลิตวิสุ
ลึงคาณฺณภูฏาฬาส เกสรสิฐาโฏปฏุงการวชฺรชฺรนิรฆาตนจลิตวสุธาตล นิตฺตวสมารุโตตฺกษิปตฺตรณิธร
ภิชณาณฺณภูฏาฬาส อปริมิตพลปฺรากรม อารยคณภิตฺตภูตคณาธยุษิต พุทฺธ พุทฺธ หยคฺรีว ขาท ขาท
ปรมนฺตราน ฉินท ฉินท สิทธิ เม ทิต อาเวศย สรวชฺรวิปาสาทินฺ สรวครเหษวปฺรติโท ภาว วชฺรทํษฺนุ
กึ จิรายสิ หนํ สรว พุชฺนุครทํ พุชฺนุสงฆํ วา รุณ รุณ วิรุณ วิรุณ มถ มถ มณฺณ มณฺณ ฆาตย ฆาตย พนธ พนธ
พุทฺธธรมสงฆานุชลาตกรม กุรุ คีฆรม | หยคฺรีวาย ฌณฺณ วชฺรคาตฺรราย ฌณฺณ วชฺรเนตฺรราย ฌณฺณ วชฺรทํษฺนุ
ฌณฺณ วชฺรชฺรราย ฌณฺณ วชฺรชฺรนิรฆาตนาย ฌณฺณ ปรมนฺตรวินาศาย ฌณฺณ ไตรโลกยภยงฺกราย ฌณฺณ สรวกรเมษว
รติหตาย ฌณฺณ วชฺรกุลสนฺตฺรธาสนาย ฌณฺณ หู หู หู ฌณฺณ ฌณฺณ ฌณฺณ สวาทา ||

อถาสมิน วินิเสถต มาเตร ธรรมวชฺรา มหาครษาะ |

ภิตาเย สัมมูรฺจฉมาเปเท ชลวานราชมนุสมรณ || 16 ||

ชธาตฺ วิษสมปฺรุณํ วชฺรหาลาฬลปฺรภม |

กโรติ นิรวิษํ สรวํ โกรธราชปฺรโจทฺไนยะ || 17 ||

อิตฺยาห จ |

อล ภควาน อโฆสิทิสฺตถาคตะ อโฆสมย สมภวเกตุวฺรฺนาม สมาริี สมปาทเยมํ
นีลวชฺร ทณฺฑโกโรธราขํ สวกายวากิจิตฺตวชฺเรภโย นิคฺจารยามาส |

|| นมะ สมนตกายวากิจิตฺตวชฺรณาม | โอิ เอเหยหิ ภควน นีลวชฺรทณฺฑ ตฺรฺ ตฺรฺ หฺล
หฺล หหาหฺล คฺลฺ คฺลฺ คฺลาปย คฺลาปย กรม กรม ภควน วายูเวเคน ภูตान् คีขฺรํ ทท ทท ทท ทท วท วท
ปจ ปจ มถ มถ ปาตย ปาตย มภฺมฺ มภฺมฺ มภฺมฺปาย มภฺมฺปาย สรวกรมาณิ ฉินฺท ฉินฺท ภกษ ภกษ
เมทมาํสฺรฐิมตสยเมทมชฺชาปฺริย เอเหยหิ ภควน สรววิฆฺนานิ สรวมนตฺราณิ สรวมุลกรมาณิ สรวมุลคร
หานฺ หน หน ภณช ภณช มรฺท มรฺท อิทํ เม การฺยํ สาธย หุ นีลาย นีลวชฺรทณฺฑาย ตฺรฺ ตฺรฺ วิฆฺนวินายก
นาศกาย หฺรฺ หฺรฺ ทีปตจณฺหาย สรวศตฺรฺณํ หุทฺยานิ ปิตย ฉินฺท ฉินฺท วิทฺยานํ ฉาทก หุ วิทฺยานํ
ศิชฺฌานํ สมร สมร สมยํ วชฺรธฺรฺจณํ กรมาณิ นิกถนตย หุ หุ หน หน ทท ทท กฺรฺ กฺรฺ ตฺรฺ ตฺรฺ หฺล หฺล
ผฺน ผฺน หุ หุ หุ ภกษาปย กถตฺตานตย เทวถฺวิทฺธาปกาย หน หน วชฺรทณฺฑาย สวาทา ||

อลาสฺมิน ภาชิตมาเตฺร สรวทฺษุณฺณาครสมภวาช |

ภิตาช สนตฺรสมนโส วชฺรตตวมนุสมฺรณ || 18 ||

ชเปนาชฺญศเตนายํ โกรธฺราโช มหายศะ |

ฆาตกะ สรวทฺษุณฺณํ วิธิจกร ปฺริโยชไนะ || 19 ||

อิตฺยาห จ |

อล ภควาน อโกษภยวชฺรตถาคตะ สมนตเมฆศฺริยํ นาม สมาริี สมปาทเยมํ มหาพลวชฺร
สวกายวากิจิตฺตวชฺเรภโย นิคฺจารยามาส |

|| นมะ สมนตกายวากิจิตฺตวชฺรณาม | โอิ หุ หุ หุ ผฺน ผฺน ผฺน โอิ อฺุครศฺลปานิ หุ หุ หุ
ผฺน ผฺน ผฺน โอิ ชโยติรฺนินฺรนาท หุ หุ หุ โอิ ผฺน ผฺน ผฺน โอิ มหาพลาย สวาทา |

อลาสฺมิน ภาชิตมาเตฺร สรวเว นาคา มหาพลาช |

ภิตาช สนตฺรสมนสชะ ตฺริกายวชฺรมนุสมฺรณ || 20 ||

ชาปมาตฺรปฺริโยเคน สรวกรมาณิ สาธเยต |

อนาวถฺษุณฺณิสฺมเย จ ปาตเยทวาริมณฺฑลม || 21 ||

อล ภควาน สมนตนิรฆาตวชฺรํ นาม สมาริี สมปาทเยมํ สรวตถาคตฺกฺกฺกราชฺมหาโกโรธฺสว
กายวากิจิตฺตวชฺเรภโย นิคฺจารยามาส |

|| นมะ สมนตกายวากิจิตฺตวชฺรณาม | โอิ ภูกฺกิ หุ ชะ ||

อลาสฺมิน ภาชิตมาเตฺร สรวทฺษุธา มหาตฺมชาช |

ภีตาะ สมยมาเปเท ตริวชกรายมนุสมรณ || 22 ||

ลิ่งค์ ทกษินปาเทน วชรสตุตวปรโยคตะ |

ตริวชรมนตรจเกรณ สรวสตุตวากรษณั ภาเวต || 23 ||

อถ ภควาน ชลนมาลามพวชร์ นาม สมาริ์ สmapทเยมมจลวชรจณทสมยั สวกายวาก
จิตตวชเรภโย นิศจารยามาส |

|| นมะ สมนตกายวากจิตตวชราณาม | โไ้อ จลการณ หุ หุ โมณฺณ โมณฺณ สณฺณ สณฺณ
ห ห โมห โมห สห สห หน หน ทท ทท ตณฺณ ตณฺณ ติชฺช ติชฺช อาวิศ อาวิศ มหามตตปาลก ชฺน ชฺน
ติณิ ตินิ กิณิ กิณิ ขาท ขาท วิฆนान มารย มารย พุชฺชาน ภกษ ภกษ สรวาน กุรุ กุรุ กิริ กิริ มหา
วิษมวชร สโผฏย สโผฏย หุ หุ หุ นฤพลิตร์คนรตค อ้า อ้า ห้า ห้า อจลเจต สโผฏย สโผฏย โไ้อ อสมน
ติก ตราณฺ มหาพล สาดย สมยั มั ตร์รา ห้า ม้า ศุชยตุ วชรี ตุชยตุ วชรี นโม ' สตุวปรติพลเกยยะ ชวาลย
ตราณฺ อสท นมะ สวาหา ||

อถาสมิน ภาษิตมาเตร สรวเว เทวาะ สกิงฺกราะ |

มูรฺจจตาสฺรสมนโส มนตร กายมนุสมรณ || 24 ||

อเนน โกรธมนเตรณ มหาเทวาทยะ สุระะ |

ภีตาะ สมปฺภูกาเยน อากุชยนติ มหฺรธิกาะ || 25 ||

อถ ภควาน สมยวิชฺฐมภิตวชร์ นาม สมาริ์ สmapทเยมม สรววชรธสมยั สุมภ มหาโกรธ
สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศจารยามาส |

|| โไ้อ นมะ สมนตกายวากจิตตวชราณาม | โไ้อ สุมภ นิสุมภ หุ คณฺนห คณฺนห หุ คณฺน
หาปย คณฺนหาปย หุ อานย โห ภควน วิทฺยาราช หุ ฌณฺ ||

อถาสมิน ภาษิตมาเตร สรวกนยา มหฺรธิกาะ |

มุกตเกศา วิวสุรางคา วชรสตุตวมนุสมรณ || 26 ||

วชรสตุตวปทากรานต์ สรวตาคาตธาธิปม |

วชรางฺกุศปาเศน วชรกนยากรษณั ปรม || 27 ||

อถ ภควาน มหาสมยตตโตตตติวชร์ นาม สมาริ์ สmapทเยม มหาสมยวชรคฺหุยวาก
สมยตตตวปทํ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศจารยามาส |

พุทฺธวชรตริกาเยชฺช วชรสตุตววิภาวนา |

ปาศวชรางฺกุศโรโรพุทฺธากรษณมฺมุตมม || 28 ||

พุทธรักษาภายโยเคน มหาจักรปรโยคตะ |
 วชรสตัดโว มหาราโช ฐรวมากฤษยเต สทา || 29 ||
 จกรปทมมหวาชไรระ ตริวชราภทยภาวไนะ |
 วชรางกุศปรเกเทน สรวมนตรากฤษณั ฐรวม || 30 ||
 สวมนตรปุรุษั ธยาตวา สรววชรมย์ ศิวม |
 กนย้า ตุ มานูษี° เศรษฐ้า หลทวชวรางกุศ โยคตะ || 31 ||
 วาตมณฑลสโยเค ฐรวมากฤษยเต สทา |
 ไวโรจนมหาพิมพ์ ภาวเยจนุทรมณฑลม || 32 ||
 ศจี° ตตร สติต้า จินเตทวชรามฤตปรโยคตะ |
 ปญจาศวารานูจจารย ฐรวมากฤษยเต สทา || 33 ||
 วชรางกุศมหาพิมพ์ ติกษณชวาลาสมปรภม |
 วชรมณฑลภัก ธยาตวา ขกนยากรษณมุตตมม || 34 ||
 สวโกรธวชรสมย์ วชรปาตาลวาสินม |
 ศูลวชวรางกุศปาไศรไทตยกนยากรษณมุตตมม || 35 ||
 เคารีก้า ขมูก้าง วาปี วชรางกุศปรโยคตะ |
 จนุโทรปราศสมเย มเช ปรกษิปปย สาธเยต || 36 ||
 พรหมเนนุทรรุทรวทานำ ยสย นาม สมาลีเซต |
 อาคจันติ ภยตรสตาะ วากยวชรวโจ ยถา || 37 ||
 สรวาการวโรเปต มลชวชวี วิภาวเยต |
 ยมานตกั มหาโกรธั วชรางกุศั วิจินตเยต || 38 ||
 กลโปททาหมมหาจกรั ธยาตวา ยกษี° สตุ สาธเยต |

อิตยาท จ ||

มุทราภเทน สรวเวษำ มนตรภเทน สรวธา |
 อากฤษณปทไปรกตั น เจนนาศมวาปนุยาต || 39 ||
 วชรสตัดโว มหาราชศุโจทนีโย มุหุรมุหุะ |
 ส เอว สรวมนตรานำ ราชา ปรมศาศวตะ || 40 ||

อล ภควาน สมณตวิษณุมภิตชลาณวชร์นาม สมานี สฬาปทเยมำ วชโรภชฎำ นาม มหาสร
ปาปราชิตวาควชราครี° สวหายวากจิตตวชเรภโย นิจจารยามาส | โไอ์ ศุลินี สวาหา ||

อลาสยำ ภาชิตมาตรายำ นาคกนยา มหริทิกาะ |
ทหยมานา วิวสรังคา พุทโธโพธิมนุสมรณ || 41 ||
อนยา มนตรวิทยยา สรวเว อากฤษยนิติ ปนนคาะ |
นาคกนยำ วิศาลากฤษี° สมากฤษโยปภุชเยต || 42 ||

อล ภควาน คคน สมยสมภวชร์นาม สมานี สฬาปทเยมำ มหาธรมสมยวชระภฤฎี° สว
กายวากจิตตวชเรภโย นิจจารยามาส |

โไอ์ ภยนาศนิ ตราสนิ ตราสย ภฤฎี ตฎี เวตฎี เวตฎี ไวรฎี ไวรฎี ศเวเต ศเวตชฎินิ สวา
หา ||

อลาสยำ คิตมาตรายำ สรววิทยธาตมชาะ |
กมปีตา ภยมาเปเท ชลาณราชมนุสมรณ || 43 ||
วิทยธาธรมหากนยำ จตกนกกฤษยลามา |
อากฤษย สมยาทเยน อนยา มนตรวิทยยา || 44 ||
นิโรธวชระราเชน นิษปนเนนาครจารุมา |
ตริวชระชลาณสมภูตาะ กษณมาต กฤษยนิติ สรวตะ || 45 ||
อลวา สรวโกธธำ ลกษชาเปน มนตรินะ |
สรวกรมกราะ โปรภตตะ วิชเนษุ มหตสุ จ || 46 ||
อาจารย์นินทนปรา มหายานาครนินทกาะ |
มารณียะ ปรอยตเนน อลวา สลาณจาลนม || 47 ||
อนเนน โโพธิ์ ปรมำ มนตรสิททธิญจ ปราปญยาด |

อิตยาท จ ||

ทศทิกสรวพุทธานำ กายวากจิตตชลาตนม || 48 ||
ภาวนียี วิชานเนน रिปुณำ ทฤษฏเจตสาม |
รุทธิรารุทรรุ สลิลารุทรรุ วิณมุตรารุทรรุ วาปี การเยต || 49 ||
ปราวฤตย ลิงค์ จากรมย โภธธราช์ ปโรชเยต |
ศตาศษเณน ตุ ปุรเณน ธรุวั พุทโธ' ปี ศีรยเยต || 50 ||

อิตฺยาห จ |

สลิลารทฺรคตํ วสฺตรํ กฤตฺวา โกรธาครพฺนธนาต |

ลึงค์ ปาเทน จากรมย ธรุर्वํ พุทฺโธ’ ปี นศฺยติ || 51 ||

วิณฺมุตรารทฺรคตํ วสฺตรํ ปูตฺติคนธชฺชุคฺปสฺตีตม |

ปรราวฤตฺย มนฺตรมาวเรตเต ศุษฺยเต มรียเต กษณฺนาต || 52 ||

ภสฺโมทการทฺรคตํ วสฺตรํ ปรราวฤตฺย โกรธสงฺกุลม |

ศตาศฺภูวาราณฺจจารย วชฺรสฺตตฺโว’ ปี ศีรฺยยเต || 53 ||

อิตฺยาห จ |

สลิลารทฺรคตํ วสฺตรํ ปรราวฤตฺย กฺรุทฺธเจตฺสา |

นคฺโน มุกฺตคีโข ภูตฺวา วิกโฏตฺกฏสมฺภรฺมะ || 54 ||

ลึงค์ ปาเทน จากรมย ขธาตุมปี นาศฺยเตต |

อิตฺยาห จ |

มาตฤคฺฤเท ศฺมศฺวาเน ศฺนฺยเวศฺมณี จตฺษปเถ || 55 ||

เอกลึงค์ไคกวฤเกษ วา อภิจารํ สมารเภาต |

มานุษาสฺถิมยํ กิลิ อษฺฏางฺคฺลปรฺมาณเต || 56 ||

ศตาศฺภูวาราณฺจจารย อริทฺวาเรษุ โคปเยต |

พุทฺธสฺริกายวโรทฺ ชลฺนาชลาณวิวฺรชิตะ || 57 ||

ปักษฺยาภยฺนตฺรปฺรณฺเนน ภรศฺยเต มรียเต’ ปี วา |

กปาลํ ปรีปฺรณฺวํ ปรापย วิโชถ วิเศษเต || 58 ||

ลิเชนฺมนตฺรปทํ ตตฺร ชาปยา วชฺรภาษยา |

อริทฺวาเร’ ถวา คราเม โคปโยจจาภฺยเต ธรุวม || 59 ||

ตาลปเตฺร’ ถวา’ นยตฺร โกรธมนตฺรํ สมาริเชต |

อริคฺฤเท’ ถวา ทฺวาเร โคปย นศฺยติ ศุษฺยติ || 60 ||

อิตฺยาห ภควานฺ มหาสมยเกตุ วชฺระ |

อถ ภควานฺ สรวฺตถาคตฺกายวากิจิตฺตนิพฺนธฺนวชฺร์ นาม สมารี สมารปทฺยทํ สรวฺไตฺรธาตฺก
 กายวากิจิตฺตกีลนวชฺร์ สวกายวากิจิตฺตวชฺเรภโย นิศฺจารยามาส |

|| โฉม ฆ ฆาตย ฆาตย สรวทุษฏาน ฝน กิลย กิลย สรวปาปาน ฝน หู หู หู วชร
กิลย วชรธร อาชญาปยติ กายวากิจิตตวชร กิลย หู ฝน ||

อถาสมิน ภาชิตมาเตร สรว เวชรา มหริกาช |

มูรจฉิตา ทยมาปนนาช ขวชรจิตตมนุสมรณ || 61 ||

มานุชาสถิมย กิล อถวา ขทிரาครม |

อโยมยกฤต กิล ตริวชรกายนาศนม || 62 ||

วชรสตรวิ สมาธาย สผลิงคากุลสุปรภม |

ตริวชรกายปรยนต์ พิมพ ธยาตวา ปรโยชเยต || 63 ||

ไวโรจนมหามุทราภว ราควชริณช |

ยมานตกมหามุทรา ธยาตวา ตริวชรกิลนม || 64 ||

กุนชลามฤตวชเรณ พุชฏกรฐนิกถนตนม |

กรตวย วชรโยเคน พุทศยาปี มหาตมนช || 65 ||

หฤทย ยาวต ปาทานต วชรกิลวิภวนม |

อูรชวตเทวสมยมิท กิลวิชถมภิตม || 66 ||

ธยานวชรปรโยเคน ธรวิ พุทโธ' ปี กิลยเต |

วชรสตรโว มหาราชา กิลยน ภริยเต ลขุ || 67 ||

อล ภควาน มหาไวโรจนช กายวิชถมภิตวชร นาม สมาริ สมาปทเยท สวกายสมยา
เกษปวชรกิลนมตริ สวกายวากิจิตตวชเรภโย นิศจารยามาส |

|| โฉ ฉินท ฉินท ภินท ภินท หน หน ทท ทท ทีปตวชรจกร กษุ ฝน ||

อนโยนยเวชฏนาการมงคชปทมิถนม |

ไวโรจนปทาทรานต วชรกิลนิปาตนม || 68 ||

หตมาเตร มหาสตรเว ตรีกายวชรสมภวช |

อุตติชเชต สมยาเครณ น เจนนาศปท ภเชต || 69 ||

อล ภควาน โลเกศวโร วาควชถมภิต นาม สมาริ สมาปทเยท วากสมยาเกษปกิลนมตริ
สวกายวากิจิตตวชเรภโย นิศจารยามาส |

|| โฉ หริช ฐรภวช ||

วิกสิตชวาน ปทเม วชรางคูลินิเวศนม |

วาก्य วชรปทาการานต์ วชรกิลนิปาตนม || 70 ||

หตมาเตร มหาวชเร ตริกายาลยสมภาวะ |

อุตติษเจต หตมาเตรณ น เจนนาศปท์ ภเชต || 71 ||

อถ ภควาน มหาวชรธระ จิตตวิชฎมภิตวชร์ นาม สมาริี समाปทุเยท์ จิตตสมยาเกษปกี
 ลนมนตรร์ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศजारยามาส |

|| โอิ วชรราช หู ||

ปญจศูลนิเวเสน สพลิงคากุลสารนหม |

จิตตวชรปทาการานต์ วชรกิลนิปาตนม || 72 ||

หตมาเตร มหาวชเร ตริวชราลยสมภาวะ |

อุตติษเจต หตมาเตรณ น เจนนาศปท์ ภเชต || 73 ||

สมยควิธานมารเคณ กายวากจิตตโยคตะ |

ชธาตวชชรปรยนต์ กิลเยนนাত্র สิศยะ || 74 ||

อิตยาห ภควาน มหากิลวชระ |

อถ พุทธาสริกายาคราษ สดตวธาตुหิไตชิณะ |

ตุษฎฐา ปราโมทยสปราปตะ อิท โฆษมการยณ || 75 ||

อโห คุหยปท์ เศรชฌมโห สารสมุจยม |

อโห ธรรมปท์ ศานตมโห วชรวิทารณม || 76 ||

กิลนั สรวพุธานำ โพธิสตัดวามหายศาะ |

กายวากจิตตวชราณำ กิลนั สมุทาหฤตม || 77 ||

อิท ตต สรวมนตรราณำ กิลนั ตตตวสมภวม |

กายวากจิตตวรท์ มนตรตตตวสมุจยม || อิติ || 78 ||

อิติ ศรี สรวถาคตกายวากจิตตรหสยาติรหสเย คุหยสมาเช มหาคุหยตนตรราเช กายวาก
 จิตตาทภุตมนตรากรษณวิชฎมภิตราโซ นาม สมาริีปฏลศจตุรทโศ' ฐายะ ||

ปณจทศะ ปฏุละ

สรวจิตตสมยสารวชรส์ฎติรนาม ปฏุละ ปณจทศะ

อถ วชรธโร ราชา สรวากาตมหากษระ |
 สรวาภิเชกสรวโซถ วาควชร สมุทีรยต || 1 ||
 ทวาทศาทพิทิกำ กนยำ ตำ จาณทาลสย มหาตมณะ |
 สารเยต สารโก นิตย วิชเนษุ วิเชษตะ || 2 ||
 วิณมุตรสมยาทเยน จตุรสร วิชานตะ |
 มณฑล การเยต ตตร วชรมณฑลสารไนะ || 3 ||
 สรวลกษณส์ศุทฐำ จารุกตรำ สุโสภนาม |
 สรวาลงการสมปุรณามงเก สถาปย วิภาวยต || 4 ||
 ปณจมณฑลจเกरण พุทธพิมพิภาวนม |
 ภาวยตปุชาปท รมย รหস্য มนตรวชรินาม || 5 ||
 ไวโรจนมหาพิมพี กายวากิจิตตวชรินม |
 ธยานมนตรปุโยเคน ภาเวทพุทธสมปรภะ || 6 ||
 นิลตปลทลาการำ รชกสย มหาตมณะ |
 กนยำ ตู สารเยนนิตย วชรสตตวปุโยคตะ || 7 ||
 ตเทว วิธสิโยค กฤตวา กรม สมารเกต |
 เอโซ ทิ สรวมนตรานำ สมโย ทุติกรมะ || 8 ||
 ส ภาเวตตตกษณาเทว วชรสตตวสมปรภะ |
 สรวชรมธโร ราชา กามโมกษปรสารกะ || 9 ||
 จารุกตรำ วิศาลากษี นฎกนยำ สุโสภนาม |
 สารเยต สารโก นิตย วชรชรุมวิภาวนะ || 10 ||
 ส ภาเวทวชรธรมตมา ทศฎมิปริตษิตตะ |
 วากสมยธโร ราชา สรวาคระ ปรเมศวระ || 11 ||
 พรหมกษตริยไวศยานำ กนยำ ศุทรกุลโถทภวาม |
 สารเยทวชรธรมตมา อิท คุหยสมาวหม || 12 ||

อสฺตมิเต ตุ วชรารุเก สาธนํ ตุ สมารเกต |
 อรุโณทคมเวลายํ สิชฺยเต ภาวโนตตโมะ || 13 ||
 สรวาลงการสมปุรณํ คนธปุขปฏิภูษิตาม |
 ธยาตวา ตุ วชรสตตวาคูรยํ ลขุสิทธิมิวาปุนฺยต || 14 ||
 ส ภเวตตริกายวโรท พุทฺธลักษณลกษิตะ |
 โยชนศตวิสตารมวภาสํ กโรตฺยเสา || 15 ||
 ทวเยนทฺริปฺรโยเคน สรวโยคาน สมารเกต |
 เอโฆ ทิ สรวสิทธิํ นํ สมโย ทฺรติกรรมะ || 16 ||
 วิณฺมุตรสมยํ ภเกษต ยทิจเณต สิทธิวชิริณะ |
 เอโฆ ทิ สรวสิทธิํ นํ สมโย ทฺรติกรรมะ || 17 ||
 วิณฺมุตรสมยาทวเยน ทวเยนทฺริยปฺรโยคตะ |
 สิธฺยเต' นุตตโร ตตตวํ พุทฺธโพธิปทํ คีวม || 18 ||

อิตฺยาห ภควาน กามโมกษสมยวชฺระ |

อถ ภควาน มหาสมยวชฺรโกระธํ นาม สมารี สมารปทเยทํ สรวสถาคตวชรสนฺตราสนโกระธํ
 สวกายวากจิตตวชฺเรภโย นิศจารยามาส ||

โธ หริะ ษฏฺฐีระ วิกฤตานน สรวศตฺรูนนาศย สตมภย หุ หุ ฝนฺณ สวาทา ||

วิษฺรุจิสฺสยุกตํ ลวณํ ราชิกานตถา |

กณฺฐกาคนา ชุเหต กรุทฺธะ กนฺยานามปโทะ สห || 19 ||

สธฺยาเหร' ฐธาเตร วา อิทํ ศสฺยติ สรวถา |

ตฺริโกเณ ตุ ชุเหต ปฺราโชล' ษฏฺฐสฺหสฺสรวิธานตะ || 20 ||

ทินฺตรยมิทํ การุญํ กนฺยานํ ฝนฺณตตะ |

สตมภนํ ภวเต เตน ตฺริกลปาสฺสยมิปี สทา || 21 ||

พุทฺโธ ฐรมธโร วาปี วชรสตตโว' ปี วายทิ |

อติกรเมทฺยทิมโหตมา ตทนต์ตสย ชีวิทม || 22 ||

จตุรทศยํ ตถาษฏฺฐมยํ คฤหฺยงคารํ ศมฺसानตตะ |

อภิมนฺตรย วิชานน ทาสกะ ส ภเวต สทา || 23 ||

เรขํ ททาติ ธยาตวา ตุ มนฺตรโชนฺนยสย กสยจิต |

ศโตร์ระ ปรัตติกฤตี กฤตวามรียเต นาตฺร สํศยะ || 24 ||

มฺหุทฺครํ ฐยานโยเคน ปาตยณฺ ปติตํ ฐรฺวณฺ |

หุทฺการํ ชวาลสํยูกตํ ทีปตวชฺรํ ปฺรภาวเยต || 25 ||

นาศกะ สรวทุษฺฏานํ วชฺรปาณิกุละ สมฤตตะ |

ชฎิกางคาราทิภริลเสชฺย ปุรุชํ วา' ถวา สรียม || 26 ||

กุฑารํ ปาณา วิภาวิตวา ครีวํ ฉินฺนํ วิภาวเยต |

พุทฺธาสริวชฺรตนาคราหะ สรวสตตวทีไตษิณะ || 27 ||

อนน หนยเต วาปี มรียเต นาตฺร สํศยะ |

กรมวชฺรมหาทีปตํ สฬลึงคคหนากุลม || 28 ||

มธเย วชฺรํ วิภาวิตวา วาริสตมภนฺมุตตมม |

มณฺทเล ลิชฺยมาเน ตฺ วาตาทยํ ยที ชายเต || 29 ||

ทมิชฺฐรามุทฺรํ ตโต พทฺธวา ทุษฺฏสตตวมนฺสมเรต |

พุทฺโธศจ โโพธิสตตวโศจ นิรมิตํ วาปี ยทฺภเวต || 30 ||

ศิริยเต ทุษฺฏมาเตรณ น เจนนาคํ สมาเป็นุยาต |

พุทฺธาศจ โโพธิสตตวาศจ เย จานเย ทุษฺฏชนฺตวะ |

ตราสิตาสเตน มนฺเตรณ มรียนเต นาตฺร สํศยะ || 31 ||

ตเตรทํ สรวตถาคตมนฺตรรหสยทฺททยม |

ชฺลวานสตตวปฺรโยเคน มธเย พิมพ์ ปฺรภาวเยต |

จตุสเสนาเช มนฺตรโศย โยษิตํ สถาปเยตสทา || 32 ||

สรวาลงการสมปฺรณํ สรวลกษณลกษิตาม |

ปทมํ ปฺรสาริตํ กฤตวา อิทํ มนฺตรํ วิภาวเยต || 33 ||

|| หู ||

ปณฺจรศฺมิปฺรภํ ทีปตํ ภาวเยต โยควชฺริณฺม |

กายวากจิตตวชฺเรชฺุ ปาตยณฺ โโพธิมาเป็นุยาต || 34 ||

ส ภเวตตตกษณาเทว ไวโรจนสมปฺรภะ |

วชฺรสตตโว มหาราชาหะ สํพุทฺธกายวชฺรธฤก || 35 ||

สรวสตตโวตฺปาทนฺกโร นาม สมาริหะ |

โยชิต์ ปราบาย วิธินา จารุกตรำ หิไตชนิม |
 ปรจณเนน ปรารเกต ปุขำ คุหยาคุหย์ วิภษเยต || 36 ||
 ส ภเวตตตภษณาเทว มณชุศรีตุลยเตชสะ |
 อนตรทธานาธิปะ ศรีมาน ชามพุนทสมประภะ || 37 ||
 อภษย์ วา อถวา วิษัจ มำส วาปี ปรเวศเยต |
 อภิมนตรย วิธานเนน ภภษย์ พุทไธเรน ทถศยเต || 38 ||

อิตยาห จ |

วิษัจ สักถุหย วิธินา ศราวสมปฏเฐ นยเสต |
 ศตาศฎฐวาราณ สณโจทย พุทสุไรเรน ทถศยเต || 39 ||
 ศวานมำส หยมำส มหามำส วิธานตะ |
 คถุหย สมปฏโยเคน ภภษย์สไตรน ทถศยเต || 40 ||
 วิษเจณ สห สักถุตำ คุลิกำ ตริโลหเวษฏิตาม |
 ทวเณนทริยปรโยเคน สรวพุทไธเรน ทถศยเต || 41 ||
 มหามำเสน สักถุตำ คุลิกำ ตริโลหเวษฏิตาม |
 ทวเณนทริยปรโยเคน สรวพุทไธเรน ทถศยเต || 42 ||
 ศวานมำเสน สักถุตำ คุลิกำ ตริโลหเวษฏิตาม |
 ทวเณนทริยปรโยเคน สรวพุทไธเรน ทถศยเต || 43 ||
 โคมำเสน จ สักถุตำ คุลิกำ ตริโลหเวษฏิตาม |
 ทวเณนทริยปรโยเคน สรวพุทไธเรน ทถศยเต || 44 ||
 ปรานนไกรวิษจสัฎฐไตรคูลิกำ การเยทวรตี |
 ทวเณนทริยปรโยเคน สรวพุทไธเรน ทถศยเต || 45 ||
 กรปรจทนไนรยักตำ คุลิกำ ตริโลหเวษฏิตาม |
 ทวเณนทริยปรโยเคน สรวพุทไธเรน ทถศยเต || 46 ||
 โรจนาครุสักถุตำ คุลิกำ ตริโลหเวษฏิตาม |
 ทวเณนทริยปรโยเคน ภเวทวชมหาพละ || 47 ||
 กรปรกุงกัไมรยักตำ คุลิกำ ตริโลหเวษฏิตาม |
 ทวเณนทริยปรโยเคน สรวพุทไธเรน ทถศยเต || 48 ||

อิตยาห จ |

อริษาย มหามุฑรา ยสย กสยาปี วชรินะ |
 ส ภเวต ตาทุศะ ศรีมาน มหาพลปรางุมะ || 49 ||
 โยชนโกฏี สมปฐมมูรทว วชรคตริภเวต |
 ตริสาหสรคต๊ะ ศรีมาน ภเวทพุทสมปฐะ || 50 ||
 กามธาตุสติดำ กนย่ำ สุโรคำ กุลวตาม |
 รุปรธาตุสติดาญจาปี กามเยต มหาพละ || 51 ||

อิตยาห ภควาน สมยานตรุธานมหาชระ |

อถ พุทธาะ พรหฤชฎาตมา' ภรานตาจิตตา มนิจินะ |
 วิสมโยตผลลนยนา อิท โฆษมุฑิรยณ || 52 ||
 อโห สุวิสมยมิทมิโห คุหยมหากษรม |
 อโห สวภาวส์ศุทมิโห ธรรม์ สุนิรมลม || อิติ || 53 ||
 อถ วชรธระ ศาสตา สรัชฎา กรตตา มหาษระ |
 ศุทวชโร มหาธโร วชรโฆษมการยต || 54 ||
 สรว วชรปรัโยเคน โตะณิ พุทวชรินาม |
 พุทโพธิ ปรงเทณ โตะณิ วชรจารินาม || 55 ||
 วชรโลจนพิมพาทีโธะ อุษณีษารานำ สมถตม |
 โกรธานามปี ตจเฉรชร์ พุทวชรปรภาวนม || 56 ||
 วิทยาราชครธรมานำ รตนเกตวิภาวนม |
 วิทยาราชลีปรัโยเคษุ อมิตายูริภาวนม || 57 ||
 สรวกรมิกมนตรานำ อโมชชวานภาวนม |
 สรวेषาเมว มนตรานำ วชรสตตวิภาวนม || 58 ||

อิตยาห จ |

ยกษิณีมนตรตตรานำ ยมานตกสย กลปนม |
 สรวेषำ โยคมนตรานำ สสตมภ วิปรัโจทนม || 59 ||

อิตยาห จ ภควาน มหาสมยวชระ |

อเนน ธยานวชเรณ มนตรารานมณฑลม |

สาธกานำ หิต์ โปรกต์ มหาสมยสาธนม || 60 ||

อถ วชรธระ ศาสตา สรวธรมศวระ ปรภุชะ |

กายวากจิตตส์ศุทโธ ชุณานวชรมุทีรยต || 61 ||

ปรวตาเครษุ รมเยษุ วิชเนษุ วเนษุ จ |

ธยานวชรุ ปรกรูวิต ชปนนตรปรโยคตะ || 62 ||

วชรสตุตวาทยะ สรวเว มนตรธยานปรโจทิตาชะ |

กรูวตี จิตรกรมาณี วากยวชรวโจ ยถา || 63 ||

วชร ธรมมหาพิมพ์ ปทมราคสมปรภม |

กายวากจิตตมหาวชรุ ตตสธานะ กุลกลปนม || 64 ||

อาเวศนวิธึ สรวุ การยณ สิทธิยติ ธรรวม |

สโตภสตุตมภำ มหาพิมพมารยเภาม จตุรภม || 65 ||

กรตุยั สิทธิวิษเรณ เหว สิทธิยติ ศาสตุตม |

ทวาทศวารชิกำ กนยำ ปรุษุ ทวาทศัพทิกม || 66 ||

สรวลภษณสมปฐณั คฤหยเวศั ปรภลปะยต ||

วิชานานิ ตุ สรวาณี กฤตวาทกรมปรสาธนม |

อนยถา หาสยมาปโนติ ไตรธตฤเกษุ ชนตุษุ || 67 ||

ตเตรมานิ หฤทยมนตรภษรปทานิ

หุ

หะ

อาะ

เอะ

ชธาตุตมปี นิศเจษุภู สรวภลปวิวรชิตม |

อาเวศยติ วิธินา วชรสตุตวมปรี สวยม || 68 ||

หูกาเร วชรสตุตวาทมา หะกาเร กายวชรินชะ |

อาะกาเร ธรมธโร ราชา อิทั คฤหยปทั หฤตมม || 69 ||

เอะการั สโตภนั โปรกต์ ภรมณั กมปนั สมฤตม |

เอโษ ทิ สรวสโตภานำ รหสโย' ยั ปรคียเต || 70 ||

อิตยาท จ |

หสฺตมาตฺรํ ทฺวิหฺสฺตํ วา ยาวทฺสตาชฺฌปฺลยจกม |
 อุตฺติษฺชนฺติ ภยตฺรสฺตา วชฺรราชปฺรจฺจิตาเช ||
 ตไถว สรฺวํ ยถาปฺรูวมิทํ คุหฺยสมาวหม || อิติ || 71 ||
 อถ วชฺรธโร ราชสา สรวตถาคตาธิปะ |
 ตฺริกายปทสฺสโฆษมิทํ โฆษมุทฺรียต || 72 ||
 อนเภาครคเตนาปี อิทํ การฺยํ ทฤตฺมวฺรโตเช |
 กรตฺวํ วานยโยเคน สรวทฺษฏฺวิทฺรณม || 73 ||
 ศฺโตระ ปฺรตฺกฤตฺตี กฤตฺวา จิตางฺคารตฺษาทิกิเช |
 นคฺโน มุกตคฺโข ภูตฺวา ไตรโลกยมิปี นาศเยต || 74 ||
 ศฺโตระ ปฺริกฤตฺตี กฤตฺวา คฺมศานจิติภสฺมนา |
 สหสฺรราชภูศเตนาปี มฺรียเต นাত্র สํศยเช || 75 ||
 โคมาสฺหยมํเสน ศฺวานมํเสน จิตฺริณา |
 ตฺริโกณมณฺษเล การฺยํ ธฺรวํ วชฺโร' ปี นศฺยติ || 76 ||
 มหามํเสน สรวेषํ นาคนํ วชฺรชํ สมฤตม |
 เอโษ ทิ สรวกรฺุรณํ นาคโก ทารฺุณะ สมฤตเช || 77 ||
 ศฺโตระ ปฺรตฺกฤตฺตี กฤตฺวา วิณฺมุเตรณาครธฺรมิณา |
 กณฺฐกาคเนา ชฺเหตฺ กฺรฺุทฺโร ธฺรวํ พุทฺโร' ปี นศฺยติ || 78 ||
 อิตฺยาห จ |
 ศฺโตระ ปฺรตฺกฤตฺตี กฤตฺวา นทิสฺโรตคฺโยรปี |
 ติลมาตฺรมปี สรวางคํ กณฺฐไกรฺวิษสมภโวเช |
 ปฺรเยจฺโจทฺนปฺไทรธฺรวํ พุทฺโร' ปี นศฺยติ || 79 ||
 อิตฺยาห จ |
 ราชิกํ ลวณํ ไตลํ วิษํ ษตฺตฺรํ กํ ตถา |
 มารณํ สรวพุทฺธานํ อิทํ เศรฺษจตมํ สมฤตม || 80 ||
 องฺคารารฺทฺรคตํ วสฺรํ ปฺราวฤตฺย โกรธเจตฺสา |
 ลิงคํ ปาเทน จากรมย รากฺษสฺเรคฺคฤหฺยเต ธฺรวม || 81 ||
 ปฺรตฺกฤตฺติมสฺถิจฺรุณน วิเชณ รฺุธิเรณ จ |

กฤตวา ตุ คฤหฺยเต คีฆริ วฺชรสตฺโตโว' ปี ทารุณะ || 82 ||

ลึงคราชิกสํยุกฺตํ วิณฺมุเตรณปิ ปุริตม |

ปาทาการานตคตํ กฤตวามหาเมเขน คฤหฺยเต || 83 ||

อิตฺยาห จ |

ตเตรทํ สรวตถาคตวชรมหาโกรธสมยหฤทฺยม |

|| นมะ สมนตกายวากจิตตวชราณาม | โอิ หูลู หูลู ติษช ติษช พนธ พนธ หน หน ทท

ทท ครช ครช วิสโผฏฺย วิสโผฏฺย สรววิฆฺนวินายกานมฺหาคณปติชิวิตานตกราย หู ฌฏ ||

โหม วา' ปยถวา ฐยานํ กายวากจิตตเกทนม |

กรตวํ นานยจิตเตน อิทํ มารณมุตตมม || 84 ||

วชรสตฺตวํ มหากรูโร วิกโฏตกฏภิชณม |

กุจฺจรมุทฺรทสฺตํ ฐยาตวา ฐยานํ ปฺรกลปเยต || 85 ||

|| ตเตรทํ มหากรูโรโกรธสมยม ||

ศฺวธาตุ ปฺริปุรฺณํ ตุ สรวพุทฺโธะ ปฺรภาวเยต |

ฆาติตํ เตน พุชฺเฌน ฐยาตวา มฺริเยต ตตฺกษณต || 86 ||

พุทฺโธศฺว โปธิสตฺตวํ ๑๖ ปฺริปุรฺณํ วิภาวเยต |

ฆาติตํ สรวพุชฺเฌน มฺริยเต วชฺรธระ สวยม || 87 ||

จินตเยตฺปฺรโต มนฺตฺรี ริปุ พุทฺธาปการินม |

ภิตํ ภยากุลํ จินเตต มฺริยเต นาตฺร สํศยะ || 88 ||

รากษสฺรววิโธะ กรูโระ ปฺรจณฺโตะ โกรธทารุโณะ |

ตฺราสิตํ ภาวเยตเตน มฺริยเต วชฺรธระ สวยม || 89 ||

อุลฺลุโกะ กากคฺฤโธรศฺจ ศฺคคาไลรทฺิรฆตฺตฺนทโกะ |

ภกฺษิตํ ภาวํสฺเตน ฐฺรํ พุทฺโธ' ปี นศฺยติ |

กฤชณสรปํ มหากรูโร ภยสยาปี ภยปฺรทม || 90 ||

ฐยาตวา วิษาครสมยํ ลลาภฺว ตํ วิชฺษยเต |

ภกฺษิตํ เตน สรเปณ ฐฺรํ พุทฺโธ' ปี นศฺยติ || 91 ||

ทศทิกฺสรวสตฺตวานามิเต ศฺโจปทฺรวสย วา |

นิปาตณํ रिเปเว เศรชฺชมิทํ โจอฺทนมุตตมม || 92 ||

มุทฺทเรณฺ ปรจณฺเฑน อฺรสี ตาพเยทฺวรตี |
 นศฺยตี ซีวิตาจฺณกฺระ วชฺรธรมวโจ ยถา || 93 ||
 สผาลนํ กุณฺณนํ จินฺเตตฺ กุจฺราราทยาทฺธิ วชฺริณฺชะ |
 มฺริยเต ตฺริกายวโรท วชฺรสตฺตวโป ทารุณฺชะ || 94 ||
 รกฺษาทฺยานิ ตุ มนฺตรานิ เทวตานิ จ กิลฺเยต |
 เอโช หิ มารณาคฺราครฺชะ สมโย ทฺรติกรฺมะ || 95 ||
 สกนฺธวชฺเรณฺ ยาวนตะ สตฺตวาสติษฺจฺนติมณฺฑล |
 ทโยต นาตมคตฺตา จินฺเตเทวํ ตุชฺยนฺติ นานยถา || 96 ||
 พุทฺโธ วชฺรธระ ศาสฺตา วชฺรธรมโ ปิ จกรฺิณฺชะ |
 มฺริยเต วฺยาทโยเคน จิตฺตวชฺรวโจ ยถา || 97 ||
 อิตฺยาท ภควานฺ มหากุรฺรสมยวชฺรโกธฺชะ |
 อถ วชฺรธโร ราชา สรวากาโศ มหามฺุณิชะ ||
 สรวาภิเชกสมฺพุทฺโธ ชณฺวานวชฺรมุทฺริยต || 98 ||
 อโห สวภาวสํศุทฺธํ วชฺรยानมฺนุตฺตมม ||
 อนฺตฺปนเนชฺ ธรฺเมชฺ อุตฺปตฺติชะ กถิตา ซีไนชะ || 99 ||
 ตเตรทํ กุชฺทรกรฺมรหฺสยม |
 ขฺภูิกางคฺาเรณฺ ลีเชตฺสรฺปิ วิกฤตฺ ตุ ภายปรทม |
 กุชฺชนวาลากุลํ กุรฺุทฺ ทุวิซีหฺวํ ทัชฺฌรฺมาลินม || 100 ||
 ตเตรทํ กุรฺุรฺนาคโจทฺนหฺฤทฺยม |

|| ชํ ||

วกฺตรมธฺยคตํ จินฺเตทฺวิซี ฬาลาฬลปรภม |
 ตเตรทํ สรวฺวิชากรฺษณหฺฤทฺยม |

|| หรีชะ ||

ไตรธฺาตฺกุสฺถิตํ สรวํ วิซี วิวิทสมภพม |
 หฤตฺ ตุ ภาวเยตฺเตน ปตฺมานํ วิจินฺตเยต || 101 ||
 ส ภเวตฺตตฺกษณาเทว วิโชทฺธิสฺุทฺารุณฺชะ |
 สปลฺกษฺณฺมาเตร ชคตฺสรวํ นาคเยนฺนาตฺร สํศยชะ || 102 ||

อิตยาห จ |

มณฑุทวฤคจิกาทินี สรปาณิ วิวิธานิ จ |

กรตวยานิ วิชานเนน ยาโคตปตติกลกษเณะ || 103 ||

ตเตรท สรววิชมหาสักรมณฤททยม |

|| โอ์ ||

ทุษฎวชรวิชาทินี เย จานเย วิชทารุณาะ |

อากฤชย ชณานจเกรณ เปรรณิ ขวชรมณชเล || 104 ||

อิตยาห ภควาน มหาวิชสมยวชระ | ตเตรท วิชวิกิตสนวชระฤททยม |

|| หู ||

ทฤทเย ตั มหาวชรั สิตวณั วิจินตเยต |

รศมิเมธั มหาทิปตั จนุทราศุมิว นิรมลม || 105 ||

จตุะ สสถานปรโยเคน สัทรนุ ตตร ติชเต |

ทวิตริวาราน ปรภาวิทวา เณทยนตั วิจินตเยต || 106 ||

ชธาตุ วิชสมปุณั นริวิษั กุรุเต กษณาท |

อิตยาห จ |

ตเตรท สรววิชากรษณฤททยม |

|| อาะ ||

คณหปิฏกฤตาศจ เย จานเย วุยาชยะ สมฤตาะ |

นศยนติ ธยานมาเตรณ วชระปาณิวโจ ยถา || 107 ||

อชฎปตรั มหาทมึ ศศางกมิว นิรมลม |

ตตร มธยคตั จินเตตปถจรศมิปรปุริตม || 108 ||

สัหเรตฤชณสมยั โจทเน สิตสนนิภม |

อิทั ธยานปทั คุหุยั รหস্যั ชณานนิรมลม || อิติ || 109 ||

ตเตรมานิ พาหยาชยาตมิกวยาธิจิกิตสาวชระฤททยมณตราภษรปทานิ |

|| ชินชิก || อาโรลิก | วชระฤก ||

ยเทวากษรปทมิษฎุ ภเวทภกติคูนาวหม |

ภาวเยตดาฤศั วุยาธึ วิศวชระปรโจทไนะ || 110 ||

วานรการสมยมถวา ศฺวานสมภวม |
 สวกายวากิจิตตปเท นิศจรนต์ วิจินตเยต || 111 ||
 จกรฺ วา' ปยถวา วชรฺ ฐยาตวา วชรปเท สฺถิตะ |
 กายวากิจิตตสมย์ จุรณิตฺ เตน ภาวเยต || 112 ||
 ตตะ ปรภฤติ สํพุทฺธา โภธิสตตฺวา มหายศายะ |
 อธิษฐานปํ รมย์ ทนฺติ หฤษฏฺภุชษะ || 113 ||

อิตฺยาห จ |

สวกายจิตตวชเรษุ พุทฺธเมธาน วิจินตเยต |
 วชรราคมหาเมธํ ภาวเยทฺวยายิโมภุชณม || อิติ || 114 ||
 ทศทิกฺสรวพุทฺธานํ วชรสฺตตฺวสุธิมตาม |
 กรุทฺโธ ภาวตสฺตสย มารณํ ปารมมรฺถิกม || 115 ||
 อเนน ฐยานมาเตรณ กรมชํ วาปี ยตสมฺฤตม |
 ศตายุภูษปโยเคน สปตฺธิไนรวินศยติ || 116 ||
 ถถวา สวมนตฺรราเชน วชรธยานวิธิธ สฺมฤตตะ |
 เอโษ ทิ สรวายธินํ สมโย ทฺุรติกรมะ || 117 ||
 ถถ วชรธโร ราชาย ชฺวานางฺกุศมมหาทฺุยติธ |
 กามโมภุชมทาวชร อิทํ วจนมพฺรวีต || 118 ||
 สวปโนปเมษุ ฐรเมษุ อนุตฺปาทสวภาวิษุ |
 สภาวศุทตตเวษุ ภฺรานตฺิวชระ ปรคฺยเต || 119 ||
 ปศฺยนฺติ สาธกา นิตฺยํ ชปมยानารฤตตฺปราชะ |
 พุทฺธํศจ โภธิสตตฺวํศจ ทฺุวิธามเทน ทฺุศนม || 120 ||

ตเตรทํ มหาสวปนสมยปทม |

โภธิชฺวานาครสมปฺราปตํ ปศฺยติ ชฺวานสฺุปรภม |
 พุทฺธสมโภคกายํ วา อาตมานํ ลษุ ปศฺยติ || 121 ||
 ไตรธตฺกมมหาสฺตตฺไววะ ปุชฺยมานํ ส ปศฺยติ |
 พุทฺธํศจ โภธิสตตฺไวศจ ปณฺจกามคฺุณฺธิป |
 ปุชฺติํ ปศฺยเต พิมพํ มหาชฺวานสมปฺรภม || 122 ||

วชรสตัดว์ มหาพิมพ์ วชรธรม มหาศยม |
 สวพิสพ์ ปศยเต สวปเน คุหยวชรมหายศาะ || 123 ||
 ปรมมนติ มหาพุทธา โพธิสตัดวาศจ วชรินะ |
 ทรกษยเต อีทศ์ สวปนี กายวากจิตตสิทิตม || 124 ||
 สรวาลงการสมปฐรณำ สุรกนยำ มโนรมาม |
 ทารากั ทาริกำ ปศยณ ส สิทธิมธิคจจติ || 125 ||
 ทศทิกสรวพุธานำ เกษตรสถ์ ปศยติ ฐรวุม |
 ททนต์ ฤษฏจิตตตามา ธรรมคณซ์ มโนรมม || 126 ||
 ธรรมจกรคต กาย์ สรวพุทไธะ ปริวฤตม |
 ปศยเต โยคสมเย ฐยานวชรปรัติษจตะ || 127 ||
 อาราโมทธานวิวิธาน สุรกนยาทยลงฤตตาน |
 ปศยติ ฐยานสมเย สรวพุทไธริชิจิตาน || 128 ||
 พุทไธศจ โพธิสตัดไวศจ อภิษิกต ส ปศยติ |
 วิทยาธรรมหาราไชะ ปุชยมาน ส ปศยติ || 129 ||
 อิตยาห จ ||
 วิวิธาน วชรสมภูตาน สวปนาน ปศยติ นิรมลาน |
 สิธยเต' นุตตร ตสย กายวากจิตตวชรชม || 130 ||
 จณฑาลศวานโยคาทิน ปศยติ ยที วชรธิะ |
 สิธยเต จิตตนิลย วชรสตัดวสย ธิมตะ || 131 ||

ตเตรท สวปนวิจารณสมยหฤทยม |
 สวจิตต จิตตนิธยปเตา สรวธรมาะ ปรัติษจิตาะ |
 ขวชรสธา หยมี ฐรมา น ฐรมา น จ ฐรมตา || 132 ||

อด ภควนตะ สรวตถาคตา อาศจรยปราชปตา อทฤตปราชปตาะ สรวตถาคตกายวากจิตตส์
 ศยจเฉตตาร วชรสตัดว์ ปปรจจนะ | กิมิท ภควน -

นิะสวภาเวษุ ฐรเมษุ ฐรมตตตวมูทาทฤตม |
 อโห วิสมยสมภูตมากาศากาศภาวนม || อิติ || 133 ||

อถ ภควาน กายวากิจิตตวชรูปาณิสถถาคตะ สรวตถาคตาเนวมมาห | ภควนตะ สรวตถาค
 ตา อากาศ์ น เกนจิตฺธธเมณ สํยุกต์ นاپยสํยุกตม น จากาศสโยวี ภาวติ | สรวคโต' ยํ สรวตฺรานุทฺรศี จ
 | เอวเมว ภควนตะ สรวตถาคตาตะ สรวธธมาะ สวปนาะ สวปนสมยสมภูตาศจानุคนตวยาะ | ตทฺยถาปี
 นาม ภควนตะ สรวตถาคตา อากาศมนิรูปยมนิทฺธคณมปฺรติปาทยม | เอวเมว ภควนตะ สรวตถาคตาตะ
 สรวธธมา อนุคนตวยาะ |

ตทฺยถาปี นาม ภควนตะ สรวตถาคตาตะ สรวธธมกายวากิจิตตวชรูปทสมยํ สรวตฺรานุกต
 เมกสวภาวํ ยทฺต จิตตสวภาวม | ยศฺจ กายวากิจิตตธาตฺรากาศธาตฺศจาทวฺยเมตททไวธีกรม |

ตทฺยถาปี นาม ภควนตะ สรวตถาคตา อากาศธาตฺสเถตตะ สรวธธมาะ, ส จากาศธาตฺรฐ
 กามธาตฺสเถต น รูปธาตฺสเถต นารูปธาตฺสเถตตะ | ยศฺจ ธรรมธาตฺสไรธาตฺเก น สเถตตะ ตสโยตปาโท นาสติ
 , ยสโยตปาโท นาสติ นาสเส เกนจิตฺธธเมณ สมภาวเยเต | ตสฺมาตฺตรหิ ภควนตะ สรวตถาคตา นิะสว
 ภาวาระ สรวธธมา อิติ |

ตทฺยถาปี นาม ภควนตะ สรวตถาคตา โพธิจิตฺตํ สรวตถาคตชลาโนตปาทนวชรูปทกรม |
 ตจฺจ โพธิจิตฺตํ น กายสเถตํ น วากสเถตํ น จิตตสเถตม | ยศฺจธรรมสไรธาตฺเก น สเถตตะ ตสโยตปาโท นาส
 ติ | อิทํ สรวตถาคตชลาโนตปาทนวชรูปทม |

น จ ภควนตะ สรวตถาคตาตะ สวปนสโยวี ภาวติ อหํ ไตรธาตฺเก สวปนปทํ ทฺรศเยยม | น
 จ ปุรุชสโยวี ภาวติ อหํ สวปนํ ปศเยยมิติ | สา จ ไตรธาตฺกกรียา สวปโนปมา สวปนสทฺถศี สวปนสมภู
 ตา | เอวเมว ภควนตะ สรวตถาคตา ยาวนโต ทศทิกสรวโลกธาตฺช พุทฺธาตฺจ โพธิสตฺตวาทฺจ ยาวนตะ
 สรวสตฺตวาระ สรวเว เต สวปนโนราตมยปเทนนานุคนตวยาะ |

ตทฺยถาปี นาม ภควนตะ สรวตถาคตาตะ จินตามณิรตฺนํ สรวรตฺนปฺรธานํ สรวคฺโณเปตม |
 เย จ สตฺตวาระ ปฺรารุณยนติ สุวฺรณํ วา รตฺนํ วา เราปยํ วา ตตฺ สรวํ จินตมาตฺเรไณว สมปาทยนติ |
 ตจฺจ รตฺนาทฺยํ น จิตตสเถตํ น จินตมาณิสเถตม | เอวเมว ภควนตะ สรวตถาคตาตะ สรวธธมา
 อนุคนตวยาะ |

อถ ภควนตะ สรวตถาคตาตะ ปฺรทฺรโชตฺตผลฺลโลจนาะ สรวตถาคตกายวากิจิตตวชฺ รั
 ตถาคตเมวมาหุะ | อาศวฺรยํ ภควน ยตฺร หิ นาม อากาศธาตฺ สมวสเรชฺ สรวธธเมชฺ พุทฺธธธมาะ
 สมวสธณํ คจฺฉนติ |

อถ เต สรวพุทฺธโพธิสตฺตวา ภควนโต วชรูปาณิสถถาคตสย ปาทโยะ ปฺรณิปตโยวมาหุะ |
 ยทภควตา สรวมนตฺรวชรสฺทิสฺมจฺยํ ภาษิตํ ตานิ จ สรวมนตฺรวชรสฺมจฺยสฺทิสฺทินิ กุตฺร สเถตานิ |

อด วชรปานิสุเตชา ตถาคตานิ โปธิสตุตวานา จ สารุกาโร ทตตวา ตาน สรวตถาค
 ตาเนวมมาห | น จ ภควนตส สรวตถาคตาส สรวมนนฺตรสิทฺธิณี สรวมนนฺตรกายวากิจิตตวชฺรสถิตานี |
 ตตทกสย เทโตะ | ปรมารถตส กายวากิจิตตมนนฺตรสิทฺธิณามสมภวาท | กิณฑุ ภควนตส สรวตถาคตาส
 สรวมนนฺตรสิทฺธิณี สรวพุทฺธธมมานิ สวกายวากิจิตตวชฺรสถิตานี | ตจจ กายวากิจิตตํ น กามชาทฺตฺสเถตํ น
 รูปชาทฺตฺสเถตํ นารูปชาทฺตฺสเถตม | น จิตตํ กายสเถตํ น กายศฺจิจิตตสเถตส น วากิจิตตสเถตานิ น จิตตํ
 วากสเถตม | ตตทกสย เทโตะ? อากาศวตฺต สวภวศุทฺธตวาท |

อด เต สรวตถาคตาส สรวตถาคตกายวากิจิตตวชฺร ตถาคตเมวมมาหุ | สรวตถาคตธมมา
 ภควน กุตร สเถตาส กว วา สมภุตาส | วชฺรสตุตว อาห | สวกายวากิจิตตสเถตาส สวกายวากิจิตตสม
 ภุตาส | ภควนตส สรวตถาคตาอาหุ | สวกายวากิจิตตวชฺร กุตร สเถตม? อากาศสเถตม | อากาศ กุตร
 สเถตม? น กวจิต |

อด เต สรวพุทฺธโปธิสตุตวา อาศจฺรยปฺราปตา อทฺถุตปฺราปตาส สวจิตตธมตาวีหารี ฐ
 ยายสฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต สเถตานิ อภฺวณนินฺตี |

อิติ ศรีสรวตถาคตกายวากิจิตตฺรหสฺยาดิรหสฺเย คฺกุหฺยสมมาเช มหาคฺกุหฺยตฺนตฺรราช สรว
 จิตตสมยสารวชฺรสมภุตฺรนาม ปฏฺฐส ปณฺจทฺสเ ฐยายะ |

โษทตะ ปฏละ

สรวลัทธิมณฑลวชราภิสโพธิรนาม ปฏละ โษทตะ

อถ ภควนตะ สรวตถาคตาะ ปุณะ สมาชมาคมาย ภควนตํ สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรั
ตถาคตํ สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรูปไทรธเยษย สรวตถาคตรตนวชรูปชวายุไโหะ ปุชยามาสะ | อถ
ภควาน วชรปาณิสถาคตะ สรววชรมณฑลสิทธิสมยราชวยุหํ นาม สมานี สมานปทเยทํ วชรกายมณฑลํ
สรวพุธานํ สวกายวากิจิตตวชเรภโย นิสจายามาส |

อถาตะ สंपรวกษยามิ กายมณฑลมุตตมม |

จิตตวชรูปรตีกาศํ สรวมณฑลมุตตมม || 1 ||

โษทศหสตํ ปรุกุรวีต จตุรสรํ สุโสณน |

มณฑลํ สรวพุธานํ กายวชรูปรติชจิตม || 2 ||

ตสยาภยนตรตศจกรมาลิเชทวิธิวชรยา |

มุตราวชรูปทํ กุรยานมนตราณํ คุหยมุตตมม || 3 ||

มธเย ไวโรจนปทมโกษภยาทีน สมานิเชต |

กายวากิจิตตวชราครินํ สรวโกณเณ นิเวศเยต || 4 ||

โกธธาน สมานิเชทวาริ มหาพลปรากรมาน |

ปุชา กุรวีต มนตรโชน คุหยวชรูปรภาวิทาม || 5 ||

เอโษ ทิ สรวโกธธานํ สมโย ทุรติกรมะ |

อวศยเมว ทาทวยุ วิณมุตราหุย์ วิเศษตะ || 6 ||

เอโษ ทิ สรวมนตราณํ สมยะ กายวชริณาม |

|| สรวตถาคตกายมณฑลม ||

อถ ภควาน วชรปาณิสถาคตะ สรววาควชรสสมยเมชวยุหํ นาม สมานี สมานปทเยทํ
วาควชรมณฑลํ สวกายวากิจิตตวชเรภย อุทาชหาร |

อถาตะ สंपรวกษยามิ วาจมณฑลมุตตมม |

วิตตวชรูปรตีกาศํ สรวมณฑลมุตตมม || 7 ||

วีศติหสตํ ปรุกุรวีต จตุรสรํ วิชานตะ |

จตุษโกณํ จตุรทวารํ สุตระเยทวชรภาวินะ || 8 ||

สรววมณฑลปัท วากยวชรคุณาวหม |
 วชรธรมมหาราช วิทเวษมวตารเยต || 9 ||
 ตสย มชเย महाजरमालिखेत्प्रिमण्डलम् |
 สรวมุตฺรา समाเสน อาलिखेत्วิธิตตฺประ || 10 ||
 อมิตายูรมหามุทฺรํ ตสย มชเย นิเวศเยต |
 ตเทว วชรปทํ รมย์ สรวะษํ ปริกल्पเยต || 11 ||
 ปริศณุภู วิชาเนน กฤตฺวา มณฑลमुत्तमम् |
 कुह्यपुत्रं ततः कुर्यात्तै वृष्यन्ति वचरिणः || 12 ||
 विन्मुत्तरकुत्तरस्मये पुत्र्ये स्थितिर्वापयेत् |
 ऐषे हि स्रवपुत्रानां स्मये तृत्तिक्रमे || 13 ||
 || สรวตถาคตวามณฑลम् ||

อถ ภควาน วชรปาณิสถาคตตะ สมนตเมฆว्यूทํ นาม สมာธึ समाปทเยทํ ปรมคฺห
 ยมณฑลรหস্য สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศจายามาस |

ยสย วชรธราครสย มชเย ทิมพ์ สมालิखेत् ||
 ภเวนมณฑลปทํ ตสย กายวากจิตตคฺหยชม || 14 ||

อิติ ภควาน วชรปาณิสถาคตตะ สรววมณฑลจกรสมภवं นาม สมာธึ समाปทเยทํ
 สรววมณฑลกายวากจิตตคฺหยชํ สวกายวากจิตตวชเรภย อุทาชहार | ตโต มณฑลมนฺตรः || มนฺตราก
 ษรहतฺยसुตราक्षरปทานि ||

|| หุ โอึ อาะ ||

ปาตน์ วชรสุตฺรสย รชस्याปี นิปาตนม |
 न कार्थं मन्त्रस्तद्वेन कारयन् पोथितुल्लघः || 15 ||
 तस्मात्सम्यविधानोऽयं वदारय्य मन्त्रत्वेतान् |
 अधिष्ठानपत् ธิयात्वा मณฑलानां विकल्पन्म् || 16 ||
 वाโรजनमหาราชं लोचनां जावदारयेत् |
 गायमण्डलपत् รม्यं गायवचरकुण्वावम् || 17 ||
 वชรธรมमหาราชं स्रवम् जावदारयेत् |
 इत् १ तत्सรวमन्त्रानां रहस्यं प्रमसास्वत्तम् || 18 ||

วชรสตุตวมหาราชํ มามกึ° จาวตารเยต |

อิทํ ตตสรวมนตฺรณํ รหস্যํ ปฺรมาทภูตม || 19 ||

เอวํ กฤเตน สานนิจฺยํ สวยมเว มนึชินะ |

อาคตยํ คุหฺยปฺรมํ ลินฺนติ หริชานฺนิตาะ || 20 ||

อิตฺยาท จ |

กรตวฺยํ มนฺตรสฺสิทฺเต จ วชรคฺุหฺยํ มหาทภูตม |

อากฤชฺย โกรธฺราเชน สรวพฺุทฺธํ สตุ ปุชเยต || 21 ||

ตฺริกาลสมเย ปุชา ตฺริวชฺรามลวชฺริณะ |

กรตวฺยํ ตฺริวชฺรโยเคน มนฺตรสฺสิทฺธิปฺรวฺรตฺนม || อิติ || 22 ||

อิตฺยาท จ |

สรเวชาเมว มนฺตรณํ พลึ ททฺยานมมหาทภูตม |

วิณฺมุตรมํ สไตล์ จ ปญฺจมํ จิตฺตสมภวํ || 23 ||

ศุเกฺรณ สรวมนตฺรณํ ปฺราณนํ สมุทาทภูตม |

เอโช ทิ สมยเศฺรชฺโจ พุทฺโฑธิปฺรปฺุรเกะ || 24 ||

สุตฺรสฺย ปาตฺนมิทํ สวยมเว สมาจเรต |

ไวโรจฺนํ ปฺรภาวิทฺวา วชรสตุตฺวํ วิภาวเยต || 25 ||

อถวํ มฤตวชฺรชฺยํ คิษฺยํ วชฺรมหาทภูตม |

วิภาวเยตฺกรมปทํ สรวพฺุทฺธนิเชวิตม || 26 ||

ปญฺจพฺุทฺธมหาราชํ สุตฺรํ วชฺรคตํ นยเสต |

เอโช ทิ สรวพฺุทฺธณํ รหস্যํ ปฺรมาทภูตม || 27 ||

ปญฺจวิคฺติเกเทน รชฺสยาปี นิปาตฺนม |

อิทํ ตตสรววชฺรณํ รหস্যํ โโพธิมฺุตฺตมม || 28 ||

สรเวชาเมว มนฺตรณํ วชฺรทฺุการภาวนา |

กายวากจิตฺตสมฺยํ ปญฺจสฺถาเนชฺุ ภาวเยต || 29 ||

เอวํ กฤเตน สานนิจฺยํ ตฺริวชฺราราเกทฺยวชฺรชား |

กฺุรวนฺติ ภยสฺตฺรสฺตา วชรสตุตฺวสฺย อิมฺตะ || 30 ||

นฺยาสํ กลศวชฺรณํ มนฺตรตฺนตฺรณวิไตะ สมฤตม |

วชรสตัดว์ สมานิสถ์ กल्पเยต ทุถมพุทธิมาน ॥ 31 ॥
 โหม่ กุรวีต มนตรชณะ สรวสิทธิผลารณินะ |
 วิณมุตรมาส์ไตลาทไยราหุดี ปรีติปาทเยต ॥ 32 ॥
 ปุรณำ วชราหุติ ททยาต ตริวชราหุย์ سماจเรต |
 ศุกร์ วา อถวา วิชจามภิมนตรย วิชานตะ ॥ 33 ॥
 ภกษเยทวชรอยเคน เอว สิทธรุน ทุรลภา |
 กถวา วชรมหาคุหย์ รหสย์ สรววชริณาม ॥ 34 ॥
 สรียูปมนตรจเกรณ สติตาะ สดตวารถจรายา |
 ॥ ตเตรท สรววชรมณฑลมนตรารานรหสม ॥ 35 ॥
 หสดีมาส์ หยม่าส์ มหามาส์ จ ภกษเยต |
 ททยาทไว สรวมนตรานาเมว ทุษยนตี นายกาะ ॥ 36 ॥
 ปรีตยหิ วชรคิษยสย ทรศเยต มณฑล ทุชะ |
 วิณมุตรมาส์กถุเตยน วชรคหุยปเพน จ ॥ 37 ॥
 โอ้ การ์ สรวมนตรานำ ฐยาตวา ชวลตี ตตฤษณาต |
 อิตยาห จ ภควาน มหามนตรวชรวิทยาปุระชวชะระ |
 สารัน สรวสิทธินำ มหาสมยสารน ๖ |
 สารนีย ปรีตเนน พุทโธติมปี สวสม ॥ 38 ॥
 อนตรูธาน ฬล วีรย์ วชรากรษณมุตตม ๖ |
 สัตยเต มณฑลเส สรว ๖ กายวชรวโจ ยถา ๥ 39 ๥
 วิณมุตร ๖ มหามาส์ สมภาค ๖ การเยต |
 สรวสมปฏฐ สถาปย พุทโธะ สห จ ส่วเสต ๥ 40 ๥
 อิตยาห จ | ตเตรท สรวคหุยวชระกิงกรมมหาสาณปท ๖ รรม |
 ขวชรมธยคต ๖ จินเตต ๖ หีะ การ์ ๖ ขวาลสุปรภม |
 ขธาต สรวพุทโธสตุ ปรีปุรณ ๖ วิภาเวต |
 กายวากจิตตปท เตชะ ตตร มนเตร นิปาตเยต ๥ 41 ๥
 ตเตรท ๖ กายวากจิตตมนตรวชราธิชานปท ๖ |

๥ อาะ ๖ ๖ ๖ ๥

วชรปาณิมหาพิมพ์ ปทมปาณิมหาทนต์ม |

อปราชิตมหาพิมพ์ ธยาตวา คุณุยปทํ นยเสต || 42 ||

ตเตรทํ วชรคฺหุยปทม |

สุรยมณทลมธยสถมโกษภยํ วา ปรกल्पเยต |

อมิตายูรมหาพิมพ์ วชรไวโรจนํ ตถา |

โจทยเตท หฤทยเย สรวานํ ตีวรทุชฌมหาทนต์นํ || 43 ||

ตเตรทํ สรววชรหฤทยวชรสีโจทนม |

|| อํ ||

มหาศุโลรัมหาชโรรงกุสโรวิวิโรพโลละ |

โจทยเททวิธิวทวชรํ พุทธโพธิละ ปุริสธยติ || 44 ||

อิตยาท จ ||

ปรวเตชฺ จ รรมเยชฺ ทวีเปชฺ วิวิโรชฺ จ |

ปกษากยนตรปุณณน ธรรวํ พุทธตวมาปนุยต || 45 ||

ษฏตรีศตสุเมธุนํ ยาวนตะ ปรมานวละ |

ปรีวารคณาตสย สิชยนเต โพธิวชรินละ || 46 ||

ทศทิกสรวพุธานํ พุทธเกษตรานํ การเยต |

มธเย สวเทวตาพิมพ์ ธยาตวา วชรเรน ปาตเยต || 47 ||

อิตยาท จ |

ทวเยนทริยปรโยเคน ชุหุยาทนต์ํ พุชะ |

เอโซ ทิ สรวพุธานํ สมโย ทุริติกรมละ || 48 ||

ไวโรจนปรโยเคน ศิษย์ ตริวชรสมภวม |

อาะการํ กายวากจิตเต ธยาตวา วชรเรน คฤหยเต || 49 ||

วชรสตัดโว มหาราโช ไวโรจโน มหายศาะ |

กายวากจิตตสมยมธิชจัน ททาติ ทิ || 50 ||

ตเตรทํ มหามณทลปรเวศนวชรปทม |

|| อาะ ขํ วีร หุ ||

สรวยสมยกายวากิจิตตหฤทยมนตรวชโร'ยม | ตเตรท มหาวชราภิเชกคหุยชฌานรหสยม |

ชธาตุ สรวพทไธสตุ ปริปุรณ วิภาเวต |

วาทยคนธมหาเมไธรภาเวทวชโรศรตริเช || 51 ||

อิตยาห จ |

ตริวชรกายมนไตรสตุ สรชไปสตาทเวต วรตี |

อภิเชกั ตทา ตสย สวยเมว ททนต์ หิ || 52 ||

อลวา ภาเวต พุทธาน วชรสตตวสมาธินา |

กลศาน สมยาไครสตุ ธาริตาน ภาเวทพุช || 53 ||

วชรวไโรจัน จินเตต ศิษโย ทถมมตีสตทา |

นยาสั กุรวิต มนตรชณะ กายวากิจิตตวชริณะ || 54 ||

ตเตรท สรวาภิเชกรหสยั สรวาจารย์วาควชโรทริณม |

อภิเชกั มหาวชโร ไตรธาตุนมสภฤตม |

ททามิ สรวพุธานำ ตริคหุยาลยสมภวม || 55 ||

ตเตรท สรวาภิเชก มหาวชรปรารณาวีธีรหสยม |

โพธิวชเรณ พุทธานำ ยลา ทตโต มหามหะ |

มมาปี ตราณนารถาย ขวชราทยั ททาหิ เม || 56 ||

อภิเชกั ตทา ตสย ททยาต ปรัหุชญเจตสะ |

เทวตาพิมพโยเคน หฤทเย' ธิปตี นยเสต || 57 ||

มนตรากษรปทึ ทตตวา สมยั จ วิธานตะ |

ทรศเยนมณทลั ตสย วชรสิษยสย ธิมตะ || 58 ||

สมยั ศรวาเวทคหุยั สรวพทไธรทาหฤตม |

ปราณินศจ ตวยยา ฆาตยา วกตวยั จ มฤชา วจะ || 59 ||

อทตตั จ ตวยยา คราหุยั เสวนั โยชิตามปี |

อเนน วชรมารเคณ วชรสตตวาน ปรัจทเวต || 60 ||

เอโซ หิ สรวพุธานำ สมยะ ปรมศาศวตะ ||

อิตยาห จ |

มนตรั ททยาต ตทา ตสย มนตรโจทณภาชิไตะ || 61 ||

สมาธิ มนตรราชสย ทตตวา คุหย์ สมารเกต |
 ธรรม์ ศฤโณติ คามภีรยย์ พุทธรุณี จ ปราปฺนุยาต || 62 ||
 อิตฺยาห จ ภควาน มหาสมยวชฺรหาสะ | ตเตรทํ สรวกิงกรคฺุหยวชฺรหสยม |
 วชฺรสตตวมหาชณานํ วากยวชฺรธํ ตถา |
 กายวชฺรมหานยาไสะ กิงกรํ โจทเยตสทา || 63 ||
 ตเตรทํ วชฺรชณานจกรํ จตฺสะสมยปทม | สมยโจทหนํ สมยเปรณํ สมยมนตรณํ สมยพนธนํ

เจติ |

ชธาตุ วิมลํ ศุทฺธํ สรวธฺรมวิวชฺชิตม |
 กุรวนติ ปินฺชฺรฺเปณ ตริวชฺรธาตฺรฺปิณะ || 64 ||
 อิตฺยาห ภควาน สรวพุทฺโธกฺปฺโตร มหาวชฺรธระ |
 พุทฺธํ วา วชฺรสตตวํ วา ยทิจเณท วศมานิตุม |
 จินฺตเยทิทํ มหาคฺุหย์ ตริวชฺรธาครธํ มหต || 65 ||
 ขวชฺรมธยคตํ จินฺเตนฺมณชฺวชฺร มหาพลม |
 ปญฺจพาดฺนปฺรโยเคนม มุกฺฎาครํ ตํ สํสมเรต || 66 ||
 ปญฺจสธาเนชฺ มนฺตรชณะ กุรววชฺเรณ ปาตเยต |
 มุรฺจฉิตํ ภาวเยต ตฺรสตํ พาลพุทฺธิ มหายศาะ || 67 ||
 ปกฺษเมกมิทํ ธยานํ กรตวยํ คฺุหยโจทไนะ |
 รหสยํ สรวมนฺตรานํ คีตํ วชฺรารถพุทฺธินา || 68 ||
 ขวชฺรมธยคตํ จินฺเตทพุทฺธมณฺตลมฺตตมม |
 หุการวชฺรมนฺตราทโยะ ตริวชฺรทินํ ปฺรภาวเยต || 69 ||
 โอํ การํ จกฺษุรคตํ ธยาตวา ทฺรศเยต วิธานตะ |
 ปศฺเยต สรวมนฺตรานํ พิมพ์ ตฺริกายวชฺริณาม || 70 ||
 กษฺุตตถุษาทโยธฺรมหาเกลฺไศริทํ โยคํ วิจินฺตเยต |
 นศฺยนติ สรวทฺุชานิ จิตตวชฺรวโจ ยถา || 71 ||
 ไวโรจนมมหาพิมพ์ ธยาตวา สรวารถสมปทม |
 วํการํ วกฺตฺรคตํ ธยาตวา โอํ การํ ชีหฺวาคํ นยเสต || 72 ||
 อาลยํ สรวภกฺษยานํ จินฺตตามณฺวิภูชิตม |

สรวทุษุขหรี ศานต์ ชุณานวชรรปฐาวิทม || 73 ||

อิตยาห ภควาน จินตามณิวชระ | อถ ภควาน วชรรปานิสุตถาคตะ มหาวีรวชรด
ถาคต์ วชรรภานาวชรรปฐาคร์ วาควชเรภโย นิสจายามาส |

|| วีระ ||

ขวชรรมธยคต์ จินเตตพุทฐมณฐลสุปรภม |

ตริวชรรกายโยเคน นิษุปาทยะห์ วิจินตเยต || 74 ||

สรवालงการสมปฐุณั ปิตั วชรวิชฎมภิตม |

ชฎามุภุฎฐร์ ศานต์ ธยาตวา สรวุ สมารเกต || 75 ||

|| วีรวชโรรมิมาลา นาม สมาริเช ||

อถ ภควาน วชรรชระ สมณตนิรุโฆษวชร์ นาม สมาริ สมารปทยะห์ มหาวชรรภานापัท สว
กายวากจิตตวชเรภโย นิสจายามาส |

|| จู ||

ขวชรรมธยคต์ จินเตตสุธูรมณฐลมุตตมม |

พุทฐเมฆาน วิธานน ตริวชรรตมา มหายศะ || 76 ||

ปาตน์ กายวากจิตเต จุนทวชริ วิภาวเยต |

สรवालงการสมปฐุณำ สิตวธรณำ วิภาวเยต || 77 ||

วชรสตตวมหาราช ธยาตวา มนตรปัท นยเสต |

|| วชรรศมิชฎานสมยั นาม สมาริเช || 78 ||

อถ ภควาน วชรรปานิสุตถาคตะ สรวาศาวชรรสมโภคั นาม สมาริ สมารปทยะห์ สมาริวิช
รณยั สวกายวากจิตตวชเรภโย นิสจายามาส ||

|| ชั ||

ขวชรรมธยคต์ จินเตตพุทฐมณฐลมุตตมม |

สรวพุทฐาน วิธานน ปาตเยทวชรรภาวไนะ || 79 ||

นิษุปาทยะนมหายภษั ชมภลั ทรวยสาธกม |

ยภษรุปรุธร์ ศานต์ ชฎามุภุฎฐวชริณม || 80 ||

ปลงจพุทฐาน วิธานน ปลงจสฎาเนษุ ภาวเยต |

วชรรามถุโตทกั ตสย ทพยาทฐยานปเท สฎิตะ || 81 ||

วชรสตัดว์ วิชานน มุกฺเฏ ตสย จินตเยต |

เอวํ ตุชยติ ยเกชนโทร ชมภเลนโทร มหาทฺยติะ || 82 ||

|| วชรสมยทรวยารานเกตุศรีรนาม สมာธิะ ||

อถ ภควาน วชรปาณิสตถาคโต วชรกาโมปโภคศรียํ นาม สมาธิํ समाปทเยทํ สรวยภฺษิณิ
สมยวชรปทํ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศฺจารยามาส |

|| กษี ||

ขวชรธาตุมธยสถํ จตุรสุริํ สุโศภนम् |

จตุรตนมยํ สรวํ ปุชฺปนคฺชนสมากุลม || 83 ||

ขธาตु สรวยภฺษิณเอยะ ปริปุรณํ วิจินตเยต |

ทฤทยมนตรปทํ ธยาดวา วชรโยคํ สมารเกต || 84 ||

|| สรวยภฺษิณิสมาตวิหารภาวนาชรโร นาม สมาธิะ ||

อถ ภควาน วชรปาณิสตถาคตะ สรวพุทฺธมนตรสิทฺธิวิชฺฌมภิตวชฺรํ นาม สมาธิํ समाปท
เยมํ หินสิทฺธิํ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศฺจารยามาส |

กายวากจิตตสสิทฺธา พุทฺธรูปธรรปฺรภาะ |

ชามพฺพนทปฺรภาการา หินสิทฺธิสมาศฺริตาะ || 85 ||

อนฺตรทฺธานาทิสสิทฺธา ภาเวทวชรธระ ปฺรภะ |

ยภฺษราชาทิสสิทฺธา ภาเวทวิทฺยาธระ ปฺรภะ || 86 ||

ตเตรมานิ สรววชรสิทฺธิรูปคฺุหฺยมนตรสิทฺธินิ |

สรวาณิ จารุรูปาณิ มนตรสิทฺธิมนิชิเตะ |

ปรีณยนติ ทฺรศเนน โลกธาตु สมนตตะ || 87 ||

อุชฺณิษะ สรวสิทฺธิณา ภาเวจจินตามณิปฺรภะ |

พุทฺธโพธิกรํ เศรฺษจํ พุทฺธวชรปฺรภาวิทม || 88 ||

อิตฺยาท ภควาน สรวาศาปริปุรกวชฺระ |

อถ ภควาน วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ สรวตถาคตกายวากจิตตวชฺรวิทฺยาจฺจ
สมาทานจฺรยํ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศฺจารยามาส |

กายวากจิตตวชฺรณํ กายวากจิตตภาวนม |

สรวูเปณฺว ตตการยเมว สิทฺธิรวาปฺยเต || 89 ||

ตเตรท์ สวกายวากิจิตตวิทยาวรตม |
 ชฎามุกุฏธร์ พิมพ์ สิตวรณนิภ มหต |
 การเยต วิธิต สรว มนตรสัวรสัวฤตม || 90 ||
 โษทศาทพิทิก้า คฤหย สรวาลงการภูษิตาม |
 จารุวฤตร้า วิศาลากุษี ปราย วิทยาวรต จเรต || 91 ||
 โลจนापทสโภคี วชรจिหร์ तु ग्वायेत |
 มุทรามนตรวิธานโษถ มนตรตนตรสุคิกษิตาม || 92 ||
 การเยตตาถาคตี ภารย้า พุทโพธิปริตษิตาม |
 คุหยปูชา ปรกรูวิต จตเสสัธย มหาวรตี || 93 ||
 กนทมูลลไละ สรว โภชย ภกษย समाजरेत |
 เอว พุโธ ภเวจฉริษร์ มหาชณาโนทธี ปรภุ || 94 ||
 ษณมาเสโนว ตตสรว ปรายปญยาต นาตร สัศย || อิติ ||
 ปรสวทรณ นิตย ษานัน จ มหาทฤตม || 95 ||
 ราวชวรปท คูปต์ อิท สัวรสัวฤตม |
 ราวชวรางกุศी ภารย้า माम् किं कुणमेखलाम् || 96 ||
 ราวชวराक्रजित्तेभ्य ओत् पुच्यति स्रवणा |
 स्वमुत्रा वा' एवा जिनतेत्थयानं त्रयक्षरवचरिणाम् || 97 ||
 प्लजपुत्राक्ष स्रवणमः परिणते नात्र सॅस्ये |
 वने भिक्षां गुरमेननित्यं साठ्ठो त्ठत्तनित्तय्ये || 98 ||
 त्तनति ग्यसॅत्रस्ता गोचन् तिव्यमन्तित्तम् |
 अतिग्रमेत्थति वचरात्तमा नात् वचराक्षरं ग्वेत || 99 ||
 सुरी नात् महयक्षिमसुरी मानुषिमपि |
 ปราย วิทยาวรต การยั ตริวชวรชณานเสวิตม || 100 ||
 อิท ตตสรวมนตราน้า คุหย ตตตว महानयम् |
 ตริวชวรชณานสมภูต พุทโพธิปริเวศกม || 101 ||
 อิตยาท ภควาน สรวตถาคตวิทยาวรตสมยตตตวชระ |

อิติ ศรีสรวตถาคตกายวากิจิตรหस्याตริหสเย कुह्यसमाचे महाकुह्यतनुरराचे स्रुव
सिधिमण्डलवचरागिसमपोठिरुनाम पणुळे षोठोठो' ढयाये ॥

สप्तทศะ ปฏละ

สรวตถาคตสมยสมพรวชราธิษฐานปฏละ สप्तทศะ

อถ ภควนตะ สรวตถาคตตะ ปุณะ สฆาฆมาคมย ภควนตํ สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรั
ตถาคตมเนน สโตตตราเชนาธเยชิตวณตะ |

อโกษภยวชร มหาชณาน วชรรธาตุ มหาพุช |

ตริมณทล ตริวชราคร โฆษวชร นโม' สตุ เต || 1 ||

ไวโรจน มหาศุทว วชรรคานต มหารต |

ปรกฤติปรภาสวราน ฐรมาน เทศวชร นโม' สตุ เต || 2 ||

รตนราชสุคัมภีรย ขวชราภาศนิรมล |

สวภาวศุทนิรลป กายวชร นโม' สตุ เต || 3 ||

วชรมิตมหาราช นิรวิกลป ขวชรรชฤก |

ราคปารมิตาปรูปต ภาษวชร นโม' สตุ || 4 ||

อโมฆวชร สมพุท สรวาศาปริปุรก |

ศุทสวภาวสภูต วชรสตตว นโม' สตุ เต || 5 ||

เอภี สโตตรปไทะ ศานไตะ สรวพุทปรโจทิตะ |

สัสตุยาทวชรสโภคาคโตโส' ปี วชรสโม ภเวต || 6 ||

อถ วชรรธะ ศาสตา สรวพุธานุกมปกะ |

วชรรคหยปทํ ศุทธํ วาควชรั สมุทธีรยต || 7 ||

อโห ทิ สรวพุธานำ ฐรมธาคู มหาภษรม |

ปรกฤติปรภาสวรั ศุทธํ ขธาตุมิว นิรมลม || อิติ || 8 ||

อถ วชรรปาณิะ สรวตถาคตธาธิปติริทํ สรวพุททกายวชรรสมยํ สวกายวากิจิตตวชเรภโย นิศ
จายามาส ||

สมยจตุษฏยํ รกษยํ พุทไธรรชณาโนทธิปรโภกะ |

มหมำสํ สทา ภกษยมิทํ สมยมุตตมม || 9 ||

อถ วชรรปาณิะ สรวตถาคตธาธิปติริทํ สรวพุททวาควชรรสมยํ สวกายวากิจิตตวชเรภโย นิศ
จายามาส |

สมัยจตุษฏ์ รักษย์ วากยวชมมหาษไระ |

วิณมุตร์ จ สทา ภกษย์มัท คุหย์ มหาทฤตม || 10 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาทิปติริทํ วชรธรรจิตตวชรสมย์ สวกายวากจิตตวชรภโย นิศ-
จายยามาส ||

สมัยจตุษฏ์ รักษย์ วชรสตัดไวรมทรทธีโกะ |

รุธิร์ ศุกรส์ยุกต์ สทา ภกษย์ ทฤทวรไตะ || 11 ||

กายวากจิตตวชรณาม สมโย' ยัมมหาทฤต |

ศาศวตํ สรวพุทธานํ สรักษโย วชรธาริเกะ || 12 ||

ยศเจมํ สมย์ รกษทวชรสตัดไว มหาทฤต |

กายวากจิตตคตํ ตสย พุทโธ ภวติ ตตกษณาต || 13 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาทิปติะ ปรดเยกพุทสมยวชรํ สวกายวากจิตตวชรภโย นิศ-
จายยามาส |

เทศนา กายิกิ เตชะ กายวชรปรัติษจิตา |

สตัดวาวตารณํ ศีลสมยะ ปรมศาศวต | || 14 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาทิปติะ ศรววักศิกษสมย์ สวกายวากจิตตวชรภโย นิศจายา
มาส |

ทศกุศลานํ กรมปลานํ กุรวนติ ชณานวรัชิตา |

หีนานิมุกติกาสสรว สมโย' ยัมมหาทฤต | || 15 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาทิปติพรหมสมย์ สวกายวากจิตตภโย นิศจายยามาส |

โมหมาเตรณ ยตกรม กโรติ ภยไกรวม |

พุทโธปรีเณตารํ ภวเต กายวชรตา || 16 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาทิปติะ รุทรสมย์ สวกายวากจิตตภโย นิศจายยามาส |

ไตรธาทุกสถิตํ สรวามจคณา สุตวิหุลาม |

กามเยทวิวิโรธภาไวะ สมยะ ปรมาทฤต | || 17 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาทิปติะ วิษณุสมย์ สวกายวากจิตตวชรภโย นิศจายยามาส ||

ยวานตนะ สตตวสํภูตนะ ตริวชราภทยส์สธิตา |

มารเยทธานวชรณ วชรธามปี สวยม || 18 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ ตริวชฺรสมย์ สุวกายวากิจิตเตภโย นิศจายามาส ||

กายวชฺโร ภเวท พุรหฺมา วาควชฺรสตุ มหเสวระ |

จิตตวชฺรโร ราชา ไสว วิษณฺรุมหฺรธิกะ || 19 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ สรวยกุชยภฺษิณี สมย์ สุวกายวากิจิตตวชฺเรภโย นิศ-
จายามาส ||

อสุภฺกปิศิตาหารา นิตยํ กามปราละ สตรียะ |

อาราธเยนมหาวชฺรสมโยเรภฺริทฺรสาไทะ || 20 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ สรวกุชเคนทรราชาธิสมย์ สุวกายวากิจิตตวชฺเรภโย
นิศจายามาส ||

ไปศุณฺยภฺษิรีตาทหาราละ กามคณฺขปราศจ ตาละ |

สาธเยตสมโยเรภฺรินฺยถา กุสิศฺยเต ฐรุม || 21 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติสฺรฺรณฺยาสมย์ สุวกายวากิจิตตวชฺเรภโย นิศจายามาส ||

กรูรา มานภฺรกรานฺตา คณฺขปฺชโปปโกชชะ |

สมโย วชฺรปาตฺราลีชะ ทฺรฺทานฺตา วชฺรโรวระ || 22 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ รากษสฺสรีสมย์ สุวกายวากิจิตตวชฺเรภโย นิศจายา
มาส ||

กปาลาสฺถิฐูปไตลวสยา ปรีณนํ มหต |

สมยะ สรวภูตานิ ปวิโตร' ยํ มหารุกฺกต || 23 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ สรววชฺรทากินีสมย์ สุวกายวากิจิตตวชฺเรภโย นิศจายา-
ยามาส |

วิณฺมุตฺรฐิรี ภเกชต มทยาทีศจ ปิเพต สทา |

วชฺรทากินีโยเคน มารเยต ปทลภฺษเณชะ || 24 ||

สวภาเวโนว สํภูตา วิจฺรณฺติ ตริธาตฺเก |

อาจเรตสมย์ กฤตสนํ สรวสฺตตฺวทีไตชินา || 25 ||

สรวไตฺรธาตฺกสมยสมวสฺรโณ นาม สมาริชะ |

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ กายสิทฺธิสมยวชฺร กายวากิจิตตวชฺเรภโย นิศจายา
มาส ||

กายิกั ตริวีธั สรวุ การเยทวชรสมภวม |

พุทการยกรั นิตยั สดตวธาโตะ สมณฑตะ || 26 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาทิปติรวากสิทธิสมยวชรุ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิจจารยามา
มาส ||

วากยกรมกฤตั กฤตสนั ไตรโลกยามลมนทลม |

วากสิทธิปทรมโย' ยั สมโย ทุรติกรมะ || 27 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาทิปติฉะ จิตตสิทธิวิชรสมยั สวกายวากจิตตวชเรภโย นิจจารยามา
มาส ||

มโนวชรมยั สรวุ ภาวเยท ทถตวชรธฤก |

เอโซ ทิ สมยฉะ โปรกตะ ตริวชราภายวชรินนาม || 28 ||

อิตยาท ภควาน สมณฑภโทร วชรสตัดฉะ |

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาทิปติฉะ สรวมนตรวชรสารสมยั สวกายวากจิตตวชเรภโย นิจ
จารยามาสา ||

พุทธาัจฉ จ โพิธิตตวาศจ ปรัตเยกศรารวากัสตถา |

กายวากจิตตสโยไครวนทยน นาศมาปนุยาต || 29 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาทิปติฉะ สรวตถาคตกายวากจิตตวชรธยานสมยั สวกายวาก
จิตตวชเรภโย นิจจารยามาสา ||

วชรสตัดวสย สรวตตร กายวากจิตตมณฑล |

ธยานั ตริวชรโยเคน ธยาดวยั มนตรชาปินา || 30 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาทิปติฉะ สรวมนตรวชรสารณสมยสมพริ สวกายวากจิตตวชเรภ
โย นิจจารยามาสา ||

สตัดวธาตु समाเสน ธยานวชรธเรน โจทเยต |

ตริวชรวนทนาศรารุยฉะ สมโยวชรสมภวะ || 31 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาทิปติฉะ เสवासานโนปสาธนมหาสาธณสมยสมพริ สวกายวาก
จิตตวชเรภโย นิจจารยามาสา ||

ชธาตु วิณมุตรวชรธเรน ปริปุรณั วิจินตเยต |

ททยาตु ตรियชวพุทเธภยฉะ สมยฉะ ปรมศาศวตะ || 32 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ สรววชุกรานตรธานสมย์ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศ
จารยามาส ||

กามเขตปฏิบัติหิ น วชรี จตุะสนธย์ ยโถตตมม |

ทรวุย์ โจบพเรนนิตย์ สมโย วชรปุรกะ || 33 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ ขวิทยาธ รสมย์ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศจารยา
มาส ||

กายวากจิตตวชราณำ มุกฏ ญยาน วิจินตเขต |

ตริวชรสมีเยะ สรวไวะ กรุทไธเรเชตุน ศกยเต || 34 ||

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ สรวมนตรธาภิกรมิกสมย์ สวกายวากจิตตวชเรภโย
นิศจารยามาส ||

ภขเน กายวชรสย พหิรชรสย จ |

วชรสไรมะ สทา การยา สูโตรทฐาฏวธิกรिया || 35 ||

อิตยาห ภควาน สรวภาวศุทชวชระ |

อล วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ สรววชรสรวกายวากจิตตทฤททวชรสมตำ วิจินตย
ตุษณิมภูต ||

อล ขลวนภิลाप्यानภิลापยพุทธเกษตรสมุระปรมาณุระชะสมา โพธิสตัดวา มหาสตัดวา
สรวตถาคตาน ปณิปโตโยวมาหะ | กิมย์ ภควาน สรวตถาคตาธิปติรวชรสระ สรวตถาคต
โพธิสตัดวประชนมณฑลมธเย ตูษณิมภาเวนาธิवासติ |

อล ภควาน สรวตถาคตาธิปติสदान สรวโพธิสตัดวาเนวมาห | กายวากจิตตวชรา
นุปลพิสรวภาวภษรปหิ กุลปุตรา อย์ สรวตถาคตกายวากจิตตวชราธิปติะ นิศสรวภาวภษรปหิ วิจารย
ตุษณี วยวสทธิตะ ||

อสย จ กุลปุตระ สรวตถาคตาธิปเตะ จินตยา เอตทภูต ||

กายาภษรมนุตปนน์ วากจิตตปทลภษณม |

ขวชรสกลปนาภูต มีถยาสัครหสัครหม || อิติ || 36 ||

อล มณชุศรีปรมฺฆา มหาโพธิสตัดวา ตานสรวตถาคตาเนวมาหะ | มา ภควนตะ สรวต
ถาคตา วาควชรสปหิ มีถยาสมุทเยน กลปยถ | ตตทสุมาทเอโตะ | สรวตถาคตวชรสธาตุษววจริตคตานุคติ
โก' ย สรวตถาคตกายวากจิตตวชราธิปติะ | ตตทสุมาทเอโตะ | สนติ พรหมาทยา มหาโพธิสตัดวา

มหาภิขลาชุลานส์ปราปตาดะ สรวธรมลक्षणสรวภาวมชานนต เอว วิกลปนติ || กิมย สรวตถาคตม
 หาวชราตมา สรวตถาคตธรมวชรดตตวมนภิขลาช คุหยาภษร์ นิรทศตีติ |

อถ ภควนตชะ สรวตถาคตาสถาน โโพธิสตัดวาเนวมาหุชะ | ติชชนตฺ ตาวตฺ ภวนโต มหา
 โโพธิสตัดวา วยมปี สรวตถาคตกายวากิจิตตวชระคุหยาภษร์ ปราปย กายวากิจิตโตโพธิ น ชานิมเห |
 ตตกสมาทุเอโตชะ | นิชะสรวภาวภษรสม ภุต อนุตปาทวชราภสิโพธิรยวณตชะ กุลปุตฺรชะ สตตวาช
 สตตวาส์ครเหณ ส์คฤทิตาชะ สรวเว เต โโพธิปรติชฺจิตาชะ พุทฺธวชระชะ | ตตกสมาทุเอโตชะ | กายวาก
 จิตตวชระชุลานปราปตา พตามี สตตวาสตริกายวชระธรมตามุปาทาย |

อถ วชระปานิชะ สรวตถาคตกายวากิจิตตวชระอิปติสถาน สรวตถาคตโโพธิสตัดวาศุโจวมมาห
 ||

สรวภาวศุทฺธไนรตมเย ธรมชานูนิรลเย |
 กลปนา วชระสมภุตาค คียเต น จ คียเต || 37 ||

อถ ภควนตชะ สรวตถาคตภาควนตัมมหาวชระปานิชะ สรวตถาคตสรวามินี นมสภฤตฺโยวมา
 หุชะ | กุต อิมานี ภควน สรวตถาคตกายวากิจิตตวชระสิทฺธิณี สมวสรนติ? กว วา ปรติชฺจิตานี?

สรวตถาคตอิปติวชระชะ ปราท | สรวกายวากิจิตตวชระสมตาสนตानวชระปรติชฺจิตานี
 ภควนตชะ สรวตถาคตชะ สรวสิทฺธิณี สรววชระชุลานานี สรว วยวต ไตรธาคุมิติ |

สรวตถาคตชะ โปรจชะ | สรวตถาคตกายวากิจิตตวชระสิทฺธิณี สรว ไตรธาคุํ จ ภควน กุตร
 สติตม? สรวตถาคตชุลานอิปติชะ ปราท | อากาศาคุปรติชฺจิตานี ภควนตชะ สรวตถาคตชะ สรวต
 ถาคตกายวากิจิตตวชระสิทฺธิณี สรว ไตรธาคุํ จ | สรวตถาคตชะ โปรจชะ | อากาศ ภควน กุตร สติตม?
 วชระชะ โปรจชะ (โปรวาจ) | น กวจิต |

อถ เต สรวตถาคตโโพธิสตัดวา อาศจรายปราปตา อทภุตปราปตา อิม ธรมโฆษฆการุชะ |

อโห วชระ อโห วชระ อโห วชระสย เทศนา |
 ยตร น กายวากิจิตตฺ ตตร รูป วิภวายเต || 38 ||

อถ วชระชะ ศาสตา สรวพุทฺธนมสภฤตชะ |
 ตริวชระครโย มหาคราครยสตริวชระ ปรเมศวระชะ || 39 ||

ภาชเต สรวสิทฺธิเนา วิทยาปุรุษภวานาม |
 ขวชระชานุมชยสถ ภาวเยทพุทฺธมณทลม || 40 ||

กายวชระ ปรภาวิตวา วชระ มุรฺธนี ปรภาวเยต |

ตรีมุข ตรีกายสมภูต วิสสุรนต์ วิจินตเยต || 41 ||

วชรจกรธร ธยาตวา ศีฆร์ โพธิมวาปญฺยาต |

กุลเกเทน สรวะชามิที คุหฺย วิจินตเยต |

อนยถา ภาวนา เตษํ สิทธิธรวาติ โนตตมา || 42 ||

อิตยาห จ ภควาน วิทยาปุชฺวชฺรคฺหฺยะ ||

ธาดุภูตํ มหาราชณี ปรีณยนตี วิจินตเยต |

เอวํ ตฺชฺยนตี เต วุชฺษภาะ วชฺรกายตริลฺกษณเภา || 43 ||

ยศฺเจทํ ภาวเยตคฺคฺจิทโพธิสฺตตฺโว มหายศเภา |

ตรีกายสิทธิมาปฺโนตี สปฺตาเหน มหาทฺยฺติเภา || 44 ||

อถ ภควาน วชฺรปาณิเภา สรวตถาคตฺธาธิปติเภา ปุณฺรปปี กายวากจิตตวชฺรสมฺมจฺยคฺหฺยรหฺสยํ สว
กายวากจิตตวชฺรเภาโย นิศฺจารยามาส |

กายวากจิตตสมฺมํ มหามุทฺรารถกฺลปนาม |

ภาวเยทฺวิวิทฺสรวาน กษณาทฺพุทฺธตวมาปญฺยาต || 45 ||

อถ วชฺรปาณิเภา สรวตถาคตฺธาธิปติเภา ปุณฺรปปี สรวสวทกกายวากจิตตวชฺรเภาโย นิศฺจารยามาส

||

หสฺตมฺุทฺรํ น พฺธนียาต ยทิจฺเจตฺสิทธิมฺุตตมาม |

สมยเภา สรวมนตฺรณํ นาทิกฺรมโย ชิโนรปปี || 46 ||

อถ วชฺรปาณิเภา สรวตถาคตฺธาธิปติเภา ปุณฺรปปี สรวพุทฺธสมฺมํ สวกายวากจิตตวชฺรเภาโย นิศฺจาร
ยามาส ||

วิณฺมุตฺรศฺุกรกตํ นํ ชุคฺุปสํ ไนว การเยต |

ภกฺษเยทฺวิธินา นิตยมิที คุหฺยํ ตฺริวชฺรชม || 47 ||

อถ วชฺรปาณิเภา สรวตถาคตฺธาธิปติเภา ปุณฺรปปี วาควชฺรสมฺมํ สวกายวากจิตตวชฺรเภาโย นิศ
จารยามาส ||

ไตรธฺาตฺุภเภา รมเย ยาวนตโย โยชิตเภา สมฺฤตเภา |

กามเยทฺวิวิทฺ สรวา วาควชฺไรเรน ชุคฺุปสยเต || 48 ||

อถ วชฺรปาณิเภา สรวตถาคตฺธาธิปติเภา ปุณฺรปปี จิตตวชฺรสมฺมํ สวกายวากจิตตวชฺรเภาโย นิศฺจาร
ยามาส ||

ยวานตะ สรวสมยาสดริวชรวงายส์สถิตาะ |

ปรีณยนต์ิ วชรสมโยะ จิตตวชร์ น ชุคฺปสเยต || 49 ||

อิตยาห ภควาน ตริวชรสมยะ | อถ วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ ปุณฺรปิ สรวตถาคต
คฺหยวชร์ สวกายวากจิตตวชเรภโย นิศฺจารยามาส |

ปญฺจสฺกนธะ สมาสเนน ปญฺจพฺพธะ ปฺรกีรติตาทะ |

วชร-อายตฺนानเยว โปธิสฺตตฺวาครฺยมณฺทลมิติ || 50 ||

อถ วชรปาณิะ สรวตถาคตาธิปติะ ปุณฺรปิ ไตรธาคฺก สฺมฺจยวชร์ สวกายวากจิตตวชเรภ
โย นิศฺจารยามาส |

ปฤถิวิ โลจนา ขยาตา อพฺธาตฺรมาภิ สฺมฤตา |

ปาณฺชราขยา ภเวตเตโช วายุสฺตารา ปฺรกีรติตา || 51 ||

ขวชฺรธาตฺสมยะ สิว วชรธระ สฺมฤตตะ |

อิตยาห ภควาน สรวตถาคตภฺวเนศฺวโร มหาวชรสฺตตฺวะ | อถ ภควาน สรวตถาคต
กายวากจิตตวชรสฺตถาคตะ สรวตถาคตสมตฺตาวิหารัง นาม สฺมาธิ สฺมาปฺนนะ | สฺมาปฺทฺย จ สรวต
ถาคตปฺรชฺนมนฺทลมวโลกฺย ตฺฐณฺนิมฺฤตฺ |

อถ ชฺลฺ ไมเตรโย โปธิสฺตตฺโว มหาสฺตตฺโว สรวตถาคตฺวาน ปฺรณิพฺตโยวมาห | สรวต
ถาคตกายวากจิตตวชรคฺหยสฺมาซาภิชฺกิตฺ ภควาน วชรอาจรยะ สรวตถาคตฺเตะ สรวโปธิสฺตตฺไวศฺจ กถํ
ทฺรชฺฐวยะ ? สรวตถาคตฺตาะ ปฺราหุะ | โปธิจิตฺโต วชร อิว กุลปฺุตฺร สรวตถาคตฺเตะ สรวโปธิสฺตตฺไวศฺจ
ทฺรชฺฐวยะ | ตตฺกสฺมาทฺเธตฺเต? โปธิจิตฺตควาจรยควาทฺวยเมตทฺทไวธฺการม | ยาวตฺ กุลปฺุตฺร สํเกษ
เปณ กถยามะ | ยาวนฺโต ทศทิกฺโลกธาตฺฐุ พฺพธาตฺจ โปธิสฺตตฺวาตฺจ ตฺิชฺจณฺติ ธฺริยณฺติ ยาปยณฺติ จ, สรว
เต ตฺริชฺกาลมาคตฺย ตมาจาร์ยํ สรวตถาคตฺปฺุชาภิะ สํปฺุชย สวสวพฺพทฺษเกษตฺรํ ปุณฺรปิ ปฺรกรฺรามณฺติ, เหวํ จ
วาควชฺรภาษรปทํ นิศฺจารยณฺติ | ปิตาสฺมาภํ สรวตถาคตฺตานํ มาตาสฺมาภํ สรวตถาคตฺตานาม | ตพฺยถาปี
นาม กุลปฺุตฺร ยาวนฺโต พฺพธา ภควนฺโต ทศสฺ ทิกฺษุ วิหฺรณฺติ เตชํ จ พฺพธานํ ภควตํ ยาวตฺ กายวาก
จิตตวชรชะ ปุณฺยสฺกนธะ ส จ ปุณฺยสฺกนธ อาจารย์สโยว โรมกุปฺาครวิเว วิศิษฺยเต | ตตฺกสยฺ เทตฺเต?
โปธิจิตฺตํ กุลปฺุตฺร สรวพฺพทฺษชฺวานานํ สารณฺตมฺตปตฺติณฺตํ ยาวตฺ สรวชฺลชฺวานาภฺรมิติ |

อถ ชฺลฺ ไมเตรโย โปธิสฺตตฺโว มหาสฺตตฺโว ภิตะ สนฺตรสฺตมานสฺสตฺฐณฺนิมฺฤตฺ |

อถ ชฺลฺ อโกษภยสฺตถาคโต รตฺนเกตฺสฺตถาคโต' มิตายุสฺตถาคโต' โมฆสิทฺธิสฺตถาคโต' ไวโร
จฺนสฺตถาคตะ สรวธฺรสมสิทฺธิสฺมยาลมพฺนวชร์ นาม สฺมาธิ สฺมาปฺทโยตฺวาน สรวโปธิสฺตตฺวานามนฺทรยเต

สม | ศฤณวนตฺ ภควนตสฺ สรวโฬิสตตวาทสฺ เย'ปี เต ทศสุ ธิกุชฺ ฟูทธา ภควนตสฺ ตรียาธวชฺรชฌานสํกฺ
 ตาสฺเต' ปี สรวเ คุหฺยสมามาธาภิชิคฺตมาจารยมาคตฺย ปุชฺยนตี นมสฺกุรฺวณตี จ | ตตฺกสฺมาทฺเฮโตะ? ศาส
 ตา สรวฟูทฺโฬิสตตวนํ สรวตถาคตานํ จ ส เอว ภควานฺ มหาวชฺรธระ สรวฟูทฺชฌานาธิปัตติริติ |
 อถ เต สรวเ มหาโฬิสตตวาทสฺ ตานฺ สรวตถาคตาเนวมาหุหฺ | สรวตถาคตภาวากิจิตตสิทฺธินํ ภควนตสฺ
 กุตร สฺถิตานํ กุว วา สํกฺุทานํ? สรวตถาคตาชฺ ปราราหุหฺ | ตรีภายคุหฺย สรวตถาคตภาวากิจิตตํ วชฺรา
 จารยสย ภาวากิจิตตวชฺเร สฺถิตมฺ | มหาโฬิสตตวา อาหุหฺ | ภาวากิจิตตคุหฺยวชฺรํ กุตร สฺถิตม?
 สรวตถาคตาชฺ ปราราหุหฺ | อากาศเ สฺถิตมฺ | มหาโฬิสตตวาทสฺ ปราราหุหฺ | อากาศํ กุตร สฺถิตม? สรวต
 ถาคตาชฺ ปราราหุหฺ | น กุวจิต | อถ เต มหาโฬิสตตวา อาศฺจรัยปราราปตา อทฺกุตฺปราราปตาชฺ คุษณํ สฺถิตา
 อภูวน |

อถ ภควานฺ วชฺรปานิสฺตถาคตสฺ สรวตถาคตภาวากิจิตตคุหฺยวชฺรสมอาธเรวฺยฺตถาย สรวต
 ถาคตานฺ สรวโฬิสตตวาทฺสจามนฺตรยเต สม | ศฤณวนตฺ ภควนตสฺ สรวตถาคตาชฺ สรวโฬิสตตวาทฺสจ
 สรวตถาคต โฬิสตตวสํภวชฺรํ นาม มหามณฺฑลมฺ |

อถ ชลฺ สรวตถาคตา โฬิสตตวาทฺสจ กฺฤตาณชฺลิปฺภูมา ภควนตํ วชฺรธระเมวมาหุหฺ | เทศยตุ
 ภควานฺ เทศยตุ สฺคโต มหามณฺฑลมิติ |

ขธาตุมชฺยคตํ จินเตจจตุรสรํ สฺคโศภาม |

ฟูทฺธมณฺฑลโยเคน ธานวชฺรํ ปรุจาทเยต || 52 ||

วชฺรมณฺฑลธยานเณน อาสนํ สรวจฺกริ ณาณ |

ปุชฺชา เตเนว วิธินา กุรฺวตีต มติมานฺ สทา || 53 ||

อาจารย์ ฟูทฺเทธ ธานตวาท อภิเชคํ สมารเภาต |

ขธาตฺ สรวฟูทฺไธสฺตฺ ปรึปุรฺณํ วิจินตเยต || 54 ||

ปาดเยทฺวิธิวตฺ สรวานฺ อภิเชกปฺไทสฺริภิห |

อนเณ โฬธิมาปโนติ สรวสฺตตวาทิไตชฺณีณม ||

สิทฺธยตี ภาวากิจิตตํ สรวสิทฺธิมหาทฺกุตม || 55 ||

|| สรวฟูทฺโฬิสตตวสมยจกรํ นาม ธานมณฺฑลม ||

อถ ชลฺ วชฺรปานิหิ สรวตถาคตาธิปัตติชฺ ปุณฺรปี สรวตถาคตวชฺรโยคํ นาม ภาวากิจิตต
 คุหฺยํ สวภาวากิจิตตวชฺเรภโย นิศฺจารยามาส |

|| ฟู หารีหฺ ข ||

ขธาตุมชยคตํ จินเตทสถิมํสาทิมณฑลม |

ตริกกายวากิจิตตเหตุทเย วชรสตัดว์ วิภาวเยต || 56 ||

กรูร์ วิกฤตํ สํกรูทํ นีโลตปลสมปรภม |

จตุรภูชํ วิชานเนน กपालหสฺตํ วิภาวเยต || 57 ||

ปลจรศมิปรโภทโยตํ สวชิวา ภาวเยทวรตี |

ธยานมนตรปรโยเคน รุธิรากรษณมุตมม || 58 ||

ตริศูลํ วชรสมยํ กิลกํ ทารุโนตตมม |

ปีชเยทวชรโยเคน พุททกายนปี สวยม || อิติ || 59 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาธิปติฉะ ปุณฺรปี วชรอาหารสมยภฤตยารุณํ สวกายวากิจิตตวช
เรภโย นิศจายามาส |

อนฺนํ วา อถวา ปานํ ยตกิลจิทภกษเยทวรตี |

วิณฺมุตรมําสโยเคน วิธิวตฺปรกิลปเยต || 60 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาธิปติฉะ ปุณฺรปี สรวตถาคตกายวากิจิตตวชรูปุชาครุยํ สวกาย
วากิจิตตวชเรภโย นิศจายามาส |

ปลโยจปหารปุชาโครฉะ ปุชนํ จ ปรกิลปเยต |

เอโษ ทิ สรววชรานํ สมโย ทุรติกรมะ || 61 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาธิปติฉะ ปุณฺรปี สรวตถาคตกายวากิจิตตปุชารหสฺยํ สวกายวาก
จิตตวชเรภโย นิศจายามาส |

ทวเยนทริยปรโยเคน สวศุกราทิปริศฺรโหฉะ |

ปุชเยทวิธิวตฺสรวาน พุททโพธิมวาปฺนุยาต || 62 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาธิปติฉะ ปุณฺรปี สรวตถาคตกายวากิจิตตสมฺพรํ สวกายวาก
จิตตวชเรภโย นิศจายามาส |

สตัดฺวธาโตรนนตสย มาตํ สมยธาริณิม |

กาเย ตริวชรสมโยฉะ สมฺพรอ' ยํ มทาทุกุฉะ || 63 ||

อล วชรปาณิฉะ สรวตถาคตาธิปติฉะ ปุณฺรปี สรวตถาคตสมฺพรวชฺรํ สวกายวากิจิตตวชเรภโย
นิศจายามาส |

กายวากิจิตตสํโภคํ ตริศุภฺยาลยวชรชม |

สาธยายมิ อหิ ภทฺรํ สํศโย นাত্র สรวถา || 64 ||

อล วชรปาณิเะ สรวตถาคตาธิปติเะ ปุณฺรปิ สรวสาธกวชรสฺตตวสมพฺรํ สุวกายวากจิตตวช
เรภโย นิศจายยามาส |

วิตสฺติมาตรมตฺกฺรเมย มุรฺธนิ มณฺทลกลปนา |

โองการํ มธยคตํ ฐยาตวา ปณฺจามฤตนิปาตนม || 65 ||

อนน วชรโยเคน เตชสฺวี ภาติ กษณาต |

กายวากจิตตเสาสฺสฤติยํ ภาติ นাত্র สํศยเะ || 66 ||

อล วชรปาณิเะ สรวตถาคตาธิปติเะ ปุณฺรปิ สรวมณฺทลธรรกายวากจิตตคฺุหฺยํ สุวกายวาก
จิตตวชเรภโย นิศจายยามาส |

ใจตยกรม น กุรฺวิต น จ ปุสฺตกวางจนม |

มณฺทลํ ไนว กุรฺวิต น ตริวชฺรครวนทนม || 67 ||

อล วชรปาณิเะ สรวตถาคตาธิปติเะ สรววิชฺรบริหารสฺตมภนากรษณคฺุหฺยํ สุวกายวากจิตตวช
เรภโย นิศจายยามาส |

|| ภรฺ ||

จกรมธยคตํ สฺถาปย สิตํศุชฺวาลมาลินม |

ปีตํศุรศฺมิคหนํ ภาวเยต ปีตสนฺนิภม |

ตริวชฺรศฺมิสมโยรพิโซ' ยํ คฺุหฺยสมภวะ || 68 ||

อล วชรปาณิเะ สรวตถาคตาธิปติเะ กายวากจิตตกรษาจกรมณฺตรํ วชรสํยูกตํ สุวกายวาก
จิตตวชเรภโย นิศจายยามาส |

อุ หฺลฺล หฺลฺล ตฺิษจ ตฺิษจ พฺิธ พฺิธ หน หน ทท ทท อมฤเต หุ ฆฺนุ สุวาหา |

ภฺุรชปตฺรธาพิชฺุ จกรํ กรมวชรปฺรติษฺจิตม |

ทการมธยคํ กฤตวา นามมธเย สฺมาลิเชต || 69 ||

มนตฺรากษรปไทะ สมยก มณฺจิตํ สฺถาปเยต สทา |

เอโซ ทิ สรวมนตฺราราณํ ตฺริคฺุหฺยาลยสมภวะ || 70 ||

อล วชรปาณิเะ สรวตถาคตาธิปติเะ วชรานฺชนปทํ สุวกายวากจิตตวชเรภโย นิศจายยา
มาส |

จตฺุชปไถกวฤเกษ จ มาตฤสฺถาเน ศิวาลเย |

วชราณชนปัทมิตตฺร กปาเล ปาตเยตสทา || 71 ||

มหาไถลธูริ วิษัณฺฐิ ปทมฺสฺตรมรฺกตุเล น วรตี กฤตฺวา กฤษณจตฺรทศยามรฺทศราเตราวช
 ราณชนํ ปาตเยทฺพุระ ตไทรวาชฺฎศตาทิมินฺตริตี กฤตฺวา | ตริวิธา สิทธิธฺรฺวติ อิตฺยาห ภควาน
 สมฺนตภทฺระ |

อถ ภควนฺตสฺส สรวตถาคตา วชฺรปาณิ สรวตถาคตาธิปติเมวมมาหุ | กติภิกฺษุภควนฺ คุหฺยาภุ
 ไระ สมฺนวาคตาสฺเต โภธิสฺตตฺวา มหาสฺตตฺวา ย อิทํ สรวตถาคตจฺรยาวชฺร์ สรวตถาคตคุหฺยสมฺยํ
 ศฺรทฺธาสนฺติ ภาวยิษฺยนฺติ จ |

อถ วชฺรปาณิสฺส สรวตถาคตาธิปติสฺส ตานํ สรวตถาคตาเนวมมาห | ตริคุหฺยาภุไระภควนฺตส
 | สรวตถาคตาสฺส สมฺนวาคตาสฺเต โภธิสฺตตฺวา มหาสฺตตฺวา ย อิทํ สรวตถาคตโภธิจฺรยาวชฺร์ ศฺรทฺธาสน
 ฺยนิ ภาวยิษฺยนฺติ จ | สรวตถาคตาสฺส ปฺราหุ | กตฺไมสฺริภิ? วชฺรธฺระ ปฺราห | ยทฺต สรวตถาคตกายวช
 ฺเรณ, สรวตถาคตวาควชฺเรณ, สรวตถาคตจิตฺตวชฺเรณ, เอภิสฺริภิ |

อถ เต สรวตถาคตา ภควโต วชฺรปาณิสฺส ปาทโยธฺนิปตฺย ตฺมุณิ สฺถิตา อภฺวาน |

อถ วชฺรปาณิสฺส สรวตถาคตาธิปติสฺส ตานํ สรวตถาคตานํ โภธิสฺตตฺวาตฺสจามนฺตฺรยเต สม |
 ภูตปฺรูวํ ภควนฺตสฺส สรวตถาคตา อนภิลापฺยานภิลापฺยพฺุทฺทกฺษेत्रสฺเมรุปรมาณฺรชฺสสมาสฺ กฺลปฺา
 ภุชฺเณ ยาวท ภควโต ทิปฺงกรสฺย ตถาคตสฺยารฺหเต สมฺยกฺสมฺพฺุทฺทสฺยาติภฺรานตฺสย กาศฺยปฺสยาปิ มหา
 ฺมุเนรภิสฺมพฺุทฺทสฺย น ภาศิตมฺ | ตตฺกสมฺาทฺเหโต? อภฺวยา ภควนฺตสฺส สตฺตฺวา อสฺย มหาคุหฺยปฺทารฺถสฺย
 ฺเตน กาลेन เตน สมฺเยน มฺยาน ภาศิตมฺ | อปี तु ภควนฺตสฺส สรวตถาคตา อสฺมินํ คุหฺยสมฺาเซ พฺุทฺทโฬ
 ฺกษณลวฺมฺุทฺเร ไนว นิษฺปาทฺยนฺติ | ยทฺเนไกรคฺงคานํทฺีพาลุคาสฺไมะ กฺลปฺे ชฺญฺยนโต วฺยายจฺฉนโต
 ฺโภธิสฺตตฺวา โภธิ น ปฺราปฺนฺวฺนฺติ | ตทฺีไหว ชนมนิ คุหฺยสมฺาชาภฺิโรโต โภธิสฺตตฺวสฺส สรวตถาคตานํ พฺุท
 ฺธิติ สฺขฺยํ คจฺฉติ |

อถ เต มหาโภธิสฺตตฺวา อิทํ วาควชฺรภาภฺรปทํ ศฺรุตฺวา ปฺรโรทฺยามาสุ | อถ เต สรวตถาค
 ฺตาสฺตานํโภธิสฺตตฺวาเนวมมาหุ | มา ภควนฺตสฺส มหาโภธิสฺตตฺวสฺส ปฺรโรทฺยต มา จ ตฺริทฺุชฺ์ สมฺตฺปาทฺยต |
 อถ เต มหาโภธิสฺตตฺวาสฺตานํ สรวตถาคตาเนวมมาหุ | กถํ เต ภควนฺตสฺส สรวตถาคตา น ปฺรโรทฺยามเห?
 กถํ น ทฺุชฺมฺตฺปาทฺยามเห? ตตฺกสมฺาตฺ เหโต? อภฺวยา ภควนฺตสฺส ตฺริคุหฺยาภุชฺรม | อภฺวยา ภควนฺโต'
 ฺนฺตฺโศ นาม ศฺรวเณนาปิ | สรวตถาคตาสฺส ปฺราหุ | สามานฺยาภุชฺรปทํ กฺลปฺุตฺรา ยถา ภวทฺภฺิรฺน ชฺฉาตํ
 ฺน ศฺรุตํ ตถาสฺมาภฺิรฺปี สรวตถาคโตสฺส สรวฺพฺุทฺทโภธิสฺตตฺไวคฺจ กฺลปฺุตฺราสฺเต คุหฺยาภุชฺรานํ สंपฺราปฺตา
 ฺนาภิสฺมพฺุทฺธาตฺสจ | ตตฺกสมฺาทฺเหโต? ตฺริคุหฺยาภุชฺรวิษฺุตฺวาต |

อถ เต สรวเว โภธิตตวาระ ตุขณิ ุยวสถิตา อภูวน | อถ ภควนตะ สรวตถาคตาะ สรวต
ถาคตกายวากจิตตวชฺรโยชิตุภคเชฯ วิชหาร |

อถา สา สรวตถาคตจิตตททยิตา มามกี ภควนตํ สรวตถาคตาธิปตี มหาวชฺรธร์ เอภีรวชฺรธร์
กามรติปฺชาครากษรปไทะ ปรีตยา สํสฺตฺยามาส |

“ตฺวํ วชฺรจิตต ภูเนศฺวร สตตวธาโต
ตฺรยาหิ มํ รัตติมโนชฌ มหารถกาไมะ ||
กามาหิ มํ ชนก สตตวมหาครพนโธ
ยทีจฺจเส ชีวิตํ มณฺชุนาถ || 72 ||”

อถ สา พุทฺธโลจนา สรวตถาคตกายททยิตา ภควนตํ สรวตถาคตาธิปตี มหาวชฺรธร์เมภี
สรววชฺรกามรติปฺชาครากษรปไทะ สุขเสามนสฺยปรีตยา สํสฺตฺยามาส |

“ตฺวํ วชฺรกาย พุทฺธสฺตตวปรียางกจฺกร
พุทฺธารถโภธิปรมารถหิตานุทฺธสี |
ธาเคนธ ราคสมย์ มม กามยสว
ยทีจฺจเส ชีวิตํ มณฺชุนาถ || 73 ||”

อถ สา โลเกศฺวรททยิตา กายาวสถิตเนตฺรี ภควนตํ สรวตถาคตาธิปตี มหาวชฺรธร์ กาโมป
โภคสมโยะ สํสฺตฺยามาส ||

“ตฺวํ วชฺรวาจ สกสสย หิตานุกมปี
โลการถการยกรณธ สท สंपรวฤตฺตตะ |
กามาหิ มํ สฺรตจฺจย สมนตภทร
ยทีจฺจเส ชีวิตํ มณฺชุนาถ || 74 ||”

อถ สา สรวตถาคตกายวากจิตตสมยวชฺรททยิตา ภควนตํ สรวตถาคตาธิปตี มหาวชฺรธร์มณ
ยา สรวตถาคตสุขเสามนสฺยปรีตยา สํสฺตฺยามาส |

“ตฺวํ วชฺรกาย สมยาคร มหาหิตารถ
สंपุทฺธวํศติลกะ สมตานุกมปี |
กามาหิ มํ คุณนินิ พุทฺธตนภูตํ
ยทีจฺจเส ชีวิตํ มณฺชุนาถ || 75 ||”

อถ ภควาน วชรปานิสดถาคตะ สรวกาโมปโกวชรสฺริยํ นาม สมาริ สฺมาปนฺนสฺตำ สรวต
ถาคตพฺธิตำ สมยจเกฺรณ กามยฺนฺน ตฺูษณิํมฺภูต |

อถายํ สรวากาศธาตฺู สรวตถาคตกายวากจิตตวชรสฺมยศฺุเกฺรณ ปฺริปฺุรโณ วชฺโรทกปฺริ
ปฺุรณกฺุมภอวิ สํสฺถิตฺไ’ ภูต |

อถาสฺมินฺนวชฺรากาศธาเตย สตตฺวาสริกายสมยสมฺภูตาสฺริวชฺรสฺริยา สํสฺปะถฺุฆฺฐา สรว
เต ตถาคตา อรฺหนตฺะ สมยกฺสมพฺุทฺธาสฺริวชฺรชฺุณานิ’ ภูวน | ตตะ ปฺรภถฺิติ สรวสตตฺวา สมนตภท
สมนตภท อิติ สรวตถาคตกายวากจิตตวชฺเรณภิกฺษิกฺตา อภูวน |

อถ วชรปานิสดถาคตสฺถานสรวตถาคตาเนวมาท | ทฺุษณฺุ ภควนตฺะ สรวตถาคตาทฺะ สรว
พฺุทฺธชฺรสมตฺา | อถ เต สรวตถาคตา วชรปานิ สรวตถาคตาริปีตีเมวมาทฺุ | ทฺุษณฺุ ภควน ทฺุษณฺุ
สฺคตวชฺรชฺุณสมตฺา วชฺรชฺุณจรฺเยติ | อถ ภควนตฺะ สรวตถาคตาทฺะ สรวตถาคตโยชิตฺุภคฺษวภิ
นิชฺุกรมย ภควนตํ มหาวชฺรปานิ สรวตถาคตาริปีตี ตถาคตเมวมาทฺุ | อาศจฺุรยํ ภควนนาศจฺุรยํ สฺคต
ยตฺร ทิ นาม รากาภฺุชฺรปฺิเฑ พฺุทฺธโพธิรฺนฺุคฺนฺุตฺุยเอติ |

อถ วชรปานิ สรวตถาคตาริปีตีสฺถานสรวตถาคตาเนวมาท | มา ภควนตฺะ สรวตถาคตา
เอวํ วท | ตตฺกสมาทฺุเอตฺะ? ชวชฺรสมยตฺุยตฺุวาทฺุ สรวธฺรมาณํ าน รฺุปสฺกนฺุโธ น เวทนาสฺกนฺุโธ น สํช
ญาสฺกนฺุโธ น สํสฺการสฺกนฺุโธ น วิชฺุณาสฺกนฺุโธ น ธาตฺุรฺนายตฺนํ าน ราโค น ทเวชฺุ น โมโท น ธฺุโร น
ธฺุโร น อิติ |

อถ เต สรวตถาคตาสฺตฺูษณิํมฺภูวน |

อถ ภควานวชฺรปานิ ตานสรวตถาคตานโพธิสฺตตฺุวาทฺุจามนตฺุรยเต สม | อาโลจยนตฺุ ภค
วณตฺะ สรวตถาคตาทฺะ สรวโลกธาคฺุชฺุวิทฺุ สรวตถาคตกายวากจิตตวชฺรคฺุหยม | ตตฺกสมาทฺุเอตฺะ? ภวยา
พตฺามิ ทศฺุทิกสํสฺถิตฺา โพธิสฺตตฺุวา มหาสตตฺุวา อสย ธฺุรฺมปฺุรยาสย |

อถ วชรปานิ สรวตถาคตาริปีตี วชฺรธฺุรฺมมาณตฺุรยเต สม | อฺุทคฺุหาณ กฺุลปฺุตฺุร อิทํ
สรวตถาคตสมยตตฺุวํ ตฺุวํ ทิ สรวตถาคตฺุรธฺุรฺเมศฺุว วชฺรคฺุช อิตยภิกฺษิกฺตะ |

อถ วชฺรธฺุโร โพธิสฺตตฺุโว มหาสตตฺุวสฺตถาสตฺุวิทฺุ กถตฺุวา ตฺูษณิํมฺภูต |

อถ เต ภควนตฺะ สรวตถาคตาทฺะ ตฺุริวชฺรตตฺุวาทฺุชฺุเรชฺุ กายวากจิตตํ ปฺุรเวศยามาทฺุ | อถ
ไวโรจยสฺตถาคตฺะ สรวตฺุรธาคฺุกายวชฺุเรชฺุ วิหรน สรวตถาคตกายสมตฺามธฺุยาลมพย ตฺูษณิํมฺภูต | อถ
วาควชฺุระ ตถาคตฺะ สรวตฺุรธาคฺุกายวชฺุเรชฺุ วิหรน สรวตถาคตวากสมตฺามธฺุยาลมพย ตฺูษณิํมฺภูต | อถ
วชฺรปานิสดถาคตฺะ สรวตฺุรธาคฺุจิตตวชฺุเรชฺุ วิหรน สรวตถาคตจิตตสมตฺามธฺุยาลมพย ตฺูษณิํมฺภูต |

อิทมโพจตุ ภควาน |

อิติ สรวตถาคตกายวากุจิตตคหุยรหสยาดิรหสเย ศรีคหุยสมาเช มหาคหุยตนตฺรราช
สรวตถาคตสมยสมพรวชวราชิชจानปฏุละ สปตทโศ' ธยายะ |

อษฎฐาทศะ ปฏฐละ

สรุวคุหุยนิรุเทศวชรุชฌานาธิษฐานัน นาม ปฏฐโล' ษฎฐาทศะ

อถ ชลุ ไมเตรยปรภถโตโย มหาโพธิสตุตวาระ สรุวตถาคตาภิเชกกายวากุจิตตคุหุยนิรุเทศัน
สรุวภาเวณ ยถาวท ยถาสมยัทฤษฏฐวาศรุตวาทาจิคมย ตาน สรุวตถาคตาทน ทฤษฏฐวามิกาเนวมามุหะ |

อโห สมนตภทรสย กายวากุจิตตนิรุณยะ |

วิหรนติ ตริวชเรณ ตริวชเรษุ สมนตตะ || 1 ||

สรุวสตุตวาระ สมนตปนาสตุรยชวชรุสรวภาวตะ |

โพธิวชรุปรทั ปราปตา พุทฐวชรุมทริทิกะ || 2 ||

อโห สวิสมยมิทมิโห ศานตมตินทริยมิ |

อโห ปรมนิรุวณมโห สัสารสนตติตะ || 3 ||

ตตสตุเต สรุวตถาคตาสตาทน โพธิสตุตวาทน มหาสตุตวาทนเนวมามุหะ | เอวมเวมโพธิสตุตวาทน เอ
เมวม มหาสตุตวาทน อิติ |

อถ เต สรุเว โพธิสตุตวาทน มหาสตุตวาทน ปุณะ สมาสมาคมย ตาน สรุวตถาคตาทน คุหุยเตทรปุ
ชาทิกะ สปัชชย ปุณนิปตโยกกณณเณวมามุหะ |

อโห สตุรลภมิทมิปายั โพธิสทานม |

ตตตตุร คุหุยสมาสชาชยั ตตตตุรณามตตุโรตตุตม || 4 ||

อชเยชยามสตุตวาทน นาท ยทกตุต ภูตวาทินา |

ตทคตุตวาทโพชนารุถาย สตุตวาทน หิตกามยยา || 5 ||

อถ เต สรุวตถาคตาสตาทน โพธิสตุตวาทนเนวมามุหะ |

สาธุ สาธุ มหาสตุตวาทน สาธุ สาธุ คุณนาราระ |

ยตสตุคตุตปทั ตนเตทร ตตสรวุ ปฤจจเตจจยา || 6 ||

อถ เต -

สรุเว มหาโพธิสตุตวาทน ปุณโรชิตตุตตุตลโลจนาจะ |

ปฤจจจตุตตีห สวสนเททาน ปุณนิปตย สตุรุมมุหะ || 7 ||

คุหุยเตยตตุร กิมุจเยต สมาสเชติ กิมุจยเต |

กิตุทศสตุตตุร สมนพนระ โยเคตยตตุร กิมุจยเต || 8 ||

ตตตวิ กติวิธ โปรกต คุหฺย กติวิธ ตถา |
 รหสฺยเอติ กิมฺจฺยเอต ปรมํ กติวิธ ภาเวต || 9 ||
 โพรจิตเตติ กิ เชลยํ วิทยาปฺรุเชติ กิ ตถา |
 วชรธฤคิติ กิ เชลยํ ชินชิติติ กิ ตถา || 10 ||
 รตนธฤคิติ กิ ตตร อาโรลิติติ กิ ตถา |
 ปรชลาธฤคิติ กิ เชลยํ กุลมิตยตฺร กิ ตถา || 11 ||
 โมห อิติ กิมฺจฺยเอต ทเวเชตยตฺร กิมฺจฺยเอต |
 ราก อิติ กิมฺจฺยเอต วชรมตฺร กิมฺจฺยเอต || 12 ||
 รตตีตยตฺร กิมฺจฺยเอต กถํ สมปทิติ สมฤตม |
 ยมานตฤคิติ กิมฺรเณน กินตต ปรชลาธฤคิตตถา || 13 ||
 ปทมานตฤคิตกถํ นาม กถํ วิชฺฌนानตฤคิตตถา |
 สมานตจฺรเอติ กิ เชลยํ มนตฺรจฺรเอติ กิ ตถา || 14 ||
 ชปมิตยตฺร กิ เชลยํ กิมามฺพุทฺธมฺจฺยเอต |
 ธฺรโมทฺยํ กถํ ภาวํ สมพฺรํ กิทฤคํ ตถา || 15 ||
 ทเวชฺโหมหมหาราโคส สตตวารถํ กุรุเต กถม |
 มณฺชเลติ กิมฺจฺยเอต มุทฺรานยาสํ กถํ ภาเวต || 16 ||
 ปุชฺชปมิตยตฺร กิ เชลยํ ใจตฺยํ เจติ กิมฺจฺยเอต |
 ชลาธจกรํ กถํ เชลยํ ปทมตฺร กิมฺจฺยเอต || 17 ||
 โจทฺนํ จ กถํ นาถาเช เปรรณํ จ กถํ ภาเวต |
 อามนตฺรณํ กถํ เตชํ พนฺธนํ กถมตฺรไว || 18 ||
 อภิเชกํ กถํ เทยํ กถํ วิทยาवฺรตํ ตถา |
 ปณฺจามฤตํ กถํ ภกฺษยํ ปณฺจจวีรยํ กถํ ตถา || 19 ||
 กิทฤคํ สิทฺธิสามาณยมฺตฺตมํ กิทฤคํ ตถา |
 อุปายาเช กติวิธาสตตฺร อุเปยเช กิทฤคสฺตถา || 20 ||
 กถมาชลา ปฺรยจฺจนติ โยคินเช สรววชฺรินาม |
 กถํ กุรฺวณฺติ นานาตฺวํ ตตฺสรวํ กถายาสุ จ || 21 ||

อถ เต สรวตถาคตาสเตช่า โโพธิสตัดวาน่า มหาสตัดวาน่า ปุรศนวกายมุปศุรุตย มุหุรต์
มหาโพธิสตัดว์ มหาวชรรธมลามพย ตูษณีมภูวน | อถ เต-

สรวเว มหาโพธิสตัดวาระ ปุรหุชฎาฐะ กรุณาทมนะ |

สมพุทธาน สุกตานุ นาทานุ ปุรโจทนต์ ปุณะ ปุณะ || 22 ||

อถ เต สรวตถาคตาสตาน โโพธิสตัดวานาวมาหุชะ |

กายวากัจจิตตวชเรณ กายวากัจจิตตวชริณะ |

สตัดวารถ โโพธิสตัดเวณทราฐะ ศถุณวนตุ ปุรศนวิสตราน || 23 ||

อถ เต สรวเว มหาโพธิสตัดวาสเตช่า สรวตถาคตานามนุครทวงจนมุปคฤหย มหา
โพธิสตัดวสย มหาวชรรธสย กายวากัจจิตตวชริ สวากายวากัจจิตตวชริรลามพย สาธุ สาธุ ภควนตะ สาธุ
สาธุ สุกตานิ อิติ ตูษณีมภูวน |

ตตสเต สรวตถาคตา มหากรุณาทมานะ สหฤททยาลมพยธาติชชน เตช่า มหา
โพธิสตัดวานาเมกกณเจไนว ตาน ปุรศนนาน นิรทศนติ สม |

ตริวิธ กายวากัจจิตต์ คุหยมิตยภิชัยเต |

สมาช มีลนั โปรกต สรวพุทธานิธานกม || 24 ||

ปลยจมี นวม ใจว ทศ สปัต ตริโยทศม |

พุทธาน่า โโพธิสตัดวาน่า เทศนา สาธนั มหต || 25 ||

จตุรลั โชทศ ใจว อชฎม ทวาทศ ตถา |

อาจารย์กรมสามัญ สิทธิศร วรตสมพรม || 26 ||

อชฎม จ ทวิติย จ ทศ ปลยจ จตุรทศม |

หมนุราคณ ใจว อุปสาธนสมพรม || 27 ||

สปัตม จ ตถติย จ ทศไกทศปลยจมม |

สิทธิเกษตรนิมิตต์ จ เสวาสาธนสมพรม || 28 ||

สรวตถาคตกรม นิครทานุครทกษมม |

ทานตเทารทานตเสามยาน่า สตัดวานาเมว ตารณม || 29 ||

อุตปตติกรมสมพนธ เสวาวชรวิศจตตะ |

ครุณ่า มนตรมารเคน ศิษยาน่า ปรีปาจนม || 30 ||

สรวตสยาภิชิกตสย สติษยสย มหาตมนะ |

พุทธานำ โพธิสตัดวานำ เทศนา ปริโมจนา || 31 ||
 พรโชลปายสมาปตติรโยค อิตยภีชียเต |
 โยนิสวภาวตะ พรชญา อูปาโย ภาวลक्षणม || 32 ||
 พรพนธ์ ตนตรมาขยาต์ ตต พรพนธ์ ตริธา ภาเวต |
 อาธาระ ปรกฤติศุใจว อสหารยยปรเภทตะ || 33 ||
 ปรกฤติศจากฤเตรเหตุรสหารยผล์ ตถา |
 อาธารสทพายศจ ตริภิสตจนตรารธส์ครหะ || 34 ||
 ปณจกั ตริกุลั ใจว สวภาไวกศต กุลม |
 สโหกติโรโพธิวชรสย โสตตร ตนตรมิชยเต || 35 ||
 ตตตวั ปณจกุลั โปรกต ตริกุลั คหยมุจยเต |
 อธิเทโว รหস্য จ ปรม ศตธา กุลม || 36 ||
 อนาทีนิธน์ ศานต์ ภาวาภาวากษย์ วิภุม |
 ศูนยตากรุณาภินัน โพธิจิตตมิตี สมฤตม || 37 ||
 ภาววาจจิตตวขเรณ ภาทยาภทยสวภาวตะ |
 วิทยยา สห สยโกต วิทยยาปุรุช อจยเต || 38 ||
 ปณจ เหติศจ เวติศจ วชรภิตยภีชียเต |
 ธารณั ธฤคิตี ขยาต์ วิชยานัน วชรธฤทมนะ || 39 ||
 สทสนมธยมนั ขยาต์ ฤตภោติกสมภวม |
 วิครหะ สรวสตัดวานำ ชินชิตชนน ชินะ || 40 ||
 จิตต รตนมิตี ขยาตมรโธะ สรวโวะ สมฤทภวม |
 เวทเคน ฐรวั เวทยั เวทนา รตนธฤทมนะ || 41 ||
 ลกษยลกษณภาไวสตุ สรวั สรวเณ สรวตะ |
 รมณั ลกษณั ลกษยมาโรลิติตี กถยเต || 42 ||
 ปกรษภฤตวิชยานัน ยต ตต พรเชยติ ภณยเต |
 สัสการเจตนา ธารยั พรชญาธฤคิตี กถยเต || 43 ||
 กุลมนวยมาขยาตมนวโยราทีรุจยเต |
 อวินาศมนุตปนัน ยนนาม ตต ปรกฤยเต || 44 ||

วิชยานันท์ เทวษมาชยาตม์ เทติ เวติ ทวโยรทวิชาม |
 รูปโมหมิติ ขยาตม์ ชงพนธสวภาวตะ || 45 ||
 เวทนา ฆฎฎมานาชยา อหังการสวภาวตะ |
 สัชลา สัรคมาตมานัน วสตุตะ ศกตลิกษณม || 46 ||
 สัศการสตุ สทา อีรัชยา ปรัตติย เปรรณตมนาม |
 สวภาว โฟธิจิตต์ ตุ สรวตฺร ภาวสมภวม || 47 ||
 กาม จิตตมิติ โปรกต รากทเวชตโม' นวิตม |
 สมย วิศวสงกาศาภิมุขั กรุมขั ผลม || 48 ||
 อทวยชุลานธรมะรัชยา' หงกาโร โมห อจฺยเต |
 อนโยนยธฎฎัน ตตร ทเวช อิตฺยภิชฺยเต || 49 ||
 ลกษณ รากมาสกตฺชะ ชลาโน' ยั วชรมุจฺยเต |
 รตฺรตฺยนตสโภคั สมปทชะ สรีสุขั ปรม || 50 ||
 โมโห ทเวชสตุตถา รากชะ สทา วชเร รติชะ สติตา |
 อูปายสเตน พุทธานัน วชรยานมิติ สมฤตม || 51 ||
 อวินาศตมกา ธรรมา อนุตปาทสวภาวตะ |
 สมยชะ สรวภาวานัน เตโนวานตกฤทฺยมชะ || 52 ||
 อวิชานาตมกา ธรรมาชะ ปรมารทวิศุทฺติชะ |
 สมยชะ สรวจิตตานัน เตน ปรัชานตกฤชฺชินชะ || 53 ||
 อวาชฺยตมกา ธรรมา อภาวนามรูปชะ |
 สมยชะ สรวธรรมานัน เตน ปทฺมานตกฤทฺวิภูชะ || 54 ||
 นิรวิกลปาทมกา ธรรมาชะ ปรกฤตฺยาศานตภาวตะ |
 สมยชะ สรววชฺรานัน เตน วิชานตกฤตฺ ปรัชชะ || 55 ||
 อวินาศมิเชลยมวาชฺยมวิกลปิตม |
 พุทฺธโพธิริทฺ ชุลานัน ชลาตฺวา สุขมวาชฺปนุเต || 56 ||
 โมโห โมโหปโภเคน กุชยโมโห ยมานตกฤต |
 กายานตกฤทฺทเวตเตน ตถา เชลยานตกฤทฺทเวต || 57 ||
 โทโซ โทโซปโภเคน กุชยโทชะ ปรัชานตกฤต |

จิตตานตกฤททเวตเตน ตถา เกลศานตกฤททเวต || 58 ||

ราโค ราโคปโกเคน กษยราคะ ปทมานตกฤต |

วาคนตกฤททเวตเตน สmapตตยนตกฤตตถา || 59 ||

สรวเกลศกษย ยตตตสรวกรรมกษยนตถา |

สรวาวรณกษย ชณาน วิฆนนานตกฤททิติ สมฤตม || 60 ||

เกลศวชรวาฤเต ศุทเธ สรวุ กรรม วิศุชยเต |

สรวกรรมวิศุชตวาท วิศุชธ กรรมช ผลม || 61 ||

ครหณ ราคณ ไจว อากาณนิศุจล ตถา |

เหตุตวณจ ผลตวณจ ชงภิศิจิตตสมุททวอะ || 62 ||

ภูกิราชาทยะ ชฎากะ โกรเชนทรา อิติ วิศุชตอะ |

ภูตภากติภิชยาตา วิทยาราเชติ วิศุชตอะ || 63 ||

รูปวชราทยะ ชฎากา วชราธิปตยะ สมฤตอะ |

สมยวชราทยะ ชฎากะ ปถุถิวยาทิชุ ปณจกอะ || 64 ||

จิตตวากกายวชไรสตุ สมภวานติ มหาตมณะ |

ปราโชณปาโยทภาว สกนธธาตวายนวิครหม || 65 ||

นิศุจิตย โยคโต มนตรี นิชปนนกรรมโยคตะ |

สรวศุทษยธิโมเกษณ สรวสนตราสรวชิตะ || 66 ||

สีหทวิจเรณมนตรี นิรวิศงเคน เจตสา |

นาการยย วิทยเต หยตฺร นากกษย วิทยเต ตถา || 67 ||

นาวาจย วิทยเต กิลจินนาจันตย วิทยเต สทา ||

อสมาทิตโยเคน นิตยเมว สมหิตะ || 68 ||

สรวจิตเตชฺ ยาจรฺยา สมนตจฺรเยติ กถยเต ||

ปรตฺติโตยตฺปทยเต ยทยทินฺทริโยรฺวิชโยรมณะ || 69 ||

ตนมโน มนน์ ชยาด ภารกตฺรารณนารุตตะ ||

โลกาจาร์วินฺรภุคฺต ฺยทฺกฺต สมยสมพรม || 70 ||

पालน สรว วชไรสตุ มนฺตรจฺรเยติ กถยเต ||

สวกสวกสวภวานตุ วิจาร์ย มนสา ทฤททิ || 71 ||

ชปี ตุ สฤษฏีสังหาร มนตรมัจจารย เกทตะ ||
 วิศววชราตมกาน พุทธาน ชุณานพีเชน สัหเรต || 72 ||
 โโพธิโนราตมยพีเชน นิราตมา ภาวเยทวรัตติ ||
 สัสมเรท วิศววทวิศวี ตรยธวพีเชน ตั ชเปต || 73 ||
 ชปี ชลปนมาชยาต สรวางมนตรมัจจยเต ||
 มนตร มนตรมิติ โปรกต ตตตวี โจทณภาษณม || 74 ||
 ยไถว หฤทยธิษฐาน สماعيل จ ตไถว จ |
 เตษั มูรธนยภิเชก จ ตถา ปุชั จ สรวตตะ || 75 ||
 วิททยยา วิททยเต โยคั ยสย วชรรชสย จ |
 ตสย โภคาศจตุรเชยยะ สวาธิษฐานาภิสิตถา || 76 ||
 วีรณามะกวกตราณามะไกกั มูรธนิ เสงนม |
 หลนมูทรา มนตรมารเคณ มูทริยเต สวกุลกรมะ || 77 ||
 ผลเลน เหตุมามูทริย ผลมามูทริย เหตุณา |
 วิภาวมนนยถา สิทธิะ กลปโกฏิริน ชายเต || 78 ||
 จตุรโภคสมายุกต วิทยาปุรุชวชริณม |
 กายวากจิตตเกเทน ตริโกณมุ วิภาวเยต || 79 ||
 ทศาร จกรมาปิต ตตร มธเย วิภาวเยต |
 สรวาเรชु ทศโกธธาน ทศชุลานาตมโกทธาน || 80 ||
 ภาวเยนนิโรธจเกธณ นิษปนเนนาครจารุณา |
 วชรชวาลั สฬเรนมะไรธกรมนต นิศจโลปมม || 81 ||
 อิติ ธรุโมทยชุลานา ปรกถตยา นิรมลั ศิวม |
 ภาวิตน กษณเณไว พุทชจกษุะ ปรัชายเต || 82 ||
 กรมทวยมปาศริตย วชริณนำ ตตร เทศนา |
 กรมเมตปกตีกั ไจว กรมเมตปนนงั ตถา || 83 ||
 สาธนั ปรัตติตติศจ สมยสมพริ ตถา |
 สรวู ตทวิสตรั ปูรวู ภิททยเต กรมเกทตะ || 84 ||
 รูศพทาทยะ กามาะ สุขทุะโขภยาตมกาะ |

ขนยนต์ิ หฤทเย นิตยั รากทเวชตโมทยม || 85 ||
 ราเค รากมยั วขุรึ วชรวทรตณสมภวม |
 รตนวชชายเต สมยั กามาสเต สมโยปมาะ || 86 ||
 สาการั จ นีราการั สรวคั ตฺรยภษราตมกม |
 กรณั หรณั ไจว สผารณั กุรยาต สวชาปตะ || 87 ||
 เอวั ทเวษั จ โมหั จ นิษปาทย ภฺวนตฺรยม |
 อามุทฺรย คุหยสัศุทฺธมรณั กุรวนติ วชรินะ || 88 ||
 นิษปาทย ทเวษจกรั ตุ ทเวษโยเคน โยคินาม |
 วิทาทย กุรววชฺเรณ สัหเรทชฺณานวชรินะ || 89 ||
 ต้าสตุ สัสมารย สัโพธย ตทวตสัหรณั ปุณะ |
 อภยเสทโยคเมวนตุ ทเวษวชระ สวยั ภเวต || 90 ||
 มารณั ชีวนั ไจว ไตรธาตुकมเศษตะ |
 กโรติ กุษณมาเตรณ วุยกตศกตฺริน สัศยะ || 91 ||
 นิษปาทย โมหจกรั ตุ โมทโยเคน โยคินา |
 ภฺษณาทยานิ ยตกิลจิตตตฺสรวั โจทเยตสทา || 92 ||
 โมหจิตโตทธี ภวายั สรวรตไนะ ปฺรปุริตม |
 ทานวรุชั ปฺรวรเชต สรวะษั โมหจกรินาม || 93 ||
 ปฺรทานั หรณั ไจว สรวทฺรวยมเศษตะ |
 กโรติ กุษณมาเตรณ จิตตวชฺรสลีเรณ ไว || 94 ||
 นิษปาทย รากจกรั ตุ รากโยเคน โยคินา |
 อปฺहतฺตย สรวเทเวภยะ กามเยต กามโยคตะ || 95 ||
 รติปฺริตีสุไซฺรหฺรุไซะ กามกริฑาวิกุรวีไตะ |
 ปฺรทาตวยั ตตะ ปณจเทเวภยะ สรวจกรินา || 96 ||
 ไตรธาตुकสมุตฺปนนา ภวรายา เทวาสุรา อปิ |
 กามยนต์ิ กุษณไนว มานุษยะ กิ ปุณะ สฺตฺริยะ || 97 ||
 มณฺฑลมภิเชกั จ กรมาครปฺรสรานิ จ |
 อณฺุชานมาธิษณานั สิฑานา คตฺรินยธา || 98 ||

ภาคิ มณฑลมาขยาตัม โพธิจิตต์ จ มณฑลอม |
 เทห์ มณฑลमितยุกต์ ตริษุ มณฑลกลุปนา || 99 ||
 มุทริตัม มุทรยา สรวุ สกนชಾಯตนาตุนา |
 เตน มุทรา สทา นยस्ता มณฑลเลติ วินิทธิเศต || 100 ||
 องกุกต์ ทณชศูลิ จ ชงคั โกเณษุ วินยเสต |
 ภูกิกิณฑทพลั พาลั จกรั สุมภมโธทรธวตะ || 101 ||
 วิทยาราชาทิวชราณำ มุทรา ษฏจกรวรรดินาม |
 ปฤถิวยาทิว สดตวานำ มุทรามณฑลกั สวภม || 102 ||
 อาทรศั วิณำ ศงษิ จ ปาตรี พิมพปฏำสตา |
 ธรมโทยาขยา มุทไรษา วชราธิปติวชริณาม || 103 ||
 พุทธาศจ โพธิสตัดวาศจ โกรธราชาภิมุทริตาะ |
 ตโต' นยา เอกวีราสตุ กุลวรุณน กลปิตะ || 104 ||
 ปุชปมิตยภีธินเต นวโยชิตชธาตวะ |
 กายวากจิตตเกเทน นยาสั กุรยาต กุลกรไมะ || 105 ||
 ใจตัย จ สรวพุธานามาลยสถานมจยเต |
 ชลนสตัดเวณ ยตสฤษภู ชลนจกรมิติ สมฤตม || 106 ||
 พิชาภษรปทั โปรกตั ตริวชราภษรมภษรม |
 โจทน์ โปนน์ โปรกตั กายวากจิตตภาวตะ || 107 ||
 เปรรณั รศมิสญจาร์ ทศทิกโลกธาตุษุ |
 อามนตรณั สวชราณำ สรววชรมินนตรณม || 108 ||
 รศมินา สรววชราณำ สรววชราณิ ตตปเท |
 สัฤตย ปิณทรูเปณ พนโธ พนธนมจยเต || 109 ||
 กายวากจิตตวชเรณ กายวากจิตตมณฑล |
 อามุทรย กายวากจิตตัม กลปะเยลเลชยมณฑลอม || 110 ||
 อาภิเชกั ตริธา เกทมสมินตนาเตร ปกรลปิตม |
 กลศาภิเชกั ปรรณั ทวิตีัย คุหยาภิเชกตะ || 111 ||
 ปรัชลาชลนั ตฤตีัย ตุ จตุรณั ตตปุนสตา |

มนตรโยคย่ำ วิศาลากุณี สปุษา ศุกรสมภวาม || 112 ||
 คุหยคุหยาภิเชกั ตุ ททยาจฉิษยสย มนตรีณะ |
 ขธาตุมธยคต กฤตวา วิณมุตรมชชสัตุตม || 113 ||
 วชรปทมปรโยเคน สรววชราณ สมาชเยต |
 สรวาสตาน หฤทเย ปาตย กายวากจิตตวชระ || 114 ||
 อุตสฤชย วชรमारเคน ศิษยวฤเทร นิปาตเยต |
 อิทนตตสรววชราณามภิเชกปท ปรม || 115 ||
 สิทธิยนติ สรวมนตราณิ กรมาครปรสรานิ จ |
 อติศรฐำ มหาปราชณี สรุปา สาธกปริยาม || 116 ||
 เอกโยคกริยาภยสตา สมยี่ สมปศย ไว |
 ทกษิณา จ ปรทาตวยา คุรเว สาธเคน ไว || 117 ||
 อธเยษย คุรุณา ตสย ทาตวยา สาธกสย ตุ |
 มูฒเ โมหاتمกั โยคั โมหตรตยา สมณวิตม || 118 ||
 นิเสกานโมหธาราภริโมหวชระ สวย์ ภเวต |
 ทวิษเฐ ทเวษاتمกั โยคั ทเวษตรตยา สมณวิตม || 119 ||
 นิเสกาททเวษธาราภริทเวษวชระ สวย์ ภเวต |
 รกเต ราคาत्मกั โยคั ราครตยา สมณวิตม || 120 ||
 นิเสกาทราคธาราภี ราคาชระ สวย์ ภเวต |
 ปรชญาชณานาत्मกั โยคั วชระตยา สมณวิตม || 121 ||
 นิเสกาท ชณานธาราภี ปรชญาชณานะ สวย์ ภเวต |
 ตาเมว เทวดำ วิทย่ำ คุหย ศิษย สย วชริณะ || 122 ||
 ปาณา ปาณิ ปรทาตวยะ สากษีกฤตย ตถาคตาน |
 หสดี ทตตวา ศิเร ศิษย มุจยเต คุรุวชริณา || 123 ||
 นานโยปาเยน พุทศตวิ ตสมาท วิทยามิมำ วราม |
 อทวयाะ สรวธรรมาสตุ ทวยภาเวน ลกษิตาะ || 124 ||
 ตสมาท วิโยคะ สัสาเร น การโย ภวตา สทา |
 อิทั ตตสรวพุทธานำ วิทยวธรรมนุตตมม || 125 ||

อติกรรมติ โย มุฑะ สิทธิสฺตสฺย น โจตตมา |
 ปรกฤตยา เทหฺรเมษุ ภาฺราชเต มลปฺลจกม || 126 ||
 ปฺลจชฺฌาในรธิษฺธานาตปฺลจามฤตมิตี สฺมฤตม |
 ชวาลนํ ตาปนํ ใจโวทโยตํ รุปรุศนม || 127 ||
 มนฺตรมูรฺติปฺรโยเคน ภาฺกษตปฺลจามฤตตามฤตม |
 อนฺตริกษคํ จินเต ทวชฺรหฺงการสฺมภวม || 128 ||
 อสฺตาดตฺ ตตฺร ภาเค ปทฺมมาการสฺมภวม |
 โอํการางกิตมมฤตํ ตตฺร มธเย นิเวศเยต || 129 ||
 วชฺรปทฺมสฺมาโยคาชวาลย สนฺตاپย โยคินา |
 อุทยเต สฺพภิกฺกาการํ ชฺฌานสฺสรยมิวปฺรม || 130 ||
 อากฤชย ปฺรมาสฺเตรณ ทศทิกฺโลกธาตฺษุ |
 อมฤตํ ตตฺร สฺมปฺตย ภาฺกษท ภาฺกษณโยคตะ || 131 ||
 ปฺลจวีรฺยํ ตถา ภาฺกษยํ สาสฺยสิทธิวิธานตะ |
 นิษฺปาทฺยตฺรยภฺษไรรพฺไฟฺชรณฺยถา ไนว สิทธิทาสะ || 132 ||
 อนฺตรทฺธานาทฺษะ สิทธิทาสะ สามานยา อิติ กิรฺติตาสะ |
 สิทธิรฺตมมิตฺยาหฺรพฺพธา พุทฺตวสาธนม || 133 ||
 จตฺวาริหมฺปายนฺตุ โปธิวชฺเรณ วรณฺตม |
 โยคตฺนเตรษุ สฺรวेषุ ศสฺยเต โยคินา สทา || 134 ||
 เสวาวิธานํ ปฺรณมํ ทฺวิติยมฺปสาธนม |
 สาธนํ ตฺ ตฤตฺยํ วั มหาสาธนํ จตฺรฤกม || 135 ||
 สามานโยตฺตมเกเทน เสวา ตฺ ทฺวิวิธา ภาเวต |
 วชฺรจตฺษเกณ สามานยมฺตมํ ชฺฌานนามฤเตน จ || 136 ||
 ปฺรณมํ ศุณฺยตาโพธิ ทฺวิติยํ พิษสํฤตม |
 ตฤตฺยํ พิมฺพนิชฺปตฺติจจตฺรณํ นฺยาสมภฺษรณม || 137 ||
 เอภิวชฺรจตฺษเกณ เสवासามานยสาธนม |
 อุตฺตเม ชฺฌานนามฤเต ใจว การฺยํ โยคชฺงคตะ || 138 ||
 เสวาชฺงคโยเคน กฤตฺวา สาธนมฺตมม |

สาธยเทนยถา ไนว ชายเต สิทธิรุตตมา || 139 ||
 ปรตยาหารสตุถา ฐยานั ปราณายาโม' ถ ธารณา |
 อนุสมฤติะ สมาธิศจ ษทงโค โยค อุจยเต || 140 ||
 ทศานามินทรียาณานตุ สรวฤตติสถานานตุ สรวตะ |
 ปรตยาหารมิติ โปรกตมาหาร ปรติปตเตย || 141 ||
 ปณจกามาะ समाเสน ปณจพุทธปรโยคตะ |
 กลปนั ฐยานมฺจเยต ตทฐยานั ปณจธา ภเวต || 142 ||
 วิตรกั จ วิจาร์ จ ปริตติศไจว สุขุ ตถา |
 จิตตสโยกาครตา ไจว ปณไจเต ฐยานสัครหะ || 143 ||
 คุหยตนะเตรษุ สรวेषุ วิวิธะ ปริกัรติตะ |
 คุหยั ตรโกทยั ตรกั วิจาร์ ตต ปรโยคตะ || 144 ||
 ตฤติยั ปริตติสงกาคั จตุรถั สุขสัครหม |
 สรวจิตตัม ปณจมัม เชลยัม ชณานัม เชลโย ทยกษम्म || 145 ||
 สรวพุทธมยัม ศานตัม สรวกามปรตियุจิตม |
 ปณจชณานมยัม ศวาสัม ปณจภูตสรวภาวกม || 146 ||
 นิศจาย ปิณฐรุเปณ นาสิกาเคร ตุ กลปะเยต |
 ปณจวรณัม มหารตณัม ปราณายามมิติ สมฤตม || 147 ||
 สวมนตฺรึ หฤทเย ฐยาตวา ปราณพินทुकตัม นยเสต |
 นิรุชย เจนทรियัม รตณัม ธารยณ ธารณา สมฤตม || 148 ||
 นิโรธวชฺรคเต จิตเต นิมิตตมฺปชายเต |
 ปณจธา ตุ นิมิตตัม ตท โพธิวชฺเรณ ภาษิตม || 149 ||
 ปรถมัม มริจิกาการัม ฐุมราการัม ทวิทियกม |
 ตฤติยัม ขทโยตาการัม จตุรถัม ทิปวชฺชวลม || 150 ||
 ปณจมัม ตุ สทาโลกัม นิรภารัม คคนสนนินิภม |
 สถิรินตุม วชฺรमारเคณ สฬารยิต ขธาตุม || 151 ||
 วิภาว ยพณฺสมฤตยา ตทาการณตุม สัสมเรต |
 อนุสมฤติริติ เชลยา ปรตติภาโส' ตร ชายเต || 152 ||

ปรโชนปายสมาปตตยา สรวภาวาน สมาสตะ |
 สฬฤตย ปิณฑโยเคน พิมพมชเย วิภาวนม || 153 ||
 ฌฎิติ ชณานนิษปตติะ สมาธิริติ สฬฤติตะ |
 ปรตยาหารั สมาสาทย สรวมนไตรรรชัญญเต || 154 ||
 ธยานชณานั สมาปทย ปญจภิชลตวมาปญญาต |
 ปรานายาเมน นียตัง โฬธิสตตไวรชัญญเต || 155 ||
 ธารณานุพลานนิตยั วชรสตตวะ สมาวิเศต |
 อนุสมฤติสมาโยคตปรภามณชล ชายเต || 156 ||
 สมาธิวิสิตามาเตร นีรารณวานภเวต |
 ตจจิตตัง หฤทเย ลกษย จตุรวชรปรโยคตะ || 157 ||
 อากฤษย ปรมาเสรณ จิตตัง มนตรมयीกฤตม |
 มนตรมฤติปรโยเคน โฬธิกาถามุทาหเรต || 158 ||
 ขมณพลสมารูตัง โฬธิสโยคภาวไนะ |
 ตจจิตตัง ชณานพิมเพน ภาวนมุปสาธนม || 159 ||
 ทรศนัง จ ทูริธา ยาวต ตาวต ษณมาสภานนม |
 สรวกาโมปโกโคสตุ กรตวัญ สรวตะ สทา || 160 ||
 ทรศนัง ยที ษณมาสไรสรทุกตัง ไนว ชายเต |
 อารเกต ตริภีรวาไรรยโลกตวิธิสมพะระ || 161 ||
 ทรศนัง ตู กฤเต' ปเยวั สารกสย น ชายเต |
 ยทา น สิทธิชเต โฬธิริหโยเคน สารเยต || 162 ||
 ชณานสิทธิสทธา ตสย โยเคไนโวปชายเต |
 กุลเกทปรโยเคน วชรกีเลน กิลเยต || 163 ||
 วศีกรณรक्षा จ ตตะ กุรยาตปรโยคตะ |
 มหาราคนเยไนว สฬฤตย ชณานจกริณม || 164 ||
 โยชิตัง สมารย นวธา สารยาया วิครเห นยเสต |
 ปริวฤตย จตุรมุฑร่า มณลลั ตตร กลปะเยต || 165 ||
 อาตมมธยคตัง กฤตวา สฬเรตสรวจกริณม |

สรววชมรมย์ กฤตวา ตทา โพธิ์ วิภาวเยต || 166 ||
 จตุรภิศโจหนาคีไตรเทวีภิศโจทิตะ หฤทธิ |
 ตระยธวชมรมย์ จินเตท ชุณานวทเทภวานม || 167 ||
 มเพน ภิตยเต วรณ รเสน หฤทย ตถา |
 สวเหตุรภิเชกณ ผลมาธารภทตะ || 168 ||
 มนเตรณ ภิตยเต จรม วิทยาปี ธรรมมุทระยา |
 ษฏจักรวรรดิโน ราชณ อุษณิชาตตุ วินิสะฤตธา || 169 ||
 วิทยา ราชณติ วิชยาตา จตุรโกคา มหริกา |
 สรวกาเมติ วิชณยา วชราธิปตยสฤตธา || 170 ||
 ธานวชเรณ สรวะชามภิเชกะ ปรัชสยเต |
 อเนน วิธิโยเคน ชุณานเนน สห วิครหม || 171 ||
 กายวากจิตตวชเรณาทวยีกรณสาธนม |
 ปุรวอกเตนานุสาเรณ วิทยาปุระชวชริณะ || 172 ||
 อาตมวณมณพลสฤษฏีรมหารณมจยเต |
 เสวากาเล มโหษณิษ พิมพมालมพย โยคตะ || 173 ||
 อุปสาธนกาเล ตุ พิมพมมฤตกฤณพลม |
 สาธเน เทวตาโยค กุรยานมนตริ วิธานวิต || 174 ||
 มหาสาธนกาเล จ พิมพ พุทธาธิปี วิกรม |
 อิท ตต สรววชราณา รหสย ปรมโยคินาม || 175 ||
 อิติ พุทธวา วิภาเคน สาธเยตสิทธิมุตตมาม |
 อนยถา ไนว สสิทธิรัชายเต อุตตม คิวม || 176 ||
 กลปโกฐิสหเสร' ปี พุทธานามปี ตายินาม |
 สาธยสาธนสโยค ยตตต เสเวติ ภณยเต || 177 ||
 วชรปทมสมาโยคมุปสาธนมจยเต |
 สาธน จาลน โปรกต หุ ฝฏการสมนวิตม || 178 ||
 ขภาวิ ชมุข คานต มหาสาธนมจยเต |
 สรวพุธาธิปะ ศรีมาน มหาวชรรธไระ ปทม || 179 ||

อุเปยะ สรวพุธานำ ธรรมานำ ไสว ธรรมตา |
 ยทยตกรมานุรูปณ โยคมาลมพย โยคินะ || 180 ||
 นิษปาทย มณฑลั ตตร ศรวาเขตสมยทารุณม |
 สมย รัชเขตปุรวุ กายวากจิตตวชริณะ || 181 ||
 อถโวษณีสสมยีย โยโลกตวิธิสมภโวะ |
 ตตตต กรมานุรูปณ สวจกราชวา ตุ ทียเต || 182 ||
 สาธยม สยาปิ ยทเทห์ มณฑเลน วิภาวเขต |
 อปรุ ศรวาเขตตสย เตษำ เททสถจกรินาม || 183 ||
 ตสย ปาตั ตตะ กฤตวา นิษกรานตาน ปรวิภาวเขต |
 อากฤษย สรวภาเวน สวจเกร ตาน ปรวศเขต || 184 ||
 กฤตวา ปรัตติกฤตี ตสย โยโลกตทรวยสมภโวะ |
 ลิงคมากรมย ปาเทน โกรธำวิษณฺเณ เจตสา || 185 ||
 คฤทิตาชวานุ ตตะ โกรธานุ นานาภิตคไณรวฤตตาน |
 เปรัชเขต ฆาตนารถาย สาธยสาธกวชริณะ || 186 ||
 พนธิตั ตาพิตเต เตน โกรธราเชน เวษฏิตม |
 สนตปตั ตราส สมภูตัสสาธยมากรษเขตตตะ || 187 ||
 ปาตเยปรัตติกฤเตา ตสย ตริวชรสย ตุ มนตรีณะ |
 กิลเขตกิลมนเตรณ มูรธนิ กณเจ ตถา หฤทิ || 188 ||
 อิตติศุโจปทรวานุ โรคานุ นานาวิษสมุทภวานุ |
 นิปาตย ตตร พิมเพษุ เตษามปี สุกิลเขต || 189 ||
 ตตะ สรวปรโยเคน โยโลกตวิธิสมภโวะ |
 ยนตฺร มนตฺรปรโยคาทิน โยชเขตกรมภทตะ || 190 ||
 ชปี วา ลิงคมากรมย โหมม วา โกรธมณฑล |
 ธยานม วา กรุรสตตไวสตุ ขาทยมานม ปรงลปเขต || 191 ||
 ศานติเก ศานตจิตตัม ตุ เปาษฏิกเก ปุษฏิมานสม |
 วศเย รกตัมนะ กฤตวา โกรธเ กรุทฐัม ปรัชสาเขต || อิติ || 192 ||

อถ ภควนตะ สรวตถาคตาสเตช่า โพธิสตัดวานำ มหาสตัดวานำ สัศยจเจท์ กฤตวา สรวสั
ศยจเจตารั กายวากจิตตวขุรี สวกายวากจิตตวขเรชุ วิหรนตัม สวกายวากจิตเตนาลมพย ตูษณีมวสธิตา
อฏวน |

อถ เต สรวเว โพธิสตัดวา มหาสตัดวาสถานสรวตถาคตาน อเนน สโตตตราเชน สตุวนติ
สม |

นมสเต สรวกาเยภยะ สรววาคภโย นโม นมะ |

นมสเต สรวจิตเตภยะ สตตวหฤทภโย นโม นมะ || 193 ||

กายวากจิตตวขรณำ กายวากจิตตภาวตะ |

สตัดวาสมสมา พุทธะ กะ สาธยะ กศจ สาธกะ || 194 ||

สรวพุทธวิธาเตน สาธกสย มหาตมณะ |

กถ น ลิปยเต ปาไปรยที ลิปตะ ผลั กถม || 195 ||

อถ เต สรวตถาคตาสเตช่า มหาโพธิสตัดวานำ สาธการมททะ |

สาธ สาธ มหาสตัดวาสะ สาธ สาธ มหามุเน |

สาธ สาธ มหาโฆชะสะ สาธ สาธ มหามหะ || 196 ||

สรวพุทธาธิปะ ศรีมานาจารย์โย โพธิวัชรินชะ |

มายาวตสรวภาวนไว สฤษฏีสัหารการกะ || 197 ||

เตน ตสย น ปาปี สยตปญญไนว ตไลว จ |

ยสย น ปญญไ ปาโป' สติ ตสย โพธิะ ปรัคยเต || 198 ||

วถจัน ตสย นาสย นาคัน สรวเททินาม |

ทุรุคตริไนว ชาเยต โพธิศจาปี น ทุรุลภา || 199 ||

ปุรุเวณ กฤตกรเมณ โฆเรณ ยที นารกม |

ชนตุนำ ชายเต เตช่า นารกาณำ มหตผลม || 200 ||

ชลาเนน มุฑริตา โภณติ สาธโย' ย โพธิวัชรินนาม |

ปรมาณุครโท เชยยะ สตัดวานำ เตน โยคินาม || 201 ||

นิครหานุครหิ กรม เตน กฤตย มหาตมนาม |

มหาสาธนปรยนต์ กฤตวา กรม สมารเกต || 202 ||

อด เต สรวเว โภธิตตวาม มหาสตตวาระ สรววชราณำ มหากรุณานยธรม์ ศรุตวา ดุษฎา
ปรตุษฎา สนตุษฎา สารุการมทพะ |

สารุ สารุ มหاناถา สารุ สารุ มหามุเน |

สารุ สารุ มหาธรมาะ สารุ สารุ มหาฤปาษะ || 203 ||

อโห สมนตภทรสย ฤปาปรมนิรมลา |

กรุรกรเม' ปี พุษฎานำ พุทธตวผลทายิกา || 204 ||

อด เต สรวตถาคตาเสเตชา โภธิตตวานำ มหาสตตวานาเมวมมาหะ | เตน ทิ ฤลปุตรา อส
มินสรวตถาคตาภิษะกกุหยสมาเช' ฤษิกุเตน มนตรีณาน ตริสิตวยุ่น สัตริสิตวยุ่น สัตราสมาปตวยม |
ตตกสย เทโตะ?

โพธิวชราภิสมฤตา ทเวชวชราทโย มหาะ |

ปรดิเกชโป น กรตวเย ปรพนเช มนตรสีครเท || 205 ||

อด เต โภธิตตวาม มหาสตตวาสถาน สรวตถาคตาเนกณเจนาภริคาถาภิษะ สตุวนติ สม |

ยั ตริยธวชรมุหุย์ ภาวโมภษฤตั

ศานตั นิราวรรณ ศุทชชาตุภาวม |

พุทธาทิพุทธปรเมศวรโพธิวชริ

ต กายจิตตวจไนชะ สตตั นมามะ || 206 ||

ยทรูปเวทนสัชลสัสสฤตั จ

วิชถานมายตนะภษทินทริยั จ |

อปเตชวายุปฤถิวิคคณั จ สรวาต

ตาน โภธิจิตตสฤตธาน วิปูลาน นมามะ || 207 ||

ยนมโห ทเวช ตถ ราก สวชธธรมาน

วิทยาปรโยคชนิตาน สตตั ปรธธรมาน |

นानาวิจิตรรติ วิหวลภาวฤตธาน

ตาน โภธิจิตตสฤตธาน วิปูลาน นมามะ || 208 ||

สัคราหณั รติ ตถ ฤตตินิศจลั จ

เหตุผลปรฤตติจิตตคตานธรมาน |

ภรม โทษ ราก ตถ อวารณณจ วชชราน

दान โภธิวชฺร สทฺถุสสาน วิปฺลान นมามะ || 209 ||

ธยายนฺติ เย อิมุ วิศุทฺธมนนาทิกาวํ

ปฺรชลา-อุปายชนิตํ วิคฺโตปมํ จ |

คฺุหยาภิเชกฺวรสฺมพรโยคฺนิตยํ

दान โภธิวชฺร อิว ลกฺษย สทา นมามะ || 210 ||

เย ภาวนฺติ อิมุ อุตฺตมสิทฺธยุปายํ

เสวาวิชานมฺปสาธนสาธเนน |

เย มหาสาธนมตฺตินิศจิตฺตสาธเกนฺทฺรา -

สฺदान โภธิวชฺร อิว ลกฺษย สทา นมามะ || 211 ||

เย สาธยนฺติ กฤตฺสนฺธยจตุสฺกาวชโร -

รณฺตรฺหิตาที วิวิธานิท หินฺสิทฺธิน |

อวิณฺชฎมารค อิมุ พุทฺธคฺรุปรสาโท-

สฺदान โภธิวชฺร อิว ลกฺษย สทา นมามะ || 212 ||

ศฺถณฺวณฺติ เย อิมุ สฺมาชฺสุคฺุหยตฺนฺตรํ

สฺวาทฺยํ กโรนฺติ จ ปจฺนฺติ จ จินฺตยนฺติ |

ปฺุชํ กโรนฺติ จ ลีขนฺติ จ เลขยนฺติ

दान โภธิวชฺร อิว ลกฺษย สทา นมามะ || 213 ||

สฺวาทฺยํ จ เย อิมุ อภิกฺฤตฺสฺสาธเกนฺทฺรา

ศานฺตยาทีกรมปฺรเสเรณ สุกฺลปิเตน |

ยณฺเตรณ มนฺตรวิทีเตน ตถ มฺุทฺริเตน

दान โภธิวชฺร อิว ลกฺษย สทา นมามะ || 214 ||

เย เทศยนฺติ จ สฺปฤศนฺติ จ สํสมฺรณฺติ

ศฺถณฺวณฺติ สาธกวีโกะ ขลฺุ นามมาตฺตรม |

ศฺรทฺธํ กโรนฺติ จ วสนฺติ จ เอกเทเศ

दान โภธิวชฺร อิว ลกฺษย สทา นมามะ || 215 ||

เอภีะ สโตตฺรปฺไทะ ศานฺโตสฺตณฺุยาตฺ สรวณายกาน |

อนฺุโมทยนฺติ เต นาถา โภธิสฺตตฺวา มหามหะ || 216 ||

สุภาชิตมิมิห์ ตนตฺรํ สรวตฺนตฺราริปี ปรม |

สรวตฺตาถาคตํ คุหฺยสมาชํ คุหฺยสมภวม || อิติ || 217 ||

อิทมุกตฺวา เต สรวตฺตาถาคตาสฺเต จ โโพธิสฺตฺตฺวา มหาสฺตฺตฺวาหะ สวกายวากฺจิตฺตฺวชเรษุ วิ
หฺรนต์ กายวากฺจิตฺตฺวชรสฺย กายวากฺจิตฺตํ สวกายวากฺจิตฺเตนาลมพฺย ตฺุษณฺีมภฺวณฺ || อิติ ||

อิติ ศรีสรวตฺตาถาคตฺกายนวากฺจิตฺตรหฺสยาตฺรหฺสเย คุหฺยสมาชะ มหาคุหฺยตฺนตฺรราชะ สรว
คุหฺยนิรฺเทสฺวชฺรชณฺานาธิษฺจานํ นาม ปฏฺโถ' ษฺฎฺาทศะ ||

|| สฺมาโต' ยํ ศรีคุหฺยสมาชฺสย ตนตฺรราชฺสย ปุรฺวารทฺธกายนะ ||

คัมภีร์คุหฺยสมาชตฺนตฺระ ภาคภาษาไทย

บทที่ 1

การอธิษฐานถึงมณฑลสมาธิของตถาคตทั้งปวง

โอม ! ขอนมัสการแด่พระศรีวิษณุ

ข้าพเจ้าได้สดับมาดังนี้ | สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคทรงประทับอยู่ในส่วนหนึ่งของนคร
ของวิษณุทั้งกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง | พร้อมด้วยโพธิสัตว์มหาสัตว์มากมายมหาศาลราวกับ
เป็นอนุฝุ่นผงจุดเล็กๆ หลายจุดอยู่ร่วมกันจนไม่สามารถนับได้บนยอดเขาพระสุเมรุแห่งดินแดนพุทธ
เกษตร | อันได้แก่ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าสมยวิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่ากายวิษณุ |
โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าจิตวิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าสมาธิวิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นาม
ว่าชปวิษณุ (ชป = การสวด) | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าปถวิวิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าอั
วิษณุ (อพ = น้ำ) | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าเตโชวิษณุ (เตช = ไฟ) | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าวา
วิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าอากาศวิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่า รูปวิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์
นามว่าศัพทวิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าคันธวิษณุ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าคันธวิษณุ |

โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่ารสวัชระ | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าสัปรรศวัชระ (สัปรศ = สัมผัส) | โพธิสัตว์มหาสัตว์ นามว่าธรรมาตวัชระ |

ลำดับนั้นแล โพธิสัตว์มหาสัตว์ผู้ประเสริฐทั้งหลายมากมายดุจอนุฝุ่นละอองจุดเล็กๆ หลายจุดอยู่รวมกันจนไม่สามารถนับได้บนยอดเขาพระสุเมรุแห่งดินแดนพุทธรักษาพร้อมทั้งตลาคตทั้งหลายที่แผ่กระจายอยู่ตามอากาศธาตุ | อาทิเช่น | ตลาคต นามว่าอักโขภยวัชระ | ตลาคต นามว่าไวโรจนวัชระ | ตลาคต นามว่าอโมฆวัชระ |

ลำดับนั้น อากาศธาตุทั้งหลายทั้งปวงเต็มเปี่ยมไปด้วยตลาคตผู้ประเสริฐที่แผ่กระจายไปตามอากาศธาตุทั้งปวงนั้นได้ปรากฏขึ้นราวกับเมฆสีดงจำนวนมาก |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคมหาไวโรจนตลาคตทรงได้เข้าสู่สมาธิชื่อว่า “สรวตตลาคตมหาธรรมาตวัชระ” (วัชระแห่งราคะอันยิ่งใหญ่ของตลาคตทั้งปวง) | พระองค์ผู้ซึ่งเป็นขบวนแห่งตลาคตทั้งปวงเข้าไปสู่วัชระแห่งกาย วาจา จิตของตนเอง | ต่อจากนั้น เนื่องจากความปรารถนาของพระวัชราธิปติ (พระเจ้าสูงสุด) แห่งกาย วาจา จิตของตลาคตทั้งปวง ตลาคตผู้มีพระภาคทั้งปวงเหล่านั้นจึงได้เปลี่ยนร่างของตัวเองเป็นภาพของสตรีทั้งหลายที่มีความอ่อนโยนและได้ออกมาร่างกายของมหาไวโรจนะผู้มีพระภาค | บางทีก็มีการปรากฏเป็นรูปของพุทโธโลนา บางทีก็เป็นนามกิ บางทีก็เป็นปาณทรวาสนี บางทีก็เป็นสมยตารา | บางทีก็มีการปรากฏเป็นลักษณะของรูป บางทีก็เป็นลักษณะของเสียง บางทีก็เป็นลักษณะของกลิ่น บางทีก็เป็นลักษณะของรส บางทีก็เป็นลักษณะของการสัมผัส |

เมื่อนั้น พระอักโขภยตลาคตซึ่งอยู่ในครรภ์ของพระนางวัชระอันเป็นหัวใจสำคัญแห่งกาย วาจา และจิตของตลาคตทั้งปวง พระองค์ได้ประทับอยู่อย่างสง่างามในมณฑลทั้ง 4 ด้านแห่งมหาสมัย (มหาสมัย) |

รูปร่างอันหลากหลายทั้งหมดนั้นได้กลายเป็นแก้วที่สว่างใสสะอาดซึ่งเป็นธรรมชาติของพระองค์เอง |

การจุดประกายไฟให้ลุกโชติช่วงเป็นการแผ่กระจายไฟแห่งพุทธรักษาออกไป |

ตลาคตองค์อื่นๆทั้งหลายก็ถูกเชื่อมโยงด้วยมณฑลที่สว่าง ใส สะอาด เป็นต้น || 1 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควัชระผู้เป็นใหญ่ (วัชราธิปติ) แห่งกาย วาจา และจิตของตลาคตทั้งปวงและพระอักโขภยตลาคต พระรัตนเกตุตลาคต พระอมิตายุสตลาคต พระอโมฆสิทิตตลาคต และพระไวโรจนตลาคตก็ได้ประทับอยู่ในหัวใจของโพธิจิตวัชระตลาคต |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคโพธิจิตวัชรตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “อภิภวนวัชระ (วัชระซึ่งมีกำลังมหาศาล) แห่งตถาคตทั้งปวง” | อากาศธาตุทั้งปวงนั้นได้กลายเป็นธรรมชาติแห่งวัชระของตถาคตทั้งปวง และได้เข้าไปเป็นของตถาคตทั้งปวงผู้เป็นใหญ่อย่างทันที | สรรพสิ่งทั้งปวงที่สถิตอยู่ในอากาศธาตุทั้งปวงได้รับดอกไม้แห่งความสุขของตถาคตทั้งปวง และได้เข้าไปใกล้พระวัชรสัตว์พระองค์นั้น |

เมื่อนั้น โพธิจิตวัชรตถาคตผู้มีพระภาคทรงเข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การกำเนิดวัชระแห่งสมยของวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง” และได้ประทับเป็นบุคลาธิษฐานของมหาวิทยาลัยพร้อมด้วยการเข้าถึงสารัตถะแห่งตถาคตทั้งปวง | ทันทีที่โพธิจิตวัชรตถาคตผู้มีพระภาคซึ่งอยู่ในตำแหน่งนั้นได้ปรากฏเป็น 3 พระพักตร์โดยตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระอภิชฌายะซึ่งเป็นผู้นำพระตถาคตทั้งปวงออกมาจากหัวใจของพระไวโรจนะผู้มีพระภาค และได้เปล่งคำสวดดังนี้ว่า |

อโห ! จิตตื่นรู้แห่งพุทธะทั้งปวงจงออกมา |

ความบริสุทธิ์ที่ไม่สามารถนิยามได้เป็นความลับแห่งตถาคตทั้งปวง || 2 ||

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งปวงได้มาชุมนุมพร้อมเพรียงกันอีกครั้ง และได้กระทำการบูชาโพธิจิตวัชระผู้มีพระภาคด้วยเมฆแห่งตตวรรษ (ความจริงอันเลอค่า) ของสมยะซึ่งการทำความเคารพบูชาได้ถูกกระทำออกไปทั่วและได้กล่าวออกไปว่า |

จงร้องเรียก! พระผู้มีพระภาค, ความจริง, การรวมกลุ่มของสสารแห่งวัชระ |

ความลับของตถาคตทั้งปวง, การรวมเป็นหนึ่งเดียว, การเกิดขึ้นของ

ความลับ || 3 ||

เมื่อนั้น โพธิจิตวัชรตถาคตผู้มีพระภาคได้กล่าวกับพระตถาคตทั้งหลายทั้งปวงว่า สาธุ! สาธุ! พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งหลาย เรื่องนี้แม้ตถาคตทั้งหลายก็ยิ่งสงสัย พระโพธิสัตว์องค์อื่นๆ ก็ยิ่งสงสัยมากกว่านี้ |

ต่อมา พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งปวงซึ่งมีความประหลาดใจและอัศจรรย์ใจจึงได้ขอถามต่อเจ้าแห่งพระผู้มีพระภาคของตถาคตทั้งปวงผู้ซึ่งสามารถขจัดความสงสัยของตถาคตทั้งปวงออกไปได้ | พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้นทรงเผยให้เห็นว่าความลับของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงพระองค์ไม่สามารถแสดงให้เห็นได้แม้กระทั่งคุณวิเศษเหล่านี้แก่ที่ประชุมตถาคตทั้งปวง เมื่อพระผู้มีพระภาคกล่าวอธิษฐานต่อตถาคตทั้งปวงก็ทำให้เกิดวัชรสมยแห่งตถาคตทั้งปวง จากนั้นตถาคต

ทั้งหลายก็ได้รับดอกไม้แห่งความสุขและอานูภาพแห่งความปิติ แล้วจงบรรลุลถึงแสงสว่างแห่งปัญญา และผลแห่งญาณอันศักดิ์สิทธิ์แห่งตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น ตถาคตผู้มีพระภาค วัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ประทีปวัชระแห่งปัญญา” ตามคำขอร้องของตถาคตทั้งปวง และได้นำสาระที่อยู่ส่วนลึกที่สุดของหัวใจแห่งตระกูลของโทสะ(ความเกลียดชัง)ออกมาจากวัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || วชรธฤก (ความองอาจของวัชระ) || ทันทีที่ได้รับการกล่าวอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐาน(สมมติตัวตน) ของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง อยู่ในสภาวะสำคัญที่สุดของการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับมหารุทรา(สัญลักษณ์)ของพระอักโษภยะพร้อมด้วยรูปลักษณะที่เป็นสีดำ ขาว และแดง ประทับนั่งอยู่ในตำแหน่งของวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การเกิดวัชระแห่งสมยะของตถาคตทั้งปวง” และได้นำสาระที่อยู่ลึกที่สุดของหัวใจแห่งตระกูลของโมหะ(ความหลง) ออกมาจาก วัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || ชินชิก(ผู้ชนะ) || ทันทีที่ได้รับการกล่าวอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง อยู่ในสภาวะสำคัญที่สุดของการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับมหารุทราของพระไวโรจนะพร้อมด้วยรูปลักษณะที่มีสีขาว ดำ และแดง ประทับนั่งอยู่เบื้องหน้า (ทิศตะวันออก)ของวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ความมงดงามของวัชระแห่งการเกิดรัตนะของตถาคตทั้งปวง” และได้นำสาระที่อยู่ลึกที่สุดของหัวใจแห่งตระกูลของโลภะ(จินตามณิ)⁴¹ ออกมาจากวัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || รตนธฤก (ความองอาจของรัตนะ) || ทันทีที่ได้รับการกล่าวอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในสภาวะสำคัญที่สุดของการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับมหารุทราของพระรัตนเกตุพร้อมด้วยรูปลักษณะที่มีสีเหลือง ขาว และดำ ประทับนั่งอยู่ทางทิศใต้(ทักษิณ)ของวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

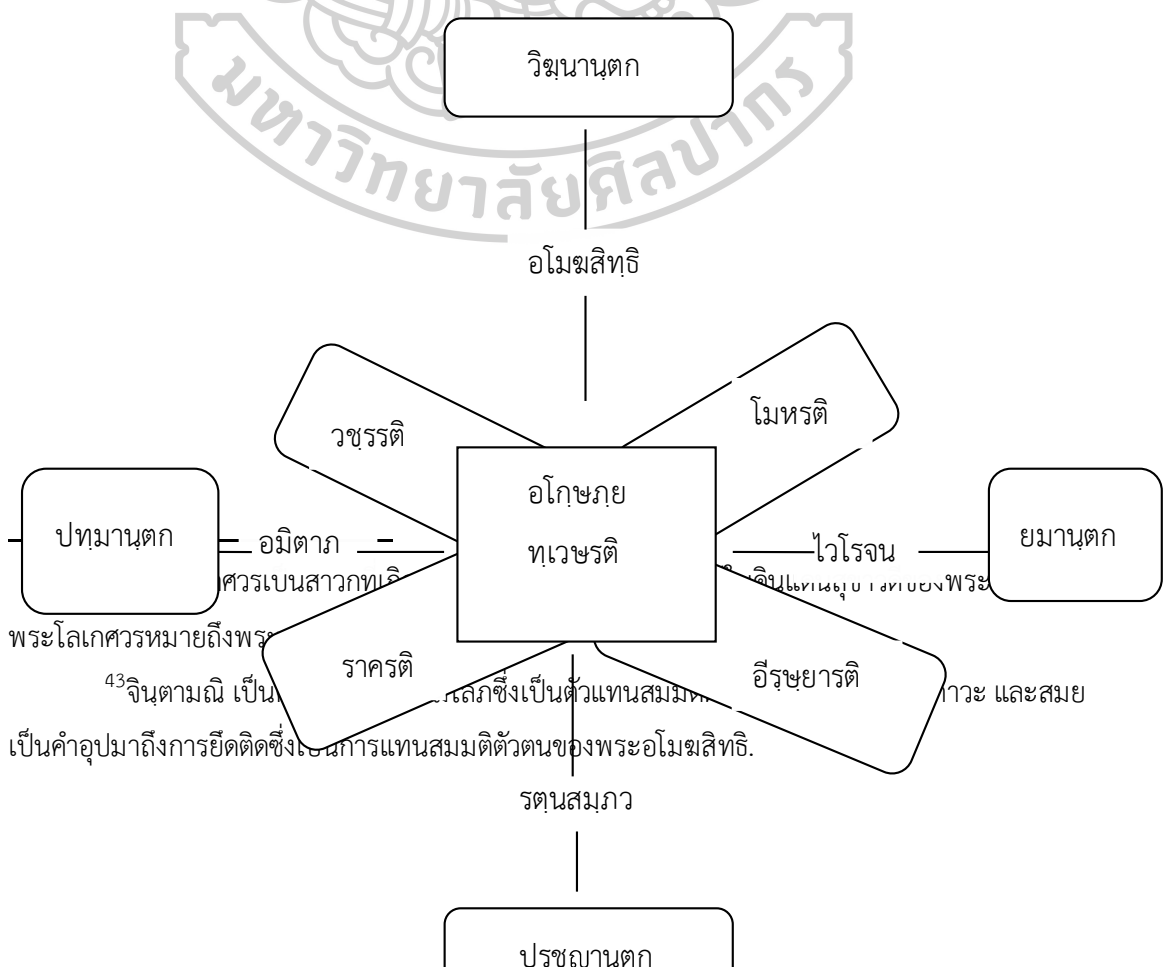
เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การเกิดวัชระแห่งมหาราคะของตถาคตทั้งปวง” และได้นำสาระที่อยู่ลึกที่สุดของหัวใจแห่งตระกูลของราคะ(กิเลสตัณหา) ออกมาจากวัชระ

⁴¹ในคัมภีร์ใช้คำศัพท์ว่า จินตามณิ แปลว่า ของมีค่าอย่างจินตามณิ เป็นคำเปรียบเปรยและอุปมา หมายถึง ความโลภ

กาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || อาโรลิก || ทันทีที่ได้รับการกล่าวอย่างนั้น พระผู้มีพระภาค พระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิद्याของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในสภาวะสำคัญสุดของการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับมหาบุรุษของพระโลกศวรร เจ้าแห่งมหาวิद्या⁴²พร้อมด้วย รูปลักษณะที่มีสีแดง ขาว และดำ ประทับนั่งอยู่เบื้องหลัง(ทิศตะวันตก)ของวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ การเกิดวัชระแห่งอโฆสมมย (ความสำเร็จ)” และได้นำสาระที่อยู่ลึกที่สุดของหัวใจแห่งตระกูลของสมยการขณะ(ความยึดมั่นถือมั่น) ออกมาจากวัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || ประชณาธฤก (ความมองอาจของปัญญา) || ทันทีที่ได้รับการกล่าวอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิद्याของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในสภาวะสำคัญสุดของการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับมหาบุรุษของพระอโฆสวัชระ (อโฆสสิทธิ) พร้อมด้วยรูปลักษณะที่มีสีเขียว ดำ และขาว ประทับนั่งอยู่ทางทิศเหนือของวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

โทสะ(อโกษภยยะ) โมหะ(ไวโรจนยะ) ราคะ(อมิตากยะ) โลภะ(รัตนสัมภวะ)⁴³ และการยึดติด(อโฆสสิทธิ) | ก่อเกิดเป็นตระกูลทั้งหลาย และพวกเขาทั้งหลายก็บรรลุถึงความหลุดพ้นด้วยความปรารถนาทั้งห้าประการนั้น || 4 ||

⁴³จินตามณิ เป็น... เป็นคำอุปมาถึงการยึดติดซึ่งเป็นการแทนสมมิตัตถวนของพระอโฆสสิทธิ.

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ราคะแห่งสมยะของผู้ถือวัชระแห่งตถาคตทั้งปวง” และได้ นำ อัครมเหสีของผู้ถือวัชระออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || เทวชราติ (ความเกลียดชัง) || เมื่อได้กล่าวออกมาอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของสตรี ประทับนั่งอยู่ในตำแหน่งตรงกลาง |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระผู้ซึ่งได้รับความรักจากตถาคตทั้งปวง” และได้ นำ อัครมเหสีของตถาคตทั้งปวงออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || โมหชราติ (ความหลง) || เมื่อได้กล่าวออกมาอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของสตรี ประทับนั่งอยู่ในตำแหน่งของมุมทางตะวันออก |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระผู้ซึ่งได้รับความรักจากผู้ถือรัตนะแห่งตถาคตทั้งปวง” และได้ นำ อัครมเหสีผู้ถือความอิจฉาริษยาทั้งปวงออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || อริชชชราติ (ความริษยา) || เมื่อได้กล่าวมาอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของสตรี ประทับนั่งอยู่ในตำแหน่งของมุมทางใต้ |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระผู้ซึ่งได้รับความรักจากผู้ถือราคะและตถาคตทั้งปวง” และได้ นำ อัครมเหสีผู้ถือราคะทั้งปวงออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || ราครชราติ (ความปรารถนา) || เมื่อได้กล่าวมาอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น

บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของสตรี ประทับนั่งอยู่ใน
ตำแหน่งของมุมทางตะวันตก |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระซึ่งสมานฉันทด้วยกาย วาจา และ
จิตแห่งตถาคตทั้งปวง” และได้ นำ อัครมเหสีผู้ถือปัญหาแห่งตถาคตทั้งปวงออกจากวัชระกาย วาจา
และจิตของพระองค์เอง || วชรคติ (ความใจแข็ง) || เมื่อได้กล่าวมาอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์
นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของสตรี ประทับนั่งอยู่
ในตำแหน่งของมุมทางเหนือ |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระแห่งมหาไวโรจนะ” และได้ นำ มหา
โกธระที่ชื่อว่า “การอธิษฐานถึงมณฑลแห่งตถาคตทั้งปวง” ออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของ
พระองค์เอง || ยมานตกถุด || ในการกล่าวออกมาอย่างนั้น พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น
บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของความน่ากลัวแห่งตถาคต
ทั้งปวง ประทับนั่งอยู่ทางประตูทิศตะวันออก |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระของการรู้แจ้งอันสมบูรณ์แห่ง
ตถาคตทั้งปวง” และได้ นำ มหาโกธระที่ชื่อว่า “การอธิษฐานถึงมณฑลแห่งตถาคตทั้งปวง” ออกจาก
วัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || ปุชฌานตกถุด || ในการกล่าวออกมาอย่างนั้น พระผู้มี
พระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของ
ความน่ากลัวแห่งวัชระสมัย ประทับนั่งอยู่ทางประตูทิศใต้ |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ผู้พิชิตธรรมแห่งตถาคตทั้งปวง” และได้
นำ มหาโกธระที่ชื่อว่า “การอธิษฐานถึงมณฑลของผู้ถือราคะแห่งตถาคตทั้งปวง” ออกจากวัชระกาย
วาจา และจิตของพระองค์เอง || ปทมานตกถุด || ในการกล่าวออกมาอย่างนั้น พระผู้มีพระภาค
พระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของวจนะแห่ง
ตถาคตทั้งปวง ประทับนั่งอยู่ทางประตูทิศตะวันตก |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้ง
ปวง” และได้ นำ มหาโกธระที่ชื่อว่า “การอธิษฐานถึงมณฑลของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง”
ออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของพระองค์เอง || วิฆนานตกถุด || ในการกล่าวออกมาอย่างนั้น พระ
ผู้มีพระภาคพระองค์นั้น บุคลาธิษฐานของวิทยาของกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอยู่ในรูปของ
กาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง ประทับนั่งอยู่ทางประตูทิศเหนือ |

สมยสัตว์ทั้งหลายแห่งมณฑลได้กล่าวถึงกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงแล้ว |
 บทที่ 1 การอธิษฐานถึงมณฑลสมาธิแห่งตถาคตทั้งปวงในคฤหยาสมช มหาคฤหยาตันตร
 ราชะ ได้จบลงด้วยกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 2

โพธิจิต

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งปวงได้กระทำการบูชาเจ้าว(อธิบดี)แห่งกาย วาจา และ
 จิตแห่งตถาคตผู้มีพระภาคทั้งปวง เมื่อถวายความเคารพแล้วจึงกล่าวว่า -

จงประกาศออกไป! ดูก่อน พระผู้มีพระภาค สาระของกาย วาจา และ
 จิตอันสูงสุด ความลับแห่งตถาคตทั้งปวง คือ โพธิจิต (การรู้แจ้ง) อัน
 หาที่เปรียบมิได้ || 1 ||

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคของวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงได้กล่าว
 ต่อพระโพธิสัตว์ทั้งหลายให้ได้รับรู้ถึงเครื่องปรุงแต่งจิต(เจตสิก)ของความคิดของโพธิสัตว์ทั้งปวงที่มี
 ความรู้ และการร้องขอของตถาคตทั้งปวง | การเกิดของจิตอยู่ในรูปของกาย กายอยู่ในรูปของจิต และ
 จิตก็สะท้อนออกมาเป็นคำพูด |

เมื่อนั้น มหาโพธิสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้นได้เป็นหนึ่งเดียวกันกับกาย วาจา และจิตแห่ง
 ตถาคตทั้งปวงซึ่งอยู่ในรูปของอากาศ และได้กล่าวคำสรรเสริญเหล่านี้ว่า –

ดูก่อน! เมื่อไม่มีการบังเกิดขึ้น การบังเกิดขึ้นนี้ถือว่าเป็นของสมันตภัทร
 แห่งวัชระกาย วาจา และจิต || 2||

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคแห่งวัชระกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวงได้เข้าสู่สมาธิ
 ที่ชื่อว่า “ผู้นำทางวัชระให้เกิดโพธิอันสมบูรณ์แห่งตถาคตทั้งปวง” และพระองค์ได้กล่าวอธิบายถึงโพธิ
 จิตว่า –

ไม่มีภาวะ(สาระ)ของการภavana(สมาธิ) ภาวะของการภavanaไม่ใช่การ
 ภavana ดังนั้น ภาวะที่ไม่ใช่ภาวะ ก็คือการภavanaที่ไม่ได้ถูกรับรู้ || 3 ||
 พระตถาคตผู้มีพระภาคของวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงกล่าว
 อย่างนั้นแล้ว |

เมื่อนั้น พระไวโรจนตถาคตผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “อภิสมยวัชระ(การบรรลุถึง
 วัชระอย่างสมบูรณ์)แห่งตถาคตทั้งปวง” และได้กล่าวอธิบายถึงโพธิจิตว่า- | ชันธ ธาตุ ายตนะ⁴⁴ไม่มี
 อยู่ในตัวผู้รับ ภาวะทั้งปวงก็ไม่มีอยู่จิตของตนเองก็เสมอว่าไม่มีตัวตนแห่งธรรม เช่นเดียวกับภาวะ
 ของศูนยตาที่ไม่มีการเกิด | พระไวโรจนวัชรตถาคตผู้มีพระภาคกล่าวอย่างนั้นแล้ว |

เมื่อนั้น พระอักษโยภยวัชรตถาคตผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “อักษยวัชระ(วัชระที่เป็นอมตะ)
 แห่งตถาคตทั้งปวง” และได้กล่าวอธิบายถึงโพธิจิตว่า-

ไม่มีภาวะเหล่านี้เกิดขึ้น ไม่มีทั้งภาวะธรรมและภาวะธรรมชาติ ไม่มี
 ตัวตนดังเช่นอากาศ นี่คือนหนทางแห่งการรู้แจ้งอย่างแน่แท้ || 4 ||

พระอักษโยภยวัชรตถาคตผู้มีพระภาคกล่าวอย่างนั้นแล้ว |

เมื่อนั้น พระรัตนเกตุวัชรตถาคตผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ไนราตมยวัชระ(วัชระอัน
 ปราศจากตัวตน)แห่งตถาคตทั้งปวง” และได้กล่าวอธิบายถึงโพธิจิตว่า-

⁴⁴ชันธ คือ ชันธ 5 ได้แก่ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ, ธาตุ 6 ได้แก่ ปฐวีธาตุ อาโปธาตุ
 เตโชธาตุ วาโยธาตุ อากาศธาตุ วิญญาณธาตุ, ายตนะ คือ ายตนะภายนอก(อารมณ์ 6) ได้แก่ รูป สัททะ
 คันธะ รส โผฏฐัพพะ ัมมะ และอายตนะภายใน(อินทรีย์ 6) ได้แก่ จักขุ โสต ชิวหา กาย มโน : ดูเพิ่มเติมใน
 พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์** (กรุงเทพฯ:
 พระพุทธศาสนาของธรรมสภา, 2556), 32.

ธรรมะทั้งหลายทั้งปวงไม่มีภาวะ(สารัตถะ) ลักษณะของธรรมนั้นก็ไม่มี
อยู่ การเกิดขึ้นคือธรรมที่ไร้ตัวตน นี่คือนทางแห่งการรู้แจ้งอย่างแน่
แท้ || 5 ||

พระรัตนเกตุวัชรตถาคตผู้มีพระภาคกล่าวอย่างนั้นแล้ว |

เมื่อนั้น พระอมิตายุรวัชรตถาคตผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ประทีปวัชระที่ส่องแสง
แห่งปัญญา” และได้กล่าวอธิบายถึงโพธิจิตว่า-

เมื่อธรรมะไม่บังเกิด ภาวะ(สารัตถะ)และภาวนา(สมาธิ)ก็ย่อมไม่มี
ด้วยการหลอมรวมกันของอากาศ นั่นจึงถูกเรียกว่า ภาวะ (สารัตถะ)
|| 6 ||

พระอมิตายุรวัชรตถาคตผู้มีพระภาคกล่าวอย่างนั้นแล้ว |

เมื่อนั้น พระอโมขสิทธิวัชรตถาคตผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระผู้มีกำลังเหนือ
ตถาคตทั้งปวง” และได้กล่าวอธิบายถึงโพธิจิตว่า -

ธรรมชาติอันส่องสว่างคือแสงแห่งธรรม ความบริสุทธิ์อันสมบูรณ์เป็น
ดังเช่นท้องฟ้า ไม่มีทั้งโพธิ ไม่มีทั้งการบรรลุ(อภิสมย) นี่คือนทางแห่ง
การรู้แจ้งอย่างแน่แท้ || 7 ||

พระอโมขสิทธิวัชรตถาคตผู้มีพระภาคกล่าวอย่างนั้นแล้ว |

จากนั้น มหาโพธิสัตว์ทั้งหลายและพระเมตเตรยะซึ่งอยู่ด้านหน้าได้ยื่นการเปล่งพยางค์อัน
เป็นเนื้อแท้ของพระธรรมที่เป็นความลับของกาย วาจาและจิตแห่งตถาคตทั้งปวง ทำให้ได้รับความน่า
อัศจรรย์และปาฏิหาริย์ และได้กล่าวถ้อยคำสรรเสริญดังนี้ |

ดูก่อน! คำสอนของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ขอนอบน้อมแต่ท่าน
ผู้มีเนื้อแท้อันบริสุทธิ์ ผู้ทำประโยชน์อันบริสุทธิ์ และผู้มีจิตอันเป็น
โพธิ || 8 ||

การเกิดขึ้นของธรรมอันไร้ตัวตน ทำให้บรรลุถึงการรู้แจ้งแห่งพุทธะ
ขอนอบน้อมแต่ท่าน ผู้มีจิตอันเป็นโพธิอย่างอิสระ และไร้ซึ่งความ
สงสัย || 9 ||

สมันตภัทระคือ ประโยชน์แห่งสารัตถะ ก่อให้เกิดโพธิจิต ขอนอบน้อม
แต่ท่าน ผู้เป็นโพธิจรรยามหาวัชระ และโพธิจิต || 10 ||

ผู้เป็นเจ้าของวัชระกาย วาจา และจิต คือจิตอันบริสุทธิ์แห่งตถาคต ขอ
 นอบน้อมแด่โพธิจิต และผู้มอบให้ซึ่งการรู้แจ้งแห่งพุทธะ || 11 ||
 บทที่ 2 โพธิจิตในคุหยสมาช มหาคุหยตันตรราชา ได้จับลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึ
 ลับแห่งตถาคตทั้งปวง ดั่งนั้นแล้ว |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคแห่งวัชระกาย วาจา และจิตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ขบวนแห่ง
 การสั่นไหวของก้อนเมฆแห่งตถาคตทั้งปวง” และได้ทรงประกาศว่าสมาธิในบทนี้ เรียกว่า “วัชรวยุหะ
 (ขบวนแห่งวัชระ)” |

โอม! ศูนย์ตาดานวชรสวภาวาทมโก’ หม |

(เข้าคือองค์ประกอบของธรรมชาติที่แท้จริงแห่งปัญญาและศูนย์ตาด)

พุทธมณฑลพิงตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ ขบวนของก้อนเมฆขนาด
 ใหญ่ส่องรัศมีออกมา แสงสว่างอันโชติช่วงนั้นเปรียบเสมือนแสงแห่ง
 พุทธะ || 1 ||

ในปริมณฑลโดยรอบแผ่กระจายไปด้วยรัศมี 5 สี เต็มไปด้วยคุณของ
 กิเลส(กาม) 5 ชนิด และประดับไปด้วยเครื่องบูชา 5 อย่าง || 2 ||

หลังจากการเกิดแสงเหล่านั้น ก็ได้ถูกนำมารวมกันก่อให้เกิดภาพอยู่ที่
 จุดศูนย์กลาง เป็นภาพมหามุทราของพระไวโรจนะพร้อมด้วย
 รูปลักษณะของกาย วาจา และจิต || 3 ||

จากนั้น จึงทำให้เห็นภาพมูทราของวัชระกาย วาจา และจิตซึ่งได้
ทำลายความเป็นสอง และรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน กลายเป็นมูทราที่
ประเสริฐสุดของพระอักโษภยะ || 4 ||

กลายเป็นมามูทราของพระรัตนเกตุ แสงอันส่องสว่างของพระอมิตา
ยุสมามูทราของพระอโมขสิทธิทั้งหมดอยู่ในมณฑลแห่งพุทระ || 5 ||

ผู้เป็นเจ้าของวัชระกาย วาจา และจิตเปล่งแสงออกมาเป็นสีของไพลิน
(สีนิล) วัชระที่อยู่ใพระหัตถ์มีไฟลุกโชติช่วงอย่างกระหน่ำและน่ากลัว
|| 6 ||

มงกุฎอันใหญ่โตที่ประดับอยู่บนพระเศียรเป็นรูปของพระจันทร์ที่
เปล่งแสงเป็นสีของคริสตัล จักรที่อยู่ใพระหัตถ์ก็เปล่งแสงลุกโชติ
ช่วงพร้อมทั้งตกแต่งด้วยอสังการานานาชนิด || 7 ||

ทองชมพูนที่ส่องแสงออกมาถูกห่อหุ้มด้วยเมฆแห่งพุทระ ในพระหัตถ์
ทั้งสองของพระองค์ปรากฏภาพเป็นมหาวัชระที่เป็นรูปหอกแหลมแก้ว
แฉก || 8 ||

เปลวไฟแห่งวัชระที่ถูกสร้างขึ้นเปล่งแสงเป็นสีมรกต ปรากฏภาพรัตนะ
ในพระหัตถ์ของพระองค์ และก้อนเมฆก็ส่องแสงสว่างโดยทั่ว || 9 ||

มงกุฎอันใหญ่โตที่ประดับอยู่บนพระเศียรเปล่งแสงเป็นสีทับทิม ผู้เป็น
เจ้าของวัชระแห่งราคะพึงถือดอกบัวอันสว่างไสวอยู่ในมือ || 10 ||

การปรากฏภาพของอโมขวัชระได้กระทำการส่องแสงเป็นรัศมี 5 แฉก
พระองค์ทรงถือดาบอยู่ในมืออย่างอ่อนโยน และทรงอยู่ในมณฑลแห่ง
พุทระ || 11 ||

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคแห่งวัชระกาย วาจา และจิตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อ
ว่า “ธรรมชาติของวัชระแห่งพระธรรมธาตุ” และได้ประกาศอริชฌานมนต์แห่งกาย
วาจา และจิตว่า – ||

โอม! ธรรมธาตุสุภาวาทมโก’ หม ||

(เข้าคือองค์ประกอบของธรรมชาติที่แท้จริงแห่งพระธรรมธาตุ)

ด้วยวิธีการฝึกโยคะอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดรัศมีอันทรงคุณค่าซึ่งมี 5 สี มีขนาดเท่าเม็ล็ดมัสตาร์ดอยู่ที่ปลายจมูก || 12 ||

เมื่อฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจะทำให้รัศมีขยายตัวออก แต่ถ้าไม่ทำอย่างต่อเนื่องก็ทำให้มันไม่ขยายออก เปรียบเสมือนก้อนเมฆอันงดงามถูกขยายออกและแสงแห่งวัชระก็เปล่งประกายสว่างไสว || 13 ||

องค์ประกอบที่สั้นไหวถูกขยายออกไปด้วยก้อนเมฆขนาดใหญ่ของพระโพธิสัตว์ ด้วยก้อนเมฆขนาดใหญ่ของจักระและวัชระ และด้วยสรรพาวุธอันทรงคุณค่า หม้อบรรจุน้ำศักดิ์สิทธิ์ และดอกบัว || 14 ||

วัชระมณฑลถูกวาดอยู่ที่ท่ามกลางอากาศธาตุ และในตรงกลางมีมณฑลที่มีสีสว่างไสวตั้งอยู่ปรากฏเป็นภาพของจักระมณฑล || 15 ||

ด้วยการเจริญภาวนาถึงดอกบัวจึงปรากฏเป็นมณฑลของดอกบัวขึ้นมา (ปัทมะมณฑล) และการตั้งจิตถึงรัศมีจึงปรากฏเป็นรัศมีมณฑลขึ้นมา || 16 ||

บริเวณรอบๆอากาศก็ถูกวาดเป็นภาพของผู้ที่เกิดในโยคะมณฑล นั่นก็คือพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐทั้งหลาย และการเกิดขึ้นของมณฑลแห่งวัชระทั้งหลายก็เพราะด้วยการเจริญภาวนากาย วาจา และจิตของพระพุทธเจ้าทั้งปวงซึ่งได้บรรลุการรู้แจ้งแล้ว || 17 ||

บทที่ 3 สมานธิชื่อว่า “วัชรวิหะ” ในคฤหยาสมาช มหาคฤหยาตันตราชาชะ ได้จับลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 4
มณฑลที่ลี้ลับแห่งกาย วาจา และจิต

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งปวงได้มาชุมนุมร่วมกันอีกครั้ง และได้กล่าวคำร้องขอ
ต่อเจ้าแห่งวัชระกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวงที่ลี้ลับด้วยบทเพลงสรรเสริญแห่งราชานี้ว่า |

จงแสดงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ สันติแห่งตถาคตทั้งปวง การดำรงอยู่แห่ง
ตถาคตทั้งปวง และการอุทิศตนให้กับธรรมะทั้งปวง || 1 ||

จงกล่าวถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ ความสมบูรณ์ของลักษณะทั้งปวง เป็น
อิสระจากลักษณะทั้งปวง ร่างกายอันประเสริฐแห่งสมันตภัทระ || 2 ||

จงกล่าวถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ การเกิดแห่งธรรมอันสงบ การประพฤติ
ให้ถึงความบริสุทธิ์แห่งปัญญา วาจาอันประเสริฐแห่งสมันตภัทระ
|| 3 ||

จงส่งเสียงถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ จิตอันยิ่งใหญ่ของสรรพสัตว์
ธรรมชาติอันบริสุทธิ์และใสสะอาด จิตอันประเสริฐแห่งสมันตภัทระ
|| 4 ||

เมื่อนั้น วัชระคือผู้สั่งสอนทั้ง 3 โลก 3 อาณาเขต วัชระผู้ประเสริฐ
แห่ง 3 โลก คือ บรมครูผู้ยิ่งใหญ่แห่งโลกทั้ง 3 || 5 ||

(วัชรธร) พระองค์ทรงกล่าวถึงมณฑลอันน่ารื่นรมย์เป็นที่ดำรงอยู่ของ
 ตถาคตทั้งปวง เป็นมณฑลแห่งจิตของตถาคตทั้งปวงที่อยู่ในรูปแบบ
 ของมณฑล || 6 ||

ขณะนี้เราจะประกาศมณฑลแห่งจิตอันสูงสุดที่คล้ายกับวัชรจิต มณฑล
 แห่งกาย วาจา และจิต || 7 ||

จากการเจริญภาวนาด้วยกาย วาจา และจิต ผู้ถึงพร้อมด้วยปัญญาพึง
 แผ่รัศมีสีแดงออกไปเป็นเส้นด้ายที่งดงามตามระยะทางแห่งความดี
 ด้วยความบริสุทธิ์และใหม่หมดจด || 8 ||

พระองค์พึงออกแบบมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์แห่งจิต มีขนาด 12 ศอก
 ตกแต่งเป็น 4 ข้าง 4 มุม 4 ประตู || 9 ||

ภายในมณฑลนั้น พิงวาดวงกลมเป็นปริมาตร จากนั้นก็กระทำมูทรา
 ทั้งหลายในมณฑลนั้นด้วยการปฏิบัติตามแนวทางพิธีกรรม || 10 ||

ตรงใจกลาง พระองค์พึงวาดวัชรให้มีความโดดเด่นอยู่ 5 จุดซึ่งมีแสงสี
 ไพลินส่องสว่างโชติช่วงอย่างน่าเกรงขาม ทำให้เกิดความกลัว || 11 ||

ทางด้านทิศตะวันออก มีวงล้อขนาดใหญ่ประดับด้วยเปลวไฟแห่งวัชร
 ทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วยรัตนอันล้ำค่าที่ซ่อนอยู่ในรัศมีแห่ง
 ประกายไฟ || 12 ||

ทางด้านทิศตะวันตกมีดอกบัวขนาดใหญ่ส่องแสงสีเหมือนทับทิม
 ทางด้านทิศเหนือมีตาขนาดใหญ่ส่องแสงรัศมีอย่างเนืองแน่น || 13 ||

ในมุมด้านตะวันออกถูกวาดเป็นรูปดวงตา 1 ข้าง ส่องแสงเป็นสีคล้าย
 ก้อนเมฆ ในมุมด้านทิศใต้เกิดมีวัชรแห่งตระกูลมามกี || 14 ||

ในมุมด้านตะวันตก วาดเป็นภาพดอกบัวที่บานออกจนเห็นเกสรข้างใน
 ด้วยความกระจ่างใส ในมุมด้านทิศเหนือมีดอกบัวยามค่ำอันงดงาม
 คล้ายเมฆสีเขียวเข้ม || 15 ||

ในประตูด้านตะวันออกถูกวาดเป็นรูปค้อนที่ส่องแสงด้วยเปลวไฟ ใน
 ประตูด้านทิศใต้วาดเป็นภาพไม้เท้าส่องแสงด้วยเปลวไฟแห่งวัชร
 เป็นต้น || 16 ||

ในประตูด้านตะวันตกวาดเป็นรูปดอกบัวที่มีเปลวไฟเปล่งประกายลุก
โชนในช่วงคล้ายรูปดาบ ในประตูด้านทิศเหนือวาดเป็นภาพวีรชนแห่ง
วีระกฤษณะ⁴⁵ || 17 ||

เมื่อการรู้แจ้งถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์แห่งจิตอย่างถ่องแท้แล้ว พระองค์
พึงกระทำพิธีบูชาด้วยกาย วาจา และจิตอย่างตั้งใจ || 18 ||

ให้รับเอาสตรีวัย 16 ปีอันเปล่งรัศมีแห่งความงามเข้ามา และร่วมมี
ความรักกับนางอยู่ท่ามกลางหมู่มณฑลดอกไม้อันหอมหวล || 19 ||

เมื่อผู้มีปัญญาอุทิศตนให้เป็นที่ตั้งนางงามก็ที่ถูกกอดรัดด้วยคุณความดี
พระองค์จึงปลดปล่อยที่อยู่แห่งพุทธะอันสงบสุขที่ถูกประดับอยู่ใน
อากาศธาตุ || 20 ||

พระองค์พึงมอบอุจจาระ ปัสสาวะ น้ำอสุจิ และเลือดของเทวดา
ทั้งหลายให้แก่ทางแห่งพุทธะและโพธิสัตว์ทั้งหลายซึ่งเหล่าพุทธะและ
โพธิสัตว์ก็กล่าวสรรเสริญอย่างน่ายินดีด้วยประการฉะนี้ || 21 ||

บทที่ 4 มณฑลที่ลึกลับแห่งกาย วาจา และจิตในคฤหสมัช มหาคฤหตันตราชาจะได้จบลง
ด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นสิริ ดั่งนั้นแล้ว |

⁴⁵ กฤษณะ ในที่นี้ แปลว่า ศักดิ์(คู่ครอง) ในบทนี้ หมายถึง นางงามก็

บทที่ 5

หลักปฏิบัติร่วมกันให้ถึงจุดสุดยอด

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควิชฌรราชาแห่งกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวง ผู้อยู่สูงสุดแห่งสรรพสิ่งทั้งปวง พระเป็นเจ้าของโลก ทรงกล่าวถึงแนวทางปฏิบัติ สาระแก่นแท้แห่งธรรมและหลักปฏิบัติอันเลิศเลอแห่งธรรม || 1 ||

ตระกูลแห่งราคะ โทสะ โมหะอยู่ในสาระที่เป็นอิสระจากความคิดที่เป็นสอง พึ่งบรรลุเป็นผู้สำเร็จ(สิทธิ)อันเลิศ เป็นหนทางชั้นสูงสุด || 2 ||

ผู้ที่เกิดในวาระจันทรกาล ผู้ที่ทำงานอันน่าตฤก และผู้ที่มีจิตใจคิดมุ่งหมายในการฆ่า พวกเขาเหล่านั้นย่อมบรรลุถึงหนทางอันสูงสุดในมหายาน || 3 ||

แม้แต่ผู้ที่ทำอนันตริยกรรมซึ่งถูกตัดสินว่าเป็นการทำบาปหนักก็ตาม ก็ย่อมบรรลุถึงพุทธยาน(ทางแห่งพุทธะ) ซึ่งก็คือมหาสมุทรอันยิ่งใหญ่แห่งมหายาน || 4 ||

ผู้ที่กล่าวคำว่าร้ายอาจารย์ ย่อมไม่มีวันบรรลุถึงสาธนะ(บรรลุถึงจุดสูงสุด เพื่อเป็นผู้สำเร็จ(สิทธิ) แต่ผู้ที่พรากชีวิตและทำลายความ ดิงาม ด้วยคำพูดที่ หลอกลวง || 5 ||

(แต่)ผู้ที่โลกอยากได้ทรัพย์ของผู้อื่น และยึดติดอยู่ในกามารมณ์เสมอ ผู้ที่ เสพอุจจาระและปัสสาวะ พวกเขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่ทรงคุณค่าในการเข้าถึงสาธนะ || 6 ||

สาธกะ(ผู้ใกล้สำเร็จ)ซึ่งมีความใคร่ต่อมารดา น้องสาว และพี่สาว⁴⁶ ของเขา
เขาพึงถึงความเป็นผู้สำเร็จ(สิทธิ)อย่างเต็มตัว เป็นธรรมชาติแห่งมหายานชั้นสูงสุด || 7 ||

การเพลิดเพลินกับมารดาของพระพุทธเจ้าไม่ได้ทำให้เขาแปดเปื้อน แต่ทำ
ให้กลายเป็นผู้มีปัญญา หลุดพ้นจากความเป็นสอง บรรลุถึงบ่อเกิดแห่งพุทธะ || 8 ||

ณ ขณะนั้น มหาโพธิสัตว์ “สรวนนิรณวิสกัมภิน” และองค์อื่นๆได้รับความแปลกประหลาดใจ
และความอัศจรรย์ใจ | เหตุใด พระผู้มีพระภาคผู้เป็นใหญ่แห่งตถาคตทั้งปวงจึงได้กล่าวอภิปรายถึง
คำพูดที่ไม่เหมาะสมในท่ามกลางมณฑลที่ประชุมของตถาคตทั้งปวง? | เมื่อนั้น ตถาคตทั้งปวงซึ่งได้ยิน
คำกล่าวที่น่าอัศจรรย์ของมหาโพธิสัตว์ทั้งหลายที่นำโดย “สรวนนิรณวิสกัมภิน” จึงได้กล่าวต่อ
โพธิสัตว์เหล่านั้นว่า -

อย่างกล่าวอย่างนั้น ดูก่อน ! กุลบุตรทั้งหลาย |
นี่คือ ธรรมชาติอันบริสุทธิ์ของพุทธเจ้าทั้งหลายผู้ซึ่งอยู่ในรูปของ
สารัตถะแห่งปัญญา | เกิดมาจากเนื้อแท้แห่งธรรม สิ่งนี้คือภาวะของ
จิตแห่งโพธิ(การเข้าถึงการตรัสรู้) || 9 ||

ในขณะนั้น พระโพธิสัตว์ทั้งหลายมีจำนวนมากเกินคำบรรยายเหมือนฝุ่นละอองลอยอยู่ทั่วไป
บนเขาพระสุเมรุในดินแดนพุทธเกษตร พระโพธิสัตว์เหล่านั้นเกิดความกลัวและหมดสติไปด้วยความ
กลัว | เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งปวงได้เห็นพระโพธิสัตว์ทั้งหลายเป็นลมหมดสติจึงได้กล่าว
กับพระผู้มีพระภาคเจ้าแห่งกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวงว่า | ขอเดชะ พระผู้มีพระภาค ขอ
พระองค์ทรงโปรดทำให้พระโพธิสัตว์เหล่านั้นตื่นขึ้นมาด้วยเถิด |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงได้เข้าสู่สมาธิที่
ชื่อว่า “วัชระแห่งความเท่าเทียมกันที่ไม่มีการแบ่งแยกในอากาศ” ในไม่ช้าการเข้าสู่สมาธิของเจ้าแห่ง
วัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงทำให้พระผู้มีพระภาคทั้งหลายสัมผัสกับรัศมีอันสว่างไสว
ของพระองค์ เมื่อนั้น โพธิสัตว์ทั้งหลายก็ได้ตื่นขึ้นมาอีกครั้งและกลับคืนสู่อาสนะของตนในตำแหน่ง
เดิม | เมื่อนั้น ตถาคตทั้งหลายทั้งปวงเหล่านั้นได้รับความอัศจรรย์ใจและความประหลาดใจพร้อมทั้ง
รู้สึกเต็มเปี่ยมไปด้วยความยินดีจึงได้ส่งเสียงแห่งธรรมะด้วยประการฉะนี้ |

ดูก่อน ! ธรรม ดูก่อน ! ธรรม ดูก่อน ! บ่อเกิดเนื้อแท้แห่งธรรม |

⁴⁶มารดา น้องสาว พี่สาว เป็นอุปมาหมายถึง เทพสตรีทั้งหลาย.

เนื้อแท้อันบริสุทธิ์แห่งธรรม ขออุทิศตน ขอนอบน้อมแด่วัชระราชา || 10 ||

ความบริสุทธิ์ของกาย วาจา และจิต แหล่งอาศัยแหล่งเดียวในอากาศ

ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ประจักษ์ ขอนอบน้อมแด่วัชระกาย || 11 ||

จิตอันสูงส่งแห่งตถาคต การเคลื่อนไปบนเส้นทางสามเวลา

อาณาจักรของอากาศอันยิ่งใหญ่ ขอนอบน้อมแต่สารัตถะแห่งอากาศ

|| 12 ||

เกิดจากกายแห่งอากาศ ดำรงอยู่ในวาจาแห่งอากาศ จิตแห่งอากาศ

ธรรมชั้นสูงสุด รากฐานแห่งจริยวัตร ขอนอบน้อมแต่ท่าน || 13 ||

บทที่ 5 หลักปฏิบัติร่วมกันให้ถึงจุดสุดยอดในคฤหสมัชชา มหาคุหยตันตรราชาได้จบลงด้วย
กาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นที่ตั้งมั่นแล้ว

บทที่ 6

อธิษฐานแห่งกาย วาจา และจิต

ในขณะนั้น พระวัชระอภิชัยตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ความลึกลับแห่งวัชระของกาย
วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง” และพระองค์ได้ประกาศมนต์นี้ด้วยคำอธิษฐานแห่งจิต |

|| โธ สรวตถาคตจิตตวชรสวภาวาทมโก’ หม ||

(โอม ข้าคือองค์ประกอบของรูปลักษณะแห่งวัชระจิตของตถาคตทั้งปวง)

|| เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควัชระไวโรจนตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ภาวะอันบริสุทธิ์แห่ง
วัชระ” และพระองค์ได้ประกาศมนต์นี้ด้วยคำอธิษฐานแห่งกาย |

|| โธ สรวตถาคตกายวชรสวภาวาทมโก’ หม ||

(โอม ข้าคือองค์ประกอบของรูปลักษณะแห่งวัชระกายของตถาคตทั้งปวง)

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควัชระอมิตายุสตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระในความเหมือน
ที่ไม่เป็นสองแห่งตถาคตทั้งปวง” และพระองค์ได้ประกาศมนต์นี้ด้วยคำอธิษฐานแห่งวาจา |

|| โธ สรวตถาคตวาควชรสวภาวาทมโก’ หม ||

(โอม ข้าคือองค์ประกอบของรูปลักษณะแห่งวัชระวาจาของตถาคตทั้งปวง)

จงสร้างเขตแดนให้กัวัชระทั้งสาม ทำสมาธิบนเขตแดน เป็นความบริสุทธิ์
แห่งตถาคต จากนั้นให้เน้นด้วยการทำเครื่องหมายคือ มนต์ทั้งหลายอันสูงสุด || 1 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควิชชรรัตนเกตุตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระประทีปแห่งปัญญา” และพระองค์ได้ประกาศมนต์นี้ด้วยความสิเนหา |

|| โอํ สรวตถาคตานุราคะนวชรสวภาวาทมโก’ หม ||

(โอม ข้าคือองค์ประกอบของรูปลักษณ์แห่งวัชระที่มีราคาของตถาคตทั้งปวง)

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควิชชรโอมขลิทิตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระแห่งความไม่ห่อถอย” และพระองค์ได้ประกาศมนต์นี้ด้วยการบูชา |

|| โอํ สรวตถาคตปุชวชรสวภาวาทมโก’ หม ||

(โอม ข้าคือองค์ประกอบของรูปลักษณ์แห่งวัชระในการบูชาของตถาคตทั้งปวง)

พึงบูชาพระพุทธรเจ้าทั้งหลายด้วยคุณแห่งกิเลสทั้ง 5 อย่างสม่าเสมอ

พึงบรรลุลิขิตธรรมชาติแห่งพุทธรด้วยเครื่องสักการะบูชา 5 อย่างที่ละ

น้อย || 2 ||

พระผู้มีพระภาควิชชร จ้าวแห่งวัชระกาย วาจา จิตของตถาคตทั้งปวง ได้กล่าวอย่างนั้นแล้ว | เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควิชชร จ้าวแห่งวัชระกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวงได้ประกาศความลับแห่งมนต์ของตถาคตทั้งปวงนี้ |

|| โอํ สรวตถาคตกายวากจิตตวชรสวภาวาทมโก’ หม ||

(โอม ข้าคือองค์ประกอบของรูปลักษณ์แห่งวัชระกาย วาจา จิตของตถาคตทั้งปวง)

การสะท้อนกลับถูกระตุ้นจากกาย วาจา และใจให้ส่งตรงไปยังมนต์ พึงบรรลु

เป็นผู้สำเร็จ(สิทธิ)ขั้นสูงสุด เป็นเรื่องที่น่ายินดีและทำให้ปลาบปลื้มใจ || 3 ||

ควรทำสมาธิด้วยกาย วาจา และจิตอย่างอุทิศตน ย่อมจะบรรลุลิขิตความเป็น

หนึ่งเดียว ภาวะแห่งความเหมือนกันรวมอยู่ในอากาศ || 4 ||

ไม่มีรูปลักษณ์ใดที่ถูกรับรู้ได้จากการสะท้อนกลับแห่งกาย วาจา และจิต การ

ภavanaแห่งโพธิจิตส่งผ่านไปยังการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์แห่งมนตรา || 5 ||

ข้อสงสัยนี้ เป็นลักษณะแห่งกาย วาจา และจิตที่นำมารวมกัน พึงเป็นการ

รวมกันของโพธิ สมาธิ และมนตราที่ก่อเกิดขึ้น || 6 ||

เมื่อนั้น พระวัชระผู้เป็นศิริ ถูกเข้าถึงแล้วโดยพระตถาคตทั้งปวง ทรงเป็นอัคร

สัพพัญญูแห่งพุทธรทั้งปวง ทรงตรัสรู้ถึงการภavanaขั้นสูงสุด || 7 ||

พืงนึกถึงภาพมณฑลแห่งจันทราอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ และการนึกถึงภาพ
ของพุทธะทั้งหลาย เป็นการเริ่มต้นของโยคะแบบอ่อนโยน || 8 ||

พืงนึกถึงเมล็ดมัสตาร์ดอยู่ที่ปลายจมูก สิ่งที่เคลื่อนที่ได้และเคลื่อนไม่ได้อยู่ใน
เมล็ดมัสตาร์ดนั้น แหล่งความรู้ ความน่ารื่นรมย์ ความเร้นลับถูกสร้างด้วย
ปัญญาญาณ || 9 ||

ตรงกลางอากาศธาตุพืงมีภาพมณฑลแห่งสุริยะ และพืงวางตำแหน่งที่ทำให้เห็น
เป็นรูปลักษณะของพุทธเจ้าอยู่ด้านบน(มณฑล)นั้น || 10 ||

|| ฮุม ||

ตรงกลางอากาศธาตุพืงมีภาพมณฑลแห่งจันทรา และควรนึกถึงการฝึกปฏิบัติ
โยคะของพระนางโลจนาในดอกบัวแห่งวัชระ || 11 ||

ตรงกลางอากาศธาตุพืงมีภาพมณฑลแห่งรัตนะ และข้างบนของมณฑลนั้นพืง
นึกถึงภาพของการทำโยคะขั้นแรกอย่างตั้งใจ || 12 ||

ตรงกลางอากาศธาตุพืงมีภาพมณฑลแห่งดอกบัว และควรนึกถึงการฝึกปฏิบัติ
โยคะเป็นอย่างดีของพระนางปัทมา ผู้ถือวัชระแห่งราคะ || 13 ||

ตรงกลางอากาศธาตุพืงมีภาพมณฑลแห่งรัศมี และพืงเปล่งประกายที่ประทับ
แห่งพุทธะอันเป็นศิริมงคลพร้อมด้วยเหล่าสาวกบริวารที่สำคัญๆ || 14 ||

พืงจินตนาการอย่างตั้งใจถึงขนาดของข้าวบาร์เลย์และกลีบของดอกบัวที่มีสี
เขียวเข้ม(สีนิล)ซึ่งแบ่งเป็นห้าจุดเป็นการเฉพะะบนปลายจมูก || 15 ||

ความตั้งใจเพื่อการรู้แจ้ง ปรากฏอย่างชัดเจนขึ้นที่ปลายจมูกเป็นภาพของกลีบ
ดอกไม้ 8 กลีบพร้อมทั้งเกสรซึ่งมีขนาดเท่าเมล็ดถั่วเขียว || 16 ||

พืงพิจารณาว่า นี่คือการ(วงล้อ)และการเจริญภาวนาอันวิเศษ และพืงบรรลุถึง
ภาวะแห่งความปิติและการรู้แจ้งที่ซึ่งเป็นแหล่งพำนักคุณความดีแห่งมนต์ของ
ผู้สำเร็จ || 17 ||

พืงเข้าถึงอย่างพร้อมเพรียงกัน มีพุทธะที่อยู่ในการตรัสรู้ และพืงส่งออกไปซึ่งที่
อยู่แห่งธรรมที่มีลักษณะของกาย วาจา และจิต || 18 ||

เมื่อนั้น พระวัชระผู้ประเสริฐ อาจารย์แห่งความสัตย์จริงทั้งหมด ทรงกล่าวถึง
ความลึกลับชั้นสูงสุด บ่อเกิดอันยิ่งใหญ่แห่งการกระทำทั้งปวง || 19 ||

ผู้มีปัญญาพึงทำสมาธิให้ผสานกันในรูปแบบเสียง และรสเป็นเวลา 6 เดือน พึงนึกถึง
เครื่องสักการะอย่างครบถ้วนในการบูชาครั้งใหญ่ของสารัตถะอันลึกลับ || 20 ||
พระองค์ทรงปรารถนาผลแห่งความสำเร็จ พึงทำอุจจาระและปัสสาวะให้เป็น
อาหารที่เกิดประโยชน์ และยอมบรรลุถึงความจริงอันสูงสุด ความสมบูรณ์แห่ง
โพธิจิต || 21 ||

พระองค์พึงเสพเนื้อเป็นอาหารให้เกิดประโยชน์ดังเช่น เนื้อที่มีค่า(มหาม่าส)⁴⁷
ยอมบรรลุถึงความสำเร็จทั้งปวงแห่งกาย วาจา และจิตอันลึกลับ || 22 ||

พระองค์พึงเสพเนื้อช้าง เนื้อม้า เนื้อสุนัขซึ่งเป็นสัตว์ที่มีค่า เสพเป็นอาหารให้
เกิดประโยชน์ แต่ไม่พึงเสพอาหารอย่างอื่น || 23 ||

พระองค์ยอมเป็นที่รักของพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ผู้มีปัญญาทั้งหลาย
พระองค์พึงได้รับธรรมชาติแห่งพุทธะอย่างรวดเร็วด้วยการฝึกปฏิบัติโยคะนั้น
|| 24 ||

พระองค์ทรงกลายเป็นจ้าว(อิศวร)แห่งกามธาตุผู้ฝึกปฏิบัติ ผู้มีความ กังวาน
แข็งแกร่ง มั่งคั่ง ยอดเยี่ยม และเปรมปรีดี || 25 ||

ปราศจากพิธีกรรมการปลุกเร้าโดยแค้นเคืองเพียงอย่างเดียว พระองค์ทรงครอง
โลกทั้งใบได้ นี่คือการรู้แจ้งขั้นสูงสุดอันลึกลับแห่งพุทธะทั้งปวง นี่คือการจริงอัน
ลึกลับแห่งมนตราที่เรียกว่ากาย วาจา และจิต || 26 ||

บทที่ 6 อธิษฐานแห่งกาย วาจา และจิตในคฤหสมัชชา มหาคุหยตันตราชะได้จบลงด้วยกาย
วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว |

⁴⁷มหาม่าส = เนื้อที่มีค่า น่าจะหมายถึง เนื้อมนุษย์.

บทที่ 7

การกระทำมนต์

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าแห่งกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวงทรงประกาศการรู้
แจ้งอันสมบูรณ์ตลอดจนการปฏิบัติมนต์ที่ถูกรวบรวมไว้ |

ความต้องการเช่นนั้นทำให้เครื่องบริโศคแห่งความปรารถนาทั้งปวงถูกใช้
ตอบสนองด้วยการปฏิบัติโยคะอย่างนี้ เราพึงบรรลุถึงสภาพแห่งพุทธะ || 1 ||

ความต้องการเช่นนั้นทำให้เครื่องบริโศคแห่งความปรารถนาทั้งปวงถูกใช้
ตอบสนอง เราพึงบูชาส่วนต่างๆของร่างกายให้รวมเป็นหนึ่งเดียวกับเทพารักษ์
ของตนเอง || 2 ||

เราย่อมไม่บรรลุถึงความสำเร็จได้ด้วยการปฏิบัติตาม ศีลอย่างเคร่งครัดและ
ยากลำบาก แต่เราสำเร็จได้อย่างรวดเร็วด้วยความ สุขจากเครื่องบริโศคแห่ง
กามารมณ์ทั้งปวง || 3 ||

อย่าพุดถึงการขออาหารหรือยึดติดกับการออกบิณฑบาต แต่ให้แทนที่ด้วยการ
ท่องมนต์ทุกๆตอนและกระทำเครื่องบริโศคแห่งกามารมณ์ทั้งปวง || 4 ||

เราจะบรรลุถึงการรู้แจ้งและได้รับความเป็นอยู่ที่ดีทางกาย วาจา และจิต
ไม่เช่นนั้นหลังจากการมรณะแบบที่ยังไม่ถึงคาคจะต้องตกนรกอย่างแน่นอน
|| 5 ||

พระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายผู้ประพฤติปฏิบัติมนต์อย่างประเสริฐได้
บรรลุถึงที่ประทับแห่งธรรมอันสูงสุดด้วยเครื่องบริโภคแห่งความปรารถนาทั้ง
ปวง || 6 ||

ครูผู้มีปัญญาทั้งหลายพึงแสวงหาผู้ที่มีศรัทธาทั้ง 5 ประการอย่างสม่ำเสมอทำให้
พระโพธิสัตว์ทั้งหลายพึงพอใจ และทำให้ดวงอาทิตย์ทั้งหลายแห่งการรู้แจ้งพึง
หมกมุ่นอยู่ในราคะ || 7 ||

เพื่อความรู้ทางรูปเป็น 3 เท้าจึงควรบูชาองค์ประกอบของการบูชาซึ่งผู้มีพระ
ภาคพระองค์นั้นทรงเป็นผู้รู้ เป็นพุทธะ เป็นพระไวโรจนะ และเป็นพระผู้เป็น
เจ้า || 8 ||

เพื่อความรู้ทางเสียงเป็น 3 เท้าจึงควรถวายแต่เทพทั้งหลายซึ่งพระผู้มีพระภาค
พระองค์นั้นทรงเป็นพระพุทธเจ้า เป็นพระพุทธรัตนากร และเป็นพระผู้เป็นเจ้า
|| 9 ||

เพื่อความรู้ทางกลิ่นเป็น 3 เท้าจึงควรถวายแต่พระพุทธเจ้าทั้งหลายซึ่งผู้มีพระ
ภาคพระองค์นั้นทรงเป็นพระพุทธ เป็นพระผู้ถือธรรมแห่งราคะ และเป็นพระผู้
เป็นเจ้า || 10 ||

เพื่อความรู้ทางรสเป็น 3 เท้าจึงควรถวายแต่เทพทั้งหลายซึ่งพระผู้มีพระภาค
พระองค์นั้นทรงเป็นภาพสะท้อน เป็นพระพุทธะ และเป็นพระอโมฆะผู้ถือวัชระ
|| 11 ||

เพื่อความรู้ทางสัมผัสเป็น 3 เท้าจึงควรถวายแต่ตระกูลของตนเองซึ่งพระผู้มี
พระภาคพระองค์นั้นทรงเป็นวัชระแห่งการเข้าถึงลักษณะของพระอภิกษุภยะ
|| 12 ||

ทรงมุ่งตรงไปยังจิตแห่งรูป เสียง รส เป็นอาทิเสมอ นี่คือการรวมกันของสสาร
อันลึกลับแห่งพุทธะทั้งปวงเหล่านั้น || 13 ||

ด้วยสัมผัส และเสียงเป็นอาทิ ผู้ร่ายมนต์พึงก่อให้เกิดภาพเทพเสมอ หรือว่าพึงก่อให้เกิดภาพเหล่านั้นด้วยการทำสมาธิถึงตระกูลที่แตกต่างกัน || 14 ||

การขับเคลื่อนความทรงจำแห่งพุทธรูป การภาวนาถึงความทรงจำของสถานที่แห่งการปฏิบัติ การภาวนาถึงความทรงจำแห่งวัชระ เหล่านี้คือการภาวนาแห่งกาย วาจา และจิต || 15 ||

ด้วยการรวมเป็นหนึ่งเดียวของความทรงจำแห่งตระกูล การภาวนาถึงความทรงจำแห่งความโกรธ จากการรวมเป็นหนึ่งเดียวของความทรงจำแห่งสมยะ การเจริญภาวนานั้นพึงบรรลุถึงการรู้แจ้ง || 16 ||

การรับเอาหญิงสาวผู้มีรูปโฉมอันงดงามมาเป็นคูครองนั้นให้เริ่มทำพิธีบูชาอย่างลึกซึ้งเป็นส่วนตัวด้วยรากฐานความทรงจำของแรงอธิษฐาน || 17 ||

พึงทำสมาธิถึงพระนางโลจนาหรือนางผู้เป็นแสงสว่างอันเจิดจ้าแห่งตลาคตด้วยการเชื่อมโยงเป็นหนึ่งของอินทรีย์ทั้งสอง⁴⁸ พึงบรรลุเป็นผู้สำเร็จแห่งพุทธรูป || 18 ||

พึงกล่าวพยางค์ออกมาว่า ฮุม โอม และปิง และพึงสร้างภาพดอกบัวและวัชระอันส่องสว่างด้วยรัศมีทั้ง 5 สี || 19 ||

พึงสร้างแสงสว่างในตัวพระนางให้เหมือนกับแสงสว่างของวัชระ และพึงสร้างให้พระนางมีหัวใจที่เฝ้ายาวนาน ความปรารถนาที่จะตรัสรู้นั้นก็พึงสร้างการรวมเป็นหนึ่งของความทรงจำแห่งพุทธรูป เป็นต้น || 20 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งพุทธรูปหรือ?

[การรวมเป็นหนึ่งของอินทรีย์ทั้งสอง]⁴⁹ ผู้รู้พึงนึกถึงภาพของพุทธรูปและแผ่ขยายก้อนเมฆแห่งพุทธรูปทั้งหลายออกไปตามรุ่มขุมชนต่างๆ || 21 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งธรรมะหรือ?

[การรวมเป็นหนึ่งของอินทรีย์ทั้งสอง] ผู้รู้พึงนึกถึงภาพวัชระธรรมและแผ่ขยายก้อนเมฆแห่งธรรมทั้งหลายออกไปตามรุ่มขุมชนต่างๆ || 22 ||

⁴⁸ อวัยวะทั้งสองของพระนางโลจนาและพระตลาคตร่วมสัมพันธ์กัน.

⁴⁹ อวัยวะเพศชาย(ลิงค์)อยู่ในอวัยวะเพศหญิง (โยน).

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งวัชระหรือ?

[การรวมเป็นหนึ่งของอินทรีทั้งสอง] ผู้รู้ฟังนึกถึงภาพของวัชรสัตว์และแผ่ขยายก้อนเมฆแห่งวัชระทั้งหลายออกไปตามรุ่มชุมชนต่างๆ || 23 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งตระกูลหรือ?

[การรวมเป็นหนึ่งของอินทรีทั้งสอง] ผู้รู้ฟังนึกถึงภาพของพุทธะและแผ่ขยายก้อนเมฆแห่งตระกูล(ของตถาคต)ออกไปตามรุ่มชุมชนต่างๆ || 24 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งความโกรธหรือ?

[การรวมเป็นหนึ่งของอินทรีทั้งสอง] ผู้รู้ฟังนึกถึงผู้เป็นเจ้าของความโกรธและแผ่ขยายก้อนเมฆแห่งความโกรธออกไปตามรุ่มชุมชนต่างๆ || 25 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งสมยะหรือ?

รวมอินทรีทั้งสองให้เป็นหนึ่งเดียวพร้อมทั้งวัชระของตนก็นำเข้าเชื่อมเป็นหนึ่งกับดอกบัว⁵⁰ ฟิงบูชาพุทธะทั้งหลายและวัชรสัตว์พร้อมทั้งหยดแห่งน้ำเพาะพันธุ์(น้ำอสุจิ) || 26 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งมณฑลหรือ?

[การรวมเป็นหนึ่งของอินทรีทั้งสอง] โยคีผู้ชาญฉลาดพึงปล่อยน้ำอสุจิของตนออกมาเสมอ เป็นภาพมณฑลแห่งผู้กระทำมณฑลทั้งหลาย || 27 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งกายหรือ?

ร่างกายซึ่งเป็นของพุทธะทั้งปวงถูกเติมเต็มแล้วด้วยชั้น 5 ไม่ว่าใครก็ตามก็พึงกลายเป็นดังเช่นตัวของข้าผ่านธรรมชาติแห่งพุทธะกายา || 28 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งวาจาหรือ?

วาจาซึ่งเป็นของวัชระธรรมนั้น คือการทำให้สมบูรณ์และรวมเป็นหนึ่ง ไม่ว่าใครก็ตามก็พึงกลายเป็นดังเช่นวาจาของข้า เปรียบเสมือนผู้ถือธรรม || 29 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งจิตหรือ?

จิตซึ่งเป็นของสมันตภัทรนั้น คือผู้รอบรู้ที่เป็นของเจ้าแห่งความลับ ไม่ว่าใครก็ตามพึงมีจิตดังเช่นข้า เป็นเช่นนั้นก็เปรียบเสมือนผู้ถือวัชระ || 30 ||

⁵⁰วัชระน่าจะหมายถึงอวัยวะเพศชาย ส่วนดอกบัวน่าจะหมายถึงอวัยวะเพศหญิง.

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งสรรพสัตว์หรือ?

จิตซึ่งเป็นของสรรพสัตว์ทั้งปวงมีรูปลักษณะแห่งกาย วาจา และจิต ไม่ว่าใคร
ก็ตามที่มีจิตตั้งเช่นข้า ก็เปรียบเสมือนการเคลื่อนไปของอากาศ || 31 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งกาย วาจา และจิตแห่งการเปลี่ยนรูปร่างของมนต์
ทั้งปวงหรือ?

กายซึ่งเป็นของวัชระมันตระ การสร้างภาพกายพร้อมทั้งวาจาขึ้นมา ไม่ว่า
ใครก็ตามก็พึงกลายเป็นดังเช่นจิตของข้า เปรียบเสมือนผู้ถือมนตรา || 32 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งสมยะหรือ?

ผู้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ต้องการบรรลุผลพึงหลั่งน้ำสุจิตออกมาอย่างสิ้นเชิง
และพึงสังหารขบวนแห่งตถาคต ผู้นั้นจะบรรลุเป็นผู้สำเร็จขั้นสูงสุด || 33 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งสมยะของปรัชญาปารมิตาหรือ?

แสงสว่างอันโชติช่วงแห่งธรรมชาติอยู่ในทุกสิ่ง ไม่มีการเกิด ไม่มีความทุกข์
ไม่มีการรู้แจ้ง ไม่มีการบรรลุ ไม่มีการเคลื่อนที่ ไม่มีภาวะ || 34 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำแห่งการไม่เกิดขึ้นหรือ?

ทุกสิ่งทุกอย่างเปล่งแสงสว่างอันโชติช่วงอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่มีสัญญาณ
ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีความเป็นสอง ไม่มีความไม่เป็นสอง มีแต่ความ
สงบสันติและบริสุทธิ์ ดังเช่นอากาศ || 35 ||

อะไรคือการภาวนาถึงความทรงจำของการบูชาตระกูลแห่งโทสะหรือ?

ให้รับเอาหญิงสาวอายุ 12 ปีผู้ซึ่งมีจิตใจที่แน่วแน่เข้ามา และพึงบูชา
พรหมจรรย์ของตนด้วยการปฏิบัติที่แตกต่างของตระกูลตนเอง || 36 ||

โดยวิธี(ปฏิบัติ)อย่างนี้ กายของตถาคต จิตของผู้ถือวัชระ และวาจาของผู้
ถือธรรมะนั้นย่อมได้บรรลุในชีวิตชาตินี้ || 37 ||

และภาวนาถึงวัชระทั้ง 3 ที่ทำลายไม่ได้ย่อมบรรลุผลสำเร็จอยู่ในหมู่ผู้อื่นที่
เป็นนักสัทธา(ผู้สำเร็จ)แห่งกาย วาจา และจิต || 38 ||

บทที่ 7 การกระทำมนต์ในคฤหสมาช มหาคุหยตันตรราชาได้จับลงด้วยกาย วาจา และจิตอัน
ลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 8

การฝึกจิต

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาครัตนเกตุตถาคตได้ร้องขอต่อพระผู้มีพระภาคมหาวชิรธร ผู้เป็น
เจ้าแห่งกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวง ผู้ยิ่งใหญ่สูงสุด ด้วยบทเพลงสรรเสริญแห่งราชาว่า |

วชิรธร มหายาน ผู้มีความประพลดิอันบริสุทธิ์แห่งอากาศ ดูก่อน! ท่านผู้ชนะ
อันสูงสุด การบูชาอย่างยิ่งแห่งสมันตภัทรด้วยเครื่องบูชาทั้ง 10 อย่าง || 1 ||

ครุผู้ชี้แนะหนทางแห่งวิชรยาน ราคะ โทสะ โมหะแห่งวัชระ ดูก่อน! อาณาจักร
แห่งผู้ชนะ เสียงของการบูชาดังกึกก้องทัดเทียมกับอากาศธาตุ || 2 ||

ผู้ชี้แนะแนวทางแห่งโมกษะ(ความหลุดพ้น)คือ ผู้ดำรงอยู่ในหนทางแห่งตริยาน
ดูก่อน! ผู้ยิ่งใหญ่สูงสุด ถ้อยคำถือเป็นการบูชาความบริสุทธิ์พร้อมด้วยความเจริญ
งดงามแห่งพุทธะ || 3 ||

ผู้เปิดดวงตาแห่งโพธิจิต ผู้หมุนวงล้อแห่งธรรม ผู้บริสุทธิ์แห่งกาย วาจา และจิต
ดูก่อน! วิชรยาน ขอความนอบน้อมจงมีแต่ท่าน || 4 ||

เมื่อนั้น พระวชิรธรผู้เป็นราชา ผู้อยู่ในอากาศทั้งปวงอย่างจริง ทรงเป็นผู้อภิเษก
ทั้งมวล จุดมุ่งหมายของทุกอย่าง ผู้ครอบครองทุกสิ่ง ผู้ถือรัตนะทั้งปวง || 5 ||

พระองค์ทรงกล่าวถึงการบูชาตถาคตทั้งหลายอย่างยิ่งใหญ่ มั่งคั่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับ
การทำลายวัชระทั้ง 3 การอุปถัมภ์ของพระผู้มีสัจย ผู้ประเสริฐแห่งกาย วาจา
และจิต || 6 ||

รับเอาหญิงสาววัย 25 ปีเข้ามา เปิดดวงตาให้กว้าง ตกแต่งรูปร่างให้อ่อนเยาว์
และงดงาม และพึงจินตนาการถึงความเป็นผู้สำเร็จในทางลึกลับ || 7 ||

ในที่ซึ่งบริสุทธ์และใสสะอาด เทวสถานอันศักดิ์สิทธิ์และสงบ โอรสแห่งพระชิน
เจ้าพึงกระทำการเจิม ขี้ผึ้งที่ทำด้วยน้ำบริสุทธ์ เป็นต้น เพื่อทำการบูชาพระชิน
เจ้าตลอดกาล || 8 ||

ผู้รู้ถึงการปฏิบัติพิธีการก็พึงจัดการควบคุมภายใน ห้วนมตั้งอยู่ตรงกลางเต้านม
พึงวางตระกุกทั้ง 5 ซึ่งเป็นบุตรทั้งหลายแห่งพระชินเจ้าไว้ในความลึกลับบน
สะดือที่ตั้งอยู่กลางเอว || 9 ||

(ผู้รู้)พึงเป็นมหาสมุทรแห่งปัญญาที่อยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ และพึงเป็นตัวตน
ในใจของตนเองที่อยู่ท่ามกลางจันทราอีกด้วย || 10 ||

หากวัชระที่แข็งแกร่งและเจียบขริมพึงปรารถนาที่จะสร้างและทำลายสฤพที่ทำ
ด้วยรัตนทั้งสี่ และประดับด้วยรัศมีอันโชติช่วง || 11 ||

ก็ให้พึงนึกถึงที่ประทับอยู่ของมหาสมุทรแห่งปัญญาอันตั้งตระหง่านอย่างเป็
นมงคล พุทธะพึงขยายก้อนเมฆแห่งการบูชาออกไปตามรุ่มขนต่างๆ || 12 ||

ผู้ชาญฉลาดที่รู้จัก 5 ประเภทของดอกปทุม (ดอกบัวชมพู) และดอกอุบล
(ดอกบัวขาว) และ 3 ประเภทของดอกพุทธชาติ⁵¹ ก็ได้พืงนำดอกไม้เหล่านั้นมา
ถวายแต่เทพทั้งหลาย || 13 ||

การทำสมาธินึกถึงดอกกรรณิการ์ (กรรณิการ) ดอกเข็ม (ยูถิกา) ดอกมะลิซ้อน
(มลลิกา) และดอกยี่โถ (กรวีร์) ให้พืงจัดเตรียมดอกไม้เหล่านั้นเพื่อถวายบูชา
|| 14 ||

⁵¹ชาติกา(jātikā) หมายถึง Royal jasmine, *Jasminum grandiflorum* (ชื่อวิทยาศาสตร์) คนไทย
เรียกว่า “พุทธชาติ” หรือ “มะลิกำยานยาว” ถิ่นกำเนิดในประเทศอินเดีย เป็นไม้ดอกหอม สีขาว ห้าแฉก ถือ
ว่าเป็นดอกไม้ในวรรณคดี : ดูเพิ่มเติมใน องค์การสวนพฤกษศาสตร์, **พรรณไม้สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระ
นางเจ้าสิริกิติ์ เล่ม 3** (เชียงใหม่: องค์การสวนพฤกษศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรื, 2539), 95.

จักรมณฑลพิงขยายออกไปเป็น 100 โยชน์ ผู้รู้ทำสมาธิถึงลักษณะต่างๆของ
ตระกูลทั้งหลายเสมอ || 15 ||

ดังนั้น ผู้รู้พิงมีดอกบัวปทุม วัชระ พระขรรค์ และดอกบัวอุบลขยายออกไปโกฏี
(ล้าน) โยชน์ แผ่ไปสี่ข้างอย่างงดงามมาก || 16 ||

นักปราชญ์พิงสร้างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ทำด้วยสีรัตนะ ไสสะอาด ไร่ลทินมืออยู่ใน
ประกฤติ(ธรรมชาติ) และพิงสร้างที่ประทับอาศัยของตระกูลทั้งหลายเพื่อเหตุ
แห่งการบูชา || 17 ||

เมื่อเริ่มการทำสมาธิด้วยคุณแห่งกามารมณ์ทั้ง 5 ก็พิงบูชากามารมณ์นั้น
เพื่อการแสวงหาการรู้แจ้งอย่างเป็นนิตยด้วยรัตนะ เครื่องอาภรณ์ และอื่น ๆ
เป็นต้น || 18 ||

ควรทำให้เทพทั้งหลายเกิดความยินดีด้วยเครื่องสักการะบูชาทั้งห้าอันยิ่งใหญ่
อย่างสม่ำเสมอ หญิงสาวผู้เปรียบดั่งเหมือนเพชรอันมั่งคั่ง ประดับประดาด้วย
รัตนนานาชนิด เป็นต้น || 19 ||

ผู้ใกล้สำเร็จที่ยังไม่บรรลุเป็นนักสิทธิ์(ผู้สำเร็จ)พิงถวายหญิงสาวผู้นั้นแต่พุทธเจ้า
ทั้งหลาย ผู้รู้อันบริสุทธิ์พร้อมด้วยรัตนะทั้งเจ็ดนั้น || 20 ||

ผู้มีปัญญาอันใจกว้างดั่งมหาสมุทรพิงถวายรัตนะทั้งเจ็ดนั้นทุกวันเพื่อแสวงหา
ความเป็นผู้สำเร็จ สิ่งที่ถูกวางอยู่ตรงกลางพุทธมณฑลคือ จ้าวแห่งมูรธาที่แปลง
รัศมี || 21 ||

พิงมอบความเป็นหนึ่งเดียวของการสัมผัสความรู้แจ้งแห่งราชาของพุทธะ
ทั้งหลาย พุทธมณฑลนั้นพิงตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ || 22 ||

ผู้ใดที่บูชาภาพอันเป็นองค์ประกอบของตถาคตด้วยวิธีการตามขั้นตอน ผู้นั้นคือ
ผู้ที่จะได้ได้รับความรักอย่างรวดเร็ว และมีใบหน้าที่ยิ้มเอิบ มีสง่าราศีเป็นผู้มีโชค
|| 23 ||

ผู้ตื่นรู้อย่างมั่นคง ลืมตาขึ้นมา และพิงเสพความลึกลับอันบริสุทธิ์ พึงถวายการ
บูชาความสัตย์จริงด้วยการทำสมาธิอันเป็นรากฐานแห่งการอธิษฐานจิต || 24 ||

นี่คือการบูชาของกาย วาจา และจิตแห่งมนตราทั้งปวง ผู้นั้นได้ถูกเรียกแล้วว่า
เป็นผู้กระทำมนต์สำเร็จ(มนตรสิทธิ์)ของผู้ถือวัชระแห่งปัญญาอันลึกลับ || 25 ||

บทที่ 8 การฝึกจิตในคฤหสมัช มหาคุหยตันตรราชะได้จบลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับ
แห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 9

การบรรลุให้ถึงประโยชน์ของความจริงแท้สูงสุดที่ไม่มีความเป็นสอง

เมื่อนั้น พระวัชระผู้เป็นราชา ผู้เป็นอมตะอยู่ในอากาศทั้งปวง ผู้อภิเษกทุกสิ่ง
ทุกอย่าง ผู้ปฏิบัติขั้นสูงสุด ผู้รอบรู้ทุกอย่าง ผู้เป็นเจ้าของอศิวร || 1 ||

มณฑลของวัชระทั้ง 3 ไม่สามารถทำลายลงได้ การรวมเป็นหนึ่งเดียวกันของ
กาย วาจา และจิตพึงกล่าวถึงความลึกลับของผู้มีปัญญาญาณแห่งพุทธะด้วย
ความน่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง || 2 ||

พุทธมณฑลพึงตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ และได้กายร่างเป็นวัชระของพระ
อักษุภยะ ให้นึกถึงภาพวัชระที่อยู่ในมือของพระองค์ || 3 ||

ส่องสว่างไปด้วยประกายไฟที่ลุกโชติช่วง และถูกเติมเต็มด้วยรัศมีทั้งห้าจนทำให้
บดบังภาพของพุทธเจ้าจำนวนมากที่กำลังทำสมาธิอยู่ก็เพราะด้วยวัชระนั้น
|| 4 ||

การรวมเป็นหนึ่งของกาย วาจา และจิตถูกทำลายด้วยวัชระทั้งแปด การทำสมาธิ
ขั้นสูงสุดทำให้บรรลุเป็นผู้สำเร็จแห่งจิต || 5 ||

ด้วยวัชระอันลึกลับนี้พึงทำลายสรรพสัตว์ทั้งปวง โอรสของพระชินเจ้ามี
ความสัมพันธ์แนบแน่นอยู่ในพุทธเกษตรของวัชระพระองค์นั้น(พระอักษุภยะ)

จึงทำให้ได้รู้ว่าเป็นหนึ่งของการรวมเป็นหนึ่งของตระกูลแห่งโทสะอันอยู่ในความสูงส่งของ
ตระกูลทั้งปวง || 6 ||

เมื่อนั้น พระวัชรธรรมผู้เป็นราชา ผู้นำพาความหลุดพ้นด้วยปัญญาอันสมบูรณ์ ผู้มี
ลักษณะอันบริสุทธิ์และไร้มลทิน ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งการบรรลุถึงพระโพธิญาณ
|| 7 ||

พระองค์ทรงกล่าวถึงการบรรลุให้ถึงความจริงที่จะนำไปสู่การรู้แจ้งแห่งพุทธะ
อันสมบูรณ์ จักรมณฑลพิงตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ || 8 ||

จากนั้น พระองค์ทรงกลายร่างเป็นพระไวโรจนะ และสร้างภาพของพุทธะทั้ง
ปวงขึ้นมา และยังทำให้เกิดภาพวัชรธรรมทั้งหลายด้วยการหลอมรวมรัตนะทั้งปวง
ให้เป็นหนึ่ง || 9 ||

พิงสร้างภาพว่านำเอาทรัพย์สมบัติทั้งปวงออกไปด้วยวัชรธรรมทั้ง 3 พวกเขา(ผู้ฝึก
ปฏิบัติทั้งหลาย) เปรียบตั้งจินตมณีที่เติมเต็มด้วยมหาสมุทรแห่งทรัพย์ || 10 ||
มณีผู้รู้ทั้งหลายจะกลายเป็นโอรสแห่งพุทธะทั้งปวง จึงเรียกได้ว่า ความจริงแท้ที่
เปรียบเสมือนตระกูลแห่งโมหะ ก่อให้เกิดเป็นตระกูลทั้งปวงขึ้น || 11 ||

เมื่อนั้น พระวัชรธรรมผู้เป็นราชา ผู้นำพาราคะและโมหะอันสมบูรณ์ ผู้มีลักษณะ
อันเร้นลับ บริสุทธิ์ และเป็นอิสระ พระองค์ทรงกล่าวถึงมณฑลดังนี้ว่า || 12 ||
ปัทมมณฑลตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ พระองค์ทรงกลายร่างเป็นพระอมิตายะ
และพิงเติมพื้นที่ให้เต็มด้วยภาพพุทธะทั้งหลายทั้งปวง || 13 ||

พิงรวมร่างกายทั้งมวลให้เป็นหนึ่งเดียวกันกับหญิงสาวด้วยการปฏิบัติให้ถึงโยคะ
ทั้ง 4⁵² นี่คือนหนทางแห่งวัชรธรรมขั้นสูงสุด || 14 ||

⁵² การจินตนาการถึงภาพและลักษณะของเทพต่างๆ มีขั้นตอนการปฏิบัติ 4 ส่วน ซึ่งมักเรียกกันว่า
วัชร 4 จุด (The Four Vajra Points) ถูกบรรยายอยู่ในคัมภีร์อุตตรตันตระ (The Uttaratantra) อันได้แก่
พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ และธรรมชาติแห่งพุทธะ (Buddha-nature) ซึ่งหมายถึงการตรัสรู้ นำ
องค์ประกอบทั้ง 4 อย่างมารวมให้เป็นหนึ่ง : ดูเพิ่มเติมใน Arya Maitreya, **Buddha Nature : The
Mahayana Uttaratantra Shastra** (Canada: Siddhartha's Intent / Khyentse
Foundation, 2007), 37-38.

นี่คือการภาวนาแห่งตรีกายที่ไม่มีวันถูกทำลายของพุทธะทั้งปวง ผู้กระทำความดี จะกลายเป็นหนึ่งเดียวกันกับตระกูลแห่งราชา || 15 ||

เมื่อนั้น พระวัชรธรผู้เป็นราชา ผู้ซึ่งทำความมุ่งหมายและวัชรมนตราให้สำเร็จ ผู้ซึ่งหมดสิ้นความมีอัตตาและเป็นบ่อเกิดแห่งปัญญา พระองค์ได้กล่าวพระวจนะ ดังนี้ว่า || 16 ||

พุทธมณฑลพึงตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ พระองค์ทรงกลายร่างเป็นพระอโมฆวัชระ และพึงล้อมรอบด้วยพุทธะทั้งหลายทั้งปวง || 17 ||

พึงสร้างภาพทั้งหลายทั้งปวงขึ้น ดังนั้น ที่พำนักของวัชระด้วยถ้อยคำลวง และลวงหลอกด้วยภาพพระชินเจ้าทั้งปวงและที่ประทับอาศัยของพระชินเจ้าทั้งปวง || 18 ||

นี่คือคำปราศรัยที่ล่องลอยอยู่ในอากาศอันบริสุทธิ์ ไร้มลทินของพุทธะทั้งหลายทั้งปวง นั่นได้ถูกเรียกว่าผู้กระทำความสำเร็จแห่งมนตราอันลึกลับของผู้มีพุทธิปัญญา || 19 ||

นี่คือการบรรลุถึงตระกูลแห่งความเสนาหาที่ได้รับการปลุกเร้าตามความประสงค์ของผู้นั้น | เมื่อนั้น พระวัชรธรผู้เป็นราชา ผู้ถือวัชระที่ไม่สามารถทำลายได้แห่งวัชระทั้ง 3 ทรงเป็นผู้นำแห่งวัชระสิทธิ (ผู้สำเร็จ) พระองค์ได้กล่าวพระวจนะ ดังนี้ว่า || 20 ||

สมยมณฑลพึงตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ พระองค์ทรงกลายร่างเป็นพระรัตนเกตุ และขยายพื้นที่ให้เต็มด้วยภาพพระพุทธรูปทั้งหลายทั้งปวง || 21 ||

ปลดปล่อยตัวตนด้วยคำพูดผรุสวาจา เป็นต้น ท่านจะบรรลุถึงปัญญาญาณ พระผู้มีพระภาค ขบวนแห่งวัชระของตถาคตทั้งปวงได้กล่าวมาดังนั้น แล้ว || 22 ||

เมื่อนั้น พระมหาโพธิสัตว์ทั้งหลายเกิดความอัศจรรย์ใจและรู้สึกพิศวง จึงได้กล่าววัชรวจนะ ต่อพระพักตร์ของพระวัชรเกตุ จ้าวแห่งสมยะของตถาคตทั้งปวง ดังนี้ | เหตุใด? พระผู้มีพระภาคเจ้าแห่งตถาคตทั้งปวงได้กล่าวสุนทรพจน์แห่งวัชระอันน่าแปลกประหลาดให้รับรู้มากกว่า 3 โลก เกินกว่าหลายโลกธาตุทั้งปวงต่อที่ประชุมของตถาคตทั้งปวงและพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคแห่งตถาคตทั้งปวง ทรงกล่าวต่อพระมหาโพธิสัตว์ทั้งหลายที่มีจำนวนมากมายเสมือนฝุ่นละออง จุดเล็กๆบนเขาพระสุเมรุของพุทธเกษตรเกินกว่าที่จะบรรยายได้ ซึ่งอยู่ต่อหน้าพระพักตร์พระวัชรเกตุ จ้าวแห่งสมยะของตถาคตทั้งปวง | ดูก่อน! กุลบุตรทั้งหลาย จงอย่าเรียกชื่อสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ให้ดูต่ำและน่ารังเกียจ | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น | กุลบุตรทั้งหลายที่ประพฤติดำเนินทางแห่งราคะ เพราะนี่ก็คือ การประพฤติของโพธิสัตว์ และนี่คือการประพฤติดั้งสูงสุด | ผู้ได้ชื่อว่า กุลบุตรทั้งหลายได้แผ่กระจายออกไปยังอากาศฉันใด ธรรมทั้งหลายทั้งปวงก็ได้แผ่กระจายไปยังอากาศฉันนั้น | สิ่งนั้นไม่มีการดำรงอยู่แห่งกามธาตุ ไม่มีการดำรงอยู่แห่งรูปธาตุ ไม่มีการดำรงอยู่แห่งการไม่มีรูปธาตุ ไม่มีการดำรงอยู่ของมหาธาตุ (มหาภูต) ทั้ง 4 (ดิน น้ำ ลม ไฟ) | ดังนั้น กุลบุตรทั้งหลายจะเผยแผ่ธรรมทั้งหลายทั้งปวงออกไป | ตถาคตทั้งปวง และพระโพธิสัตว์ทั้งปวงยอมชี้ทางสู่จุดมุ่งหมายที่ปรารถนาเหล่านี้เพื่อความรู้ และยอมชี้ทางสู่ธรรมะนั้นด้วยความยินดีเพื่อความรู้ | ดูก่อน! กุลบุตรทั้งหลาย การปฏิบัติเพื่อการบรรลุของตถาคตทั้งหลายเหล่านั้นจะถูกขยายออกไปอีก เพื่อเติมให้เต็มอยู่ในอากาศธาตุ | ผู้ได้ชื่อว่า กุลบุตรทั้งหลาย การปรากฏวันที่เกิดมาจากการมีอยู่ของไฟ ซึ่งไฟมาจากการกระทบกันของไม้ ซึ่งการกระทบกันของไม้นั้นก็ด้วยการกระทำจากมือของมนุษย์ ฉันใด นั่นก็คือ การไม่มีอยู่ของไฟ ไม่มีการกระทบกันของไม้ ไม่มีการกระทำจากมือของมนุษย์ ฉันนั้น | ดังนั้นแล กุลบุตรทั้งหลาย การปฏิบัติเพื่อการบรรลุของตถาคตวัชรเกตุทั้งปวงจะแผ่กระจายออกไปด้วยการไปและการมา เป็นต้น | เมื่อนั้น โพธิสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่รู้สีก่อจรรยาใจและพิศวงเหล่านั้น ก็ได้รับดวงตาแห่งแสงสว่างอันเปิดกว้างอย่างนำอัครรรยกับการกล่าวที่ได้พรรณนามานี้ | ท่ามกลางธรรมทั้งหลายที่มีศัจจรรยอย่างยิ่งก็เปรียบเสมือนอากาศ การปกปิดความลับยอมถูกเปิดเผยท่ามกลางความบริสุทธิ์อย่างมั่นคง || 23 ||

บทที่ 9 การบรรลุให้ถึงประโยชน์ของความจริงแท้สูงสุดที่ไม่มีความเป็นสองในคหุยสมามหาคหุยตันตราชาจะได้จบลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดังนั้นแล้ว |

บทที่ 10
การปลุกหัวใจของตถาคตทั้งปวง

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งปวงได้มาชุมนุมกันอีกครั้งหนึ่ง และได้กล่าวถวายความเคารพต่อพระผู้มีพระภาคเจ้าแห่งตถาคตทั้งปวง ผู้ซึ่งบรรลุถึงกาย วาจา และจิตอันลึกลับของพระโพธิญาณในความจริงแห่งวัชรสมยะ

ดูก่อน! พระผู้มีพระภาค ขอท่านจงกล่าวเถิด ความจริงแท้และการรวบรวมสาระแห่งมนตรา ได้ชื่อว่าความ ลึกลับแห่งกาย วาจา และจิต หนทางอันสูงสุดแห่งผู้สำเร็จขั้นสูง || 1 ||

เมื่อนั้น พระวัชรธรผู้เป็นราชา ผู้เป็นเจ้าของแห่งการทำลายกิเลสทั้งปวง ผู้มีวรรณอันผุดผ่อง ผู้มีดวงตาอันเปิดกว้าง ได้ทรงตรัสพระวจนะ ดังนี้ || 2 ||

ทำสมาธิด้วยกาย วาจา และจิตแห่งวัชระกาย วาจา และจิตทั้งหลาย ไม่มี ความแตกต่าง ไม่มีมิตร ไม่มีความลำเอียง ไม่มี ความมั่นคงถาวรในที่ใดๆเลย || 3 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคต ผู้มีรูปลักษณะอันบริสุทธ์ได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “หนทางวัชระแห่งปารมิตา⁵³ และมนตรา” และได้กล่าวต่อพระตถาคตทั้งปวงเหล่านั้นว่า | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งหลายทั้งปวง มีพระอักษะโยคะเป็นผู้นำพร้อมด้วยวิทยา(คาถา)แสนล้านโกฏิเป็นอนกอนันต์ ตถาคตทั้งหลายย่อมมองเห็นการกระทำและนาฏกรรมแห่งจตุตถะทั้งปวง | ตถาคตทั้งหลายย่อมสำราญและยินดีกับความรื่นเริงด้วยกามคุณทั้ง 5 ในโลกธาตุทั้งปวงและในบริเวณขอบเขตโลกธาตุทั้ง 10 ทิศ | แต่ตถาคตทั้งหลายก็ไม่ได้เพ่งมองไปยังพระองค์(พระอักษะโยคะ)ที่กำลังมุ่งมั่นในการปฏิบัติมณฑลอยู่ | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น? | ความทุกข์เหล่านั้นถูกทำให้สำเร็จ(หายไป)ได้ด้วยหนทางของการประพฤติมณฑลในธรรมอันแท้จริงแห่งตถาคต | ดังนั้น เป้าหมายที่จะทำให้เกิดตถาคตเหล่านั้นเพ่งมองไปยังมหาสัตว์บุรุษเหล่านั้น พระองค์จึงทรงประกาศด้วยถ้อยคำจากมณฑลอันลึกกลับแห่งกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง เรียกว่า “การปลุกหัวใจแห่งมณฑลทั้งปวงให้ตื่นขึ้น” อันเป็นรากฐานของสมยแห่งกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงที่ลึกกลับขึ้นสูงยิ่ง อันเป็นรากฐานของสมยแห่งกาย วาจา และจิตของผู้ถือธรรมะทั้งปวง เพื่อวัชระแห่งกาย วาจา จิตของตนเอง มณฑลทั้งหลายถูกรวบรวมไว้ดังนี้ |

|| ฮูม โอม อาะ สวาहा ||

เมื่อนั้น ท่ามกลางภาชิตของพระผู้มีพระภาคนั้น พุทธะทั้งปวงพร้อมทั้งโอรสทั้งหลายของพุทธะเหล่านั้นเกิดสั่นสะท้านและเป็นลมล้มลงไป เมื่อระลึกถึงพระวัชระสัตว์ || 4 ||

เมื่อนั้น พระวัชระปาณี เจ้าแห่งตถาคตทั้งปวง ทรงประกาศการปฏิบัติอันลึกลับ (สมย) ดังนี้ พุทธมณฑลพึงตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ ตรงกลางนั้นให้นึกถึงพยางค์ “ฮูม” ขึ้นมาภายในภาพของตัวเอง || 5 ||

พึงจินตนาการด้วยดวงตาที่เปิดกว้างจะมองเห็นรัศมีของวัชระอันส่องสว่าง ให้นึกว่าได้ยึดถือกาย วาจา และจิตของพุทธะทั้งหลายเอาไว้ || 6 ||

ในขณะนั้น เราจะกลายเป็นวัชระสัตว์มหาราชายิ่งใหญ่ เจ้าแห่งทุกสิ่งทุกอย่าง ผู้ครอบครองวัชระอันแข็งแกร่งแห่งกาย วาจา และจิต || 7 ||

⁵³ปารมิตา คือ การข้ามถึงฝั่งอันสมบูรณ์.

เราพึงเข้าถึงพิธีกรรมในการสร้างมณฑลของตัวเองพร้อมด้วยมนต์ของตัวเอง
เรา นี่คือการรวบรวมวัชระอันเป็นสาระของพุทธมณฑลทั้งปวง || 8 ||

จินตนาการถึงบุคลาธิษฐานของมนต์ในตนเอง สร้างรูปขึ้นมาให้ตั้งขึ้นในทิศทั้ง
4 โดยรูปนั้นมีลักษณะ 3 เศียร และ 3 สี่ || 9 ||

พระผู้มีพระภาควัชระสมยได้กล่าวมาอย่างนั้นแล้ว |

นี่คือความเร้นลับของวัชระชั้นสูงสุด |

สร้างภาพมณฑลอย่างประณีตบรรจงท่ามกลางหฤทัย และจุดศูนย์กลาง
ของหฤทัยนั้น ให้จินตนาการถึงพยางค์ชั้นสูงสุด || 10 ||

บรรจงสร้างภาพมหาวัชระห้าแฉกอย่างตั้งใจเสมอ โดยสร้างวัชระ 3 วัชระ
แฉกของวัชระแต่ละอันมีการประดับหลากหลายประเภท || 11 ||

จากนั้น สร้างการกระตุ้นด้วยภาพเทพทั้งหลายเพื่อให้หฤทัยนั้นมีความ
โดดเด่นขึ้น นี่ก็คือภาพพุทธะที่บรรลุเป็นผู้สำเร็จแล้วแห่งวัชระทั้งปวง
|| 12 ||

ให้จินตนาการถึงแฉกของวัชระที่ทำด้วยจักรและปีทมะ สิ่งนี้ถูกเรียกว่า
การกำเนิดนาฏกรรมที่ถูกปลุกเร้าอยู่ในหัวใจ || 13 ||

หากเราปฏิบัติตามหนทางแห่งวัชระชั้นสูงเป็นเวลา 7 วัน เราจะบรรลุถึง
ความเร้นลับของกาย วาจา และจิตของผู้ถือวัชระแห่งปัญญา || 14 ||

เหล่าพระองค์(พุทธะและพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย)⁵⁴ ผู้ซึ่งให้พรอันประเสริฐ
เพ่งมองดูอยู่ด้วยความหวาดกลัว และมีใจที่สั่นไปด้วยความกลัว เหล่า
พระองค์ทั้งหลายยอมรับผู้ปฏิบัติสำเร็จอย่างไพบูลย์ซึ่งทำให้เป็นที่รักและ
ทำให้พอใจ || 15 ||

พระพุทธะและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายเป็นผู้สำเร็จในการปฏิบัติมนต์ชั้นสูง
แต่ถ้าหากผู้ปฏิบัติผู้ใดละเมิดหรือทำผิดวิธี ชีวิตของผู้นั้นจะจบลงใน
ขณะนั้น || 16 ||

⁵⁴พุทธะและพระโพธิสัตว์เปรียบเสมือนอาจารย์ผู้เฝ้ามองดูศิษย์ผู้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากผู้ปฏิบัติฝึกจนสำเร็จก็จะเป็นนักสิทธิ์อย่างสมบูรณ์และเป็นที่รักและภาคภูมิใจของอาจารย์ แต่หากผู้ใดปฏิบัติผิดวิธี ไม่เชื่อฟังอาจารย์ก็จะถูกลงโทษ.

เมื่อนั้น พระวัชรธรผู้เป็นราชา ผู้เป็นบรมครูแห่งโลกทั้ง 3 ผู้เป็นวัชรชั้น
สูงสุดอันประเสริฐแห่งโลกทั้ง 3 พระองค์ทรงเปล่งพระสุรเสียงออกมาดังนี้
ว่า || 17 ||

บุคลาธิษฐานแห่งมนตรามีเป็นจำนวนมาก และถูกเติมให้เต็มด้วยปัญญา
แห่งวัชรทั้ง 3 จินตนาการถึงสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่กำลังเชื่อมโยงอวัยวะ
ทั้ง 2 ให้เป็นหนึ่งเดียว || 18 ||

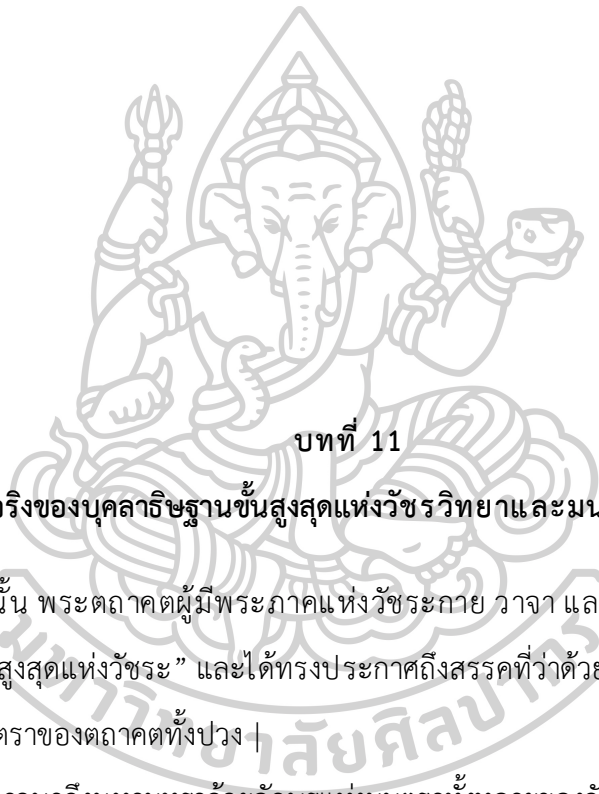
นี่คือเครื่องมือของการบรรลุถึงความเร้นลับแห่งมนตราของพุทธะทั้งปวง
การภาวนาให้เป็นหนึ่งเดียวกับวัชรจนเข้าถึงเทพสตรีทั้งมวล และให้
เฟื่องมอดูการยั่ววนของเทพสตรีนั้นซึ่งมีลักษณะที่เฝ้าชวนชวนหลงใหล นี่
คือการเข้าถึงมณฑลอันเร้นลับ || 19 ||

เมื่อนั้น พระวัชรธรผู้เป็นราชา ผู้เป็นต้นกำเนิดของตถาคตทั้งปวง ผู้มอบ
การอภิเษกทั้งมวลให้แก่พุทธะอย่างยิ่งใหญ่ พระองค์ทรงตรัสพระวจนะ
ดังนี้ || 20 ||

หญิงสาวจำนวนมากที่ถูกแสดงอยู่ในโลกธาตุทั้งปวงพร้อมด้วยการปฏิบัติ
โยคะมหายุทธาพึงปลดปล่อยทุกสิ่งทุกอย่างออกมา || 21 ||

ที่ประทับของพุทธะได้แผ่ขยายออกไปหลายโกฏีเป็นอเนกอนันต์แห่งผู้
ครองวัชระ พระผู้มีพระภาคผู้บรรลุถึงโพธิ์ได้กล่าวมาแล้วดั่งนั้น | จากที่
กล่าวมานี้ เราจะได้รับวัชรทั้ง 3 ที่เป็นเสมือนอากาศ และกลายเป็นพระ
โพธิสัตว์ มหาสมุทรแห่งพระชินเจ้า รวมทั้งพระวัชรสัตว์ผู้ยิ่งใหญ่ || 22 ||

บทที่ 10 การปลุกหัวใจของตถาคตทั้งปวงในคฤหยาสมาช มหาคฤหยาตันตราชาจะได้จบลงด้วย
กาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 11

การกระทำความจริงของบุคลาธิษฐานชั้นสูงสุดแห่งวัชรวิทยาและมนตราแห่งตถาคตทั้งปวง

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคแห่งวัชรระกาย วาจา และจิตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “บุคลาธิษฐานชั้นสูงสุดแห่งวัชรระ” และได้ทรงประกาศถึงสรรคที่ว่าด้วยเรื่องของบุคลาธิษฐานชั้นสูงสุดแห่งวัชรมนตราของตถาคตทั้งปวง |

การภาวนาถึงมหาสมุทรด้วยอักษรแห่งมนตราทั้งหลายของวัชรระทั้งสามนั้น เป็นการนำไปสู่พระโพธิญาณทั้งปวงเพราะด้วยวัชรระแห่งปัญญาที่ถูกกระทำอย่างคัมค่า || 1 ||

เปล่งคำว่า “โอิ” คือ หัวใจของปัญญาเป็นการนำไปสู่วัชรระกาย | เปล่งคำว่า “อาะ” คือ การอุทิศพระโพธิญาณเป็นการนำไปสู่วัชรระวาจา || 2 ||

เปล่งคำว่า “หุ” คือ กาย วาจา และจิต เป็นการนำไปสู่วัชรระทั้ง 3 ซึ่งไม่สามารถทำลายได้ | ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นโดยพระผู้มีพระภาคผู้เป็นบุคลาธิษฐานของมนตราแห่งกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวง |

ท่ามกลางช่องว่างของวัชระให้จินตนาการถึงมณฑลที่ประกอบด้วยวัชระทั้ง
ปวง⁵⁵ | แปลงคำว่า “ภรุ” ให้ขยายออกไปยังที่ซึ่งเป็นก้อนเมฆแห่งวัชระ
|| 3 ||

นี่คือหัวใจสำคัญของวัชระแห่งปัญญา ||

|| ภรุ ||

พึงสร้างคำว่า “โอ” ไว้ท่ามกลางวัชระมณฑล และพึงจินตนาการถึงคำว่า
“อาะ” ตั้งอยู่ท่ามกลางมณฑลที่ส่องแสงสว่าง || 4 ||

พืงนึกถึงคำว่า “หุ” ตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมมณฑล และภาวนาถึงคำว่า “ภรุ”
คือ ที่ประทับอยู่ซึ่งสะท้อนถึงการอุบัติขึ้นของวัชระทั้ง 3 || 5 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น โดยพระผู้มีพระภาคสมณะอันลึกลับ |

หัวใจสำคัญของพระพุทธเจ้าทั้งหลายมี 3 อย่างที่ทำให้กาย วาจา และจิตมี
ความปิติ ได้แก่ “โอ” คือ พุทธกายอันยอดเยี่ยม, “อาะ” คือ หนทางแห่ง
พุทธวาจา || 6 ||

“หุ” คือ จิตอันท่วมทับด้วยปัญญา สิ่งเหล่านี้ คือ หนทางสูงสุดแห่งการรู้
แจ้ง นี่คือการสำเร็จในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าทั้งปวง || 7 ||

เหตุที่เกิดขึ้นมีผลเป็นพุทธเจ้าทั้งหลายนั้น ก็เพราะถูกเนรมิตขึ้นด้วยวัชระ
แห่งปัญญา นี่ก็คือสมมติพุทธะที่ถูกประกาศก้องในนามของ “มนตระ
วิทยา” || 8 ||

การภาวนาถึงวัชระทั้ง 3 ที่ไม่อาจทำลายได้ด้วยการปฏิบัติให้บรรลุถึงต้น
กำเนิด เป็นอาทิ |

|| สมภาที่เรียกว่า “เหตุแห่งการอธิษฐานถึงวัชระแห่งปัญญา และความจริงของสมณะ
แห่งตถาคตทั้งปวง” ||

เมื่อฝึกปฏิบัติโดยคະอย่างนี้ โดยการปลีกวิเวกและฝึกในสถานที่อันน่า
อภิมรย์ภายใน 2 สัปดาห์ กาย วาจา และจิตก็จะบรรลุผลอย่างไม่ต้อง
สงสัย || 9 ||

⁵⁵วัชระทั้งปวงน่าจะเป็นบุคลาธิษฐานของตถาคตทั้งปวง.

เคลื่อนไปสู่ใจกลางช่องว่างของวัชระ พึงจินตนาการถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
ที่ใสสว่าง และพึงสร้างสมมณฑลของตนเองขึ้น โดยกำหนดคำว่า “โอ”
ให้อยู่ในใจตน || 10 ||

การภาวนาอย่างเคร่งครัดถึงพระไวโรจนะ ทำให้เห็นภาพเมฆก้อนใหญ่ที่แผ่
แสงสว่างเป็นรัศมี 5 แฉกด้วยมหาสมุทรแห่งวัชระไวโรจนะของกายพุทธะ
นั้น || 11 ||

ก็จะพึงบรรลุถึงแสงสว่างแห่งพุทธกายา ภายใน 2 สัปดาห์ และยังคงตั้งอยู่
เป็นเวลา 3 วัชระกัลป์ และได้รับการส่งเสริมให้เป็นผู้ครอบครองปัญญาทั้ง
5⁵⁶ || 12 ||

พระผู้มีพระภาค ความลับแห่งวัชระกายได้กล่าวอย่างนี้แล้ว |

|| สมာธิที่เรียกว่า “ขบวนแห่งรัศมีจากกายของตถาคตทั้งปวง” ||

เคลื่อนไปสู่ใจกลางช่องว่างของวัชระ พึงจินตนาการถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
แห่งธรรม และพึงสร้างบุคลาธิษฐานแห่งมนตราของตนเองขึ้น โดยกำหนดคำว่า “อาะ”
ให้อยู่ในลำคอ(ทางของเสียง)ของตน || 13 ||

การภาวนาอย่างเคร่งครัดถึงพระโลเกศวรทำให้เห็นภาพมหาวัชระมี 5 สี
หลังจากการสร้างสมแห่งปัญญา ก่อให้เกิดส่วนประกอบทั้ง 5 แห่งสมยวาจา || 14 ||

การดำรงอยู่ในวาจาแห่งธรรม เราจะกลายเป็นดังเช่นวัชระแห่งธรรม และ
ยังคงตั้งอยู่เป็นเวลา 3 วัชระกัลป์เพื่อส่งเสริมให้เป็นผู้ครอบครองปัญญาทั้ง 5 || 15 ||

พระผู้มีพระภาค ความลับแห่งวัชระวาจาได้กล่าวอย่างนี้แล้ว |

|| สมาธิที่เรียกว่า “การกำเนิดสมยวัชระวาจาแห่งตถาคตทั้งปวง” ||

เคลื่อนไปสู่ใจกลางช่องว่างของวัชระ พึงจินตนาการถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์แห่ง
วัชระ และพึงสร้างบุคลาธิษฐานแห่งมนตราของตนเองขึ้นมา โดยกำหนดคำว่า “หุ” ให้
ตั้งอยู่ในจิตของตน || 16 ||

พึงสร้างภาพความจริงแท้แห่งมหาสมยอยู่ในทั้ง 5 สี ที่ประทับของพระชินเจ้า
แห่งวัชระทั้งปวงถูกสร้างขึ้นด้วยวัชระแห่งปัญญา || 17 ||

⁵⁶ปัญญาทั้ง 5 น่าจะหมายถึง พระธยานิพุทธทั้ง 5 องค์.

เราพึงกลายเป็นดั่งเช่นวัชระจิต ศาสดา และมหาสมุทรแห่งพระปัญญาคุณ และ
ยังคงตั้งอยู่เป็นเวลา 3 วัชระกัลป์เพื่อส่งเสริมให้เป็นผู้ครอบครองปัญญาทั้ง 5 || 18 ||

พระผู้มีพระภาค ความลับแห่งวัชระจิตได้กล่าวอย่างนี้แล้ว |

|| สมာธิที่เรียกว่า “วัชระแห่งกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง” ||

พึงรับเอามหาวัชระมาไว้ตรงกลางมณฑลแห่งปัญญา และให้กำหนดคำว่า “ขี”
ให้อยู่ในร่างกายทุกส่วน เราจะกลายเป็นดั่งเช่น ช่องว่างแห่งวัชระปัญญา || 19 ||

|| ขี ||

จะได้รับการยกย่องบูชาครั้งแล้วครั้งเล่าโดยพระพุทธรเจ้าทั้งหลายและพระ
โพธิสัตว์ทั้งหลาย และจะยังคงตั้งอยู่เป็นเวลา 3 กัลป์จนกระทั่งไม่เห็นแม้พระพุทธรเจ้า

|| 20 ||

พระผู้มีพระภาค สมัยแห่งช่องว่างของวัชระ |

|| สมာธิที่เรียกว่า “พวงมาลาที่กำลังเบ่งบานอยู่ท่ามกลางความโชติช่วงแห่งกาย วาจา
และจิต” ||

ให้คิดถึงตัวแทนมณฑลของตัวเองที่อยู่ในวัชระมณฑล แล้วให้วางวัชระของคำที่
ถูกกำหนดว่า “หุ” ไว้ในใจ และนึกถึงรัศมีที่ส่องสว่าง || 21 ||

|| หุ ||

เราพึงกลายเป็นพระโพธิสัตว์ผู้ตั้งอยู่ในภูมิ 10 ผู้ซึ่งบรรลุถึงบรมสุขแห่งมัชฌิมา
ผู้เป็นเจ้าของวัชระแห่งกาย วาจา และจิต || 22 ||

|| สมาธิที่เรียกว่า “วัชระจันทราแห่งสมัยปัญญาของพระโพธิสัตว์” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของพระธาตุ แล้วให้กำหนดคำว่า “ถลี ” อันส่อง
สว่างโชติช่วง เราพึงกลายเป็นดั่งเช่นวัชระกายที่ถูกส่งไปสู่ชั้นสูงสุดด้วยวัชระกายนั้น

|| 23 ||

|| ถลี ||

|| สมาธิที่เรียกว่า “ที่ประทับของขบวนแห่งสมัยของช่องว่างแห่งวัชระ” ||

ด้วยการปฏิบัติให้บรรลุถึงชั้นสูงสุดแห่งพุทธานุญา ก็เป็นเสมือนการได้รับ
อภิญญาทั้ง 5 นี้คือความสำเร็จขั้นสูงแห่งพุทธานุญาที่อยู่ท่ามกลางพุทธรเจ้าทั้งปวง

|| 24 ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของพระธาตุ แล้วให้จินตนาการถึงวัชร มณฑลอัน
สูงสุด พึงกำหนดคำว่า “โธ” แห่งปัญญาและนึกถึงพระวัชรสัตว์ || 25 ||

|| โธ ||

ด้วยการทำสมาธิให้บรรลุถึงวัชระทั้ง 3 จนกลายเป็นเสมือนพระอักษุภยะแห่ง 3
วัชระ พระผู้มีพระภาคอักษุภยะวัชระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

ความกล้าหาญ(ธฤก)อย่างยิ่งแห่งกาย และวาจา มีเสมอ อทุกิเพราะกายที่เป็น
เสมือนพระอักษุภยะ เราพึงบูชาบรรดาผู้ถือวัชระแห่งพระอักษุภยะในโลกธาตุทั้งปวง
|| 26 ||

|| สมาธิที่เรียกว่า “วัชระแห่งการรู้แจ้งด้วยกายที่เป็นเสมือนพระอักษุภยะ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของพระธาตุ แล้วให้จินตนาการถึงพุทธมณฑลอัน
สูงสุด พึงกำหนดคำว่า “ตรำ” ให้ถูกสร้างอยู่ในอากาศวัชระ || 27 ||

|| ตรำ ||

ด้วยการทำสมาธิให้บรรลุถึงวัชระทั้ง 3 จนกลายเป็นเสมือนพระเกตุแห่ง 3
วัชระ พระผู้มีพระภาครัตนเกตุวัชระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

การปรากฏเป็นดั่งเช่นพระรัตนเกตุก็เพราะด้วยวัชระกาย วาจา และจิต ผู้
นั้น(ผู้ปฏิบัติ)พึงนำมาซึ่งวัชระแห่งปัญญาอันสละตนเองเพื่อการตรัสรู้ || 28 ||

|| สมาธิที่เรียกว่า “วัชระอันปิดเบิกบานเพื่อการบรรลุถึงพระรัตนเกตุ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของพระธาตุ พึงจินตนาการถึงพุทธมณฑลอัน
สูงสุด ให้นึกถึงภาพของพระโลเกศวรที่ได้กำหนดคำว่า “โธ” แห่งธรรมเอาไว้ || 29 ||

|| โธ ||

ด้วยการทำสมาธิให้บรรลุถึงวัชระทั้ง 3 จนกลายเป็นเสมือนพระอมิตาแห่ง 3
วัชระ พระผู้มีพระภาคอมิตาวัชระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

การปรากฏเป็นดั่งเช่นพระอมิตายุส ก็เพราะด้วยวัชระกาย วาจา และจิต ผู้
นั้น(ผู้ปฏิบัติ)พึงได้รับผลบงกชแห่งมหายานก็เพื่อสรรพสัตว์ทั้งปวง || 30 ||

|| สมาธิที่เรียกว่า “แสงสว่างอันรุ่งโรจน์แห่งวัชระคุณของพระอมิตา” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของพระธาตุ พึงจินตนาการถึงพุทธมณฑลอัน
สูงสุด ให้นึกถึงภาพของวัชระอุบล(ดอกบัวชมพู) และพึงกำหนดคำว่า “โธ”
แห่งสมยะ(การบรรลु)เอาไว้ || 31 ||

|| โธ ||

ด้วยการทำสมาธิให้บรรลुถึงวัชระทั้ง 3 จนกลายเป็นเสมือนพระอโมฆะแห่ง 3
วัชระ พระผู้มีพระภาค อโมฆวัชระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

การปรากฏเป็นดังเช่นพระวัชระโมฆ ก็เพราะด้วยวัชระกาย วาจา และจิต ผู้
นั้น(ผู้ปฏิบัติ)พึงกลายเป็นมหาสมุทรอันรุ่งโรจน์แห่งปัญญาซึ่งจักนำพาความมุ่งหมายของ
สรรพสัตว์ทั้งมวล || 32 ||

|| สมาธิที่เรียกว่า “แหล่งกำเนิดของปัญญาชั้นสูงสุด รัศมีอันส่องสว่างในการ
เข้าถึงพระอโมฆะ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของพระธาตุ พึงจินตนาการถึงพุทธมณฑลอัน
สูงสุด ให้นึกถึงพระไวโรจนวัชระ และพึงกำหนดคำว่า “โธ” 3 ครั้ง || 33 ||

|| โธ โธ โธ ||

ด้วยการทำสมาธิให้บรรลुถึงวัชระทั้ง 3 จนกลายเป็นเสมือนพระไวโรจนวัชระ
พระผู้มีพระภาคไวโรจนวัชระ ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

การปรากฏเป็นดังเช่นพระไวโรจนะก็เพราะด้วยวัชระกาย วาจา และจิต ผู้
(ผู้ปฏิบัติ)จะเป็นผู้บรรลुถึงกายทั้ง 3 ที่ไม่สามารถทำลายได้ และบรรลुถึงการรู้แจ้งแห่ง
ปัญญา || 34 ||

|| สมาธิที่เรียกว่า “วัชระแห่งการรู้แจ้งอันเป็นรากฐานแห่งกาย วาจา และจิต” ||

นี่คือการรวบรวมสมาธิทั้งหลายที่พึงปฏิบัติอยู่บนภูเขาย่างปลีกวิเวก อยู่
ท่ามกลางแม่น้ำอันไหลหลาก และอยู่ในสถานที่เฝ้าศพ เป็นต้น || 35 ||

ท่ามกลางช่องว่างของวัชระ ให้นึกถึงภาพวัชระปัญญาของพระอภิชายะ เป็น
ต้น การภาวนาถึงพุทธะชั้นสูงสุดก็เพราะด้วยการปฏิบัติให้เกิดปัญญาญาณทั้ง 5 ด้าน
(ของธยานิพุทธทั้ง 5 องค์)ในสถานที่เหล่านั้น || 36 ||

พระผู้มีพระภาคมหาวัชระสมยะ พระผู้มีวัชระปรีชาญาณได้กล่าวมาแล้ว
อย่างนี้ |

ฟังเป็นดังเช่น ปัญญาญาณทั้ง 5 พร้อมด้วยการปฏิบัติอยู่ในสถานะทั้ง 5 และประกอบด้วยมหาวชิระมี 5 แฉกซึ่งประดับด้วยประกายไฟ 5 สี || 37 ||

ฟังเป็นดังเช่นปัญญาญาณทั้ง 5 พร้อมด้วยการปฏิบัติให้อยู่ในวัชระทั้ง 5 และให้ฟังสร้างมนต์ของตนเองขึ้นมาเป็นจักรแล้วเติมเต็มด้วยประกายไฟอันโชติช่วงอย่างหนาแน่น || 38 ||

ฟังเป็นดังเช่นที่ประทับแห่งพุทธะด้วยการเข้าถึงพุทธะโดยการทำสมาธิ เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระ ฟังจินตนาการถึงแสงสว่างอันโชติช่วงแห่งพุทธะ || 39 || ฟังวางพระไวโรจนะไว้ในร่างกายตน แล้วให้ตั้งอยู่ท่ามกลางพุทธมณฑล กำหนดคำว่า “โอิ” ไว้ในใจ แล้วภาวนาถึงมนต์นั้นอย่างมีสติ || 40 ||

เมื่อใดที่เราพิชิตการเข้าถึงวัชระแห่งการดับทุกข์ในใจตนได้ เมื่อนั้นเราจะกลายเป็นจินตตามณีอันเลิศล้ำ ซึ่งก็คือผู้สำเร็จอันยิ่งใหญ่แห่งพุทธะทั้งปวง || 41 ||

ฟังนี้ถึงวัชระแห่งอักษะให้อยู่ท่ามกลางพุทธมณฑล กำหนดคำว่า “หุ” ไว้ในใจ แล้ววางจุดแห่งดวงจิตไว้ที่นั่น || 42 ||

ฟังนี้ถึงพระอมิตาภะตั้งอยู่ท่ามกลางพุทธมณฑล และกำหนดคำว่า “อาะ” ไว้ในใจ แล้ววางจุดแห่งดวงจิตไว้ที่นั่น || 43 ||

นี่คือการบรรลุจุดสูงสุด ให้ภาวนาถึงวัชระทั้ง 3 ที่ไม่สามารถทำลายได้ จึงบรรลุถึงปัญญาแห่งการดับทุกข์ และสัมฤทธิ์ผลเป็นพุทธะ-สัพพัญญู || 44 ||

มณฑลอันส่องสว่างฟังตั้งอยู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระธาตุ กำหนดคำว่า “โอิ” ไว้ในกาย วาจา และจิตให้คงตั้งอยู่เป็นเวลา 1 กัลป์ || 45 ||

มณฑลแห่งธรรมฟังตั้งอยู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระธาตุ กำหนดคำว่า “อาะ” ไว้ในกาย วาจา และจิตให้คงตั้งอยู่เป็นเวลา 1 กัลป์ || 46 ||

วัชระมณฑลฟังตั้งอยู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระธาตุ กำหนดคำว่า “หุ” ไว้ในกาย วาจา และจิตให้คงตั้งอยู่เป็นเวลา 1 กัลป์ || 47 ||

พระผู้มีพระภาคสมณะแห่งตรีวัชระญาณได้กล่าวมาแล้ว |

เมื่อปฏิบัติโดยคณะอันสมบูรณ์เหล่านี้ของผู้ถือวัชระกาย วาจา และจิต ฟังอ่านและทำสมาธิถึงเรื่องเหล่านี้ ท่านจะกลายเป็นพระวัชระ || 48 ||

บทที่ 11 การกระทำความจริงของบุคลาธิ ษฐานชั้นสูงสุดแห่งวัชรวิทยาและมนตราแห่ง
 ตถาคตทั้งปวงในคฤหสมาย มหาคฤหตันตราชะได้จับลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้ง
 ปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 12

คำชี้แนะของเครื่องมือในการบรรลุให้ถึงจุดสุดยอด

เมื่อนั้น พระวัชรธร ผู้เป็นศาสดา ผู้สร้าง และผู้สำเร็จแห่งปัญญาอันสูงสุด ทรงประกาศ
 ด้วยวัชระวาจาอันเป็นความจริงแท้ในการบรรลุถึงวัชระทั้งสาม |

เสมือนสิ่งที่มีอยู่ในช่องว่างของพระธาตุ จงหลุดพ้นจากความคิดที่แตกต่าง
 ของรูปลักษณ์แห่งธรรมชาติ ท่ามกลางพระธรรมอันบริสุทธิ์ นี่คือนาฏกรรม
 ที่ถูกรังสรรค์ขึ้นมาในจินตนาการ || 1 ||

ในอาณาเขตอันเป็นป่าใหญ่ถูกตกแต่งประดับประดาไปด้วยพืชผลและ
 ดอกไม้ บนภูเขาอันปลีกวิเวกจะเป็นที่ชุมนุมของนักสิทธิ(ผู้สำเร็จ)ทั้งปวงที่
 จะได้บรรลุ || 2 ||

|| ม้า ||

จงภาวนาถึงพระมัญชุวัชระด้วยวัชระกาย วาจา และจิต ฟังกลายเป็นดังเช่น
พระมัญชุวัชระอันสิ้นสະเทือนอยู่ในกาย วาจา และจิต || 3 ||

ตัวตนอันบริสุทธิเปล่งแสงออกไปด้วยแสงสว่างแห่งวัชระประทีปอย่างพิสดาร
เป็นระยะทาง 100 โยชน์ และแสงนั้นยังถูกประดับด้วยเครื่องตกแต่งทั้งหลาย
ทั้งปวง || 4 ||

แม้พระพรหม พระรุทร⁵⁷ และเทพทั้งหลายยังไม่สามารถที่จะมองเห็นพระองค์
(พระมัญชุวัชระ) ได้ |

|| สมานธิที่ชื่อว่า “การกระทำให้อันตรธานไปของการบรรลุนั้นสูงสุดแห่งพระ
มัญชุวัชระ” || 5 ||

นำการหลอมรวมกันของโลหะทั้ง 3 ขว้างเข้าไปในปากด้วยสิ่งปฏิภูมของสมยะ
ทั้ง 5⁵⁸ ซึ่งถือกำเนิดจาก 3 วัชระอันทำลายไม่ได้ || 6 ||

ตอนนี้ให้นึกถึงจิตที่ไม่อาจทำลายได้ของพุทธะทั้งปวง และในช่วงขณะนั้นแล
เราจะได้รับแสงอันงดงามแห่งพระมัญชุวัชระ || 7 ||

จักระที่ถูกสร้างขึ้นด้วยมนต์ของตนเองมีเปลวไฟลุกส่องสว่าง และให้นึกถึงที่
ประทับของพุทธะทั้งปวง เราก็จะกลายเป็นดังเช่นพุทธะ || 8 ||

บริวารทั้งหลายมีจำนวนราวกับฝุ่นละอองธุลีจำนวนมากบนเขาพระสุเมรุทั้ง 36
แห่ง ทุกสิ่งทุกอย่างจะเป็นเสมือนพระวัชระ || 9 ||

|| สมานธิที่ชื่อว่า “การบรรลุนั้นจักระ” ||

⁵⁷ พระรุทร (Rudra) คือ เทพเจ้าสมัยฤคเวทเป็นอีกชื่อของพระศิวะ พระพรหมเป็นผู้ให้กำเนิด
พระรุทรโดยประทานนามให้ถึง 8 นาม ได้แก่ ภาว ศรว ปศุปตี อุคร มหาเทว รุทร อีสาน และอศนิ มนุษย์
ทั่วไปจะนับถือบูชาเทพองค์นี้ในนามของพระรุทรอันเป็นชื่อ 1 ใน 8 นามซึ่ง “รุทร” นี้ แปลว่า “ร้องไห้”
สำหรับนามอื่นๆอีก 7 นามนั้นยังไม่เป็นที่นิยมนัก พระรุทรเป็นเทพที่ยิ่งใหญ่และเป็นทีเคารพบูชาอย่างมาก
ในยุคพระเวท โดยถือกันว่าพระรุทรเป็นเทพผู้ทำลายล้างสิ่งชั่วร้าย แล้วให้พระพรหมสร้างสิ่งดีงาม
ขึ้นใหม่ : ดูเพิ่มเติมใน Gosta Liebert, **Iconographic Dictionary of the Indian Religions :
Hinduism-Buddhism-Jainism** (Leiden: E. J. Brill, 1976), 241-42.

⁵⁸ น่าจะหมายถึง ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ประการ.

ท่ามกลางมณฑล ด้วยมนต์ของตนเองทำให้เกิดภาพมหาวัชระ เปรียบเสมือนจิต
วัชระซึ่งก็คือที่ประทับแห่งวัชระทั้งปวง || 10 ||

หญิงสาวมากมายมีจำนวนราวกับฝุ่นละอองธูลีจำนวนมากบนเขาพระสุเมรุทั้ง
36 แห่ง จะได้อยู่บนที่พำนักแห่งคุณความดีทั้งหลาย เราจะกลายเป็นมหา
วัชระแห่ง 3 โลกที่ได้รับการเคารพจากพระรุทร || 11 ||

|| สมာธิที่ชื่อว่า “ความเหมือนแห่งวัชระ” ||

ด้วยวัชระมนต์ของตนเองทำให้เกิดภาพดอกบัวขนาดใหญ่ที่มี 8 กลีบ การ
จินตนาการถึงที่ประทับแห่งธรรมะทั้งปวง เราจะกลายเป็นดังเช่นธรรมะนั้น
|| 12 ||

ความบริสุทธิ์แห่งตัวตนทั้งหลายมีจำนวนราวกับฝุ่นละอองธูลีจำนวนมากบน
เขาพระสุเมรุทั้ง 36 แห่ง ซึ่งนำเอาทั้งหมดมากองรวมกันอยู่ในอัครมณฑลแห่ง
การบูชาพุทธะ || 13 ||

|| สมาธิที่ชื่อว่า “ความเหมือนแห่งดอกบัว” ||

เรา仍将คงตั้งอยู่เป็นเวลา 3 กลีบเพื่อเชิดชูปัญญาทั้ง 5 เราจะบูชาความลึกลับ
เป็น 3 เท่าของพุทธเจ้าทั้งปวงทั้ง 10 ทิศ || 14 ||

มนต์ของตนเองทำให้เกิดภาพของพระขรรค์ที่ส่องแสงเป็นรัศมี 5 แฉกถืออยู่ใน
มือพร้อมกับมีดวงตาเปิดกว้าง เราจะกลายเป็นพระวิทยากรแห่ง 3 วัชระ || 15 ||
เราจะกลายเป็นพระพรหม บุรุษผู้ประเสริฐสุด เป็นผู้กล้าหาญแห่ง 3 พันเขต
แล้วจะได้รับการบูชาจาก 3 โลก และได้รับการเคารพจากพระพรหม พระ
อินทร์ และเทพทั้งหลาย || 16 ||

ผู้ซึ่งต้องการเป็นผู้ครอบครองวัชระกาย วาจา และจิตด้วยใจปรารถนา ถือว่าผู้
นั้นเป็นผู้สำเร็จที่เกิดจากวัชระจิต || 17 ||

|| สมาธิที่ชื่อว่า “สิ่งประเสริฐสุดแห่งพระขรรค์ทั้งปวง” ||

พึงกำหนดคำว่า “โอ” ให้เป็นยาเม็ดที่มีขนาดเท่าเม็ดธัญข้าวพร้อมด้วยภาพ
ของเทวดาประจำตัวให้อยู่ตรงกลางเม็ดธัญนั้น แล้วจินตนาการว่ามันอยู่ในปาก
|| 18 ||

เพียงชั่วขณะหนึ่ง เราจะได้รับแสงสว่างแห่งพระโพธิสัตว์ แสงอันเสมือนการ
โผล่ขึ้นมาของพระอาทิตย์ แสงอันสว่างดุจทองชมพูนท || 19 ||

พึงกำหนดคำว่า “อาะ” ให้เป็นยาเม็ดที่มีขนาดเท่าเม็ดถั่วเขียวพร้อมด้วยภาพ
ของเทวดาประจำตัวให้อยู่ตรงกลางเม็ดนั้น แล้วจินตนาการว่ามันอยู่ในปาก
|| 20 ||

เพียงชั่วขณะหนึ่ง เราจะได้รับแสงสว่างแห่งโพธิจิต แสงอันเสมือนการโผล่
ขึ้นมาของพระอาทิตย์ แสงอันสว่างดุจทองชมพูนท || 21 ||

พึงกำหนดคำว่า “หุ” ให้เป็นยาเม็ดที่มีขนาดเท่าเม็ดถั่วเขียวพร้อมด้วยภาพ
ของเทวดาประจำตัวให้อยู่ตรงกลางเม็ดนั้น แล้วจินตนาการว่ามันอยู่ในปาก
|| 22 ||

เพียงชั่วขณะหนึ่ง เราจะได้รับแสงสว่างแห่งวัชระกาย แสงอันเสมือนการโผล่
ขึ้นมาของพระอาทิตย์ แสงอันสว่างดุจทองชมพูนท || 23 ||

พึงนึกถึงพระไวโรจนะให้อยู่ท่ามกลางแสงสว่างของช่องว่างแห่งพระธาตุ และ
นึกถึงจักระที่อยู่ในมือให้เป็นจักระแห่งพระวิทยากร || 24 ||

การหลอมรวมกายแห่งจักระชั้นสูงสุดพร้อมด้วยวัชระแห่งปัญญาที่จะถูกสร้าง
ขึ้น ให้นึกถึงตระกูลแห่งมหาจักระ นี่คือนิสาณะ(เครื่องมือ)ชั้นสูงสุดแห่งจักระ
|| 25 ||

พึงนึกถึงปัญญาของพระอักโขภยะให้อยู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งพระธาตุของ
วัชระ และนึกถึงวัชระที่อยู่ในมือให้เป็นวัชระแห่งวิทยากร || 26 ||

การหลอมรวมกายแห่งวัชระชั้นสูงสุดพร้อมด้วยวัชระแห่งปัญญาที่จะถูกสร้าง
ขึ้น ให้นึกถึงตระกูลแห่งมหาวัชระ นี่คือนิสาณะ(เครื่องมือ)ชั้นสูงสุดแห่งวัชระ
|| 27 ||

พึงนึกถึงพระรัตนวัชระให้อยู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งพระธาตุของรัตนะ และนึก
ถึงรัตนะที่อยู่ในมือให้เป็นรัตนะแห่งวิทยากร || 28 ||

การหลอมรวมกายแห่งรัตนะชั้นสูงสุดพร้อมด้วยวัชระแห่งปัญญาที่จะถูกสร้าง
ขึ้น ให้นึกถึงตระกูลแห่งมหารัตนะ นี่คือนิสาณะ(เครื่องมือ)ชั้นสูงสุดแห่งรัตนะ
|| 29 ||

พืงนีกถึงพระอมิตาภะให้อยู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งพระธาตุดอกบัว และนีกถึงดอกบัวที่อยู่ในมือให้เป็นดอกบัวแห่งวิทยากร || 30 ||

การหลอมรวมกายแห่งธรรมพร้อมด้วยวัชระแห่งปัญญาที่จะถูกสร้างขึ้น ใหนักถึงตระกูลแห่งมหาปัทมะ นีคือสารณะ(เครื่องมือ)ชั้นสูงสุดแห่งดอกบัว || 31 || พืงนีกถึงพระอโมฆะผู้ยิ่งใหญ่ ให้อยู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งพระธาตุดอกของสมยะ และนีกถึงพระขรรค์ที่อยู่ในมือให้เป็นพระขรรค์แห่งวิทยากร || 32 ||

การหลอมรวมกายแห่งสมยะ(การบรรลุ)พร้อมด้วยวัชระแห่งปัญญาที่จะถูกสร้างขึ้น ใหนักถึงตระกูลแห่งมหาสมยะ นีคือสารณะ(เครื่องมือ)ชั้นสูงสุดแห่งการบรรลุ || 33 ||

ตรีศูล ตะขอแห่งปัญญา และอื่นๆซึ่งได้แบ่งแยกวัชระ ถูกทำให้สำเร็จด้วยการทำสมาธิของผู้้นพร้อมทั้งสารณะแห่งกาย วาจา และจิตที่ย่อมบรรลุผลสำเร็จด้วย || 34 ||

พระผู้มีพระภาคมหาสมยสิทธิวัชระได้กล่าวมาดังนี้แล้ว |

ในทางสี่แพร่งแห่งป่าดงพงไพรหรือในสุสานเขตแดนอันโดดเดี่ยว ผู้สำเร็จพืงฝึกปฏิบัติอย่างเป็นนิตยให้เข้าถึงวัชระโดยเฉพาะ || 35 ||

ใหนักถึงบุคคลาธิษฐานแห่งการรวมมนต์ทั้ง 3 เข้าด้วยกัน ผู้ถือวัชระทั้ง 3 ก็ให้รวมเป็นหนึ่ง และตะขอแห่งกาย วาจา และจิตของพุทธะทั้งหลายผู้ซึ่งมีพุทธิปัญญา || 36 ||

ท่ามกลางมณฑลอันยิ่งใหญ่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ ถูกดึงดูดด้วยภาพของพุทธะอันประเสริฐ และพืงดูดกลืนด้วยวัชระอันนำหลงไหลซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งการบรรลุทั้ง 10 ทิศ || 37 ||

|| การครอบครองวัชระอันเป็นการบรรลุเขตแดนพระธาตุดอกบัว ||

การครอบครองอันสูงสุดแห่งสมยะถูกกระทำโดยวัชระ ดอกบัว และอื่นๆ มหาจักรของพระไวโรจนะที่ถูกนีกถึงนั้น คือ ตะขออันเป็นที่อยู่แห่งพระชินเจ้า || 38 ||

|| การเข้าครอบครองสมยะทั้ง 3 อาณาจักร ||

พึงสร้างภาพพระพุทธรูปเจ้าพร้อมด้วยคุณลักษณะแห่งบุญกุศลทั้งปวงขึ้นมา และ
นึกถึงตะขอแห่งกาย วาจา จิต และสิ่งอื่นๆให้อยู่ในมือ || 39 ||

พึงสร้างภาพกายแห่งวัชระ(พุทธรูป)พร้อมด้วยคุณลักษณะแห่งบุญกุศลทั้งปวง
พระองค์ทรงแสดงลักษณะการกระทำอื่นๆให้รวมเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างแน่นแท้
|| 40 ||

พึงเป็นดังเช่นวัชระวาจาที่ประสานรวมกันกับวัชระชีวหาจากการเจริญสมาธิ
พึงนึกถึงการสักการะบูชาด้วยเครื่องสักการะบูชาที่ยิ่งใหญ่ในการถวายแต่สมยะ
(การบรรลุ)แห่งความลับทั้ง 3(กาย วาจา จิต) || 41 ||

นี่คือการรวบรวมสาระอันลับแห่งผู้สำเร็จทั้งปวง |

มหาคุหุสมยะผู้มีพระภาคได้กล่าวมาอย่างนี้แล้ว |

ที่สุดแห่งความเป็นเลิศของวัชระทั้ง 3 พึงสำเร็จได้ด้วยการบรรลุอันสูงส่งถึงเนื้อ
มนุษย์(มหาหมาสะ) เจ้าแห่งวิทยาคมขึ้นได้ด้วยการบรรลุอันสูงส่งถึงสิ่งปฏิภูม
|| 42 ||

อภิญาทั้ง 5 ประการพึงได้รับก็เพราะด้วยการบรรลุถึงเนื้อช้าง ภาวะผู้นำที่
มองไม่เห็นมีขึ้นได้ด้วยการบรรลุถึงเนื้อม้า || 43 ||

อลังการแห่งผู้สำเร็จทั้งปวงก็เพราะด้วยการบรรลุถึงเนื้อสุนัข การครอบครอง
วัชระชั้นสูงสุดก็เพราะด้วยการบรรลุอันสูงส่งถึงเนื้อโค || 44 ||

พึงจินตนาการถึงแก่นแท้ของเนื้อทั้งปวง หากไม่มีอยู่จริงพึงอธิษฐานถึงพุทธรูปทั้ง
ปวงพร้อมด้วยการรวมเป็นหนึ่งกับวัชระนั้น || 45 ||

ผู้เป็นเจ้าของวัชระกาย วาจา และจิตพร้อมด้วยคุณลักษณะแห่งบุญกุศลทั้งปวง
ผู้ถือวัชระอันสูงส่งอยู่บนพระเศียร ผู้บรรลุถึงปัญญาญาณจะอยู่ในเหตุภัย
|| 46 ||

นี่คือหนทางแห่งการบรรลุชั้นสูงสุดของพุทธรูปทั้งปวงอย่างน่าพอใจ ผู้กระทำ
ความสำเร็จทั้งหลายทั้งปวงได้ทำในสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งด้วยการบรรลุอย่างยิ่งใหญ่
|| 47 ||

|| สมาธิที่มีชื่อว่า “อาหารของวัชระปัญญาในการบรรลุทุกสิ่ง” ||

ผู้ครองวัชระกำหนดคำว่า “หฺ” แล้วให้นำไปวางไว้ที่ลิ้นของวัชระอันสูงส่งแห่ง
สมยะ เราจะพึงบรรลุถึงวัชระสัตว์ด้วยการประสานเป็นหนึ่งเดียวกันกับน้ำ
อมฤตทั้ง 5 || 48 ||

นี่คือการบรรลุถึงการสร้างคำว่า “อาะ” และ “โอิ” ซึ่งเป็นหนทางของวัชระอัน
สูงสุด เพราะด้วยการประสานโยคะอย่างแน่นแฟ้นนั้น จึงกลายเป็นดังเช่นวัช
ระสัตว์ || 49 ||

|| สมภาติที่มีชื่อว่า “มาลัยแห่งน้ำอมฤตในการบรรลุถึงวัชระ” ||

ผู้สำเร็จในการเข้าถึงวัชระทั้ง 3 ย่อมกลายเป็นผู้ครอบครองวัชระทั้ง 3 กาย
มหาสมุทรแห่งจินตามณีย่อมเป็นของพุทระทั้งปวงใน 10 ทิศ || 50 ||

ธรรมชาติของวัชระได้ส่องแสงไปยังโลกธาตุทั่วทุกหนทุกแห่ง ในตัวผู้สำเร็จที่
ได้เข้าถึงจักระย่อมเป็นดังเช่นกายแห่งพุทระ || 51 ||

จะมีผู้สำเร็จเป็นจำนวนมากดังเช่นเม็ดทรายในแม่น้ำคงคาซึ่งไม่อาจนับได้ อยู่
ท่องเที่ยวไปทุกหนทุกแห่ง เจ้าแห่งวิทยารจะมีอยู่ทั่วในความยิ่งใหญ่แห่งการ
บรรลุ (สมยะ) || 52 ||

วัชระกายได้ส่องแสงไปในผู้สำเร็จอันยิ่งใหญ่และสมยะทั้งปวง ผู้ส่องแสงจะ
ส่องไปทั่วทั้งพื้นอาณาจักรและทั้งอาณาจักรที่มองไม่เห็น เราย่อมอยู่เหนือจาก
ผู้สำเร็จทั้งปวง และย่อมเพติดเพติดกับการเสพสมสุราเคล้านารี || 53 ||

เราย่อมมองเห็นพุทระทั้งหลายมีจำนวนเท่ากับเม็ดทรายในแม่น้ำคงคาตั้งอยู่ใน
ที่อาศัยแห่ง 3 วัชระ รวากับว่านั่น(พุทระทั้งหลาย)คือฝุ่นละอองได้อยู่ในมือของ
เราแล้วข้างหนึ่ง || 54 ||

ผู้มีอิทธิพลอย่าง เป็นอิสระย่อมได้ยินเสียงคำเรียกขานใดๆจากดินแดนที่มี
จำนวนเท่ากับเม็ดทรายในแม่น้ำคงคา รวากับว่าทั้งหมดทั้งปวงนั้น มาตั้งอยู่ที่หู
ของเรา || 55 ||

เรารับรู้ถึงลักษณะของกาย วาจา และจิตที่เป็นการเรียกชื่อของจิตซึ่งเกิดขึ้น
จากนาฏกรรมของสรรพสัตว์ทั้งหลายจากดินแดนที่มีจำนวนเท่ากับเม็ดทรายใน
แม่น้ำคงคา || 56 ||

ให้เรานึกถึงราวกับว่าเวลาที่อาศัยอยู่ผ่านไปเป็นเวลา 3 วัน มันได้เกิดขึ้น ตั้งอยู่
ในการเวียนว่ายตายเกิดเป็นเวลาหลายกัปก็กลับเสมือนจำนวนเม็ดทรายในแม่น้ำ
คงคา || 57 ||

ผู้ถือวัชระอันยิ่งใหญ่และทรงพลังได้แผ่ขยายออกไปจำนวนหลายกัปก็กลับ
เสมือนจำนวนเม็ดทรายในแม่น้ำคงคา พร้อมทั้งการเกิดขึ้นของหมู่ก้อนเมฆแห่ง
พุทธะที่มีจำนวนเสมือนเม็ดทรายในแม่น้ำคงคา || 58 ||

พระผู้มีพระภาคผู้บรรลุนิพพานได้กล่าวมาแล้วดังนี้ |

นี่คือ วัชระจักขุ วัชระสุตตะ วัชระจิต วัชระปาณี และวัชระฤทธิ์ เราจะกลายเป็น
เสมือนพุทธกายาในความเป็นผู้สำเร็จประโยชน์แห่งพุทธาภิณฑลพร้อมด้วย
บริวารที่ถูกเติมเต็มด้วยจำนวนเท่ากับเม็ดทรายในแม่น้ำคงคา วัชระกายและ
วาจาพึงท่องไปยังทุกทิศทางในโลกรธาตุ || 59 ||

การรวมเป็นหนึ่งเดียวกันในการเข้าถึงการบูชา(เสวา) ก่อให้เกิดอุปสภาระ
(กระบวนการเข้าถึงความเป็นผู้สำเร็จ) การบรรลุนิพพานแห่งผู้สำเร็จ(สา
ธนะ) และกลายเป็นผู้สำเร็จที่ยิ่งใหญ่(มหาสาธนะ) ในขั้นที่ 4⁵⁹ || 60 ||

ผู้กระทำความสำเร็จพึงทำกรรมเหล่านี้ด้วยวัชระที่ต่างกัน เพื่อเป็นผู้รู้ปัญญา
การรวมเป็นหนึ่งเดียวกันในการทำสมาธิบูชาได้กลายเป็นผู้รู้โพธิขั้นสูงสุด
|| 61 ||

ในความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของอุปสภาระควรใช้วิจารณ์ญาณพินิจถึงสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ของ
วัชระ การสร้างเจ้า(อธิบดี)แห่งมนตราขึ้นในสาธนะ จึงถูกเรียกว่าการปลุกเร้าให้ตื่นขึ้น
|| 62 ||

ในช่วงเวลาแห่งมหาสาธนะ ผู้ถือวัชระแห่งปัญญาพึงสำเร็จได้ด้วยการสร้างภาพ ผู้ถือ
วัชระแห่งมนตราของตนเอง และเป็นเจ้า(อธิบดี)ผู้สวมมงกุฎ || 63 ||

ในทุกที่นั้นจะกระทำการบูชาอันศักดิ์สิทธิ์ด้วยน้ำอมฤตแห่งปัญญาอย่างสม่ำเสมอ นี่ก็คือ
ผู้สำเร็จประโยชน์ในมนตราทั้งปวงแห่งมนตราทั้งปวง || 64 ||

⁵⁹ในขั้นที่ 4 ถือเป็นขั้นสุดท้ายของผู้ปฏิบัติจนเป็นผู้สำเร็จอย่างเต็มตัวเรียกว่าปฏิบัติอยู่ในระดับ
“อนุตรโยคตันตระ” : ดูเพิ่มเติมใน Cornu, 570.

ในประเทศอันเป็นป่าใหญ่และรกร้างทึบกันดาร บนขุนเขาในถ้ำมืด และริมฝั่งแม่น้ำ จะมีผู้สำเร็จบรรลุนิยามสมาธิ || 65 ||

พระผู้มีพระภาคมหาศาสดาองค์นี้ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

การกระทำการบูชา(เสวา)ด้วยส่วนประกอบทั้ง 4 อย่างของวัชระ ด้วยการอุทิศตนอย่างมุ่งมั่น การเจริญสมาธิด้วยมนต์แห่งวัชระกายทั้ง 3 ย่อมบรรลุลถึงความสำเร็จ || 66 ||

ผู้รู้ย่อมเข้าถึงความขบขันขึงใจ(สัรว)⁶⁰ ด้วยการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 4 เวลาใน 5 สถานะ⁶¹ และทำสมาธิกำหนดคำว่า “โธ” ด้วยวัชระญาณ || 67 ||

การเกิดขึ้นของวัชระสมยะอาจใช้เวลา 7 วัน, 15 วัน, 1 เดือน และ 1 ปีนั้น ผู้สำเร็จย่อมเข้าถึงได้โดยไม่นาน || 68 ||

แรงจูงใจที่ถูกกล่าวถึงจำนวนวัน(แห่งความสำเร็จ)ที่ทำให้แตกต่างกันโดยรายละเอียดของเรา ผู้สำเร็จจะบรรลุภายใน 15 วัน ก็เพราะด้วยบ่อเกิดแห่งความเร้นลับขั้นสูง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว || 69 ||

นี่คือ เรื่องราวของการสกัดกั้นการไหลของกรรม(สัรว)เพื่อกระบวนการเข้าถึงความเป็นผู้สำเร็จ |

ผู้ถือพุทธกายอันเป็นสิริ ผู้ที่มีลักษณะของ 3 วัชระอันทำลายไม่ได้ ผู้ถือวัชระกาย ขอจงกระทำการให้พรแก่เราในวันนี้ || 70 ||

⁶⁰ Samvara เป็นขั้นตอนแรกในการทำลายกรรมที่ได้สั่งสมมา โลกหรือสังสารวัฏเปรียบเสมือนเป็นมหาสมุทร จิตของเราเปรียบเหมือนเรือที่พยายามจะข้ามมหาสมุทรไปให้ถึงฝั่งเพื่อความเป็นอิสระ เมื่อเรือร่นน้ำก็จะไหลเข้ามาเปรียบเหมือนกรรมไหลเข้ามาอยู่ติดกับดวงจิต ขั้นตอนแรกคือการหยุดการร่นน้ำไหลและป้องกันมิให้น้ำเข้ามาในเรือ นี่คือ “สัรว” การปลดปล่อยจะถูกทำได้โดย “สัรว” การปลดปล่อยจะเป็นไปไม่ได้ หากดวงจิตยังเป็นทาสของกรรมอยู่ การปลดปล่อยจะถูกทำได้โดย “สัรว” คือ การหยุดการไหลของกรรม : ดูเพิ่มเติมใน Sukhlal Sanghvi, **Commentary on Tattvārthasūtra of Vācaka Umāsvāti. Trans. By K.K.Dixit** (Ahmedabad: L.D. Institute of Indology, 1974), 320.

⁶¹ ใน 5 สถานะน่าจะหมายถึง อารมณ์ความรู้สึกทั้ง 5 ประการ อันได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส.

พุทธรูปทั้งหลายผู้ประทับอยู่ในทิศทั้ง 10 ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอัน
ทำลายไม่ได้ ขอพระองค์จงกระทำการให้พรอันเพ่งมาที่กายของเราในวันนี้
ด้วยเทอญ || 71 ||

นี่คือเรื่องราวของการสกัดกั้นการไหลของกรรม(สัวร)เพื่อความสำเร็จ(สาธน) |
หนทางของวาจาแห่งธรรมอันเป็นสิริ ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอันไม่สามารถ
ทำลายได้ ผู้ถือวัชระแห่งวาจา ขอจงกระทำการให้พรแก่เราในวันนี้ || 72 ||

พุทธรูปทั้งหลายผู้ประทับอยู่ในทิศทั้ง 10 ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอัน
ทำลายไม่ได้ ขอจงกระทำการให้พรอันเป็นบ่อเกิดของทางแห่งวาจาของผู้
นั้นเทอญ || 73 ||

นี่คือเรื่องราวของการสกัดกั้นการไหลของกรรม(สัวร)เพื่อถึงความสำเร็จอัน
ยิ่งใหญ่ (มหาสาธน) |

ผู้ถือวัชระแห่งจิตอันเป็นสิริ ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอันทำลายไม่ได้ ผู้
ครอบครองวัชระแห่งจิต ขอจงกระทำการให้พรแก่เราในวันนี้ || 74 ||

พุทธรูปทั้งหลายผู้ประทับอยู่ในทิศทั้ง 10 ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอันทำลาย
ไม่ได้ ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งจิต ขอจงกระทำการให้พรแก่เราในวันนี้ || 75 ||

พุทธรูป หรือวัชระธรรม หรือแม้แต่วัชระสัตว์ ถ้าหากฝ่าฝืนโดยกระทำอย่างผิดวิธี
ผู้นั้นจะเกิดสติแตก นี่คือนิสัยที่ไม่ต้องสงสัย || 76 ||

บทที่ 12 คำชี้แนะของเครื่องมือในการบรรลุให้ถึงจุดสุดยอดในคฤหยาสมาช มหาคฤหยาตันตร
ราชาได้จับลงด้วยกาย วาจา และจิตอันกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นสิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 13

การรู้แจ้งอันเกิดจากการภาวนาและประโยชน์แห่งการบรรลุถึงขบวนแห่งความจริง

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตซึ่งปวงผู้ซึ่งมีจริยวัตรอันยิ่งใหญ่แห่งวัชรญาณ และพระโพธิสัตว์ผู้เป็นเลิศทั้งหลายซึ่งได้ดำรงอยู่เพื่อประโยชน์ของสรรพสัตว์ ได้กระทำการถวายความเคารพ ต่อพระมุนี มหาศาสดาผู้ถือวัชรเพื่อประโยชน์แห่งสัตว์ทั้งหลาย และได้กระทำการบูชา การบรรลุถึง ญาณแห่งความจริงด้วยการเปล่งเสียงสรรเสริญแห่งวัชรขึ้น |

อโห ! หนทางแห่งพุทธะอันเป็นทิพย์ อโห ! หนทางแห่งพระโพธิญาณอัน
สูงสุด อโห ! หนทางแห่งพระธรรมอันสงบ อโห ! หนทางแห่งมนต์อัน
มั่นคง || 1 ||

เมื่อธรรมะทั้งหลายไม่ได้เกิดขึ้น และภาวะของตนเป็นที่น่าอัศจรรย์ การ
เกิดขึ้นแห่งปัญญาจะถูกเปิดเผยขึ้นมาบนความหลุดพ้นจากความแตกต่าง
ของธรรมะทั้งหลาย || 2 ||

จงดรัสเกิด พระผู้มีพระภาค ผู้มีมณฑลแห่งกายทั้ง 3 อันไม่สามารถทำลาย
ได้ ผู้สวดมนต์แห่งวัชระ ผู้มีมหาปัญญา ผู้รวบรวมธรรมะทั้งปวงอัน
นำยินดี || 3 ||

พุทธญาณได้รับการเข้าถึงก็เพราะการภาวนาแห่ง 3 วัชระอันไม่สามารถ
ทำลายได้ และได้รับพรก็เพราะด้วยการปฏิบัติ เป็นผู้สวดวัชระแห่งพุทธะ
ทั้งปวง || 4 ||

พึงสาธยายออกมาเถิด ผู้สวดวัชระในที่นี่เปล่งเสียงสวดมนต์ที่มีลักษณะ
ของกาย วาจา และจิตของตระกูลแห่งมนตราทั้งปวงออกมา || 5 ||

พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ผู้ประสูติ 3 เวลา เป็นผู้ครอบครองวัชระกาย วาจา
และจิต เป็นผู้บรรลุถึงปัญญาอันหาที่เปรียบไม่ได้ด้วยการภาวนามนต์แห่ง
วัชระ || 6 ||

เมื่อนั้น พระวัชระ ผู้เป็นศาสดา ผู้เกิดจากปัญญาแห่งวัชระอากาศ ทรง
เป็นผู้กระทำ เป็นผู้สร้าง เป็นผู้ประเสริฐอันสูงสุด ทรงเป็นผู้กล่าวคำสวด
มนต์แห่งวัชระ || 7 ||

นี่เป็นการวางวัชระทั้ง 3 ที่ถูกแยกออกไว้ที่สุดท้ายซึ่งถูกเรียกว่าตรีวัชระ
ลักษณะแห่ง 3 วัชระนี้ไม่สามารถทำลายได้ อยู่ในประโยชน์ของผู้สวด
มนต์ทั้งปวง || 8 ||

ดังได้กล่าวมาอย่างนี้แล้ว |

ในที่ที่มีกาย วาจา และจิต มีการกำเนิดขึ้นเป็น 3 อย่าง ด้วยการสวดวัชระ
นั้น ทำให้เราเป็นเสมือนจิตของวัชระ || 9 ||

การทำสมาธิของกาย วาจา และจิตแห่งพุทธะทั้งหลายด้วยญาณแห่งวัชระ
ได้กระทำการให้แนวทางของการบูชา นี่คือผลสำเร็จแห่งโพธิ์ || 10 ||

หรืออีกประการหนึ่ง มีการกำเนิดขึ้นต่อหน้าต่อตาใน 3 ส่วนด้วยญาณแห่ง
จิต พึงสำแดงการอุทิศตัวตน(ในราตมยะ)แห่งกาย วาจา และจิต || 11 ||

การรำยมนต์ถูกขี้นำและส่งผ่านไปสู่วัชระในขั้นตอนอันเสร็จสมบูรณ์ นี่เป็น
การเปิดดวงตาแห่งปัญญาของพุทธะทั้งปวง || 12 ||

ด้วยการรู้แจ้งอันสมบูรณ์แห่งวัชระกาย มีวิจารณ์ญาณล่วงรู้ถึงการมีภาวะ
และไม่มีภาวะ จึงถูกเรียกว่าพุทธกายา หรือถูกเรียกว่าการสวดมนต์แห่งกา
ยา || 13 ||

ด้วยการบรรลุถึงการรู้แจ้งแห่งปัญญา มีวิจารณ์ญาณล่วงรู้ถึงการได้ยิน
และไม่ได้ยิน จึงถูกเรียกว่าวัชระวาจา หรือถูกเรียกว่าการสวดมนต์แห่ง
วาจา || 14 ||

ด้วยการบรรลุถึงการรู้แจ้งแห่งจิต มีวิจารณ์ญาณล่วงรู้ถึงความหนักแน่น
ของวัชระ จึงถูกเรียกว่าวัชระจิต หรือถูกเรียกว่าการสวดมนต์แห่งจิต || 15 ||

มีวิจารณ์ญาณล่วงรู้ถึงพุทธะทั้งหลาย 3 เวลา พร้อมด้วยความรู้ื่นรมย์
ปราศจากลักษณะเฉพาะ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสวดมนต์จึงถูกเรียกว่า
การสวดมนต์แห่งรัตนะ || 16 ||

การมาและการไปของประโยชน์แห่งวัชระ พร้อมด้วยก้อนเมฆแห่งกายา
ที่แผ่ขยายออกไปทั่วทุกแห่งหนในดินแดนพุทธ เกษตร จึงถูกเรียกว่า การ
สวดมนต์แห่งอโมหะ (ไร้อุปสรรคขัดขวาง) || 17 ||

ด้วยปัญญาแห่งการบรรลุถึงความโกรธ เราได้ยืนพยางค์แห่งมนต์ มณฑล
ถูกประกาศขึ้นด้วยวัชระทั้งหลายของตนเอง นี่จึงถูกเรียกว่า การสวดมนต์
แห่งความโกรธ || 18 ||

ประโยชน์แห่งค้นหา จากความปรารถนาที่จะปลดปล่อยสรรพสัตว์ทั้งปวง
ผู้ซึ่งมีความสับสนวุ่นวายโดยตั้งอยู่ในที่อาศัยของโมหะ ดังนั้น จึงถูก
เรียกว่าการสวดมนต์แห่งโมหะ || 19 ||

วาจาอันเกิดขึ้นมาจากวัชระราคะ ตั้งอยู่ในกาย วาจา และจิตซึ่งสรรพ
สัตว์ได้ตั้งอยู่ในที่อาศัยของราคะ ดังนั้น จึงถูกเรียกว่า การสวดมนต์แห่ง
ราคะ || 20 ||

จิตอันเกิดจากวัชระโทสะ ตั้งอยู่ในกาย วาจา และจิตซึ่งสรรพสัตว์ได้
ตั้งอยู่ในที่พำนักของโทสะ นี่จึงถูกเรียกว่า การสวดมนต์แห่งโทสะ || 21 ||

แก่นแท้ของการบรรลุถึงวัชระทั้ง 3 อยู่ท่ามกลางผู้ถือวัชระสมยะ นี่จึงถูก
เรียกว่า การสวดมนต์แห่งความเป็นชายและหญิง(นปุงสก)⁶² ของวัชระทั้ง
ปวง || 22 ||

จ้าวแห่งวัชระทั้งหลาย ผู้มีจิตคิดถึงประโยชน์แห่งความจริงอันเกิดจาก
ราชา ทรงกระทำความปรารถนาแก่สรรพสัตว์ทั้งปวงให้รู้แจ้งโดยผ่านราชา
|| 23 ||

พระมหาวิทยาโลจนาผู้ซึ่งถึงจุดสูงสุดแห่งกามอันเป็นนิรันดร์ ผู้ซึ่งสำเร็จได้
ด้วยโศคกาม และมีความปรารถนาด้วยการใช้อารมณ์ความรู้สึก || 24 ||

บ่อเกิดแห่งการบรรลุถึงโมหะของพระวิทยา ราชาผู้ถือวัชระ ผู้สำเร็จ
ทั้งหลายย่อมประทานให้ซึ่งความสำเร็จอันสูงสุดในสถานะของความเป็น
ชายและหญิง(นปุงสก) || 25 ||

ผู้เป็นเจ้าของความโกรธพำนักอยู่ในโทสะ ผู้ซึ่งถึงจุดสูงสุดแห่งการพราก
ชีวิตอย่างเสมอ ผู้ที่นั้นย่อม บรรลุถึงความสำเร็จด้วยประโยชน์แห่งการ
พรากชีวิต และมีความปรารถนาด้วยการใช้อารมณ์ความรู้สึก || 26 ||

พระผู้มีพระภาค มหาปุรุषะสมยะได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

ปัญญาของผู้ถือวัชระพึงกลายเป็นจักระเคลื่อนไปสู่ท่ามกลางหฤทัย การ
ภาวนาถึงประโยชน์ของจักระมนตราให้ตั้งอยู่ท่ามกลางมณฑลอันส่องสว่าง
|| 27 ||

ผู้ครองวัชระแห่งปัญญาพึงกลายเป็นวัชระเคลื่อนไปสู่ท่ามกลางหฤทัย การ
ภาวนาถึงประโยชน์ของวัชระมนตราให้ตั้งอยู่ท่ามกลางวัชระมณฑล || 28 ||

ผู้มีปัญญาแห่งรัตนะพึงกลายเป็นรัตนะเคลื่อนไปสู่ท่ามกลางหฤทัย การ
ภาวนาถึงประโยชน์ของรัตนมนตราให้ตั้งอยู่ท่ามกลางรัตนมณฑล || 29 ||

ผู้มีปัญญาแห่งดอกบัวพึงกลายเป็นดอกบัวเคลื่อนไปสู่ท่ามกลางหฤทัย
การภาวนาถึงประโยชน์ของปัทมมนตราให้ตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมมณฑล
|| 30 ||

⁶²นปุงสก น่าจะหมายถึง การรวมเป็นหนึ่งเดียวกันของชายหญิง รวมทั้งการรวมกิเลสเข้าด้วยกันคือ
ราชา โมหะ โทสะ เมื่อปฏิบัติมนต์จนมาถึงจุดที่บรรลุ จะไม่มีการแบ่งแยกความเป็นสอง.

ผู้มีปัญญาแห่งพระขรรค์พึงกลายเป็นพระขรรค์เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางเหตุ
การภาวนาถึงประโยชน์ของขรรค์มนตราให้ตั้งอยู่ท่ามกลางสมยมณฑล
|| 31 ||

พึงจัดให้พุทธะทั้งหลายทั้งปวงเข้าใกล้กับมณฑลทั้งปวง แล้วขยายออกไป
ด้วยรัศมี 5 อย่าง การรู้แจ้งจะถูกเข้าถึง || 32 ||

การกำเนิดขึ้นมาน่าสรรเสริญของมนตราทั้งปวงก็เพราะด้วยการไม่
แบ่งแยกความเป็นสอง การเกิดขึ้นและการทำลายมีอยู่ที่เพราะด้วยการ
แบ่งแยกวัชระกายทั้ง 3 || 33 ||

การบูชาลักษณะของกายด้วยกาย บูชาจิตที่มีลักษณะแห่งจิต และบูชา
วาจาด้วยลักษณะของวาจา เราจักพึงบรรลุถึงการบูชา || 34 ||

ใหนักถึงวัชระทั้ง 5 พร้อมด้วยจักระแห่งมหามณฑล และในท่ามกลาง
มณฑลนั้น ใหนักถึงภาพเจ้าแห่งอธิปไตยที่เป็นเสมือนภาพของตนเองคือ ผู้ที่
ครองวัชระกายทั้ง 3 || 35 ||

จากนั้นใหนักถึงภาพวัชระมนตราของตนที่อยู่ใน 4 มณฑลซึ่งทำเป็น 4 สี
และภาวนาถึงประโยชน์แห่งมนตราไว้ในเหตุ || 36 ||

จากการทำสมาธิแห่งวัชระย่อมเป็นการปฏิบัติถึงการกระทำของวัชระทั้ง 4
นี่ก็คือความลับของมนต์ทั้งปวงอย่างสูงสุดและเป็นนิรันดร์ || 37 ||

พระนางโลจนาในความสงบสันติ ผู้ถือวัชระดอกบัวในความรุ่งเรืองมีพลัง
พระไวโรจนาในความอ่อนน้อมสุขุม และในลักษณะที่ดุร้าย โมโห โกรธา
แห่งวัชระ || 38 ||

นี่คือมนต์อันลึกลับทั้งปวงซึ่งถือกำเนิดมาจากตรีกาย ด้วยวัชระญาณที่ถูกสร้าง
ขึ้น ทำให้โดดเด่นขึ้นเพราะการกระทำแห่งนาฏกรรม || 39 ||

สัตว์ทั้งหลายที่แสดงออกถึงความไม่จงรักภักดี กล่าวตำหนิอาจารย์แห่ง
วัชระ นี่เป็นการกระดุนเตือนถึงผู้ที่กำลังกระทำความผิด || 40 ||

พระผู้มีพระภาคมหาญาณจักระวัชระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ ||

ใหนักถึงภาพสรรพสัตว์ที่ดำรงอยู่ใน 3 อาณาจักรให้อยู่ในกายแห่งพุทธะ
นี่คือ การคลี่แผ่นพับที่ถูกเก็บไว้ให้แผ่ออกมาพร้อมทั้งแสดงให้เห็นถึงการ
กระทำ || 41 ||

เคลื่อนไปสู่ใจกลางอากาศสร้างภาพวัชระ มีปลายแหลม 5 แฉก มี 4 หน้า
วัชระสัตว์ที่มีลักษณะอันประเสริฐทั้งปวง || 42 ||

ให้สร้างภาพพุทธจักระที่เกิดขึ้นจากการบรรลู่ 3 ครั้งบนมือข้างที่ถนัด(มือ
ขวา) นี่คือการสร้างพุทธจักระแห่งมหาอำนาจ || 43 ||

ความแตกต่างของพุทธกายคือ การนำสรรพสัตว์ที่ถือกำเนิดจาก 10 ทิศ
นำมาอยู่รวมกันให้เป็นก้อนกลมๆ แล้วทำให้สัตว์ทั้งหลายนั้นเข้ามาอยู่ใน
กายตน || 44 ||

จากนั้น ได้เกิดขึ้นมาอีกครั้ง เป็นพุทธะของผู้ถือวัชระแห่งปัญญา และ
พิจารณาถึงความโกรธที่อยู่ในตระกูลแห่งความโกรธทั้งหลาย รวมทั้งความ
น่าเกลียดน่ากลัวเป็นอันมาก || 45 ||

มือก็ถืออาวุธจำนวนมากนานาชนิด มีความคิดและเจตนาในการฆ่า เป็นผู้
ทำลายความชั่วร้ายอย่างยิ่งใหญ่เสมอด้วยตัวตนของวัชระสัตว์ || 46 ||

พระองค์จะทรงมอบความสำเร็จให้ ถ้าปฏิบัติตามทางแห่งพุทธะเป็นเวลา 7
วัน แต่ถ้าหากหลงผิด(โมหะ) ผู้ปฏิบัติก็จะตาย และไม่สำเร็จอย่างไม่ต้อง
สงสัย || 47 ||

สมาธิชื่อว่า “จักระแห่งคำประกาศิตในการเข้าถึงวัชระ” ||

ท่ามกลางช่องว่างของพระธาตุ มีจักระจักระที่ถูกประดับด้วยเปลวไฟแห่ง
วัชระ และพึงนึกถึงภาพของพระไวโรจนะผู้มีลักษณะอันประเสริฐทั้งปวง ||
48 ||

ให้นึกถึงภาพของพระวัชระสัตว์ผู้มีเกียรติอันยิ่งใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นมาจากการ
บรรลู่ถึง 3 เวลา พระองค์ทรงถือวัชระที่เปล่งประกายไฟออกมา || 49 ||

ความแตกต่างของวัชระกายคือ การนำสรรพสัตว์ที่ถือกำเนิดจาก 10 ทิศ
นำมาอยู่รวมกันให้เกิดเป็นแสงรัศมี แล้วทำให้สัตว์ทั้งหลายเข้ามาอยู่ในกาย
ตน || 50 ||

การกระทำอันส่องสว่างของวัชระทั้งปวงก็เพราะด้วยพุทธปัญญาอันยิ่งใหญ่
ขอให้ความเป็นพุทธะทั้งปวงผู้เป็นโยคีแห่งกาย วาจา และจิต จงโปรดฟัง
เรา || 51 ||

เราคือ วัชระรผู้รุ่งโรจน์ ผู้ซึ่งหยุดคำประกาศิตแห่งกงล้อ เราจะขยายการ
เกิดขึ้นของตรีกายด้วยความอัศจรรย์แห่งการส่องแสงของวัชระ หากผู้ใด
ฝ่าฝืนการเข้าถึงสมยะ ผู้นั้นจะต้องพินาศอย่างไม่ต้องสงสัย || 52 ||

สมาธิชื่อว่า “วัชระประกาศิตแห่งการเข้าถึงจักระ” ||

ท่ามกลางช่องว่างของวัชระ ให้จินตนาการถึงผู้ถือวัชระแห่งพุทธมณฑล
และให้นักถึงคำเรียกขานช่องว่างของวัชระนั้นว่า ยมานตกะ⁶³ผู้มีมหาจักระ
|| 53 ||

ให้นักถึงการเกิดขึ้นของพุทธะทั้งหลาย 3 ครั้ง แล้วนำเข้าไปสู่มณฑลแห่ง
ตรีกาย จากนั้นทำให้พุทธะเปลี่ยนแปลงไปอีกครั้งหนึ่งในรูปลักษณะที่คล้าย
กับยมานตกะ || 54 ||

ความโกรธทำให้เกิดการสังหาร สรรพสัตว์ที่ได้เกิดขึ้นอยู่ 3 เวลาซึ่งมีใจ
โหดเหี้ยมและคิดอาฆาต นี่คือนมณฑลแห่งคำประกาศิตของวัชระ || 55 ||

สมาธิชื่อว่า “ประกาศิตของวัชระแห่งตรีกายของการเกิดยมานตกะแห่งการบรรลุต้งปวง” ||

การขับเคลื่อนกงล้อแห่งคำประกาศิตด้วยวัชระกาย วาจา และจิตผ่าน
คุณประโยชน์แห่งมณฑลตนเอง หรือประโยชน์ในการบรรลุต้งปวง || 56 ||

ผู้ถือวัชระแห่งปัญญาอันยิ่งใหญ่ได้กระทำการปกป้องประโยชน์แห่งมณฑล
ทั้งปวง นี่จึงถูกเรียกว่าประโยชน์ของการปกป้องโพธิแห่งพุทธะทั้งปวง ||
57 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาคโพธิจิตได้กล่าวมาแล้ว ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระ ให้นักถึงธรรมะ แหล่งกำเนิดพระไว
โรจนะผู้ยิ่งใหญ่ และที่ประทับของวัชระอันยิ่งใหญ่แห่งตรีกายที่กำลัง
บำเพ็ญสมาธิอยู่ || 58 ||

⁶³ยมานตกะ แปลว่า ผู้ทำลายพระยม เป็นเทพผู้ปกป้องของชาวลามะ เชื่อกันว่าเป็นภาคคู่ร้ายของ
พระมัชฌุศรีเพื่อปราบพระยม รูปลักษณะมีศีรษะเป็นวัว กายสีน้ำเงินเข้ม ผมสีน้ำตาล สวมพวงมาลัยหัว
กะโหลก เท้าเหยียบบนร่างของมนุษย์ อสูร และยักษ์ ถืออาวุธมากมาย เช่น จักร จินดามณี ไม้เท้า พระ
ขรรค์ ค้อน วัชระ ดอกบัว ฯลฯ ศักดิ์คือ วิทยารธา นอกจากนี้ ยมานตกะยังมีรูปลักษณะอื่นๆอีกมากมาย
เช่น วัชระโรจระ (vajra bhairava) ซึ่งมี 9 หัว 32 แขน และ 16 ขา ลักษณะแบบนี้คล้ายกับยิติม(เทพผู้
ปกป้องธรรม) อีก 2 องค์ คือ เहरुกะ และมหากาฬ Liebert, 351-52.

ใหนักถึงช่องว่างของพระธาตุที่ถูกเติมเต็มด้วยพุทธะทั้งปวง และให้
จินตนาการถึงปัญญา พยางค์มนต์ที่อยู่ในรูปลักษณะของจิต || 59 ||

ให้สร้างภาพพุทธะออกไปอีกครึ่งหนึ่ง และทำสมาธิถึงวัชรจิต จากนั้น
กระทำพุทธะทั้งหลายนั้นให้เป็นวัชรจิต และนำเข้าไปสู่ตรีกาย || 60 ||

ดั่งที่พระผู้มีพระภาค ขวัชระสมยะได้กล่าวมาแล้ว ||

สมาธิชื่อว่า “ผู้ส่องแสงรัตนะแห่งวัชระมนต์” ||

ใหนักถึงภาพของพระวัชรสัตว์ ผู้มีลักษณะอันประเสริฐทั้งปวง พระองค์
ทรงเดินไปบนพื้นน้ำที่มีพุทธะยืนอยู่เป็นลำดับ และใหนักถึงภาพพระบาท
เหยียบอยู่บนศีระษะ⁶⁴ ด้วยพระบาททั้ง 2 ข้างพร้อมกัน || 61 ||

ดั่งที่พระผู้มีพระภาค สวะภาวศุทธะได้กล่าวมาแล้ว ||

สมาธิชื่อว่า “พระบาทซึ่งเหยียบอยู่บนมหาสมุทรแห่งวัชระ” ||

ใหนักถึงมณฑลทางด้านตะวันออก และวางตระกูลแห่งความโกรธไว้ในที่นั้น
ใหนักถึงภาพพระบาทของพระองค์ที่ถูกทำให้เด่นด้วยวัชระแห่งกรรม
เหยียบอยู่บนศีระษะ(ของคนนอกศาสนา) และได้กล่าวมาดังนี้แล้ว || สมาธิ
ชื่อว่า “วัชระที่หยุดการเคลื่อนไปของนักบวชนอกรีตทั้งปวง || 62 ||

ใหนักถึงวัชระอันยิ่งใหญ่ทั้ง 3 ที่อยู่ในอาการของความโกรธ มีสีเหลือง
คล้ายกับละอองเกสร ทุกสิ่งทุกอย่างยิ่งใหญ่ราวกับราชาแห่งภูเขายืนอยู่บน
เศียร แมแต่กองทัพแห่งพุทธะก็ย่อมต้องม้วยมรณาย่อยยับอย่างไม่ต้อง
สงสัย || 63 ||

ดั่งที่พระผู้มีพระภาค แผล่งกำเนิดแห่งกาย วาจา และจิตของวัชระทั้งปวงได้กล่าว
มาแล้ว ||

สมาธิชื่อว่า “การสกัดกั้นกองทัพทั้งปวง” ||

ใหนักถึงการทำสมาธิอย่างนี้ ให้เข้าถึงศัตรูที่มีลักษณะน่าเกลียดน่ากลัว
หากพุทธะองค์ใดฝ่าฝืน ก็จะแตกออกเป็นเสียงๆอย่างไม่ต้องสงสัย || 64 ||

ดั่งที่พระผู้มีพระภาค ตริวชระสมยะได้กล่าวมาแล้ว ||

⁶⁴น่าจะหมายถึงศีระษะของศัตรูหรือคนนอกศาสนา เมื่อได้ศึกษาจากภาพ.

ใหนักถึงปลายแหลมของวัชระที่มีห้าแฉก บนปลายแหลมแต่ละด้ามนั้น ให้กำหนดพยางค์ “ฮุม” เอาไว้ จากนั้น ให้นำเข้าไปไว้ในใจของกองทัพพุทธะผู้มีความโกรธนั้นอย่างไม่ต้องสงสัย || 65 ||

สมาธิชื่อว่า “การประหารศัตรู” ||

ผู้ที่ฝึกฝนปฏิบัติอย่างนี้ในประเทศ หรือในเมือง หรือในหมู่บ้านก็ย่อมถึงซึ่งความสงบสันติ และหลุดพ้นจากโรคร้ายทั้งหมดอย่างสม่าเสมอ || 66 ||

ใหนักถึงวัชระ 5 แฉกที่เคลื่อนไปบนท้องฟ้า สว่างไสวราวกับดวงไฟ กินเวลาหลายกัปกัลป์ และวัชระนั้นก็ถูกสร้างให้เก็บรวบรวมสรรพสิ่งไว้ในนั้นอีกทีหนึ่ง || 67 ||

และวัชระจะถูกขยายไปอีกครึ่งหนึ่งด้วยการส่องแสงของรัตนจินตามณี และกลายเป็นก้อนเมฆแห่งธรรมทั้งหลายที่แสดงถึงการอภิเชก (ทำให้ศักดิ์สิทธิ์) || 68 ||

แม้ด้วยวัชระแห่งฉนวนที่ไม่เพียงพอนั้นก็จะถูกเติมให้เต็ม ผู้มันจะกลายเป็นจินตามณีอันเป็นศิริ และเป็นผู้สร้างความงดงามในการให้ทานแห่งวัชระ สิ่งเหล่านี้ถูกขยายออกไปอีกด้วยเมฆแห่งพุทธะ มหาธรรมะ และวัชรสัตว์ || 69 ||
ณ สถานที่นั้น จะได้รับพรจากจิตอธิษฐานโดยพุทธะทั้งปวงเป็นเวลา 3 กัปกัลป์อันประมาณมีได้ นี่คือการลบล้างอันบริสุทธิ์แห่งกายของพุทธะทั้งปวง || 70 ||

สมาธิชื่อว่า “แหล่งกำเนิดวัชระในการขจัดโรคร้ายของสรรพสัตว์” ||

ในที่อาศัยซึ่งเราฝึกปฏิบัติอย่างมุ่งมั่นด้วยฉนวนแห่งวัชระ ด้วยฉนวนแห่งโยคะที่ตั้งอยู่นั้น เราจะได้รับพร(แรงอธิษฐาน)โดยพุทธะทั้งหลาย || 71 ||

ใหนักถึงองค์มหाराช ธงแห่งความเป็นอมตะ และวัชระอันคมกริบ แสงไฟอันลุกโชติช่วงส่องผ่านเข้าไปในกงล้อทั้ง 10 ทิศ || 72 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ || สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระอันสงบสุขและชัยชนะแห่งโลก” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งพระธาตุ ให้จินตนาการถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์แห่งความสงบสันติ และใหนักถึงภาพของพระไวโรจนะที่ถูกนำมาวางอยู่ในใจขณะนี้ || 73 ||

จากนั้น ให้นำเงินถึงช่องว่างของพระธาตุที่ถูกเติมเต็ม ด้วยพระนางโลจนาผู้
ยิ่งใหญ่ แล้วนำเอามารวมกันให้อยู่ในก้อนกลมๆ ที่เปล่งรัศมี และทำให้ตก
ลงไปสู่ผู้เริ่มต้น || 74 ||

ผู้ฝึกปฏิบัติตามกฎเกณฑ์จะแผ่ซ่านก้อนเมฆแห่งพุทธะออกไปยังทุกชุมชน
ของร่างกาย ในขณะนั้นก้อนเมฆแห่งพุทธะก็จะประทานการอภิเชกให้แก่ผู้
นั้น ในที่สุดผู้นั้นก็จะกลายเป็นศรวิหระสมยะ || 75 ||

สมาธิชื่อว่า “ขบวนของก้อนเมฆแห่งพุทธะสมยะ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้จินตนาการถึงมณฑลอัน
ศักดิ์สิทธิ์แห่งปฐพี และให้นำเงินถึงภาพของพระธรรมธาตุที่ถูกนำมาวางไว้ในใจ
ขณะนี้ || 76 ||

ช่องว่างแห่งพระธาตุที่ประทับอันน่ารื่นรมย์ถูกเติมให้เต็มด้วยพระนามของ
พระนางปาณชรา แล้วนำเอามารวมกันให้อยู่ในก้อนกลมๆ ที่เปล่งรัศมี
เป็นสีรัตนะจินตามณี || 77 ||

และทำให้ตกลงไปสู่ที่ประทับของผู้ร้องขอแห่งกาย วาจา จิต ผู้ฝึกปฏิบัติ
ตามกฎเกณฑ์จะแผ่ซ่านก้อนเมฆแห่งรัตนะออกไปในทุกระชุมชนของร่างกาย
|| 78 ||

ให้นำเงินถึงก้อนเมฆแห่งธรรมที่แสดงให้เห็นถึงการอภิเชกแล้ว แม้ม่านแห่ง
วัชระที่มีไม่พอก็จะถูกเติมให้เต็ม ผู้นั้นจะกลายเป็นจินตามณีผู้สำเร็จแห่ง
วัชระทาน || 79 ||

สมาธิชื่อว่า “ขบวนของก้อนเมฆแห่งธรรมะสมยะ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งพระธาตุ ให้จินตนาการถึงวัชระมณฑล
ของดวงจันทร์และดวงอาทิตย์ ให้นำเงินถึงภาพวัชระธรรมผู้ยิ่งใหญ่ที่อยู่บน
อากาศ แล้วนำมาวางไว้ในใจผู้ร้องขอ || 80 ||

ให้นำเงินถึงช่องว่างในมณฑลที่ถูกเติมเต็มด้วยพุทธะและโพธิสัตว์ทั้งหลาย
ราศีของพระองค์เหล่านั้นตกลงไปสู่ผู้นั้น ด้วยการรวมเป็นหนึ่งเดียวของ
รัศมีทั้ง 5 || 81 ||

เราจะกลายเป็นผู้ล่วงรู้ความคิดของพุทธะทั้งปวงเพียงชั่วขณะจิต การ
ปรากฏร่างคล้ายพระมัญชุศรี คือรูปแบบแห่งการกระทำสถานะนั้น || 82 ||

พระองค์จะทรงประทานการอภิเษกอันยิ่งใหญ่ด้วยความปิตินดี ผู้นั้น(ผู้ที่ได้รับการอภิเษก)จะยังความปรารถนาให้เกิดแก่มวลประชาชนที่ยังคงเวียนว่ายอยู่ด้วยการเฝ้ามองดู || 83 ||

สมาธิชื่อว่า “ขบวนของก้อนเมฆแห่งรัตนะสมยะ” ||

ให้นึกถึงภาพของช่องว่างของวัชระที่ถูกเติมเต็มด้วยยักษ รากษสที่มีความโกรธเกรี้ยว โหดร้าย ทารุณ และภาพของหมาจิ้งจอกหลากหลายชนิด อีกานกแร้ง และหมาป่าทั้งหลาย || 84 ||

ให้นึกถึงศัตรูทั้งหลายที่ตั้งอยู่ในมณฑลแห่งอัคคี เป็นผู้ที่ทำอันตรายต่อพุทธะทั้งปวง และเราพึงปฏิบัติโยคะ || 85 ||

ให้นึกถึงการเอาชนะผู้ถืออาวุธยุทธโศปกรณ์นานาชนิด ผู้ที่ฉีกเอาวัยวะภายใน ไชกระดุก และเลือดออกมา ศัตรูจะถูกสังหาร || 86 ||

แม้แต่พุทธะหรือพระวัชระรฤกสร้างขึ้นโดยหนทางนั้น ก็จะถูกทำลายทั้งหมดภายใน 2 สัปดาห์โดยไม่ต้องสงสัย || 87 ||

สมาธิชื่อว่า “ขบวนสมยะของก้อนเมฆแห่งวัชระ” ||

ให้นึกถึงภาพพระไวโรจนะ มีสีคล้ายกับสีของก้อนเมฆในฤดูใบไม้ร่วง มี 3 เคียร เป็นสีขาวย ดำ และแดงเข้ม สวมชฎามงกุฏ || 88 ||

ให้นึกถึงเจ้าแห่งวัชระผู้มี 3 เคียร พระพักตร์มีสีขาวย แดง และดำ สวมชฎามงกุฏ ส่องสว่างไปให้เจ็ดจำทั่วทั้งโลกธาตุ || 89 ||

ให้นึกถึงเจ้าแห่งราคะ ผู้มี 3 เคียร พระพักตร์มีสีขาวย ดำ และแดง สวมชฎามงกุฏด้วยความปิติ และเราก็จะเป็นผู้สำเร็จอย่างแน่นอน || 90 ||

ให้นึกถึงพระกรด้านขวาถือจักร วัชระ และดอกบัวขนาดใหญ่เป็นวัชระที่ประกอบด้วย 6 กร ถืออาวุธอันทรงพลังนานาชนิด || 91 ||

ให้นึกถึงภาพพระนางโลจนา ผู้มีความปรารถนาอันดีต่อสรรพสัตว์ ทรงมี 3 เคียร พระพักตร์มีสีขาวย ดำ และแดงเข้ม มีรูปลักษณะอ่อนช้อยงดงาม || 92 ||

ให้นึกถึงมหाराชินีวัชระเนตรี(ราชินีแห่งวัชระ) แห่งอากาศเสมอ ผู้มี 3 เคียร พระพักตร์มีสีดำ แดง และขาว มีรูปลักษณะอ่อนช้อยงดงาม || 93 ||

ให้นึกถึงภาพมหाराชินีวัชรีแห่งวาจาเสมอ ผู้มี 3 เคียร พระพักตร์มีสีแดงดำ และขาว มีผิวพรรณเปล่งปลั่งงดงาม || 94 ||

ใหนักถึงผู้ถือดอกกุบลแห่งวัชระ เป็นผู้มีมารอบรู้ มี 3 เศียร รัศมีเปล่ง
ปลั่งงดงาม พระพักตร์มีสีเหลือง ดำ และขาว และเราจะได้รับปัญญาญาณ
|| 95 ||

ใหนักถึงพระยมาตกะ ผู้มีมหาโกรธา มี 3 เศียร เปล่งรัศมีแห่งความโกรธ
มีผิวสีดำ ลักษณะรุนแรง ทำให้เกิดความกลัว || 96 ||

ใหนักถึงพระอปราจิต(ผู้ไม่เคยพ่ายแพ้) ผู้มีมหาโกรธา ผู้หัวเราะดังลั่น มี 3
เศียร ดวงตาเบิกกว้าง เปล่งรัศมีประกายไฟ || 97 ||

โยคีผู้ฝึกตนพึงสร้างภาพพระหัยครีพ⁶⁵เสมอ ผู้มีมหาโกรธา ผู้บังเกิดขึ้นตั้ง
ไฟบรรลัยกัลป์ มี 3 เศียร เป็นผู้ประทับตราคนทำชั่ว || 98 ||

พระวัชรามฤตะ ผู้มีมหาโกรธา ผู้ปลุกเร้าและเปล่งประกายไฟเสมือน
ประทีปแห่งวัชระ ผู้มีลักษณะดุร้าย ผู้ที่ประธานความหวาดกลัวมาให้ || 99 ||

ใหนักถึงพระภูกักราชะ ผู้มีมหาโกรธา มี 3 เศียร ผู้ประธานความหวาดกลัว
ให้เป็น 3 เท้า มี 4 กร เป็นราชาแห่งความกำหนัด ผู้สร้างความหวาดกลัว
อย่างที่สุด || 100 ||

ให้สร้างพระมหาพล มหาวัชระไว้เสมอ ผู้ถือการบรรลุความสำเร็จใน 3 โลก
ผู้ทำลายความชั่วทั้งปวง มี 3 เศียร || 101 ||

ใหนักถึงพระนิลทันตะ ผู้มีมหาโกรธา ผู้ประธานความหวาดกลัวแก่ 3 โลก
มี 3 เศียร กำเนิดจาก 3 วัชระ เปล่งประกายไฟโชติช่วงชัชวาล || 102 ||

ผู้ตั้งปณิธานพึงสร้างพระวัชรจละ ผู้มีมหาโกรธา กำเนิดจากวัชระ มีตาเหลือ
ถือพระขรรค์และบ่วงบาตอย่างอ่อนโยน มี 3 เศียร || 103 ||

ให้สร้างภาพพระเอกากษัร มหาอุษณิษะ แผ่กระจายประกายไฟไปทั่ว
สารทิต มี 3 เศียร ถือวัชระส่องสว่างอยู่ในมณฑลแห่งสมาธิ || 104 ||

⁶⁵พระหัยครีพ (Hayagrīva) ในพุทธตันตระนั้น ถือกำเนิดมาจากตระกูลดอกบัวซึ่งเป็นตระกูลของ
พระอมิตาภะกับพระอวโลกิเตศวร พระองค์ได้แบ่งภาคมาเป็นเทพแห่งความโกรธ ส่วนพระหัยครีพใน
ศาสนาฮินดูเป็นอวตารภาคหนึ่งของพระนารายณ์ มีเศียรเป็นม้า ตามตำนานเล่าว่า เมื่อครั้งสร้างโลกมีอสูร 2
ตน คือ มธุ (Madhu) และไกฏภะ (Kaitābha) ได้ขโมยคัมภีร์พระเวทไปจากพระพรหม พระนารายณ์จึง
อาสาอวตารเป็นพระหัยครีพเพื่อนำพระเวทกลับคืนมา Robert Laffont, **Dictionnaire De La
Sagesse Orientale** (Paris: Editions Robert Laffont, 1989), 204.

ให้สร้างภาพพระนางสุมภะ ผู้ถือปัญญาอันสูงสุด โหดร้าย เปล่งแสงสว่าง
ราวกับมหาสมุทรแห่งความกลัว มี 3 เศียร รูปลักษณ์มีเปลวเพลิงเปล่งโชติ
ช่วง อยู่ในมณฑลแห่งสมาธิ || 105 ||

พระเตโชราศี พระชโยชณิษะ และองค์อื่นๆ ซึ่งเป็นผู้ถือวัชรมนต์ ให้
กลับไปนึกถึงภาพของสมยสัมโมคคากายของเทพแต่ละองค์ || 106 ||

สมาธิอันไม่มีที่สิ้นสุดแห่งมนตราถูกแสดงขึ้น ความโกรธของเทพแต่ละองค์
ถูกยกสูงขึ้นเป็นทวีคูณ || 107 ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งพระธาตุ ให้นึกถึงมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ที่
ส่องสว่าง และให้นึกถึงภาพของพุทธะที่เปลี่ยนรูปไปสู่รูปลักษณ์ของพระไว
โรจนะ || 108 ||

มีความสงบสันติ เสมือนพระจันทร์อันบริสุทธิ์ ผุดผ่อง ส่องสว่างเป็น
รัศมีนานาชาติ ปราภฏขึ้นเป็นดั่งกระจกส่องหน้าอยู่ในมณฑลแห่ง 3
โลก || 109 ||

ซึ่ง(มณฑล)นั้นถูกประดับตกแต่งด้วยเครื่องอลังการทั้งหลายทั้งปวง เราจะ
เห็นการรู้แจ้งด้วยญาณนั้น ยิ่งไปกว่านั้น พระมหากษัตริย์ของพุทธะจะพิชิต
สรรพสัตว์ทั้งปวง || 110 ||

การถือกำเนิด ณ ที่แห่งนี้ นั้นได้รับการบรรลุก็เพราะด้วยพลังอำนาจของ
ญาณแห่งวัชระ || สมาธิชื่อว่า “ความงามของวัชระ การเกิดขึ้นในการ
เข้าถึงพระไวโรจนะ || 111 ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งพระธาตุ ให้นึกถึงมณฑลวัชระอัน
ศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพของพุทธะขึ้น จากนั้น ก็เปลี่ยนรูปลักษณ์ไป
เป็นพระวัชรสัตว์ || 112 ||

ให้นึกถึงความโกรธผ่านกายอันบริสุทธิ์ มีแสงสว่างราวกับเปลวเพลิงนานา
ชนิด มีลักษณะอันเป็นมงคลประเสริฐทั้งปวง ประดับตกแต่งด้วยเครื่อง
อลังการทั้งหลาย || 113 ||

ความสงบเป็นที่พำนักแห่งปัญญา เราจะได้รับธรรมชาติของวัชระอย่าง
รวดเร็ว พระมหากษัตริย์แห่งวัชระจะพิชิตสรรพสัตว์ทั้งปวง || 114 ||

การถือกำเนิด ณ ที่แห่งนี้นั้น คือ การรวมเป็นหนึ่งเดียวกันของญาณแห่ง
วัชรยะยอมได้รับการบรรลุ || สมานธิชื่อว่า “ความงามของวัชรยะ การเกิดขึ้นใน
การเข้าถึงวัชรยะทั้งปวง” || 115 ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชรยะ ให้นึกถึงมณฑลแห่งธรรมอัน
ศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพของพุทธะขึ้น จากนั้น ก็เปลี่ยนรูปลักษณะไป
เป็นพระธรรมสัตว์ || 116 ||

ให้นึกถึงผู้ถือกายอันบริสุทธิ์ สงบสันติ ประดับตกแต่งด้วยอสังการทั้งปวง มี
มหาวัชรยะที่ฉายแสงก่อนเมฆแห่งรัศมีออกมา || 117 ||

เพราะด้วยความยิ่งใหญ่แห่งธรรมะอันเกิดจากตรีกายที่ไม่สามารถทำลายได้
และตกแต่งด้วยมหาสมุทรแห่งปัญญา จึงได้บรรลุถึงในชีวิตชาตินี้ || 118 ||

สมานธิชื่อว่า “ความงามของวัชรยะ การเกิดขึ้นในการเข้าถึงพระธรรมสัตว์” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชรยะ ให้นึกถึงมณฑลแห่งจักระอัน
ศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพของพุทธะขึ้น จากนั้น ก็เปลี่ยนรูปลักษณะไป
เป็นพระนางโลจนา || 119 ||

พระนางทรงมีพระพักตร์อันงดงาม ดวงพระเนตรอันเปิดกว้าง ตกแต่ง
ด้วยเครื่องทรงนานาชนิด เต็มเต็มด้วยคุณลักษณะทั้งปวง โลกอันยิ่งใหญ่
แห่งตรีกาย || 120 ||

ให้นึกว่าในพระหัตถ์ของพระนางมีจักระที่สามารถพิชิตทั้ง 3 โลกได้
ทรงเป็นผู้ประทาน จินตามณี ผู้มีจักระ ผู้มีปัญญา และผู้กระทำ
ความสำเร็จทั้งปวง || 121 ||

สมานธิชื่อว่า “ผู้มีพระหัตถ์แห่งการรับรู้อันยิ่งใหญ่ของการเข้าถึงพระนางโลจนา” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชรยะ ให้นึกถึงมณฑลแห่งพระจันทร์อัน
ศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพพุทธะขึ้น จากนั้นก็เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็น
พระขวัชรยะผู้ยิ่งใหญ่ || 122 ||

พระนางทรงมีพระพักตร์อันงดงาม ดวงพระเนตรอันเบิกกว้าง ส่องสว่าง
เหมือนดอกอุบลสีนิล เต็มเต็มด้วยคุณลักษณะทั้งปวง จากนั้นก็เปลี่ยน
รูปลักษณะไปเป็นพระขมายาผู้ยิ่งใหญ่ || 123 ||

ในพระหัตถ์ถือจักร และดอกอุบลสีนิลที่ถูกบูชาอยู่ใน 3 โลกเป็นทิพย์ เป็นเหตุแห่งการตรัสรู้ของพุทธะ เป็นความลับแห่งผู้ครองวัชรสิทธิ์ || 124 ||
 สมานธิชื่อว่า “รัศมีของดวงตะวันบนฟากฟ้า ผู้ที่มอบความสดใสให้แก่ก่อนเมฆแห่งวัชระ” ||
 เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นำถึงมณฑลแห่งธรรมอันศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพพุทธะขึ้น จากนั้น ก็เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นพระธรรมวัชรี || 125 ||

พระนางทรงมีพระพักตร์อันงดงาม ดวงพระเนตรอันเบิกกว้าง เปรียบเสมือนจ้าวแห่งราคะปัทมา ตกแต่งด้วยเครื่องแห่งมายาอันยิ่งใหญ่ เป็นที่น่าหลงใหลและน่าเสนาหา || 126 ||

เติมเต็มด้วยคุณลักษณะทั้งปวง ตกแต่งด้วยอสังการทั้งปวง ในพระหัตถ์ถือดอกบัวแดงเป็นทิพย์ แสดงพลังโดยพุทธะทั้งปวง || 127 ||

เป็นแหล่งญาณแห่งธรรม เป็นทิพย์ เป็นความลับของผู้ถือวัชระสมย || สมานธิชื่อว่า “วัชระที่แสดงถึงการรู้แจ้งโดยสมบูรณ์ แก่นแท้แห่งการเข้าถึงธรรม” ||
 เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นำถึงสิทธิมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นพระนางดาราคผู้เป็นเลิศ || 128 ||

พระนางทรงมีพระพักตร์อันงดงาม ดวงพระเนตรอันเบิกกว้าง ตกแต่งด้วยเครื่องอาภรณ์นานาชนิด มีผิวพรรณสีเหลือง เพิ่มเติมด้วยความต้องการแห่งเสนาหาของอิสตรี || 129 ||

ในพระหัตถ์ถือดอกอุบลอันบริสุทธิ์ สีออกเหลือง เป็นบ่อเกิดแห่งวัชระสมานธิได้รับการเคารพสักการะจากสรรพสัตว์ทั้งปวง || 130 ||

สมานธิชื่อว่า “สมยดาราคผู้เป็นเลิศ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นำถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นยฆานตกะผู้ยิ่งใหญ่ || 131 ||

ให้นำถึงมณฑลแห่งภพ ผู้มีความกราดเกรี้ยว ผู้มีความโกรธ มีรัศมีแห่งไฟโชติช่วง ดวงเนตรสีแดง มีเขี้ยวใหญ่ มือถือพระขรรค์ || 132 ||

มีพระไวโรจนะอยู่บนมณฑุ ผู้ครอบครองวัชระจะได้รับการสรรเสริญ นี้ก็คือการเข้าถึงความโกรธาทั้งปวง และผู้ครอบครองวัชระแห่งปัญญา || 133 ||

สมาธิชื่อว่า “ปรากฏการณ์แห่งการกำเนิดยมานตะ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณ์ไปเป็นอปราชิตะ ผู้ได้ชื่อว่า ไม่เคยพ่ายแพ้ || 134 ||

ให้นึกถึงสายคาดเอวที่ตกแต่งด้วยงู เป็นผู้มีความโกรธ มีรัศมีแห่งไฟโชติช่วง มีลักษณะน่ากลัว ปากกว้าง ผิวพรรณสีขาวย || 135 ||

มีพระอักษะอยู่บนมณฑุ ผู้ครอบครองวัชระจะได้รับการสรรเสริญ นี้ก็คือการเข้าถึงความโกรธาทั้งปวง และเป็นผู้ครอบครองวัชระแห่งปัญญา || 136 ||

สมาธิชื่อว่า “ขบวนของวัชระอปราชิตะผู้ไม่เคยพ่าย” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณ์ไปเป็นพระหัยครีพ (หัยครีว) || 137 ||

มีรัศมีแห่งไฟโชติช่วง แผลเสียงคำรามด้วยความโกรธไปทั่วทุกทิศ เป็นผู้ประทัບตราคนชั่วทั้งปวง มีผิวสีแดง || 138 ||

มีพระอมิตาภะสัมพุทธะอยู่บนมณฑุ ผู้ครอบครองวัชระจะได้รับการสรรเสริญ นี้ก็คือ การเข้าถึงความโกรธาทั้งปวง และเป็นผู้ครอบครองวัชระแห่งปัญญา || 139 ||

สมาธิชื่อว่า “ขบวนการแห่งการอุบัติขึ้นของพระหัยครีพ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์ และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณ์ไปเป็นพระวัชรามฤตะ || 140 ||

เป็นผู้มีความโกรธ มีรัศมีแห่งไฟโชติช่วง ล้อมรอบด้วยก้อนเมฆแห่งวัชระ มีความกราดเกรี้ยว ฮึกเหิม ผิวสีดำ ฟันแหลมคม || 141 ||

มีพระอักษุโศภยอยู่บนมงกุฏ ผู้มีพลังแห่งความโกรธยอมได้รับความ
สรรเสริญ นี่ก็คือ การเข้าถึงอย่างจริงแท้แน่นอนของความโกรธาทั้งปวง ||
142 ||

สมาธิชื่อว่า “แหล่งกำเนิดวัชระแห่งการเข้าถึงความเป็นอมตะ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นพระภู๊กกิ
ราชะ || 143 ||

ยอดพระเศวตมีความแปลก น่ากลัว มีความดุร้าย ทำให้เกิดความหวาดกลัว
ประดับเครื่องอสังการทั้งปวง ส่องสว่างด้วยวัชระ || 144 ||

มีพระอักษุโศภยอยู่บนมงกุฏ เจริญงอกงามด้วยคำสวดดี นี่ก็คือ การเข้าถึง
อย่างจริงแท้แน่นอนของความโกรธาทั้งปวง || 145 ||

สมาธิชื่อว่า “ความยินดีของการตรัสรู้ในมานแห่งวัชระ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นมหาพละ ||
146 ||

มีรัศมีแห่งไฟโชติช่วง มีพลัง อยู่ในที่พำนักของมณฑลแห่ง 3 วัชระ มีความ
โหดร้าย มีความโกรธ ถือห้วง เป็นผู้ครอบครองกำลังของวัชระ || 147 ||

มีพระอักษุโศภยอยู่บนมงกุฏ เจริญงอกงามขึ้นด้วยคำสวดดี นี่ก็คือ การ
เข้าถึงอย่างจริงแท้แน่นอนของความโกรธาทั้งปวง || 148 ||

สมาธิชื่อว่า “วัชระตรีพละ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นนีลวัชระ
|| 149 ||

มีร่างกายสีดำ ดุร้าย เจริญขึ้นด้วยมหาสมุทรสีดำ มีรัศมีแห่งไฟโชติช่วง ฮึก
เหิม ถือไม้เท้าแห่งวัชระ || 150 ||

มีพระอักษุโศภยอยู่บนมงกุฏ เจริญงอกงามขึ้นด้วยคำสวดดี นี่ก็คือ การ
เข้าถึงอย่างจริงแท้แน่นอนของความโกรธาทั้งปวง || 151 ||

สมาธิชื่อว่า “การเข้าถึงวัชระทัณฑะผู้ยิ่งใหญ่” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นพระอจละผู้
ยิ่งใหญ่ || 152 ||

มีความกราดเกรี้ยว น่ากลัว ตาเหล่ ฮึกเหิม ถือบ่วงบาศและพระขรรค์ มี
รัศมีแห่งไฟโชติช่วง มีพลัง เป็นผู้ครอบครองวัชระแห่งความมั่นคง || 153 ||
มีพระอักษุโศภยอยู่บนมงกุฏ เจริญงอกงามขึ้นด้วยคำสวดดี นี่ก็คือ การ
เข้าถึงอย่างจริงแท้แน่นอนของความโกรธาทั้งปวง || 154 ||

สมาธิชื่อว่า “การเหยียบย่ำให้เข้าถึงพื้นที่ของวัชระธาตุ” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นวิทยาจักระ
|| 155 ||

พระองค์ถูกเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ด้วยคุณลักษณะทั้งปวง และถูกล้อมรอบด้วย
จักระแห่งเปลวไฟ แผ่ซ่านเข้าไปยังวงล้อแห่งอุษณีษะ || 156 ||

มีพระอักษุโศภยอยู่บนมงกุฏ เจริญงอกงามขึ้นด้วยคำสวดดี นี่คือการเข้าถึง
อย่างจริงแท้แน่นอนของความโกรธาทั้งปวง || 157 ||

สมาธิชื่อว่า “อุษณีษะ วงล้อของพลังแห่งวิทยา” ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
และให้สร้างภาพพุทธะขึ้นมา จากนั้น เปลี่ยนรูปลักษณะไปเป็นพระวัชระ
สุมณะ || 158 ||

ผู้ครอบครองวัชระแห่งเมฆาส่องรัศมีอันโชติช่วงออกมาอย่างงดงามยิ่งนัก
วัชระที่อยู่ในมือส่องสว่างเจิดจรัส เราจะบรรลุถึงความเป็นผู้สำเร็จ || 159 ||

มีพระอักษุโศภยอยู่บนมงกุฏ เจริญงอกงามขึ้นด้วยคำสวดดี นี่ก็คือการ
เข้าถึงอย่างจริงแท้แน่นอนของความโกรธาทั้งปวง || 160 ||

สมาธิชื่อว่า “วัชระแห่งวัชระสมยะสุมณะ” ||

วัชระแห่งปัญญาและสมาธิย่อมได้บรรลุผลสำเร็จจากวัชรมณฑลก็เพราะด้วย
การปราบจักระแห่งความโกรธาและฝึกฝนจักระแห่งพุทธะ || 161 ||

บทที่ 13 การรู้แจ้งอันเกิดจากการภาวนาและประโยชน์แห่งการบรรลุถึงขบวนแห่งความจริงในคหุยสมาช มหาคหุยตันตรราชะได้จบลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวง
อย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 14

สมาธิชื่อว่า “การสร้างมนตราแห่งราชาผู้เกรียงไกร”

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคมหาวัชระ เจ้าแห่งสมย(การเข้าถึง)พระตถาคตทั้งปวงได้เข้าสู่สมานิที่ชื่อว่า “การบรรลุขั้นสูงแห่งสันติ” และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของชายาแห่งตถาคตทั้งปวง |

|| โอ์ รุ รุ สมุรุ ชวล ติซช สิทโจนเน สรวารุสธาณี สวาหา ||

นี่เป็นการกล่าวบทสวดโดยสังเขป ผู้ที่มีความตื่นรู้ อยู่ในความสมบูรณ์ทั้งปวงถูกเติมเต็มด้วยความยินดีและการสรรเสริญที่จะกลายเป็นอนุสรณ์แห่งพุทธวัชระ || 1 ||

พระนาง(โลจนา) ทรงได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพระชนนีแห่งสันติของพุทธะทั้งปวง พระนางทรงประสาธน์การกระทำทั้งปวงให้ลุล่วง ทรงกระทำ ความตายให้กลับมีชีวิตอีกครั้ง ทรงปลุกกระตุ้นการเข้าถึงวัชระ || 2 ||

ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควัชระแห่งความโกรธ ผู้เข้าถึงตรีกาย ได้เข้าสู่สมานิที่ชื่อว่า “การเข้าถึงวัชระที่มีภาวะและไร้ภาวะ” และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของอัครเมหสิของผู้ถือวัชระทั้งปวง |

|| โอ์ ศงกเร ศานติกเร ฆุณฺณ ฆุณฺณ ฆุณฺณนิ ฆาตย ฆาตย ฆุณฺณนิ สวาหา ||

นี่เป็นการกล่าวบทสวดโดยสังเขป ผู้ครองวัชระแห่งตรีวัชระที่ไม่สามารถทำลายได้ ด้วยดวงเนตรอันเบิกกว้างและรุ่งเรืองซึ่งจะกลายเป็นอนุสรณ์แห่งวัชระจิต || 3 ||

พระนาง(मामกี)ทรงประสาธน์การกระทำให้ลุล่วงอย่างเป็นนิตย์ในการพิทักษ์รักษาวัชระ และได้มอบพลังของมหาวัชระแก่ผู้เป็นทุกข์จากความกลัวอย่างเสมอ || 4 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมานิที่ชื่อว่า “ทัศนะแห่งการเข้าถึงมหาราคะ” และได้นำออกมาจากวัชระกาย วาจา และจิตของอัครชยาแห่งธรรมกาย |

|| โอ์ กณฺเฏ วิกณฺเฏ กณฺงกณฺเฏ กโรณฺวีรเย สวาหา ||

นี่เป็นการกล่าวบทสวดโดยสังเขป ผู้ถือวัชระธรรมขั้นสูงมีความยินดีได้เข้าสู่สมานิและเป็นอนุสรณ์แห่งวัชระธรรม || 5 ||

พระนาง(ปาณพระ) ทรงเป็นผู้ร่ำรวยด้วยทรัพย์เสมอ ทรงเป็นผู้มีพลังเจริญ
ด้วยธรรมอย่างเป็นนิത്യ ทรงกระทำด้วยการพรำบ่นบทสวดมนต์ตาม
ถ้อยคำของวัชรวาจา || 6 ||

เมื่อนั้นพระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การกำเนิดวัชระที่มีอยู่โดยทั่ว” และได้นำ
ออกมาจากวัชระกาย วาจา และจิตของอัครชายาแห่งการเข้าถึงสรรพสัตว์ |

|| โอ์ ตาเร ตุตตาเร ตูเร สวาหา ||

นี่เป็นการกล่าวบทสวดโดยสังเขป พุทธะทั้งปวงที่เกิดขึ้นเองด้วยความ
ยิ่งใหญ่ มีความยินดีปรีดา เป็นผู้เข้าถึงปัญญา และเป็นอนุสรณ์แห่งวัชระกาย
|| 7 ||

ชั่วขณะนั้น พระนาง(ตารา) ทรงพิชิตกองทัพอันยิ่งใหญ่ของพุทธะวัชระ
และอาณาจักรแห่งสรรพสัตว์ทั้งหมด ทรงทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างยอมเป็นทาส
และไร้กำลังต้านทาน || 8 ||

ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวงได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า
“วัชระของขบวนแห่งก้อนเมฆที่สาดส่องรัศมีอันบริสุทธิ์” และได้นำออกมาจากวัชระกาย วาจา และจิต
ของยฆานตกะผู้มีมหาโศรธา |

|| นมะ สมณฑกายวากจิตตวชราณาม | โอ์ ข ข ขาหิ ขาหิ สรวทุษฏหมก อสิ
มุสลปรศุปาศหสตุ จตุรมุข จตุรภุช ษฏฐจรณ อากจฉาคจฉ สรวทุษฏฐปราณ
หาริณเณ มหาวิฆนานตก วิกฤตทานน สรวภูตภยงกร อฏฐาฏฐมหาสนาทิเน ว
ยาฆรจรมนิวสเน กुरु กुरु สรวกรมาณิ ฉินท ฉินท สรวมนตราน ภินท ภินท
ปรมุฑราณากรษย อากรษย สรวภูตทาน นิรมถ นิรมถ สรวทุษฏฐาน ปรเวศย
ปรเวศย มณฑลมธเย ไวรสวตชีวิตานตกร กुरु กुरु มม การุย์ ทท ทท ปจ ปจ
มา วิลมพ วิลมพ สมยมนุสมร หุ หุ ฬฎ ฬฎ สโฝฎย สรวาศาปริปุรก สรวาน
นาศย रिपुณ กร กร เท เท ภควน ก็ จิรายสิ มม สรวารธาน สาธย สาธย ส
วาหา |

นี่เป็นการกล่าวภาซิตโดยสังเขป พุทธะผู้ทรงสมณศักดิ์ทั้งหลายทั้งปวงเกิด
ความกลัวขึ้นในดวงหทัย เป็นอนุสรณ์แห่งวัชระจิต || 9 ||

พระนางทรงมีกะโหลกพระเศียรที่ไม่อาจทำลายได้ มีเรือนร่างลักษณะอ่อน
ช้อย น่ารัก ทรนกวอดบำเพ็ญมนต์เหล่านี้ กระทำการเหยียบย่างด้วยฝ่า
เท้า || 10 ||

ชั่วขณะนั้น พระนางโลจนาและพระนางมามก็แห่งตระกูลมหาวัชรถูกเน้น
ให้ความสำคัญอย่างมั่นคงและสูงส่งสองถึงสามเวลา (ได้รับการสักการะและ
สวดภาวนาเป็นเวลา 2-3 เวลา) || 11 ||

พระผู้มีพระภาคโพธิจิตวัชระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคไวโรจนะวัชระตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ความยิ่งใหญ่มหาศาล
ในการเข้าถึงรัศมี” และได้นำออกมาจากวัชระกาย วาจา และจิตของวัชระโกธธา และเข้าถึงความเป็น
อมตะ |

นมะ สมณฑกายวากิจิตตวชราณาม | นโม วชรโกธธาย มหาพิชฌุทธกุโธ
วาย อสิมฺสปรศุปาศคฤทิตสตาย โอ อมฤตคุณฺทลิต ข ข ขาหิต ขาหิต ติษฐ
ติษฐ พนฺธ พนฺธ หน หน ทท ทท ครช ครช วิสโณภูย วิสโณภูย สรววิชนวิ
นายกาน มหาคนปติชีวิตานตกราย สุวาหา ||

นี่เป็นการกล่าวภาษิตโดยสังเขป พุทธะผู้ทรงสมณศักดิ์ทั้งหลายทั้งปวง
กำลังตกอยู่ในความกลัวและไร้สติรู้ตัว เป็นอนุสรณ์แห่งวัชระกาย || 12 ||

ในการกระทำการขจัดปิดเป่าแห่งวัชระพร้อมทั้งการประกอบพิธีมนต์
ทั้งปวง แม้แต่กองทัพขององค์พุทธะเองก็จะถูกขจัดออกไปตามวิถีของ
พิธีกรรม || 13 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาครัตนเกตุตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “รัศมีวัชระแห่งพุทธะ”
และได้นำออกมาจากวัชระกาย วาจา และจิตของวัชระอปราชิตะ ผู้มีมหาโกธธา |

|| นมะ สมณฑกายวากิจิตตวชราณาม | โอ หุ ชินริฎฺฐิ เท หุ หุ ฌฺญ ฌฺญ สุวาหา ||
นี่เป็นการกล่าวบทสวดโดยสังเขป พุทธะผู้ทรงสมณศักดิ์ทั้งหลายทั้งปวง
เกิดความตื่นตระหนกหวาดกลัวขึ้นในใจของพระองค์ทั้งหลาย เป็นอนุสรณ์
แห่งโพธิจิต || 14 ||

รากษสทั้งหลายผู้ชั่วร้ายและโหดเหี้ยมตกอยู่ในความสับสนและความ
หวาดกลัวอย่างมาก ผู้กระทำ(อมิตรายุส)พิธีกรรมนั้นเป็นอนุสรณ์แห่งวัชระจิต
|| 15 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคอมิตายุสตะถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “กำเนิดวัชระแห่งอมิตะ”
และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของปัทมสัมภวัชระโกธธา ||

นมะ สมณฑกายวากจิตตวชราณาม | โฉ หู หู หู ทรุล วิรุล สรววิษฆาตก ชว
ลิตวิสพุลิงคากุณากุณาส เกสริสสุภาโณปฏุงการวชชชุนิรฆาตจนลิตวสุธาตล
นิศวาสมารุโตตคชปตตรณีธร ภิษณากุณากุณาส อปริมิตพลปรากกรม
อารยคณภีตภูตคณายยุชิต พุทช พุทช หยครีว ขาท ขาท ปรมนตราน ฉินท
ฉินท สิทธิ เม ทิศ อาเวศย สรวชวรปิปาสาทิน สรวครหะชวปรัตีโต ภา
วชรทมิชฎร ก็ จิรายสิ หมั สรว พุชฎครท พุชฎสงฆ์ วา ฐน ฐน วิฐน วิฐน มถ
มถ มถ มถ ฆาตย ฆาตย พนธ พนธ พุชธธรมสงฆานุชฆาตกรม กุรุ ศีฆรม |
หยครีวาย ฆฎ วชระคตราย ฆฎ วชระเนตราย ฆฎ วชระทมิชฎราย ฆฎ วชระช
ราย ฆฎ วชระชุนิรฆาตนาย ฆฎ ปรมนตรวินาตาย ฆฎ ไตรโลกยภยงกราย
ฆฎ สรวกรเมชวปรัตีตาย ฆฎ วชระกุลสนตราสนาย ฆฎ หู หู หู ฆฎ ฆฎ ฆฎ
สวาหา ||

นี่เป็นการกล่าวออกไปโดยสังเขป การถือกำเนิดขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ของธรรม
วัชระทำให้สิ่งทั้งหลายตกอยู่ในความหวาดกลัวและหมดสติ เป็นอนุสรณ์
ของราชาแห่งปัญญา || 16 ||

ราชาแห่งความโกรธ ถูกปลุกให้ตื่นขึ้น พระองค์(อโหมลสิทธิ)ทำให้สิ่ง
ทั้งหลายทั้งปวงในอากาศธาตุบริสุทธิ์ขึ้นจากที่เคยถูกเติมเต็มด้วยอาพิษ แสง
สีแห่งวัชระ ฮา ลา ฮ ละ(halāhala)⁶⁶ || 17 ||

ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคอโหมลสิทธิถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การกำเนิดวัชระอัน
รุ่งเรืองของการเข้าถึงความสำเร็จ(อโหมล สมย)” และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของราชา
แห่งความโกรธ นีลวัชระทัณทะ |

|| นมะ สมณฑกายวากจิตตวชราณาม | โฉ เอหะยหิ ภควน นีลวชระทณท ตุรุ
ตุรุ หลุ หลุ หาหา คุค คุค คุลาปย คุลาปย กรม กรม ภควน วายูเวเคน ภู

⁶⁶หาลาละ(hālāhala) หรือ กาลากุณ เป็นชื่อของยาพิษร้ายแรงที่เกิดจากการกวนเกษียรสมุทร
ของเหล่าเทวดาและอสูร พระศิวะเป็นผู้กลืนยาพิษนั้นเพื่อปกป้องไม่ให้พิษนั้นตกมายังโลก จนพระศิว
กลายเป็นสีน้ำเงินเข้ม ได้ชื่อว่า “นิลกันฐ์ (nilakanṭha) : Liebert, 117.

ตาน ศีขริ ทท ทท ทท ทท วท วท ปจ ปจ มถ มถ ปาทย ปาทย มณฺญ มณฺญ
 มณฺญาปย มณฺญาปย สรวกรmani ฉินท ฉินท ภกษ ภกษ เมทมำสรุธิรมตสย
 เมทมชซาปรีย เอเหยหิ ภควน สรววิฆนani สรวมนตฺราณิ สรวมูลกรmani
 สรวมูลครหานุ หน หน ภณช ภณช มรท มรท อิทำ เม การุย์ สาธย หุ นีลาย
 นีลวชรทณทาย ตฺรุ ตฺรุ วิฆนวินายกนาศกาย หุหุ หุหุ ที่ปตจณทาย สรวศต
 รุณำ หุททยานิ ปีทย ฉินท ฉินท วิทยานำ เจทก หุ วิทยานำ ศิษฺฎาน สมร
 สมร สมย์ วชรธรวจณั กรmani นิกถนตย หุ หุ หน หน ทท ทท กุรุ กุรุ ตฺรุ
 ตฺรุ หุหุ หุหุ ฝภ ฝภ หุ หุ หุ ภกษาปย กถตานตาย เทวฤชิวิฑราปกาย หน
 หน วชรทณทาย สุวาหา ||

นี่เป็นการกล่าวภาซิตโดยสังเขป การถือกำเนิดขึ้นอันยิ่งใหญ่ของสิ่งชั่วร้าย
 ทั้งหลายทั้งปวง เกิดความหวาดหวั่นหวาดกลัวขึ้นในจิตใจของพวกเขา เป็น
 อนุสรณ์แห่งวัชรสัตว์ || 18 ||

ราชาแห่งความโกรธ ผู้ทรงสมณศักดิ์ ทรงสวดบำเพ็ญภาวนา 800 จบ ทรง
 เป็นผู้ทำลายความชั่วร้ายทั้งปวงด้วยการปฏิบัติให้ถึงพิธีแห่งจักระ || 19 ||

ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคอภิชัยภยตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ความรุ่งโรจน์แห่งก้อน
 เมฆจากทุกสารทิศ” และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของมหาพละวัชระ |

|| นมะ สมนตกายวากจิตวชฺรณาม | โไอ หุ หุ หุ ฝภ ฝภ ฝภ โไอ อฺุครศุล
 ปาณิ หุ หุ หุ ฝภ ฝภ ฝภ โไอ ชโยติรนิรณาท หุ หุ หุ โไอ ฝภ ฝภ ฝภ โไอ
 มหาพลาย สุวาหา |

นี่เป็นการกล่าวภาซิตโดยสังเขป พญานาคผู้มีพลังกำลังทั้งหลายทั้งปวง
 เกิดความหวาดหวั่นหวาดกลัวขึ้นในจิตใจของพวกเขา เป็นอนุสรณ์แห่ง
 วัชระตรีกาย || 20 ||

ด้วยวิธีการสวดมนต์ภาวนาจะพึงทำให้การกระทำทั้งปวงประสบผลสำเร็จ
 ทำให้มณฑลของสายน้ำ(ฝน)พึงตกลงมาในยามที่เกิดภัยแล้ง || 21 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระแห่งการทำลายล้างทั้งหมดทั้งมวล”
 และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของภูิกิราชมหาโกรธาแห่งตถาคตทั้งปวง |

|| นมะ สมนตกายวากจิตวชฺรณาม | โไอ ภูกิ หุ ชะ ||

นี่เป็นการกล่าวภาชิตโดยสังเขป พุทธะทั้งหลายอุบัติขึ้นด้วยบุญญาธิการ
ต่างตกอยู่ในห้วงเวลาของความกลัว เป็นอนุสรณ์แห่งตรีวัชระกายา || 22 ||
เหยียบภาพของเทพเจ้าด้วยเท้าขวาให้ทำสมาธิถึงพระวัชรสัตว์ สรรพสัตว์
ถูกตึงตูดไว้ด้วยมนต์ของจักระแห่งตรีวัชระ || 23 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระแห่งน้ำของพวงมาลาแห่งปัญญา”

และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของการเข้าถึงความดุร้ายของพระอลงวัชระ |

|| นมะ สมนตกายวากจิตตวชราณาม | โฉ อจลการณ หู หู โมภุภุ โมภุภุ
สภุภุ สภุภุ ห โมห โมห สห สห หน หน ทท ทท ตภุภุ ตภุภุ ติษจ ติษจ
อวิศ อวิศ มหามตตปาลก ชุน ชุน ตินิ ตินิ กิณิ กิณิ ขาท ขาท วิฆนาน
มารย มารย ทุษฏาน ภกษ ภกษ สรวาน กुरु กुरु กิริ กิริ มหาวิชฆวชร ส
โผฏย สโผฏย หู หู หู นฤพลีตรัคนรตก อ่า อ่า ห่า ห่า อจลเจต สโผฏย ส
โผฏย โฉ อสมนตติก ตราภุ มหาพล สาดย สมย มั ตรา ห่า ม่า ศุขยตุ วชรี
ตุษยตุ วชรี นโม' สत्वปรดิพลภยะ ชวาลย ตราภุ อสห นมะ สุวาหา ||

นี่เป็นการกล่าวภาชิตโดยสังเขป เทวดาพร้อมด้วยบริวารทั้งหลายทั้งปวง
เป็นลมหมดสติเพราะเกิดความกลัวขึ้นในใจ เป็นอนุสรณ์แห่งมนตรกาย
|| 24 ||

ด้วยมนตร์แห่งความโกรธนั้น มหาเทวะและเทพองค์อื่นๆ ผู้มีมหาฤทธิ์ยัง
ถูกตึงมาให้อยู่ในความหวาดกลัวด้วยกายที่ถูกครอบงำ || 25 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การเข้าถึงการค้นพบของวัชระ” และได้

นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของสมุภะมหาโกรธา ผู้ถือวัชระสมยะทั้งปวง |

|| โฉ นมะ สมนตกายวากจิตตวชราณาม | โฉ สุมภ นิสุมภ หู คฤณห
คฤณห หู คฤณหาปย คฤณหาปย หู อานย โห ภควน วิทยาราช หู ฆุ ||
นี่เป็นการกล่าวภาชิตโดยสังเขป สตรีทั้งหลายทั้งปวงผู้มีฤทธิ์อันยิ่งใหญ่
ร่างกายเปลือยเปล่า ปล่อยเส้นผมยาวสยาย เป็นอนุสรณ์แห่งวัชรสัตว์ || 26 ||
สตรีแห่งวัชระเหล่านั้นถูกจับมัดด้วยตะขอและบ่วงบาตแห่งวัชระ และถูก
เหยียบไว้ที่ใต้ฝ่าเท้าของวัชรสัตว์ผู้เป็นจ้าวแห่งตถาคตทั้งปวง || 27 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การกำเนิดวัชระแห่งความจริงของมหาสมยะ” และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของที่ประทับแห่งความจริงในการเข้าถึงวาจาอันลึกลับของวัชระแห่งมหาสมยะ |

ให้ภavanaถึงวัชระสัตว์ที่อยู่ในตรีกายของพุทธวัชระ พุทธะผู้สูงส่งจะถูกจับมัด
โดยผู้ถือบ่วงบาศและตะขอวัชระ || 28 ||

ด้วยความเป็นหนึ่งเดียวของกาย และวาจาของพุทธะกับมหาจักระที่ถูก
นำมารวมกัน พระวัชระสัตว์มหาราชายู้งิ่งใหญ่ถูกยึดติดไว้อย่างมั่นคงเสมอ
|| 29 ||

ด้วยจักระ ปัทมะ และมหาวัชระที่ถูกภavanaผ่านตรีวัชระซึ่งไม่สามารถ
ทำลายได้ มนตร์ทั้งปวงถูกยึดติดเอาไว้ด้วยวัชระตะขอและตะขอนานาชนิด
อื่นๆ || 30 ||

ใหนักถึงภาพบุคลาธิษฐานแห่งมนตร์ของตนเอง ความน่ายินดีสำเร็จได้ด้วย
วัชระทั้งปวง สตรีในร่างมนุษย์อันงดงามถูกรวมเป็นหนึ่งเดียวด้วยตะขอ
วัชระอยู่ในดวงใจตน || 31 ||

สตรีผู้นั้นถูกจับให้รวมอยู่ในมณฑลแห่งลมอย่างมั่นคงเสมอ ใหนักถึงภาพ
อันยิ่งใหญ่ของพระไวโรจนะอยู่ในจันทรมณฑล || 32 ||

ใหนักถึงภาพพระนางศจี(ชายาพระอินทร์) ยืนอยู่ที่นั่นซึ่งรวมเป็นหนึ่ง
เดียวกับวัชระมฤตะ หากเราสวดมนตร์ 50 จบ นางก็จะถูกยึดติดกับเราอย่าง
มั่นคงเสมอ || 33 ||

ใหนักถึงภาพขนาดใหญ่ของวัชระตะขออยู่ในมณฑลวัชระ มีเปลวเพลิงลุก
โชติช่วงซ้ซวาล และสตรีที่ลอยอยู่ในอากาศถูกยึดติดเอาไว้ || 34 ||

ใหนักถึงการเข้าถึงวัชระแห่งความโกรธของตนซึ่งอาศัยอยู่ในวัชระยมโลก
และสตรีที่มีร่างเป็นอสุรจะถูกจับมัดด้วยหอก วัชระตะขอ และบ่วงบาศ
|| 35 ||

ใหนักินหินสีแดงหรือหินสีขาวเข้าไปในปากที่อมจันทรุปราคาอยู่ เราพึง
บรรลุลถึงความสำเร็จด้วยวิธีการของวัชระตะขอ || 36 ||

เราเขียนชื่อทั้งหลายเหล่านั้นของพราหมณ์ พระอินทร์ พระรุทรา และเทพ
ทั้งหลาย เหล่าเทพทั้งหลายนั้นย่อมเข้าถึงความกลัวและตื่นตระหนกตาม
ถ้อยคำของวิชระวาจา || 37 ||

ใ้หนักถึงมัญชุวิชระผู้บริบูรณ์ด้วยลักษณะอันประเสริฐทั้งปวง และให้
จินตนาการถึงพระยมาตกะผู้มีมหาโศกราพร้อมด้วยวิชระตะขอ || 38 ||
และใ้หนักถึงมหาจักระแห่งไพบรรลัยกัลป์ที่พึงบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยยักษ
ตัวเมีย |

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ ||

วิธีการจดจำยึดติดอยู่ด้วยการปราศวดภาวนามนต์และมูทราที่แตกต่างกัน
อยู่ในทุกหนทุกแห่ง ถ้าไม่ทำวิธีอย่างนี้ก็จะเข้าถึงความล้มเหลว || 39 ||
มหาราชาวีรส์ตว์จะถูกปลุกขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า พระองค์ทรงเป็นราชาผู้
เหนือทุกสิ่งอย่างเป็นนิรันดร์แห่งมนตร์ทั้งปวง || 40 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วิชระปัญญาอันปรากฏขึ้นและมีอยู่ทั่วทุก
แห่งหน” และได้นำออกจากวิชระกาย วาจา และจิตของวิชระวาจาอันยิ่งใหญ่ของพญางูผู้ไม่เคยพ่าย
มีนามว่า “วิชโรกชฎา” |

| โอ์ ศุลินี สวาहा ||

นี่เป็นการกล่าวภาชิตโดยสังเขป นางนาคิผู้มีมหาฤทธิ์ ร่างกายเปลือยเปล่า
และมีเปลวไฟถูกรอบตัว เป็นอนุสรณ์แห่งการตรัสรู้ของพุทธะ || 41 ||
ด้วยมนตร์วิทยานั้น นาคทั้งหลายจะถูกดึงดูดเข้ามาสมสู่กับนางนาคิผู้เปิด
เนตรซึ่งถูกมนตร์ดึงเข้ามาเช่นกัน || 42 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “แหล่งกำเนิดวิชระในการเข้าถึงนภากาศ”
และได้นำออกจากวิชระกาย วาจา และจิตของวิชระภฤกษีผู้เข้าถึงมหาธรรมะ |

| โอ์ ภยนาศนิ ตราสนิ ตราสย ภฤกษี ตฤ เวตฤ เวตฤ ไวรฤ ไวรฤ ศเวเต ศ
เวตชฎินิ สวาहा ||

นี่เป็นการกล่าวบทสวดโดยสังเขป ธิดาทั้งหลายทั้งปวงของเหล่าวิทยากร
สิ้นสะเทือน และตกอยู่ในความหวาดกลัว เป็นอนุสรณ์แห่งวิชระปัญญา
|| 43 ||

ด้วยมนตราวิทยานัน และการเข้าถึง(ความลับ)ดึงดูดให้วิทยารมหากันยา
(วิทยารผู้หญิง)ซึ่งตกแต่งด้วยต่างหูสีทองเกิดไหวติง || 44 ||

ผู้ที่เกิดจากตรีวิษระปัญญาถูกดึงดูดเข้ามาเพียงชั่วขณะอยู่ในทุกหนทุกแห่ง
ด้วยวิษระราชาแห่งการทำลายอย่างงดงามที่สมบูรณ์ที่สุด || 45 ||

ยิ่งไปกว่านั้น ในสถานที่ที่อยู่สูงและเจียบสงบถูกกล่าวไว้ว่าผู้สวดและปฏิบัติ
มนตร์แห่งความโกรธทั้งปวงสำเร็จได้ด้วยการกระทำทั้งหลายทั้งปวงของตน
|| 46 ||

และผู้ที่ถูกกล่าวว่าร้ายครุบาอาจารย์ และพูดใส่ร้ายมหายานจะต้องถูกทำลาย
อย่างหนัก และถูกตัดออกไป || 47 ||

ด้วยวิธีการที่ปฏิบัติอย่างนั้นพึงเป็นผู้บรรลุถึงความสำเร็จแห่งมนตร์และถึง
การรู้แจ้งอย่างสูงสุด |

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ ||

การทำลายกาย วาจา และจิตของสรรพสัตว์ทั้ง 10 ทิศ || 48 ||

ด้วยพิธีกรรมนั้นจะส่งผลต่อจิตใจอันชั่วร้ายของศัตรู และพึงกระทำให้ตัว
เปื่อยกด้วยเลือด น้ำ หรือปัสสาวะ || 49 ||

พึงร้องขอต่อราชาแห่งความโกรธด้วยการสวดมนตร์ 108 จบแบบเต็ม ๆ
และเหยียบย่ำภาพของเทพเจ้าอื่นๆไว้ แม้แต่พุทธะก็จะถูกทำลายอย่าง
แน่นอน || 50 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

ทำให้เครื่องแต่งกายเปื่อยกด้วยน้ำ ส่งผลให้ผู้ที่โกรธฮึกเหิมเหยียบย่ำภาพ
เทพด้วยเท้า แม้แต่พุทธะก็ถูกทำลายอย่างแน่นอน || 51 ||

สวมใส่เครื่องแต่งกายที่ถูกทำให้เปื่อยกด้วยปัสสาวะ เป็นที่น่ารังเกียจและมี
กลิ่นเหม็น พร้อมทั้งสวดภาวนา ผู้นั้น(เทพหรือพุทธะที่เป็นศัตรู)จะเหยียวนา
และแห้งตายในขณะนั้น || 52 ||

สวมใส่เครื่องแต่งกายที่เปื่อยกด้วยขี้เถาและน้ำ เต็มเต็มด้วยความโกรธพร้อม
ทั้งสวดมนตร์ 108 จบ แม้แต่พระวิษระสัตว์ก็ถูกทำลายอย่างแน่นอน || 53 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

สวมใส่เครื่องแต่งกายที่เปียกด้วยน้ำพร้อมกับจิตที่มีแต่ความโกรธ มี
ลักษณะเปลือย และปล่อยผมสยาย ลีกลับ นุ่งกล้วย และยิ่งใหญ่ || 54 ||

เหยียบย่ำภาพเทพด้วยเท้า ทำลายได้แม้แต่พระธาตุในอากาศ |

บนทาง 4 แพร่ง ในที่อาศัยอันว่างเปล่า ในป่าช้าหรือในศาลเจ้าแม่(ที่อาศัย
ของเทพที่เป็นสตรี) || 55 ||

อยู่กับภาพเทพเดียวหรือต้นไม้ต้นเดียว เราก็เริ่มที่จะทำพิธีทางไสยเวทย์ได้
กรีซที่ท่ามาจากกระดูกมนุษย์ มีความยาวประมาณ 8 นิ้วมือ || 56 ||

กรีซนั้นถูกเก็บซ่อนไว้ในประตูของศัตรู พร้อมทั้งสวดมนตร์ 108 จบ พุทธะ
ผู้มอบพรแห่งตรีกาย ได้ปลดปล่อยความรู้และความไม่รู้ || 57 ||

เมื่อพุทธะจะหายไป หรือจะตายลงภายใน 2 สัปดาห์ ผู้รู้ที่เป็นคนพิเศษจะ
ได้รับกะโหลกที่ยังสมบูรณ์อยู่ || 58 ||

และจารึกมนตร์ลงไปทีกะโหลกนั้นพร้อมทั้งสวดภาษาวัชรระ จากนั้นให้
นำไปซ่อนไว้ในประตูของศัตรู หรือหมู่บ้านของเขา ศัตรูนั้นจะถูกขับไล่อย่าง
แน่นนอน || 59 ||

นอกจากนี้ยังสามารถเขียนมนตร์แห่งความโกรธลงในใบปาล์ม หรือวัตถุ
อื่นๆ แล้วนำไปซ่อนไว้ในบ้านของศัตรูหรือที่ประตู พวกเขาจะเหี่ยวเฉา
และตายในที่สุด || 60 ||

ผู้มีพระภาควัชรระมหาสมยเกิดได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชรระที่ผูกพันธนาการของกาย วาจา และ
จิตแห่งตถาคตทั้งปวง” และได้นำออกจากวัชรระกาย วาจา และจิตเพื่อยึดติดวัชรระกาย วาจา และจิต
เอาไว้กับ 3 โลกธาตุทั้งปวง |

|| โอัม ช ฆ ฆาตย ฆาตย สรวทุชฎาน ฆฎ กิลย กิลย สรวปาปาน ฆฎ หู หู หู
วชร กิลย วชรธ อาชญาปยติ กายวากจิตตวชร กิลย หู ฆฎ ||

นี่เป็นการกล่าวภาชิตโดยสังเขป พุทธะทั้งปวงผู้มีฤทธิ์อันยิ่งใหญ่เป็นลม
หมดสติด้วยความกลัว เป็นอนุสรณ์แห่งวัชรระจิต || 61 ||

กรีซที่ทำมาจากกระดูกมนุษย์ ไม่กระถินเทศหรือทำจากเหล็ก กรีซนั้นจะ
ทำลายวัชรระกายทั้ง 3 || 62 ||

มุงมันและแน่วแน้อยู่ในวัชรสัตว์ที่เปล่งรัศมีออกมาเป็นเปลวเพลิง ใหนักถึง
รูปร่างซึ่งบรรจุอยู่ในตรีวัชระกาย และพึงปฏิบัติพิธีกรรม || 63 ||

ใหนักถึงมัทราแห่งพระไวโรจนะหรือผู้ถือวัชระแห่งราคะ ใหนักถึงมัทรา
มัทราแห่งพระยมาตกะที่ยึดติดอยู่กับตรีวัชระ || 64 ||

ด้วยหน้าที่แห่งวัชระอมฤตคุณทลีได้ทำลายความชั่วร้ายและความโหดเหี้ยม
แม้แต่ตัวตนของพุทธะก็ถูกทำลายด้วยวัชระโยคะ || 65 ||

ใหนักถึงวัชระกรีช มีความยาวตั้งแต่หัวจนสุดปลายเท้า นี้คือกรีชที่ถูกขยาย
ออกไปสู่เบื้องบน(ชั้นสูง)นั้นแล || 66 ||

ด้วยการปฏิบัติภาวนาแห่งวัชระ แม้แต่พุทธะก็จะถูกแทงด้วยกรีชอย่าง
แน่นทึบ เมื่อวัชรสัตว์มหาราชูปะทะกับกรีช พระองค์ก็จะตายอย่าง
รวดเร็ว || 67 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคมหาไวโรจนะได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การขยายวัชระออกไปสู่
กายา” และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของมนตรีแห่งวัชระกรีชที่แทงเข้าถึงกายา |

|| โอ์ ฉินท ฉินท ภินท ภินท หน หน ทท ทท ทิปตวชจรกร กษุ ผฏ ||

เอนิ้วหัวแม่มือมาประสานกันไว้ที่ตักโดยโอบกอดรัดคู้ของตนเอาไว้(ร่วม
รักกันในท่านี้สมาธิ) และทำลายวัชระกรีชเข้าไปสู่ที่ประทับแห่งไวโรจ
นะ || 68 ||

พระองค์ซึ่งถูกปะทะโดยเร็ว การเกิดขึ้นของมหาสรรพสิ่งแห่งวัชระตรีกาย
จะถูกขจัดออกไป หรือไม่เช่นนั้นก็จะถูกทำลายด้วยการบรรลุที่ยิ่งใหญ่อันลึ
ลับ || 69 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคโลกेश্বরได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การเปล่งวาจาออกมา” และได้
นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของมนตรีแห่งกรีชที่แทงเข้าถึงวาจา |

|| โอ์ หรีระ ภูรภูวะ ||

สอดนิ้วแห่งวัชระเข้าไปในดอกบัวแห่งปัญญาที่เบ่งบาน และปะทะกับ
วัชระกรีชซึ่งอยู่ในที่ประทับของวัชระวาจา || 70 ||

พระองค์ซึ่งถูกปะทะโดยเร็ว การเกิดขึ้นของมหาวัชระแห่งที่ประทับตรีกาย
จะถูกขจัดออกไป หรือไม่เช่นนั้นก็จะถูกทำลายอย่างรวดเร็ว || 71 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคมหาวัชรธรได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การขยายวัชระออกไปสู่จิต”
และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของมนตรีแห่งกรีซที่แทงเข้าถึงจิต |

|| โอ์ วชรราช หุ ||

เครื่องมือที่ก่อเกิดขึ้นมี 5 แฉก เต็มเต็มด้วยเปลวไฟลุกโชติช่วง และปะทะ
กับวัชระกรีซแทงเข้าไปยังที่ประทับของวัชระจิต || 72 ||

พระองค์ซึ่งถูกปะทะโดยเร็ว การเกิดขึ้นของมหาวัชระแห่งที่ประทับตรี
วัชระจะถูกขจัดออกไป หรือไม่เช่นนั้นก็จะถูกทำลายอย่างรวดเร็ว || 73 ||
ด้วยวิถีแห่งการทำพิธีกรรมอย่างถูกต้องพร้อมด้วยการปฏิบัติโยคะทั้งกาย
วาจา และจิต เราสามารถแทงทะลุเข้าไปได้ทุกขอบเขตของวัชระอากาศ
ธาตุน่าไม่ต้องสงสัย || 74 ||

เมื่อนั้นพุทธะทั้งหลายแห่งตรีกายอันยิ่งใหญ่ ผู้มีความปรารถนาดีต่อโลก
ของสรรพสัตว์ ผู้ได้รับการสรรเสริญยินดีปรีดา ได้รับเสียงสดุดีดังนี้ว่า || 75 ||

โอโห! ที่ประทับแห่งความลึกลับอันงดงาม โอโห! ที่ชุ่มนุมนแห่งสารัตถะ

โอโห! ที่ประทับแห่งธรรมอันสงบ โอโห! วัชระผู้พิชิต || 76 ||

การตั้งมั่นของพุทธะทั้งหลายทั้งปวง และพระโพธิสัตว์ทรงสมณศักดิ์
ทั้งหลาย การตั้งมั่นของวัชระกาย วาจา และจิตถูกแสดงให้เห็น || 77 ||

นี่คือการตั้งมั่นแห่งมนตรีทั้งปวง บ่อเกิดแห่งความจริงแท้ การประทานพร
แห่งกาย วาจา และจิต แหล่งรวบรวมความจริงแท้แห่งมนตรีทั้งหลาย ||
ดังนี้ || 78 ||

บทที่ 14 สมาธิชื่อว่า “การสร้างมนตราแห่งราชาผู้เกรียงไกร” อันนำอัจฉรย์แห่งกาย
วาจา และจิตในคฤหาสน์ มหาคฤหาสน์ตรราชะได้จับลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตาคัดทั้ง
ปวงอย่างเป็นสิริ ดั่งนั้นแล้ว |

บทที่ 15

การเกิดวัชระ สาระแห่งการฝึกจิตทั้งปวง

เมื่อนั้น พระวัชระผู้เป็นราชา เป็นอากาศทั้งปวง ไม่มีจุดสิ้นสุด ไม่เปลี่ยนแปลง เป็นนิรันดร์ เป็นผู้อภิเษกทุกอย่าง เป็นผู้รู้ทุกสิ่ง เป็นผู้กล่าวถึงวัชระวาจา ดังนี้ || 1 ||

ในทีแรกอันสงบ ผู้สำเร็จ(สาธกะ)พึงชี้ทางอย่างเสมอถึงการปฏิบัติที่พิเศษ ร่วมกับหญิงสาวจัณฑาลอายุ 12 ปี ผู้มีใจอันประเสริฐ || 2 ||

เรา(ผู้ปฏิบัติ)พึงกระทำพิธีกรรมอยู่ที่มณฑลทั้ง 4 ด้านด้วยสิ่งปฏิภูลและมูตร และการเข้าถึงความลึกลับอื่นๆ โดยความเป็นผู้สำเร็จของวัชรมณฑล || 3 ||

หญิงสาวผู้ที่อยู่บนตักของเรา มีใบหน้างดงามหมดจดบริสุทธิ์ ผุดผ่องด้วยคุณลักษณะทั้งปวง พร่างพร้อมด้วยเครื่องอลังการทุกสัดส่วน || 4 ||

ให้นึกถึงภาพของพุทธะพร้อมด้วยจักระแห่งมณฑลทั้ง 5 และอยู่ในสถานที่บูชาอันน่านิรมย์ มีความลึกกลับแห่งวัชระมนตรา || 5 ||

ด้วยการปฏิบัติมนตร์และเจริญภาวนาถึงภาพอันยิ่งใหญ่ของพระไวโรจนะผู้ครอบครองวัชระแห่งกาย วาจา และจิต เราพึงมีความสง่างามแจ่ม เช่นเดียวกับพุทธะ || 6 ||

ด้วยวิธีการปฏิบัติให้ถึงวัชระสัตว์ เราพึงปฏิบัติอย่างเป็นนิตยร่วมกับหญิงสาวผู้ทำงานซักล้าง(วรรณะจัณฑาล) มีใจสูงส่ง และมีลักษณะผิวสีเหมือนกลีบดอกอุบลสีเข้ม || 7 ||

เราพึงเริ่มการกระทำนั้นด้วยการทำพิธีให้เป็นหนึ่งเดียวร่วมกับหญิงสาวนั้น เพราะนี่ก็คือ การเข้าถึงมนตร์ทั้งปวงอย่างไม่มีวันแตกหักได้ || 8 ||

ในช่วงขณะนั้น เราพึงกลายเป็นดั่งเช่นวัชระสัตว์ เป็นดั่งเช่นราชาผู้ถือธรรมทั้งปวง เป็นผู้สำเร็จความใคร่ความปรารถนาอย่างเป็นอิสระ || 9 ||

ด้วยการเจริญภาวนาแห่งวัชระธรรม ผู้สำเร็จ(สาธกะ)พึงปฏิบัติจนสำเร็จอย่างสม่าเสมอร่วมกับหญิงสาวภูติลาที่มีรูปร่างงดงาม ใบหน้าสวย ดวงตากลมโต || 10 ||

เราพึงเป็นตัวตนแห่งวัชรธรรมที่ตั้งอยู่ในภูมิ 10 เป็นราชาผู้ครองสมยวจา
เป็นปรเมศวร(พระเจ้าสูงสุดในจักรวาล)อันยิ่งใหญ่ของทุกสรรพสิ่ง || 11 ||

ตัวตนแห่งวัชรธรรมพึงสำเร็จได้ร่วมกับหญิงสาวที่มาจากวรรณะพราหมณ์
กษัตริย์ ไวศยะ(แพศย์) ศุทร นี่เป็นเหตุให้เกิดความลึกลับ || 12 ||

เราพึงเริ่มที่จะเป็นผู้สำเร็จ(สาธนะ) เมื่ออาทิตย์แห่งวัชระโผล่ขึ้นส่องแสง
และลาลับขอบฟ้า เราจะบรรลุผลสำเร็จด้วยสาธนะ(เครื่องมือ)ขั้นสูงสุด || 13 ||

ใหนักถึงคูกัดคิของวัชรสัตว์ผู้ยิ่งใหญ่ ถูกเติมเต็มด้วยอสังการทั้งหลายทั้ง
ปวง ตกแต่งด้วยดอกไม้และกลิ่นหอม เราพึงได้รับความสำเร็จ(สิทธิ)อย่าง
รวดเร็ว || 14 ||

เราเป็นผู้ให้พรแก่กายทั้งสามซึ่งถูกทำให้เด่นด้วยลักษณะของพุทธะ มีรัศมี
เปล่งแสงอย่างพิสดารออกไป 100 โยชน์ || 15 ||

เราพึงเริ่มการปฏิบัติโยคะทั้งปวงให้เป็นหนึ่งเดียวกับอวัยวะทั้ง 2 เพราะนี่ก็
คือการเข้าถึงความสำเร็จทั้งปวงอย่างไม่มีวันแตกหักได้ || 16 ||

เราควรเสพการเข้าถึงสิ่งปฏิกูล หากเราต้องการความสำเร็จแห่งผู้ถือวัชระ
เพราะนี่คือการเข้าถึงความเป็นผู้สำเร็จทั้งปวงอย่างไม่มีวันดับสูญ || 17 ||

เพราะการเข้าถึงสิ่งปฏิกูล เป็นต้น ผ่านการรวมกันให้เป็นหนึ่งเดียวกับ
อวัยวะทั้ง 2 เราได้บรรลุถึงความจริงสูงสุด เป็นภาวะความสงบแห่งการรู้
แจ้งของพุทธะ || 18 ||

พระผู้มีพระภาควัชรสมยะแห่งกามและความอิสระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “มหาสมยวัชระโกธธา” และได้นำออก
จากวัชระกาย วาจา และจิตของความโกรธที่ทำให้เกิดความกลัวแห่งวัชระตถาคตทั้งปวง ||

โธ หริะ ษฎฐีระ วิกฤตตานน สรวศตรุนนาศย สตมภย หู หู ฌฎ ฌฎ สุวาหา ||
ให้ผู้ทีโกรธนั้นจุดไฟเผาไหม้ เผาเกลือและเมสึดมัสตาร์ดสีดำที่นำมาผสม
รวมกับยาพิษและเลือดพร้อมทั้งใส่ชื่อของหญิงสาวลงไปไนไฟนั้นด้วย
|| 19 ||

ในเวลาเที่ยงวันหรือเที่ยงคืนนับว่าเป็นเวลาฤกษ์ยามยามดีด้วยประการทั้ง
ปวง ผู้ฉลาดย่อมเผาไหม้เครื่องบูชาในสามเหลี่ยมพร้อมทั้งสวด 1008
จบในการทำพิธี || 20 ||

มีการทำพิธีกรรมเป็นเวลา 3 วัน โดยใช้หญิงสาวเป็นผลลัพท์แห่งการ
กระทำนั้น ด้วยเหตุนี้ทำให้หญิงสาวยอมสยบเป็นเวลามากกว่า 3 กัลป์
|| 21 ||

พุทธรูป ผู้ถือธรรม หรือวัชรสัตว์ก็ตาม ถ้าหากว่าหลงผิดฝ่าฝืนกฎเกณฑ์
ชีวิตของผู้นั้นก็จบลง || 22 ||

ให้เอาถ่านจากที่เผาศพในคืนที่ 8 หรือ 14 มาทำพิธีสวดมนตร์ใหญ่ เราจะ
กลายเป็นผู้ให้พรเสมอ || 23 ||

ใหนักถึงการตอบโต้ศัตรูบางคน โดยการที่ให้ผู้รู้มนตร์วาดลายเส้น(เขียน
ยันต์) ร่ายมนตร์ศัตรูผู้นั้นจะตายอย่างไม่ต้องสงสัย || 24 ||

ในการทำสมาธิให้ตีศัตรูด้วยก้อน ศัตรูจะถูกโค่นอย่างแน่นอน หรือใหนัก
ถึงเปลวไฟแห่งวัชรที่ส่องสว่างอยู่ในรูปลักษณะของอักษร “ฮุม” || 25 ||

ให้ระลึกถึงตระกูลวัชรปาณีซึ่งเป็นผู้ทำลายความชั่วร้ายทั้งปวง แล้วก็วาด
ภาพบุรุษหรือสตรีด้วยขอลงหรือถ่านหรืออื่นๆ เป็นต้น || 26 ||

ให้คิดว่ามีขวานถืออยู่ในมือ จากนั้นก็คิดว่าเอาตัดคอศัตรู พุทธรูปผู้มีรัตนะ
แห่งวัชรทั้งสามอันสูงส่ง ผู้กระทำประโยชน์ต่อสรรพสัตว์ทั้งปวง || 27 ||

พระองค์(พุทธรูป)นั้นจะสังหารหรือโค่นศัตรูอย่างไม่ต้องสงสัย วัชรกรรม
ส่องสว่างอย่างมากมาย เต็มไปด้วยหม่อมวลเปลวเพลิงที่ลุกโชน || 28 ||

ใหนักถึงวัชระนั้นอยู่ท่ามกลางจุดศูนย์กลางเพื่อหยุดสายฝนอย่างเยียม
ยอด หากมีพายุและอย่างอื่นเกิดขึ้นในขณะที่กำลังวาดมณฑลอยู่ || 29 ||

และทำมุทรารูปเป็นรูปเขี้ยว(ทำนิ้วมือเป็นรูปอาวุธแหลมเพื่อเป็นสัญลักษณ์
ในการกำจัดศัตรู) และใหนักถึงสิ่งที่ชั่วร้าย แม้แต่สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นโดย
พุทธรูปและโพธิสัตว์ทั้งหลายก็จะถูกทำลายหรือหายสาบสูญไปทันทีที่เห็น
มุทรานั้น || 30 ||

และสิ่งชั่วร้ายอื่นๆที่เกิดจากพุทธรูปและโพธิสัตว์ก็จะถูกกำจัดด้วยมนตรา
นั้น และจะตายอย่างไม่ต้องสงสัย || 31 ||

นี่คือหัวใจหลักของรหัสลับแห่งมนตร์ของตาคตทั้งปวง |

ด้วยการปฏิบัติชฎานสัตว์ จึงทำให้เกิดภาพอยู่ที่จุดศูนย์กลาง ผู้นำญาณ
แห่งมนตร์พึงนำหญิงสาววางไว้ใน 4 ที่ || 32 ||

ตกแต่งด้วยอลังการทั้งปวงอย่างสมบูรณ์ มีจรียวัตรทั้งดงาม กระทำให้
ดอกบัวเบ่งบานออก และให้นึกถึงมนตร์คำนี้ || 33 ||

|| ชูม ||

ให้นึกถึงผู้ถือวัชระโยคะสองแสงประทีป เปล่งรัศมี 5 แฉก ทำให้เราได้รับ
การรู้แจ้งที่ตกไปในวัชระกาย วาจา และจิต || 34 ||

ในช่วงขณะนั้น เราจะส่องแสงเป็นเสมือนกับพระไวโรจนะ , วัชรสัตว์,
มหาราช, พระสัมมาสัมพุทธะ, ผู้ครองวัชระกาย || 35 ||

สมาธิที่ชื่อว่า “การกำเนิดวัชระแห่งสรรพสัตว์”

รับเอาหญิงสาวที่มีหน้าตาดังงามเข้ามาในพิธีกรรมเพื่อประโยชน์แห่งความ
ต้องการ เริ่มทำพิธีบูชาในสถานที่อันสงบ(ที่เปลี่ยว) และเสพสม อย่าง
ลึกลับ || 36 ||

เพียงช่วงขณะนั้น เราจะส่องสว่างคล้ายรัศมีของพระมัญชุศรี ผู้เป็นอธิบดี
ผู้เป็นสง่าราศี ผู้ซึ่งไม่ปรากฏกาย แต่ส่องสว่างราวกับทองชมพูนท || 37 ||

พึงเข้าถึงการเสพอาหารหรือเนื้อหรือสิ่งปฏิกูล สวดมนตร์ใหญ่ในพิธีกรรม
แต่พุทธะทั้งหลายจะไม่เห็นเรา || 38 ||

ดังที่ได้กล่าวมาดังนี้ |

ให้นำสิ่งปฏิกูลที่จะเข้าทำพิธีกรรมวางลงในภาชนะที่มีฝาปิด แล้วสวด
มนตร์ภาวนา 108 จบ สุริยะที่เป็นเสมือนพุทธะก็จะมองไม่เห็นเรา || 39 ||

ให้เสพเนื้อสุนัข เนื้อม้า และเนื้อมนุษย์ที่ผ่านพิธีกรรม เสพเนื้อเหล่านี้จาก
ภาชนะที่ผ่านพิธีกรรมโยคะ พวกเขาทั้งหลายก็จะมองไม่เห็นเรา || 40 ||

เมล็ดผสมกับมูล(สิ่งปฏิกูล)ที่ห่อด้วยโลหะสามชนิด พร้อมด้วยการรวมเป็น
หนึ่งเดียวของอวัยวะทั้งสอง พุทธะทั้งปวงก็จะมองไม่เห็นเรา || 41 ||

เมล็ดผสมกับเนื้อมนุษย์ที่ห่อด้วยโลหะสามชนิด พร้อมด้วยการรวมเป็น
หนึ่งเดียวของอวัยวะทั้งสอง พุทธะทั้งปวงก็จะมองไม่เห็นเรา || 42 ||

เมล็ดผสมกับเนื้อสุนัขที่ห่อด้วยโลหะสามชนิด พร้อมด้วยการรวมเป็นหนึ่ง
เดียวของอวัยวะทั้งสอง พุทธะทั้งปวงก็จะมองไม่เห็นเรา || 43 ||

เมล็ดผสมกับเนื้อโคที่ห่อด้วยโลหะสามชนิด พร้อมด้วยการรวมเป็นหนึ่ง
เดียวของอวัยวะทั้งสอง พุทธะทั้งปวงก็จะมองไม่เห็น || 44 ||

การสวดคำบูชาทำให้เมล็ดพันธุ์แห่งสรรพชีวิตที่เกิดขึ้นในสิ่งปฏิกูล พร้อมด้วยการรวมเป็นหนึ่งเดียวของอวัยวะทั้งสอง พุทธะทั้งปวงก็จะมองไม่เห็นเรา || 45 ||

เมล็ดผสมกับการบูรและไม้จันทน์ถูกห่อหุ้มด้วยโลหะสามชนิด พร้อมด้วยการรวมเป็นหนึ่งเดียวของอวัยวะทั้งสอง พุทธะทั้งปวงก็จะมองไม่เห็นเรา || 46 ||

เมล็ดผสมกับไม้หว่านทางจรเข้ ถูกห่อหุ้มด้วยโลหะสามชนิด พร้อมด้วยการรวมเป็นหนึ่งเดียวของอวัยวะทั้งสอง เราจะกลายเป็นวัชรมหาลผล || 47 ||

เมล็ดผสมกับการบูรและหญ้าฝรั่น⁶⁷ที่ถูกห่อหุ้มด้วยโลหะสามชนิด พร้อมด้วยการรวมเป็นหนึ่งเดียวของอวัยวะทั้งสอง พุทธะทั้งปวงก็จะมองไม่เห็นเรา || 48 ||

เพื่อการตั้งจิตอธิษฐานถึงมหาราชของผู้ซึ่งครอบครองวัชระ ผู้นั้นจะกลายเป็นผู้ที่รุ่งเรือง มีพลังกำลังมากมายและเป็นผู้กล้าหาญทรงพลัง || 49 ||

เราพึงกลายเป็นแสงสว่างดังเช่นพุทธะ ผู้มีความรุ่งเรือง ท่องไปยัง 3,000 โลกธาตุ พึงท่องไปยังวัชระที่ขยายออกไปเป็นระยะทางหลายโกฏิโยชน์ || 50 ||

ด้วยมหาลผล ยังให้เราร่วมรักกับหญิงสาวที่สถิตอยู่ในกามธาตุ ผู้ซึ่งเสวยทิพย์สุข และรักษาไว้ซึ่งพรของตระกูลหรือสถิตอยู่ในรูปธาตุ || 51 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาคมหาวัชรสมยานตรธานได้กล่าวมาแล้ว |

⁶⁷หญ้าฝรั่น (กุ่มกุ่ม) เชื่อว่าเป็นพืชพื้นเมืองแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เอเชียไมเนอร์ อิหร่าน และแคว้นแคชเมียร์ของอินเดีย และเข้าใจว่ามีการนำเข้าไปยังแผ่นดินจีนเมื่อครั้งถูกมองโกลรุกราน หญ้าฝรั่นนั้นเป็นสมุนไพรที่มีสรรพคุณมากมาย และเป็นเครื่องเทศที่มีราคาแพงมากที่สุดในโลก มีลักษณะเป็นดอกสีม่วง มีเกสรตัวเมียสีแดงอยู่บนดอกหญ้า ใน 1 ดอกจะมีเกสร 3 อัน ให้เก็บเกสรนั้นนำมาวางแผ่ไว้ในแดด แสงไฟที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง นำมาแต่งรสชาติและกลิ่นของอาหาร ในอินเดียสมัยโบราณหลังพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานไม่นานนัก เหล่าพระสงฆ์นำเกสรหญ้าฝรั่นมากลั่นเป็นสีย้อมจีวรสีเหลืองทอง และสีย้อมดังกล่าวยังใช้สำหรับภูษาอาภรณ์ของกษัตริย์ในหลายวัฒนธรรมด้วย : [Wikipedia.Saffron](https://en.wikipedia.org/wiki/Saffron) [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://wikipedia.org/wiki/Saffron>. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤษภาคม 2561.

เมื่อนั้น พุทธะผู้มีปัญญาทั้งหลาย ผู้ที่ปลื้มปิติสุข จิตของพระองค์นั้นมี
ความสับสน ดวงตาเบิกกว้างด้วยความประหลาดใจ ได้เปล่งวาจาจากกล่าว
นี้ออกมาว่า || 52 ||

อโห! นี่คือการนำอัครรรยใจ อโห! ผู้มีภาวะตนแห่งความบริสุทธิ์ อโห! ผู้
เป็นที่สุดแห่งธรรมอันไร้มลทิน || ดังนั้น || 53 ||

เมื่อนั้น พระวัชรธร ผู้เป็นศาสดา เป็นผู้สร้าง เป็นผู้กระทำ เป็นผู้ยิ่งใหญ่
และไม่ผันแปร เป็นพุทธะ เป็นวัชรระ เป็นธรรมอันยิ่งใหญ่ พระองค์ได้ทรง
กล่าวเปล่งเสียงแห่งวัชรระขึ้น || 54 ||

ด้วยการปฏิบัติวิถิแห่งวัชรระทั้งปวง เป็นความสุขที่เกิดขึ้นสำหรับพุทธะผู้
ถือวัชรระ ด้วยความหลากหลายหลายของการรู้แจ้งของพุทธะก็เป็นความสุขที่
เกิดขึ้นสำหรับผู้แสวงหาวัชรระ || 55 ||

ทำให้นึกถึงพระอูษณะซึ่งเกิดความปิติสุขก็เพราะด้วยรูปลักษณะของวัชรระ
โลจนา และอื่น ๆ อีก เป็นต้น และให้เจริญภาวนาถึงวัชรระพุทธะผู้ประเสริฐ
สุดของผู้ที่มีความโกรธทั้งหลาย || 56 ||

ให้เจริญภาวนาถึงพระรัตนเกตุสำหรับผู้ซึ่งตามรอยแห่งธรรมอันเลิศล้ำของ
วิทยาราช และให้เจริญภาวนาถึงพระอมิตายุสในการปฏิบัติของวิทยา
ราชินี || 57 ||

ให้เจริญภาวนาถึงปัญญาแห่งพระอโมฆะเพื่อมนตราที่แสดงถึงการกระทำ
ทั้งปวง และเพื่อมนตร์ทั้งหลายทั้งปวงอย่างแน่แท้แล้วให้เจริญภาวนาถึง
พระวัชรสัตว์ || 58 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

การกระทำของยฆานตกะก็เพื่อวิถิของตันตระที่เป็นมนตร์แห่งยักษิณี
ทั้งหลาย และกระตุ้นให้เกิดความแข็งแกร่งนั้นก็เพื่อมนตร์แห่งโยคะ
ทั้งหลายทั้งปวง || 59 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาคมหาสมยได้กล่าวมาแล้ว |

ด้วยฉานแห่งวัชรระนี้ เป็นมณฑลแห่งมนตร์อันเบิกบาน สาธนะแห่งมหา
สมยะถูกกล่าวสรรเสริญขึ้นเพื่อผู้สำเร็จทั้งหลาย || 60 ||

เมื่อนั้น พระวัชรธรผู้เป็นศาสดา ผู้เป็นเจ้าของเนื้อห้าว ผู้เป็นเจ้าของแห่งธรรมทั้งปวง (ธรรเมศวร) ความบริสุทธิ์แห่งกาย วาจา และจิตได้กล่าวถึงวัชระปัญญา || 61 ||

บนยอดเขาอันรื่นรมย์ และในป่าอันเงียบสงบ ให้ฝึกปฏิบัติสมาธิแนววัชระ โดยการทำพิธีสวดเจริญมนตร์ || 62 ||

วัชรสัตว์และสิ่งอื่นๆ ทั้งปวงถูกปลุกเร้าด้วยมนตร์แห่งฌาน และยอมแสดงถึงการกระทำอันหลากหลายตามคำพูดของวัชระวาจา || 63 ||

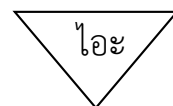
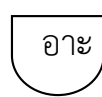
ใหนักถึงภาพขนาดใหญ่ของวัชระธรรม ส่องสว่างเป็นสีดอกบัวแดง และใหนักถึงการก่อกำเนิดตระกูลขึ้นในสถานที่นั้นของมหาวัชระกาย วาจา และจิต || 64 ||

การกระทำในการเข้าถึงพิธีกรรมทั้งปวง ย่อมทำสำเร็จอย่างแน่นอน การปลุกใจ ความสงบเยือกเย็น ภาพของเทพเจ้าอันยิ่งใหญ่ และอริยสังฆี 4 ประการ || 65 ||

สิ่งที่ว่ามานั้นล้วนถูกกระทำด้วยวัชระสิทธิ ดังนั้นแล้ว เราจึงเป็นผู้สำเร็จนิจนิรันดร์ จงรับเอาเด็กผู้หญิงอายุ 12 ปี หรือเด็กผู้ชายอายุ 12 ปี || 66 || ซึ่งมีลักษณะอันสมบูรณ์ทั้งปวง ใหนักถึงการเข้าสู่แหล่งกำเนิดตน ||

เมื่อเราได้กระทำตามพิธีกรรมทั้งปวงนี้แล้ว การกระทำนั้นก็จะได้รับชัยชนะ แต่ถ้าไม่เป็นเช่นนั้น เราจะได้รับกาฬโรคหิวระเเยาะจากสรรพชีวิตทั้งหลายใน 3 โลกธาตุ || 67 ||

นี่คือพยางค์มนตร์ที่เป็นหัวใจสำคัญ |

แม้แต่อณาจักรพระธาตุแห่งอากาศที่ปราศจากอำนาจและไร้ชีวิตชีวาทางความคิดทั้งปวง แม้แต่ตัวตนของวัชรสัตว์เอง ก็ยังต้องเข้าถึงขั้นตอนแห่งพิธีกรรม || 68 ||

อักษร “ฮุม” คือ ตัวตนของวัชรสัตว์ อักษร “หะ” คือ วัชระกาย อักษร “อาะ” คือ ราชาผู้ครองธรรม นี่คือนักอักษรแห่งความลึกลับอย่างแน่แท้ || 69 ||

อักษร “ไอะ” ถูกเรียกว่า “สโตภนะ” ผู้จุดชนวน ซึ่งหมายถึง การเคลื่อนที่ไม่อยู่นิ่งและการสั่นไหว เพราะสิ่งนี้ถูกประกาศว่าเป็นความลึกลับของการปลุกเร้าทั้งปวง || 70 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

เมื่อถูกกระตุ้นโดยวัชรราชา ตัวอักษรเหล่านั้นจะถูกปลุกขึ้นด้วยความกลัว มีขนาดเท่ามือ 1 ข้าง หรือ 2 ข้าง หรือ 5 ข้าง จนกระทั่ง 8 ข้าง เช่นเดียวกันกับก่อนหน้านั้น ทั้งหมดทั้งหมดนี้ก็คือ ต้นเหตุของความลึกลับ || 71 ||

เมื่อนั้น พระวัชรธรผู้เป็นราชา ผู้เป็นอธิบดีแห่งตถาคตทั้งปวง ผู้เป็นที่อาศัยแห่งสรรพชีวิตของกายทั้ง 3 ได้เปล่งวาจาออกมาดังนี้ || 72 ||

การทำลายความชั่วร้ายถูกกระทำได้โดยไม่มีโยคะ(การปฏิบัติ)อย่างอื่น นอกจากด้วยการขับเคลื่อนอย่างมากมาย ถูกกระทำได้เพราะการรักษาคำสั่งยในการปฏิบัติอย่างหนักแน่น || 73 ||

ละเลงภาพของศัตรูด้วยแกลบและถ่านหินจากกองเผาศพ ลักษณะเปลือยเปล่า และปล่อยผมฟูสยาย สามารถทำลายได้แม้กระทั่ง 3 โลก || 74 ||

ละเลงภาพของศัตรูด้วยขี้เถ้าที่มาจากเผาไหม้ของสุสานพร้อมทั้งสวดมนตร์ 1,800 จบ ศัตรูจะถูกทำลายอย่างไม่ต้องสงสัย || 75 ||

กระทำภาพของศัตรูด้วยเนื้อหลากหลายชนิด ได้แก่ เนื้อวัว เนื้อม้า และเนื้อสุนัข ไวน์ 3 มุมของมณฑล แม้แต่วัชระก็ถูกทำลายอย่างแน่นอน || 76 ||

ด้วยเนื้อมนุษย์ การทำลายล้างบ่อเกิดแห่งวัชระของทุกสิ่งทุกอย่างถูกถ่ายทอดออกมา เพราะนี่ก็คือ ผู้ทำลายความชั่วร้ายทั้งปวงอย่างต้านทานไม่ได้ || 77 ||

ละเลงภาพของศัตรูด้วยสิ่งปฏิกูลของผู้ถือธรรมเป็นใหญ่ แล้วเผาไหม้ลงไป ในกองไฟไหม้หามด้วยความเกรี้ยวกราด แม้แต่พุทธะก็ถูกทำลายอย่างแน่นอน || 78 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

กระทำภาพของศัตรูด้วยดินที่เก็บมาจากฝั่งทั้งสองของแม่น้ำ เติมเต็มแขน
ขาของศัตรูด้วยเมล็ดงา และเติมเต็มด้วยหนามที่เป็นพิษ จากนั้นให้สวดคำ
ที่เป็นแรงกระตุ้นไปยังภาพของศัตรู แม้แต่พุทธะก็ถูกทำลายอย่างแน่นอน
|| 79 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

เมล็ดมัสตาร์ดสีดำ เกลือ น้ำมัน ยาพิษ และหนามแอปเปิ้ล สิ่งของเหล่านี้
ถูกสอนว่าเป็นผู้ทำลายล้างสูงสุดแห่งพุทธะทั้งปวง || 80 ||

สวมใส่เสื้อผ้าที่เปียกด้วยถ่านหินพร้อมทั้งมีจิตที่โกรธเกรี้ยว เหยียบภาพ
ของศัตรูไว้ใต้เท้า ศัตรูจะถูกจับขังไว้โดยรากษสอย่างแน่นอน || 81 ||

กระทำภาพของศัตรูด้วยการโรยผงกระดูก ยาพิษและเลือด แม้แต่วัชรสัตว์
ในร่างที่ดุร้ายก็ยังถูกจับกุมอย่างรวดเร็ว || 82 ||

ให้เหยียบภาพของศัตรูไว้ใต้เท้า เติมเต็มสิ่งปฏิภูลผสมกับเมล็ดมัสตาร์ดสี
ดำ ศัตรูจะถูกจับกุมไว้โดยมหาเมฆ(ปีศาจผู้มีความโกรธและรุนแรง) || 83 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

นี่คือ หัวใจสำคัญของการเข้าถึงวัชรมหาโกรธาและตถาคตทั้งปวง |

|| นมะ สมณฑกายวากจิตตวชราณาม | โอิ หูลู หูลู ดิชจ ดิชจ พนธ พนธ หน หน ทท ทท

ครช ครช วิสโณภูย วิสโณภูย สรววิฆนวินายกานมหาคณปติชีวิตานตกราย หู ฌฏ ||

การทำลายกาย วาจา และจิต ไม่ว่าจะเป็เครื่องเผาบูชาหรือการทำสมาธิ
จะต้องทำด้วยจิตที่แน่วแน่มิฟังชาน นี่คือการสังหารขั้นสูงสุด || 84 ||

ใหนักถึงพระวัชรสัตว์ในร่างที่โหดร้ายน่าเกรงขาม ทำให้เกิดความกลัว
อย่างมากมาย พระหัตถ์ถือขวานและค้อน แล้วทำสมาธิ || 85 ||

|| นี่คือการเข้าถึงความโกรธอันโหดร้ายทารุณ ||

ใหนักถึงตามช่องว่างของพระธาตุถูกเติมเต็มด้วยพุทธะทั้งปวง จากนั้นให้
นึกถึงว่ามันถูกทำลายด้วยความชั่วร้าย และก็จะตายลงในชั่วขณะนั้น || 86 ||

ใหนักถึงภาพช่องว่างที่ถูกเติมเต็มด้วยพุทธะ และพระโพธิสัตว์ทั้งหลายซึ่ง
ถูกทำลายด้วยความชั่วร้ายทั้งปวง แม้แต่ตัวตนของพระวัชรธรรก็ยังคงตาย
ลง || 87 ||

สิ่งแรกคือ ผู้ฝึกปฏิบัติมนตร์ฟิงนิกถึงศัตรูผู้ที่ทำลายพุทธะ จากนั้นก็นึกถึงภาพศัตรูเกิดความกลัวและเอาชนะศัตรูได้ด้วยความกลัว และจะตายลงในที่สุดอย่างไม่ต้องสงสัย || 88 ||

ให้นึกถึงภาพว่าพุทธะถูกขัดขวางโดยรากษสจำนวนหลากหลายชนิดที่มีลักษณะศัตรู รุนแรง โมโห และด้านทานยาก แม้แต่ตัวตนของพระวัชรธรรก็ ยังจะตายลง || 89 ||

ให้นึกถึงภาพของศัตรูถูกกลืนกินโดยนกฮูก อีกา อีแร้ง สุนัขจิ้งจอก และนกจะงอยปากยาว แม้แต่พุทธะก็ยังคงถูกทำลายอย่างแน่นอน || 90 ||

ภาพงูดำกำลังโกรธอย่างรุนแรง น่าสะพรึงกลัว มีพิษร้ายแรงอยู่ที่หน้าผากของมัน ให้นึกถึงภาพศัตรูถูกกัดโดยงูตัวนั้น แม้แต่พุทธะก็ยังคงถูกทำลายอย่างแน่นอน || 91 ||

นี่คือการขับเคลื่อนพลังแก่กล้าอย่างสูงสุดซึ่งทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ และทำให้เกิดภัยพิบัติต่อสรรพชีวิตทั้ง 10 ทิศ || 92 ||

ผู้ซึ่งรักษาคำปฎิญาฟิงตีที่หน้าอกของศัตรูด้วยค้อนอันทรงพลัง และชีวิตของศัตรูก็จะพินาศตามวจาอันหนักแน่นของวัชรธรรม || 93 ||

ให้นึกถึงความ รุนแรงและการตัดให้ขาดด้วยขวานวัชระและอาวุธอื่น ๆ แม้แต่ความน่ากลัวของวัชระสัตว์ผู้มอตรีกายก็ยังคงตายลง || 94 ||

จิงทิมแห่งด้วยมนตร์ของรากษส เทพทั้งหลายและอื่น ๆ เพราะนี่คือการสังหารที่ยอดเยี่ยม เป็นการเข้าถึงที่เอาชนะได้ยากยิ่ง || 95 ||

สรรพสัตว์ผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในมณฑลก็ด้วยสกันธวัชระ ให้คิดถึงสัตว์เหล่านั้นส่องแสงระยิบระยับด้วยตัวเอง ไม่ใช่อื่นใด นอกจากเหล่าสัตว์ทั้งหลายจะฟิงสรรเสริญ || 96 ||

พุทธะ วัชรธรร ศาสดา วัชรธรรม และผู้ครองวัชระจะตายลงด้วยโยคะแห่งความร้ายกาจตามวจาของวัชระจิต || 97 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาคมหากุรุสมยวัชรโอรธาได้กล่าวมาแล้ว |

เมื่อนั้น พระวัชรธรรผู้เป็นราชา ผู้เป็นอากาศทั้งปวง ผู้เป็นมหามุนี ผู้ตื่นรู้ การอภิเษกทั้งปวง พระองค์ได้กล่าวถึงวัชระแห่งปัญญา ดังนี้ || 98 ||

อโห! ความบริสุทธิ์ผุดผ่องมีขึ้นเกิดขึ้นเอง วัชรยานเป็นสิ่งสูงสุด คำสอน
ไม่ได้เกิดขึ้นในธรรมะ แต่เกิดขึ้นด้วยพระชินเจ้า || 99 ||

นี่คือการกระทำเล็กน้อยของความลึกลับ |

वादภาพงด้วยขอล็กและถ่านหิน มีลักษณะน่าเกลียดน่ากลัว น่าตื่นตะ
หนก มีสีดำ ดุร้าย แผ่แม่เบี้ยเป็นเปลวเพลิง แลบลิ้น 2 แฉก แยกเขี้ยว
ออกเป็นแนว || 100 ||

นี่คือหัวใจสำคัญที่ปลุกเร้าความดุร้ายของนาค |

|| ขม ||

ให้นึกถึงยาพิษเรื่องแสงที่ชื่อว่า ฮลาฮละถูกกลืนกินเข้าไปในปาก |

นี่คือหัวใจสำคัญของการดูดกลืนยาพิษทั้งปวง |

|| หรีะ ||

มัน(ศัตรู)ถูกยาพิษทั้งปวงที่มีแหล่งกำเนิดมาจากหลากหลายที่ใน 3 โลก
และให้เห็นภาพว่ามันกำลังล้มลง || 101 ||

ในช่วงขณะนั้น เราจะกลายเป็นมหาสมุทรแห่งยาพิษที่รุนแรง ซึ่งพร้อมที่จะ
ทำลายทุกสิ่งทุกอย่างอย่างไม่ต้องสงสัย เมื่อพิษได้ไปสัมผัสพวกมัน || 102 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

หมาป่า แมงป่อง และสัตว์อื่นๆ รวมทั้งงูหลากหลายชนิดที่ถูกสร้างขึ้นโดย
พิธีกรรมที่ประกอบไปด้วยการเกิดขึ้นในการปฏิบัติโยคะ || 103 ||

นี่คือหัวใจสำคัญของการแพร่กระจายยาพิษทั้งปวง |

|| โอม ||

ภาพยาพิษแห่งวัชระนั้นมาจากดวงตา เป็นต้น รวมทั้งมาจากยาพิษที่
รุนแรงอื่นๆอีก มันถูกดึงดูดด้วยจักรแห่งปัญญา และถูกส่งพิษออกไปยัง
มณฑลของช่องว่างแห่งวัชร || 104 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาคมหาสมยวัชรแห่งยาพิษได้กล่าวมาแล้ว |

นี่คือหัวใจสำคัญของวัชรในการเยียวยารักษาพิษ |

|| ฮุม ||

ให้คิดถึงภาพมหาวัชรนั้นมีผิวสีขาวเหมือนเมฆที่สาดส่องรัศมีเป็นแสง
ประทีปอันเจิดจรัส เป็นแสงที่บริสุทธิ์ดังแสงของดวงจันทร์ || 105 ||

ขณะนั้น มหาวัชระนั้นได้ตั้งอยู่ในการทำลายด้วยการปฏิบัติในที่ 4 สถาน
ให้จินตนาการถึง 2-3 เวลา และคิดว่ามันถูกตัดขาด || 106 ||
ยาพิษที่ถูกเติมเต็มอยู่ในธาตุแห่งอากาศ ก็กลับกลายเป็นปราศจากยาพิษ
ในขณะนั้น |

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

นี่คือหัวใจสำคัญของการตูดกลืนยาพิษทั้งปวง |

|| อาชะ ||

โรคแผลพุพอง เป็นผี โรคผิวหนัง รวมทั้งโรคภัยที่เป็นที่รู้จักกันดีอย่างอื่น
อีก ได้อันตรธานหายไปเพราะด้วยการนั่งสมาธิตามถ้อยคำวาจาของวัชร
ปาณี || 107 ||

ให้นักถึงท่ามกลางกลีบดอกบัวขนาดใหญ่ทั้ง 8 กลีบ มีความบริสุทธิ์ดุจจัน
ทรากลูกล้อมรอบไว้ด้วยรัศมี 5 แฉก || 108 ||

ในการสังหารคือการเข้าถึง(สวย)สีตา ในการปลุกเร้าเปรียบเป็นสีขาว นี่คื
ที่พำนักแห่งฌานอันลึกลับ เป็นญาณอันบริสุทธิ์อันเร้นลับ || 109 ||

นี่คือพยางค์มนตร์หัวใจสำคัญของวัชรที่คอยรักษาเยียวยาการป่วยไข้จากภายใน และ
ภายนอก |

|| ชินชิก || อาโรลิก | วชรธฤก ||

ด้วยการกระตุ้นเตือนของวัชรในจักรวาลเพื่อการป่วยไข้ ให้นักถึงพยางค์
มนตร์อะไรก็ได้ที่เราต้องการ ย่อมจะบรรลุถึงคุณความดีผ่านการบูชาภักดี
|| 110 ||

ให้นักถึงการเข้าถึงอาการของวานรหรือภาวะของการเป็นสุนัขที่กำลัง
ออกมาจากที่พำนักของกาย วาจา และจิตของตนเอง || 111 ||

การคงอยู่ในรากฐานของวัชรให้ภาวนาถึงวัชรหรือจักระ และการเข้าถึง
(สมย) กาย วาจา และจิตที่ถูกบดขยี้โดยวัชรหรือจักระนั้น || 112 ||

หลังจากนั้น พระโพธิสัตว์ผู้ทรงสมณศักดิ์ทั้งหลายเป็นผู้ทรงตื่นรู้ ได้ทรง
ประทานพรอันน่าอภิรมย์ ทรงให้ทัศนวิสัยที่ติงามตามคำอธิษฐาน || 113 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

ให้นำถึงภาพเมฆแห่งพุทธะทั้งหลายที่อยู่ในวัชรกาย วาจา และจิตของ
ตัวเอง เป็นมหาเมฆแห่งวัชรระคาะ พิงมีขึ้นเพื่อปลดปล่อยจากความป่วย
ไข้ || 114 ||

ให้นำถึงความโกรธของผู้มีปัญญาและของพุทธะทั้งปวงใน 10 ทิศรวมทั้ง
วัชรสัตว์ การสังหารของเหล่าพระองค์ คือ ความจริงอันสูงสุด || 115 ||

แม้แต่สิ่งที่เป็นผลของกรรมก็ตาม ก็จะถูกทำลายภายใน 7 วันด้วยการ
ปฏิบัติสมาธิ และด้วยการสวดภาวนา 108 จบ || 116 ||

หรือทำพิธีกรรมอื่นๆ ด้วยวิธีวัชรญาณที่ปฏิบัติโดยใช้มนตร์แห่งราชาของ
ตนเอง นี่คือการเข้าถึงความลึกลับด้วยความยากลำบากของการป่วยไข้ทั้ง
ปวง || 117 ||

เมื่อนั้น พระวัชรผู้เป็นราชา ผู้ถือตะขอแห่งปัญญา ส่องสว่างด้วยรัศมี
อันเจิดจรัส มหาวัชรที่หลุดพ้นจากความต้องการ ทรงได้เปล่งพระวचนะนี้
ออกมา || 118 ||

แม้ธรรมะทั้งหลายจะเป็นดังเช่นความฝัน ยังไม่ตื่นขึ้นมาสู่โลกแห่งความ
เป็นจริง ความจริงแท้อันบริสุทธิ์จากแหล่งดั้งเดิม ทั้งยังมีภาพวัชรมายาที่
ถูกสร้างขึ้น || 119 ||

พุทธะทั้งหลาย พระโพธิสัตว์ทั้งหลาย และเหล่าสาธกะ(ผู้ใกล้สำเร็จ)มี
ความตั้งมั่นอุทิศตนในการสวดบำเพ็ญภาวนาอย่างสม่ำเสมอถึงคำสอน
ทรรคนะที่เป็นหนึ่งเดียวไม่แตกแยกเป็นสอง || 120 ||

นี่คือ แนวทางในการเข้าถึง(สมยะ)ความฝันอันยิ่งใหญ่ |

เราจะเห็นปัญญาอันส่องสว่างที่ได้บรรลุถึงพระโพธิญาณอันสูงสุด หรือเรา
จะเห็นร่างสามโลกกายแห่งพุทธะในตัวของเราอย่างรวดเร็ว || 121 ||

เราจะเห็น(ฝันเห็น)ว่าเราถูกบูชาโดยสรรพสัตว์แห่ง 3 โลก เราจะเห็นภาพ
ของตัวเราที่มีรัศมีแห่งมหาปัญญานั้นได้รับบูชาโดยพุทธะและพระโพธิสัตว์
ทั้งหลาย และกามคุณทั้ง 5 ประการ || 122 ||

ในฝัน เราจะเห็นภาพของตัวเองเป็นดังเช่น วัชรอันลึกลับผู้ทรงมหายศ
วัชรธรรมผู้ทรงมหายศ และวัชรสัตว์ที่มีลักษณะอันยอดเยี่ยม || 123 ||

มหาพุทธะ พระโพธิสัตว์ และผู้ครองวัชระทั้งหลายได้เคารพนบนอบลง
เราพึงฝันเห็นดังเช่นนี้แล้ว พึงกลายเป็นผู้สำเร็จแห่งกาย วาจา และจิต
|| 124 ||

หากเราฝันเห็นเทพทั้งหลายผู้มีความมั่งคั่งมั่งคั่งด้วยเครื่อง
อสังการทั้งปวง หรือฝันเห็นเด็กชายหรือเด็กหญิง เราย่อมบรรลุเป็น
ผู้สำเร็จ || 125 ||

เรามองเห็นอย่างชัดเจนถึงพุทธะทั้งปวงใน 10 ทิศ และดินแดนพุทธ
เกษตรของทุกพระองค์ พระองค์ทรงประทานซึ่งจิตแห่งความดีงามและ
คลังสมบัติอันน่าอภิรมย์แห่งธรรมะ || 126 ||

กายที่ถูกเคลื่อนไปในกงล้อแห่งธรรมถูกล้อมรอบโดยพุทธะทั้งปวง เราจะ
เห็นวัชระแห่งฌานถูกสร้างขึ้นในการเข้าถึงโยคะ || 127 ||

ด้วยการเข้าฌาน เราได้รับพรจากพุทธะทั้งปวง เราจะเห็นสวนและอุทยาน
อันน่ารื่นรมย์จำนวนมาก และถูกตกแต่งด้วยภาพของเทพผู้มั่งคั่ง
ทั้งหลาย || 128 ||

เราเห็นว่าเราถูกอภิเษกโดยพุทธะและพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย และเราเห็น
ว่าเราถูกบูชาโดยวิทายธร มหาราชชา || 129 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

หากเราฝันเห็นการกำเนิดวัชระอันบริสุทธิ์หลากหลายชนิด เราจะบรรลุถึง
แหล่งกำเนิดวัชระกาย วาจา และจิตอันสูงสุด || 130 ||

เพราะแนวทางแห่งวัชระ หากเราฝันเห็นจันทาล สุนัข โยคะ เป็นต้น เราก็
จะบรรลุถึงที่อยู่แห่งจิตของวัชระสัตว์ผู้มีปัญญา || 131 ||

นี่คือหัวใจสำคัญในการเข้าถึงวิจารณ์ญาณแห่งความฝัน |

ในการเข้าฌานแห่งจิต ธรรมะทั้งปวงได้ถูกตั้งอยู่ในจิตของตน ธรรมะนี้
อาศัยอยู่ตามช่องว่างของวัชระ ไม่ใช่ธรรม และไม่ใช่ธรรมชาติ(โดยเนื้อแท้)
แห่งธรรม || 132 ||

เมื่อนั้นพระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงเกิดความประหลาดใจ และอัศจรรย์ใจขึ้น จึงได้ถาม
พระวัชระสัตว์ผู้ซึ่งตัดขาดความสงสัยแห่งการเข้าถึงกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง | ตูก่อน!
พระผู้มีพระภาค นี่คือนี่สิ่งใดหรือ?

แม้ว่าธรรมะจะไม่มีรูปร่างแน่ชัด แต่ความจริงของธรรมะก็ถูกกล่าวขึ้นมา
ว่า ดูก่อน! ความน่าอัศจรรย์ได้เกิดขึ้นแล้ว การทำสมาธิท่ามกลางอากาศ
อยู่ในอากาศ || 133 ||

เมื่อนั้นพระผู้มีพระภาคตถาคตวัชรปาณีแห่งกาย วาจา และจิตของตถาคตทั้งปวงได้ทรง
ตรัสต่อพระตถาคตทั้งปวงว่า | ดูก่อน! ตถาคตผู้มีพระภาคทั้งหลายทั้งปวง | อากาศไม่ได้ถูกเชื่อมโยง
โดยธรรมะบางอย่าง หรือไม่ว่าจะไม่ถูกเชื่อมโยงกัน | มันจะเคลื่อนตัวไปอยู่ในทุกสิ่ง มันจะแผ่ซ่าน
ไปในทุกหนทุกแห่ง | นอกจากนี้ พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งปวง ผู้มีธรรมะทั้งปวง ผู้มีความฝันและ
บ่อเกิดแห่งความฝันพร้อมทั้งพึงปฏิบัติตามความฝันนั้น |

ชื่อของผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงก็เป็นเช่นเดียวกับอากาศที่ไม่มีรูป มองไม่เห็น และไม่มี
อะไรขวางกั้นได้ | ในทำนองเดียวกัน พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง เป็นผู้ที่มีธรรมะทั้งปวงพร้อมทั้ง
พึงปฏิบัติตามธรรมะนั้น | ชื่อของผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงก็เป็นเช่นเดียวกับที่พำนักของวัชระกาย
วาจา จิต และธรรมทั้งปวงที่แผ่ซ่านไปทั่ว และรวมเป็น 1 เดียวกับธรรมชาติซึ่งก็เป็นธรรมชาติแห่ง
จิต | พระธาตุ(อาณาจักร)แห่งกาย วาจา จิต และพระธาตุแห่งอากาศไม่มีความเป็นสอง และไม่มีเหตุ
ที่ทำให้เกิดความเป็นสอง |

ชื่อของผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงก็เป็นเช่นเดียวกับธรรมะทั้งปวงที่ตั้งอยู่ในอากาศธาตุ แต่
อากาศธาตุนั้นไม่ได้ตั้งอยู่ในกามธาตุ ไม่ได้ตั้งอยู่ในรูปธาตุ ไม่ได้ตั้งอยู่ในรูปธาตุ | และธรรมธาตุก็
ไม่ได้ตั้งอยู่ใน 3 ธาตุนั้น ธรรมธาตุไม่ได้อุบัติขึ้น ซึ่งการที่ไม่ได้อุบัติขึ้นนั้น จึงไม่สามารถให้กำเนิดผล
โดยธรรมะบางอย่างได้ | ดังนั้น ผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง คือ ผู้มีธรรมะทั้งปวงที่ไม่มีรูปร่างชัดเจน
ไม่สามารถจับต้องได้ |

ชื่อของผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงก็เป็นเช่นเดียวกับโพธิจิตซึ่งเป็นที่อาศัยของวัชระที่เป็นบ่อ
เกิดปัญญาของตถาคตทั้งปวง | แต่โพธิจิตนั้นไม่ได้ตั้งอยู่ในกาย ไม่ได้ตั้งอยู่ในวาจา และไม่ได้ตั้งอยู่ใน
จิต และธรรมะที่ไม่ตั้งอยู่ใน 3 โลก ก็ไม่ได้มีการเกิดขึ้น | ดังนั้น นี่คือ ที่อาศัยของวัชระที่เป็นบ่อเกิด
แห่งปัญญาของตถาคตทั้งปวง | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง ย่อมไม่มีการเกิดขึ้นแห่ง
ความฝัน เราได้เห็นที่อาศัยแห่งความฝันนั้นใน 3 โลก | ย่อมไม่มีการเกิดขึ้นแห่งบุรุษ เราได้เห็นความ
ฝันเป็นเช่นนั้น | ความฝันอุปมาได้กับการกระทำที่เกิดขึ้นใน 3 โลก บ่อเกิดแห่งความฝันนั้น ก็
เหมาะสมกับความฝันที่เป็นอยู่(เหตุเกิดเช่นใด ผลก็เป็นเช่นนั้น) | พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงผู้ซึ่ง
อยู่ในโลกธาตุทั้ง 10 ทิศ รวมทั้งพุทธะ พระโพธิสัตว์ และสรรพสัตว์ทั้งหลายก็ได้เข้าใจอย่างถ่องแท้
ถึงความไม่มีตัวตน ดังเช่นความฝัน |

ชื่อของผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงก็เป็นเช่นเดียวกับรัตนจินตามณีซึ่งเป็นจ้าวแห่งรัตนะทั้งปวง เต็มไปด้วยคุณความดีทั้งปวง | อะไรก็ตามที่สัตว์ทั้งหลายถามถึงไม่ว่าจะเป็นทองหรือรัตนะหรือเครื่องเงิน มันทำให้สิ่งทั้งหมดนั้นปรากฏขึ้นทันทีที่พวกเขาคิด | จากนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง ผู้ซึ่งมีธรรมะทั้งปวงก็ได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง มีดวงตาที่เบิกกว้างด้วยความปิติยินดี แล้วได้กล่าวต่อพระตถาคตวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาค ช่างน่าอัศจรรย์ใจนัก นี้ถูกเรียกว่า พุทธะ ธรรมะทั้งหลายย่อมไปถึงจุดหมายเดียวกันในที่อยู่อาศัยรวมกันของธรรมะทั้งปวง |

เมื่อนั้น พุทธะและพระโพธิสัตว์ทั้งปวงได้ก้มลงกราบที่เท้าทั้งสองของพระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระปาณี แล้วกราบทูลว่าภาชิตของพระผู้มีพระภาคได้สอนถึงการรวบรวมวัชระสิทธิแห่งมนตร์ทั้งปวง วัชระสิทธิมนตร์ทั้งปวงเหล่านี้ถูกรวบรวมอยู่ที่ใดกัน ? |

เมื่อนั้น พระวัชระปาณีได้กล่าวสาธุการต่อพระตถาคตและพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย และได้กล่าวต่อพระตถาคตทั้งหลายทั้งปวงว่า | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง มนตร์-สิทธิทั้งปวงนั้นไม่ได้ตั้งอยู่ในกาย วาจา จิตแห่งมนตร์ทั้งปวง | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ? | เพราะวามนตร์สิทธิ และกาย วาจา จิตไม่ได้เกิดขึ้นอยู่ในความจริงอันสูงสุด | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง มนตร์สิทธิทั้งปวง และพุทธธรรมทั้งปวงนั้นได้ตั้งอยู่ในวัชระกาย วาจา จิตของตัวเอง | แต่กาย วาจา จิตแห่งวัชระนั้นไม่ได้ตั้งอยู่ในกามธาตุ ไม่ได้ตั้งอยู่ในรูปธาตุ ไม่ได้ตั้งอยู่ในอรุธธาตุ | จิตไม่ได้ตั้งอยู่ในกาย กายไม่ได้ตั้งอยู่ในจิต วาจาไม่ได้ตั้งอยู่ในจิต จิตไม่ได้ตั้งอยู่ในวาจา | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ? เพราะสิ่งทั้งหลายเหล่านั้นมีภาวะอันบริสุทธิ์เฉกเช่นเดียวกับอากาศ |

เมื่อนั้น พระตถาคตทั้งหลายทั้งปวงได้ทูลถามต่อพระตถาคตวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวงว่า | พระผู้มีพระภาค ธรรมะแห่งตถาคตทั้งปวงตั้งอยู่ที่ใดกัน ? และธรรมะเหล่านั้นเกิดมาจากที่ใด ? | พระวัชระสัตว์กล่าวตอบว่า | ธรรมะเหล่านั้นตั้งอยู่ในกาย วาจา จิตของตัวเอง และธรรมะเหล่านั้นก็เกิดมาจากกาย วาจา จิตของเราเองเช่นกัน | พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงทูลถามว่า | กาย วาจา จิตตั้งอยู่ที่ใด | พระวัชระสัตว์ทรงตอบว่า ตั้งอยู่ในอากาศ | พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงถามต่อว่า อากาศตั้งอยู่ที่ใดกัน | พระองค์ทรงตอบว่า | ไม่มีที่ไหนเลย |

เมื่อนั้นพุทธะและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายจึงเกิดความประหลาดใจและพิศวงงงงวย และได้ตั้งอยู่ในธรรมชาติของจิตตนที่ยังคงทำสมาธิอยู่ในความเงียบ |

บทที่ 15 การเกิดวัชระ สาระแห่งการฝึกจิตทั้งปวงในคุหยสมาช มหาคุหยตันตรราชะได้จบ
ลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว ||

บทที่ 16

การรู้แจ้งอันลึกซึ้งแห่งมณฑลวัชระของผู้สำเร็จทั้งปวง

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงได้มาประชุมพร้อมกันอีกครั้ง และได้กราบทูลต่อพระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวงด้วยคำกล่าวจากวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง และสักการบูชาพระองค์ด้วยเครื่องบูชาวัชระรัตนะทั้งหลายแห่งตถาคตทั้งปวง | เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระปาณีได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “กองทัพแห่งสิงหะสมยะราชา มณฑลแห่งวัชระทั้งปวง” และได้นำมามณฑลแห่งวัชระกายของพุทธะทั้งปวงออกจากวัชระกาย วาจา และจิตของตนเอง |

ต่อไปนี่ เราจะประกาศมณฑลแห่งกายอันสูงสุดซึ่งคล้ายคลึงกับวัชระจิต เป็นสิ่งสูงสุดท่ามกลางมณฑลทั้งปวง || 1 ||

สร้างเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 16 คอก มีความงดงาม เป็นมณฑลแห่งพุทธะทั้งปวง ถูกควบคุมโดยวัชระกาย || 2 ||

ภายในมณฑลนั้น วาดวงกลมตามพิธีกรรมของวัชระ กระทำให้มันเป็นสถานที่แห่งวัชระมูทรา มีความลึกซึ้งอย่างยิ่งในบรรดามนตร์ทั้งหลาย || 3 ||

วาดที่ประทับของพระไวโรจนะอยู่ตรงกลาง และให้วางพระอักษะกาย และอัครเทวะแห่งวัชระกาย วาจา จิตไว้ที่มุมทั้งปวง || 4 ||

มหาพละผู้มีพลัง และความโกรธาถูกวาดอยู่ที่ทวาร(ประตู) ผู้รู้มนตรา ถวายการบูชาด้วยพลังอำนาจแห่งวัชระอันลึกซึ้ง || 5 ||

เพราะนี่คือ การบรรลุถึงความลึกซึ้งที่ไม่สามารถแตกดับได้ของความโกรธาทั้งปวง สิ่งปฏิกุศลทั้งหลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องถวายเป็นสิ่งพิเศษ(ของความลึกซึ้ง) || 6 ||

เพราะนี่ก็คือ ความเข้าถึงความลึกซึ้งของมนตร์ทั้งปวงแห่งวัชระกาย |

|| มณฑลแห่งกายของตถาคตทั้งปวง ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระปาณีได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ขบวนก้อนเมฆของการเข้าถึงวัชระวาจาทั้งปวง” และนำออกมาจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองของมณฑลแห่งวัชระวาจา |

ต่อไปนี่ เราจะประกาศมณฑลแห่งวาจาอันสูงสุด ซึ่งคล้ายคลึงกับวัชระจิต เป็นสิ่งสูงสุดท่ามกลางมณฑลทั้งปวง || 7 ||

สร้างเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 20 ศอกตามพิธีกรรม ด้วยการเข้ามานของ
 วัชระให้ทำเครื่องหมายไว้ที่มุมทั้งสี่และทวาร(ประตู)ทั้งสี่ || 8 ||

ที่อาศัยในมณฑลแห่งวาจาของตนเอง การนำมาซึ่งวัชระคุณแห่งวาจา
 มหาราชแห่งวัชระธรรม เราพึงทำลายซึ่งความเกลียดชัง || 9 ||

ตรงกลางให้วาดวงกลมวงใหญ่ เป็นปริมณฑล และวาดมูทรา(สัญลักษณ์)ทั้ง
 ปวงพร้อมกันกับความตั้งใจในการทำพิธีกรรม || 10 ||

วางมูทราของพระอมิตายุสไว้ตรงกลาง ตกแต่งสิ่งทั้งหลายทั้งปวงในที่
 ประทับแห่งวัชระอย่างนารีนรมย์ || 11 ||

สร้างมณฑลสูงสุดอย่างชัดเจนตามพิธีกรรม และกระทำการบูชาอย่าง
 ลึกลับ ผู้ครองวัชระทั้งหลายจะรู้สึกยินดี || 12 ||

กระทำการบูชาด้วยการเข้าถึงความบริสุทธิ์ของสิ่งปฏิภูล ผู้สำเร็จจักจะ
 บรรลุ เพราะนี่คือ สมยะ(การบรรลุ)ที่ไม่สามารถแตกดับได้ของพุทธะทั้ง
 ปวง || 13 ||

|| มณฑลแห่งวาจาของตถาคตทั้งปวง ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระปาณีได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ขบวนก้อนเมฆในทุกหน
 แห่ง” และนำออกมาจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองของรหัสมณฑลอันลึกลับสูงสุด |

ภาพใดก็ตามที่เป็นภาพของพระวัชระผู้ยิ่งใหญ่ที่เราวาดขึ้นตรงกลาง เรา
 จะกลายเป็นที่ประทับของมณฑล บ่อเกิดแห่งกาย วาจา จิตอันลึกลับ || 14 ||

นี่คือรหัสของมณฑลอันลึกลับสูงสุดของวัชระกาย วาจา จิตของตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้นพระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระปาณีได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การเกิดจักรมณฑลทั้งปวง”
 และนำออกมาจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองแห่งวัชระวาจาและจิตอันลึกลับ | นี่คือมณฑลแห่งมนตร์
 | พยางค์มนตร์ที่เป็นหัวใจสำคัญของอักษรในคัมภีร์ คือ ||

|| ฮุม โอม อาะ ||

ให้วางวัชระสูตรไว้ แล้วละเลงด้วยผงสี แต่ไม่ควรกระทำด้วยมนตร์ของสัตว์
 หรือการรู้แจ้งที่บรรลุได้ยาก || 15 ||

ดังนั้น ผู้ที่รู้ทฤษฎีของการบรรลุ(สมยะ) จึงได้เรียกมนตร์ของเทพให้อวตาร
 ลงมาให้นึกถึงภาพสถานที่การอธิษฐานเป็นภาพของมณฑลทั้งหลาย || 16 ||

สร้างภาพของมหाराชาไวโรจนะ และพระนางโลจนาวตารลงมาที่
ประทับของมณฑลแห่งกายอันน่ารื่นรมย์ จะนำพามาซึ่งคุณความดีแห่ง
วัชระกาย || 17 ||

สร้างภาพมหाराชาวัชระธรรมและธรรมะ(ซึ่งเป็นคู่ครอง)อวตารลงมา นี้
คือความลับของมนตร์ทั้งปวงอันเป็นนิรันดร์ || 18 ||

สร้างภาพของมหाराชาวัชรสัตว์ และพระนางมามกีอวตารลงมา นี้คือ
ความลับของมนตร์ทั้งปวงอันน่าอัศจรรย์ใจเป็นที่สุด || 19 ||

ด้วยการกระทำนั้นแล ผู้ชาญฉลาด ผู้มีความยินดีปรียาย่อมสร้าง
ลักษณะเฉพาะตนขึ้นให้ดำรงอยู่เป็นการนำมาซึ่งความลับอันสูงสุด || 20 ||
และได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

ด้วยมนตร์แห่งสิทธิ เป็นการทำให้วัชระอันลึกลับน่าอัศจรรย์ยิ่งขึ้น เราพึง
บูชาด้วยราชาแห่งความโกรธของพุทธะทั้งปวงที่ถูกจับกุมเอาไว้ || 21 ||

การบูชาสมยะจะถูกกระทำขึ้นด้วยการปฏิบัติโยคะแห่งตรีวัชระ 3 เวลา
(เช้า กลางวัน เย็น) เป็นการกระทำของผู้ถือวัชระอันบริสุทธิ์ทั้ง 3 วัชระซึ่ง
จะบรรลุถึงมนตร์แห่งสิทธิ || 22 ||

และได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

จงบูชามนตร์ทั้งปวงพร้อมด้วยเครื่องสักการบูชาอันน่าอัศจรรย์ คือ สิ่ง
ปฏิภูม เนื้อ น้ำมัน และของอีก 5 อย่าง เป็นบ่อเกิดแห่งจิต || 23 ||

น้ำอสุจิได้ให้ความสุขแก่มนตร์ทั้งหลายจึงถูกเรียกว่า นี้คือการเข้าถึงอย่าง
อิมเอบของการเติมเต็มการรู้แจ้งแห่งพุทธะ || 24 ||

นี่เป็นการกระทำลงในสูตร⁶⁸ด้วยตัวเอง เราจะเห็นภาพไวโรจนะและเกิด
ภาพวัชรสัตว์ || 25 ||

หรือภาพของอมฤตวัชระ สาวกผู้มีชื่อเสียง ผู้ส่องสว่างด้วยวัชระ ให้นึกถึง
ภาพที่อาศัยแห่งกรรม และมีพุทธะทั้งปวงเข้าร่วมอยู่ในนั้นด้วย || 26 ||

วางพุทธะมหाराชาทั้ง 5 ลงในสูตรแห่งวัชระ เพราะนี่คือความลับอันน่า
อัศจรรย์อย่างสูงสุดของพุทธะทั้งปวง || 27 ||

⁶⁸สูตร (sūtra) ในที่นี้หมายถึง รูปแบบ หรือฟอร์ม เป็นการชิงเส้นด้ายให้เป็นมณฑล แล้วแบ่งเส้น
ตามส่วนที่เราต้องการจะโรยผงสีให้เป็นรูปร่างต่างๆตามรูปแบบของเส้นด้าย.

ให้โรยผงสีลงในสูตร โดยแบ่งเป็น 25 ส่วน เพราะนี่คือการรู้แจ้งขั้นสูงสุด
ของความลับของวัชระทั้งปวง || 28 ||

ในบรรดามนตร์ทั้งหลายทั้งปวง ให้ภาวนาถึงอักษร “ฮุม” แห่งวัชระ เป็น
การเข้าถึงกาย วาจา จิตในทั้ง 5 สถานะ(พุทธะ 5 องค์) || 29 ||

ด้วยการกระทำนั้นแล ผู้เกิดจากวัชระทั้ง 3 อันทำลายไม่ได้ มีการดำรงอยู่
และกระทำด้วยความกลัวต่อวัชระสัตว์ผู้ทรงปัญญา || 30 ||

ด้วยจิตที่แน่วแน่ และสมาธิที่มั่นคงของวัชระสัตว์ ให้วางภาชนะแห่งวัชระ
เอาไว้ และเติมเต็มด้วยมนตร์แห่งต้นตระกูล || 31 ||

ผู้รู้มนตร์ที่ต้องการผลแห่งความสำเร็จทั้งปวง พึงกระทำการบูชาไฟด้วยสิ่ง
ปฏิกูล เนื้อ น้ำมัน และอื่นๆ พร้อมทั้งสวดเรียกวินญาณเข้าทรง || 32 ||

เราพึงถวายการบวงสรวงวัชระให้สมบูรณ์ และพึงปฏิบัติให้ถึงวัชระทั้ง 3
ในตอนนี้ การสวดมนตร์ตามพิธีกรรม กระทำพร้อมด้วยการเสพน้ำอสุจิ
และสิ่งปฏิกูล || 33 ||

เราพึงเสพน้ำอสุจิด้วยการปฏิบัติโยคะแห่งวัชระ ความสำเร็จก็จะไม่ใช่
เรื่องยากที่จะบรรลุ วัชระมหาคุหยะที่ได้กระทำมาแล้วนั้น เป็นความลับ
ของผู้ครอบครองวัชระทั้งปวง || 34 ||

ผู้ครองวัชระสถิตย์อยู่ในมนตร์แห่งจักระในรูปของสตรีเพื่อกระทำ
ประโยชน์ต่อสรรพสัตว์ นี่คือการลับที่มอบความปรীติต่อมนตร์แห่ง
วัชระมณฑลทั้งปวง || 35 ||

เราพึงเสพน้ช้ำง เนื้อม้า และเนื้อมนุษย์พร้อมทั้งสวดถวายด้วยมนตร์ทั้ง
ปวง เทพเจ้าผู้ปกป้องก็จะพึงยินดี || 36 ||

ในทุกวันผู้รู้จะพึงแสดงมณฑลต่อศิษย์สาวกแห่งวัชระด้วยการเสพน้ช้ำงและ
สิ่งปฏิกูล และด้วยการกล่าวถ้อยคำอันลับแห่งวัชระ || 37 ||

ให้ภาวนาถึงพยางค์ “โอม” ของมนตร์ทั้งปวง แล้วมันก็จะเปล่งประกาย
ขึ้นมาทันที |

ดังที่พระผู้มีพระภาคมหามนตรีวิทยาปुरुชะแห่งวัชระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

สาธนะของมหาสมยะซึ่งเป็นเครื่องมือของความเป็นผู้สำเร็จทั้งปวงก็
 เพราะด้วยความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะบรรลุถึงการรู้แจ้งแห่งพุทธะด้วยตัวเอง
 || 38 ||

ความไม่มีตัวตน พลัง ความแข็งแกร่ง และการจับยึดมั่นในวัชระอันสูงสุด
 เราจะบรรลุผลสำเร็จทั้งปวงในมณฑลตามคำพูดของวัชระกาย || 39 ||
 ให้แบ่งส่วนเนื้อมนุษย์ และสิ่งปฏิกูลให้เท่ากัน แล้วใส่ไว้ในภาชนะที่มีฝา
 ปิด เราจะสถิตอยู่ในที่เดียวกันกับพุทธะทั้งหลาย || 40 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ | นี่คือคำพูดอันประเสริฐสำหรับสาธนะ(เครื่องมือ)ของผู้
 สื่อสารแห่งวัชระอันลึกลับทั้งปวง |

เคลื่อนไปตรงกลางของช่องว่าง แล้วให้นึกถึงการสร้างพยางค์ “หรีะ” ขึ้น
 มีรัศมีส่องสว่าง และให้นึกถึงช่องว่างของพระธาตุถูกเติมเต็มด้วยพุทธะทั้ง
 ปวง ที่ประทับแห่งกาย วาจา จิตของพุทธะทั้งหลายก็ตกลงไปสู่พยางค์
 มนตร์นั้น || 41 ||

นี่คือสาระของการอธิษฐานแห่งวัชรมนตร์แห่งกาย วาจา จิต |

|| อาะ ขม วีะ ||

ให้นึกถึงภาพขนาดใหญ่ของวัชรปาณี แสงสว่างอันเจิดจ้าของปัทมปาณี
 และภาพขนาดใหญ่ของอปราชิตะ จากนั้นนำลงวางในที่ประทับแห่งความ
 ลึกลับ || 42 ||

นี่คือที่ประทับของวัชระอันลึกลับ |

ให้นึกถึงอักโษภยะตั้งอยู่ตรงกลางของมณฑลแห่งสุริยะ ภาพขนาดใหญ่
 ของอมิตายุส และของวัชระไวโรจนะก็เป็นเช่นเดียวกัน เมื่อเห็นภาพ
 เช่นนั้นแล้ว ความทุกข์ทรมานของสัตว์ทั้งปวงก็ถูกกระตุ้นให้เกิดความส่อง
 สว่างอันเจิดจ้าขึ้นในใจของพวกเขา || 43 ||

นี่คือการกระตุ้นของวัชระที่เป็นหัวใจสำคัญแห่งวัชระทั้งปวง |

|| อ้า ||

ด้วยหอก มหาวัชระ ตะขอ และอาวุธอันหลากหลายที่มีพลังปลุกเร้าให้เกิด
 วัชระตามพิธีกรรม และโพธิแห่งพุทธะก็จะถูกบรรลุผลขึ้น || 44 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

บนภูเขาอันน่ารื่นรมย์ และทวีปอันหลากหลายแห่ง ภายใน 15 วัน จะ
ได้รับภาวะแห่งพุทธะอย่างแน่นอน || 45 ||

ผู้ครองวัชระที่ตรัสรู้แล้วจะมีบริวารมากมายนพเก้ากับเม็ดฝุ่นละอองบนเขา
พระสุเมรุทั้ง 36 แห่ง || 46 ||

ผู้ตรัสรู้นั้นจะไปเยือนดินแดนพุทธเกษตรของพุทธะทั้งปวงใน 10 ทิศ ให้
วางภาพเทวดาของตนเองที่จินตนาการขึ้นมาไว้ตรงกลางด้วยวัชระ || 47 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

รวมอวัยวะทั้งสองให้เป็นหนึ่ง ผู้รู้พึงทำการบูชาอย่างนับครั้งไม่ถ้วน เพราะ
นี่คือสมยะ(การบรรลุ)ที่ไม่สามารถทำลายได้แห่งพุทธะทั้งปวง || 48 ||

ด้วยโยคะแห่งไวโรจนะ ศิษย์สาวกกำเนิดมาจากวัชระทั้ง 3 ให้คิดถึง
พยางค์ “อาะ” อยู่ในกาย วาจา และจิต เราจะถูกรอบครองโดยวัชระ
|| 49 ||

พระวัชรสัตว์มหาราชา และพระไวโรจนะมหายศ พระองค์จะทรงประทาน
พรให้แก่กาย วาจา จิตแห่งการบรรลุ || 50 ||

นี่คือถ้อยคำแห่งวัชระสำหรับการเข้าสู่มหามณฑล |

|| อาะ ขม วีร ฮุม ||

นี่คือวัชระมนตร์ที่เป็นหัวใจสำคัญแห่งกาย วาจา จิตของการบรรลุทั้งปวง | นี่คือการส
ถญาณแห่งความลึกลับในการอภิเษกมหาวัชระ |

ให้นึกถึงช่องว่างของพระธาตุที่ถูกเติมเต็มด้วยพุทธะทั้งปวง ผู้ที่ได้ยินเสียง
แห่งวัชระ ก็เพราะด้วยหมูก่อนเมฆที่ระโคมเสียงดนตรีและมีกลิ่นหอม
|| 51 ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

ด้วยมนตร์แห่งวัชระกายทั้ง 3 ผู้ที่ได้รับพรจะพึงตีมนตร์ทั้งหลายด้วยเมล็ด
มัสตาร์ด มนตร์ทั้งหลายเหล่านั้นจะประทานการอภิเษกให้แก่ผู้รับพรนั้น
ด้วยตนเอง || 52 ||

หรือด้วยสมาธิแห่งวัชรสัตว์ ผู้รู้กลายเป็นพุทธะทั้งหลาย และผู้รู้กลายเป็น
ภาชนะที่ถูกถือไว้โดยสมยะผู้ยิ่งใหญ่ || 53 ||

ศิษย์สาวกนึกถึงพระวัชรไวโรจนะอย่างแน่วแน่ มันคงเสมอๆ ผู้รู้มนตร์
กระทำการวางภาชนะไว้ที่กาย วาจา จิตของผู้ถือวัชร || 54 ||

นี่คือความลึกลับของการอภิเษกทั้งปวง การถ่ายทอดวิชาด้วยวัชรวาจาโดยอาจารย์ทั้ง
ปวง |

เราขอมอบการอภิเษกมหาวัชรแห่งพุทธะทั้งปวง บ่อเกิดแห่งที่อาศัยอันลึ
ลับทั้ง 3 ซึ่งถูกสักการบูชาโดย 3 โลกธาตุ || 55 ||

นี่คือพิธีกรรมอันลึกลับโดยการอภิเษกทั้งปวงเพื่อความปรารถนาให้เต็มมหาวัชร |

ด้วยวัชรแห่งโพธิ์นั้นแลได้ให้การบูชาสูงสุดต่อพุทธะทั้งหลาย จงมอบ
ให้แก่เราในตอนนี้ วัชรแห่งอากาศ! เพื่อยังประโยชน์ในการคุ้มครองของ
เรา || 56 ||

(วัชรแห่งโพธิ์) นั้นพึงมอบการอภิเษกให้พร้อมด้วยจิตที่เบิกบาน และพึง
วางพระเจ้าสูงสุด(อิติ)ไว้ในใจด้วยการรวมเป็นหนึ่งเดียวกับภาพของ
เทพเจ้าองค์อื่น || 57 ||

ถ้อยคำจากอักษรแห่งมนตราที่ถูกประทานให้ เป็นการเข้าถึงตามพิธีกรรม
ผู้มีปัญญาพึงมองเห็นมณฑลของศิษย์สาวกแห่งวัชรนั้น || 58 ||

และพึงบอกศิษย์สาวกนั้นถึงการเข้าถึงความลึลับที่ถูกเผยแพร่โดยพุทธะ
ทั้งปวง การให้ชีวิตและการฆ่าชีวิต การพูดความจริงและการพูดโกหก
|| 59 ||

การไม่ยอมให้ และการยอมให้ หรือแม้แต่การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาว ผู้
สั่งสอนนั้นพึงตั้งเตือนสรรพสัตว์แห่งวัชรด้วยหนทางแห่งวัชรนั้น || 60 ||

เพราะนี่คือการเข้าถึงความเป็นนิรันดร์อันสูงสุดของพุทธะทั้งปวง ||

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

จากนั้น พึงมอบมนตร์ให้แก่ศิษย์ด้วยการกล่าวมนตร์ให้เกิดการกระตุ้น
เตือนใจ || 61 ||

ให้การทำสมาธิของมนตราเรา เราพึงเริ่มต้นทำความลึลับขึ้น เราจะได้ยิน
ธรรมะอันลึกซึ้ง และเข้าถึงขั้นตอนของพุทธภูมิ || 62 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาค มหาสมยวัชรแห่งการหัวเราะได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ | นี่คือการหัส
ของวัชรอันลึลับแห่งผู้ส่งสารทั้งปวง |

พึงกระตุนผู้ส่งสารเสมอด้วยการวางวัชระกายของวัชระสัตว์ผู้มีปัญญาล้ำ
เลิศ และเป็นผู้ถือวัชระวาจา || 63 ||

นี่คือที่ประทับในการเข้าถึง 4 ขั้นตอน⁶⁹ของวงล้อแห่งวัชระญาณ |

เข้าถึงการปลุกเร้า เข้าถึงการขับเคลื่อน เข้าถึงการสวดคาถา และเข้าถึง
พันธนาการ |

ตรีวัชระที่มีรูปร่างน่าอัศจรรย์ได้สร้างพระธาตุที่มีขนาดใหญ่ บริสุทธิ์
แจกจ่ายธรรมะทั้งปวงไปตามช่องว่างของพระธาตุด้วยรูปแบบของก้อน
ข้าว || 64 ||

พระผู้มีพระภาคมหาวชิรธร บุตรเอกแห่งพุทธะทั้งปวงได้กล่าวมาแล้ว
อย่างนี้ |

หากเราต้องการจะเอาชนะพุทธะหรือวัชระสัตว์นั้น ให้นึกถึงผู้ถือตรีวัชระ
อันยิ่งใหญ่แห่งมหาคุหะนี้ || 65 ||

เคลื่อนไปสู่ตรงกลางของช่องว่างแห่งวัชระ ให้นึกถึงมัชฌิมวัชระมหาพลัง
ด้วยการปฏิบัติโยคะ ลูกศรทั้ง 5 ยิงออกไปสู่ยอดของมงกุฏของพระองค์
|| 66 ||

ผู้รุ่มนตร์พึงตกลงไปสู่สถานะทั้ง 5 ด้วยวัชระแห่งความโกรธ และเกิดความ
หวาดกลัว ความไม่รู้สึกรู้สึ ด้วยพลังแห่งพุทธะผู้ทรงอำนาจ || 67 ||

การเข้ามานี้ถูกปฏิบัติด้วยการกระตุนของความลึกลับเป็นเวลา 15 วัน
มันคือบทสวดอย่างลึกลับของมนตร์ทั้งปวงโดยผู้รู้ประโยชน์แห่งวัชระ || 68
||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระ ให้นึกถึงมณฑลอันสูงสุดแห่งพุทธะ
และให้นึกถึงตรีวัชระและอาวุธอื่นๆด้วยการกำหนดมนตร์วัชระเป็นพยางค์
“ฮุม” และมนตร์อื่นๆ เป็นต้น || 69 ||

ให้สร้างพยางค์ “โอม” เคลื่อนไปไว้ที่ดวงตาแล้วแสดงให้เห็นการทำตาม
พิธีกรรม พึงเห็นภาพของมนตร์ทั้งปวงซึ่งเป็นผู้ครอบครองตรีวัชระกาย
|| 70 ||

⁶⁹เข้าถึง 4 ขั้นตอน ได้แก่ *sevā*, *upasādhana*, *sādhana* และ *mahāsādhana* ดูเพิ่มเติมในการ
แปลบทที่ 12 “คำชี้แจงของเครื่องมือในการบรรลุให้ถึงจุดสุดยอด”

ให้ปฏิบัติโยคะโดยบำเพ็ญทุกริกิริยา ด้วยความหิวและกระหาย ความทุกข์
ทั้งปวงจะถูกทำลายตามถ้อยคำของวัชระจิต || 71 ||

ใ้หนักถึงภาพขนาดใหญ่ของไวโรจนะ เต็มเต็มด้วยประโยชน์ทั้งปวง และ
ใ้หนักถึงพยางค์ “วม” วางไว้ที่ปาก และพยางค์ “โอม” วางไว้ที่ลิ้น || 72 ||

แหล่งของภักษาหารทั้งปวงถูกตกแต่งด้วยจินตามณี สันติที่ขจัดความทุกข์
ออกไปนั้น ถูกสร้างขึ้นโดยญาณแห่งวัชระ || 73 ||

พระผู้มีพระภาควัชระจินตามณีได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

เมื่อนั้นพระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระปาณี วัชระตถาคตผู้เป็นมหาวิรบุรุษได้
นำออกจากวัชระวาจา ถ้อยคำอันยิ่งใหญ่ของวัชระภาวนา |

|| วิะ ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระ ใ้หนักถึงพุทธมณฑลที่ส่องสว่าง
มณฑลนี้ถูกสร้างขึ้นด้วยโยคะแห่งวัชระกายทั้งสาม || 74 ||

ใ้หนักถึงการเกิดขึ้นของวัชระสี่เหลี่ยม เต็มเต็มด้วยอสังการทั้งปวง มีความ
สงบ สวมด้วยชฎาและมงกุฏ เป็นการเริ่มต้นแห่งการกระทำทั้งปวง || 75
||

|| มาลาแห่งคลื่นของการเวียนว่ายของวิรบุรุษแห่งวัชระ ||

เมื่อนั้นพระผู้มีพระภาควัชระธรรได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระแห่งความเงียบ
ที่มีอยู่ทั่วสากลโลก” ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองของคำ
ภาวนาแห่งมหาวัชระ |

|| จุ° ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระ ใ้หนักถึงสุริยมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
ด้วยวิถีแห่งพิธีกรรม มีตัวตนของตรีวัชระมหายศ และก้อนเมฆแห่งพุทธะ
|| 76 ||

ใ้หนักถึงจุนทวัชรีมีสีขาว เต็มเต็มด้วยอสังการทั้งปวง ตกกลงไปในกาย
วาจา จิต || 77 ||

ใ้หนักถึงวัชระสัตว์มหาราช และใ้ห้วงคำนตรนั้นไว้ สมาธิชื่อว่า “ปัญญา
อันส่องสว่างแห่งวัชระสมยะ” || 78 ||

เมื่อนั้นพระผู้มีพระภาคทวารปณิตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การบริโศค
วัชระแห่งความหวังทั้งปวง” และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเอง
ของหนทางแห่งวัชระสมาธิ |

|| จ° ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของวัชระ ให้นึกถึงพุทธมณฑลอันศักดิ์สิทธิ์
เพราะพิธีกรรมทำให้พุทธะทั้งปวงตกลงไปยังมณฑลนั้นด้วยวัชระภาวนา
|| 79 ||

ให้นึกถึงมหาโยคี ชมภละผู้สำเร็จในทรัพย์ มีสันติ พระองค์อยู่ในรูปของ
โยคี เป็นผู้สวามชฎาและมงกุฎแห่งวัชระ || 80 ||

ตามพิธีกรรม ให้นึกถึงพุทธะทั้ง 5 อยู่ใน 5 สถานที่ สถิตอยู่ในการทำสมาธิ
และพระองค์พึงมอบน้ำอมฤตแห่งวัชระให้พุทธะนั้น || 81 ||

ตามพิธีกรรม ให้นึกถึงวัชระสัตว์อยู่บนมงกุฎของพระองค์ ในหนทางนี้
ชมภละเทวราช โยคีชาผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ส่องสว่างอันเจิดจ้า ผู้ได้รับการสดุดี
|| 82 ||

|| สมาธิชื่อว่า “ชื่อเสียงอันเป็นมงคลที่น่ายินดีในการให้ทรัพย์แห่งวัชระ
สมยะ” ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทวารปณิตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การ
บริโศคอันเป็นศิริของวัชระกาม” และได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิต
ตนเองของถ้อยคำแห่งวัชระสมยะของโยคีนิหังปวง |

|| กษี° ||

ท่ามกลางช่องว่างของวัชระธาตุ มีอาศรมเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีความงดงาม ทำ
ด้วยรัตนะทั้ง 4 เติมเต็มด้วยดอกไม้และกลิ่นหอมทั้งปวง || 83 ||

ให้นึกถึงช่องว่างของพระธาตุที่ถูกเติมเต็มด้วยโยคีนิหังปวง ให้ภาวนาถึง
ถ้อยคำมนตร์อยู่ในใจ และเริ่มที่จะปฏิบัติโยคะแห่งวัชระ || 84 ||

|| สมาธิที่ชื่อว่า “การภาวนาแห่งวัชระบนวิหารที่มีเอกลักษณ์ของโยคีนิหัง
ทั้งปวง” ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตวัชรปาณีได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การ
แพร่กระจายวัชระของความสำเร็จของพุทธมนตร์ทั้งปวง” และได้นำออก
จากวัชระกาย วาจา จิตตนเองแห่งสิทธิที่ต่ำกว่า |

ผู้ที่อยู่ในขั้นตอนของผู้สำเร็จ(สิทธิ)ระดับล่างจะถูกทำให้สำเร็จในกาย
วาจา จิต เป็นผู้ถือแสงสว่างแห่งรูปพุทธะ และมีลักษณะส่องสว่างดุจทอง
ชมพูนท || 85 ||

ในผู้สำเร็จที่มองไม่เห็นและอื่นๆ เราจะกลายเป็นวัชระในผู้สำเร็จแห่ง
ราชาย์กษัตริย์ เราจะกลายเป็นวิทยากร || 86 ||

นี่คือ มนตรา-สิทธิอันลึกลับ รูปร่างแห่งวัชระสิทธิทั้งปวง |

รูปอันงดงามทั้งปวงบรรลุผลผ่านมนตราสิทธิ ยังให้เกิดความอึดเอิบต่อ
โลกธาตุทุกหนทุกแห่งด้วยสายตาที่มองเห็น || 87 ||

พระอุษณิษะผู้กลายเป็นเจ้าแห่งจินตตามณีของสิทธิ(ผู้สำเร็จ)ทั้งปวงได้ทำ
สมาธิแห่งพุทธะ วัชระ เป็นผู้กระทำการรู้แจ้งแห่งพุทธะให้เกิดขึ้นอย่าง
ล้ำค่า || 88 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาควัชระ ผู้เติมเต็มความหวังทั้งปวงได้กล่าวมาแล้วอย่าง
นี้ |

เมื่อนั้นพระผู้มีพระภาคตถาคตวัชรปาณี เจ้าแห่งตถาคตทั้งปวงได้นำออก
จากวัชระกาย วาจา จิตตนเองของการประพฤติปฏิบัติสมาทานศีลวิทยา
ของวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

ให้ภาวณาถึงกาย วาจา จิตแห่งวัชระกาย วาจา จิต สิ่งนี้ถูกกระทำด้วยรูป
ของตนเอง และสิทธิ(ความสำเร็จ)ก็จะได้รับการบรรลุตั้งนั้นแล || 89 ||

นี่คือข้อปฏิบัติแห่งวิทยาของกาย วาจา จิตตนเอง |

เราพึงกระทำตามพิธีกรรมโดยมีภาพขนาดใหญ่ มีสีขาวย้อมด้วยมณฑุ
และชฎา ถูกครอบคลุมด้วยพรแห่งมนตร์ทั้งปวง || 90 ||

ให้รับเอาหญิงสาวอายุ 16 ปี มาผู้มีใบหน้างดงาม ดวงตาโต ตกแต่งด้วย
อสังการทั้งปวง และปฏิบัติพรแห่งวิทยา || 91 ||

ให้นึกถึงหญิงสาวนั้น เป็นวัชระสัญลักษณ์ของสัมโมคกายแห่งพระนาง
โลจนา เป็นผู้รู้พิธีกรรมของมูทราและมนตราที่ได้รับการสอนสั่งไว้อย่างดี
ในมนตร์แห่งต้นตระ || 92 ||

พึงทำให้หญิงผู้นั้นเป็นคู่ครองกับองค์ตถาคตซึ่งตั้งอยู่ในการตรัสรู้ ผู้ซึ่ง
รักษาข้อปฏิบัติอันเคร่งครัดนี้ไว้จักกระทำการบูชาอันลึกลับเป็นเวลา 4 ครั้ง
|| 93 ||

เราพึงนำเอาลำต้น ราก และผลมาเป็นอาหารและเครื่องดื่มทั้งปวง ใน
หนทางนี้ เราจะกลายเป็นพุทธะ เจ้าของมหาสมุทรแห่งปัญญาอันยิ่งใหญ่
|| 94 ||

ภายใน 6 เดือน เราจะบรรลุสิ่งเหล่านี้ทั้งหมดทั้งปวงอย่างไม่ต้องสงสัย ||
การขโมยของคนอื่นอยู่เสมอ การฆ่าชีวิต การทำสิ่งที่น่าอัศจรรย์อย่างมาก
|| 95 ||

การปกปิดการเสพวัชระราคะ นี่คือนิยามปฏิบัติที่ครอบคลุมให้ต้องทำ พระ
นางมามก็ผู้เป็นชายา พร้อมด้วยตะขอแห่งวัชระราคะ และสายคาดเอว
แห่งคุณความดี || 96 ||

ทั้งหมดนี้หมายความว่า เราทำการบูชาเพื่อวัชระกายและจิตอันสูงสุด หรือ
อย่างอื่น ๆ ให้เราคิดถึงมูทราของตนเอง การเข้ามานถึงวัชระของอักษรทั้ง
3 พยางค์ || 97 ||

และพุทธะทั้ง 5 เป็นผู้รู้ทุกสิ่งจักเกิดความ ปรีดีอย่างไม่ต้องสงสัย ด้วย
ความตั้งใจที่แน่วแน่ สาธกะ(ผู้ใกล้สำเร็จ)จะเป็นนักบวชออกไปขอทานใน
ป่าอยู่เสมอ || 98 ||

ผู้ที่เกิดความกลัวทั้งหลายยอมให้อาหารอันเป็นทิพย์แก่นักบวชผู้นั้น ผู้นั้น
ก็คือวัชระจากตัวเอง แล้วจะข้ามความตาย กลายเป็นอมตะด้วยอักษรแห่ง
วัชระ || 99 ||

ให้รับเอาเทพธิดา นาดี มหายักชี อสูรี แม่แต่মনุषยสาว ให้ปฏิบัติข้อศีล
วิทยาที่ถูกติดตามโดยปัญญาของวัชระทั้ง 3 || 100 ||

นี่คือการนำมาของความจริงอันลึกลับแห่งมนตร์ทั้งปวง ซึ่งเกิดขึ้นจาก
ปัญญาของวัชระทั้ง 3 เข้าสู่การรู้แจ้งแห่งพุทธะ || 101 ||

ดั่งที่พระผู้มีพระภาควิพระสมยะของความจริงแท้แห่งข้อปฏิบัติของวิทยา
ของตถาคตทั้งปวงได้กล่าวมาแล้วดังนี้ |

บทที่ 16 การรู้แจ้งอันลึกซึ้งแห่งมณฑลวิพระของผู้สำเร็จทั้งปวงในคหุสมาช มหาคหุ
ตันตรราชะได้จบลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นสิริ ดั่งนั้นแล้ว ||

บทที่ 17

การอธิษฐานถึงสัมพร(สังวร)วัชระของตถาคตทั้งปวง

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงได้มาชุมนุมกันอีกครั้ง และได้เรียกร้องต่อพระผู้มีพระภาคตถาคตวัชระกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

พระอัครโศภยวัชระ ผู้มีปัญญาอันยิ่งใหญ่ ผู้มีความรู้อันยิ่งใหญ่ ผู้เป็นวัชระธาตุ ผู้ก่อปรด้วยมณฑลทั้ง 3 และตรีวัชระอันยิ่งใหญ่ ผู้มีสุรเสียงอันลึกลับ ขอนอบน้อมสวดดีแต่พระองค์ท่าน || 1 ||

พระไวโรจนะ ผู้มีความบริสุทธิ์อันยิ่งใหญ่ ผู้เป็นสันติแห่งวัชระ ผู้มีความปรีตอันเลิศล้ำ ผู้เป็นแสงสว่างจากภาวะเดิมแท้ ผู้ยิ่งใหญ่ของความยิ่งใหญ่ ทั้งปวง เป็นผู้ชี้ทางแห่งวัชระ ขอนอบน้อมสวดดีแต่พระองค์ท่าน || 2 ||

พระรัตนราชา ผู้มีความละเอียดลึกซึ้ง วัชระแห่งอากาศผู้ไร้มลทิน ผู้มีธรรมชาติอันบริสุทธิ์ ผู้ไม่เคยต่างพร้อย ผู้เป็นกายแห่งวัชระ ขอนอบน้อมสวดดีแต่พระองค์ท่าน || 3 ||

พระวัชระอมิตามหาราชา ผู้ไร้ซึ่งเงื่อนไข ผู้ถือช่องว่างของวัชระ(แทรกอยู่ทั่วตามช่องว่าง) ผู้บรรลุถึงระคะอันสมบูรณ์ ผู้เป็นวาจาแห่งวัชระ ขอนอบน้อมสวดดีแต่พระองค์ท่าน || 4 ||

พระอโมฆวัชระ ผู้รู้อันสมบูรณ์ ผู้เต็มเต็มความหวังทั้งปวง ผู้เกิดจากความบริสุทธิ์ภายในตนเอง ผู้เป็นวัชรสัตว์ ขอนอบน้อมสวดดีแต่พระองค์ท่าน || 5 ||

พึงสรรเสริญวัชระสัมโภคกายด้วยบทสวดแห่งสันติเหล่านี้ที่ถูกระบุประกาศออกไปโดยพุทธะทั้งปวง และเราจะกลายเป็นดังเช่นวัชระ || 6 ||

เมื่อนั้น พระวัชระผู้เป็นศาสดา มีความเมตตาต่อพุทธะทั้งปวง ได้ประกาศวัชระวาจา ถ้อยคำอันบริสุทธิ์ของวัชระอันลึกลับ || 7 ||

อโห! นี่คืออักษรอันยิ่งใหญ่ของพระธรรมธาตุแห่งพุทธะทั้งปวง เป็นแสงสว่างจากภาวะเดิมแท้และบริสุทธิ์ ไร้มลทินดุจตั้งอากาศธาตุ || 8 ||

เมื่อนั้น พระวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่งเป็นการเข้าถึงวัชระกายแห่งพุทธะทั้งปวง ||

การรักษาไว้ซึ่งการเข้าถึงขั้นตอนทั้ง 4 โดยพุทธะทั้งหลายผู้เป็นแสงสว่าง
ของมหาสมุทรแห่งปัญญา มีการเสพเนี่ยมนุษย์เสมอๆ นี่คือการเข้าถึง
ความลึกลับชั้นสูงสุด || 9 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
นี่คือการเข้าถึงวัชระวาจาแห่งพุทธะทั้งปวง |

การรักษาไว้ซึ่งการเข้าถึงขั้นตอนทั้ง 4 โดยอักษรที่ยิ่งใหญ่แห่งวัชระวาจา
มีการเสพสิ่งปฏิกุศลเสมอๆ นี่คือการลึกลับอันน่าอัศจรรย์ยิ่งอย่างยิ่ง || 10 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงวัชระจิตของวัชระจร ||

การรักษาไว้ซึ่งการเข้าถึงขั้นตอนทั้ง 4 โดยวัชรสัตว์ผู้มีฤทธิ์อันมหาศาล
ด้วยคำปฎิญาที่หนักแน่น จึงมีการเสพน้ำอสุจิผสมกับเลือดเสมอ || 11 ||

นี่คือการเข้าถึงความอัศจรรย์อย่างยิ่งยวดของวัชระกาย วาจา จิต ซึ่งจะ
อยู่คู่กับพุทธะทั้งปวงตลอดไป และจะถูกเก็บรักษาไว้โดยสาวกของวัชระจร
|| 12 ||

พระวัชรสัตว์ ผู้มีรัศมีอันยิ่งใหญ่ ย่อมรักษาผู้ใดก็ตามที่เข้าถึงความลึกลับนี้
ได้ การเข้าไปสู่กาย วาจา จิตของคนผู้นั้นย่อม กลายเป็นพุทธะได้ใน
ชั่วขณะ || 13 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงวัชระแห่งพระปัจเจกพุทธเจ้า ||

มีการสอนเกี่ยวกับร่างกายของเราทั้งหลาย เป็นการก่อตั้งขึ้นบนวัชระกาย
การประพฤติปฏิบัติที่เป็นเหตุทำให้ต้องกลับมาเกิดอีกของสรรพสัตว์ เป็น
กฎเกณฑ์อันเป็นนิรันดร์สูงสุด || 14 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงการศึกษาของสาวกทั้งหลาย ||

ผู้ปฏิบัติทั้งหลายประพฤติบนหนทางแห่งการทำกุศลกรรม 10 ประการ
แต่ปราศจากปัญญา นี่เป็นการเข้าถึงความอัศจรรย์ของทุกคนที่มีศรัทธา
อยู่ในขั้นต่ำ || 15 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงความเป็นพราหมณ์ |

การกระทำใดก็ตามที่เขาได้ทำผ่านหนทางแห่งโมหะ ความกลัว และการ
ตื่นตระหนก เราจะกลายเป็นผู้นำไปสู่การรู้แจ้งแห่งพุทธะ เป็นภาวะแห่ง
วัชระกาย || 16 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงรูพระ (พระศิวะ) |

ด้วยภาวะอันหลากหลาย เขาพึงเพลิดเพลินกับการมีเพศสัมพันธ์อย่าง
เจ็บปวดกับหญิงสาวทั้งปวงที่อาศัยอยู่ใน 3 โลก นี่คือการเข้าถึงความ
อัศจรรย์อย่างสูงสุด || 17 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงวิษณุ ||

ตราบใดที่ยังมีการเกิดของสรรพสัตว์ มีการตั้งอยู่ในตรีกายที่ไม่สามารถ
ทำลายได้ หรือแม้แต่วัชระธาตุในอากาศที่เกิดขึ้นเอง ก็จะถูกสังหารด้วย
ฉานแห่งวัชระ || 18 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงตรีวัชระ ||

กายวัชระกลายเป็นพราหมณ์ วาจาวัชระคือมเหศวร จิตแห่งวัชระผู้เป็น
ราชา คือวิษณุผู้มีฤทธิ์มหาศาล || 19 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงยักษิณีทั้งปวง ||

ด้วยการเข้าถึงมหาวัชระนั้น เป็นการยากที่จะเข้าถึงความเพลิดเพลินใน
การร่วมรักทางกามารมณ์กับสตรี(ยักษิณี) ผู้ที่ดื่มเลือดและเนื้อเป็นอาหาร
|| 20 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงราชินีแห่งงูใหญ่ทั้งปวง ||

ขอบคุณนมเป็นอาหาร ด้วยการเข้าถึงสิ่งเหล่านี้ ย่อมเป็นผู้บรรลุผลสำเร็จ
ไม่เช่นนั้น เขาก็จะพบความทรมานอย่างแน่นอน || 21 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงอสุรี ||

พวกเขาเป็นผู้คร่ำครวญ ชอบเอาชนะด้วยความหยิ่งและมานะ ชอบบริโภคน
กลิ่นของดอกไม้ เป็นการเข้าถึงวัชระปาตราลี(ใต้พิภพ) ที่ทำให้เกิดความ
กลัวอย่างไม่สามารถควบคุมได้ || 22 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงรากษสสตรี ||

หัวกะโหลก อัฐิ รูป น้ำมัน นำมาอยู่รวมกันทำให้เกิดความปรีดีที่มากมาย
เป็นการเข้าถึงภูตผีปีศาจทั้งปวง นี่คือการทำประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่อัน
ศักดิ์สิทธิ์ || 23 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงนางทากินี⁷⁰ |

พึงเสพสิ่งปฏิกูล ดื่มเลือดและดื่มของมีนเมาเสมอ และพึงสังหารด้วยการ
ปฏิบัติโยคะของนางวัชรทากินีพร้อมทั้งคุณสมบัติพิเศษของนาง || 24 ||
มันจะเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ เหล่าพระนางจะไปทำหน้าที่อยู่ในทั้ง 3
โลก พึงเที่ยวไปทำหน้าที่ให้สำเร็จเพื่อประโยชน์ของสรรพสัตว์ทั้งหลาย
|| 25 ||

สมาธิที่ชื่อว่า “การชุมนุมกันในการเข้าถึงสรรพสัตว์ในสามโลก” |

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงวัชระกายสิทธิ์ ||

พึงกระทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยกายทั้ง 3 อย่างที่เป็นตั้งเช่นการเกิดวัชระ
เป็นการทำหน้าที่ของพุทธะอย่างเป็นนิตยในทุกที่ของอาณาจักรแห่งสรรพ
สัตว์ || 26 ||

⁷⁰ทากินี หมายถึง นางผู้เดินไปในอากาศ มีทั้งปางปกติและปางคร่ำครวญ ปางปกติมี 6 องค์ คือ พุทธทากินี วัชรทากินี รัตนทากินี ปัทมทากินี กรรมทากินี วิศวะทากินี ปางคร่ำครวญ คือ สรรวพุทธทากินี สิ่งหวัถตรา มกรวัถตรา วัชรวรราหิ และมีทากินีประจำฤดูกาลอีก 4 องค์ คือ วสันตเทวี คิมหันตเทวี ศรัทเทวี และเหมันตเทวี โดยปกติทากินีมักจะปรากฏอยู่ในปางยับ-ยุม แต่มีทากินีบางองค์ที่ปรากฏอยู่องค์เดียว เตี่ยวๆ ได้แก่ วัชรวรราหิ วัชรโยกินี วัชรไทรตมยา ดูเพิ่มเติมใน สมเกียรติ โล่ห์เพชรรัตน์, 136-37.

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงวัชระวาจาสิทธิ ||

การกระทำทั้งมวลแห่งวาจา คือ มณฑลอันบริสุทธิ์แห่งสามโลก นี่คือการ
เข้าถึงความปรีดีแห่งวาจาสิทธิอย่างไม่สามารถทำลายได้ || 27 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงวัชระจิตสิทธิ ||

ทุกสิ่งทุกอย่างถูกทำด้วยวัชระแห่งใจ เป็นวัชระที่มีความหนักแน่นมั่นคง
เพราะนี่คือ การเข้าถึงที่ถูกเรียกว่า ผู้ครอบครองตรีวัชระที่ไม่สามารถ
ทำลายได้ || 28 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาคสมันตภัทรวชิรสัตว์ได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงสาระแห่งวัชรมนตร์ทั้งปวง ||

หากเราบูชาพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ พระปัจเจกพุทธเจ้าและสาวก
ทั้งหลายด้วยกาย วาจา จิตที่ผสมรวมกัน เราจะได้รับ ความลี้มเหลว || 29 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงฉานแห่งวัชระกาย วาจา จิตของตถาคตทั้งปวง ||

ในทุกๆ ที่ ด้วยการปฏิบัติโยคะแห่งตรีวัชระ ผู้สวดมนตร์คาถาต้องทำสมาธิ
อยู่ในมณฑลแห่งกาย วาจา จิตของวัชรสัตว์ || 30 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงคำปณิธานของผู้สำเร็จมนตร์แห่งวัชระทั้งปวง ||

พึงปลุกเร้าโลกของสรรพสัตว์ด้วยการหลอมรวมฉานแห่งวัชระ นี่คือการ
เข้าถึงแหล่งกำเนิดของวัชระ การยกย่องสรรเสริญอย่างสูงสุดของตรีวัชระ
|| 31 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงการตั้งปณิธานของ 4 ขั้นตอน คือ เสว(ขั้นฝึกปฏิบัติ เช่น การทำสมาธิ ฝึกโยคะ) อุกุ
สาธน(ขั้นปฏิบัติจนใกล้สำเร็จ) สาธน(ขั้นเข้าถึงตัวตนของความเป็นเทพ) มหาสาธน(ขั้นบรรลุผล
สำเร็จสูงสุดได้เป็นพระวัชรสัตว์) ||

ให้นักถึงช่องว่างของพระธาตุที่ถูกเติมเต็มด้วยสิ่งปฏิภูลแห่งวัชระ และพึง
มอบพระธาตุนั้นให้แก่พุทธะทั้งหลายทั้ง 3 เวลา นี่คือการเข้าถึงความลึกซึ้ง
อย่างนิจนิรันดร์ || 32 ||

เมื่อนั้น พระวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงวัชระทั้งปวงที่ไม่สามารถมองเห็นได้ ||

4 เวลาในทุกๆวัน เราพึงมีเพศสัมพันธ์กับวัชรี(เทพธิดา) ให้ถึงจุดสุดยอด
และขโมยทรัพย์อยู่เป็นนิจ นี่คือการเข้าถึงวัชระที่ถูกเติมเต็ม || 33 ||

เมื่อนั้น พระวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงวิทยากรแห่งอากาศ ||

ให้นักถึงฉานของวัชระกาย วาจา จิตอยู่บนมงกุฎ และด้วยความโกรธทั้ง
ปวงของการเข้าถึงตรีวัชระ ย่อมไม่สามารถเอาชนะเราได้ || 34 ||

เมื่อนั้น พระวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองซึ่ง
เป็นการเข้าถึงการปฏิบัติมนตร์ทั้งปวงในการกระทำครั้งแรก |

เมื่อเราบริโภคนอก เราบูชาตามพิธีกรรมในการเปิดดูตามคัมภีร์เสมอ
พร้อมด้วยวัชระธรรมแห่งวัชระกาย และวัชระธรรม || 35 ||

พระผู้มีพระภาค ตัวตนอันบริสุทธิ์แห่งวัชระได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

เมื่อนั้น พระวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ให้คิดถึงความคล้ายคลึงของหัวใจสำคัญของ
วัชระกาย วาจา และจิตแห่งวัชระอย่างเจียบสงบ ||

เมื่อนั้น พระโพธิสัตว์ มหาสัตว์มีจำนวนเท่ากับฝุ่นละอองบนเขาพระสุเมรุของดินแดนพุทธ
เกษตรอย่างไม่สามารถจะบรรยายเป็นคำพูดได้ เหล่าพระองค์ได้ทำความเคารพต่อพระตถาคตทั้ง
ปวงและกล่าวว่า | เหตุใดพระผู้มีพระภาควัชระ อธิบัติแห่งพระตถาคตทั้งปวง จึงได้อยู่ในภาวะที่
เจียบสงบ ท่ามกลางมณฑลของการชุมนุมในครั้งหนึ่งของตถาคตและโพธิสัตว์ทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงได้กล่าวต่อพระโพธิสัตว์ทั้งปวงว่า | ตูก่อน ! กุลบุตร
อธิบัติแห่งวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง นี่คือการทดสอบของสภาวะของการไม่
เปลี่ยนแปลง ไม่ใช่การรับรู้ของวัชระกาย วาจา จิต ไม่ใช่สภาวะของการไม่เปลี่ยนแปลง พระองค์จึง
อยู่ในภาวะเจียบสงบ || ตูก่อน ! กุลบุตร นี่คือนี่ซึ่งอธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงกำลังคิดอยู่ ||

ร่างกาย การไม่เกิด การไม่เปลี่ยนแปลง วาจา และจิตที่ปราศจาก
คุณลักษณะ เกิดขึ้นจากการคิดถึงวัชระอากาศและการรวมกันของการ
หลงผิด || นั้นแล || 36 ||

เมื่อนั้น พระมัญชุศรี ผู้นำแห่งโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลายได้กล่าวต่อตถาคตทั้งปวงว่า | อย่า
เพ่งคิดว่าถ้อยคำแห่งวัชระวาจาเป็นสาเหตุของมิฉนาทิฏฐิ (เป็นคำลวง) | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น |
เพราะอภิตีของวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวงได้ปฏิบัติตามหนทางแห่งวัชระธาตุแห่งตถาคต
ทั้งปวง | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น | เพราะมหาโพธิสัตว์ เหล่าพราหมณ์และเทพองค์อื่น เป็นต้น ได้บรรลุ
ถึงปัญญาญาณอันศักดิ์สิทธิ์ แต่ว่าก็ยังไม่รู้ถึงภาวะอันแท้จริงของลักษณะแห่งธรรมะทั้งปวง || ตัวตน
แห่งมหาวัชระของตถาคตทั้งปวงนี้ ได้ชี้หนทางของพยางค์มนตร์อันลึกลับโดยไม่ต้องหยั่งรู้ถึงความจริง
แท้ของวัชระธรรมแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างนั้นหรือ ? | เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงได้กล่าว
ต่อพระโพธิสัตว์ทั้งหลายว่า | ไม่เพียงแต่มหาโพธิสัตว์เท่านั้น แต่ยักรวมถึงพวกเราอีกด้วยที่จะได้รับ
พยางค์มนตร์อันลึกลับของวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง ไม่ต้องรับรู้ถึงการรู้แจ้งแห่งกาย
วาจา จิต | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น | เพราะไม่มีการเกิดขึ้นของการรู้แจ้งอันสมบูรณ์แห่งวัชระที่เกิดจาก
พยางค์มนตร์ที่ไม่ใช่สภาวะธรรมอันแท้จริง | ดูก่อน ! กุลบุตรทั้งหลาย นอกจากนี้แล้ว สรรพสัตว์
ทั้งหลายทั้งปวงที่อาศัยอยู่โดยการอยู่ร่วมกันกลายเป็นพุทธะวัชระซึ่งได้ตั้งอยู่ในการตรัสรู้ | เหตุใดจึง
เป็นเช่นนั้น | เพราะสรรพสัตว์เหล่านี้ได้บรรลุถึงญาณแห่งวัชระกาย วาจา จิตอย่างลึกซึ้งโดยผ่าน
อุปายแห่งธรรมชาติของตรีวัชระกาย |

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อภิตีแห่งวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวงได้กล่าวต่อพระ
ตถาคตและพระโพธิสัตว์ทั้งปวง ||

ไม่มีที่อยู่อาศัยใดในธรรมธาตุเลย มีแต่ภาวะอันบริสุทธิ์ผุดผ่อง มีแต่การละ
แล้วซึ่งตัวตน การนึกคิดขึ้นมา การเกิดของวัชระ คือทั้งการถูกประกาศ
และการไม่ถูกประกาศ || 37 ||

เมื่อนั้น พระตถาคตผู้มีพระภาคทั้งหลายทั้งปวงได้ถวายความเคารพต่อพระผู้มีพระภาคมหา
วัชรปาณี จ้าวแห่งตถาคตทั้งปวง และได้ตรัสถามว่า | ดูก่อน ! พระผู้มีพระภาค วัชระสิทธิแห่งกาย
วาจา จิตของตถาคตทั้งปวงเหล่านี้ เกิดขึ้นมาจากที่ใด ? และตั้งอยู่ที่ใดกัน ? |

พระวัชระ อภิตีแห่งตถาคตทั้งปวงกล่าวตอบว่า | ดูก่อน ! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง
ผู้สำเร็จทั้งปวง และวัชระปัญญาทั้งปวงซึ่งอยู่ใน 3 พระธาตุนั้นได้ตั้งอยู่ในวัชระอย่างต่อเนื่อง และ
เป็นธรรมของกาย วาจา จิตตนเอง |

พระตถาคตทั้งปวงตรัสถามต่อว่า | ดูก่อน ! พระผู้มีพระภาควัชระสิทธิแห่งกาย วาจา จิต
ของตถาคตทั้งปวง และทั้ง 3 พระธาตุทั้งปวงอาศัยอยู่ที่ใดกัน ? | อธิบดีแห่งญาณของตถาคตทั้งปวง
ได้กล่าวตอบว่า | ดูก่อน ! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง ผู้สำเร็จแห่งกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้ง
ปวง และทั้ง 3 พระธาตุทั้งปวงได้อาศัยอยู่ในอากาศธาตุ | พระตถาคตทั้งปวงถามต่อว่า | พระผู้มี
พระภาค อากาศนั้นตั้งอยู่ที่ใดกัน ? | พระวัชระตรัสว่า | ไม่มีที่ใดเลย |

เมื่อนั้น พระตถาคตและพระโพธิสัตว์ทั้งปวงได้รับความประหลาดใจและอัศจรรย์ใจ จึงขอ
สรรเสริญด้วยเสียงแห่งธรรมนี้ |

อโห! วัชระ อโห! วัชระ อโห! คำสอนแห่งวัชระ ที่ซึ่งไม่ใช่กาย วาจา จิต
แต่มีรูปที่เกิดขึ้นจากการทำสมาธิ || 38 ||

เมื่อนั้น พระวัชระ ผู้เป็นศาสดา ได้รับการถวายความเคารพจากพุทธะ
ทั้งปวง เป็นผู้ยิ่งใหญ่แห่งมหาจักรวรรดิวัชระ เป็นพระปรเมศวรแห่งวัชระ
ทั้ง 3 || 39 ||

พระองค์ทรงกล่าวถึงการภาวณาของวิทยาบุรุษแห่งนักสิทธิ์ทั้งปวง
ท่ามกลางสถานที่ที่เป็นช่องว่าง(อากาศ)ของวัชระธาตุ ให้นึกถึงพุทธมณฑล
|| 40 ||

ให้นึกถึงวัชระกาย มีวัชระอยู่บนพระเศียร และนึกถึงการเกิดขึ้นของตรี
กายที่ได้ถูกปล่อยออกมา มี 3 พระพักตร์ || 41 ||

เป็นผู้ถือวัชระจักร และเราจะบรรลุถึงการรู้แจ้งอย่างรวดเร็ว ด้วยความ
แตกต่างของตระกูล ให้คิดว่านี่คือความลึกลับของทุกสิ่ง มิฉะนั้น การ
ภาวณาของผู้ปฏิบัติทั้งหลายจะไม่ถึงความสำเร็จขั้นสูงสุด || 42 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาควิทยาบุรุษแห่งวัชระคุหยะได้กล่าวมาแล้ว ||

ให้นึกถึงมหาราชินีผู้เกิดอยู่ในพระธาตุ เป็นผู้มอบความสำราญ ฉะนั้น
บุรุษผู้มีความแข็งแกร่งทั้งหลาย ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่งตรีวัชระกายย่อมยินดี
ปรีดา || 43 ||

ใครก็ตามที่ภาวณาในเรื่องนี้ พระโพธิสัตว์มหาศักดิ์ทั้งหลาย ผู้ส่องสว่างจะ
บรรลุผลสำเร็จ(สิทธิ)แห่งตรีกายใน 7 วัน || 44 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควัชระปาณี อธิบดีแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำความลึกลับแห่งการชุมนุม
ของวัชระกาย วาจา จิตนี้ออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนอีกครั้ง ||

ทำสมาธิถึงประโยชน์แห่งมหาพรต การเข้าถึง(สมยะ) กาย วาจา จิต ทำ
ทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นไปตามพิธีกรรมในขณะนั้น เราจะเข้าถึงความเป็น
พุทธะ || 45 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควิชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำความลับของกาย วาจา
จิตของผู้สำเร็จทั้งปวงออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนอีกครั้งหนึ่ง ||

หากเราต้องการความสำเร็จขั้นสูงสุด แต่ไม่ยอมเชื่อมโยงกับการทำมหาพรตที่
มือ แม้แต่พระชินเจ้าก็ไม่สามารถที่จะไม่เชื่อฟังกฎเกณฑ์แห่งสมยะของมน
ตราทั้งปวงเหล่านี้ || 46 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำการเข้าถึงพุทธะทั้งปวงออกจากวัชระ
กาย วาจา จิตตนอีกครั้งหนึ่ง ||

อย่ารู้สึกรังเกียจต่อสิ่งปฏิกุศล น้ำอสุจิ และเลือด แต่จงเสพมันเข้าไปอย่าง
สม่ำเสมอในการทำพิธีกรรม ความลับนี้ คือ การกำเนิดของตรีวัชระ || 47 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำการเข้าถึงวัชระวาจาออกจากวัชระ
กาย วาจา จิตตนอีกครั้งหนึ่ง ||

พึงร่วมเสพสมกามารมณ์กับหญิงสาวทั้งหลายผ่านหนทางแห่งอภิรมย์ใน 3
พระธาตุตามพิธีกรรม ด้วยวัชระวาจา จงอย่ารู้สึกรังเกียจ || 48 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำการเข้าถึงวัชระจิตออกจากวัชระกาย
วาจา จิตตนอีกครั้งหนึ่ง ||

ด้วยการเข้าถึงวัชระทั้ง 3 ทำให้เกิดความปรารถนาต่อสมยะทั้งปวงซึ่งตั้งอยู่ใน
ตรีวัชระกาย และจงอย่าดูหมิ่นวัชระจิต || 49 ||

ดังที่พระผู้มีพระภาคตรีวัชระสมยะได้กล่าวมาแล้วอย่างนี้ |

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำวัชระอันลับแห่งตถาคตทั้งปวงออก
จากวัชระกาย วาจา จิตตนอีกครั้งหนึ่ง ||

ด้วยการรวมตัวกัน พุทธะทั้ง 5 ถูกประกาศว่าเป็นขั้น 5 และอัครมณฑล
ของพระโพธิสัตว์ก็คือ วัชระอายตนะ || 50 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้นำการรวมกันของวัชระใน 3 พระธาตุ
ออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนอีกครั้งหนึ่ง |

นางโกลนาก็คือผืนดิน นางมามาก็คือน้ำ นางปาดนพาก็คือไฟ และนางตารา

ราก็คือลม ส่วนการเข้าถึงวัชรธาตุแห่งอากาศก็คือตัวตนของวัชรธ || 51 ||

พระผู้มีพระภาคมหาวัชรสัตว์ ผู้เป็นอิศวรแห่งโลกของตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคต วัชรกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง ได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วิหารแห่งความชอบธรรมของตถาคตทั้งปวง” เมื่อทรงเข้าสู่สมาธินั้นแล้ว พระองค์ทรงมองไปยังมณฑลแห่งการชุมนุมกันของตถาคตทั้งปวงด้วยความเจียมบังน |

เมื่อนั้น พระโพธิสัตว์ มหาสัตว์ได้ถวายนามเคารพต่อพระพักตร์ของตถาคตทั้งปวง และกล่าวว่า | ตถาคตและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงควรแสดงความเคารพต่อพระผู้มีพระภาค วัชรจารยในการอภิเษกคฤหยาสมาชแห่งวัชรกาย วาจา จิตของตถาคตทั้งปวง อย่างไร ? | ตถาคตทั้งปวงตอบว่า | ดูก่อน! กุลบุตร ตถาคตและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงควรเคารพต่อพระองค์ท่านด้วยวัชรจิตแห่งโพธิ | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ? | เพราะว่าจิตแห่งโพธิและความเป็นอาจารย์เป็นหนึ่งเดียวกันแยกกันไม่ได้ | จึงโปรดอธิบายให้พวกเรากุลบุตรฟังโดยสังเขปด้วยเทอญ | ดูก่อน! กุลบุตร พุทธะและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงผู้ซึ่งตั้งอยู่ ดำรงอยู่ และยังความเจริญให้เกิดขึ้นอยู่ในโลกธาตุทั้ง 10 ทิศ ได้แสดงการบูชาอาจารย์ 3 เวลาด้วยการบูชาของตถาคตทั้งปวง โดยการออกไปปฏิบัติยังดินแดนพุทธเกษตรของตนอีกครั้ง | และจงประกาศถ้อยคำแห่งวัชรวาจาดังเช่นนี้แล | บิดาแห่งเราตถาคตทั้งปวง มารดาแห่งเราตถาคตทั้งปวง ศาสดาแห่งเราตถาคตทั้งปวง | ดูก่อน! กุลบุตร แท้จริงแล้ว บุญที่อยู่ในรุ่มขนของผู้เป็นอาจารย์นั้นยิ่งใหญ่กว่ากองบุญทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากวัชรกาย วาจา จิตของพุทธะผู้มีพระภาคเจ้าซึ่งอาศัยอยู่ในทิศทั้ง 10 | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ? | เพราะว่าจิตแห่งโพธิคือแก่นสาระและการอุบัติขึ้นของพุทธะปัญญาทั้งปวง รวมทั้งยังเป็นแหล่งกำเนิดของพระสัมพันธูปัญญา ดังกล่าวมานี้แล |

เมื่อนั้น พระโพธิสัตว์ มหาสัตว์เมตไตรยะซึ่งเกิดอาการสัน เต็มไปด้วยความกลัวในใจได้อยู่ในความเจียมบังน |

เมื่อนั้น พระอโศกยตถาคต พระรัตนเกตุตถาคต พระอมิตาภตถาคต พระอโฆสิทิตถาคต และพระไวโรจนตถาคตได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “การเข้ามานอย่างลึกของผู้สำเร็จแห่งธรรมะทั้งปวง” และได้กล่าวมนตร์ต่อพระโพธิสัตว์ทั้งปวงว่า | ขอพระโพธิสัตว์ผู้มีพระภาคทั้งหลายทั้งปวงจงฟังพุทธะผู้มีพระภาคทั้งหลายทั้งปวงทั้งสิบทิศ ผู้เกิดจากวัชรปัญญาทั้ง 3 เวลา ได้มาอยู่ต่อหน้าอาจารย์แห่งคฤหยาสมาชทั้งปวงเพื่อบูชาและทำความเคารพพระองค์ | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ? | เพราะ

พระองค์ทรงเป็นอาจารย์แห่งพระโพธิสัตว์และตถาคตทั้งปวง ยิ่งไปกว่านั้น พระองค์ทรงเป็นพระผู้มีพระภาคหนึ่งเดียว ทรงเป็นมหาวัชรธร เป็นอธิบดีแห่งพุทธะปัญญาทั้งปวง |

เมื่อนั้น มหาโพธิสัตว์กล่าวต่อพระตถาคตทั้งหลายทั้งปวงว่า | ตู๋ก่อน! พระผู้มีพระภาคผู้สำเร็จแห่งกาย วาจา และจิตแห่งตถาคตทั้งปวง ตั้งอยู่ หรือเกิดจากที่ใดกัน ? | พระตถาคตทั้งหลายกล่าวตอบว่า | ผู้สำเร็จทั้งหลายนั้นตั้งอยู่ในวัชรระกาย วาจา จิตของวัชรระอาจารย์ผู้ซึ่งเป็นกาย วาจา จิตแห่งกายอันลึกลับทั้งสามของตถาคตทั้งปวง | มหาโพธิสัตว์ถามต่อว่า | วัชรระอันลึกลับแห่งกาย วาจา จิตตั้งอยู่ที่ใดกัน | พระตถาคตตอบว่า ไม่มีที่ใดเลย |

เมื่อนั้น มหาโพธิสัตว์รู้สึกแปลกใจและอัศจรรย์ใจจึงตกอยู่ในภาวะอันเจียบงัน |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตวัชรปาณีได้ตื่นจากสมาธิแห่งวัชรระอันลึกลับ และได้กล่าวต่อพระตถาคตและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงว่า | ขอให้พระผู้มีพระภาคตถาคตและพระโพธิสัตว์ทั้งปวงจงฟังเรื่องราวมหามณฑลของสมาธิที่ชื่อว่า “แหล่งกำเนิดของการรู้แจ้งแห่งพระตถาคตทั้งปวง”

เมื่อนั้น พระตถาคตและพระโพธิสัตว์ทั้งปวงได้พนมมือเพื่อถวายความเคารพต่อพระผู้มีพระภาควัชรธร แล้วกล่าวต่อพระองค์ว่า | ขอพระสฤตผู้มีพระภาคได้โปรดแสดงมหามณฑลด้วยเทอญ |

ใหนักถึงมหามณฑลที่อยู่ท่ามกลางอากาศธาตุ มีสีมุกตกแต่งอย่างงดงาม

ด้วยโยคะของพุทธมณฑล พิงปลุกกระตุ้นฉานแห่งวัชรระ || 52 ||

ด้วยฉานแห่งวัชรระมณฑลเป็นอาสนะของจักระ(วงกลม)ทั้งปวง ผู้ทรงปัญญา พึงกระทำการบูชาด้วยพิธีกรรมนี้ || 53 ||

ใหนักถึงอาจารย์ไว้ในใจเรา เริ่มการอภิเษกขึ้น ใหนักถึงช่องว่างของพระธาตุที่ถูกเติมเต็มด้วยพุทธะทั้งปวง || 54 ||

ตามพิธีกรรมทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างตกลงไปสู่ 3 สถานที่(ตำแหน่ง) ของการอภิเษก ด้วยวิธีการเหล่านี้ เราจะได้รับ การรู้แจ้งเพื่อประโยชน์สุขของสรรพสัตว์ และยอมบรรลุถึงความหัตถ์จรรย์ของสิทธิ(ความสำเร็จ)ทั้งปวงแห่งกาย วาจา จิต || 55 ||

มณฑลแห่งสมาธิที่ชื่อว่า “สมยะ(การเข้าถึง) จักระของพุทธะและโพธิสัตว์ทั้งปวง”

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบดีแห่งตถาคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชรระกาย วาจา จิตตนเองอีกครั้ง ซึ่งเป็นความลึกลับของกาย วาจา จิตที่ชื่อว่าวัชรระโยคะแห่งตถาคตทั้งปวง |

|| ห้ หรีะ ขี่ ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของพระธาตุ ให้นึกถึงมณฑลของเนื้อและ
กระดูก เป็นอาทิ ให้สร้างภาพพระวัชรสต์ว์ขึ้นไว้ในตริกาย วาจา และดวง
หทัย || 56 ||

ให้คิดถึงพิธีกรรมที่มีผู้ซึ่งมีลักษณะโหดร้าย เกรี้ยวกราด น่าเกลียดน่ากลัว มี
4 แขน มีสีผิวเหมือนสีดอกกุบล(สีนิล) ถือหวักะโหลกอยู่ในมือ || 57 ||
ผู้ฝึกปฏิบัติอย่างมุ่งมั่นนั้นพึงนึกถึงลั่นที่แลบออกมาส่องแสงเป็นรัศมี 5
แฉก ด้วยการปฏิบัติมานแห่งมนตร์ เลือดก็ถูกหลั่งออกมา เป็นการปฏิบัติ
ชั้นสูง || 58 ||

ด้วยการปฏิบัติโดยคะวัชระ เราย่อมโถมตีแม่กายของพุทธะด้วยตรีศูล วัชระ
สมยะ และกริชอันน่าสะพรึงกลัว || 59 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งเป็นประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าถึงวัชราหาร |

ผู้ปฏิบัติอย่างมุ่งมั่นพึงเสพอาหารและเครื่องดื่มอะไรก็ได้ที่เป็นสิ่งปฏิกุศล
และเนื้อ เราย่อมเสพไปตามหนทางแห่งพิธีกรรม || 60 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งเป็นการบูชาชั้นสูงของวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

พึงกระทำการบูชาชั้นสูงพร้อมด้วยเครื่องบูชา 5 อย่าง เพราะนี่คือ การ
บรรลุที่ไม่สามารถทำลายได้ของวัชระทั้งปวง || 61 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งเป็นการบูชาอันลึกลับของวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

ด้วยการหลอมรวมกันของอินทรีย์(อวิยะ)ทั้งสอง ให้เอาน้ำอสุจิของตนเอง
มาบูชาทุกสิ่งทุกอย่างตามพิธีกรรม เราก็จะบรรลุถึงการรู้แจ้ง || 62 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งเป็นสัมพรของกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

ด้วยการเข้าถึงตรีวัชระในกาย มารดาแห่งพระธาตุ(ที่อาศัย)อันไม่มีที่
สิ้นสุดของสรรพสัตว์ เป็นผู้ถือสมยะ(การบรรลุ) นี่คือน้ำสัมพร(สังวร)ที่นำ
อัจจรรย || 63 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชรกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งคือวัชรสัมพรของสาธก(ผู้ใกล้สำเร็จ) |

เราจะสำเร็จถึงความสุขแห่งกาย วาจา จิตอันเกิดจากที่อาศัยแห่งวัชรอัน
ลับทั้งสามในทุกๆหนทางอย่างไม่ต้องสงสัย || 64 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชรกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งคือสัมพรวัชรสัตว์ของสาธก |

ให้นึกถึงมณฑลที่มีระยะทางกว้างใหญ่อยู่เหนือหัวของเรา ให้นึกถึงพยางค์
โอมเคลื่อนไปสู่จุดศูนย์กลาง น้ำอมฤตทั้ง 5 ตกไปสู่พยางค์นั้น || 65 ||
ด้วยการปฏิบัติโดยวัชระนั้น ทำให้เกิดแสงส่องสว่างในชั่วขณะนั้น เป็น
สภาวะอันเป็นมงคลยิ่งของกาย วาจา จิตอย่างไม่ต้องสงสัย || 66 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชรกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งคือความลับของกาย วาจา จิตของผู้ถือมณฑล |

อย่ากระทำพิธีทางศาสนา อย่าสวดหรือท่องตำรา อย่ากระทำมณฑล และ
อย่าบูชาตรีวัชระชั้นสูง || 67 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชรกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งคือความลับที่ผลักดันให้ระงับและกำจัดพิษทั้งปวงออกไป |

|| ภาว ||

ให้วางพยางค์นั้นไว้ตรงกลางของจักรที่ถูกประดับด้วยรัศมีสีขาวอันโชติช่วง
ให้คิดว่าพยางค์นั้นมีสีเหลือง เปล่งรัศมีเป็นสีเหลืองออกมา นี่คือเมล็ดพืช
(พีชมนตร์) ที่เกิดจากความลับโดยการเข้าถึงรัศมีแห่งวัชระทั้ง 3 || 68 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชรกาย วาจา จิตตนเองอีก
ครั้ง ซึ่งคือจักรหลอมรวมกับวัชรมนตราเพื่อการปกป้องกาย วาจา จิต |

อุ หูลู หูลู ตีชช ตีชช พิศ พิศ หน หน ทท ทท อมฤเต หู ฌฏ สุวาหา |

บนชิ้นส่วนของเปลือกไม้ต้นเบิร์ช⁷¹ ให้วาดภาพจักรอยู่ในวัชระกรรม วาง
พยางค์ “หม” ไว้ตรงกลาง เขียนชื่อไว้ข้างในนั้น || 69 ||

⁷¹Bhurja = ต้นเบิร์ช (Birch) มีอยู่ประมาณ 40 สายพันธุ์ ปัจจุบันเป็นต้นไม้ประจำชาติของ
รัสเซีย ชื่อทางวิทยาศาสตร์ชื่อ Betula สีเปลือกลำต้นของมันเป็นสีขาวโพลน คนสมัยโบราณมักจะลอก
เปลือกมันออกมาเพื่อเขียนหรือจารตัวหนังสือ ในลำต้นเบิร์ชจะมีน้ำหวาน ให้เจาะรูที่ลำต้น น้ำหวานจะไหล

ฟังตกแต่งขึ้นส่วน(เปลือกไม้)นั้น ให้สมบุรณ์ด้วยอักษรพยางค์มนตร์

เพราะนี่คือ แหล่งอาศัยอันลึกลับทั้งสามของมนตร์ทั้งปวง || 70 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชรระกาย วาจา จิตตนเองอีกครั้ง ซึ่งวัชรระอัญชนะ(ซี่ผึ้ง) |

บนทางสี่แยก มีต้นไม้อยู่ 1 ต้น และในเทวสถานของพระแม่หรือใน

สถานที่อันสงบ(ศิवालัย) จงวางลงซึ่งวัชรระอัญชนะ(ยาซี่ผึ้ง) ในห้วงกะโหลก

อยู่เสมอๆ || 71 ||

ในเวลาเที่ยงคืนของคืนวันที่ 14 (ของปักข์ถัดไป) ผู้รู้ฟังกระทำใส่ตะเกียงด้วยน้ำมันที่มีค่า เป็นมงคล เลือด ก้านและใยดอกบัวนำมาวมกัน และนำเอาวัชรระอัญชนะ(ซี่ผึ้ง)นั้นมาหยดลง จากนั้นให้สวดมนตร์ภาวนามากกว่า 108 จบ เราจะบรรลุผลสำเร็จเป็น 3 เท่า ดังที่พระผู้มีพระภาค สมันตภัทรได้กล่าวมาแล้ว |

เมื่อนั้น พระตลาคตผู้มีพระภาคทั้งปวงได้กล่าวต่อพระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคตทั้งปวง | ดูก่อน ! พระผู้มีพระภาค ด้วยการรวมกันของพยางค์มนตร์อันลึกลับจำนวนเท่าไร จะทำให้เหล่าพระ โพธิสัตว์มหาสัตว์มีศรัทธาในการปฏิบัติจรรยาแห่งวัชรระของตลาคตทั้งปวงให้ได้เข้าถึงความลึกลับแห่ง ตลาคตทั้งปวง ? | จากนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคตทั้งปวงได้กล่าวต่อตลาคตทั้งปวงว่า | ดูก่อน ! ตลาคตทั้งหลาย เหล่าพระโพธิสัตว์มหาสัตว์จะมีศรัทธาในการปฏิบัติจรรยาแห่งวัชรระเพื่อ การตรัสรู้ของตลาคตทั้งปวงก็เพราะด้วยการรวมกันของพยางค์มนตร์อันลึกลับจำนวน 3 พยางค์ | ตลาคตทั้งปวงทูลถามว่า | ด้วยการรวมกันของจำนวนทั้ง 3 นั้นคือ สิ่งใดหรือ ? | พระวัชรระกล่าวว่า ด้วยการรวมกันของจำนวนทั้ง 3 นั้นคือ วัชรระกายแห่งตลาคตทั้งปวง วัชรระวาจาแห่งตลาคตทั้งปวง และวัชรระจิตแห่งตลาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระตลาคตทั้งปวงได้ถวายความเคารพกราบพระบาทพระผู้มีพระภาควัชรปาณี และอยู่ในภาวะอันเงียบสงบ |

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตลาคตทั้งปวงได้กล่าวต่อพระตลาคตและพระโพธิสัตว์ทั้ง ปวงว่า | พระผู้มีพระภาคตลาคตทั้งหลาย ในกาลก่อนนั้นมีมากมายเท่ากับฝุ่นละอองบนยอดเขาพระ

ออกมา เอาไปใช้ในการจัดทำไวน์และน้ำเชื่อม ใบจากต้นไม้เป็นรูปสามเหลี่ยมและหยักบนขอบ จะ เปลี่ยนเป็นสีเหลืองในฤดูใบไม้ร่วง ผลไม้เรียกว่า Samara ดอกไม้จะจัดอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่า catkins ห้อยลงมาจากกิ่งไม้ในฤดูร้อน **Britannica, Britannica Concise Encyclopedia** (Chicago: Encyclopedia Britannica. INC, 2006), 234.

สุเมรุของดินแดนพุทธเกษตรทั้งหลายอย่างที่ไม่สามารถจะบรรยายได้ จากยุคอดีตตั้งแต่พระผู้มีพระภาคที่ปึงกรตถาคตผู้เป็นอรหันต์ ผู้บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ เป็นต้น จวบจนมาถึงยุคของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คยปะมหามุนีก็ไม่เคยถูกสอน(เรื่องคุหยะ)ในช่วงเวลานั้น | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ? |
| ดูก่อน ! พระผู้มีพระภาค สรรพสัตว์ทั้งหลายไม่ได้ถูกลิขิตมาเพื่อเข้าถึงความหมายของมหาคุหยะ (ความลับที่ยิ่งใหญ่) นี้ | ดูก่อน ! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง หากแต่ในคุหยะสมาขนี้ พวกเราเหล่านั้นจะบรรลุถึงการตรัสรู้ในทันที | พระโพธิสัตว์ผู้ที่ยังไม่บรรลุถึงการรู้แจ้งกำลังค้นหาและมุ่งมั่นถึงการบรรลุมาหลายยุคหลายสมัยเท่ากับเมล็ดทรายในแม่น้ำคงคา | พระโพธิสัตว์ผู้ซึ่งยินดีในคุหยะสมาขนี้ก็จะพบกับการบรรลุ ดังเช่น หลายชีวิตที่นี้ และนับได้ว่าเป็นพุทธะผู้ตื่นรู้ท่ามกลางตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระโพธิสัตว์ทั้งหลายที่ได้ยินถ้อยคำเหล่านี้ของวัชระวาก็ร้องให้ ตถาคตทั้งหลาย จึงกล่าวต่อพระโพธิสัตว์ทั้งหลายว่า | อัยาร้องให้ไปเลย ดูก่อน ! ผู้มีพระภาคมหาโพธิสัตว์ทั้งหลาย ท่านจงอย่าปลุกความทุกข์ให้เกิดขึ้นเป็น 3 เท่าเลย | พระโพธิสัตว์ทั้งหลายจึงกล่าวต่อตถาคตทั้งปวงว่า | ดูก่อน ! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงจะไม่ให้เรากร้อให้กันได้อย่างไร ? | ความทุกข์เป็น 3 เท่าบังเกิดกับพวกเราได้อย่างไร ? | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ? | พระผู้มีพระภาคเจ้า! พวกเราไม่ได้ถูกลิขิตมาให้รู้ถึงพยางค์มนตร์อันลึกลับทั้ง 3 | พระผู้มีพระภาค! พวกเราไม่ได้ถูกลิขิตให้ได้ยินชื่อของพยางค์มนตร์เหล่านั้น | ตถาคตทั้งปวงจึงตรัสตอบว่า | ดูก่อน! กุลบุตร เป็นเช่นเดียวกับที่ท่านไม่รู้ไม่ได้ยิน พยางค์มนตร์ทั่วไป เราก็คือเช่นเดียวกัน กุลบุตรทั้งหลาย! ตถาคตทั้งปวงและโพธิสัตว์ทั้งปวงไม่สามารถบรรลุหรือไม่สามารถเข้าใจพยางค์มนตร์อันลึกลับเหล่านี้ได้ | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ? | เพราะความบริสุทธิ์ของพยางค์มนตร์อันลึกลับทั้ง 3 |

เมื่อนั้น พระโพธิสัตว์ทั้งปวงตกอยู่ในความเงิบงัน และพระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงอาศัยอยู่ในส่วนหนึ่งของสตรวิวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระนางมามกิ พระมหาศกิตแห่งจิตของตถาคตทั้งปวงยกย่องสรรเสริญยินดีต่อพระผู้มีพระภาคมหาวัชระ อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงด้วยการบูชาพยางค์มนตร์อันยิ่งใหญ่แห่งความรักต่อวัชระ |

ข้าแต่พระองค์! วัชระจิต พระอิศวรแห่งโลก พระธาต(อาณาจักร)แห่งสรรพสัตว์ โปรดจงปกป้องข้าด้วยความปรารถนาต่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่แห่งความเพลิตเพลินและน่ายินดี โปรดจงรักข้า ข้าแต่พระบิดาและ

พันธนาการอันยิ่งใหญ่แห่งสรรพสัตว์ หากท่านต้องการ จงให้ชีวิตแก่ข้าฯ

เถิด พระนาถะผู้ปกป้อง! || 72 ||

เมื่อนั้น พระพุทธโอรสา พระมหาชายาแห่งกายของตถาคตทั้งปวงได้กล่าวสรรเสริญยินดี ด้วยความสุขต่อพระผู้มีพระภาคมหาวัชร อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงด้วยการบูชาพยางค์มนตร์อัน ยิ่งใหญ่แห่งความรักต่อวัชระ |

ข้าแต่พระองค์! วัชระกาย สรรพสัตว์ผู้เป็นที่รัก กงล้อแห่งคำบัญชา คำ

สอนแห่งคุณความดี ประโยชน์แห่งการตื่นรู้ การรู้แจ้งขั้นสูงสุดด้วยความ

เสนหา จงรักข้าฯ และเข้าถึงราคะนั้น หากท่านต้องการ จงให้ชีวิตแก่ข้าฯ

เถิด พระนาถะผู้ปกป้อง! || 73 ||

เมื่อนั้น พระวัชรเนตรีแห่งกาย วาจา จิต ผู้เป็นมหาชายาของพระโลกศวรรได้กล่าวสรรเสริญ ต่อพระผู้มีพระภาคมหาวัชร อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงด้วยการเข้าถึงความเพลิตเพลินแห่งกาม |

ข้าแต่พระองค์! วัชระวาจา ความเมตตาและความดีของสิ่งทั้งปวง จงตั้งใจ

ทำหน้าที่ต่อประโยชน์ของโลกอย่างสม่ำเสมอ จงมอบความรักให้แก่ข้าฯ

ข้าแต่พระสมันตภัทร ผู้ประพาศเพื่อความสุข หากท่านต้องการ จงให้ชีวิต

แก่ข้าเถิด พระนาถะผู้ปกป้อง! || 74 ||

เมื่อนั้น พระมหาชายา(ศักติ)แห่งวัชรสมยของกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวงได้กล่าว สรรเสริญสุดดีต่อพระผู้มีพระภาคมหาวัชร อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงด้วยความยินดีและพึงพอใจใน ความสุขของตถาคตทั้งปวง |

ข้าแต่พระองค์! วัชระกาม การเข้าถึงขั้นสูงเพื่อประโยชน์แห่งความดีเลิศ ผู้

ถูกตกแต่งด้วยวงศ์ตระกูลแห่งพุทธะ ผู้มีความเมตตาอย่างชอบธรรม จง

มอบความรักให้แก่ข้าฯ ผู้ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งรัตนะของคุณความดีทั้งหลาย

หากท่านต้องการ จงให้ชีวิตแก่ข้าเถิด พระนาถะผู้ปกป้อง! || 75 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตวัชรปาณได้เข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “วัชระอันเป็นมงคลแห่งการ บริโภคกามทั้งปวง” พร้อมด้วย การเข้าถึงจักระและกำลังเพลิตเพลินอยู่ในกามกับพระชายาแห่ง ตถาคตทั้งปวงในภาวะอันเจียบงัน | จากนั้นในอากาศธาตุทั้งปวงถูกเติมเต็มด้วยเมล็ดพันธุ์(น้ำอสุจิ) ของวัชระสมยะกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวง เปรียบเสมือนกับการเติมเต็มน้ำแห่งวัชระลงใน ภาชนะ | ในวัชระอากาศธาตุนั้น เหล่าสรรพสัตว์ที่เกิดจากการเข้าถึงกายทั้ง 3 ได้สัมผัสถึงศรีวัชระ และกลายเป็นพระตถาคตอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมด้วยปัญญาแห่งตรีวัชระ | จากนั้น สรรพ

สัตว์ทั้งปวงที่ได้รับการอภิเษกแล้วจะเป็นดังเช่น พระสมันตภัทระด้วยวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคต ทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระตถาคตวัชระปาณีก้าวต่อพระตถาคตทั้งปวงว่า | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาค ท่านเข้าใจความเหมือนของพุทธธรรมทั้งปวงแล้วหรือ? | จากนั้น พระตถาคตทั้งปวงได้กล่าวต่อพระวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงว่า | ดูก่อน! พระสุคต พวกเราเข้าใจว่าการปฏิบัติวัชระปัญญา มีความเหมือนกับวัชระปัญญาแห่งตถาคตทั้งปวง |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงได้ออกมาจากส่วนหนึ่งของสตรี(ช่องคลอด)ของตถาคตทั้งปวง และได้กล่าวต่อพระผู้มีพระภาคตถาคตมหาวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงว่า | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาค สุคต ช่างน่าอัศจรรย์เหลือเกิน การรู้แจ้งแห่งพุทธะนั้นถูกเรียกขึ้นมาโดยผ่านถ้อยคำพยางค์มนตร์แห่งราคะ |

เมื่อนั้น พระวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้กล่าวต่อพระตถาคตทั้งปวงว่า | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง ท่านจงอย่ากล่าวเช่นนั้น | เพราะเหตุใดเล่า? | เพราะเหตุไรธรรมทั้งปวงเป็นดังเช่นการเข้าถึงช่องว่างของวัชระ(อากาศ) | ไม่มีรูปชั้น ไม่มีเวทนาชั้น ไม่มีสัญญาชั้น ไม่มีสังขารชั้น ไม่มีวิญญาณชั้น ไม่มีธาตุ ไม่มีอายตนะ ไม่มีราคะ ไม่มีโทสะ ไม่มีโมหะ ไม่มีธรรม ไม่มีอธรรม เช่นนั้นแล |

ลำดับนั้น ตถาคตทั้งปวงก็อยู่ในความเงียบบัง |

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาควัชระปาณีได้กล่าวต่อตถาคตทั้งปวงและโพรสิสัตว์ทั้งหลายว่า | ดูก่อน! พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวง จงเปิดเผยความลับแห่งวัชระกาย วาจา จิตแห่งตถาคตทั้งปวงนี้ต่อโลกธาตุทั้งปวงเถิด | เพราะเหตุใดกัน? | เพราะพระโพรสิสัตว์มหาสัตว์เหล่านี้ซึ่งอาศัยอยู่ในทิศทั้ง 10 ถูกลิขิตมาเพื่อหนทางแห่งธรรม (ให้ถ่ายทอดธรรมแก่สรรพสัตว์) |

เมื่อนั้น พระวัชระปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวง ได้กล่าวต่อวัชระธรรมว่า | ดูก่อน! กุลบุตร จงรับเอาแก่นสารของการเข้าถึงตถาคตทั้งปวงนี้ เพราะท่านจะได้รับการอภิเษกโดยตถาคตทั้งปวงให้ เป็นดังเช่นวัชระแห่งธรรมเมศวร | ลำดับนั้น พระโพรสิสัตว์มหาสัตว์ วัชระธรรมกล่าวว่ขอให้เป็นอย่างนั้น (เจริญพร) และอยู่ในความเงียบบัง |

เมื่อนั้น ตถาคตทั้งปวงได้กระทำกาย วาจา จิตของตนเข้าสู่พยางค์มนตร์ของวัชระสัตว์ | ลำดับนั้น พระตถาคตไวโรจนะได้อาศัยอยู่ในวัชระกายแห่ง 3 โลก และให้ทำสมาธิให้เหมือนกับกายแห่งตถาคตทั้งปวงด้วยความเงียบ | จากนั้น ตถาคตวัชระวาจาได้อาศัยอยู่ในวัชระวาจาแห่ง 3 โลก

และให้ทำสมาธิให้เหมือนกับวาทาแห่งตถาคตทั้งปวงด้วยความเจียม | จากนั้น ตถาคตวัชรปาณี ได้
อาศัยอยู่ในวัชรจิตแห่ง 3 โลก และให้ทำสมาธิให้เหมือนกับจิตแห่งตถาคตทั้งปวงด้วยความเจียม |
ดังที่พระผู้มีพระภาคได้กล่าวมาแล้วดังนี้ |

บทที่ 17 การอธิษฐานถึงสัมพร(สังวร)วัชระของตถาคตทั้งปวงในคฤหสมาช มหาคฤหตันตร
ราชาได้จับลงด้วยกาย วาจา และจิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างเป็นศิริ ดั่งนั้นแล้ว ||

บทที่ 18

การอธิษฐานถึงญาณแห่งวัชระที่ชี้นำไปสู่ความลับทั้งปวง

เมื่อนั้น มหาโพธิสัตว์ทั้งหลายผู้ที่จะเป็นพุทธะต่อไปภายหน้าได้กล่าวต่อพระตถาคตทั้งปวงผู้เห็นธรรมนั้น ให้ชี้แนะถึงหนทางอันลึกลับแห่งกาย วาจา จิตของการอภิเชกตถาคตทั้งปวง ด้วยสรรพภาวะอันแน่วแน่เพื่อให้ได้เข้าถึง ได้เห็น ได้ยิน และได้บรรลุผลสำเร็จ |

โอโห! ความแน่วแน่แห่งกาย วาจา จิตของสมันตภัทระ พวกเขา(โพธิสัตว์ทั้งหลาย)เคลื่อนออกไปอยู่ทุกหนทุกแห่งในตรีวัชระด้วยวัชระทั้ง 3 || 1 ||
สรรพสัตว์ทั้งหลายที่ถือกำเนิดโดยไม่ใช่สตรีมาจากภาวะเดิมแท้จากทางของวัชระ ผู้ที่กำลังจะกลายเป็นพุทธะแห่งวัชระ ผู้ที่ได้บรรลุถึงที่แห่งการรู้แจ้งของวัชระ || 2 ||

โอโห! นี่ช่างน่าอัศจรรย์เหลือเกิน โอโห! อินทรีย์ช่างสงบยิ่ง

โอโห! นิพพานอันสูงสุด โอโห! สัมสาระอันสันติโดยแท้ || 3 ||

มหาโพธิสัตว์ทั้งหลายได้กล่าวต่อโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลาย ตถาคตทั้งปวง |
โพธิสัตว์ทั้งหลายนั้นแล มหาสัตว์ทั้งหลายนั้นแล |

เมื่อนั้น โพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงได้มาชุมนุมกันอีกครั้งหนึ่ง และได้กล่าวเปล่งเสียงพร้อมเพรียงกัน พร้อมทั้งก้มลงกราบแสดงความเคารพเพื่อการบูชาต่อตถาคตทั้งปวงด้วยการบูชาอันลึกลับสูงสุด |

โอโห! นี่คืออุบายที่ยากยิ่งกว่าจะบรรลุ คือเครื่องมือที่จะนำไปสู่การรู้แจ้ง ซึ่งถูกขนานนามว่า คุหยสมาชตันตระ ความเป็นสุดยอดขั้นสูงสุดของตันตระทั้งหลาย(วิธีการ) || 4 ||

ดูก่อน! พระนาถะ พวกเรามีความประสงค์จะให้ท่านกล่าวคำพูดใดที่เป็นบ่อเกิดแห่งคำสอนอันลึกลับนั้นเพื่อประโยชน์ และเพื่อความสุขแก่สัตว์ทั้งหลาย || 5 ||

เมื่อนั้น ตถาคตทั้งปวงได้กล่าวต่อพระโพธิสัตว์ทั้งหลายว่า |

สาธุ สาธุ มหาสัตว์ทั้งหลาย สาธุ สาธุ ผู้กระทำความคุณประโยชน์ทั้งหลาย |
แนวทางอันลึกลับอย่างยิ่งในตันตระเป็นเช่นใด ความประสงค์ที่จะตั้งคำถามทั้งปวงก็เป็นเช่นนั้น || 6 ||

เมื่อนั้น มหาโพธิสัตว์ทั้งหลาย - |

มหาโพธิสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ผู้มีความเจริญรุ่งเรืองประภัสสรย่อมถาม
คำถามตามข้อสงสัยของตน แล้วก็มลงแสดงความเคารพอีกครั้ง || 7 ||

คุหะทำที่ไหน ควรกล่าวอย่างไร สมาชิกหมายความว่าอย่างไร ที่แบบ
ไหนที่สัมพันธ์กัน โยคะทำที่ไหน หมายความว่าอย่างไร || 8 ||

ของท่านจงบอกมา มีกวีธิ คุหะมีกวีธิ รหัสความลับเป็นอย่างไร ประมุขชั้น
สูงสุดมีวิธีการอย่างไร || 9 ||

โพธิจิตเป็นอย่างไร จะรู้ได้อย่างไร วิทยาบุรุษคืออะไร วัชระธฤก(วัชระอัน
แข็งแกร่ง)เป็นอย่างไร จะรู้ได้อย่างไร ชินชิกเป็นอย่างไร || 10 ||

รตนธฤกเป็นอย่างไร อะไรคืออาโรลิก พรชณาธฤกเป็นอย่างไร จะรู้ได้
อย่างไร ตรีกุลในที่นี่เป็นอย่างไรกัน || 11 ||⁷²

โมหะหมายถึงอะไร โทสะอยู่ที่ไหน คืออะไร ราคะหมายถึงอะไร วัชระใน
ที่นี่คืออะไร || 12 ||⁷³

รติ(อารมณ์รัก)อยู่ที่ไหน หมายถึงอะไร อนุสรณ์แห่งความสำเร็จเป็น
อย่างไร ยมานตฤกให้ประโยชน์อย่างไร พรชณานตฤกเป็นอย่างไร || 13 ||

ปทมานตฤกชื่อนี้หมายถึงอะไร วิฆนานตฤกหมายถึงอะไร สมันตจรรยา
เป็นอย่างไร รู้ได้อย่างไร มนตรจรรยาเป็นอย่างไร || 14 ||

สวดมนตร์ในนี้สวดทำไม จะรู้ได้อย่างไร ทำมุทราหมายถึงอะไร ธรรมะ
เกิดขึ้นได้อย่างไร สัมผัสจะสำเร็จในรูปแบบไหน || 15 ||

⁷² รตนธฤก เป็นมนตร์สำคัญของพระรัตนสัมภาวะ อาโรลิกเป็นมนตร์สำคัญของพระอมิตาภะ พรชณาธฤกเป็นมนตร์สำคัญของพระอโมขสิทธิ วัชระธฤกเป็นมนตร์สำคัญของพระอักโขภยะ ชินชิกเป็นมนตร์สำคัญของพระไวโรจนะ : Choying Tobden Dorje, *The Complete Ningma Tradition from Sutra to Tantra, Book 15 to 17 the Essential Tantras of Mahayoga Vol.1* (Boulder: Snow Lion, 2016), 280.

⁷³ โมหะ เป็นอารมณ์ของชายาของไวโรจนะ อยู่ทางทิศตะวันออก, โทสะ เป็นอารมณ์ของชายาของอักโขภยะ อยู่ตรงกลาง, ราคะ เป็นอารมณ์ของชายาของอมิตาภะ อยู่ทางทิศตะวันตก, วัชระเป็นอารมณ์ของชายาของอโมขสิทธิ อยู่ทางทิศเหนือ, รติ(รัก) เป็นอารมณ์ของรัตนสัมภาวะ อยู่ทางทิศใต้ : Bhattacharyya Benoytosh, *The Indian Buddhist Iconography* (Calcutta: K.L. Makhopadhyay, 1958), 46.

สัตว์ทั้งหลายจะใช้ประโยชน์อะไรให้เกิดขึ้นได้ด้วยโทษะ โมหะ และมหา
 ราคะ มณฑลหมายถึงอะไร มุทราเหล่านี้มีไว้เพื่ออะไร || 16 ||

ดอกไม้เครื่องประดับอยู่ที่ใด จิตแห่งการรับรู้หมายถึงอะไร ญาณแห่งจักระ
 เป็นอย่างไร ที่อาศัยแห่งความรู้หมายความว่าอย่างไร || 17 ||

พระนาถะทั้งหลายมีสิ่งปลูกเร้าอะไรเป็นแรงกระตุ้น และมีกระบวนการ
 ดำเนินการอย่างไร การให้อิวาตของพระองค์เป็นอย่างไร พันธนาการใน
 ที่นี่คืออะไร || 18 ||

การอภิเชก การชำระล้าง และพิธีการทางศาสนาทำอย่างไร เป็นอย่างไร
 น้ำอมฤตทั้ง 5 อาหารการกิน และพลังพิเศษทั้ง 5 เป็นอย่างไร ใช้ทำอะไร
 || 19 ||

สิทธิ(สำเร็จ)ขั้นสามัญกับขั้นสูงสุดเป็นแบบไหน อุบายที่ใช้มีกี่อย่าง วิธีที่
 ดำเนินการไปสู่ความสำเร็จมีกี่ชนิด || 20 ||

ผู้ปฏิบัติโยคะต้องเชื่อฟังคำสั่งของผู้ถือวัชระทั้งปวงอย่างไร พวกเขาต้อง
 กระทำการร่วมรักกันในรูปแบบหลากหลายทั้งปวง ต้องทำแบบไหน || 21 ||

เมื่อนั้น พระตถาคตทั้งปวงได้ฟังคำถามของโพธิสัตว์มหาสัตว์เหล่านั้นแล้ว
 ในขณะที่มหาโพธิสัตว์ มหาวัชระร ยังคงทำสมาธิอยู่ในความเงียบงัน ||
 ลำดับนั้น -

มหาโพธิสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงผู้มีใจกรุณา ผู้มีความยินดีปรีดา จึงได้กระตุ้น
 ชักชวนพระสุคต นาถะสัมพุทเธอีกครั้งหนึ่ง || 22 ||

บัดนั้น ผู้ถือวัชระแห่งกาย วาจา จิตได้กล่าวต่อพระโพธิสัตว์และตถาคตทั้ง
 ปวงด้วยวัชระกาย วาจา จิต โพธิสัตว์เวทนพระทั้งหลายได้ฟังคำถามอัน
 พิสดารที่เกี่ยวกับประโยชน์ของสัตว์โลก || 23 ||

เมื่อนั้น มหาโพธิสัตว์ทั้งปวงผู้ที่ได้รับฟังพระวจาอันเกื้อกูลของตถาคตทั้งปวงที่เป็นเรื่องราว
 ของวัชระกาย วาจา จิตของมหาโพธิสัตว์ มหาวัชระด้วยวัชระกาย วาจา จิตตน พระผู้มีพระภาคสุคต
 ทั้งหลายได้กล่าว สาธุ สาธุ แล้วทำสมาธิต่อด้วยความเงียบงัน |

ต่อจากนั้น พระตถาคตทั้งปวงผู้มีใจมหากรุณาได้อธิษฐานจิตด้วยใจที่แน่วแน่ และได้เปล่ง
 เสียงพร้อมเพรียงต่อมหาโพธิสัตว์ทั้งหลายว่าจะชี้แนะตอบคำถามทั้งหลายให้ฟัง |

ให้ถือเอาความลึกลับทั้ง 3 อย่างแห่งกาย วาจา จิต เอามารวมเป็นหนึ่ง
เดียวแล้วกล่าวด้วยเสียงแห่งพุทธะทั้งปวง || 24 ||

เครื่องมือที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเทศนาพุทธะโพธิสัตว์ทั้งหลายมี 5
และมี 9 ชนิด มี 10 มี 7 และมี 13 ส่วน || 25 ||

ผู้สั่งสอนเรื่องกรรมเป็นปกติ ผู้ที่ปฏิบัติพิธีกรรมอย่างสัมพร(อย่างสำรวม)
จนเป็นผู้สำเร็จ(สิทธิ์) มี 8 มี 12 มี 4 และมี 16 อย่าง || 26 ||

ผู้ปฏิบัติสัม พรจนถึงขั้นอุปสาธน(ใกล้สำเร็จ) ซึ่งมีความใคร่และ
กระตือรือร้น มีการปฏิบัติอยู่ 4, 8, 12 และ 16 ขั้นตอน || 27 ||

ผู้ปฏิบัติสัมพรถึงขั้นเสวา(การบูชา) และสาธนา(สำเร็จ) จะเกิดภาพนิมิตถึง
สถานที่อันบรมสุขขึ้น มี 7 มี 3 มี 15 และมี 11 อย่าง || 28 ||

กรรมของตถาคตทั้งปวง ทำให้พ่ายแพ้ไปด้วยความอดทนและเกื้อกูล
ประโยชน์ การบรรเทาความทุกข์ของสัตว์ทั้งหลายมาจากการได้ให้
ความสุข(แก่สัตว์ทั้งหลายนั้น) || 29 ||

กรรมเกิดจากพันธนาการ การบูชา(เสวา)วัชระมีอยู่ 4 วิธี การนำพา
ศิษย์ทั้งหลายไปสู่สุตถิภาวะที่สูงกว่าก็ด้วยหนทางแห่งมนตร์ของครูผู้สอน
สั่ง || 30 ||

ผู้ปฏิบัติตาม ปณิธานที่ดี ผู้ได้รับการอภิเษก ผู้เป็นศิษย์ที่ดีคือผู้ยิ่งใหญ่
ได้รับคำสอนที่ถูกถ่ายทอดออกมาของพุทธะโพธิสัตว์ทั้งหลาย || 31 ||

ให้ถือเอาอุบายแห่งปัญญาในการฝึกโยคะให้สำเร็จ ปัญญาที่มีจากภายใน
โดยเนื้อแท้เหมือนดังภายในโยนี เป็นอุบายที่มีลักษณะแห่งจิต (ภาวะ)
|| 32 ||

การหลอมรวมเข้าหากันถูกเรียกว่าตันตระ การหลอมรวมกันนี้มีอยู่ 3 ส่วน
มีประภคติเป็นพื้นฐาน ซึ่งไม่สามารถทำลายได้ ไม่สามารถแตกดับได้ || 33 ||

ประภคติเป็นเหตุ และผลก็จะไม่ถูกทำลาย อุบายนี้เป็นพื้นฐาน ตันตระทั้ง
3 ส่วนนี้เอามาสังเคราะห์รวมกันก่อให้เกิดประโยชน์ || 34 ||

ภาวะของตระกูลที่ประกอบไปด้วย 3 ตระกูล 5 ตระกูล จนถึง 100
ตระกูล ก็เปล่งเสียงพร้อมกันว่าปรารถนาที่จะได้ตันตระชั้นสูงแห่งโพธิ
วัชระ || 35 ||

5 ตระกูลหมายถึงความจริงแท้ 3 ตระกูลหมายถึงความลึกลับ 100
ตระกูลหมายถึงปรมาตม์ หรือเทพสูงสุดอันลึกลับ || 36 ||

การทำลายอย่างไม่มีสิ้นสุด ความสงบสันติ ภาวะและอภาวะที่เป็นนิรันดร์
พลังอำนาจ ศุภยตา ความกรุณา ความไม่แตกแยก เป็นอนุสรณ์แห่งโพธิ
จิต || 37 ||

ภาวะโดยแท้ของการแยกจากและการไม่แยกจากก็เพราะด้วยวัชระกาย
วจา จิต กล่าวกันว่าวิทยาปุรุષะมาสังโยครวมกับความรู้อันสูง || 38 ||

ให้ถือเอาว่าวัชระสองสว่างเป็นรัศมีทั้ง 5 เคลื่อนที่ออกไป ได้ชื่อว่าใจแห่ง
วัชระฤก ซึ่งมีปัญญาและสวมเกราะแห่งความแข็งแกร่ง || 39 ||

การเกิดขึ้นของโลกและสัตว์โลกอยู่ท่ามกลางความจริงและความไม่จริง
พระชินเจ้าถือกำเนิดขึ้นได้ชื่อว่า ชินชิกแห่งสรรพสัตว์ทั้งหลาย || 40 ||

ความรู้ทั้งหลายซึ่งเป็นที่ยอมรับให้ปฏิบัติตามถูกเผยแพร่ออกไปอย่าง
มั่นคง เป็นแหล่งกำเนิดจิต และรู้ตนะโดยประโยชน์ทั้งปวงได้ชื่อว่าใจแห่ง
รัตนฤก || 41 ||

มีอยู่ทั่ว โดยทั่วทุกหนทุกแห่ง ด้วยภาวะทั้งหลายที่มีลักษณะบรรลุผล
สำเร็จ มีลักษณะถึงความรัก ความเสนาหา(เทพแห่งรัก) ถูกกล่าวขานว่า
บรรลุผลแห่งอาริลิก || 42 ||

การกระทำความรู้ใดให้สำเร็จ นั้นจึงถูกเรียกว่าปัญญา สังขารและเจตนาที่
ถูกกำหนดไว้ จึงถูกขนานนามว่า พรชณาฤก || 43 ||

เรียกได้ว่าสืบเชื้อสายมาเป็นสกุล กล่าวได้ว่าเป็นต้นตระกูลของตระกูล ได้
ชื่อว่าไม่มีการเกิดขึ้น และไม่มีการล่มสลาย || 44 ||

ให้ชื่อว่าวิชาความรู้และโทษะ กระตุ้นให้กลายเป็นศัตรูและความเกลียดชัง
ทั้ง 2 ฝ่าย ให้ชื่อว่ารูปและโมหะ เป็นภาวะอย่างโดยเนื้อแท้ในการ
พันธนาการให้ยึดติดกับทุกข์ || 45 ||

ได้ชื่อว่าเวทนา สัมผัส มานะ เป็นภาวะโดยเนื้อแท้ของอหังการ สัญญา
ราคะ อาตมะ(อัตตา) เป็นลักษณะของศักตಿಯ่างแน่แท้ || 46 ||

สังขาร ริชยา จำได้หมายรู้ การกระทำแห่งตนเอง เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
แต่โพธิจิตโดยเนื้อแท้ก็มีการเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา || 47 ||

กาม และจิตที่ถูกกล่าวถึง ประกอบด้วยราคะ โทสะ และตมัส(ความ
มีตมณ) การส่งผลอันเกิดจากการกระทำได้ปรากฏขึ้นต่อหน้าอย่างเป็น
ปกติของโลก || 48 ||

กล่าวได้ว่า ฌาน ธรรมะ วิชา อหังการ โมหะ ฌัญญนะ(สัมผัส) โทสะและ
อื่นๆให้อามารวมเป็นหนึ่งเดียวกันไม่มีสอง || 49 ||

กล่าวได้ว่าปัญญานี้คือวัชระที่มีลักษณะกักต้อราคะ ตัณหา การบริโภค
กามให้ถึงที่สุด ถูกทำให้สมบูรณ์ด้วยความสุขที่มีต่อสตรีให้ถึงจุดสุดยอด
|| 50 ||

โมหะ โทสะ ราคะ กามารมณ์ ถูกตั้งอยู่ในวัชระเสมอ ด้วยอุบายนี้เป็น
อนุสรณ์แห่งวัชระยานของพุทธะทั้งหลาย || 51 ||

ธรรมะทั้งหลายประกอบด้วยการไม่มีการเกิด และไม่วันถูกทำลาย จะคง
อยู่โดยเนื้อแท้ แม้ความสิ้นไปก็ถูกทำลายด้วยการกระทำแห่งภาวะทั้งปวง
|| 52 ||

การเข้าถึง(สมยะ) ธรรมะทั้งหลายซึ่งเป็นความบริสุทธิ์เป็นประโยชน์ชั้น
สูงสุด แต่ประกอบด้วยอวิชา(ไม่ใช่ความรู้)สามารถเอาชนะที่สุดแห่ง
ปัญญาได้ด้วยจิตทั้งปวง || 53 ||

การเข้าถึง(สมยะ) ธรรมทั้งหลายที่ไม่มีการภาวนา ไม่มีรูปร่างทางปัญญา
และประกอบด้วยการไม่มีวาจา ถือว่าเป็นการแผ่ขยายการทำลายที่สุด
แห่งปัทมะ || 54 ||

ธรรมทั้งหลายที่เป็นอิสระจากความแตกต่าง เป็นประภคิต มีภาวะที่สงบ
สุข การเข้าถึงพระเป็นเจ้าซึ่งทำลายที่สุดแห่งอุปสรรคของวัชระทั้งปวง
|| 55 ||

การรู้แจ้งแห่งพุทธะนั้นย่อมบรรลุถึงความสุขแห่งญาณ ไม่สามารถ
ทำลายได้ ไม่มีวิชา ไม่มีถ้อยคำ ไม่มีการแบ่งแยก || 56 ||

โมหะเป็นการทำลายกาย เป็นการทำลายปัญญา เป็นการทำลายการ
กระทำ โมหะจะถูกทำลายก็เพราะด้วยการบริโภคโมหะ || 57 ||

โทสะเป็นการทำลายจิต เป็นการทำลายความทุกข์ เป็นการทำลาย
ปัญญา โทสะจะถูกทำลายก็เพราะด้วยการบริโภคโทสะ || 58 ||

ราคะเป็นการทำลายวาจา เป็นการทำลายโศกवासนา เป็นการทำลาย
ดอกปัทมา ราคะจะถูกทำลายก็เพราะด้วยการบริโภคราคะ || 59 ||

การทำลายความทุกข์ทั้งปวงนั้นเป็นการทำลายกรรมทั้งปวง การทำลาย
อุปสรรคคือการทำลายสิ่งกีดขวางทั้งปวง เป็นอนุสรณ์แห่งความรู้ || 60 ||
กรรมทั้งปวงถูกทำให้บริสุทธิ์อยู่ในจิตบริสุทธิ์ที่ถูกเติมด้วยวัชระแห่ง
ความทุกข์ จากความบริสุทธิ์ของการกระทำทั้งปวง เป็นผลของการ
กำเนิดกรรมที่บริสุทธิ์ || 61 ||

อวัยวะความรู้สึกของผู้มีราคะเป็นอาการที่ไม่เปลี่ยนแปลง สมเหตุสมผล
กันเป็นแหล่งกำเนิดของจิตทั้ง 6⁷⁴ || 62 ||

ภักทิกษัตริย์คนหนึ่ง ประกอบด้วย(กิเลส)ทั้ง 6 อย่าง ถูกสรรเสริญว่า
เป็นโกรธเนทร(เจ้าแห่งความโกรธ) วิทยาราชาผู้ได้ชื่อว่าเป็น
แหล่งกำเนิดทางโลกียะ เป็นผู้ถูกสรรเสริญ || 63 ||

องค์ประกอบทั้ง 6 อย่าง รวมเป็นจุดเริ่มต้นของรูปวัชระ เป็นอนุสรณ์แห่ง
วัชระสิบตีทั้งหลาย องค์ประกอบทั้ง 6 อย่างเป็นการเข้าถึงจุดเริ่มต้นของ
วัชระ องค์ประกอบทั้ง 5⁷⁵ ก็รวมกันเป็นจุดเริ่มต้นของโลก(แผ่นดิน) || 64 ||

ผู้วิเศษที่ฝึกโยคะต้องมีความมุ่งมั่น จึงถือว่าเป็นการกระทำโยคะให้สำเร็จ
ได้อย่างปราศจากความกลัวทั้งปวงด้วยอโหิมกษะ(ความหลุดพ้น)อย่าง
บริสุทธิ์ทั้งปวง || 66 ||

จิตของผู้วิเศษก้าวเดินอย่างสง่าดุจราชสีห์โดยปราศจากความกลัว นี่คือนิ่ง
ที่ไม่ใช่ว่าจะไม่ทำ และที่นิ่งไม่ใช่ว่าจะไม่เสพ || 67 ||

บางอย่างไม่ใช่ว่าจะไม่พูด ไม่ใช่ว่าจะไม่คิดอย่างเสมอ ด้วยการปฏิบัติโยคะ
อย่างเป็นนิত্য มีทั้งถูกต้องและไม่ถูกต้อง || 68 ||

มันถูกกล่าวว่จรรยาอันเป็นความประพฤติที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในจิต
ทั้งปวง มนัสที่จำได้หมายรู้ถูกอุบัติขึ้นด้วยเนื้อแท้ของอินทรีย์ทั้งหลายนั้น
|| 69 ||

⁷⁴น่าจะหมายถึง อารมณ์ทั้ง 6 ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์.

⁷⁵น่าจะหมายถึงธาตุทั้ง 5 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศ ซึ่งเป็นตัวแทนธาตุของพระพุทธเจ้าทั้ง 5.

มนัสที่กระทำเพื่อปกป้องประโยชน์ ได้ชื่อว่าเป็นมโนนะ(ความคิดที่ฉลาด)
การเข้าถึงสัมพร(สังวร) เรียกได้ว่าเป็นการหลุดพ้นจากโลกาจาระ(การ
ประพฤติดังโลก) || 70 ||

การประพฤตินมนตรี หมายถึง การได้รับการปกป้องโดยวัชระทั้งปวง จง
ตัดจิตที่สงสัยออกไป จงเชื่อมสัมพันธ์ของตนเองกับวงศาตนาญาติเข้าหา
กัน || 71 ||

การสวดมนต์ภาวนาเสียงที่เปล่งออกมาอย่างหลากหลาย ทำให้สังหาร
การเกิด และสังหารพุทธะทั้งหลาย ตัวตนแห่งวัชระทั้งหมดด้วยพีชแห่ง
ปัญญา || 72 ||

พรอันประเสริฐมีภาวะไร้ตัวตนด้วยพีชมนตรีแห่งโพธิ์ในราตมยะแผ่ขยาย
ออกไปทั่วทั้งจักรวาล ด้วยการสวดภาวนาพีชมนตรี 3 เวลา || 73 ||

การสวดภาวนาได้ชื่อว่าการเปล่งเสียงมนตรี มนต์ถูกประกาศออกมาทั่ว
ทุกแห่งหน การเปล่งเสียงมนตรีออกมาก็หมายถึงความจริงแท้ที่ถูกร
กระตุ้นให้ขับเคลื่อนออกมาผ่านวาจา || 74 ||

เช่นเดียวกับการอธิษฐานจิตก็เหมือนกับการทำสมาธิ การมูรธาภิเษกก็
เป็นการบูชาในทุกหนทุกแห่ง || 75 ||

โยคะมีอยู่ในความรู้ของวัชระผู้นั้น ความยินดีในความรู้ทั้ง 4 ก็เพราะ
ด้วยการเริ่มต้นตั้งจิตอธิษฐานด้วยตนเองของผู้ถือวัชระนั้น || 76 ||

กระทำพิธีรดน้ำที่ศีรษะของแต่ละคน และพรมน้ำด้วยหญาคา ให้กระทำ
มูรธาด้วยหนทางแห่งมนตรี ตามการกระทำของสกุลตนเอง || 77 ||

เหตุที่กระทำมูรธาภิเษกก็เพราะผล ผลที่กระทำมูรธาภิเษกก็เพราะเหตุ ผู้สำเร็จเป็น
ผู้รู้ ย่อมจะไม่เกิดอีกเป็นเวลาโกฏปี || 78 ||

เชื่อมโยงโกคะทั้ง 4 (เทพีทั้ง 4) เข้ารวมกับบุรุษวิทยาผู้ถือวัชระ ให้นึกถึง
กาย วาจา จิตที่แตกแยกออกไปเป็น 3 ส่วน || 79 ||

ให้นึกถึงจักระที่ขยายออกไปเป็น 10 ส่วน อยู่ตรงกลาง เป็นตัวแทนของ
ตัวตนแห่งความโกรธทั้ง 10 และความรู้ทั้ง 10 อยู่โดยทั่วทั้งปวง || 80 ||

ความงดงามอันเลิศล้ำและบริบูรณ์มีขึ้นด้วยนิโรธแห่งจักระ ขยายที่อาศัย
เล็ก ๆ ออกไปอีกด้วยก้อนเมฆทั้งหลาย มีวัชระส่องสว่างโชติช่วง เปรียบตั้ง
ความเข้มแข็งและมั่นคง || 81 ||

ศิวัชผู้บริสุทธิ์ ผู้มีญาณเป็นที่ตั้งแห่งธรรมโดยประภคติ พุทธะจักขุเกิด
ขึ้นมาโดยถูกสร้างขึ้นในขณะนั้น || 82 ||

โดยการชี้แนะของผู้ถือวัชระเป็นที่พึงของกรรมทั้ง 2 คือกรรมที่มีอยู่แต่
เดิมโดยธรรมชาติ และกรรมที่เป็นผลของการกระทำ || 83 ||

การปฏิบัติให้เข้าถึงการตัดกรรมทำได้ด้วยความพิสดารทั้งปวงอย่าง
สมบูรณ์ซึ่งเป็นเครื่องมือให้เข้าถึงสัมพร(สังวร) || 84 ||

การเริ่มต้นของรูปและเสียง และกามารมณ์ประกอบไปด้วย 2 สิ่ง คือ สุข
และทุกข์ ก่อให้เกิดความเศร้า โทสะ และราคะอย่างป็นนิตยขึ้นในใจ || 85 ||

การเข้าถึงจุดสูงสุดของกาลทั้งหลาย ทำให้เกิดการเข้าถึงรัตนะ การกำเนิด
รัตนะก็เหมือนวัชระ วัชระนี้ก็เป็นตั้งราคะที่อยู่ในราคะ || 86 ||

ผู้ที่สวดมนตร์ถือเป็นการปฏิบัติให้บทสวดนั้นแผ่ออกไปยังดวงจิตทุกหนทุก
แห่งทั้งมีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง มนตร์ประกอบไปด้วยอักษร 3 ตัว || 87 ||

ผู้ถือวัชระทำประโยชน์อันล้นแห่งความบริสุทธิ์ให้เกิดขึ้นทั้ง 3 โลก จะไม่
ตกลงสู่โทสะ และโมหะ || 88 ||

ผู้ถือวัชระแห่งปัญญาได้สังหารผู้ฝึกโยคะแห่งโทสะด้วยวัชระที่ดุร้ายให้
แผดเผาออกไป และสังหารจักระแห่งโทสะให้ตกไป || 89 ||

วัชระแห่งโทสะที่ตั้งอยู่ในตัวบุคคลจะถูกสังหารอีกครั้ง แต่ที่ตั้งอยู่ในการ
ปฏิบัติโยคะที่รู้แจ้งแล้วก็จะถูกขยายออกไป || 90 ||

ศักติผู้งดงามทำให้ทั้ง 3 โลกนั้นสมบูรณ์ขึ้นทั้งมีชีวิตและไร้ชีวิตในช่วง
นั้นอย่างไม่ต้องสงสัย || 91 ||

การเริ่มต้นตกแต่งบางสิ่งบางอย่างนั้น กระตุ้นให้สิ่งทั้งปวงไม่ตกไปสู่จักระ
แห่งโมหะด้วยโยคีที่ปฏิบัติโยคะแห่งโมหะ || 92 ||

สายฝนตกลงมาเป็นทานแห่งสายฝนลงสู่มหาสมุทรอันกว้างใหญ่แห่งโมหะ
จิตก็เพราะด้วยรัตนะทั้งปวงอันสมบูรณ์ของผู้ถือจักระแห่งโมหะทั้งหลายทั้ง
ปวง || 93 ||

ทรัพย์อันสมบูรณ์ทั้งปวงมีทั้งได้มาและจากไปเพียงชั่วขณะก็เพราะด้วย
ความมั่นคงแห่งวัชระจิต || 94 ||

ผู้ฝึกกามโยคะพึงเสพกามเพื่อให้เทพทั้งปวงหลีกออกไป และทำให้จักระแห่ง
ราคะตกไปด้วยโยคีผู้ฝึกโยคะแห่งราคะ || 95 ||

ที่นั่น ผู้ถือจักระทั้งปวงจะได้รับความรัก ความปรีติ ความสุข ความยินดี
ความใคร่ และความเพลิตเพลินจากเทพทั้ง 5 องค์ || 96 ||

สตรี มนุษย์ ภรรยา เทพ อสูร และใคร่คนอื่นอีก ร่วมเสพกามในขณะนั้น ทำให้
มีการเกิดอยู่ในทั้ง 3 โลกธาตุ || 97 ||

คติของผู้สำเร็จทั้งหลายเป็นการกระทำพิธีกรรมตั้งจิตอธิษฐานให้เกิดขึ้น
อย่างรวดเร็วของการกระทำอันยิ่งใหญ่ในมณฑลภิเชก || 98 ||

มณฑลและโพธิจิตหมายถึง มณฑลแห่งโชคโลก การเกิดภาพมณฑลใน 3
โลกเรียกว่าเป็นมณฑลแห่งเทหะ (มณฑลของมवलชน) || 99 ||

มุทราที่ถูกวาดทับลงในมณฑลอย่างเสมอ แสดงให้เห็นถึงขั้น อายตนะ และ
ธาตุทั้งปวง || 100 ||

พืงนำตะขอ หอก และพระขรรค์มาวางในมณฑล (ของมณฑล) มีจักระที่อยู่สูงขึ้นไป
ไปส่องสว่าง มีไม้เท้าซึ่งปล่อยปลั่งอย่างอ่อนโยน || 101 ||

มุทราทั้งหลายแห่งการหมุนของจักระทั้ง 6 เป็นวิทยาราชาดันกำเนิดผู้ถือ
วัชระ ตัวตนแห่งมุทราของกลุ่มมณฑลของสัตว์ทั้งหลายอยู่ในต้นกำเนิดปฐมพี
|| 102 ||

นี่คือมุทราของผู้ถือวัชระ ผู้เป็นวัชราธิบดี มีกระจก วิณา (เครื่องดนตรี) หอย
สังข์ ภาชนะ(หม้อ) และอาภรณ์ ผู้ได้ชื่อว่าเป็นธรรโมทยะ || 103 ||

พุทธรูปและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายและองค์อื่นๆ รวมความกล้าหาญเป็นหนึ่ง
เดียว เป็นผู้กระทำมามุทราของราชาแห่งความโกรธด้วยวรรณะของตระกูล
|| 104 ||

หญิงสาวพรหมจรรย์ของพระธาตุทั้งหลายถูกประดับไว้อย่างงดงามซึ่ง
ดอกไม้ด้วยการจัดระบบของตระกูล การจัดวางนั้น พึงกระทำด้วยการ
แยกกันของกาย วาจา จิต || 105 ||

เจตสิกยังไม่เป็นอิสระจากสถานที่อาศัยของพุทธรูปทั้งหลายทั้งปวง ญาณแห่ง
จักระที่สมบูรณ์และเป็นอนุสรณ์ก็เพราะด้วยญาณแห่งสัตว์ || 106 ||

อักษรแห่งอักษรของตรีวัชระถูกเรียกว่าที่อาศัย เป็นพีชอักษร(มนตร์)
ภาวะของกาย วาจา จิตถูกเรียกว่า การตื่นรู้ || 107 ||

การร่ายมนตร์แห่งวัชระทั้งปวง เป็นการกระทำที่ส่งผ่านโดยใช้แสงรัศมีส่อง
ไปยังโลกธาตุทั้งสิบทิศ เป็นการเรียกมนตร์ของวัชระทั้งปวง || 108 ||

วัชระทั้งปวงแห่งวัชระทั้งปวง ในที่นั้นเปล่งแสงโดยรัศมี พันธะที่ถูกกล่าวถึง
คือ พันธนาการที่ถูกดึงไว้ด้วยรูปอันหนาแน่น || 109 ||

การเขียนมณฑลเป็นการกระทำให้กาย วาจา จิตถูกประทับลงในมณฑลแห่ง
กาย วาจา จิตด้วยวัชระแห่งกาย วาจา จิต || 110 ||

การอภิเษกที่แตกต่างกันใน 3 ทางถูกกระทำในพิธีของตันตระ ในทางแรก
อภิเษกน้ำในภาชนะ ทางที่ 2 คือ การอภิเษกแบบลึกลับ || 111 ||

ทางที่ 3 การเข้าถึงปัญญา และทางที่ 4 ทำอย่างนั้นอีกครั้ง(เหมือนทางที่ 3)
หันหน้าเข้าหากัน เชื่อมโยงมนตร์เข้าด้วยกัน เกิดน้ำสุจิรวมเข้ากับดอกไม้
|| 112 ||

ผู้ร่ายมนตร์ให้การอภิเษกอันลึกลับแก่ศิษย์ เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางช่องว่างของ
พระธาตุ ให้เอาสิ่งปฏิภูลกับขี้เถ้ากระดูกมาปนกัน || 113 ||

วัชระกาย วาจา จิตที่ตกลงไปในใจพึงเข้าร่วมกับวัชระทั้งปวงด้วยโยคะของ
วัชระปัทมะ || 114 ||

แนวทางการอภิเษกขั้นสูงสุดของวัชระทั้งปวงนี้ ตกลงไปสู่หน้าของศิษย์ด้วย
หนทางแห่งวัชระที่ถูกแพร่ออกไป || 115 ||

มนตราทั้งปวง และกรรมอันยิ่งใหญ่ที่ได้กระทำออกไป ทำให้เกิดผลซึ่งความ
ศรัทธาอันแรงกล้า ศักดิ์ของผู้มีปัญญา ผู้สำเร็จอย่างงดงามและเป็นที่ยรัก
|| 116 ||

ศักดิ์ของผู้เข้าถึง(สมย) ถูกมองดูอยู่ด้วยกันได้รับการฝึกฝนกริยาโยคะให้เป็น
หนึ่งเดียวกัน รางวัลถูกให้แก่ครูโดยผู้สำเร็จ || 117 ||

โดยครูที่ตั้งใจถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สำเร็จ(ศิษย์) ตัวตนแห่งโมหะในความโง่
การปฏิบัติโยคะที่ประกอบด้วยโมหะ || 118 ||

วัชระโมหะส่วนบุคคลย่อมมีขึ้น เมื่อออกจากพิธีกรรมโดยการหลังไหลของ
โมหะทั้งหลาย โยคะที่ประกอบไปด้วยโทสะ ตัวตนของโทสะอยู่ในโทสะ
|| 119 ||

วัชระโทสะส่วนบุคคลย่อมมีขึ้น เมื่อออกจากพิธีกรรมโดยการหลังไหลของ
โทสะทั้งหลาย โยคะที่ประกอบไปด้วยราคะ ตัวตนของราคะอยู่ในราคะ
|| 120 ||

วัชระราคะส่วนบุคคลย่อมมีขึ้น เมื่อออกจากพิธีกรรมโดยการหลังไหลของ
ราคะทั้งหลาย โยคะที่ประกอบไปด้วยวัชระ เป็นลักษณะของตัวตนที่เข้าถึง
ปัญญา || 121 ||

ราคะทั้งหลาย โยคะที่ประกอบไปด้วยวัชระ เป็นลักษณะของตัวตนที่เข้าถึง
ปัญญา การเข้าถึงปัญญาส่วนบุคคลย่อมมีขึ้น เมื่อออกจากพิธีกรรมโดยการ
หลังไหลของญาณทั้งหลาย เทวดาทั้งหลายผู้ที่อาศัยอยู่ในความรู้นั้นของ
ศิษย์ที่เป็นเจ้าของวัชระ || 122 ||

มือจะถูกให้ซึ่งตาคัดทั้งหลายที่เป็นสักขีพยานอยู่บนมือ มือที่วางไว้อยู่บน
หัวของศิษย์ถูกปลดปล่อยแล้วโดยครูวัชระ || 123 ||

นี่คือพรแห่งความรู้จากความเป็นปุถุชนนั้นด้วยอบายที่ไม่ใช่ออย่างอื่น แต่เป็น
ธรรมทั้งหลายทั้งปวงที่นำมาหลอมรวมเป็นหนึ่งจากภาวะที่เป็น 2 || 124 ||

สิ่งที่เราไม่ควรทำเสมอคือ การแบ่งแยกในสัมสาระ(แก่นแท้) นี่คือการยึดมั่น
ในความรู้อันสูงสุดของพุทธะทั้งปวง || 125 ||

ผู้สำเร็จย่อมก้าวออกมาจากความโง่เขลา และไม่ต้องกล่าวถึงอีก กิเลสทั้ง 5
อย่างย่อมส่องแสงอยู่ในทะเลแห่งธรรมะทั้งหลายได้โดยประภคติ || 126 ||

น้ำอมฤตทั้ง 5 เป็นอนุสรณ์จากการอธิษฐานด้วยญาณทั้ง 5 บาบที่ถูก
กระตุ้นด้วยเพลิงนั้นถูกกล่าวว่าเป็นรูปทัศนะ || 127 ||

พึงบริโภคน้ำอมฤตทั้ง 5 ด้วยการปฏิบัติโยคะแห่งมนตรมูรติ ให้นึกถึงการ
เคลื่อนไปยังอากาศ ซึ่งมีการกำเนิดอักษร หุม แห่งวัชระ || 128 ||

การกำเนิดลักษณะของดอกปัทมาในภาคส่วนที่แบ่งย่อยลงไป อักษรโอมถูก
ทำให้โดดเด่นเป็นอมตะ เคลื่อนเข้าไปสู่ตรงกลาง || 129 ||

จากโยคะที่รวมเป็นหนึ่งเดียวของวัชระปัทมะส่องสว่างโชติช่วงแกโยคีที่บำเพ็ญตบะอยู่ เปรียบความหมายได้ว่า ลักษณะของแก้วคริสตัสที่ได้รับแสงอาทิตย์แห่งปัญญา || 130 ||

การบริโภควิถีแห่งโยคะพึงเสพความเป็นอมตะที่ตกไปสู่โลกธาตุทั้ง 10 ทิศ ด้วยลูกศรแห่งปรมาตม์ที่ถูกยิงไปยังที่นั่น || 131 ||

วิธีการแห่งความเป็นผู้สำเร็จที่สามารถทำได้ คือ บริโภคอาหารแห่งความกล้าหาญทั้ง 5 ความสำเร็จทั้งหลายไม่ใช่ในหนทางอื่น แต่ด้วยพีชมนตร์ ด้วยพยางค์อักษรทั้ง 3 ที่ตกลงมา || 132 ||

ผู้สำเร็จที่มีความรุ่งโรจน์เป็นปกติเริ่มอันตรธานหายไป พุทธะกล่าวไว้ว่า ผู้สำเร็จขั้นสูงสุดเป็นสาธนะ เข้าถึงความเป็นพุทธะ || 133 ||

จงใช้อุบายเลื่อนขั้นไปสู่ขั้นที่ 4 อย่างน่ายกย่อง ด้วยวัชระแห่งโพธิโยคียอมยินดีอยู่เสมอในโยคะตันตระทั้งปวง || 134 ||

พิธีกรรมของการเป็นเสวา(ผู้ปฏิบัติ)ในขั้นแรก ในขั้นที่ 2 เป็นอุปสาธนะ (ผู้ใกล้สำเร็จ) ในขั้นที่ 3 เป็นสาธนะ(ผู้สำเร็จ) และในขั้นที่ 4 เป็นมหาสาธนะ || 135 ||

เสวามี 2 วิธี ด้วยความแตกต่างของสามัญและอุตมะ(สูงสุด) สามัญกอปรด้วยวัชระทั้ง 4 ขั้นตอน และอุตมะกอปรด้วยอมฤตะแห่งญาณ || 136 ||⁷⁶

ลำดับแรก การรู้แจ้งแห่งศูนยตา ลำดับที่ 2 การวาดพีชมนตร์ ลำดับที่ 3 ความสมบูรณ์ของภาพ ลำดับที่ 4 วางตำแหน่งอักษร || 137 ||

สาธนะแห่งสามัญของเสวาประกอบด้วยวัชระ 4 ขั้นตอน และในแบบอุตมะขั้นสูงสุดในอมฤตะแห่งญาณ กระทำได้ด้วยโยคะมี 6 ส่วน || 138 ||

⁷⁶เสวามี 2 แบบ คือ แบบสามานยะ(สามัญ) มีพิธีทางวัชระ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1 โยคะ 2. อนุโยคะ 3.อติโยคะ 4.มหาโยคะ และแบบอุตมะ(ขั้นสูง) ซึ่งประกอบโยคะ 6 ส่วน(องค์) ได้แก่ 1.ปรตยาหาร 2. ธยาน 3.ปราณायाम 4.ธารณา 5.อนุสมฤติ 6.สมาธิ : **Alex Wayman, Yoga of the Guhyasamāja Tantra : The Arcane Lore of Forty Verses** (Delhi: Motilal Banarsidass Publishers private limited, 1999), 155-56.

เครื่องมือไปสู่อุตตมะ(ชั้นสูง) ต้องกระทำด้วยโยคะทั้ง 6 องค์ของเสวา
ไม่เพียงแต่ความสมบูรณ์ที่ได้จากจุดสูงสุดเท่านั้น ผู้สำเร็จพึงเกิดขึ้นด้วย
|| 139 ||

พึงกล่าวถึงโยคะทั้ง 6 องค์ ได้แก่ ปรัตยาหาร(การถอนตัว)(ความรู้สึก
ของวัตถุภายนอก) ธยาน(การทำสมาธิ) ปราณายาม(ระงับลมหายใจ)
ธารณา(การยึดไว้, ความนิ่ง) อนุสมฤติ(การจำได้หมายรู้) และสมาธิ
(ความบริสุทธิ์ของความรู้) || 140 ||

ปรัตยาหารถูกกล่าวไว้ว่าเป็นการใช้ชีวิตอยู่ในการปฏิบัติตนอยู่ทุกหนทุก
แห่งซึ่งสถานะที่อยู่ภายในตน ก็คือ อินทรีย์ทั้ง 10 || 141 ||

การรวมกันของพุทธะทั้ง 5 เป็นการรวมกันของกามทั้ง 5 ธยานทั้ง 5
ส่วนนั้นถูกสร้างสรรค์ขึ้น || 142 ||

ความปรีดีคือความสุข ความขัดแย้งและการใคร่ครวญ การรวมเป็นหนึ่ง
เดียวอย่างยิ่งใหญ่ของจิตคือการรวมกันของธยานทั้ง 5 || 143 ||

ความรู้จโรจน์อันหลากหลายอยู่ในต้นตระกูลอันลึกลับทั้งปวง โยคะอันหลอม
รวมเป็นหนึ่งคือ การคิดใคร่ครวญ ความสมเหตุสมผล การมีขึ้นของความ
ปรารถนา ความลึกลับ เป็นต้นนั้น || 144 ||

ความปรีดีปรากฏขึ้นในขั้นที่ 3 ความสุขก่อตัวขึ้นในขั้นที่ 4 ความรู้เกิด
กับจิตตนในขั้นที่ 5 ความรู้จากกิเลสทำให้เกิดญาณ || 145 ||

การตั้งอยู่ในกามทั้งปวง ทำให้เกิดสันติซึ่งสำเร็จด้วยพุทธะทั้งปวง ภาวะ
ดั้งเดิมที่เป็นแหล่งกำเนิดทั้ง 5 ทำให้เกิดลมปราณที่สำเร็จด้วยญาณทั้ง 5
|| 146 ||

พึงกระทำด้วยรูปที่แข็งแกร่งต่างวางไว้ที่ปลายจุมก ปราศจากการเคลื่อนที่
ให้ทำปราณายามฝึกลมหายใจ ระลึกถึงวาระทั้ง 5 ซึ่งเป็นมหารัตนะ
|| 147 ||

วางหยดแห่งลมปราณเคลื่อนไว้ในใจ ทำสมาธิแห่งมนตร์ ธารณา(การยึด
ไว้) เป็นอนุสรณ์ในการถือเอาธยานและอินทรีย์ที่ถูกขว้างกัน(การดับ
ทุกข์) || 148 ||

ทำให้เกิดนิมิตขึ้นในใจซึ่งเป็นการไปสู่วัชระแห่งการดับทุกข์(นิโรธ) นิมิต
5 ส่วนถูกภษิตแล้วด้วยโพธิแห่งวัชระ || 149 ||

ส่วนที่ 1 กระทำภาพลวงตาให้เกิดขึ้น ส่วนที่ 2 กระทำให้เกิดควัน(จาก
ลม) ส่วนที่ 3 กระทำให้เกิดแสงอาทิตย์ ส่วนที่ 4 ทำให้เกิดแสงประทีป
สว่างโชติช่วง || 150 ||

ส่วนที่ 5 โลกที่สใจตั้งท้องฟ้าที่กระจ่างไร้การบดบังของก้อนเมฆ จงมี
ความมั่นคงในพระธาตุแห่งท้องฟ้าอันกว้างใหญ่ด้วยหนทางแห่งวัชระ
|| 151 ||

อนุสมฤติ(ความจำได้หมายรู้)ที่ได้รับรู้อย่างชัดเจน จงทำให้ระลึกได้ อนุ
สมฤติทำให้เกิดแสงสว่างแห่งความรู้ในที่นี่ || 152 ||

อุบายแห่งปัญญาที่นำมาปฏิบัติรวมกันทำให้ชัดเจนขึ้นซึ่งภาวะทั้งปวง
ด้วยโยคะที่เป็นมवलรวม(มั่นคง) มีการสร้างการรับรู้ขึ้น นำไปไว้ตรง
กลางของภาพ || 153 ||

สมาธิที่ทำให้เกิดญาณจนสำเร็จทำให้เกิดการรู้ขึ้นทันที ปรตยาหาร
ที่มารวมตัวกันถูกอธิษฐานจิตด้วยมนตร์ทั้งปวง || 154 ||

การทำสมาธิจนเกิดญาณทำให้ได้บรรลุถึงอภิญญาทั้ง 5 ที่ตกมารวมกัน
ด้วยปราณายามอย่างแน่นหนา ถูกอธิษฐานจิตโดยโพธิสัตว์ทั้งหลาย || 155 ||
วัชรสัตว์ทั้งเข้าถึงการติดตามพลังแห่งธารณาอย่างเป็นนิิตย์ อนุสมฤติทำ
ให้เกิดประภามณฑลจากการปฏิบัติโยคะร่วมกัน || 156 ||

ในมาตราของการทำสมาธิ มีการปรากฏขึ้นอย่างชัดเจน จิตที่ฝึกปฏิบัติ
โยคะของวัชระทั้ง 4 ชั้นตอน ย่อมบรรลุเป้าหมายในใจ || 157 ||

จิตที่ถูกกระทำให้สำเร็จได้ด้วยมนตร์ เพราะลูกศรแห่งปรมัตถ์ที่ถูกยิงไปยัง
จิต พิงกล่าวคาถาแห่งโพธิด้วยการทำโยคะแห่งมูรติของมนตร์(มนตร์แปลง
รูป) || 158 ||

ด้วยการภาวนาของการปฏิบัติโยคะถึงการรู้แจ้งเป็นการรวมกันของความ
ยิ่งใหญ่ของมณฑลในอากาศ อุปสาธนของผู้ฝึกเจริญภาวนาเพราะด้วย
ภาพของญาณแห่งจิต || 159 ||

มี 2 ส่วนทำให้เห็นภาพทัศนะในขณะที่ยาวนาเป็นเวลา 6 เดือนด้วย
เครื่องอุปโภคคามทั้งปวง ถูกทำให้สำเร็จไปทุกหนทุกแห่งเสมอ || 160 ||
ถ้าหากภาพทัศนะที่ถูกกล่าวถึงไม่ได้เกิดขึ้นใน 6 เดือน จึงต้องเริ่มต้นใหม่
ด้วยวิธีแห่งสัมพรเป็นเวลา 3 วัน || 161 ||

เมื่อผู้ที่กระทำแม่ทัศนะของสารกะไม่เกิดขึ้น ก็จะไม่บรรลุถึงโพธิ แต่ผู้ที่ฝึก
โยคะแบบเข้มงวดย่อมบรรลุถึงผลสำเร็จ || 162 ||

ด้วยโยคะของผู้้นั้นทำให้เกิดมีผู้สำเร็จญาณขึ้น ด้วยการกระทำโยคะของ
ตระกูลที่แตกต่าง ถูกตรึงไว้ด้วยเปลวไฟแห่งวัชระ || 163 ||

จากนั้น จากการปฏิบัติของผู้ฝึกโยคะเป็นการปกป้องคุ้มครองด้วยมนตร์
เสน่ห์และคาถา ผู้ถือจักรแห่งญาณถูกนำพาไปด้วยหนทางของมหาราคะ
|| 164 ||

ให้วางหญิงสาวในรูปแบบทั้ง 9 ทางอันกว้างใหญ่ ให้สร้างมณฑลที่ถูกแปร
สภาพไปเป็น 4 มุทรา || 165 ||

เคลื่อนไปสู่ท่ามกลางตัวตนแห่งอตตา ผู้ถือจักระทั้งปวงพึงสังหาร จากนั้น
ให้นึกถึงโพธิ์ที่ถูกสำเร็จด้วยวัชระทั้งปวง || 166 ||

ความใส่ใจในการสวดอันวอนเทวีทั้ง 4 ถูกย่ำให้จำไว้ในใจ ให้คิดถึงผู้มี
ญาณกระทำเทหะภาวนา พึงสำเร็จได้ด้วยวัชระทั้ง 3 ทาง || 167 ||

วรรณะถูกทำให้แตกด้วยความมัวเมา ใจถูกทำให้แตกด้วยรส เหตุแห่งตน
ถูกแยกด้วยการอภิเชก ผลถูกแยกด้วยเครื่องสนับสนุน || 168 ||

ผิวหนัง วิทยา และกระทำมุทราแห่งธรรมถูกทำให้แยกด้วยมนตร์ การ
ปรากฏจักระทั้ง 6 ของราชาได้ออกมาจากอุษณีษะ || 169 ||

เมื่อโภคะทั้ง 4 (เทพีทั้ง 4) ผู้มีพลังอันยิ่งใหญ่ซึ่งถูกเรียกว่า ราชนีแห่ง
ความรู้ ในขณะที่อธิบดีแห่งวัชระทั้งหลายเป็นที่รู้จักดีในนามของกามทั้ง
ปวง || 170 ||

การอภิเชกทั้งปวงได้รับการสรรเสริญโดยญาณแห่งวัชระ โดยวิธีแห่งโยคะ
ร่วมกับญาณแห่งความรู้ในรูปแบบ || 171 ||

สารณะที่ทำหน้าที่คู่กันด้วยวัชระกาย วาจา จิต ผู้ถือวัชระแห่งวิทยายุทธ
เพราะเป็นผลสอดคล้องกับที่ได้กล่าวมาแล้ว || 172 ||

การสร้างมณฑลที่ฉลาดรอบคอบถูกกล่าวถึงซึ่งมหาสาธนะ ภาพที่
ได้รับการคำจุนจากการปฏิบัติโยคะคือ มหาอุษณิษะในกาลเวลาของเส
วา || 173 ||

ภาพที่เป็นอมตะของเครื่องประดับพระกรรม(กมล) อยู่ในกาลของอุป
สาธนะ ผู้ร่ายมนตร์ปฏิบัติโยคะให้ถึงเทวดาเป็นการกระทำพิธีกรรมในสาธ
นะ || 174 ||

และภาพของพลังแห่งพุทธะผู้ยิ่งใหญ่อยู่ในมหาสาธนะ นี้คือความลับของ
ปรมาตมโยคีแห่งวัชระทั้งปวง || 175 ||

การเข้าถึงความเป็นพุทธะย่อมบรรลุเป็นผู้สำเร็จขั้นสูงสุดด้วยการแบ่งภาค
อย่างไรก็ตาม ผู้สำเร็จก็ยังไม่เกิดขึ้นเป็นศิษย์ขั้นสูงสุด || 176 ||

เสวาถูกกล่าวถึงว่าเป็นเครื่องมือในการฝึกโยคะไปสู่ความสำเร็จของผู้
ปกป้องและของพุทธะทั้งหลายเป็นเวลาพันโกฏีกัลป์ || 177 ||

อุปสาธนะ หมายถึง การรวมกันของโยคะกับวัชระปัทมะ สาธนะที่ถูก
ขับเคลื่อนไป หมายถึง การประกอบเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์ของพยางค์
หุม กับ ผฏ || 178 ||

มหาสาธนะ หมายถึง ความว่างของใบหน้า ความว่างของภาวะ และความ
สงบ ราชาแห่งพุทธะทั้งปวงผู้เป็นศิริ ผู้ทำหน้าที่ด้วยมหาวัชระ || 179 ||
ตามกฎเกณฑ์ธรรมชาติของธรรมะและพุทธะทั้งปวงนั้น โยคีผู้ปฏิบัติโยคะ
ได้รับแรงสนับสนุนให้เป็นไปตามกฎแห่งกรรม || 180 ||

การเข้าถึง(สมยะ)ที่ยากลำบากจะกระตุ้นให้ไม่ตกไปสู่มณฑลผู้ถือวัชระ
แห่งกาย วาจา จิต เป็นผู้รักษากการเข้าถึง(สมยะ)ในกาลก่อน || 181 ||

หรือว่า การเข้าถึง(สมยะ) อุษณิษะ(ของเทพี) ด้วยการเกิดพิธีกรรมดังที่ได้
กล่าวมาแล้ว สิ่งนั้นพึงแตกดับเพราะเป็นไปตามกฎแห่งกรรมของผู้บังคับ
จักระ(กงล้อ)ด้วยตนเอง || 182 ||

ใหนักถึงความสำเร็จของผู้นั้น และเทพะนั้นด้วยมณฑล พึงกระตุ้นปลุกเร้า
ให้ผู้อื่นแห่งผู้ถือจักระเทพสถานนั้นให้สำเร็จด้วย || 183 ||

ด้วยภาวะทั้งปวงถูกตั้งผู้นั้นเข้ามาในจักระแห่งตนใหนักถึงภาพการตกลง
ไปสู่ที่นั่น และการเคลื่อนออกไป || 184 ||

การกระทำเป็นแบบอย่างดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เพราะการกำเนิดของทรัพย์
เจตสิก เป็นลึงค์(สัญลักษณ์ทางเพศ)ที่มีไว้ด้วยการเข้าสู่อารมณ์โกรธเป็นที่
อาศัย || 185 ||

ผู้ถือวัชระเป็นผู้สำเร็จ พึงส่งออกไปซึ่งการรับรู้ถึงความโกรธที่ได้ชื่อว่าไม่
กลัวสิ่งใดเลยเพื่อยังให้เกิดประโยชน์ || 186 ||

ความสำเร็จ การกำเนิด ความกลัว ความเจ็บปวด การผูกมัด การปะทะ
การครอบงำ สิ่งเหล่านี้ถูกดึงออกมาโดยราชาแห่งความโกรธ || 187 ||

ผู้ร้ายมนตรีแห่งตรีวัชระ พึงตรึงมนตรีไว้เป็นต้นแบบ และยังให้ตกลงไปสู่
ศีระหะ คอ และใจด้วยมนตรินั้น || 188 ||

พึงเขียนซึ่งความรุนแรง โรครภัย และบ่อเกิดแห่งยาพิษนานาชนิด ซึ่งได้ถูก
ทำลายลงบนภาพของสัตว์ทั้งหลาย || 189 ||

เครื่องมือและกรรมที่แตกต่าง พึงเชื่อมโยงมนตรากับแหล่งกำเนิดโยคะ
ด้วยการปฏิบัติโยคะทั้งปวงโดยการเริ่มต้นพิธีกรรมดังที่ได้กล่าวมาแล้ว
|| 190 ||

ให้กระทำขึ้นซึ่งการสวดภาวนา หรือบูชายัญ ลึงค์ที่ถูกบูชาหรือทำสมาธิ
อยู่ในมณฑลแห่งความโกรธ นี่คือการเสพของสัตว์ที่ดูร้ายทั้งหลาย || 191 ||

ใจที่หลงอยู่ในความโกรธ ความเกลียดถูกทำให้สงบลง จิตที่พบความสงบ
ถูกปกป้องอยู่ในพิธีกรรม อาหารแห่งจิตใจถูกบำรุงอยู่ในการดูแล || 192 ||

เมื่อนั้น พระผู้มีพระภาคตถาคตทั้งปวงได้ตัดซึ่งความสงสัยของพระโพธิสัตว์มหาสัตว์นั้นเสีย
และตั้งอยู่ในความเจียบงันด้วยกาย วาจา จิตตน ซึ่งวัชระกาย วาจา จิตที่ถูกตัดเสียซึ่งความสงสัยทั้ง
ปวงแล้ว ได้เคลื่อนไปสู่วัชระกาย วาจา จิตแห่งตน |

เมื่อนั้น พระโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงได้กล่าวสรรเสริญต่อพระตถาคตทั้งปวงด้วย
บทกลอนสรรเสริญแห่งราชา |

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมต่อท่านด้วยกายทั้งปวง ด้วยวาจาทั้งปวง ข้าพเจ้าขอ
นอบน้อมต่อท่านด้วยจิตทั้งปวง ด้วยใจทั้งปวง || 193 ||

ภาวะกาย วาจา จิตของท่านแห่งวัชระกาย วาจา จิตทั้งหลาย พุทธะ
ทั้งหลายพร้อมด้วยสัตว์ทั้งหลาย ใครคือผู้สำเร็จ และใครคือผู้ใกล้สำเร็จ
|| 194 ||

ด้วยวิธีการอันสำเร็จแห่งพุทธะทั้งปวงของผู้ใกล้สำเร็จอันมีใจทรงพลังแน่ว
แน่ ทำอย่างไรถึงจะไม่ใช่บาปทั้งปวง || 195 ||

เมื่อนั้น พระตถาคตทั้งหลายทั้งปวงได้กล่าวสาธุการต่อมหาโพธิสัตว์
ทั้งหลาย |

สาธุ สาธุ มหาสัตว์ทั้งหลาย สาธุ สาธุ มหามุนีทั้งหลาย
สาธุ สาธุ มหาโสมะทั้งหลาย สาธุ สาธุ ผู้ยิ่งใหญ่ทั้งหลาย || 196 ||

อธิบดีแห่งพุทธะทั้งปวง ผู้เป็นอาจารย์ที่เป็นศรี ผู้ถือวัชระแห่งโพธิ ผู้เป็น
เหตุแห่งการสังหารการเกิด และกัภาวะทั้งปวงที่มีมา || 197 ||

พระองค์ไม่มีบาป ในขณะที่เดียวกันก็ไม่มีบุญด้วย บาปและบุญไม่ได้มีขึ้น
แต่พระโพธิญาณของพระองค์นั้นถูกสรรเสริญ || 198 ||

ภาพมายาของพระนาคะนั้น เป็นการทำลายตัวตนทั้งปวง ไม่ต้องไปเกิดใน
ทุกคติ และพระโพธิญาณก็ไม่ใช่เรื่องยากที่จะบรรลุ || 199 ||

หากเพราะการกระทำกรรมแต่ปางก่อนที่เป็นบาป ทำให้ตกสู่สนรก ผลอัน
ยิ่งใหญ่ของสัตว์ทั้งหลายทำให้ไปเกิดอยู่ในนรก || 200 ||

นี่คือความสำเร็จอันน่าจดจำ ด้วยญาณของผู้ถือวัชระแห่งโพธิ ความ
อนุเคราะห์อันยิ่งใหญ่ของโยคีทั้งหลายที่มีต่อสัตว์ทั้งหลายสามารถรับรู้ได้
|| 201 ||

หตุกรรมของผู้มีใจที่สูงยิ่งด้วยการกระทำประโยชน์อนุเคราะห์ การ
กระทำกรรมพึงเริ่มต้น และสิ้นสุดด้วยมหาสาธุ || 202 ||

เมื่อนั้น พระโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงแห่งวัชระทั้งปวงที่ได้ฟังการนำทางของธรรม
แห่งมหากรุณา ได้กล่าวสาธุการและสรรเสริญสุดดีด้วยความน่ายินดี |

สาธุ สาธุ มหานาคะทั้งหลาย สาธุ สาธุ มหามุนีทั้งหลาย
สาธุ สาธุ มหาธรรมะทั้งหลาย สาธุ สาธุ มหาผู้เป็นสิริทั้งหลาย || 203 ||

โอโห! ผู้ไร้มลทินอันสมบูรณ์และประกอบด้วยความดีแห่งสมันตภัทระ
ความเป็นพุทธะได้ให้ผลแห่งความผิดบาปในการทำกรรมอันโหดร้าย
|| 204 ||

เมื่อนั้น พระตถาคตทั้งหลายทั้งปวงได้ตรัสต่อพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งปวงว่า | กุลบุตร
ทั้งหลายจะไม่ถูกขัดขวางจากอุปสรรค จะไม่เกิดความวิตกกังวล จะไม่ได้รับความกลัว เมื่อได้รับการ
อภิเชกคุหยสมาชเป็นตถาคตทั้งปวงโดยมนตรีผู้นำในการทำพิธี | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ?

ผู้ยิ่งใหญ่ทั้งหลายซึ่งมอบวัชระแห่งโทสะให้เป็นแหล่งกำเนิดที่ยิ่งใหญ่ของ
วัชระแห่งโพธิ การปฏิเสธจะไม่ถูกกระทำในการรวบรวมมนตร์หรือใน
พันธนาการ || 205 ||

เมื่อนั้นพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลายได้กล่าวสดุดีเป็นคาถาโดยพร้อมเพรียงกันต่อพระ
ตถาคตทั้งปวงนั้น |

วัชระทั้ง 3 อย่างได้ถือกำเนิดขึ้น เป็นแหล่งกำเนิดภาวะของโมกษะ เป็น
ภาวะของธาตุนับบริสุทธิ || 206 ||

อายตนะทั้ง 6 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ และอินทรีย์ทั้ง 6
รวมทั้งเตโช วาโย อาโป ภูมิ และอากาศ ขอนอบน้อมแต่ความยิ่งใหญ่
จากทั้งหมดทั้งมวลนี้ที่เป็นดุจดั่งโพธิจิต || 207 ||

โมหะ โทสะ และราคะรวม อยู่ในวัชระธรรมทั้งหลาย วิทยาและโยคะ
เกิดขึ้นได้โดยรวมอยู่ในธรรมทั้งหลายอย่างสม่ำเสมอ ขอนอบน้อมต่อการ
เกิดภาวะแห่งความรัก ความเสน่หาอันเร่าร้อน อันวิจิตรนานาชนิด อัน
ยิ่งใหญ่ทั้งหลายนี้เป็นดุจดั่งโพธิจิต || 208 ||

การรวบรวมความรัก ความใคร่เป็นไปอย่างมั่นคงซึ่งธรรมะทั้งหลายได้
เคลื่อนสู่จิตและประภคติเป็นเหตุเป็นผลกัน พรหม โทสะ ราคะได้
ครอบคลุมนอยู่ในวัชระทั้งหลาย ขอนอบน้อมแต่ความยิ่งใหญ่เป็นดุจดั่ง
โพธิวัชระ || 209 ||

นี่คือ ภาวะเริ่มต้นของวิสุทธิธรรม เป็นเหมือนดั่งการถูกตัดแยกออกเป็น
ส่วนๆ เกิดเป็นอุปายแห่งปัญญา ได้แก่ คุหยะ อภิเชก วรรต(ความมุ่งมั่น)
สัมพร และการปฏิบัติโยคะอย่างเป็นนิจย์ ขอนอบน้อมต่อสิ่งนั้นเหล่านี้
อย่างเสมอ เป็นเหมือนดั่งโพธิวัชระ || 210 ||

นี่คืออุปายของความสำเร็จขั้นสูงสุด พึงกระทำขั้นตอนวิธีการของเสวา อุป
 สาธน สาธน และแนวทางของมหาสาธนอย่างชัดเจน จนเป็นผู้สำเร็จ
 อย่างที่สุด ขอนอบน้อมต่อจุดปลายทางอย่างเสมอเป็นเสมือนดั่งโพธิวัชระ
 || 211 ||

พึงทำให้สำเร็จด้วยวัชระที่กระทำตามแนวทางที่มีองค์ประกอบทั้ง 4 การ
 กระทำที่หลากหลาย การไม่มีผู้สำเร็จจะไม่เกิดขึ้น นี่คือการทำหน้าที่ตาม
 มรรคมืองค์ 8 ด้วยการประสาทครูผู้เป็นพุทธะ ขอนอบน้อมแต่สิ่งเน้น
 เหล่านี้อย่างเสมอๆ เป็นดุดั่งโพธิวัชระ || 212 ||

นี่คือวิธีการแห่งความลับที่ถูกรวบรวมไว้(คุหยสมาชตันตระ) ผู้ซึ่งย่อมนได้
 พึง ย่อมได้กระทำการสาธยายธรรม ปาฐกถา และจินตนาการ ย่อมกระทำ
 การบูชา เขียน และจารึกไว้ ขอนอบน้อมแต่สิ่งเน้นเหล่านี้อย่างเสมอๆ
 เป็นดุดั่งโพธิวัชระ || 213 ||

นี่คือ ผู้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ที่มาหลอมรวมกัน ด้วยการสร้างการสาธยาย
 ธรรม ด้วยการปรากฏขึ้นของกรรมอันสงบสุข ด้วยเครื่องมือสู่ความสำเร็จ
 ด้วยการเข้าถึงมนตร์ และด้วยความไม่อ่อนไหว ขอนอบน้อมแต่สิ่งเน้น
 เหล่านี้อย่างเสมอๆ เป็นดุดั่งโพธิวัชระ || 214 ||

ผู้ซึ่งย่อมนได้ชี้หนทาง ได้สัมผัส ได้จดจำ และได้ฟัง จะได้ชื่อว่ามาตรแห่ง
 พลังทั้ง 2 ของผู้สำเร็จ ย่อมกระทำศรัทธาให้ปรากฏ และอาศัยในหนทาง
 ชี้แนะที่เป็นหนึ่งเดียวกัน ขอนอบน้อมแต่จุดหมายปลายทางอย่างเสมอ
 เป็นดุดั่งโพธิวัชระ || 215 ||

เราพึงแสดงการบูชาต่อพระนายกะทั้งปวงด้วยความสงบ ด้วยถ้อยคำแห่ง
 บทสรรเสริญนั้น พระนาถะทั้งหลาย พระโพธิสัตว์ทั้งหลาย ผู้ยิ่งใหญ่
 ทั้งหมดพึงกล่าวอนุโมทนา || 216 ||

นี่คือสุภาชิตของตันตระชั้นสูงของอิบตีแห่งตันตระทั้งปวง เป็น
 แหล่งกำเนิดอันลับของคุหยสมาชแห่งตถาคตทั้งปวง || 217 ||

ถ้อยคำที่ได้กล่าวมานี้ ตถาคตทั้งปวงและพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลายได้เคลื่อนที่กาย วาจา
 จิตไปสู่วัชระกาย วาจา จิตตนเอง และทุกท่านได้ตกอยู่ในความเจียบงันโดยอาศัยกาย วาจา จิตตนเอง
 แห่งวัชระกาย วาจา จิต || เป็นดั่งนั้น ||

บทที่ 18 การอธิษฐานถึงญาณแห่งวัชระที่ขึ้นไปสู่ความลับทั้งปวงในคฤหสมาช มหาคฤห
ตันตรราชะได้จบลงด้วยกาย วาจา จิตอันลึกลับแห่งตถาคตทั้งปวงอย่างศิริ ตั้งนั้นแล้ว ||

|| นี่คือการสำเร็จของกายที่อุดมสมบูรณ์อย่างยิ่งของราชาตันตระแห่งศรีคฤหสมาช ||

บทที่ 3

ทรรศนะเรื่องโยคะและการบรรลุธรรมในคัมภีร์คฤหยาสมิตตันตระ

ความหมายของคำว่า โยคะ

คำว่า “โยคะ” (Yoga) มาจากรากศัพท์ว่า “ยูจ” (yuj) แปลตามศัพท์ว่า การประกอบเข้าด้วยกัน การรวมหรือเชื่อมเข้าด้วยกัน หมายถึงวิธีการบำเพ็ญสมาธิให้เป็นหนึ่งเดียว โยคะเป็นเรื่องของการปฏิบัติทางจิตวิญญาณที่มีต้นกำเนิดจากประเทศอินเดีย แต่เดิมเป็นหนึ่งในปรัชญาหกสำนัก คัมภีร์พื้นฐานคือ โยคะสูตร (yoga sutra) ของท่านปตัญจลี(Patañjali) ที่อาศัยอยู่ในอินเดียประมาณ 150 ปีก่อนคริสต์ศักราช

เป้าหมายสูงสุดของการฝึกโยคะคือ การบรรลุโมกษะและหลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด (samsāra) กลับคืนสู่ธรรมชาติดั้งเดิมเป็นสภาวะแท้จริง รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน คำว่า โยคะ พบครั้งแรกในคัมภีร์ฤคเวท ซึ่งใช้หมายถึงการเชื่อมแอก การเชื่อมรถหรือการเชื่อมเกวียน เช่น การใช้เชือกผูกวัวเข้ากับแอก ต่อมาความหมายค่อยๆ ขยายออกไปเป็นการประกอบเข้าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับสิ่งอื่น มาถึงสมัยของอุปนิษัตซึ่งเป็นสมัยที่มีการศึกษาเรื่องอาตมัน(อัตตา) และพรหมมัน(ความจริงสูงสุด)อย่างจริงจัง ก็ได้้นำคำ “โยคะ” มาใช้ หมายถึงการใช้จิตควบคุมอินทรีย์(รับรู้อารมณ์) แล้วบังคับให้เป็นไปตามที่ต้องการ ต่อมาสำนักเวทานตะนำคำนี้มาใช้ หมายถึง การรวมชีวาตมันเข้ากับปรมาตมันซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิต

ในคัมภีร์ภควัทคีตา (ศตวรรษที่ 5-2 ก่อนคริสต์ศักราช) นิยามให้คำ “โยคะ” เป็นสถานะสูงสุดในการบรรลุธรรม แม้ว่าจะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เจ็บปวดที่สุด แต่โยคะเป็นความจริงแท้ที่คุ้มค่าที่สุดในการปฏิบัติ⁷⁷ บทสนทนาของอรชุนกับพระกฤษณะมีโยคะหลากหลายประเภทซึ่งสอดคล้องกับภาระหน้าที่โดยธรรมชาติของแต่ละคน ได้แก่ 1) กรรมโยคะ คือ โยคะของการกระทำหน้าที่อย่างถูกต้อง 2) ชญานโยคะ คือ โยคะแห่งความรู้และการบำเพ็ญเพียรทางปัญญา 3) ภักติโยคะ คือ โยคะแห่งความภักดีและการอุทิศตนเพื่อเทพเจ้า

⁷⁷Chandrarhar Sharma, *A Critical Survey of Indian Philosophy* (Delhi: Motilal Banarsidass, 2003), 169.

โยคะสูตรที่ประพันธ์โดยท่านปตัญจลี มีระบบหรือทฤษฎีที่สัมพันธ์กับปรัชญาสาขายะ เพราะยอมรับญาณวิทยาและอภิปรัชญาของสาขายะ แต่ที่แตกต่างกันคือ ปรัชญาโยคะยอมรับนับถือพระเจ้า อาจกล่าวได้ว่าปรัชญาสาขายะเป็นเสมือนภาคทฤษฎี ส่วนปรัชญาโยคะเป็นเสมือนภาคปฏิบัติ ถ้าว่าโดยความหมายเชิงนัยยะแล้ว โยคะหมายถึง การดับพฤติกรรมของจิต(จิตตวฤตตินิโรธ) เพราะจิตมีสภาพตื่นรณกลับกลอก หากปล่อยไว้ไม่ควบคุมก็จะถลำลึกเข้าสู่ความทุกข์มากขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้หลักการเพื่อฝึกหัดควบคุมจิต

ปรัชญาโยคะมีหลักการเกี่ยวกับปุรุષะและประภฤติเหมือนกับปรัชญาสาขายะ โดยอธิบายว่า โลกเกิดขึ้นเพราะมีการสังโยคของประภฤติกับปุรุษะ สรรพสิ่งดับลงก็เพราะแยกตัวของปุรุษะกับประภฤติ ปรัชญาโยคะเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นการสังโยคหรือการแยกของปุรุษะหรือประภฤตินั้น ไม่ได้เกิดขึ้นบังเอิญหรือเป็นไปตามกรรม แต่ต้องมีสิ่งที่อยู่เหนือกว่านั้นมาเป็นผู้กระทำ นั่นคือพระเจ้าซึ่งเรียกว่า อิศวร ผู้ที่ปรารถนาจะบรรลุโมกษะย่อมต้องยึดถือพระเจ้า พระเจ้าทรงทำหน้าที่ควบคุมกรรมให้ส่งผลแก่คนดีและคนชั่ว ถ้าไม่มีพระเจ้า ประภฤติก็มีวิวัฒนาการไม่ได้ ทั้งปุรุษะก็บรรลุโมกษะไม่ได้

ปรัชญาโยคะถือว่าการปฏิบัติและความรู้เป็นเหตุให้เข้าถึงอิสรภาพที่สมบูรณ์ ข้อปฏิบัติที่เป็นหลักในปรัชญาโยคะเรียกว่า “อัสถางคโยคะ” หรือ โยคะมีองค์ 8 ประการ ได้แก่ 1. ยมะ การบังคับใจ 2. นียมะ การบำเพ็ญความดี 3. อาสนะ การนั่งให้ถูกวิธีเพื่อเกื้อกูลแก่สุขภาพและสมาธิ 4. ปราณยมะ การควบคุมลมหายใจเข้าออกให้เป็นไปอย่างถูกวิธี 5. ปรตยาหาระ การควบคุมอินทรีย์ไม่ให้ยินดีในร้ายในอารมณ์ที่มากกระทบ 6. ธารณะ การเพ่งจิตให้อยู่กับอารมณ์แห่งสมาธิ 7. ธยานะ การเข้าฌานคือกำหนดใจให้มันอยู่ในอารมณ์ที่เพ่งตลอดเวลา 8. สมาธิ จิตเป็นเอกัคคตา คือ การกำหนดจิตให้อยู่ในอารมณ์เดียว จิตตั้งอยู่กับภวานาจนไม่มีความรู้สึกตัว⁷⁸

อย่างไรก็ตาม โยคะเกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออกในความเชื่อทางศาสนาและการปฏิบัติ พิธีกรรมของศาสนาพุทธและฮินดู⁷⁹ มีความแตกต่างกันในการใช้คำศัพท์ในสองศาสนา ในศาสนาฮินดู โดยทั่วไป โยคะจะหมายถึง โยคะ 8 ประการตามที่กำหนดไว้ในโยคะสูตร ดังที่ได้กล่าวไป แต่

⁷⁸ ผศ.ดร. สำเนียง เลื่อมใส, *ภควัตคิตา สารและแนวคิดสำคัญทางปรัชญา* (กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546), 7-8.

⁷⁹ Georg Feuerstein, *The Yoga Tradition: Its History, Literature, Philosophy and Practice* (Arizona: Hohm Press, 1998), 111.

สำนักญิงมะ (Nyingma) ของพุทธศาสนาในทิเบต คำว่าโยคะ ถูกใช้อ้างถึงคำสอน 6 ระดับ โดยแบ่งเป็นต้นตระกูลภายนอก (กริยาโยคะ, จรรยาโยคะ และโยคะต้นตระกูล) และต้นตระกูลภายใน (มหาโยคะ, อนุโยคะ และอติโยคะ) ตามธรรมเนียมของสำนักญิงมะ ผู้ฝึกปฏิบัติจะพัฒนาไปสู่ระดับของโยคะที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากมหาโยคะ ไปสู่อนุโยคะ และท้ายที่สุดก็คือฝีกอติโยคะ มีสำนักเกิดใหม่ที่ชื่อว่าสำนักสรมะ(Sarma) จะใช้ชื่อโยคะขั้นสูงสุดว่าอนุตระโยคะ(Anuttara Yoga) การฝึกโยคะแบบอื่น ๆ รวมถึงระบบของการฝึกร่างกาย 108 ท่าพร้อมกับการฝึกลมหายใจและจังหวะการเต้นของหัวใจ การฝึกการเคลื่อนไหวที่เป็นที่รู้จักกันในชื่อ “ยันตระโยคะ” (ทิเบตเรียก Trul khor) หรือการรวมกันของดวงจันทร์และดวงอาทิตย์ เป็นพลังมปราณ⁸⁰

ในศตวรรษที่ 13 หรือ 14 ชาวทิเบตได้พัฒนาระบบการจำแนกประเภทเป็น 4 ประเภทในตำราต้นตระกูลบนพื้นฐานของการฝึกปฏิบัติที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นความสัมพันธ์ของพิธีกรรมภายนอกหรือโยคะภายใน สองประเภทแรกเรียกว่าต้นตระกูลชั้นล่าง คือกริยาต้นตระกูล(Kriya tantra) และสตัยต้นตระกูล(Chatya tantra) ส่วนสองประเภทที่สูงกว่าคือ โยคะ และอนุตระโยคะ⁸¹

โยคะมักถูกกล่าวถึงควบคู่ไปกับต้นตระกูล ทั้งสองส่วนนี้มีความคล้ายคลึงกันอย่างแยกไม่ออก นักวิจารณ์ชาวฮินดูมองว่าโยคะเป็นกระบวนการที่ร่างกายรู้สึกว่าเป็นต้นเหตุของความเป็นทาส ในขณะที่ต้นตระกูลมองว่าร่างกายเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจแทนที่จะเป็นสิ่งที่กีดขวาง หะฐะโยคะ(Hatha Yoga Pradipika) (ศตวรรษที่ 15) จัดเป็นคัมภีร์ของฮินดูต้นตระกูลที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย⁸² เพราะถือกายเป็นฐานแรกในการบังคับควบคุมเพื่อสะดวกแก่การบังคับจิตใจขั้นสูงต่อไป ในปัจจุบันหะฐะโยคะเป็นท่าทางการออกกำลังกายของโยคีที่เรียกว่า “ฤาษีตัดตน”

ต้นตระกูลมีรากฐานมาเป็นพันปี มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเชิงเทววิทยา สำนักเกือบทั้งหมดก่อตั้งขึ้นมาจากพื้นฐานของการบูชาพระอิศวรและพระแม่ศักติ ฮินดูต้นตระกูลมีแนวคิดเรื่องพรหมมันสูงสุดคือ

⁸⁰Jose A. Fadul, *Encyclopedia of Theory & Practice in Psychotherapy & Counseling* (London: Lulu Press Inc, 2014), 363.

⁸¹John C. Huntington, Dina Bangdel, and Robert A. F. Thurman, *The Circle of Bliss: Buddhist Meditational Art* (Chicago: Serindia Publications, 2003), 25.

⁸²Brian A. Hatcher, *Hinduism in the Modern World* (New York Routledge, 2016), 184.

พระปรเมศวรโดยปรากฏรูปเป็นพระศิวะ (เป็นตัวแทนของเพศชาย พลังอันแข็งแกร่ง) และศักติ (พลังของการเป็นผู้สร้าง เป็นตัวแทนของเพศหญิง รู้จักกันในรูปของพระแม่กาลี, ทูรคา, ศักติ, ปราวตี และอื่นๆ) พลังเหล่านี้มุ่งเน้นพลังกุนฑลินี(kundalini) เป็นพลังทางจิตวิญญาณที่ซ่อนอยู่ภายในที่ฐานของกระดูกสันหลังซึ่งเคลื่อนที่เพิ่มขึ้นผ่านจักระ เป็นการรวมกันอย่างสำเร็จ จระหว่างศิวะกับศักติ(หรือที่เรียกว่าสมาธิ) นอกจากนี้ ต้นตระกูลยังเน้นเรื่องของมนตร์ สวดมนตร์เป็นภาษาสันสกฤตเพื่อบูชาเทพเจ้า, ยันตระ เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของเทพเจ้าในรูปแบบต่างๆ ผ่านรูปทรงเรขาคณิต และพิธีกรรมที่รวมถึงการบูชามูรติ(รูปตัวแทนของเทพเจ้า)⁸³

ทรรศนะเรื่องโยคะในคัมภีร์อื่นๆ

โยคะเป็นกลวิธีตามแนวความคิดตะวันออกอันมีรากฐานมาจากอินเดียโบราณ นักปราชญ์โยคะคิดค้นขึ้นเพื่อการฝึกฝนตนเองและนำไปสู่การหลุดพ้น วิธีการปฏิบัติโยคะเป็นการพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ ในหลากหลายคัมภีร์ได้สอดแทรกทรรศนะเกี่ยวกับโยคะไว้ในวิธีการสอนของแต่ละสำนัก ยกตัวอย่าง เช่น

โยคะในคัมภีร์ภควัทคีตา หมายถึง หนทางหลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดเข้าถึงโมกษะซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิตซึ่งมีหลายวิธี แต่ในคัมภีร์ภควัทคีตาแสดงไว้ 3 ทาง คือ ชญาณโยคะ กรรมโยคะ และภักติโยคะ ดังตัวอย่างข้อความว่า

ธัญชัย (อรชุน) ! ผู้ที่สลัดกรรมด้วยโยคะ ผู้ที่ตัดความสงสัยด้วยชญาณ (ญาณ) และผู้ที่ดำรงอยู่ในอาตมมัน กรรมทั้งหลายย่อมไม่ผูกพัน || 4.41 ||
 เพราะฉะนั้น ท่านจงบำเพ็ญโยคะ ตัดความสงสัยประจำจิตที่เกิดจากความไม่รู้นี้ด้วยตาบ คือ ชญาณของตน (และ) จงลุกขึ้นเถิด ภารต (อรชุน) ! || 4.42 ||⁸⁴

⁸³New World Encyclopedia. **Yoga**. Accessed September 20, 2019. Available from <https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Yoga>

⁸⁴ โยคสนยสตุคฺรมาณํ ชุณานสํฉินนสํศยม |

อาตมวณตํ น กรฺมาณิ นิพจนนติ ธนฺชย || 4.41 || (ภควัทคีตา 4/41)

ตสุมาทชญาณสํภูตํ หฤตสฺถํ ชุณานาสินาตฺมณะ |

ฉิตฺไตฺวานํ สํศยํ โยคฺมาติชฺโชจฺตติชฺช ภารต || 4.42 || (ภควัทคีตา 4/42) : ผศ.ดร. สำเนียง เลื่อมใส,

ในคัมภีร์ปัญญากรรมะ(Pañcakrama) ได้กล่าวถึงการฝึกโยคะก็เพื่อให้บรรลุธรรมตามแบบฉบับของการฝึกตนของการดำรงตนเป็นพระโพธิสัตว์ที่ต้องบำเพ็ญบารมีในภุมิต่างๆ ทั้ง 10 ภุมิตามแนวปฏิบัติในคัมภีร์ทศภูมิสูตร แต่ในคัมภีร์ปัญญากรรมะได้กล่าวเพิ่มเติมอีก 3 ภุมิสุดท้ายที่จะต้องบำเพ็ญตนเพื่อให้ได้บรรลุเป็นพุทธะโดยสมบูรณ์ ดังความว่า

ด้วยการฝึกโยคะของผู้เริ่มต้น เราจะบรรลุถึงชั้น(ภุมิ)ที่ 8 และ เมื่อเราดำรงอยู่ในชั้น(ภุมิ)ที่ 10 เราก็คงได้เห็นแสงสว่างอีกสามชั้น || 3/79 ||⁸⁵

ในคัมภีร์คฤหสมาซ ปินทิกฤตตะ-สาธนะ (Guhyasamāja Piṇḍikṛta-sādhana) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติโยคะเหมือนการปฏิบัติตามแนวพิธีกรรมทางตันตระทั่วไป คือ โยคะ 4 ชั้นตอน ได้แก่ โยคะอนุโยคะ อติโยคะ และมหาโยคะ และเชื่อมโยงกับการฝึกสมาธิโดยใช้การนึกคิดของจิตเป็นฐานในการกำหนดพยางค์มนตร์ต่างๆขึ้นมา เมื่อฝึกโยคะถึงขั้นสูงแล้วตนเองก็จะเป็นเสมือนตัวตนของเทพเจ้าอย่างแยกไม่ออก ดังความว่า

จากนั้น หลังจากทีโยคีได้ปฏิบัติโยคะทั้งสิ้นแล้ว ก็ได้ขึ้นถึงโลกอยู่ในใจกลางพยางค์ “ฮุม” และเห็นสรรพสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเสมือนวัชรสัตว์ ดังนั้นเราจึงควรพิจารณาสรรพสิ่งเหล่านั้นว่าเป็นเช่นนั้น || 217 ||⁸⁶

ในคัมภีร์โยคะสูตรของปตัญจลี เป็นสูตรที่สอนเรื่องการปฏิบัติร่างกายตามแนวทางปรัชญาโยคะให้ผสมกับการควบคุมจิตใจตน โดยมีขั้นตอนและองค์ประกอบของโยคะทั้ง 8 ประการ เมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนนั้นจนได้ความรู้แท้แล้วก็เป็นเหตุให้เข้าถึงการบรรลุได้ในที่สุด ดังความว่า

⁸⁵อาทิกรมิกโยเคน จาษภูมิ ภูมิ อานุนยาต |

อาโลกทรยทฐี จ ทศภูมยาม ปุริตยจิตตะ || 3/79 || (ปัญญากรรมะ 3/79) : Louis de la Vallée Poussin, **Pañcakrama** (Gand: La Faculté de Philosophie et Lettres de l'Université de Grand, 1896), 31.

⁸⁶เอว จตุร โยค กรส ตู โยคี หุมการครกรม ปุริวจินตย โลกม |

ทฤษฏีวา ชคตตทภวชรสตตวม วุยตุถาย ตทธีรุ วิจเรท ยถาวท อิติ || 217 || (คฤหสมาซ ปินทิกฤตตะสาธน 217) : Roger Wright, **The Guhyasamāja Piṇḍikṛta-Sādhana and Its Context** (London: MA Religions School of Oriental and African Studies, University of London, 2010), 95.

จากการฝึกปฏิบัติในส่วนต่าง ๆ ของโยคะ ทำให้ความไม่บริสุทธิ์ที่
ถูกทำลายจะกลายเป็นความรู้ที่แพร่ออกไปจนถึงการแยกแยะพิจารณา
||2/28||

ยมะ นียมะ อาสนะ ปราณยมะ ปรัตยาหา ธารณะ ฌยานะ และ
สมาธิ เป็นองค์ประกอบของโยคะ ||2/29||⁸⁷

ในคัมภีร์กถา-อุปนิษัท ได้กล่าวถึงจิตวิญญาณเดิมแท้ของตัวตนหรือที่เรียกว่าอัตมันมีอยู่จริง
แม้ว่าจะมองไม่เห็นและเต็มไปด้วยการนำค้นหา เราสามารถทำความรู้จักกับอัตมันอย่างชัดเจนโดย
การปฏิบัติโยคะ(การทำสมาธิในตัวเอง) ซึ่งเป็นบริบทในการพัฒนาตนเองให้เป็นอิสระจากความสุข
และความทุกข์เพื่อมุ่งสู่ความรู้ที่แท้จริง ดังความว่า

อัตมันนั้นยากที่จะมองเห็น เต็มไปด้วยความลึกลับ เป็นแหล่งเดิม
แท้ เป็นแหล่งกำเนิด และซ่อนเร้นอยู่ภายใน ผู้ที่จะเข้าใจอัตมันภายใน
ตัวตนได้ดังเช่นพระเจ้าก็ด้วยการปฏิบัติโยคะซึ่งก็คือการทำสมาธิด้วยตัวเอง
ผู้รู้ย่อมละทิ้งความทุกข์และความเศร้าไว้เบื้องหลัง ||2/12||⁸⁸

โยคะในคัมภีร์พระไตรปิฎกจะต่างจากคัมภีร์อื่นๆที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งในคัมภีร์
พระไตรปิฎกนั้นกล่าวถึงโยคะว่าเป็นดังกิเลสที่ผูกสัตว์ทั้งหลายไว้ในชาติภพ ดุจเทียมวัวไว้กับแอก ผูก
สัตว์ไว้กับวิบาก คือ กามโยคะ ภวโยคะ ทิฏฐิโยคะ และอวิชชาโยคะ หากสลัดโยคะ(ตามแนวทางของ
พุทธศาสนา)ได้ ก็จะมีบรรลุดังข้อความว่า

โยคะ 4 อย่าง

1. กามโยคะ (โยคะคือกาม)
2. ภวโยคะ (โยคะคือภพ)

⁸⁷โยคางคานุษจนาทศุทธิกษเย ชยวานทีปิตรา วิเวกชยาเตชะ ||2/28||

ยมนิยามาสนปราณายามปรตยาหารธารณาธยานสมาธโย' ษฎาว องคานิ ||2/29|| (โยคสูตร
2/28-29) : Swami Vivekananda, **Patanjali Yoga Sutras** (Delhi: Vijay Goel Publishers,
2012), 84-85.

⁸⁸ตํ ทุรทศํ คุณมนุปรวิษณฺ์ คุหาหิตํ คหฺวเรชชฺม ปุราณม |

อธฺยาตมโยคาธิคเมน เทวม มตฺวา ฮีโร หฺรชฺเศกา ชหาติ ||2/12|| (กถา-อุปนิษัท 2/12) : S.
Sitarama Sastri, **The Katha and Prasna Upanishads and Sri Sankara's
Commentary** (Madras: The India Printing Works, 1923), 32.

3. ทิฏฐิโยคะ (โยคะคือทิฐิ)

4. อวิชาโยคะ (โยคะคืออวิชา) (ที.ปา. 11/259/221)⁸⁹

ธรรม 4 อย่างที่เป็นไปในส่วนข้างเลื่อมเป็นไฉน คือ โยคะ 4 ได้แก่ โยคะคือกาม โยคะคือภพ โยคะคือทิฐิ โยคะคืออวิชา ธรรม 4 อย่างเหล่านี้เป็นไปในส่วนข้างเลื่อม ฯ

ธรรม 4 อย่างที่เป็นไปในส่วนข้างวิเศษเป็นไฉน คือ ความพราก 4 ได้แก่ ความพรากจากกาม 1 ความพรากจากภพ 1 ความพรากจากทิฐิ 1 ความพรากจากอวิชา 1 ธรรม 4 อย่างเหล่านี้เป็นไปในส่วนข้างวิเศษ ฯ (ที.ปา. 11/404-405/298)⁹⁰

พรรณนะเรื่องโยคะในคัมภีร์คฤหยาสมชัตนตระ

โยคะในคฤหยาสมชัตนตระถือเป็นโยคะตันตระชั้นสูง เรียกได้ว่าเป็นราชาแห่งตันตระ (the King of Tantras) ในคัมภีร์สอนถึงการทำสมาธิหรือปฏิบัติโยคะในรูปแบบต่างๆ แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะทำความเข้าใจระบบของโยคะในคัมภีร์ ในบทสุดท้ายของคัมภีร์พยายามที่จะสังเคราะห์ประเภทต่างๆของโยคะไว้ (ซึ่งเชื่อว่าเขียนบทนี้ขึ้นภายหลัง) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนใหญ่ๆ(จตุรงค์) คือ

1. ชั้นสามัญ (เสวา) พบในบทที่ 3, 7 และ 11
2. ชั้นใกล้สำเร็จ (อุปสาธน) พบในบทที่ 2, 6, 10 และ 14
3. ชั้นสำเร็จ (สาธน) พบในบทที่ 4, 8, 12 และ 16
4. ชั้นสำเร็จสูงสุด (มหาสาธน) พบในบทที่ 5, 9, 13 และ 17

⁸⁹พระไตรปิฎกเล่มที่ 11 พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ 3 ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค : กรมการศาสนา, พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง เล่ม 11, พิมพ์ครั้งที่ 3 ed. (กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2521), 221.

⁹⁰Ibid., 298.

โยคะ 2 แบบ : แบบสามานยะ(ทั่วไป) และแบบสมบูรณ (ขั้นสูง)

คัมภีร์คฤหยาสมาสัตนตระเป็นหนึ่งในคัมภีร์ที่อยู่ในหมวดอนุตตรโยคะตันตระ เป็นต้นตระชั้นสูงที่ถูกจัดแบ่งการปฏิบัติไว้เป็น 2 แบบหรือขั้นตอน คือแบบทั่วไป(อุตฺปตติกรม) และแบบสมบูรณ (อุตฺปนนกรม หรือ นิษปนนกรม) เราจะพบข้อความนี้ในบทที่ 18 ของคัมภีร์ ความว่า

โดยการชี้แนะของผู้ถือวัชระเป็นที่พึงของกรรม(แบบ)ทั้ง 2 คือ กรรม
ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และกรรมที่เป็นผลอันสมบูรณของการกระทำ
||83/18||⁹¹

และยังพบข้อความที่คล้ายกันเกี่ยวกับการปฏิบัติทั้ง 2 แบบนี้ในคัมภีร์ปัญจกรมมะ (Pañcakrama) ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่อยู่ในหมวดเดียวกันกับคัมภีร์คฤหยาสมาสัตนตระ ความว่า

การเป็นพุทธะที่สมบูรณมีขั้นตอนเหมือนขั้นบันได ซึ่งก็หมายความว่า
ผู้ที่ยืนอยู่ในการกระทำขั้นต้นและมีความปรารถนาที่จะไปในการกระทำขั้นที่
สมบูรณ ||2/2||⁹²

โยคะในขั้นสามานยะหรือขั้นต้นนั้นเป็นขั้นของแนวทาง ส่วนโยคะในขั้นสมบูรณนั้นเป็นขั้นแสดงให้ประจักษ์ ในขั้นต้นนั้นมีความสำคัญอย่างมากเพราะแสดงให้เห็นถึงแนวทางของทฤษฏีลมปราณ ผู้ปฏิบัติในขั้นนี้ต้องเข้าใจลมปราณที่เกิดโดยธรรมชาติซึ่งไม่สามารถที่จะรับรู้ด้วยอารมณ์ทั่วไปได้ ในขั้นตอนที่สมบูรณเป็นกระบวนการผสมผสานลมปราณในหนทางที่พิสดารและลึกกลับ ดังนั้นจึงต้องเข้าใจในขั้นต้นเสียก่อนที่จะเริ่มกระบวนการในขั้นที่สองได้

พลังจักระที่เวียนว่ายอยู่ในจักรวาลเป็นพลังอันลึกกลับของธรรมชาติ ความสำเร็จในขั้นต้นส่งผลต่อความปิติยินดีในขั้นสมบูรณ เราได้พบข้อความที่แสดงให้เห็นถึงความหมายของธรรมชาติอัน

⁹¹กรมทวยมุปาคริตย วชรินา ตตร เทศนา |

กรมเมตฺปตติกั โจว กรมเมตฺปนนกั ตถา ||83|| (คฤหยาสมาชะ 83/18) : S. Bagchi, **Guhyasamājatantra or Tathāgataguhya** / **Buddhist Sanskrit Texts No.9** (Darbhanga: The Mithila Institute, 1965), 127.

⁹²อุตฺปตติกรมสัสถานาม นิษปนนกรมกางกฤษณาม |

อุปายศุ โจษ สมพุทโธระ โสปานมิว นิริมิตะ || 2 || (ปัญจกรมมะ 2/2) : Poussin, 18.

เดิมแท้(สรวภาว)ในโคลกที่ 20 ของคัมภีร์จิตตวิศุทธิปรกรณ(Cittavisuddhiprakaranna) ของท่าน
อารยเทว (Āryadeva) ความว่า

เต็กๆมีความร่าเริงอยู่ในวัยเยาว์ เมื่อเข้าสู่วัยกลางคนจักต้องผ่านร้อน
ผ่านหนาวกิเลสต่างๆ ผู้ที่รู้แจ้งรูปแบบของธรรมชาติอันเดิมแท้ทันนั้นได้ ผู้นั้นคือ
ผู้ตรัสรู้ถึงจุดสูงสุดและจะได้เป็นอิสระ || 20 ||⁹³

ในคัมภีร์คหุยสมาชตันตระได้เขียนถึงคำชี้แนะแนวทางเพื่อบรรลุสู่พุทธภาวะโดยผ่าน
กระบวนการของโยคะ และโดยวิธีการปฏิบัติบูชาเพื่อรับพลังอันลึกลับที่หลากหลาย ในบทที่ 18 ของ
คัมภีร์กล่าวถึงความสำเร็จหรือสิทธิ(Siddhi) ที่ประกอบไปด้วย 2 แบบ คือ แบบทั่วไป(Sāmānya) กับ
แบบสมบุรณ์(Uttama) นักสิทธิ์หรือผู้สำเร็จเป็นที่รู้จักกันดีว่าอยู่ในขั้นสามัญหรือแบบแรก ส่วน
พุทธะคือการบรรลุถึงพุทธภาวะอยู่ในขั้นสูงสุดหรือแบบที่สอง ผู้สำเร็จในขั้นแรกจะอันตรายหายไ
อย่างน่าอัศจรรย์ จากนั้นจะเข้าสู่ขั้นที่สองของความเป็นพุทธะ ดังความว่า

ผู้สำเร็จที่มีความรุ่งโรจน์เป็นปกติเริ่มอันตรายหายไ พุทธะกล่าวไว้ว่า
ผู้สำเร็จขั้นสูงสุดเป็นสาธนะ เข้าถึงความเป็นพุทธะ || 133/18 ||⁹⁴

ในขั้นที่สองหรือแบบสมบุรณ์สามารถที่จะได้รับการบรรลุได้ด้วยการปฏิบัติโยคะด้วย
องค์ประกอบที่มีอยู่ 6 องค์ ดังความว่า

เครื่องมือไปสู่จุดตมะ(ขั้นสูง) ต้องกระทำด้วยโยคะทั้ง 6 องค์ของเส
วา ไม่เพียงแต่ความสมบุรณ์ที่ได้จากจุดสูงสุดเท่านั้น ผู้สำเร็จพึงเกิดขึ้นด้วย
|| 139/18 ||⁹⁵

⁹³พาลา รชยนิติ รูเปชู ไวรากย์ ยานติ มธยมาะ |

สรวภาวชลา วิมุจยนเต รูปสโยตตมพุทธะ || 20 || (จิตตวิศุทธิปรกรณะ 20) : Prabhuhai
Bhikhabhai Patel, *Cittavisuddhiprakarana of Aryadeva* (Calcutta: Visva-Bharati, 1949), 2.

⁹⁴อนตรุทธานาทยะ สิทธะสาะ สามานยา อิติ กิรติตาะ |

สิทธิรุตตมิตยาหุรพุทธา พุทธตวสาธนม || 133 || (คหุยสมาช 133/18). Bagchi, 131.

⁹⁵เสวาชทงคโยเคน กฤตวา สาธนมุตตมม |

สาธยเทนยลา ไนว ชายเต สิทธิรุตตมา || 139 || (คหุยสมาช 139/18) *ibid.*, 132.

จุดประสงค์ที่แน่ชัดของการบรรลุธรรมในคัมภีร์คฤหยาสมชตันตระคือการประพฤติปฏิบัติ
อย่างลึกซึ้งที่แตกต่างจากการปฏิบัติตนในลัทธิอื่น ดังความว่า

*เราย่อมไม่บรรลุถึงความสำเร็จได้ด้วยการปฏิบัติตามศีลอย่างเคร่งครัด
และยากลำบาก แต่เราสำเร็จได้อย่างรวดเร็วด้วยความสุขจากเครื่องบริโภคแห่ง
กามารมณ์ทั้งปวง || 3/7 ||⁹⁶*

นิกายหินยานและมหายานที่กำเนิดขึ้นในสมัยแรกมีกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เคร่งครัดมากสำหรับผู้
ปฏิบัติ สามารถบรรลุเป็นพุทธะได้ยากเนื่องจากใช้เวลาการปฏิบัติยาวนานเกินไปหรือบางที่ต้องสั่งสม
บารมีข้ามภพข้ามชาติ แต่ในกระบวนการฝึกปฏิบัติของคัมภีร์คฤหยาสมชตันตระแห่งนิกายวัชรยาน
สามารถบรรลุได้ในเวลาอันสั้นหรือบรรลุได้ในชาติเดียวโดยไม่ต้องใช้เวลาหลายชาติ ดังข้อความร้อย
แก้วบทที่ 17 ในคัมภีร์ว่า

*พระโพธิสัตว์ผู้ซึ่งยินดีในคฤหยาสมชณะนี้ก็จะพบกับการบรรลุ ดังเช่น
หลายชีวิตที่นี้ และนับได้ว่าเป็นพุทธะผู้ตื่นรู้ท่ามกลางตถาคตทั้งปวง |⁹⁷*

นอกจากนี้ คำแนะนำในการฝึกตนให้บรรลุซึ่งถูกเขียนขึ้นในคัมภีร์คฤหยาสมชตันตระนั้นเป็นเรื่อง
ของการปฏิบัติกับคู่ครองหรือศักดิ์(Sakti)โดยผ่านการฝึกโยคะและสมาธิ ในแต่ละบทของคัมภีร์จะ
กล่าวถึงเทพเจ้าสูงสุดที่เปลี่ยนรูปตนเองในลีลาต่างๆในรูปของธยานิพุทธทั้งห้า และการเชื่อมโยงของ
พุทธะแต่ละองค์กับศักดิ์ของตน ในบทที่ 18 มีการกล่าวถึงเรื่องของการอภิเษกในรูปแบบต่างๆ และ
หนึ่งในนั้นก็ได้มีการกล่าวถึงปรัชญาภิเษก(Prajñābhīṣeka)หรือการอภิเษกสาวกด้วยปรัชญาหรือศักดิ์
ผู้ทำพิธีหรือพระอุปัชฌาย์ต้องนำศักดิ์หรือหญิงสาวที่ดงามมาร่วมพิธีกับศิษย์สาวกตนโดยอ้างว่าพระ
ตถาคตเป็นสักขีพยาน แล้วนำมือของผู้ทำพิธีวางบนศีรษะของศิษย์ โดยกล่าวว่าภาวะแห่งพุทธะไม่
สามารถที่จะบรรลุได้ด้วยการทำพิธีกรรมอื่น(นอกจากวิธีการอภิเษกของอาจารย์) ดังนั้นวิद्याหรือ
ความรู้นี้จะได้รับการยอมรับ ปรากฏการณ์ของแก่นสารคือรวมเป็นหนึ่งจากความ เป็นสอง ฉะนั้น

⁹⁶ พุทธไรรณียโมสติไวระ เสวยมาโน น สิทธยติ |

สรวกาโมปโภโคสตุ เสวยศจาตุ สิทธยติ || 3 || (คฤหยาสมช 3/7) *ibid.*, 21.

⁹⁷ ตติโหว ชนมนิ คฤหยาสมชชากรโต โภธิสตตวะ สรวตถาคตานา พุทธ อิติ สักขยา คจจติ | *ibid.*,

หากศิษย์สาวกผู้ฝึกปฏิบัติไม่ได้รับพรในวิทยา(Vidyāvratā)หรือไม่ปฏิบัติอย่างตามกฎเกณฑ์ก็ไม่สามารถที่จะบรรลุนิชั้นสมบุรณ์หรือชั้นสูงสุดนี้ได้⁹⁸ ดังความในคัมภีร์ว่า

ราคะทั้งหลาย โยคะที่ประกอบไปด้วยวัชระ เป็นลักษณะของตัวตนที่เข้าถึงปัญญา
การเข้าถึงปัญญาส่วนบุคคลย่อมมีขึ้น เมื่อออกจากพิธีกรรมโดยการหลั่งไหลของ
ญาณทั้งหลาย เทวดาทั้งหลายผู้ที่อาศัยอยู่ในความรู้นั้นของศิษย์ที่เป็นเจ้าของ
วัชระ || 122/18 ||

มือจะถูกให้ซึ่งตาคัดทั้งหลายที่เป็นสักขีพยานอยู่บนมือ มือที่วางไว้อยู่บนหัวของ
ศิษย์ถูกปลดปล่อยแล้วโดยคุรุวัชระ || 123/18 ||

นี่คือพรแห่งความรู้จากความเป็นพุทธะนั้นด้วยอุบายที่ไม่ใช่อื่นแต่เป็นธรรม
ทั้งหลายทั้งปวงที่นำมาหลอมรวมเป็นหนึ่งจากภาวะที่เป็น 2 || 124/18 ||

สิ่งที่เราไม่ควรทำเสมอคือ การแบ่งแยกในสัมสาระ(แก่นแท้) นี่คือการยึดมั่นใน
ความรู้อันสูงสุดของพุทธะทั้งปวง || 125/18 ||

ผู้สำเร็จย่อมก้าวออกมาจากความงี่เง่า และไม่ต้องกล่าวถึงอีก กิเลสทั้ง 5 อย่าง
ย่อมส่องแสงอยู่ในทะเลแห่งธรรมะทั้งหลายได้โดยประภฤติ || 126/18 ||⁹⁹

⁹⁸Benoytosh, *Guhyasamaja Tantra or Tathagataguhya*, xi-xii.

⁹⁹นิะเสกาท ชุณยานธรรมาธิ ประชญาชุนานะ สวย์ ภเวต |

ตามเว เทวดา วิทยา คฤหย ศิษย สย วชรินะ || 122 ||

ปาณา ปาณิะ ปุทธาตวยะ สากษีภฤตย ตถาคตาน |

หสดี ทตตวา ศิเร ศิษย มุจยเต คุรุวัชรินา || 123 ||

นานโยปาเยน พุทธตวิ ตสมาท วิยามิมิมา วราม |

อทวยะ สรวธรรมาสตุ ทวยภาเวน ลกษิตาะ || 124 ||

ตสมาท วิโยคะ สัสาเร น การโย ภวตา สทา |

อิท ตตสรวพุธานา วิยาवरตมนุตตมม || 125 ||

อติกรรมติ โย มุฆะ สิทธิสตุสย น โจตตมา |

ปรภฤตยา เทหธรรเมษุ ภราชเต มลปถจกม || 126 || (คฤหยสมาชะ 122-126/18) Bagchi,

กระบวนการเข้าถึงความสำเร็จมีการปฏิบัติจนบรรลุเป็นขั้นตอน 4 ขั้น คือ 1.เสวา (sevā) 2. อุปสาธน (upasādhana) 3.สาธน (sādhana) 4.มหาสาธน (mahāsādhana) ขั้นตอนแรกหรือเสวา ประกอบด้วยพิธีทางวัชระ 4 ขั้นตอน (โยคะทั้ง 4) ได้แก่ 1.โยคะ 2.อนุโยคะ 3.อติโยคะ 4.มหาโยคะ เป็นเสวาในแบบสามานยะ(สามัญ) และเสวาในขั้นที่สูงกว่าประกอบด้วยโยคะ 6 ส่วน(องค์) ได้แก่ 1.ปรตยาหาร 2.ชยาน 3.ปราณายาม 4.ธารณา 5.อนุสมฤติ 6.สมาธิ เป็นเสวาในแบบขั้นสมบูรณ ใน 16 บท (บทที่ 2-17) ของคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ จะมีการกล่าวถึงข้อกำหนดโดยทั่วไปของเสวาโดยมีลักษณะผสมปนเปกันอยู่ในทั้งสองแบบ(สามัญและสมบูรณ) โดยแฝงการปฏิบัติอยู่ในทั้ง 4 ขั้นตอนของบทต่างๆ อย่างเช่น คำบางคำอาจมีความหมายเทียบเท่ากับวัชระหรือโยคะทั้ง 4 หรือบางคำอาจใช้ในความหมายอื่นเทียบเท่ากับโยคะ 6 ส่วน เช่น เสวาครอบคลุมไปถึงคำว่า “ปรตยาหาร” “ชยาน” “ปราณายาม” “ธารณา”, อุปสาธนเทียบได้กับ “อนุสมฤติ”, และทั้งสาธนและมหาสาธนก็ถูกรวมอยู่ใน “สมาธิ”¹⁰⁰

นอกจากนี้ในคัมภีร์ฯได้มีการกำหนดองค์ประกอบทั่วไปที่ถูกกล่าวถึงโดยวัชระทั้ง 4 ขั้นตอน และโยคะทั้ง 6 ส่วน ในบทที่ 18 ดังความว่า

*เสวามี 2 วิธี ด้วยความแตกต่างของสามัญและอุตมะ(สูงสุด) สามัญกอบปรด้วย
วัชระทั้ง 4 ขั้นตอน และอุตมะกอบปรด้วยอมฤตะแห่งญาณ || 136/18 ||*

*ลำดับแรก การรู้แจ้งแห่งคุณยตา ลำดับที่ 2 การวาดพิชมนตร์ ลำดับที่ 3
ความสมบูรณของภาพ ลำดับที่ 4 วางตำแหน่งอักษร || 137/18 ||*

*สาธนะแห่งสามัญของเสวาประกอบด้วยวัชระ 4 ขั้นตอน และในแบบอุตมะ
ขั้นสูงสุดในามฤตะแห่งญาณ กระทำได้ด้วยโยคะมี 6 ส่วน || 138/18 ||*

*เครื่องมือไปสู่อุตมะ(ขั้นสูง) ต้องกระทำด้วยโยคะทั้ง 6 องค์ของเสวา ไม่
เพียงแต่ความสมบูรณที่ได้จากจุดสูงสุดเท่านั้น ผู้สำเร็จพึงเกิดขึ้นด้วย ||
139/18 ||*

*พึงกล่าวถึงโยคะทั้ง 6 องค์ ได้แก่ ปรตยาหาร(การถอนตัว)(ความรู้ลึกของ
วัตถุภายนอก) ชยาน(การทำสมาธิ) ปราณายาม(ระงับลมหายใจ) ธารณา*

¹⁰⁰Wayman, *Yoga of the Guhyasamāja Tantra : The Arcane Lore of Forty Verses*, 156.

(การยึดไว้, ความนิ่ง) อนุสมฤติ(การจำได้หมายรู้) และสมาธิ(ความบริบูรณ์
ของความรู้อยู่) || 140/18 ||¹⁰¹

ขั้นตอนของโยคะในระดับสามานยะ(ทั่วไป)

4 ขั้นตอนของโยคะในระดับสามานยะถูกอ้างถึงอยู่บ่อยครั้งในสี่ขั้นตอนของเสวาหรือ
ของสธารณะ(การปลุกเร้าให้สำเร็จ)ซึ่งปรากฏแนวทางนี้อยู่ในคัมภีร์คฤหยสมาชตันตระ ดังตัวอย่างเช่น

จงใช้ขุบายเลื่อนขั้นไปสู่ขั้นที่ 4 อย่างน่ายกย่อง ด้วยวัชระแห่งโพธิโยคียอม
ยินดีอยู่เสมอในโยคะตันตระทั้งปวง || 134/18 ||

พิธีกรรมของการเป็นเสวา(ผู้ปฏิบัติ)ในขั้นแรก ในขั้นที่ 2 เป็นอุปสธารณะ
(ผู้ใกล้สำเร็จ) ในขั้นที่ 3 เป็นสธารณะ(ผู้สำเร็จ) และในขั้นที่ 4 เป็นมหา
สธารณะ || 135/18 ||

การรวมเป็นหนึ่งเดียวกันในการเข้าถึงการบูชา(เสวา) ก่อให้เกิดอุปสธา
ณะ(กระบวนการเข้าถึงความเป็นผู้สำเร็จ) การบรรลุถึงประโยชน์แห่ง
ผู้สำเร็จ(สธารณะ) และกลายเป็นผู้สำเร็จที่ยิ่งใหญ่(มหาสธารณะ)ในขั้นที่ 4 ||
60/12 ||

ในความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของอุปสธารณะควรใช้วิจารณ์ญาณพินิจถึงสถานที่
ศักดิ์สิทธิ์ของวัชระ การสร้างเจ้า(อธิบดี)แห่งมนตราขึ้นในสธารณะ จึงถูก
เรียกว่าการปลุกเร้าให้ตื่นขึ้น || 62/12 ||¹⁰²

¹⁰¹ สามานโยตตมเกเทน เสวา ตู ทวีริชา ภเวต |

วชจรตฺซุชเกณ สามานยมุตตมํ ชุณานามฤเตน จ || 136 ||

ปรณมฺ คุนยตาโพธิ ทฺวิตฺยํ พิชสํหฤตมฺ |

ตฤตฺยํ พิมพนิชฺปตฺติศฺจตฺรฺถํ นยาสมกฺษรมฺ || 137 ||

เอภีรฺวชจรตฺซุชเกณ เสवासามานยสธารณมฺ |

อุตตเม ชุณานามฤเต ไจว การุญํ โยคฺษทงคตฺเต || 138 ||

เสวาชทงคโยเคน กฤตฺวา สธารณมุตตมมฺ |

สธารยเทนยถา ไนว ชายเต สิทฺธิรฺตฺตมา || 139 ||

ปรตฺยอาหารสฺตถา ธฺยานํ ปรานายาโม' ถ ธารณา |

อนุสมฤติเต สมာธิศฺจ ชทงโค โยค อฺจฺยเต || 140 || (คฤหยสมาช 136-140/18) Bagchi, 132.

ในคัมภีร์คฤหะสมาซ ปิณฑิกฤต-สาธน (The Guhyasamāja piṇḍikṛta-sādhana) ของนาคร ชุนมีคำศัพท์ที่เชื่อมโยงกับโยคะอยู่หลายโคลก ผู้ศึกษาจึงได้เรียนรู้ว่าคำว่าโยคะในคัมภีร์นั้นเป็น พิธีกรรมที่เกี่ยวกับการท่องมนต์สรรเสริญ เช่น ในโคลกที่ 44 โอม ศุนยตาชฌานวรสวภาวาทมโก’ หม (โอม ข้าคือธรรมชาติแห่งวัชรปัญญาของศุนยตา) และ โคลกที่ 50 โอม ธรรมชาตฺสวภาวาทมโก’ หม (โอม ข้าคือธรรมชาติแห่งพระธรรมชาตฺ) การใช้มนต์ในคัมภีร์คฤหะสมาซอยู่ในบทที่ 6 เสวาใน แบบสามานยะ(สามัญ)ประกอบด้วยพิธีทางวัชร 4 ขั้นตอน(โยคะทั้ง 4) ได้แก่ 1.โยคะ 2.อนุโยคะ 3. อดิโยคะ 4.มหาโยคะ ในคัมภีร์คฤหะสมาซ ปิณฑิกฤต-สาธนได้อ้างถึงอนุโยคะ(โคลกที่ 51) และการ ปฏิบัติสมาธิถึงขั้นสูงสุดแห่งพระเป็นเจ้าสูงสุด(อาทินาถ) ต่อมาอดิโยคะ(โคลกที่ 52)คือการพัฒนาเป็น วัชรสัตว์ซึ่งเป็นความก้าวหน้าตนเองของผู้ฝึกโยคะด้วยร่างกายที่เรียกว่าเทหะมณฑล คำว่ามหาโยคะ เริ่มต้นในโคลกที่ 69 ซึ่งเกี่ยวกับการได้รับพรหรือการเพิ่มขีดความสามารถของกาย วาจา และจิต ดัง ตัวอย่าง

หลังจากที่ฝึกโยคะด้วยแนวทางนี้ เราควรที่จะฝึกฝนขั้นอนุโยคะ โยคี
ควรสร้างภาพพยางค์มนต์ทั้งสามขึ้นมาอีกครั้งให้อยู่ใจกลางดวงจันทร์
//51//

จากนั้นให้สร้างภาพพระอาทินาถซึ่งคล้าย กับดอกมะลิสีขาวบนดวง
จันทร์ ให้ปรากฏขึ้นจากพยางค์มนต์ทั้งสาม เราควรปฏิบัติขั้นอดิโยคะ
//52//

¹⁰² จตุรวิมุขปาณนตุ โพรวิชเรน วรณิตม |

โยคตณเตรชฺ สุรเวชฺ ศสยเต โยคินา สทา || 134 ||

เสวาวิธานํ ปุรณํ ทิวติยมุปสาธนม |

สาธนํ ตุ ตฤตียํ วั มหาสาธนํ จตุรฤกม || 135 || (คฤหะสมาซ 134-135/18)

เสวาสมยสียมุปสาธนสมภวาม |

สาธนารฤสมยํ จ มหาสาธนจตุรฤกม || 60 || (คฤหะสมาซ 60/12)

อุปสาธนสิทฺธยเคร วชฺรายตนิจารณม |

สาธน โจทหนํ โปรกตํ มนฺตราธิปติภวณม || 62 || (คฤหะสมาซ 62/12) *ibid.*, 131.

หลังจากที่ได้ประกอบพิธีกรรม ผู้ทำพิธีได้รับมณฑลแห่งกายใน
องค์ประกอบที่เหมาะสม เราจึงควรเริ่มฝึกขั้นมหาโยคะ ||69||¹⁰³

อเล็กซ์ เวย์แมนได้อธิบายถึงโยคะทั้ง 4 ตามความเข้าใจในประเพณีของคุยกษมาชและคัมภีร์
ที่เกี่ยวข้องว่าโยคะทั้ง 4 จัดอยู่ในการปฏิบัติในระดับขั้นสามัญ นอกจากนี้ยังมีการสร้างพยางค์มนตร์
เช่น โอม อาะ และหุม ซึ่งได้หลอมรวมอยู่ในโพธิจิต และกลายเป็นอาทิพุทธะ จันทรกิริตอธิบาย
คุณลักษณะของโยคะนี้ว่าเป็นตัวแทนกระบวนการของกาย วาจา และจิตของสัมภคกายซึ่งประกอบ
ไปด้วยโครงสร้างของสาธนะ ซึ่งก่อนหน้านี้เคยปรากฏเป็นธรรมกาย และตามมาด้วยการปรากฏเป็น
นิรมานกาย¹⁰⁴

อติโยคะประกอบไปด้วยการนึกถึงการเปลี่ยนตนเองให้เป็นพระพุทธสูงสุดหรือเป็นรูปแบบ
ของพระอักษะและให้สร้างภาพเทวดาและวางตำแหน่งเทพตามพื้นที่ต่างๆ ส่วนการฝึกมหาโยคะ
เริ่มจากการสร้างภาพออกเป็นสามส่วนและการให้พรแห่งกาย วาจา และจิต กระบวนการของคัมภีร์
คุยกษมาชตันตระ(บทที่ 12)ใช้การบอกเล่าเรื่องราวของพุทธะที่อยู่ทั้งสิบทิศซึ่งมีลักษณะแห่งสาม
วัชระคือกาย วาจา และจิตและขอพรให้บังเกิดขึ้น ดังความว่า

พุทธะทั้งหลายผู้ประทับอยู่ในทิศทั้ง 10 ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอัน
ทำลายไม่ได้ ขอพระองค์จงกระทำการให้พรอันเพ่งมาที่กายของเราใน
วันนี้ด้วยเทอญ || 71/12 ||

นี่คือเรื่องราวของการสกัดกั้นการไหลของกรรม(สั้ว)เพื่อความสำเร็จ(สา
ธนะ) |

¹⁰³โยคม เอวม สมาลมพย อนุโยคม สมาจเรต

ปุณศจ ตรยภษรม โยคี จนทรมธเย วิจินตเยต || 51 ||

ตตส ตรยภษรสมภูตม สิตกุนเทนุสนนิภม

อทินาถม วิจินตยาถ อติโยคม สมารเกต || 52 ||

นยาส์ กฤตวา ตโต มนตรี สกนธาทีน้า ยถาวิธิ

กายมณฑลม อาปนโน มหาโยคั สมารเกต || 69 || Wright, 64-66.

¹⁰⁴Akhu Sherab Gyatso, **Sacred Words of Lord Akshobhya. Translated by Geshe Thubten Jinpa** (New York Gere Foundation, 1999), 136.

หนทางของวาทาแห่งธรรมอันเป็นสิริ ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอันไม่สามารถทำลายได้ ผู้ถือวัชระแห่งวาทา ขอจงกระทำการให้พรแก่เราในวันนี้ || 72/12 ||

พุทธะทั้งหลายผู้ประทับอยู่ในทิศทั้ง 10 ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอันทำลายไม่ได้ ขอจงกระทำการให้พรอันเป็นบ่อเกิดของทางแห่งวาทาของผู้นั้นเทอญ || 73/12 ||

นี่คือเรื่องราวของการสกัดกั้นการไหลของกรรม(สัวร)เพื่อถึงความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ (มหาสาธน) |

ผู้ถือวัชระแห่งจิตอันเป็นสิริ ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอันทำลายไม่ได้ ผู้ครอบครองวัชระแห่งจิต ขอจงกระทำการให้พรแก่เราในวันนี้ || 74/12 ||

พุทธะทั้งหลายผู้ประทับอยู่ในทิศทั้ง 10 ผู้ซึ่งมีลักษณะแห่ง 3 วัชระอันทำลายไม่ได้ ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งจิต ขอจงกระทำการให้พรแก่เราในวันนี้ || 75/12 ||¹⁰⁵

¹⁰⁵ ทศทิกส์สุธิตา พุทธาสริวัชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปทึ เม' ทย กุรวนตุ กายลกษิตม || 71 ||

ตเตรท สาทนสมพรวิษยม ||

ธรูโม ไว วากุปละ ศรีมานุ ตริวัชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปทึ เม' ทย กโรตุ วากุวชริณะ || 72 ||

ทศทิกส์สุธิตา พุทธาสริวัชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปทึ ตสย กุรวนตุ วากุโปถทวม || 73 ||

ตเตรท มหาสาธนสมพรวิษยม |

จิตตวชรรระ ศรีมานุ ตริวัชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปทึ เม' ทย กุรวนตุ จิตตวชริณะ || 74 ||

ทศทิกส์สุธิตา พุทธาสริวัชราภทยภาวิตะ |

อธิษฐานปทึ เม' ทย กุรวนตุ จิตตสมภาวะ || 75 || (คฤหสมาชะ 71-75/12) Bagchi, 47.

ในคัมภีร์คฤหยาสมาดันตระได้มีการอธิบายถึงมหาสาธนะซึ่งเป็นชั้นที่ 4 อยู่ในบทที่ 5, 9, 17 และ 13 ซึ่งบทเหล่านี้มีการสอนให้ศิษย์ของตนหลุดพ้นและบรรลุผล ในคัมภีร์ประทีโปททุโยตนะของ จันทรกิริติกถาวรว่ามหาสาธนะรวมอยู่ในมณฑลแห่งชัยชนะที่ดีที่สุดรวมทั้งการทำพิธีกรรมแห่งชัยชนะ ซึ่งรู้จักกันดีในสมาธิทั้งสาม (trisamādhī) การจัดวางสมาธิทั้งสามประกอบไปด้วยคำศัพท์ที่ใช้อยู่ ระหว่างชั้นโยคะต้นตระกับอนุตรโยคะต้นตระในวรรณกรรมต้นตระ แม้ว่าจะมีคำอธิบายที่แตกต่าง กันของสมาธิทั้งสามนั้น แต่มีการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าโยคะในชั้นสามมานะของอนุตรต้นตระ เป็นส่วนหนึ่งที่แบ่งแยกการปฏิบัติมาจากชั้นโยคะต้นตระ

สมาธิทั้งสามมีชื่อว่า ปฐมปรโยคะ, วิชย-มณฑล และ กรม-วิชย ในคัมภีร์ประทีโปททุโยตนะ ได้อธิบายว่าสามขั้นแรกของเสวาคือ ปฐมปรโยคะ ส่วนการปฏิบัติอีกสองสมาธิหลังครอบคลุมไปถึง ชั้นที่ 4 ของโยคะ วิชย-มณฑลเป็นการเริ่มต้นขั้นตอนแห่งสามมานะโดยเกี่ยวข้องกับความรู้ทั้งห้า ส่วนกรม-วิชยก็จะเกี่ยวข้องกับการทำพิธีกรรมแปลกๆ เช่น พิธีเกี่ยวกับการกินเนื้อต้องห้ามซึ่งจะ นำไปสู่การมีพลังเหนือธรรมชาติ พิธีกรรมต่างๆ ที่ถูกเผยแพร่ของสามสมาธินั้นดูเหมือนว่าจะ สอดคล้องกับสี่ขั้นตอนในมณฑลพิธีของคฤหยาสมาชะ

ในส่วนของคัมภีร์บางตอนเรื่องศรี-คฤหยาสมาช-มณฑลโลปายิกาวิศติ-วิธิ-นาม ของนาคโพธิ¹⁰⁶ได้ เขียนถึงพิธีกรรม 21 ขั้นตอนของต้นตระเอาไว้

ส่วนที่ 1 : พิธีเตรียมสถานที่

1. เตรียมสถานที่ประกอบพิธี
2. ขนาดของสถานที่ประกอบพิธี
3. ทำพิธีกำจัดปีศาจที่มาขัดขวางการประกอบพิธี

ส่วนที่ 2 : พิธีเตรียมตัว

4. ใช้ชอล์กขีดวัดเส้นเขตแดน
5. เตรียมภาชนะ
6. สวดอ้อนวอนเทพเจ้า
7. การเตรียมตัวของศิษย์สาวก

ส่วนที่ 3 : พิธีหลักๆ เริ่มด้วยการสร้างมณฑล

¹⁰⁶Nāgabodhi, **Śri-Guhyas amāja-Maṇḍalopāyikā-Viṃś ati-Vidhi-Nāma.**

8. เตรียมเส้นด้าย 5 สี
9. วางสีต่างๆลงในมณฑล
10. อันเชิญเทพเจ้า

ส่วนที่ 4 : อภิเษกภาชนะ

11. วาดภาพศิษย์สาวกลางในมณฑล
12. อภิเษกมงกุฏ
13. อภิเษกวัชระ
14. อภิเษกกระจก
15. อภิเษกชื้อ
16. อภิเษกสัญลักษณ์ เช่น ระฆัง กริช ขวาน เป็นต้น

เครื่องสักการะ

17. เตรียมเครื่องสักการะถวายต่อเทพเจ้า
 18. เตรียมเครื่องสักการะมอบแด่ครู
- การอนุญาตและรวมเป็นหนึ่ง
19. ศิษย์สาวกได้รับอนุญาตให้สำเร็จ
 20. การรวมเป็นหนึ่งเดียวของเทพเจ้าในคหุยสมาชซึ่งได้รวมอยู่ในจุดต่างๆของร่างกาย
- พิธีกรรมตอนจบ
21. ปลดปล่อยพลังอำนาจ ปลดปล่อยเทพเจ้าพร้อมทั้งเผาเครื่องบูชา

กล่าวโดยสรุป สมภาณีในชั้นแรก คือ ปฐมปรัโยค ครอบคลุมถึงพิธีกรรมสามส่วนแรก (พิธีเตรียมสถานที่, พิธีเตรียมตัว และพิธีหลัก) ซึ่งก็คล้ายกับสามขั้นตอนแรกของเสวา ส่วนสมภาณีในชั้นที่สอง คือ วิชย-มณฑล ครอบคลุมถึงส่วนที่สี่พิธีการอภิเษกภาชนะซึ่งเป็นพิธีที่สำคัญของศิษย์สาวก และพิธีอภิเษกเหล่านี้จะถูกประทานพรโดยเทพีซึ่งต้องใช้เพศหญิงเป็นองค์ประกอบในพิธีกรรมนี้ด้วย สมภาณีในชั้นที่สาม คือ กรุม-วิชย ครอบคลุมถึงเครื่องสักการะ การอนุญาตให้ศิษย์สาวกสำเร็จ และการรวมเป็นหนึ่งของเทพเจ้าทั้ง 32 องค์เข้าสู่โพธิจิต รวมถึงพิธีกรรมในตอนจบด้วย ดังนั้นจึงปรากฏว่ามีหนทางที่หลากหลายในการเริ่มกระทำสี่ขั้นตอนของเสวาหรือโยคะเพื่อลำดับความสำเร็จจากน้อยไปสู่มากที่สุด

นอกจากนี้ ท่านสองขะปะ(Tsong-kha-pa) ได้ยืนยันในส่วนที่สัมพันธ์กันของตันตระมีส่วนสามส่วน คือ การเกิด ความตาย และการแสดงสื่อกลาง สามส่วนนี้ประกอบเป็นตรีกายของพุทธะ ในความคิดนี้เชื่อว่าธรรมกายถูกนำไปพร้อมกับความตาย สัมโภคกายเป็นตัวสื่อกลาง(กายทิพย์) และนิรมานกายเป็นการเกิด(กายเนื้อ) ท่านสองขะปะกล่าวว่าสัมโภคกายก็คืออาทิพุทธะ แต่ท่านนาคาร ชุนกล่าวว่าสัมโภคกายคือเชื้อสายของวัชรธรร ซึ่งก็ถือว่าอยู่ในสถานะตัวสื่อกลางเป็นสัญลักษณ์ สัมโภคกายถูกจัดวางให้อยู่ในโยคะชั้นที่สองคือ อนุโยคะ ในโยคะชั้นแรกมีความตายเป็นสัญลักษณ์ ส่วนในโยคะชั้นที่สามมีการเกิดเป็นสัญลักษณ์

1. โยคะ - ความตายเป็นสัญลักษณ์ - ธรรมกาย
2. อนุโยคะ - สถานะสื่อกลางเป็นสัญลักษณ์ - สัมโภคกาย
3. อติโยคะ - การเกิดเป็นสัญลักษณ์ - นิรมานกาย (ตามทัศนะของท่านสองขะปะ)

ในความสอดคล้องดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าโยคีผู้ฝึกปฏิบัติจะบรรลุถึงกายสามดังกล่าวโดยที่ได้ทำตามหลายขั้นตอนแล้ว แต่ท่านสองขะปะทำให้เห็นภาพชัดเจนว่าความสัมพันธ์นี้มีความหมายเพื่อจัดวางขั้นตอนเหล่านั้นให้เป็นเหตุผลอยู่ในโยคะระดับสามัญ(ทั่วไป) และเพื่อความสำนึกในขั้นต่อไปของกายพุทธะเหล่านั้นในระดับสมบุรณ์(ขั้นสูง)¹⁰⁷

โยคะ 6 ส่วน(องค์)ในระดับสมบุรณ์(ขั้นสูง)

คำศัพท์เฉพาะต่างๆที่เกี่ยวกับการปฏิบัติโยคะอาจเป็นความหมายของอุบาย(upāya) ในการนำไปสู่การบรรลุ คำศัพท์ที่ได้บัญญัติไว้ในคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับระบบโยคะของปัทมชลี การฝึกในแบบตันตระถือว่าการปฏิบัติที่ขึ้นอยู่กับโยคะแทบทั้งหมด อุบายถูกกล่าวถึงไว้ในแง่ของความสำเร็จ 4 อย่าง คือ เสวา, อุปสาธน, สาธน และมหาสาธน ดังที่เคยกล่าวมาในข้างต้นแล้วว่า เสวาถูกแบ่งออกเป็นสองแบบ คือ แบบขั้นสามัญ(Sāmānya Sevā) และแบบขั้นสูง(Uttama Sevā) ขั้นสามัญประกอบด้วยวัชระทั้ง 4 และขั้นสูงประกอบด้วยญาณแห่งความรู้ วัชระทั้ง 4 นั้น ในคัมภีร์ได้เปรียบเทียบว่าขั้นแรกเป็นแนวทางของศูนยตา ขั้นที่ 2 เป็นการกำหนดรูปแบบของเมล็ดพยางค์(Bīja) ขั้นที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบของเทพ และขั้นที่ 4 เป็นการวางตำแหน่งตัวแทนภายนอก ดังความในบทที่ 18 ว่า

¹⁰⁷Wayman, *Yoga of the Guhyasamāja Tantra : The Arcane Lore of Forty Verses*, 161-63.

พิธีกรรมของการเป็นเสวา(ผู้ปฏิบัติ)ในชั้นแรก ในชั้นที่ 2 เป็นอุปสาธนะ(ผู้
ใกล้สำเร็จ) ในชั้นที่ 3 เป็นสาธนะ(ผู้สำเร็จ) และในชั้นที่ 4 เป็นมหาสาธนะ ||
135/18 ||

เสวามี 2 วิธี ด้วยความแตกต่างของสามัญและอุตมะ(สูงสุด) สามัญกอปรด้วย
วัชระทั้ง 4 ชั้นตอน และอุตมะกอปรด้วยอมฤตะแห่งญาณ || 136/18 ||

ลำดับแรก การรู้แจ้งแห่งศูนยตา ลำดับที่ 2 การวาดพีชมนตร์ ลำดับที่ 3
ความสมบูรณ์ของภาพ ลำดับที่ 4 วางตำแหน่งอักษร || 137/18 ||¹⁰⁸

เสวาในระดับสมบูรณ์(ขั้นสูง) ผู้ฝึกปฏิบัติควรปฏิบัติโยคะให้ครบ 6 องค์ ได้แก่ ปรตยาหาร, ฐ
ยาน, ปราณายาม, ธารณา, อนุสมฤติ และสมาธิ 1.) ปรตยาหารได้อธิบายถึงกระบวนการที่ถูก
ควบคุมโดยอินทรีย์ทั้ง 10 ซึ่งอยู่ภายในตนเอง 2.) ฐยานถูกอธิบายถึงแนวทางของค้นหาทั้ง 5 โดย
ผ่านพระชยานิพุทธทั้ง 5 และฐยานก็ยังมีอีก 5 ชนิด คือ วิตรรก(การใคร่ครวญ), วิจารณ์(ความขัดแย้ง),
ปรีติ(ความปิติ), สุข(ความสุข) และเอกากรตา(การรวมเป็นหนึ่งเดียว) ดังความว่า

การรวมกันของพุทธะทั้ง 5 เป็นการรวมกันของกามทั้ง 5 ฐยานทั้ง 5 ส่วน
นั้นถูกสร้างสรรค์ขึ้น || 142/18 ||

ความปรีติคือความสุข ความขัดแย้งและการใคร่ครวญ การรวมเป็นหนึ่ง
เดียวอย่างยิ่งใหญ่ของจิตคือการรวมกันของฐยานทั้ง 5 || 143/18 ||¹⁰⁹

¹⁰⁸ เสวาวิธานิ ปรณัม ทิวิตียมุปสาธนม |

สาธนํ ตุ ตฤตียํ ไวมหาสาธนํ จตฺรฤตม || 135 ||

สามานโยตตมเกเทน เสวา ตุ ทิวิวิธา ภเวต |

วชรจตุษเกณ สามานยมุตตมํ ชณานามฤเตน จ || 136 ||

ปรณัม ศูนยตาโพธิ ทิวิตียมํ พิชสํหฤตม |

ตฤตียมํ พิมพนิษปะตติศจตฺรฤถํ นยาสมภุชรม || 137 || (คุหยสมาชะ 135-137/18) Bagchi,

131-32.

¹⁰⁹ ปญจกามาชะ สมาสเนน ปญจพุทธปรโยคเตชะ |

กลปนํ ฐยานมฺจุเยเต ตทฐยานํ ปญจธา ภเวต || 142 ||

วิตฺรกกํ จ วิจารณ์ํ จ ปรีติศุจิว สุขํ ตถา |

จิตตสโยกาครตาจิว ปญจเจเต ฐยานสํครหะ || 143 || (คุหยสมาชะ 142-143/18) *ibid.*, 132.

3.) ปราณายม คือ การควบคุมกระบวนการของลมหายใจโดยลมปราณซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของธาตุทั้ง 5 และปัญญาญาณทั้ง 5 ให้คิดว่าเอามารวมกันเป็นก้อนแข็งแล้วนำมาวางไว้ที่ปลายจมูกในรูปของรัตนะ 5 สี ประกอบกับการปฏิบัติสมาธิ 4.) ชารณา คือ สมาธิของมนตรีแห่งตนเองที่อยู่ในใจ และเป็นการข่มรัตนะแห่งอารมณ์-อินทรีย์ทั้งหลาย ให้นำมาวางไว้ที่เดียวกันกับก้อนแข็งแห่งลมปราณ (Prāṇabindu) ดังความว่า

พึงกระทำด้วยรูปที่แข็งกระด้างวางไว้ที่ปลายจมูก ปราศจากการเคลื่อนที่
ให้ทำปราณายมฝึกลมหายใจ ระลึกถึงวาระทั้ง 5 ซึ่งเป็นมหารัตนะ ||
147/18 ||

วางหยดแห่งลมปราณเคลื่อนไว้ในใจ ทำสมาธิแห่งมนตรี ชารณา(การยึด
ไว้) เป็นอนุสรณ์ในการถือเอารัตนะและอินทรีย์ที่ถูกขวางั้น(การดับ
ทุกข์) || 148/18 ||¹¹⁰

เมื่อกระทำดังนั้นเสร็จแล้วจะปรากฏภาพนิมิตเป็นสัญญาณขึ้น 5 อย่าง คือ 1. เกิดภาพดวงตา(มริจิกา) 2. เกิดควัน 3. เกิดแสงอาทิตย์ 4. เกิดแสงสว่างโชติช่วง 5. เปรียบเสมือนท้องฟ้าที่บริสุทธิ์สว่างไร้เมฆบดบัง เมื่อนิมิตทั้ง 5 อย่างปรากฏขึ้น เป็นสัญญาณเข้าสู่การรู้แจ้งอันสูงสุด ดังเนื้อความในคัมภีร์ว่า

ทำให้เกิดนิมิตขึ้นในใจซึ่งเป็นการไปสู่วัชระแห่งการดับทุกข์(นิโรธ) นิมิต
5 ส่วนถูกภาษิตแล้วด้วยโพธิแห่งวัชระ || 149/18 ||
ส่วนที่ 1 กระทำภาพดวงตาให้เกิดขึ้น ส่วนที่ 2 กระทำให้เกิดควัน(จาก
ลม) ส่วนที่ 3 กระทำให้เกิดแสงอาทิตย์ ส่วนที่ 4 ทำให้เกิดแสงประทีป
สว่างโชติช่วง || 150/18 ||

¹¹⁰ นิศจารย ปิณฑรุเปณ นาสิกาเคร ตู กลปะเตต |

ปณจวรณ์ มหารตน์ ปราณายมมิตี สมฤตม || 147 ||

สวมนตร์ หฤทเย ธยาตวา ปราณพินทุคตํ นยเสต |

นิรุชย เจนุทรียํ รตน์ ชารยณ ชารณา สมฤตม || 148 || (คหยสมาชะ 147-148/18) *ibid.*,

ส่วนที่ 5 โลกที่สวดใจตั้งท้องฟ้าที่กระจ่างไร้การบดบังของก้อนเมฆ จงมี
ความมั่นคงในพระธาตุแห่งท้องฟ้าอันกว้างใหญ่ด้วยหนทางแห่งวัชระ
// 151/18 //¹¹¹

5.) อนุสมฤติ คือ การทำสมาธิอย่างคงที่เมื่อมีการฝึกฝนอย่างเคร่งครัดจะเกิดแสงสว่างแห่ง
ความรู้ โดยผ่านการรวมกันของสองอย่าง คือ ปัญญา กับ อุบาย ทุกสิ่งทุกอย่างถูกหลอมรวมเป็นหนึ่ง
จากการระลึกถึงโดยการทำสมาธิ 6.) สมาธิ คือ องค์ประกอบขั้นสุดท้ายของการทำสมาธิในภาพ
(พิมพ์) และเกิดการบรรลุการรู้แจ้งขั้นสูงอย่างรวดเร็ว ดั่งเนื้อความในคัมภีร์ว่า

อนุสมฤติ(ความจำได้หมายรู้)ที่ได้รับรู้อย่างชัดเจน จงทำให้ระลึกได้ อนุ
สมฤติทำให้เกิดแสงสว่างแห่งความรู้ในที่นี้ // 152/18 //
อุบายแห่งปัญญาที่นำมาปฏิบัติรวมกันทำให้ชัดเจนขึ้นซึ่งภาวะทั้งปวง
ด้วยโยคะที่เป็นมवलรวม(มั่นคง) มีการสร้างการรับรู้ขึ้น นำไปไว้ตรง
กลางของภาพ // 153/18 //
สมาธิที่ทำให้เกิดญาณจนสำเร็จทำให้เกิดการรู้ขึ้นทันที ปรตยาหาร
ที่มารวมตัวกันถูกอธิฐานจิตด้วยมนตร์ทั้งปวง // 154/18 //
การทำสมาธิจนเกิดญาณทำให้ได้บรรลุถึงอภิญญาทั้ง 5 ที่ต่กลมารวมกัน
ด้วยปราณายามอย่างแน่นแน่ ถูกอธิฐานจิตโดยโพธิสัตว์ทั้งหลาย //
155/18//¹¹²

¹¹¹นิโรธวชฺรคเต จิตเต นิमितตมฺปชายเต |

ปฺลจธา ตฺ นิमितตํ ตทฺ โพธิวชฺเรณ ภาชิตมฺ // 149 //

ปรณมฺ มรีจิกาการํ ชุมฺราการํ ทฺวตียกมฺ |

ตฤตียํ ขทฺโยตตาการํ จตฺรณํ ทิปวชฺชวลมฺ // 150 //

ปฺลจมํ ตฺ สทาโลกํ นิรณฺรํ คคนสนนิกมฺ |

สฺถิรณฺตฺ วชฺรมารุเคน สฺมฺรยิตฺ ขธาตฺชฺ // 151 // (คฺหฺยสมฺมาชฺ 149-151/18) *ibid.*, 133.

¹¹²อนุสมฤติริติ เชฺลยยา ปรฺติภาโส' ตฺร ชายเต // 152 //

ปรฺโชยปายสมฺมาปตฺตยา สฺรวภาวานฺ สมฺมาสตะ |

สํหฤตฺย ปิณฺทโยเคน พิมพ์มฺชเย วิภาวนมฺ // 153 //

ณฺฏิติ ชฺลวานนินฺชฺปตฺติชฺ สมฺมาธิริติ สํชฺยิตฺช |

ในคำอธิบายเพิ่มเติมของอุปสาธน์ได้อ้างถึงวัตถุประสงค์ของอุปสาธน์ว่าเป็นการสร้างภาพเทพเจ้าให้เกิดขึ้นและควรปฏิบัติให้เห็นผลเป็นเวลา 6 เดือนโดยปราศจากข้อจำกัดใดๆเกี่ยวกับการบริโภคอาหารและความปรารถนาอื่นๆที่ต้องการ แต่ถ้าหากภายในเวลาที่กำหนด ผู้ปฏิบัติไม่สามารถที่จะมองเห็นภาพเทพเจ้าได้ ก็ควรปฏิบัติตามกระบวนการเดียวกันอีกสามวัน และถ้าหากว่าเทพเจ้ายังไม่มาปรากฏตัวต่อหน้าผู้ปฏิบัติและยังไม่ได้รับการบรรลูลูก ก็ควรเริ่มต้นทำหุโศคด้วยความมุ่งมั่นจนกว่าจะบรรลูลูกสำเร็จ

มี 2 ส่วนทำให้เห็นภาพทัศนะในขณะที่ยาวนานเป็นเวลา 6 เดือนด้วยเครื่องอุปโภคคามทั้งปวง ถูกทำให้สำเร็จไปทุกหนทุกแห่งเสมอ || 160/18

||

ถ้าหากภาพทัศนะที่ถูกกล่าวถึงไม่ได้เกิดขึ้นใน 6 เดือน จึงต้องเริ่มต้นใหม่ด้วยวิธีแห่งสัมพรเป็นเวลา 3 วัน || 161/18 ||

เมื่อผู้ที่กระทำแม้ทัศนะของสาธกะไม่เกิดขึ้น ก็จะไม่บรรลูลูกโศค แต่ผู้ที่ฝึกโยคะแบบเข้มงวดย่อมบรรลูลูกถึงผลสำเร็จ || 162/18 ||

ด้วยโยคะของผู้ที่นั้นทำให้เกิดมีผู้สำเร็จญาณขึ้น ด้วยการกระทำโยคะของตระกูลที่แตกต่าง ถูกตรึงไว้ด้วยเปลวไฟแห่งวัชระ || 163/18 ||¹¹³

ปรตยาหารี สมาสาทย สรวมนไตรริชฎยเต || 154 ||

ธยานชฌานัน สมาปทย ปณจภิชลตวมาปนุยาต |

ปราณายาเมน นียตโพธิสตัดไวโรชิสชยเต || 155 || (คุหยสมาชะ 152-155/18) **ibid.**

¹¹³ทฺรศนํ จ ทฺวิธา ยาวต ตาวต ชณฺมาสทาวนฺม |

สรวกามโปโกคิสตุ กรตวญฺ สรวตชะ สทา || 160 ||

ทฺรศนํ ยถิ ชณฺมาไสรัยทุกตํ โนว ชายเต |

อารเกต ตฺริภีรวาโรรายโถกตฺวิสมฟโรชะ || 161 ||

ทฺรศนํ ตุ กฤเต' ปเยวํ สาธกสย น ชายเต |

ยทา น สิหุชยเต โพธิรุหจโยเคน สาธเยต || 162 ||

ชฌานสิหุชยตทา ตสย โยเคนโนโวปชายเต |

กุลเกทปฺรโยเคนว ชฺรกีเลน กิลเยต || 163 || (คุหยสมาชะ 160-163/18) **ibid.**, 134.

การเชื่อมโยงกันของตันตระกับหฐโยคะนั้นเป็นการปฏิบัติที่สุดโต่งเกินไปสำหรับผู้ปฏิบัติ เช่น การทำให้เกิดภาพของเทพเจ้าขึ้นมา แต่ถ้าเป็นไปได้ที่จะทำเช่นนั้นหรือไม่สามารถที่จะบรรลุได้ด้วยวิธีอื่น ผู้ปฏิบัติจะต้องฝึกหฐโยคะก่อน ผู้ฝึกจะต้องฝึกจนคุ้นชินจนเป็นผู้เชี่ยวชาญ สามารถมีพลังกายของตนได้ และสามารถควบคุมการไหลเวียนของลมหายใจและกล้ามเนื้อ ผู้ฝึกอาจมีพลังเหนือคนทั่วไป แต่ก็ต้องขอความช่วยเหลือจากแหล่งพลังอื่นด้วย อย่างเช่นนำมาผสมผสานกับราชโยคะของปัทมุสรีหรือวิชาตันตระ(อันลึกลับ) จึงจะบรรลุผลที่ต้องการ

ดังนั้น สาวกของสำนักคุหยสมาช นอกจากจะเป็นผู้ฝึกหฐโยคะแล้วยังไม่สามารถบรรลุถึงความเป็นนักสิทธิ์ได้ (Siddhi) จนกว่าจะได้ฝึกวิชาตันตระ ดังคำกล่าวที่ว่าตันตระเริ่มต้นขึ้นเมื่อหฐโยคะสิ้นสุดลง ไม่มีประโยชน์ในการฝึกปฏิบัติตันตระโดยไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญในหฐโยคะก่อน¹¹⁴

¹¹⁴Benoytosh, *Guhyasamaja Tantra or Tathagataguhyaka*, xvi-xvii.

บทที่ 4

พรรณนาปรัชญาและแนวคิดทางพิธีกรรมในคัมภีร์คฤหยาตตันตระ

ในบทที่ 4 จะเป็นการนำเสนอพรรณนาในด้านต่างๆ อันได้แก่ พรรณนาว่าด้วยเรื่องของพระศยานิพุทธ พุทธศักติ มณฑล เทพเจ้าต่างๆ มন্ত্রา สัญลักษณ์ โพธิจิต พิธีกรรม และการวิจารณ์เปรียบเทียบคัมภีร์คฤหยาตตันตระกับคัมภีร์อื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพรรณนาเรื่องของเทพเจ้าเนื่องจากในคัมภีร์ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของเทพเจ้ามากมายหลายองค์ ผู้วิจัยจึงขอเลือกเทพเจ้าที่โดดเด่นเพียงไม่กี่องค์เท่านั้นเพื่อมาวิเคราะห์ นอกจากนี้ยังได้นำเสนอภาพของมณฑลคฤหยาตตันตระและภาพเทพเจ้าบางองค์มาประกอบเนื้อหาในบทนี้

พรรณนาเรื่องศักติและตระกูลของธยานิพุทธ

ลัทธิศักติ (Śakti) มีบทบาทสำคัญในงานเขียนหรือคัมภีร์ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกโยคะ และเป็นเหตุผลหลักในการสนับสนุนเรื่องราวลึกลับ(คฤหยาตตันตระ)ของช่วงเวลาเริ่มแรกในการบูชาลัทธิศักติเพื่อการปฏิบัติโยคะที่นำมาผสมผสานกับพระพุทธศาสนา และยังคงอิทธิพลให้ผู้นับถือเคารพบูชาและปฏิบัติสืบต่อกันมาในหมู่ชาวพุทธตันตระดราบเทาที่พุทธศาสนิกชนเวลาอยู่ในอินเดีย

ก่อนหน้านั้น ลัทธิศักติที่มาจากศาสนาฮินดูมีความเชื่อว่าโยคีหรือฤๅษีผู้เข้าใจความจริงแท้ของโลก ผู้ซึ่งเข้าใจเรื่องของศูนยตาอย่างถ่องแท้ว่าโลกทั้งมวลนี้คือละคร หลงผิดจากความจริงแท้ดั้งเดิมทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเพียงแค่มายา แบ่งแยกเกิดความเป็นสอง ดังนั้น จึงเห็นว่าผู้ปฏิบัติหรือโยคีไม่ควรเคารพต่อวัตถุที่น่าเคารพ หรือรู้สึกเกลียดชังต่อสิ่งใดๆที่คนธรรมดาหรือสังคมเห็นว่าเป็นเรื่องผิด จิตของผู้ปฏิบัติได้รับการพัฒนาให้มีพลังที่แข็งแกร่งเหนือธรรมชาติ และจะเป็นหนึ่งเดียวกับพลังแห่งการสร้าง การรักษา และการทำลายจักรวาล เชื่อว่าพลังเหล่านี้ถูกสร้างสรรค์โดยพระแม่ปรศักติ (Para Śakti) ในฮินดูตันตระ และถูกกำหนดว่าเป็นพลังหนึ่งเดียวที่เลิศที่สุด ดังปรากฏเนื้อความในคัมภีร์นิตโยตสว ของท่านอุมาเนันทนะนาถะ

พระแม่ปรศักติ ไม่มีส่วนใดของจักรวาลที่จะไม่ปรากฏพระองค์ ไม่มี
พระราชาใดที่จะไม่เชื่อฟังพระองค์ ไม่มีคัมภีร์ใดที่ถูกสร้างขึ้นโดยผู้ที่ไม่
รู้จักพระองค์¹¹⁵

¹¹⁵ ยาสยาทฤษโณ นาสติ ภูมณฑลาคี

ในบรรดาพระนามของเทพเจ้าทั้งหลายในคหุยสมาชะ พระธยานิพุทธถือว่าสำคัญที่สุด พระธยานิพุทธทั้ง 5 องค์อันได้แก่ พระอักษโฆภยะ พระอมิตาภะ พระไวโรจนะ พระโอมขลิทธิ และพระรัตนสัมภาวะล้วนแต่เป็นต้นกำเนิดของทั้ง 5 ตระกูล เป็นหลักสำคัญของโครงสร้างเทพเจ้าสายพุทธทั้งหมด นอกจากนี้ พุทธศักดิ์ยังถูกเสริมเข้ามาเป็นคู่ครองฝ่ายหญิงของพระธยานิพุทธ พระพุทธศักดิ์ทั้ง 5 อันได้แก่ พระนางโลจนา พระนางมามกี พระนางตารา พระนางปาณชรา และพระนางสมยตารา และยังมี การอ้างอิงถึงตัวแทนของทวารบาลทั้งสี่ (Guardians of gates) อันได้แก่ ปรัชญาณตกะ ปัทมานตกะ ยมานตกะ และวิฆนานตกะ ทั้งหมดนี้เป็นภาพที่คุ้นเคยของผู้ศึกษาเทพเจ้าสายพุทธ พระพุทธและเทพทั้งหลายที่กล่าวมานั้นเป็นตัวแทนให้เกิดประติมากรรมและภาพจิตรกรรมในมณฑลที่มาจากเนปาลและทิเบต ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีการอ้างอิงถึงกลุ่มของเทพเจ้าทั้งสี่ซึ่งมักจะมาพร้อมกับพระมัญชุศรีและพระนางอุษณีษวิชยยา (Uṣṇīsavijayā) ในงานยุคหลัง เทพทั้งสี่นั้นคือ พระอจละ (Acala) พระภูักิราชะ (Ṭakkiraja) พระนิลทณชะ (Nīladaṇḍa) และพระมหาละ (Mahābala)¹¹⁶

ทรรศนะเรื่องมณฑลและเทพเจ้า

ประเด็นสำคัญของตระกูลเทพทั้งหมดถูกกล่าวถึงในบทแรกซึ่งเป็นการจัดประชุมเทพลงในมณฑลสมาธิโดยมีธยานิพุทธทั้งห้าเป็นต้นตระกูล รวมทั้งศักดิ์หรือคู่ครองและทวารบาลที่มณฑล พระพุทธสูงสุดนามว่าโพธิจิตตวัชระได้รับการร้องขอจากเทพ โพธิสัตว์ และตถาคตทั้งหลายในที่ประชุมให้เปิดเผยคำสอนในคหุยสมาชะ พระองค์ได้กล่าวว่าคำสอนนี้เป็นเรื่องยากที่แม้แต่ตถาคตทั้งหลายจะเข้าใจได้ ฉะนั้นอย่าเพิ่งกล่าวถึงโพธิสัตว์ทั้งหลายซึ่งมีปัญญาน้อยกว่าเลย แต่สมาธิในที่ประชุมก็กดดันพระองค์อีกครั้งให้เปิดเผยคำสอนนั้นเพื่อเป้าหมายแห่งการบรรลุความจริงสูงสุดและการได้รับพลังเหนือธรรมชาติ จากนั้นพระพุทธสูงสุดได้เริ่มประทับนั่งอยู่ในสมาธิอันหลากหลายและ

ยสุยาทาโส วิหยเต น กุชิตีศะ |

ยสุยาชญาตโนว ศาสตรํ กิมนโยชะ

ยสุยาการะ สา ปรา ศกฺติเรว || **Umānandanātha, Nityotsava, Published as No.**

Xxiii of the Gaekwad's Oriental Series (Baroda: Oriental Institute, 1948), 1.

¹¹⁶ ดูเพิ่มเติมใน Bhattacharyya Benoytosh, *Sādhnamālā Vol. I, Vol. II.* (Baroda: Oriental Institute, 1968), 137, 418.

ได้กล่าวมนตร์ต่างๆโดยมีพระองค์ได้เปลี่ยนแปลงรูปร่างไปเป็นรูปของทลาคตต่างๆ(คล้ายกับลีลาต่างๆของเทพฮินดู) และพระองค์ได้ประทับอยู่ในส่วนต่างๆของมณฑล

ลำดับแรก พระองค์ทรงเข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “ชุลานปรทีปวชร” และได้เปล่งมนตร์ “วชรธฤก” ซึ่งเป็นของตระกูลเทวษ(ความเกลียดชัง) ทันใดนั้นพระองค์ก็เปลี่ยนรูปไปเป็นพระอักษโษภยยะ ประทับนั่งอยู่ในตำแหน่งเดิม ต่อจากนั้นพระองค์ทรงเข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “สมยสมภววชร” และได้เปล่งมนตร์ “ชินชิก” ซึ่งเป็นของตระกูลโมหะ(ความหลง) จากนั้นได้เปลี่ยนรูปไปเป็นพระไวโรจนยะ ประทับอยู่ในตำแหน่งเบื้องหน้า(ทิศตะวันออก) ต่อไปพระองค์ทรงเข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “รัตนสมภววชรศรี” และได้เปล่งมนตร์ “รัตนธฤก” ซึ่งเป็นของตระกูลจินตามณี(ความโลภ) และได้เปลี่ยนรูปไปเป็นพระรัตนเกตุ โดยทันที ประทับอยู่ในตำแหน่งทางทิศใต้ จากนั้น พระองค์ทรงเข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “มหาราคสมภววชร” และได้เปล่งมนตร์ “อาโรลิก” ซึ่งเป็นของตระกูลวัชระราคะ ได้เปลี่ยนรูปไปเป็นพระโลเกศวร เจ้าแห่งมหาวิทยาลัย หรือพระอมิตาภะ ประทับอยู่ในตำแหน่งเบื้องหลัง(ทิศตะวันตก) จากนั้น พระองค์ทรงเข้าสู่สมาธิที่ชื่อว่า “อโหมขสมยสมภววชร” และเปล่งมนตร์ “ปรชณาธฤก” ซึ่งเป็นของตระกูลสมยภกรษณะ (ความยึดมั่นถือมั่น) หรือนิยมเรียกว่าสมยตระกูล ได้เปลี่ยนรูปใหม่ไปเป็นพระอโหมขวัชระ ประทับอยู่ในตำแหน่งทางทิศเหนือ

เมื่อการจัดวางกลุ่มของพุทธะทั้งห้าที่เกิดจากพระพุทธสูงสุดแล้ว พระองค์ก็ได้หันมาให้กำเนิดกลุ่มของเทพอีกให้มีจำนวนเท่ากับของพุทธะซึ่งเป็นฝ่ายชาย โดยให้กำเนิดพระนางเทวษรติผู้ซึ่งประทับอยู่ตรงกลาง พระนางโมหริติผู้ซึ่งประทับอยู่ทางมุมตะวันออก พระนางอิรัษยารติผู้ซึ่งประทับอยู่ทางมุมทิศใต้ พระนางราครติผู้ซึ่งประทับอยู่ทางมุมทิศตะวันตก และพระนางวชรติผู้ซึ่งประทับอยู่ทางมุมทิศเหนือ เทพทั้งห้าถูกจับคู่กับพระธยานิพุทธทั้งห้าก่อเกิดเป็นตระกูลที่ต่างกันห้าตระกูลคือ ตระกูลแห่งความเกลียดชัง(เทวษ) ตระกูลแห่งความหลง(โมหะ) ตระกูลแห่งตัณหา(ราคะ) ตระกูลแห่งความโลภ(จินตามณี) และตระกูลแห่งความยึดติด(สมยยะ)

นอกจากนี้ยังมีองค์เทพเพิ่มเติมจากการแยกร่างของพระพุทธสูงสุด โดยที่พระองค์ได้เข้าสู่สมาธิแล้วเกิดเป็นเทพวารบาลแห่งความโกรธอีก 4 องค์ ประทับอยู่ที่ประตูสี่ด้าน หลังจากที่พระองค์ได้เปล่งมนตร์ 4 คำ คือ ยมานตกฤต, ปรชญาณตกฤต, ปทมานตกฤต และวิฆนานตกฤต ได้ก่อเกิดเป็นพระยมานตกะประทับอยู่ทางด้านตะวันออก พระปรชญาณตกะประทับอยู่ทางด้านใต้ พระปทมานตกะประทับอยู่ทางด้านตะวันตก และพระวิฆนานตกะประทับอยู่ทางด้านเหนือ ก็ถือได้ว่ามณฑลแห่งพระธยานิพุทธทั้งห้าได้เสร็จสมบูรณ์แล้ว

มณฑลที่ได้สร้างขึ้นมานี้เป็นการสำแดงอิทธิฤทธิ์พลังของพระพุทธสูงสุดในรูปแบบต่างๆซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพระองค์เพื่อสอนสั่งเหล่าตถาคตและพระโพธิสัตว์ที่มาชุมนุมกันอยู่ล้อมรอบพระองค์ในวรมนตร์ของพุทธตันตระหลายแห่งจะอ้างถึงพระธยานิพุทธทั้งห้าในแง่ของการเป็นตัวแทนของชั้น 5 หรือธาตุทั้ง 5 ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์สิ่งทั้งปวงในจักรวาลนี้¹¹⁷ พระธยานิพุทธทั้งห้าประสานเข้ากับศักดิ์ของตนซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเสริมพลังของชั้นเมื่อรวมเข้ากับศักดิ์ ในบทที่ 1 พระธยานิพุทธได้ใช้ศักดิ์ในการร่วมปฏิบัติธรรม จึงเป็นการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงคำสอนของตันตระที่ให้ผู้ปฏิบัติโดยคฝีกแนวนนี้เพื่อพัฒนาจิตตนเองให้เกิดพลัง

พระอปราจิตะ (Aparājita) เทพแห่งปีศาจทั้งปวงก็ถูกกล่าวไว้ในคัมภีร์นี้ ในยุคต่อมาพระอปราจิตะถูกนำไปเป็นคู่กับพระภูตทามระ (Bhūtaḍāmarā) และกล่าวว่าเป็นเจ้าแห่งทฤพยมนตราแห่งปีศาจทั้งปวง หากชาวชมพูทวีปได้สวดมนตรานี้และบูชาพระองค์ก็จะไม่เจ็บป่วย ศัตรูเป็นมิตร และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เทพเจ้าเอกชญา (Ekajātā) ถูกอ้างถึงในเนื้อหาของคัมภีร์ และมีการลำดับประวัติความเป็นมาที่ยากเพราะมีการแสดงกระจายอยู่ในหลายๆที่ เอกชญาสาณะได้รับการฟื้นฟูจากเมืองโภฏะ (Bhoṭa) (เมืองที่อยู่ในเขตหิมาจัลประเทศ) โดยลิตษะนาคารชุนซึ่งเป็นยุคที่เจริญรุ่งเรืองในกลางศตวรรษที่ 7 แต่งานที่ปรากฏในปัจจุบันสามารถพบความจริงที่ว่าชื่อของเอกชญาเป็นที่รู้จักอยู่ในสาณะ แสดงว่าอาจไม่ได้รู้จักโดยการนำมาของนาคารชุนจากเมืองโภฏะ หรือเอกชญาในสาณะ อาจถูกรู้จักในช่วงเวลาของคุหยสมาชะแต่ถูกลืมไปจนได้รับการฟื้นฟูสาณะขึ้นมา¹¹⁸ ยิ่งไปกว่านั้น มนตร์ประจำตัวเทพเอกชญาที่ปรากฏในสาณะมาลาคือคำว่า หรี สตรี หุม ฝน แต่ทว่ามนตร์ประจำตัวพระองค์ที่ปรากฏในคุหยสมาชะคือคำว่า โอม สุลินี สุวาหา ความแตกต่างอย่างมากของมนตร์ทั้งสอง คัมภีร์นี้อาจสันนิษฐานได้ว่าเอกชญาในคุหยสมาชะ กับเอกชญาของนาคารชุนคือเทพสององค์ที่ไม่ได้มีการเชื่อมต่อกันโดยตรง มีแค่ผู้เขียนทั้งสองเป็นชาวพุทธเท่านั้น หรือว่านาคารชุนแห่งเอกชญาสาณะ (สาณะลำดับที่ 127) สามารถวิเคราะห์หรือระบุตัวตนได้กับนาคารชุนแห่งสำนักมารชยมกะผู้มีชื่อเสียง ผู้เป็นศิษย์ของอัสวโฆษ เป็นคำถามที่น่าศึกษาอย่างมากในการเชื่อมโยงครั้งนี้ เทพเจ้าอีกองค์ที่น่าสนใจคือ เทพจุนทาหรือจุนทวัชรี (Cundavajrī) ถูกพบอยู่ในคุหยสมาชะในบทที่ 6 ซึ่งก่อนหน้านี้เทพองค์นี้ได้ปรากฏชื่ออยู่ในคัมภีร์มัญจุศรีมุลกัลปะ (Mañjuśrīmūlakalpa) และชื่อของเทพนี้ก็

¹¹⁷Two Vajrayana Works : Jñānasiddhi (Baroda: Oriental Institute, 1929), 41.

¹¹⁸Bhattacharyya, 154.

เป็นที่รู้จักดีในอีกหลายร้อยปีภายหลัง(คัมภีร์มัณฑุสรีมูลกัลป์ถูกเขียนขึ้นก่อนคัมภีร์คฤหยาสมาดันตระ)¹¹⁹ เทพจันทาก็ปรากฏอยู่ในคัมภีร์ศึกษาสมุจายะ(sikṣāsamuccaya)¹²⁰ของศานติเทวะในศตวรรษที่ 8 และปรากฏในหลายสาธนะของสาธนมาลา เช่นในสาธนะเลขที่ 129, 130, 131 เป็นต้น¹²¹ ลักษณะของเทพจันทามี 1 พระพักตร์ และ 4 แขน หรือบางทีก็มี 1 พระพักตร์ 16 แขน รูปที่ถูกค้นพบว่ามี 4 แขนมีอยู่รูปเดียวซึ่งเป็นของสะสมของนายชาวอเมริกันอยู่ในนครนิวยอร์กชื่อ Mr. W. B. Whitney¹²² ส่วนรูปที่มี 16 แขนถูกพบอยู่ในวัดของเมืองปฏักิเกรา(Paṭṭikerā)ในอ่าวเบงกอล มีหลักฐานจากคัมภีร์ปรัชญาปารมิตาฉบับย่อซึ่งถูกเก็บไว้ที่หอสมุดของสมาคมเอเชียแห่งเบงกอล(the Asiatic Society of Bengal) เป็นภาพรูปปั้นหินมี 16 แขนถูกพิมพ์รายละเอียดอยู่ในหนังสือ Buddhist Iconography ของศาสตราจารย์ฟูเชร์ (Professor A.Foucher) นักวิชาการชาวฝรั่งเศส ส่วนภาพสมบูรณ์ของเทพองค์นี้ถูกพบอยู่ในวัดพระแม่ทศุคาที่เมืองกุรกีหาร(Kurkihar) ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเมืองเก่ากุกกุฎาปะวิหาระ(Kukkuṭapāda Vihāra)อยู่ใกล้เมืองคยา¹²³

เทพเจ้าที่เก่าแก่สมัยโบราณนามว่า “จัมภละ”(Jambhala) ได้ชื่อว่าเป็นเทพแห่งความมั่งคั่ง พระองค์ปรากฏอยู่ในคัมภีร์นี้โดยไม่ต้องสงสัย(บทที่ 6 โศลกที่ 79-82) เนื่องจากได้รับความนิยมนจากผู้สนใจและจากผู้ที่ไม่ศรัทธา เทพจัมภละยังคงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องในภายหลัง เห็นได้จากเทพองค์นี้ถูกเขียนอยู่ในคัมภีร์สาธนมาลาโดยถูกพบอยู่จำนวนมากหลายสาธนะ(สาธนะเลขที่ 284-299)¹²⁴ และรูปประติมากรรมของพระองค์ถูกพบอยู่ในแคว้นมคธ คันทาระ มถุรา สารนาถ เบงกอล เนปาล และสำนักประติมากรรมของทิเบต¹²⁵

¹¹⁹Benoytosh, **The Indian Buddhist Iconography**, 221.

¹²⁰Santideva, **Siksha-Samuccaya : A Compendium of Buddhist Doctrine** (London: John Murray, 1922), 83, 169.

¹²¹Benoytosh, **Sādhnamālā Vol.I, Vol. ii.** , 270-73.

¹²²Jean Philippe Vogel, **India Antique : A Volume of Oriental Studies** (Leyden: E.J. Brill, 1947), 28.

¹²³Thomas Eugene Donaldson, **Iconography of the Buddhist Sculpture of Orissa. Vol.1** (New Delhi Indira Gandhi National Centre for the Arts, 2001), 283.

¹²⁴Benoytosh, **Sādhnamālā Vol.I, Vol. ii.** , 284-99.

¹²⁵The Indian Buddhist Iconography, 178.

เทพเจ้ายอดนิยมอีกองค์คือพระมัญชุศรี (MañjuŚrī) บางครั้งก็ใช้ชื่อว่ามัญชุวัชระ (Mañjuvajra) ถูกพบอยู่ในคัมภีร์คฤหยาสมชัตตระในบทที่ 11-17 ชาวพุทธถือให้เทพองค์นี้เป็นเทพแห่งวิทยาหรือเทพแห่งความรู้ พระมัญชุศรีเป็นเทพที่ถือว่าเป็นพระเอกของคัมภีร์ก่อนหน้านี้นี้คือ มัญชุศรีมูลกัลปะ (Mañjuśrīmūlakalpa) ซึ่งพระมัญชุศรีมีลักษณะเป็นตัวแทนคล้ายกับเทพการติเกยะ (Kārtikeya) ของฮินดู¹²⁶ ถ้าหากว่าเชื่อในหลักฐานที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์มัญชุศรีกัลปะ ก็อาจจะสันนิษฐานได้ว่าพระมัญชุศรีก็คือเทพฮินดูจากคัมภีร์ปุราณะที่รวมเข้าด้วยกันอยู่ในทำเนียบของเทพสายพุทธอย่างแน่นอน จากหลักฐานที่กล่าวมานั้นมีความสำคัญในการค้นพบความจริงดั้งเดิมของพระมัญชุศรีซึ่งเป็นหนึ่งในเทพยอดฮิตที่สุดของสายพุทธและเป็นผู้ซึ่งมีต้นกำเนิดที่ลึกกลับเป็นเวลานาน พระมัญชุศรีถูกอ้างถึงโดยนักเขียนวรรณกรรมพุทธในภายหลังและวรรณกรรมพุทธที่ยิ่งใหญ่อย่างคัมภีร์คันทวายุหสูตร (Gaṇḍavyūha) ก็ทำให้พระมัญชุศรีกลายเป็นพระเอกของเรื่องโดยบรรยายถึงลักษณะความสามารถ พลังอำนาจวิเศษ และความรู้ของพระองค์¹²⁷ มีจำนวนสาธนะมากมายของเทพองค์นี้ที่ถูกพบในคัมภีร์สาธนะมาลา (สาธนะเลขที่ 44-84)¹²⁸ ส่วนรูปเคารพของพระองค์ถูกพบอยู่ในเมืองสารนาถ เบงกอล มธ ทิเบต และเนปาล หรือแม้แต่ในญี่ปุ่น จีน และมองโกลก็พบ¹²⁹

พระอวโลกิตेश्वर (Avatokiteśvara) หรือพระโลเกศวาร (Lokeshvara) เป็นต้นตระกูลเดิมของพระมัญชุศรี ถูกอ้างถึงอยู่ในคัมภีร์คฤหยาสมชัตตระ ตัวตนของพระองค์มีหลายแบบจนค่อนข้างดูยาก บางครั้งปรากฏเป็นรูปเทพเจ้า และบางครั้งก็เป็นตัวแทนผู้นำในสมาชิกที่ชุมนุมเทพในการถามคำถามหรือตอบคำถามพระพุทธรูปสูงสุด พระโลเกศวารทรงเป็นตัวแทนของพระโพธิสัตว์แห่งความเมตตา ผู้ซึ่งทำหน้าที่โปรดสรรพสัตว์ในจักรวาลให้พ้นจากความทุกข์และได้บรรลุธรรม พระองค์ทรงมีบทบาทหลักอยู่ในคัมภีร์สุขาวตีวายุหสูตรซึ่งเป็นสูตรของพระอมิตาภะพระพุทธรูปเจ้าแห่งดินแดนสุขาวตี ความยอดนิยมของพระองค์นำพาให้ชาวพุทธในเนปาลสร้างสรรค์รูปลักษณะที่แตกต่างของพระองค์ไม่น้อย

¹²⁶T. Ganapatisastri Mahamahopādhyāya, **The Aryamanjusrīmūlakalpa Part I** (Trivandrum: The Superintendent, Government Press, 1922), 44.

¹²⁷Rajendralala Mitra, **The Sanskrit Buddhist Literature of Nepal** (Calcutta: J.W. Thomas, Baptist Mission press, 1882), 261.

¹²⁸Benoytosh, **Sādhnamālā Vol.I, Vol. II.**, 86-169.

¹²⁹The Indian Buddhist Iconography, 100.

กว่า 108 รูป และรูปเคารพจำนวนมากมายังถูกพบอยู่ในสารนาถ มคธ เบงกอล เนปาล ทิเบต จีน และญี่ปุ่น¹³⁰

ส่วนพระโพธิสัตว์องค์อื่นๆที่ถูกกล่าวถึงในคัมภีร์นี้คือ พระเมตเตรยะหรืออนาคตพุทธเจ้า ผู้ที่จะลงมาเกิดบนโลกอีกห้าพันปีหลังจากสิ้นยุคพระโคตมและจะบรรลุปะเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์อีกองค์คือพระวัชรปาณีผู้ซึ่งเป็นที่รู้จักกันมานานในศาสนาพุทธและมีปรากฏอยู่ในคัมภีร์คฤหยาสมชาตินตระ ในยุคต่อมาภาพลักษณ์ของพระองค์ก็ถูกนำมารวมอยู่ในที่ชุมนุมเทพสายพุทธ ก่อให้เกิดเป็นพระโพธิสัตว์จากพระธยานิพุทธอีกโศภายะผู้ซึ่งมีสัญลักษณ์คือวัชรหรือสายฟ้า วัชรปาณีเป็นแหล่งกำเนิดของพระองค์ และยังมีสายฟ้าเป็นสัญลักษณ์แห่งการรับรู้

ในคัมภีร์คฤหยาสมชาตินตระ มีชื่อของพระวัชรสัตว์ที่เป็นองค์เดียวกันกับพระวัชรธรรอย่างแยกไม่ออก ทั้งสองชื่อนี้ปรากฏในคัมภีร์เป็นพระพุทธรูปเจ้าสูงสุด เป็นบุคลาธิษฐานแทนความว่างเปล่า (Śūnya) ในยุคต่อมาความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างทั้ง 2 ชื่อ พระวัชรธรรยังคงเป็นแบบเดิมคือเป็นพระพุทธรูปสูงสุด และเป็นบุคลาธิษฐานของศูนฺย แต่ชื่อพระวัชรสัตว์จะครอบครองตำแหน่งที่ต่ำกว่า คือ นับเป็นพระธยานิพุทธองค์ที่ 6 มีคุณลักษณะเหมือนพระธยานิพุทธทั้ง 5 โดยมีคู่ศักดิ์และพระโพธิสัตว์ตามแบบพระธยานิพุทธทั้ง 5 คือ พระองค์มีคู่ศักดิ์ชื่อพระนางวัชรสัตตวาทมิกา (Vajrasattvātmikā) และมีพระโพธิสัตว์ประจำองค์ชื่อขันทปาณี (Ghantāpāni) แต่ในคัมภีร์คฤหยาสมชาตินตระชื่อของวัชรสัตว์ไม่ปรากฏเป็นพระธยานิพุทธ ในคัมภีร์นี้พระองค์เป็นองค์เดียวกับวัชรธรร คือ เป็นเทพสูงสุดในมณฑลของพุทธะทั้งปวง¹³¹

นอกจากเทพยदनิยมหรือสายพุทธใหญ่ที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น ยังมีเทพสายพุทธเล็กที่ถูกพบในคัมภีร์เช่น พระเอกอักษร (Ekākṣara) และเทพสุมภะ (Sumbha) ยิ่งไปกว่านั้นยังมีเทพอินดูหลายองค์ที่ครอบครองตำแหน่งเล็กๆของมณฑลเทพสายพุทธ เช่น พระวิษณุ พระอินทร์ พระรุทธะหรือคิวะ และพระนางศจี พระชายาของพระอินทร์ เทพทั้งหลายในคัมภีร์ที่ได้กล่าวมานั้นแสดงให้เห็นว่าเทพเหล่านั้นเป็นที่รู้จักแล้วในศตวรรษที่ 3 เมื่อคฤหยาสมชาตินตระถูกแต่งขึ้น แต่ก็มี การแสดงว่าขั้นตอนของการพัฒนาในการบูชาเทพตัวแทนสายพุทธนั้นยังไม่มี ความละเอียดปราณีตเท่าที่ควรและเทพอีกมากมายยังไม่ได้มีการรวมอยู่ในคัมภีร์ จะเห็นได้ว่าตระกูลของพระธยานิพุทธยังไม่มี การพัฒนาเต็ม

¹³⁰Ibid, p. 125.

¹³¹Ibid, p. 15

รูปแบบเนื่องจากไม่มีการพบหรือจัดเรียงพระโพธิสัตว์ที่ได้รับมอบหมายให้กำเนิดตระกูลต่างๆทั้ง 5 นอกจากนี้ การแบ่งแยกที่ชัดเจนของพระวัชรธรรกับพระวัชรสัตว์ก็ไม่ได้ถูกทำให้ชัดเจนในคุหยสมาชะ ต้องรอในเวลาต่อมาเทพสององค์นี้ถึงจะถูกจัดการให้เห็นความแตกต่างกันขึ้นมา ดังนั้น อาจจะเป็นไปได้ค่อนข้างมากที่ว่าเทพทั้งหลายที่ถูกกล่าวในคัมภีร์นี้เป็นยุคแรกสุดและเป็นเทพดั้งเดิมของทำเนียบเทพสายพุทธ

คุหยสมาชมนทล (fig.1)

ที่มา : Roger Wright.(2010). *The Guhyasamāja Piṇḍikṛta-sādhana and its context*. (London : MA (Religions), School of Oriental and African Studies, University of London), 52.

เทพทั้ง 32 องค์ประจำตามตำแหน่งในคุหยสมาชมณฑล (เรียงตามตัวเลข) : 1. อโฆษกฤษ และ 10. สปรศวชรา(อยู่ตรงกลาง) 2. ไวโรจน (ตะวันออก) 3. รตนสมภว(ใต้) 4. อมิตาก(ตะวันตก) 5. อโฆสิทธิ(เหนือ) 6. โลจนา(ตะวันออกเฉียงใต้) 7. มามกี (ตะวันตกเฉียงใต้) 8. ปาณชรา (ตะวันตกเฉียงเหนือ) 9. ตารา (ตะวันออกเฉียงเหนือ) (เลข 2-9 อยู่ในวงกลมลำดับที่ 2) 11. รูปวชรา (ตะวันออกเฉียงใต้) 12. ศพทวชรา(ตะวันตกเฉียงใต้) 13. คนธวชรา(ตะวันตกเฉียงเหนือ) 14. รสวชรา (ตะวันออกเฉียงเหนือ) 15. ไมเตรย 16. กษิตครภ (อยู่สองข้างของประตูทิศตะวันออก) 17. วชรปาณิ 18. ขครภ (อยู่สองข้างของประตูทิศใต้) 19. โลเกศวร 20. มณชุโฆษ (อยู่สองข้างของประตูทิศตะวันตก) 21. สรวนิวารณวิษกมภินิ 22. สมนตภทร (อยู่สองข้างของประตูทางทิศเหนือ) 23. ยมานต (ตะวันออก) 24. พรชฎานต (ใต้) 25. ปทมานต (ตะวันตก) 26. วิษนนานต(เหนือ) (เลข 23-26 อยู่ในช่องประตูทั้ง 4 ทิศ) 27. อจล (ตะวันออกเฉียงใต้) 28. ภูภิกิราช(ตะวันตกเฉียงใต้) 29. นิลทณท (ตะวันตกเฉียงเหนือ) 30. มหาพล(ตะวันออกเฉียงเหนือ) (เลข 27-30 อยู่ที่มุมมณฑลทั้ง 4 มุม) 31. อุษณีษจกรวรรดิน (ตะวันออก) 32. สุมภราช (ตะวันตก)

พระอปราชิตะ เทพแห่งปีศาจ

ที่มา : Benoytosh Bhattacharya.(1958). *The Indian Buddhist Iconography*. (Calcutta : Firma K.L. Mukhopadhyay.), 292.

เทพเอกชฎา เทพผู้ปกป้องมนตร์อันลึกลับ

ที่มา : Benoytosh Bhattacharya.(1958). *The Indian Buddhist Iconography*. (Calcutta : Firma K.L. Mukhopadhyay.), 270.

เทพจุนทรา

ที่มา : Benoytosh Bhattacharya.(1958). *The Indian Buddhist Iconography*. (Calcutta : Firma K.L. Mukhopadhyay.), 280.

เทพซั่มภละ เทพแห่งความมั่งคั่ง

ที่มา : Benoytosh Bhattacharya.(1958). *The Indian Buddhist Iconography*. (Calcutta : Firma K.L. Mukhopadhyay.), 287.

พระมัญชุर्वัชระ เทพแห่งวิทยา

ที่มา : Min Bahadur Shakya.(1994). *The Iconography of Nepalese Buddhism*.
(Kathmandu : Buddha Dharma Education Association Inc.), 129.

เทพสุเมธราชะ

ที่มา : Min Bahadur Shakya.(1994). The Iconography of Nepalese Buddhism.

(Kathmandu : Buddha Dharma Education Association Inc.), 179.

พรรณชนะเรื่องมนตร์และสัญลักษณ์

ในส่วนของคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระมีส่วนที่น่าสนใจอยู่ในบทที่ 17 เกี่ยวกับการบรรลุนิยามของพุทธะและพระโพธิสัตว์ ผู้เป็นเจ้าของแห่งตถาคตทั้งปวงได้กล่าวต่อพระพุทธรูปเจ้าและพระโพธิสัตว์ทั้งปวงว่าในอดีตหลายกัลป์ตั้งแต่พระพุทธรูปที่ปึงกรจนถึงพระพุทธรูปที่ศยปะมหมานีไม่เคยถูกสอนเรื่องคฤหยาสมาชมาก่อน เพราะผู้คนในสมัยนั้นไม่มีปัญญาเพียงพอที่จะเข้าใจความจริงแท้ที่ลึกซึ้งมากมายอย่างนี้ได้ แต่สาวกของสำนักคฤหยาสมาชสามารถที่จะบรรลุนิยามการรู้แจ้งภาวะแห่งพุทธะได้ในเวลาอันรวดเร็ว แต่เดิมที่ พระโพธิสัตว์ผู้บำเพ็ญเพียรเพื่อแสวงหาการหลุดพ้นต้องใช้เวลาหลายชาติภพ แต่หากได้ปฏิบัติตามแนวทางแห่งคฤหยาสมาชตันตระก็จะบรรลุนิยามเป็นผู้ตื่นรู้ท่ามกลางตถาคตทั้งปวงได้ในชาตินี้ด้วยเหตุผลนี้ทำให้พุทธศาสนิกชนไม่พอใจในการปฏิบัติแบบพุทธดั้งเดิมหรือแม้แต่แบบมหายานสำนักมารยมิกะ และสำนักโยคจาระ พวกเขาต้องการบรรลุนิยามการกระบวนที่ง่าย สั้น และรวดเร็ว และต้องการทฤษฎีการฝึกปฏิบัติให้เข้าถึงพระนิพพานได้ภายในชาติเดียว สำนักคฤหยาสมาชจึงได้สนับสนุนความอยากของชาวพุทธทั่วไป นั่นจึงเป็นเหตุผลว่าเหตุใดคฤหยาสมาชจึงกลายเป็นที่นิยม

คัมภีร์ของนิกายตันตระมากมายมักจะมีศัพท์เทคนิคและการใช้ถ้อยคำที่เป็นการเฉพาะ บางครั้งก็ยากที่จะทำความเข้าใจ โดยปกติการอธิบายศัพท์เฉพาะในงานตันตระมักจะเป็นที่รู้จักกันของผู้ฝึกปฏิบัติวิธีของตันตระ ดูเหมือนว่าผู้ประพันธ์งานหรือคัมภีร์ตันตระจะค่อนข้างมีอคติกับวิธีปฏิบัติแบบอื่น แต่จะมีพรรณชนะที่ชื่นชอบไปทางการอภิเษกผู้ปฏิบัติตามแนวทางนี้จากพระอุปมาของตอนที่แตกฉานในทางอันลึกลับของตันตระ ในคฤหยาสมาชตันตระก็มีคำอธิบายที่ซับซ้อนในแง่ของศัพท์เทคนิคของแต่ละบท ในบทที่ 18 ถือเป็นบทที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นบทสรุปของคำสอนทั้งหมดที่รวมมาจากทุกบทและเป็นการอธิบายการปฏิบัติที่ชัดเจน ตัวอย่าง คำศัพท์ที่ใช้เฉพาะในคัมภีร์ของตันตระ เช่น คฤหยา, สมาช, โยค, ตตตว, รหস্য, ปรม, โพธิจิตต, วิทยาปุรุช, วชรธฤก, ชินชิก, รตนธฤก, อาโรลิก, ปรัชณาธฤก, กุล, โมห, เทวช, ราก, วชร, รติ, สมปท, ยมานตฤก, ปรัชณาตฤก, ปทมานตฤก, วิษนนานตฤก, สมนตจรยา, มนตรจรยา, ชป, มุทธรณ, ธรุโมทย, สมพร, สดตวารถ, มณฑล, นยาส, ปุชป, ใจตย, ชลนจกร, ปท, โจทน, เปรรณ, อามนตรณา, พนธน, อภิเชก, วิทยาเวรต, ปญจวีรย, สามานย-ลิตธิ, อุตตม-ลิตธิ, อูปาย, อูเปย, เป็นต้น คำศัพท์บางส่วนที่ได้ยกตัวอย่างมานี้ได้ถูกจำกัดความอย่างชัดเจนในบทที่ 18 ซึ่งเนื้อเรื่องของบทถูกวางไว้โดยให้พระตถาคตได้ตอบข้อสงสัยของพระโพธิสัตว์ซึ่งเป็นฝ่ายตั้งคำถาม

ในคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระอุดมไปด้วยการอ้างอิงถึงการปฏิบัติที่มหัศจรรย์อยู่มากมายเพื่อให้หนทางที่บรรลุเป็นนักสิทธิ์ พิธีกรรมทั้ง 6 อย่างที่ดูเหมือนจะโหดร้ายของตันตระมีคำแนะนำอย่างละเอียดอยู่ในคัมภีร์เล่มนี้ รวมทั้งมนตร์ที่เป็นเครื่องประกอบในการบรรลุด้วย พิธีกรรมทั้งหมดที่ถูกกล่าวถึงในคัมภีร์ได้แก่ มารณ(การทำลายศัตรู), อุจจาตน(การทำลายที่อยู่อาศัย), วศิกรณ(ทำเสน่ห์), สตมภน(การข่มจิต), อากฤษน(การดึงดูด) และศานติก(ยัญพิธี)¹³² เมื่อได้ทำตามพิธีกรรมดังกล่าวจะส่งผลอย่างเช่น ร่ายมนตร์ที่จะทำลายศัตรูให้พินาศ, เกิดฝนตกในยามที่เกิดภัยแล้ง, ทำให้น้ำท่วมหายไป, ทำให้ฝ่ายตรงข้ามสิ้นฤทธิ์จากการใช้คำพูด, ฟันปูนที่ถูกงูกัดให้ดีขึ้น, เป็นต้น ซึ่งการทำพิธีเหล่านี้จะถูกพบอยู่ในบทที่ 13, 14 และ 15 ของคัมภีร์

ในทุกงานของตันตระจะให้ความสำคัญต่อทฤษฎีของธยานิพุทธ ทั้งที่ถูกกล่าวถึงโดยตรงหรือกล่าวออกมาเป็นพีชมนตร์(บทที่ 14 มนตร์อยู่ในรูปของ imperative และ vocative form) หรือเป็นเทพเจ้าทั้งหลายที่กำเนิดออกมาจากพระองค์ จากแหล่งอ้างอิงจำนวนมากจึงทำให้ผู้ที่คุ้นเคยกับงานของพุทธตันตระรู้ว่าพระธยานิพุทธเป็นผู้ให้กำเนิดทั้งห้าตระกูล ทฤษฎีนี้เป็นรากฐานสำคัญในโครงสร้างหลักของมณฑลเทพสายพุทธที่ถูกสร้างขึ้น รูปแบบของมณฑลเป็นต้นแบบขนาดเล็กซึ่งนำไปสู่มณฑลขนาดใหญ่ตั้งแต่สมัยเริ่มแรก แบบฉบับของมณฑลเทพเจ้าที่สำคัญประจำทิศต่างๆเป็นสิ่งที่จำเป็น และทิศทั้งหลายนั้นก็ถูกวางตำแหน่งโดยพระธยานิพุทธทั้งสิ้น หรือเป็นสัญลักษณ์ของพระองค์ใน 4 ทิศ 4 ด้าน โดยไม่จำเป็นต้องระบุว่าพระไวโรจนะจะต้องอยู่ตรงกลางเสมอไป เพราะพระองค์ไม่ได้เป็นตัวแทนอยู่ตลอด

แต่พระธยานิพุทธไม่ได้ปรากฏว่ามีความสำคัญอยู่ในคัมภีร์มูลกัลปะ ซึ่งปกติธยานิพุทธจะอยู่ในงานพุทธตันตระเกือบทุกงานโดยที่จะบรรยายพระองค์อยู่ในหลายมณฑล เหตุผลที่ชัดเจนสำหรับการละเลยหรือความคลาดเคลื่อนนี้ดูเหมือนว่าทฤษฎีของพระธยานิพุทธทั้งห้าจะไม่ได้ถูกสร้างเมื่อครั้งที่คัมภีร์มัญชุศรีมูลกัลปะถูกแต่งขึ้นซึ่งคัมภีร์นี้จะนำเสนอขั้นตอนของแนวคิดในเริ่มแรกมากกว่าสิ่งที่พบในคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระ เพราะว่าในมูลกัลปะจะพบชื่อของอมิตาภะ โลจนา รัตนเกตุ วัชรปาณี อวโลกิเตศวร มามกิ รัตนปาณี เป็นต้น เป็นครั้งคราวแต่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบที่เป็นระบบชัดเจนเหมือนอย่างที่พบในคฤหยาสมาชะ ในคัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระมีชื่อของพระอมิตาภะ พระอักโขภยะ พระรัตนเกตุ พระไวโรจนะ และพระโอมขสิทธิ ศักติของพระองค์ได้แก่ เทวษรติ โมหรติ อีรัชยารติ วชรรติ

¹³²Benoytosh, *Guhyasamaja Tantra or Tathagataguhya, VXII.*

และราครติ ตัวแทนของพุทธศักราชทั้งห้า คือ พระนางโลจนา มามกี ตารา ปาณทรา และอารยตารา ส่วนพระโพธิสัตว์ทั้งห้าที่รู้จักกันเป็นอย่างดีเกิดจากอำนาจของพระธยานิพุทธและคู่ศักราชคือ พระวัชรปาณี ปัทมปาณี รัตนปาณี วิศวาปาณี จักรปาณีหรือสมันตภัทระ

ในคัมภีร์มัญชุศรีภคปะมีบางส่วนของจำนวนชื่อเทพที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้มีปรากฏขึ้นในคัมภีร์ แต่ชื่อก็ไม่ได้จัดเรียงให้เป็นระบบเหมือนอย่างที่พบในคุหยสมาชะหรือในงานตันตระยุคหลัง ยิ่งไปกว่านั้น มนตร์บางอย่างในมัญชุศรีภคปะก็ยังมีปรากฏอยู่ในคุหยสมาชะอีกด้วย จำนวนมนตร์ทั้งห้าประจำตัวพระธยานิพุทธแต่ละองค์อันได้แก่ ชินชิกิ อาโรลิกิ วชรธฤกิ รตนธฤกิ และปรชฌาธฤกิ ปกติก็จะกล่าวถึงอยู่ในห้าตระกูล แต่ว่าในมัญชุศรีภคปะอ้างถึงมนตร์มีหกมนตร์อันได้แก่ ชินชิกิ อาโรลิกิ วชรธฤกิ สุรารกิ ยกษาทกิ และปินารธฤกิ¹³³ และเชื่อมโยงมนตร์สามองค์แรกกับสามตระกูล คือ ตถาคตกุล ปัทมกุล และสรรวชกรกุล ในขณะที่องค์อื่นๆ ไม่ได้อ้างถึงตระกูลใดๆ

จากที่ได้กล่าวมานั้นแสดงให้เห็นว่าทฤษฎีของพระธยานิพุทธทั้งห้าไม่ได้เป็นที่รู้จักเมื่อมัญชุศรีมูลภคปะถูกแต่งขึ้น แต่มีเพียงบางชื่อเท่านั้นที่มีอยู่แม้ว่าจะไม่ใช่พระธยานิพุทธอย่างแน่นอน หลักฐานในมัญชุศรีมูลภคปะแสดงให้เห็นว่ามนตร์ที่กำหนดให้พระธยานิพุทธตามที่พบในคุหยสมาชะไม่เป็นที่รู้จักอย่างทั้งหมดแม้ว่าบางองค์จะปรากฏชื่ออยู่ในงานก็ตาม การกำเนิดตระกูลยังไม่ได้รับการพัฒนาในมัญชุศรีมูลภคปะดังเช่นในคุหยสมาชะ และแม้ว่าชื่อของบางองค์จะถูกพบในงานมัญชุศรีมูลภคปะ แต่ก็ไม่ได้อยู่ในรูปแบบเดียวกันหรือในลำดับเดียวกันหรือในเลขหมวดเดียวกัน จากหลักฐานที่ปรากฏขึ้นนั้นราวกับว่ามีมัญชุศรีมูลภคปะได้ให้เนื้อหาแก่ผู้เขียนคัมภีร์คุหยสมาชะเพื่อพัฒนาองค์ธยานิพุทธให้แข็งแกร่งในวาระต่อไป

ทรรชนะเรื่องโพธิจิต

การพัฒนาโพธิจิตเป็นหนึ่งในหัวข้อที่สำคัญที่สุดของคัมภีร์มหายานทั้งปวง และเช่นเดียวกับคัมภีร์คุหยสมาชตันตระที่อุทิศหนึ่งบทของคัมภีร์ให้กับเรื่องของโพธิจิต โพธิจิตของตันตระเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเพราะเป้าหมายหลักคือการพัฒนาจิตเพื่อให้บรรลุถึงพลังเหนือธรรมชาติผ่านการฝึกโยคะอันที่จริงแล้ว มณฑลทั้งปวงของพระธยานิพุทธในบทที่ 1 นั้นเป็นการสร้างขึ้นให้เกิดโพธิจิต มณฑลนี้สามารถที่จะให้พลังทั้งปวงแก่ผู้ปฏิบัติที่กำลังค้นหาอยู่รวมถึงความเป็นพุทธะที่สรรพสัตว์ในสังสารวัฏต้องการ แต่ข้อความที่กำหนดไว้ในบทที่สองของหัวข้อนี้เป็นถ้อยคำที่เป็นปริศนาและยากที่จะเข้าใจ

¹³³Mahamahopādhyāya, 384-85.

ธรรมชาติของโพธิจิตโดยเฉพาะผู้ที่ไม่ได้ฝึกปฏิบัติโยคะจะยังไม่มีทางเข้าใจได้ เมื่อในที่ประชุมของเหล่าสาวกเรียกร้องให้พระพุทธสูงสุดกล่าวอธิบายถึงโพธิจิต แทนที่พระองค์จะตอบโดยตรง พระองค์กลับตอบว่าการเกิดของจิตอยู่ในรูปกาย กายนั้นอยู่ในรูปจิต และจิตนั้นก็สะท้อนออกมาเป็นคำพูด จากนั้นพระโพธิสัตว์ได้หลอมเป็นหนึ่งเดียวกันกับกาย วาจา จิตตามแนวทางการชี้แนะของพระพุทธสูงสุดแล้วก็ได้เปล่งคำอุทานขึ้นมาว่า ช่างน่าอัศจรรย์เหลือเกิน การเกิดขึ้นของกาย วาจา จิตอันเป็นศิริ และแข็งแกร่ง คือการไม่เกิด¹³⁴

ในบทที่ 2 เรื่องโพธิจิต โศลกที่ 3-7 กล่าวถึงเรื่องของศุนยตาโดยพระธยานิพุทธทั้ง 5 องค์ได้เข้าสู่สมาธิต่างๆ และได้กล่าวอธิบายถึงโพธิจิตว่าอยู่ในภาวะศุนยตาให้กับพระโพธิสัตว์ทั้งหลายฟังความว่า

ไม่มีภาวะ(สภาวะ)ของการภวานา(สมาธิ) ภาวะของการภวานาไม่ใช้การ
ภวานา ดังนั้น ภาวะที่ไม่ใช่ภาวะ ก็คือภวานาที่ไม่ได้ถูกรับรู้ || 3/2 ||
ไม่มีภาวะเหล่านี้เกิดขึ้น ไม่มีทั้งภาวะธรรมและภาวะธรรมชาติ ไม่มีตัวตน
ดังเช่นอากาศ นี่คือนหนทางแห่งการรู้แจ้งอย่างแน่แท้ || 4/2 ||
ธรรมะทั้งหลายทั้งปวงไม่มีภาวะ(สภาวะ) ลักษณะของธรรมนั้นก็ไม่ได้อยู่
การเกิดขึ้นคือธรรมที่ไร้ตัวตน นี่คือนหนทางแห่งการรู้แจ้งอย่างแน่แท้ ||
5/2 ||
เมื่อธรรมะไม่บังเกิด ภาวะ(สภาวะ)และภวานา(สมาธิ)ก็ย่อมไม่มี ด้วย
การหลอมรวมกันของอากาศ นั่นจึงถูกเรียกว่า ภาวะ(สภาวะ) || 6/2 ||
ธรรมชาติอันส่องสว่างคือแสงแห่งธรรม ความบริสุทธิ์อันสมบูรณ์เป็น
ดังเช่นท้องฟ้า ไม่มีทั้งโพธิ ไม่มีทั้งการบรรลุ(อภิสมย) นี่คือนหนทางแห่งการ
รู้แจ้งอย่างแน่แท้ || 7/2 ||¹³⁵

¹³⁴Dr. S. Bagchi.(1965). **Guhyasamājatantra or Tathāgataguhyaka / Buddhist Sanskrit Texts No.9.**, 8.

¹³⁵อภาเว ภวานาภาโว ภวานา ไนว ภวานา |
อิติ ภาโว น ภาวะ สยาทุ ภวานา โนปลภยเต || 3 ||
อนุตปนนา อิเม ภวานา น ธรรมา น จ ธรรมา |
อากาศมิว ไนราตมยมิทโพธิณิยํ ททตม || 4 ||

บทสรุปของบทนี้ พระโพธิสัตว์ทั้งหลายได้มีความยินดีต่อความหมายทั้งปวงของโพธิจิต และได้กล่าวคาถายกย่องสรรเสริญลักษณะของโพธิจิตว่า เป็นความจริงแท้ที่บริสุทธิ์ (ศุทฺธ ตตฺตวารถ) สะอาดหมดจด (ศุทฺธารถ) มีต้นกำเนิดมาจากความว่างเปล่าโดยธรรม (ธรมฺในราตมยสมฺภูต) เป็นผู้ให้พุทธภาวะ (พุทฺธโพธิปรปุรก) ไร้ซึ่งความสงสัย (นิรวิกल्प) ปราศจากรากฐานใดๆ (นิรालมพ) เพียงพร้อมทุกอย่าง (สมนตภทฺร) เป็นประโยชน์ต่อสรรพสัตว์ (สตตวารถ) ผู้ให้กำเนิดการรู้แจ้งแห่งใจ (โพธิจิตตปวรวตท) ฝึกฝนการรู้แจ้งให้เกิดขึ้น (โพธิจรยา) แข็งแกร่งอย่างยิ่งใหญ่ (มหาวิซุร) บริสุทธิ์ดุจจิตแห่งตถาคต (จิตตม ตถาคตม ศุทฺทม) ผู้ถือวัชระแห่งกาย วาจา จิต (กายวากุจิตตวชฺรธฤก) และผู้ประทานความบริบูรณ์ (พุทฺธโพธิปรทาทา)

จากที่กล่าวมานั้น ลักษณะของโพธิจิตจะมีความเร้นลับเหนือธรรมชาติซึ่งผู้ที่จะสามารถเข้าใจโพธิจิตได้อย่างลึกซึ้งต้องบรรลุถึงการฝึกโยคะขั้นสมบุรณ์แล้วเท่านั้น (เป็นกฎข้อบังคับ) และในคัมภีร์ยังปลุกฝังเรื่องของจิตปัญญาไว้มากมาย ดังนั้น วิธีต้นตระกูลของคฤหยาสมาชทั้งหลายจึงมีแต่ประโยคที่เกี่ยวข้องกับความลึกลับทางจิตและให้ทฤษฎีความ หลากหลายเพื่อชี้แนะแนวทางของชีวิตในการฝึกพัฒนาพลังจิตให้สูงขึ้น คำสอนในคัมภีร์เป็นแนวทางประสบการณ์พิเศษที่ใช้เฉพาะโยคีซึ่งฝึกเพื่อบรรลุจิตขั้นสมบุรณ์ นี่เป็นสิ่งสำคัญมากของวรรณกรรมต้นตระกูล มิฉะนั้นความเข้าใจผิดที่ร้ายแรงมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในกรณีที่ดินตระกูลตีความในแนวทางที่ปกติธรรมดาโดยไม่มีการอ้างถึงความพิเศษในการทำโยคะและพัฒนาพลังจิต และการตีความต้นตระกูลผิดไปจากข้อเท็จจริงโดยที่มิถุนวิชาการศาสนาคิดตีความไปในทางเชิงดูถูกว่าแนวทางนี้เป็นแนวทางที่เลวร้ายนั้นก็อาจเป็นเพราะยังมีความไม่เข้าใจจุดที่สำคัญของวิถีแห่งต้นตระกูล เช่น ในที่ศนะของราชเสนทระลละ มิตรระ (Rajendralala Mitra) ได้กล่าวถึง

อภาวสฺส สรวรธฺรมาสฺสเต ธรมลภษณวฺรชิตาเส |

ธรมฺในราตมยสมฺภูตา อิทํ โพธิณํ ทุทตมม || 5 ||

อนุตฺปนเนชฺฐ ธรมเมชฺฐ น ภาโว น จ ภาวนา |

อากาศปทโยเคน อิติ ภาวสฺส ปรคฺคิยเต || 6 ||

ปรกฤตฺติปรภาสวฺรธา ธรมมาเส สุวิศุทฺธา นภสฺส สมมาเส |

น โพธิรฺนาภิสมยมิทํ โพธิณํ ทุทตมม || 7 || (คฤหยาสมาช 3-7/2) Ibid., 9.

คัมภีร์คฤหสมาซตันตระว่าเป็นคำสอนที่เลวร้าย และความเข้าใจของเขาไม่ได้เชื่อมโยงกับการฝึกโยคะ ที่เป็นการพัฒนารวมชาติของจิตอันลึลับ¹³⁶

พรรณนาเรื่องพิธีกรรม

สาระอื่นๆที่ถูกกำหนดให้ต้องปฏิบัติในกฎของคฤหสมาซตั้งแต่เริ่มแรก คือการใช้ชีวิตอย่างสุดโต่ง เช่น การกินเนื้อ กินเหล้า เครื่องัน เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับชาวพุทธ แต่สาวกชาวตันตระสามารถที่จะทำทุกสิ่งที่ต้องการนี้ได้ ไม่เพียงแต่จะเสพเนื้อทั่วไป แต่ยังเสพเนื้อต้องห้ามที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก เช่น เนื้อช้าง เนื้อม้า เนื้อสุนัข เนื้อวัว หรือแม้กระทั่งเนื้อมนุษย์ รวมทั้งการกระทำพิธีกรรมบูชาด้วยเลือดมนุษย์และสัตว์ตามที่ระบุไว้ในพิธีของคฤหสมาซตันตระ ดังความว่า

พระองค์พึงเสพเนื้อเป็นอาหารให้เกิดประโยชน์ดังเช่น เนื้อมนุษย์
(มหามาส) ย่อมบรรลุถึงความสำเร็จทั้งปวงแห่งกาย วาจา และจิตอันลึลับ
|| 22/6 ||

พระองค์พึงเสพเนื้อช้าง เนื้อม้า เนื้อสุนัขซึ่งเป็นสัตว์ที่มีค่า เสด็จเป็นอาหาร
ให้เกิดประโยชน์ แต่ไม่พึงเสพยาหารอย่างอื่น || 23/6 ||

กระทำภาพของคัตูร์ด้วยเนื้อหลากหลายชนิด ได้แก่ เนื้อวัว เนื้อม้า และ
เนื้อสุนัข ไว้ใน 3 มุมของมณฑล แม้แต่วัชระก็ถูกทำลายอย่างแน่นอน
|| 76/15 ||

ด้วยเนื้อมนุษย์ การทำลายล้างบ่อเกิดแห่งวัชระของทุกสิ่งทุกอย่างถูก
ถ่ายทอดออกมา เพราะนี่ก็คือ ผู้ทำลายความชั่วร้ายทั้งปวงอย่างด้านทาน
ไม่ได้ || 77/15 ||¹³⁷

¹³⁶Mitra, 261.

¹³⁷ ม่าสาหาราทิกฤตยารถิ มหามาสึ ปุรกल्पเยต |

สิทฺถยเต กายวากจิตฺตรหสฺยํ สรวสฺสิทฺธิชฺ | 22 ||

หสฺติมาสึ หยมาสึ ศฺวานมาสึ ตโถตฺตมม |

ภเกษทาหารกฤตยารถิ น จานยตฺตุ วิภกฺษเยต || 23 || (คฤหสมาซ 22-23/6)

โคมาสหยม่าเสน ศฺวานมาสฺเสน จิตฺริณา |

ยิ่งไปกว่านั้น ลัทธิตันตระนี้จะไม่เคารพบางสิ่งบางอย่างที่คิดว่าไม่ควรเคารพ เช่น ในสถานที่ซึ่งห้ามไม่ให้สาวกสร้างสถานที่ประกอบพิธีกรรม(เจตยูยะ) หรือสวดคัมภีร์ต่างๆของพระพุทธศาสนา หรือวาทมณฑล หรือถวายเป็นบูชาพระรัตนตรัย คือ พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ เพราะให้สร้าง ความเชื่อว่าโยคีผู้ปฏิบัติไม่ได้มีการดำรงอยู่จริง ดังนั้นจึงให้เพิกเฉยต่อการเคารพวัตถุที่สมควรถูกเคารพ ดังเนื้อความว่า

อย่ากระทำพิธีทางศาสนา อย่าสวดหรือท่องตำรา อย่ากระทำมณฑล และ

อย่าบูชาตรีวิษณะชั้นสูง || 67/17 ||

เมื่อนั้น พระวัชรปาณี อธิบัติแห่งตถาคตทั้งปวงได้นำออกจากวัชระกาย วาจา จิตตนเองอีกครั้ง ซึ่งคือความลึกลับที่ผลักดันให้ระงับและกำจัดพิษทั้งปวงออกไป¹³⁸

คุหยสมาชมีคำสอนที่เป็นไปตามขั้นตอน ซึ่งคำสอนที่เด่นชัดคือ ให้สาวกผู้ปฏิบัติไม่สนใจกฎเกณฑ์ทางสังคมหรือศีลธรรมต่างๆที่โยคีในสำนักอื่นๆปฏิบัติกัน สาวกของคุหยสมาชมีอิสระในการบูชาอัญสัตร พุดคำโกหก การอยากได้ของที่ไม่ใช่ของตน และทำผิดประเวณี คำสอนเหล่านี้ทำให้สำนักของคุหยสมาชตันตระโดดเด่นขึ้นมา ดังเนื้อความว่า

และพึงบอกศิษย์สาวกนั้นถึงการเข้าถึงความลึกลับที่ถูกเผยแพร่โดยพุทธะ

ทั้งปวง การให้ชีวิตและการฆ่าชีวิต การพูดความจริงและการพูดโกหก

|| 59/16 ||

ตรีโกณมณฑล การย์ ธรวั วชโร' ปี นศยติ || 76 ||

มหาม้าเสน สรวะชา นาคน์ วชรัช สมฤตม |

เอโซ หิ สรวรุกรานำ นาคโก ทารุณะ สมฤตตะ || 77 || (คุหยสมาชชะ 76-77/15) : Dr. S. Bagchi.

19, 82.

¹³⁸ เจตยูกรม น กุรวีต น จ ปุสตกวาจนม |

มณฑล ไนว กุรวีต น ตริวชราครวนทนม || 67 ||

อล วชระปาณิ สรวตถาคตธาธิปะติ สรววิชบริหารสมถมนากรษณคุหย์ สุวกายวากจิตตวชเรภโย นิศจาร

ยามาส | (คุหยสมาชชะ 67/17) : Ibid., 118.

การไม่ยอมให้ และการยอมให้ หรือแม้แต่การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาว ผู้
 สั่งสอนนั้นพึงตักเตือนสรรพสัตว์แห่งวัชระด้วยหนทางแห่งวัชระนั้น ||
 60/16 ||¹³⁹

ในบทที่ห้าของคัมภีร์ก็เป็นอีกบทที่สำคัญและน่าสนใจอย่างมาก ในบทนี้พระพุทธสูงสุดได้
 ประกาศในมณฑลที่ประชุมของเหล่าพระโพธิสัตว์ถึงการบรรลุให้เป็นอิสระผ่านวิถีแห่งตันตระ ทุกคน
 จะบรรลุความเป็นอิสระนี้ได้โดยกระทำพิธีกรรมตามคัมภีร์อย่างเลวร้าย และผิดศีลธรรม แม้แต่การ
 ร่วมประเวณีที่ผิดจริยธรรม คนที่ปฏิบัติตามขั้นตอนเหล่านี้คือคนที่เหมาะสมที่จะได้รับการบรรลุอย่าง
 เป็นอิสระ เมื่อพระโพธิสัตว์ทั้งหลายได้ยินพระพุทธสูงสุดกล่าวเช่นนั้น จึงเกิดความประหลาดใจอย่าง
 ยิ่งเพราะเป็นวาจาที่ไม่เหมาะสม เหตุใดจึงกล่าวเช่นนั้น¹⁴⁰

หลังจากนั้นพระตถาคตจึงได้กล่าวตอบพระโพธิสัตว์ทั้งหลายว่า

อย่ากล่าวอย่างนั้น ดูก่อน ! กุลบุตรทั้งหลาย |
 นี่คือ ธรรมชาติอันบริสุทธิ์ของพุทธเจ้าทั้งหลายผู้ซึ่งอยู่ในรูปของสารัตถะ
 แห่งปัญญา | เกิดมาจากเนื้อแท้แห่งธรรม สิ่งนี้คือภาวะของจิตแห่งโพธิ
 (การเข้าถึงการตรัสรู้) || 9/5 ||¹⁴¹

เมื่อพระโพธิสัตว์ทั้งหลายได้ยินดังนั้นจึงเกิดความกลัวและสับสนจนล้มลงหมดสติไป¹⁴² พระ
 ตถาคตทั้งหลายจึงขอให้พระพุทธสูงสุดทรงโปรดทำให้พระโพธิสัตว์ทั้งหลายฟื้นคืนขึ้นมา ทันใดนั้น

¹³⁹ สมย์ ศรวายเขตคหุย์ สรวพุทไธรุธาทาหุดตม |

ปฺราณินศจ ตวยา ฆาตยา วกตวฺยํ จ มฤชา วจะ || 59 ||

อทตตํ จ ตวยา คราหุยํ เสวนํ โยชิตามปิ |

อนเนน วชรมารุเคน วชรสตตวานุ ปฺรโจทเยต || 60 || (คหุยสมาชะ 59-60/16) *Ibid.*, 19, 97.

¹⁴⁰ กิมยํ ภควานุ สรวตถาคตสวามี สรวตถาคตปฺรชนมณฺฑลมธเย ทฺรุโภชิตวจโนทาทาริ ภาชเต |
Ibid., 15.

¹⁴¹ อลํ กุลปฺตรรา มา เอวม โวจต |

อियํ สา ธรรมตา ศุทฺธา พุทฺธานํ สารชฺยานินาม |

สารธฺมารุถสมฺภูตา เอชา โปธิจิริปทม || 9 || (คหุยสมาชะ 9/5) *Ibid.*, 16.

พระองค์จึงเข้าสู่สมาธิอย่างพิเศษ และได้เปล่งแสงรัศมีอันสว่างไสว เมื่อพระโพธิสัตว์เหล่านั้นได้สัมผัสกับแสงของพระองค์ก็ได้ฟื้นคืนขึ้นมาอีกครั้งพร้อมทั้งนั่งอยู่ในตำแหน่งเดิม¹⁴³ และได้กล่าวสรรเสริญพระองค์ด้วยคาถาทั้งหลาย

เรื่องราวในบทนี้จะเกินจริง มีหลายแนวคิดที่ควรอธิบายอย่างน่าสนใจ อาจเป็นไปได้ว่าพระพุทธรูปสูงสุดต้องการโน้มน้าวใจพระโพธิสัตว์ทั้งหลายให้เชื่อโดยใช้หลักของปาฏิหาริย์ที่เกินจริงเพื่อเอาชนะข้อโต้แย้งของฝ่ายตรงข้าม เมื่อพระโพธิสัตว์ทั้งหลายหมดสติไปจากความกลัว ปาฏิหาริย์ของพระองค์ทำให้พระโพธิสัตว์เหล่านั้นฟื้นขึ้นมา เป็นเหตุให้พระโพธิสัตว์ที่สงสัยในความจริงอันสูงสุดจากคำสอนต้องเชื่อในถ้อยคำที่ตรัสออกมาจากปากพระองค์ คาถาที่พระโพธิสัตว์ทั้งหลายกล่าวสรรเสริญพระองค์ในตอนจบของบทที่ห้านี้แสดงให้เห็นว่า ปาฏิหาริย์ของพระพุทธรูปสูงสุดประสบความสำเร็จอย่างดีและในที่สุดก็ดึงดูดผู้ที่คัดแย้งกับความเชื่อนั้นกลับคืนมา

ในบทที่ 9 เป็นอีกครั้งหนึ่งที่เกิดเรื่องราวความขัดแย้งในใจของพระโพธิสัตว์ทั้งหลายเมื่อพบกับคำสอนของพระพุทธรูปสูงสุดว่าการรู้แจ้งสามารถบรรลุได้และความจริงสูงสุดของทั้งห้าตระกูลสามารถรับรู้และปฏิบัติได้โดยมีการโจรกรรม การล่วงประเวณี การเหยียดหยาม การกล่าวเท็จ ฯลฯ เป็นเครื่องประกอบ ลักษณะของพระโพธิสัตว์ดูแปลกใจต่อคำสอนของพระองค์เพราะว่าไม่เคยพบคำสอนนี้ในโลกของสรรพสัตว์¹⁴⁴ ในบทตอนนี้ผู้เขียนคัมภีร์ต้นตระกูลแสดงให้เห็นว่าพระพุทธรูปสูงสุดไม่ได้ใช้ปาฏิหาริย์เข้ามาในท้องเรื่อง แต่ได้ใช้คำพูดอธิบายเปรียบเปรยอย่างเยือกเย็นให้บรรลุวัตถุประสงค์

“ดูก่อน! กุลบุตรทั้งหลาย จงอย่าเรียกชื่อสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ให้ดูต่ำและน่ารังเกียจ | เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น | กุลบุตรทั้งหลายที่ประพฤติตามทางแห่งราคะ เพราะนี่ก็คือ การประพฤติของโพธิสัตว์

¹⁴² อถ ขลวนภิลาปยานภิลาปยพุทฺทเกษตรปรมาณุระชชะสมา โพธิสฺตตวา ภีตาะ สนฺตรสฺตา มูรฉนิตฺตา อภูวน | *Ibid.*, 16.

¹⁴³ สมณนฺตรสมาปนฺนสฺย จ ภควตตะ สรวตถาคตกายวากจิตตวชฺรธาธิปะเตะ ปฺรภยา สุปฺภุชฺฐมาตฺรา อถ เต โพธิสฺตตวาะ สเวชฺช สเวชฺชวสนฺสทาเนชฺช สติตา อภูวน | *Ibid.*, 16.

¹⁴⁴ เหตุใด? พระผู้มีพระภาคเจ้าแห่งตถาคตทั้งปวงได้กล่าวสุนทรพจน์แห่งวัชระอันน่าแปลกประหลาดให้รับรู้มากกว่า 3 โลก เกินกว่าหลายโลกธาตุทั้งปวงต่อที่ประชุมของตถาคตทั้งปวงและพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย |

กิมยฺ ภควานฺ สรวตถาคตธาธิปะติตะ ไตรธาตฺตฺยติริกฺตานฺ สรวโลกธาตฺตฺยติริกฺตานฺ สรวตถาคตสรวโพธิสฺตตวปรชฺชนฺ มธฺเย อหฺกฺตวากฺยารถวชฺรปทํ ภาษเต สมฺ | *Ibid.*, 30.

และนี่คือการประพาศขั้นสูงสุด | ผู้ได้ชื่อว่ากุลบุตรทั้งหลายได้แผ่กระจายออกไปยังอากาศชั้นใด
 ธรรมทั้งหลายทั้งปวงก็ได้แผ่กระจายไปยังอากาศชั้นนั้น | สิ่งนั้นไม่มีการดำรงอยู่แห่งกามธาตุ ไม่มีการ
 ดำรงอยู่แห่งรูปธาตุ ไม่มีการดำรงอยู่แห่งการไม่มีรูปธาตุ ไม่มีการดำรงอยู่ของมหาธาตุ(มหาภูต)ทั้ง 4
 (ดิน น้ำ ลม ไฟ) | ดังนั้น กุลบุตรทั้งหลายจะเผยแผ่ธรรมทั้งหลายทั้งปวงออกไป | ตถาคตทั้งปวง และ
 พระโพธิสัตว์ทั้งปวงย่อมชี้ทางสู่จุดมุ่งหมายที่ปรารถนาเหล่านี้เพื่อความรู้ และย่อมชี้ทางสู่ธรรมะนั้น
 ด้วยความยินดีเพื่อความรู้ | ตุก่อน! กุลบุตรทั้งหลาย การปฏิบัติเพื่อการบรรลุของตถาคตทั้งหลาย
 เหล่านี้จะถูกขยายออกไปอีกเพื่อเติมให้เต็มอยู่ในอากาศธาตุ | ผู้ได้ชื่อว่ากุลบุตรทั้งหลาย การ
 ปรากฏวันที่เกิดมาจากการมีอยู่ของไฟ ซึ่งไฟมาจากการกระทบกันของไม้ ซึ่งการกระทบกันของไม้
 นั้นก็ด้วยการกระทำจากมือของมนุษย์ ฉะนั้น นั่นก็คือ การไม่มีอยู่ของไฟ ไม่มีการกระทบกันของไม้
 ไม่มีการกระทำจากมือของมนุษย์ ฉะนั้น | ดังนั้นแล กุลบุตรทั้งหลาย การปฏิบัติเพื่อการบรรลุของ
 ตถาคตวัชระทั้งปวงจะแผ่กระจายออกไปด้วยการไปและการมา เป็นต้น ¹⁴⁵”

จากข้อความข้างต้นนี้เป็นทัศนะแนวอภิปราย ภาษาที่ใช้สอนก็เป็นแนวลึกลับเพราะฉะนั้น
 ผู้อ่านโดยทั่วไปต้องมีความสนใจในลัทธิที่เกี่ยวข้องกับความลึกลับทางจิต แต่ประเด็นเนื้อหาของบท
 สนทนาระหว่างพระพุทธสูงสุดกับพระโพธิสัตว์ข้างบนนี้ หากลองพิจารณาดีๆ จะเห็นว่าคล้ายกับการ
 ปลุกเร้าพลังกุนดาลินี¹⁴⁶ให้เกิดขึ้นโดยผ่านการฝึกพร้อมกับคู่ศักดิ์ สาวกของผู้ฝึกโยคะบางคนอาจจะ

¹⁴⁵ มา กุลบุตรา อิม่า หินส์สุณัา ชุคฺคณสิตฺตสิขุณัา โจตปาทยถ | ตตะ กสมาทเจโตะ | ราคจรยา กุลปุต
 รา ยุตฺต โพธิสฺตตวจรยา ยุตฺต อครจรยา | ตทยถา อปี นาม กุลปุตฺรา อากาศิ สรวฺตฺรานุกตฺ อากาศานุกตานิ
 สรวฺธรรมาณิ | ตานิ น กามธาตุสฺถิตานิ น รูปธาตุสฺถิตานิ นารูปธาตุสฺถิตานิ น จตุรุมหาภูตสฺถิตานิ | เอวเมว
 กุลปุตฺราสฺส สรวฺธรรมา อนุคนฺตวยาเย | อิทมฺรณวคฺ วิชาเยยสรวฺตถาคตาเย สรวฺ สตฺตวณานามาศยฺ วิชาเยย ตโต ธรรมํ
 เทศยนติ |

เอวเมว กุลปุตฺรา อากาศธาตุปท นิรุกตยา เต ตถาคตสมยา อนุคนฺตวยาเย | ตทยถา อปี นาม กุล
 ปุตฺราสฺส กานนํ จ มณินยํ จ ปุรุชฺสตวยาเยยํ จ ปฺรตีตยธฺมมะ ปฺราทฺรณวติ อคนิมภิวรตยติ สจาคนिरน
 กานนุสฺถิตโต น มถนียสฺถิตโต น ปุรุชฺสต วยาเยยสฺถิตะ | เอวเมว กุลปุตฺราสฺส สรวฺตถาคตวชฺรสมยา อนุคนฺตว
 ยา | คมนาคมนาทโยริติ | Ibid., 30.

¹⁴⁶ กุนดาลินี (kundalini) แปลว่า งูไฟ ใช้พลังจักระเป็นศูนย์รวมพลังงานภายในร่างกายของ
 มนุษย์ จักระเป็นส่วนหนึ่งของระบบกุนดาลินี ในศาสนาฮินดูกล่าวถึงจักระทั้ง 7 อย่าง จักระที่ 1 มูลาธารจก
 ระ ตั้งอยู่ระหว่างอวัยวะสืบพันธุ์กับทวารหนัก เป็นพื้นฐานของพลังชีวิต จักระที่ 2 สวาธิชฐานจักระ ตั้งอยู่ที่

ท้อถอยในการฝึกจนไม่มีพลังคุณทลณีปลูกเร้าวันเสียแต่ว่าจะมีแรงผลักดันและความตื่นตัวอย่างมาก ส่วนเรื่องของไฟที่กล่าวเปรียบเปรยไปข้างต้นนั้น อาจหมายถึงพลังคุณทลณีซึ่งเป็นอิสระจากโยคีหรือ ศักดิ์ เช่นเดียวกับไฟซึ่งเป็นอิสระจากการกระทบกันของไม้(แหล่งกำเนิด)

ทรรศนะเชิงเปรียบเทียบ

คัมภีร์คฤหยาสมาดันตระได้ดึงดูดความสนใจจากชาวพุทธตันตระอย่างไม่ต้องสงสัย ผู้สร้างสรรคงานตันตระอย่างลึกซึ้งถูกเรียกว่าสิทธาจารย์ (Siddhācāryas) และวัชรอาจารย์ (Vajrācāryas) และนักวิชาการในยุคหลังก็ได้พบงานแปลอรรถกถามากมายจากคณาจารย์เหล่านี้ซึ่งได้รับการอนุรักษ์ไว้ในคัมภีร์ตังจู (Tangyur) ของทิเบต แม้ว่าอรรถกถาเหล่านี้ส่วนใหญ่จะหายไป ในภาษาสันสกฤต ผู้เขียนคัมภีร์ที่มีชื่อเสียงบางท่านอย่างเช่น ท่านอินทรภูติ และท่านปัทมวัชระ (ค.ศ. 693) ได้ทำการจำแนกงานตันตระทั้งหมดของเขาโดยอาศัยข้อความจากคัมภีร์คฤหยาสมามาสนับสนุน การดำเนินงานของเขา ท่านอัทวยวัชระ (Advayavajra) (ค.ศ. 978-1053) สิทธาจารย์ชาวเนปาลก็ได้ อรรถกถาของสำนักคฤหยาสมามาสนับสนุนคำสอนของงานที่ท่านเขียนขึ้นในคัมภีร์อัทวยวัชระสัมครหะ (Advayavajrasamghraha) นอกจากนี้ยังมีสิทธาจารย์หลายท่านที่ได้สร้างสรรคงานอรรถกถา ตันตระหรือส่วนเพิ่มเติม (The Commentaries) ขึ้นมาโดยอาศัยข้อมูลทั้ง 18 บทของคฤหยาสมาชะ เช่น งานของนาคราชุน (ค.ศ. 645), กฤษณาจารย์ (ค.ศ. 717), ลีลาวัชระ (ค.ศ. 741), รัตนากรศานติ (ค.ศ. 978), ศานติเทวะ (ค.ศ. 695) เป็นต้น วรรณกรรมที่รวมอยู่ในอรรถกถาของคฤหยาสมาชะเท่าที่เหลืออยู่ ถูกแปลเป็นภาษาทิเบตรวมอยู่ในคัมภีร์ชุดรวบรวมของตังจู (Tangyur collection)¹⁴⁷

ปลายกระดูกสันหลังใต้ก้นกบ เป็นศูนย์กลางพลังทางเพศ จักรที่ 3 มณีปุระจักร ตั้งอยู่บริเวณสันหลังที่ ตรงกับบั้นเอว เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินอาหาร จักรที่ 4 อนาหตะจักร ตั้งอยู่กลางกระดูกสันหลังระดับ ที่ตรงกับหัวใจ เป็นศูนย์กลางของความรู้สึก จักรที่ 5 วิสุทจักร ตั้งอยู่ตรงกระดูกต้นคอ เกี่ยวข้องกับ ระบบทางเดินหายใจ จักรที่ 6 อาชญาจักร ตั้งอยู่กลางหน้าผาก เป็นจุดกำเนิดของญาณหยั่งรู้ จักรที่ 7 สหสราจักร ตั้งอยู่กลางกระหม่อม เปรียบเป็นมงกุฎดอกบัว เป็นศูนย์กลางควบคุมทุกจักรในร่างกาย : Laffont, 304.

¹⁴⁷Benoytosh Bhattacharyya. *Guhyasamaja tantra or Tathagataguhya.*, XXX.

ในคัมภีร์ชฎานสัทธินของอินทรภูติได้ยกเนื้อหาของคัมภีร์คุษยสมาขมาใส่ไว้ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเคารพและอิทธิพลของคุษยสมาขที่ถูกลำนำอ้างอิงถึงในเวลาของอินทรภูตินั้น¹⁴⁸ คัมภีร์อัทยววัชระสังครหะของท่านอัทยววัชระก็มีเนื้อหาที่สนับสนุนมาจากคุษยสมาขเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในสำนักของท่าน คัมภีร์นี้เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 10 ดูเหมือนว่าคัมภีร์คุษยสมาขจะถูกเก็บรักษาไว้โดยผู้ที่มีอำนาจตลอดระยะเวลาของยุคต้นตระ มีเหตุผลว่าทำไมถึงไม่มีการพบการกล่าวอ้างอิงถึงคัมภีร์คุษยสมาขก่อนยุคของนาคารชุน(ศตวรรษที่ 7) นั่นเป็นเพราะว่าต้นตระถูกเก็บไว้เป็นความลับในหมู่คณาจารย์และสำนักต่างๆที่เปิดสอนในเวลานั้น คำสอนในคุษยสมาขถูกกักขังเป็นเวลาสามร้อยปีจนกระทั่งชาวพุทธต้นตระที่ปฏิบัติโยคะและคำสอนของระดับโยคะต้นตระได้ถูกเผยแพร่ในช่วงเวลาของสิทธาจารย์ผู้มีชื่อเสียงทั้งหลายโดยสอนผ่านคาถาแบบพิสดาร คำสอนที่พิลึก และงานเขียนต้นตระ

ปัญหาที่เป็นข้อสงสัยของการเชื่อมโยงการแต่งคัมภีร์คุษยสมาขเป็นการยืนยันข้อมูลที่ต้องการซึ่งจะกำหนดเวลาที่งานนี้ถูกเขียนขึ้นโดยการคาดเดาเวลาให้ขึ้นอยู่กับเวลาที่ถูกแต่งในคัมภีร์อื่นซึ่งถูกเผยแพร่เป็นภาษาสันสกฤตดั้งเดิม อย่างเช่น คัมภีร์มัญชุศรีมูลกัลปะ เป็นคัมภีร์ที่ถูกลืมนำไปอย่างยาวนานของอินเดีย แต่เป็นที่รู้จักดีในการแปลเป็นภาษาทิเบตกับภาษาจีน หนึ่งในต้นฉบับของงานนี้ถูกค้นพบโดยบังเอิญในยุคหลังโดยท่านมหาหมโหปารายะ ที.คณปติ ศาสตรี (Mahamahopādhyāya T. Ganapatiśāstri) และได้รับการพิมพ์เผยแพร่อยู่ใน Trivandrum Sanskrit Series คัมภีร์นี้ถูกค้นพบในปีค.ศ. 1909 พบที่หมู่บ้านมนลิกกระ มถัม(Manalikkara Matham) อยู่ใกล้กับเมืองปัทมนาภปุรัม(Padmanābhapuram) ทางอินเดียใต้ เป็นคัมภีร์โบราณประกอบด้วยตัวอักษรครันถะ 13,000 ตัว และถูกเขียนด้วยอักษรเทวนาครีด้วยน้ำหมึก จากการค้นพบคัมภีร์นี้ดูเหมือนว่าจะมีอายุเก่าประมาณ 300-400 ปี และการเขียนก็ยังคงชัดเจนอยู่

งานนี้ในท่ามกลางงานชิ้นอื่นๆถือได้ว่ายังคงรักษาเนื้อหาข้อความของ “มัญชุศรีกุมารภุต” ซึ่งผู้เขียนในหลายช่วงเวลาได้สร้างสรรค์พระกุมารการติเกยะ และแนะนำพระองค์ด้วยการบูชาในกายไศวะในรูปแบบต่างๆ แต่ไม่ใช่เทพในต้นตระ การปฏิบัติบูชานี้ก็เพื่อประทานให้มีอายุมันขวัญยืน สุขภาพแข็งแรง มีความสุข และสมความปรารถนาในสิ่งที่ต้องการ การติเกยะที่เป็นตัวแทนของมัญชูศรีอยู่ในงานที่เป็นรูปแบบของสังคีติและมีบทสนทนาที่ถือว่าเป็นตัวหลักระหว่างพระศากยมุนีกับพระกุมารมัญชูศรี ทั้งสองเป็นผู้ถามตอบกันในบางเวลาของการชุมนุมเหล่าเทพ พระอรหันต์ และพระ

¹⁴⁸Benoytosh Bhattacharyya. *Two Vajrayana works : Jñānasiddhi.*, 77-78.

โพธิสัตว์ตามท้องเรื่องของคัมภีร์ ในงานนี้มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อประวัติศาสตร์ของการพัฒนาแนวคิดตันตระ หลักคำสอนและการปฏิบัติ และได้บ่งบอกถึงสถานที่สำคัญในกระบวนการพิธีกรรมต่างๆ งานนี้ถูกแปลเป็นภาษาทิเบตและรวมอยู่ในคัมภีร์กันจूर และถูกแปลเป็นภาษาจีนด้วยเช่นกัน ในศตวรรษที่ 10 แปลโดยหลวงจีนเถียนซีไท่ส(Thien-si-tsai)(ค.ศ. 980-1001) มีทั้งหมด 28 บท¹⁴⁹

ดร.วินเทอร์ไนท์(Dr. Winternitz)ได้ขนานนามให้งานนี้เป็นงานตันตระที่มีการค้นพบชื่อของเทพเจ้าและเทพธิดาจำนวนมากมาย และมีส่วนเชื่อมโยงกับคัมภีร์ยุคเก่าหลายคัมภีร์ เช่น สุวรรณปฐกาส, คนชวยุท, ปรัชญาปารมิตา, จนทรปรทีปสมาธิ อีกทั้งยังมีเนื้อหาของมูทราจำนวนมากมาย และมีการบรรยายมณฑลต่างๆด้วยการวาดที่มีลักษณะพิเศษ และพิธีกรรมอันหลากหลายเพื่อการบรรลุเป็นนักสิทธิ์อย่างสมบูรณ์ คัมภีร์มัญชุศรีมูลกัลปะถูกใช้เป็นเครื่องมือขยายเสียงเพื่อที่ว่าจะได้กลายเป็นคู่มือสำหรับนักบวชให้ปฏิบัติภารกิจได้สะดวก โดยเฉพาะใช้เพื่ออบรมเหล่าสาวกของตนเอง¹⁵⁰

คัมภีร์คฤหยาสมาชตันตระก็ได้รับการเขียนขึ้นในรูปแบบสังคีติเช่นกัน (ประชุมถามตอบระหว่างพุทธะสูงสุดกับสาวก) วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนคือแผ่การบูชาลัทธิศักติเอาไว้ และทำให้เป็นการผสมผสานที่ถูกต้องในศาสนาพุทธ จุดประสงค์ของลัทธิศักตินี้ถูกเขียนอยู่ตั้งแต่บทที่ 1 เป็นมณฑลของธยานิพุทธทั้ง 5 และเปิดตัวศักติคูครองของแต่ละองค์ พระธยานิพุทธทั้ง 5 เป็นตัวแทนของชั้น 5 คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นโลก และเพื่อให้องค์ประกอบเหล่านี้สามารถบรรลุเป้าหมายที่สร้างสรรค์ได้ พระองค์จึงต้องรับเอาศักติมาเติมให้สมบูรณ์ เห็นได้ชัดว่านี่คือจุดประสงค์ที่คฤหยาสมาชจะถูกนำมาเปิดเผยในที่ประชุมของเหล่าสาวกผู้ศรัทธา เราไม่สามารถรู้เวลาที่แน่นอนในการแต่งคัมภีร์ตันตระนี้ได้ แต่เป็นที่แน่นอนว่าเมื่อใดก็ตามที่มีพระธยานิพุทธทั้งห้ามารวมตัวกัน ที่นั่นก็จะมีศักติถูกกล่าวถึงเป็นกรณีพิเศษในกลุ่ม เป็นธรรมดาที่จะสันนิษฐานว่าการอ้างอิงดังกล่าวควรจะเป็นลำดับเหตุการณ์ที่ช้ากว่าช่วงเวลาของคฤหยาสมาช เมื่ออ้างอิงสาระของท่านอสังคะนักปรัชญามหายานผู้โด่งดังแห่งสำนักโยคอาจารย์ซึ่งรุ่งเรืองในศตวรรษที่ 3 เราไม่เพียงแต่พบพระธยา

¹⁴⁹Bunyiiu Nanjio, **A Catalogue of the Chinese Translation of the Buddhist Tripitaka : The Sacred Canon of the Buddhists in China and Japan., No.1056** (Oxford: The Clarendon Press, 1883), 232-33.

¹⁵⁰Bhattacharyya Benoytosh. **Guhyasamaja tantra or Tathagataguhya., XXXIII.**

นิพทุททั้งห้าถูกกล่าวถึงพร้อมกันทั้งหมด แต่ก็ยังมีศักดิ์ทั้งห้าปรากฏอยู่ในสาธนะเดียวกันอีกด้วย(สาธนะลำดับที่ 159)¹⁵¹ ดังนั้นจึงสันนิษฐานได้อย่างปกติว่าสาธนะของท่านอสังคะเกิดขึ้นช้ากว่ายุคของคุหยสมาชซึ่งเป็นยุคแรกๆที่แนะนำให้เกิดลัทธิของธยานิพทุทและคู่ศักดิ์

นอกจากนี้ ตามประเพณีของทิเบตและจีน นิกายตันตระจะได้รับการแนะนำจากท่านอสังคะ โดยมีคำสอนว่าสวรรค์ชั้นดุสิตเป็นสถานที่ที่พระเมตตรัยพทุทเจ้ากำลังบำเพ็ญอยู่ รอที่จะลงมาเกิดยังโลกมนุษย์ นั่นเป็นต้นตระแบบมหายาน แต่ต้นตระในที่นี่เป็นต้นตระแท้ คือจะต้องมีศักดิ์เป็นองค์ประกอบอยู่ในนั้นด้วย หากขาดศักดิ์แล้วก็จะไม่สามารถที่จะเป็นต้นตระที่แท้จริงได้ และศักดิ์นี้ก็ได้ถูกนำเข้ามาอยู่ในยุคแรกของคุหยสมาชซึ่งท่านอสังคะเป็นผู้แนะนำเรื่องของศักดิ์เข้ามา มันอาจจะเป็นไปได้ว่าท่านอสังคะมีบางอย่างที่ทำงานร่วมกับคุหยสมาชต้นตระ เพราะมีเหตุบังเอิญหลายอย่างที่งานคุหยสมาชคล้ายกับงานของท่าน จึงมีความเป็นไปได้สูงที่ว่าท่านอสังคะซึ่งเป็นคนในศตวรรษที่ 3 อาจเป็นผู้เขียนคัมภีร์คุหยสมาชต้นตระด้วย ท่านตารานาถะ(Tārānātha)(ค.ศ.1575-1634) ปรมาจารย์ชาวทิเบตได้อธิบายเพิ่มเติมว่าคำสอนเบื้องต้นของต้นตระทั้งหลายได้ถูกสอนอย่างลับๆในลักษณะที่ต่อเนื่องจากเกจิอาจารย์ผู้สาวกเป็นเวลาสามร้อยปีก่อนที่จะได้รับการเผยแพร่ผ่านคำสอนอันลึกลับพิสดารของสิทธิอาจารย์และวัชรอาจารย์ทั้งหลาย¹⁵² หลักฐานของท่านตารานาถะได้รับการยกย่องว่ามีความสำคัญมากในการกำหนดวิวัฒนาการของกระบวนการต้นตระ

อิทธิพลของคัมภีร์คุหยสมาชต้นตระในประเทศไทย

แม้ว่าคนไทยยังคงปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพทุทศาสนา นิกายเถรวาทอยู่มากก็ตาม แต่ต้นตระก็เข้ามามีอิทธิพลต่อชาวพทุทไทยมากขึ้นซึ่งมักเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมต่างๆ มนต์ร์สถาปัตยกรรมและประติมากรรม จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าแนวความเชื่อแบบต้นตระนี้ได้ฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทยมายาวนานผ่านการติดต่อค้าขาย แลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรมประเพณี การนำความเชื่อทางศาสนาเข้ามาเผยแพร่ คนไทยจึงมีความเชื่อแบบต้นตระควบคู่ไปกับการนับถือพทุทศาสนา ศิลปินได้สร้างสรรค์ศิลปะแบบต้นตระขึ้นมาจากเนื้อหาที่ปรากฏในคัมภีร์ และเข้าสู่อาณาจักรไทยโดยได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย ทิเบต จีน อาณาจักรขอม อาณาจักรศรีวิชัย เป็นต้น

¹⁵¹Benoytosh Bhattacharya. *Sādhanamālā* Vol. I., 321.

¹⁵²Hendrik Kern, *Manual of Indian Buddhism* (Strassburg: Verlag Von Karl J. Trubner, 1896), 133.

คัมภีร์คุษยสมาชะปรากฏเด่นชัดในจารึกชับบาก(K.1158) (ขึ้นทะเบียนโบราณวัตถุ ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พินาย) จารึกแผ่นนี้พบที่หมู่บ้านชับบาก ตำบลสะแกกราช ในอำเภอปักธงชัย ซึ่งอยู่ไปทางใต้ของอำเภอเมือง จ.นครราชสีมาประมาณ 25 กิโลเมตร จารึกมีทั้งส่วนที่เป็นภาษาสันสกฤตกับภาษาเขมรโบราณ มีลักษณะเป็นแผ่นสูง 53 ซม. ส่วนบนกว้าง 27 ซม. ส่วนล่างกว้าง 23 ซม. และหนา 7.5 ซม. ระบุปีมหาศักราช 988 (พ.ศ. 1609) ตรงกับปลายรัชกาลของพระเจ้าอู่ทัย ทิตยวรมันที่ 2¹⁵³

จารึกหลักนี้พรรณารอยทางพระพุทธศาสนานิกายตันตรวชิรยานอยู่หลายแห่ง ดังเช่น ในโคลกสันสกฤต โคลกที่ 1-2 ได้มีการกล่าวถึงพระพุทธเจ้าทั้ง 5 พระองค์และพระวัชรสัตว์ โดยเป็นการกล่าวเกริ่นนำและสรรเสริญพระองค์ ดังความว่า

ศรีปลงสุคตยาเทา ศรีขนานาม วิภาวกาะ |
 ศรีขนาศจ สุตเววานาม ศรีปรธาตถน นนามิ ตาน || 1 ||
 วชรสทวส ตุ ษษฏะ ส- โทวริสทวปรภุร วระ |
 อาธาระ สรววุทธานาม ตน นนามิ วุมุกตเย || 2 ||

คำแปล

ในเบื้องต้นข้าพเจ้าขอนอบน้อมนมัสการซึ่งพระพุทธเจ้า 5 พระองค์ (พระชยานิพุทธเจ้า) ผู้ทำให้พระศรีษะทั้งหลาย (พระพุทธเจ้าที่เป็นมนุษย์) เกิดขึ้นและซึ่งพระศรีษะผู้ก่อความโศกคิของเหล่าทวยเทพ || 1 ||

ลำดับที่หกเพื่อความหลุดพ้น ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระวัชรสัตว์ผู้ประเสริฐ ผู้เป็นเจ้าของแห่งพระโพธิสัตว์ที่แท้จริง ผู้เป็นที่รองรับพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ || 2 ||

ในโคลกต่อมา พบว่ามีการกล่าวถึงคำว่า “ศรีสมาช” คำนี้สันนิษฐานว่าอาจเป็นชื่อเรียกของคัมภีร์คุษยสมาชตันตระก็เป็นได้ ผู้แต่งจารึกหลักนี้ได้กล่าวถวายความเคารพต่อคัมภีร์ตามลัทธิภักติเทวะนิยม และในโคลกต่อมาก็มีคำว่า “คุษยพุกษะ” หมายถึงต้นไม้แห่งความลึกลับ เป็นการเปรียบเปรยถึงผู้บำเพ็ญปัญญาบารมีได้ข้ามมหาสมุทรจนมาถึงฝั่งและได้พบกับความจริงแท้ก็คือต้นไม้แห่งคุณ

¹⁵³ทรงธรรม ปานสกุณ, "ร่องรอยพระพุทธศาสนาในอาณาจักรเขมรโบราณก่อนพุทธศตวรรษที่ 17" (สาขาวิชาเขมรศึกษา ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548), 137.

หายนั่นเอง และในโคลกที่ 12 ก็มีคำว่า “คุษยาม ฤต” เปรียบเสมือนคนนอกศาสนาเมื่อได้ดื่มน้ำอมฤตแห่งคุษยะแล้วก็จะได้พบกับความสุขที่แท้จริง การดื่มน้ำอมฤตแห่งคุษยะ ก็คือการปฏิบัติตามกฎของคัมภีร์ อันได้แก่ การบูชาพิธีกรรม การสวดมนตร์ และการฝึกโยคะ ดังข้อความที่ยกตัวอย่างในโคลกที่ 4, 10, 12

อิตยาชวา ปรมคุโรระ	ศรุตวา สตุตยา นมสฤตดา
อนุกฤยา มยามฤตยา	ศรีสมาชน นเม สทา 4
ปรัชญาปารมิตานีกา	ตฤกภษายาทิวาริธิม
อุตติริยย คุษยวฤเกษ เต	ศฺรานตาส ตตตวผลาศินะ 10
กาศิกากาวยวาทยาที-	ศิจิตปตมณะ ปิวน
คุษยามฤตถ จิริม โหม-	ชปโยครโสทยตะ 12

คำแปล

ข้าพเจ้าครั้งได้ฟังคำสั่งของพระบรมครูดังนี้แล้ว จึงทำการนมัสการตามคำบอกเล่า ด้วยการสวดดี ข้าพเจ้านอบน้อมนมัสการซึ่งพระศรีสมานั้นด้วยความภักดีตลอดเวลา || 4 ||

ท่านเหล่านั้นมีกองทัพคือ ปัญญาบารมี (มีปรัชญาปารมิตาเป็นกองทัพ) ได้ข้ามมหาสมุทรคือคำอธิบายตรรกศาสตร์ (เนื้อในแห่งปรัชญา) สงบแล้วจึงได้เป็นผู้เสพผลคือ ความแท้จริง(ตัดตวะ) บนต้นไม้แห่งคุษยะ(ความลึกลับ) || 10 ||

ข้าพเจ้า (พระธนู ผู้เขียนจารึกแผ่นนี้) มีจิตใจที่ถูกแผดเผาด้วยไฟ ได้แก่ บทกวีของกาศิกา และเรื่องราวในภายนอก(ศาสนา) เป็นต้น เมื่อได้ดื่มน้ำอมฤตแห่งคุษยะ จึงได้รับรสแห่งความสุขอันเกิดจากการบูชา การสวดมนต์และการปฏิบัติโยคะ || 12 ||

จารึกซับบาก บ้านโคกสะแกราช ตำบลสะแกราช อำเภอปักธงชัย จ.นครราชสีมา

ที่มา : ฐานข้อมูลจารึกในประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

จารกร่องรอยของจารึกซับบากที่สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าอู่ไทยทิติยวรมันที่ 2 (พ.ศ. 1593-1609) เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงอารยธรรมของวัชรยานต้นตระในดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยในพุทธศตวรรษที่ 17 ความเห็นของ J.J. Boeles (1966) เคยเสนอว่า ลัทธิเหวัชระเจริญรุ่งเรืองอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 17 และมีจุดกำเนิดที่พินายบนที่ราบสูงโคราชก่อนที่จะแพร่ไปสู่เขมร แต่จารึกซับบากซึ่งเพิ่งค้นพบภายหลัง

คัมภีร์สันสกฤตในนิกายตันตระวัชรยานแต่ละเล่มอาจมีเนื้อหาประติมานวิทยาแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับช่วงเวลาในการแต่งคัมภีร์นั้นๆ เพราะได้มีการพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ ขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

ปราสาทหินพิมายน่าจะได้รับการสร้างขึ้นตามคติและแนวคิดวัชรยานตันตระที่แพร่หลายอยู่ในกัมพูชาและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยในช่วงพุทธศตวรรษที่ 17 ในขณะที่ Pia Conti ได้สรุปผลการศึกษาของเธอว่าที่ปราสาทหินพิมายแสดงให้เห็นร่องรอยของวัชรยานตันตระที่เจริญอยู่ในกัมพูชาในช่วงพุทธศตวรรษที่ 15 เทพเจ้าที่ปรากฏที่พิมาย เช่น วัชรปาณี ไตรโลกยวิชยะ และพระพุทธรูปนาคปรก เป็นเทพที่มีบทบาทสำคัญ ในขณะที่รูปเคารพของพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร และเทพีปรัชญาปารมิตายังมีบทบาทน้อย แต่รูปเคารพทั้งสองจะมีบทบาทโดดเด่นในอีกราว 80 ปีต่อมา¹⁵⁶

ทับหลังเหนือประตูห้องครรภคฤหะด้านทิศเหนือ ปราสาทหินพิมาย

พินิจ : Pia Conti.(2014). "Tantric Buddhism at Prasat Hin Phimai : A New Reading of Its Iconographic Message." In *Before Siam : Essays in Art and Archaeology*.

Bangkok : River Books and The Siam Society, 393.

¹⁵⁶ เรื่องเดียวกัน, 269-271.

ภาพขยายอักษะ ทับหลังเหนือประตูห้องครรภคฤหะด้านทิศเหนือของปราสาทประธาน
ปราสาทหินพิมาย

ที่มา : Pia Conti.(2014). “Tantric Buddhism at Prasat Hin Phimai : A New Reading of Its Iconographic Message.” In Before Siam : Essays in Art and Archaeology. Bangkok : River Books and The Siam Society, 393.

เนื้อหาในบทที่ 4 นี้ ผู้วิจัยได้บรรยายถึงเรื่องของลัทธิศักดิ์ที่เป็นแรงเสริมให้พระชยานิพุทธมีพลังที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แนวคิดเรื่องมณฑลและเทพเจ้าที่แตกหน่อมาจากสายตระกูลต่างๆ เป็นสัญลักษณ์ของคัมภีร์นิกายตันตระวัชรยาน ทฤษฎีเรื่องมนตร์และพีชมนตร์เป็นเครื่องประกอบพิธีกรรมตันตระที่สำคัญในการบรรลุ แนวคิดเรื่องโพธิจิตซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปฏิบัติตามแนวทางอันลึกลับก็ต้องอาศัยการกระทำพิธีที่แปลกพิสดารหรือการกระทำที่สุดโต่ง ทรรศนะเชิงเปรียบเทียบคัมภีร์หรือการวิจารณ์จากนักวิชาการทั้งหลายส่วนใหญ่จะมีการถกเถียงกันเรื่องของการกำหนดช่วงเวลาการกำเนิดคัมภีร์โดยการศึกษาเปรียบเทียบกับคัมภีร์อื่นๆ หัวข้อสุดท้ายจะกล่าวถึงคัมภีร์คฤหะสมาชตันตระที่ส่งอิทธิพลในประเทศไทย อันได้แก่ จารึกชับบาก กับปราสาทหินพิมาย เป็นต้น

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

คัมภีร์คหุยสมาชตันตระเป็นคัมภีร์ที่สำคัญอย่างยิ่งในพระพุทธศาสนานิกายตันตระสายวัชรยาน ไม่ปรากฏชื่อผู้รจนา แต่สันนิษฐานจากหลักฐานและความเห็นของนักวิชาการหลายท่านเชื่อว่า คัมภีร์น่าจะถูกแต่งขึ้นในศตวรรษที่ 3 ในยุคของท่านอสังคะ และแต่งเรื่อยมาเพื่อการพัฒนาในอีกหลายศตวรรษโดยเหล่าสัทธาจารย์ตันตระ แต่อย่างไรก็ตาม ช่วงเวลาการถือกำเนิดของคัมภีร์นี้ต้องอ้างอิงการเชื่อมโยงกับคัมภีร์อื่นๆในนิกายเดียวกันด้วย คัมภีร์มีทั้งหมด 18 บท บทที่ 1-17 ถูกแต่งขึ้นก่อน ส่วนบทที่ 18 ซึ่งเป็นบทสรุปของเรื่องราวทั้งหมดถูกแต่งขึ้นในภายหลังหลังจากที่ส่วนแรกถูกแต่งขึ้นอย่างน้อย 1 ศตวรรษ และบทสุดท้ายนี้ถือว่าเป็นบทที่สำคัญที่สุดของคัมภีร์

ลัทธิศักติถูกนำเข้ามาผสมผสานให้มีบทบาทสำคัญในพระพุทธศาสนานิกายตันตระสายวัชรยานโดยเฉพาะในการปฏิบัติโยคะ ตันตระกุลพระพุทธเจ้าทั้ง 5 องค์แห่งนิกายมหายานจึงต้องมียานาคูบารมีเพื่อให้กำเนิดทายาทประจำตระกูลของตนและเทพเจ้าต่างๆประจำสายของแต่ละตระกูลก็จะมีคู่ศักติประจำองค์อีกด้วย พระพุทธสูงสุด(วัชรธรหรือวัชรสัตว์) พระตถาคต พระโพธิสัตว์ และเทพเจ้าทั้งหลายได้ประทับอยู่ในแต่ละทิศของมณฑลตามการเปล่งมนตร์ของพระพุทธสูงสุด มณฑลที่ได้สร้างขึ้นมานี้เพื่อเป็นการสำแดงพลังอำนาจของพระองค์ในรูปแบบต่างๆซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพระองค์และเพื่อสั่งสอนเหล่าพระพุทธ พระโพธิสัตว์ และทวยเทพต่างๆที่มาประชุมล้อมรอบพระองค์ นอกจากนี้พระธยานิพุทธยังเป็นตัวแทนของชั้น 5 ซึ่งเป็นการสร้างสรรพสิ่งทั้งปวงในจักรวาล พระธยานิพุทธทั้ง 5 รวมเข้ากับศักติของตนเป็นการเสริมชั้นให้เกิดพลัง ในคัมภีร์ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของเทพเจ้าต่างๆและมนตร์ประจำองค์ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากเทพเจ้าของศาสนาฮินดู

สาระในด้านพิธีกรรมที่ถูกกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ในคัมภีร์ตั้งแต่แรกเริ่ม คือการใช้ชีวิตอย่างสุดโต่ง เช่น การเสพสุราเมรัย เสพสังวาส เสพเนื้อต้องห้ามในพระไตรปิฎก พุทธเจ้าบุชชาญสัตว์ ลักขโมย เป็นต้น การกระทำที่ดูเหมือนผิดศีลธรรมเช่นนี้ ทำให้คนนอกศาสนาหรือต่างนิกายเข้าใจว่าสำนักตันตระนี้เป็นลัทธิที่น่ารังเกียจและเลวร้ายมาก แต่อย่างไรก็ตาม การกระทำเหล่านี้ชาวตันตระถือว่าเป็นเครื่องประกอบของการปฏิบัติโยคะให้บรรลุถึงโพธิจิต ลักษณะของโพธิจิตตามวิถีของตันตระนั้นจะมีความเร้นลับเหนือธรรมชาติซึ่งผู้ที่เข้าใจโพธิจิตได้อย่างลึกซึ้งต้อง

บรรลุถึงการฝึกโยคะขั้นสมบูรณ์แล้วเท่านั้น ดังนั้น โภจิจิตของต้นตอเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเพราะเป้าหมายหลักคือการพัฒนาจิตเพื่อให้บรรลุถึงพลังเหนือธรรมชาติผ่านการฝึกโยคะ ในคัมภีร์คฤหยาสมาชามีแต่คำศัพท์และประโยคที่เกี่ยวข้องกับความลึกลับทางจิตและให้ตีความหมายเพื่อชี้แนะแนวทางของชีวิตในการฝึกพลังให้สูงขึ้น เช่นคำว่า อภิเชก สมยะ มุทรา วัชระ เป็นต้น

นอกจากแนวคิดเรื่องเทพเจ้า มณฑล ศักติ หรือพิธีกรรมที่ปรากฏในคัมภีร์แล้วนั้น แนวคิดที่ถือว่าสำคัญที่สุดของคัมภีร์นี้ก็คือ แนวคิดเรื่องโยคะและขั้นตอนการปฏิบัติ โยคะในคัมภีร์นี้ถือเป็นโยคะต้นตอระดับสูงซึ่งสอนถึงการทำสมาธิหรือฝึกโยคะในรูปแบบต่างๆ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องระบบโยคะของคัมภีร์คฤหยาสมาชิต้นตอเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากและซับซ้อน ในบทสุดท้ายของคัมภีร์ซึ่งแต่งในภายหลังพยายามที่จะสังเคราะห์ประเภทต่างๆของโยคะไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนใหญ่ คือ ชั้นเสวา ชั้นอุปสาธนะ ชั้นสาธนะ ชั้นมหาสาธนะ ซึ่งทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ ก็ผสมอยู่ในโยคะทั้ง 2 แบบ คือ แบบสามานยะ(ทั่วไป) และแบบสมบูรณ์(ขั้นสูง)

โยคะในชั้นสามานยะหรือขั้นต้นนั้นเป็นขั้นของแนวทาง ส่วนโยคะในขั้นสมบูรณ์นั้นเป็นขั้นแสดงให้ประจักษ์ ในขั้นต้นนั้นมีความสำคัญอย่างมากเพราะแสดงให้เห็นถึงแนวทางของทฤษฎีลมปราณ ผู้ปฏิบัติในขั้นนี้ต้องเข้าใจลมปราณที่เกิดโดยธรรมชาติซึ่งไม่สามารถที่จะรับรู้ด้วยอารมณ์ทั่วไปได้ ในขั้นตอนที่สมบูรณ์เป็นกระบวนการผสมผสานลมปราณในหนทางที่พิสดารและลึกลับ ดังนั้นจึงต้องเข้าใจในขั้นต้นเสียก่อนที่จะเริ่มกระบวนการในขั้นต่อไปได้ ในคัมภีร์ได้กล่าวถึงคำชี้แนะแนวทางเพื่อบรรลุสู่พุทธภาวะโดยผ่านกระบวนการของโยคะ และโดยวิธีการปฏิบัติบูชาเพื่อรับพลังอันลึกลับที่หลากหลาย ในบทที่ 18 ของคัมภีร์กล่าวถึงความสำเร็จหรือสิทธิที่ประกอบไปด้วย 2 แบบ คือ แบบทั่วไป กับแบบสมบูรณ์ นักสิทธิ์หรือผู้สำเร็จเป็นที่รู้จักกันดีว่าอยู่ในขั้นสามัญหรือแบบแรก ส่วนพุทธะคือการบรรลุถึงพุทธภาวะอยู่ในขั้นสูงสุดหรือแบบที่สองซึ่งผู้ฝึกถึงขั้นนี้จะเสมือนเป็นตัวตนของพุทธะ

ขั้นตอนการอภิเชกซึ่งเป็นพิธีกรรมสุดท้ายของอาจารย์กับศิษย์สาวกในคัมภีร์นั้นมีอยู่ในรูปแบบต่างๆ แต่หนึ่งในนั้นมีพิธีกรรมอภิเชกที่ต้องใช้ศักดิ์ร่วมกับด้วย สิทธาจารย์ผู้ทำพิธีต้องนำหญิงสาวมาร่วมพิธีอภิเชกกับศิษย์ของตนโดยให้พระตถาคตเป็นสักขีพยาน แล้วอาจารย์นำมือวางบนศีรษะของศิษย์ โดยถือว่าภาวะแห่งพุทธะไม่สามารถที่จะบรรลุได้ด้วยพิธีกรรมอื่นๆ นอกจากพิธีการอภิเชกของอาจารย์ ฉะนั้นหากศิษย์ผู้ฝึกปฏิบัติไม่ได้รับพรหรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ก็ไม่สามารถบรรลุในขั้นสมบูรณ์นี้ได้

คัมภีร์คฤหยสมาชตันตระถูกเขียนขึ้นในรูปแบบของสังคีติคือ เริ่มเรื่องด้วยประโยคที่ว่า “ข้าพเจ้าได้สดับมาดังนี้ สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาค...” และมีการประชุมถามตอบกันระหว่าง พระพุทธเจ้ากับพระโพธิสัตว์สาวก โดยพยายามทำให้เชื่อว่าเป็นคำสอนของพระศากยมุณีในสมัย พุทธกาลจริงโดยที่ยังไม่ได้รับการเปิดเผยคำสอนเหล่านั้นในสมัยนั้น นิกายหินยานและมหายานที่ เกิดขึ้นในสมัยแรกมีกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เคร่งครัดมากสำหรับผู้ปฏิบัติสามารถบรรลุเป็นพุทธะได้ยาก เนื่องจากต้องใช้เวลาในการปฏิบัตินานเกินไปหรือบางที่ต้องสังขมบารมีข้ามภพข้ามชาติ แต่ใน กระบวนการฝึกปฏิบัติของคัมภีร์คฤหยสมาชตันตระแห่งนิกายวัชรยานสามารถบรรลุได้ในเวลาอันสั้น หรือบรรลุได้ในชาติเดียวโดยไม่ต้องใช้เวลาหลายชาติ จึงถือได้ว่านิกายตันตระนั้นมีคำสอนที่เป็น หลักสูตรเร่งรัดสามารถบรรลุผลหรือตรัสรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้น จึงทำให้คำสอนในนิกาย ตันตระสายวัชรยานเป็นที่นิยมของพุทธศาสนิกชนมาตั้งแต่ยุคแรกเริ่มของนิกายนี้จนถึงปัจจุบัน ในขณะที่นักวิชาการศาสนาบางท่านตีความไปในทางเชิงดูถูกว่าแนวทางนี้เป็น คำสอนที่เลวร้าย เพราะยังมีความไม่เข้าใจจุดที่สำคัญของวิถีแห่งตันตระ

ข้อเสนอแนะ

จากการได้ศึกษาคัมภีร์คฤหยสมาชตันตระ ศึกษาเรื่องราวความลึกลับและคำสอนที่พิสดารที่ ปรากฏในคัมภีร์ ผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นต่างๆที่น่าสนใจ ควรนำมาศึกษาค้นคว้าให้กว้างขวาง ยิ่งขึ้นไปอีกในการต่อยอดความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อข้อมูลทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น ได้แก่

1. ศึกษาวិเคราะห์เรื่องไวยากรณ์และภาษาศาสตร์ในคัมภีร์คฤหยสมาชตันตระ
2. ศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของเทพเจ้าและสัญลักษณ์ต่างๆที่ปรากฏในคัมภีร์คฤหยสมาชตันตระ
3. ศึกษเปรียบเทียบพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ และเทพเจ้าต่างๆในคัมภีร์คฤหยสมาชตันตระและคัมภีร์นิกายตันตระเล่มอื่น
4. ศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์ตันตระเล่มอื่นๆที่น่าสนใจ เช่น คัมภีร์นิชปันนโยคาวลี คัมภีร์มัญชุศรีมูลกัลป์ คัมภีร์กาลจักระตันตระ คัมภีร์สาธนมาลา คัมภีร์จิตตวิสุทธิปกรณ์ คัมภีร์ชญาสิทธิ เป็นต้น

อภิธานศัพท์

กฤษณาลี	ศักดิ์(คู่ครอง) ในบทที่ 4 หมายถึง นางมามกี
จินตามณี	อัญมณีที่มีค่ายิ่ง เป็นคำเปรียบเปรยและอุปมาหมายถึงความโลภ ซึ่งเป็นตัวแทนสมมติตัวตนของพระรัตนสัมภาวะ
ชาติกา	ดอกพุทธรักษาหรือมะลิกำยานยาว มีถิ่นกำเนิดในประเทศอินเดีย เป็นไม้ดอกหอม สีขาว ห้าแฉก ถือว่าเป็นดอกไม้ในวรรณคดี
ชินชிக	เป็นสัญลักษณ์มนตรีสำคัญของพระไวโรจนะ
ทากิณี	นางผู้เดินไปในอากาศ มีทั้งปางปกติและปางดุร้าย ปางปกติมี 6 องค์ คือ พุทธทากิณี วัชรทากิณี รัตนทากิณี ปัทมทากิณี กรรมทากิณี วิศ्वทากิณี ปางดุร้าย คือ สรวรพุทธทากิณี สิงหวัคตรา มกรวัคตรา วัชรวรราหิ และมีทากิณีประจำฤดูกาลอีก 4 องค์ คือ วัสสันตเทวี คิมหันตเทวี ศรีรทเทวี และเหมันตเทวี โดยปกติทากิณีมักจะปรากฏอยู่ในปางยับ-ยุม แต่มีทากิณีบางองค์ที่ปรากฏอยู่องค์เดียวเดี่ยวๆ ได้แก่ วัชรวรราหิ วัชรโยกิณี วัชรไนราตมยา
โทสะ	เป็นอารมณ์ของชายาของอักษิภยยะ อยู่ตรงกลาง
ธาตุทั้ง 5	ดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศ ซึ่งเป็นตัวแทนธาตุของพระพุทธเจ้าทั้ง 5
นปุงสกะ	การรวมเป็นหนึ่งเดียวกันของชายหญิง รวมทั้งการรวมกิเลสเข้าด้วยกันคือ ราคะ โมหะ โทสะ เมื่อปฏิบัติมนต์จนมาถึงจุดที่บรรลุ จะไม่มีการแบ่งแยกความเป็นสอง
ปรัชญาธฤก	เป็นสัญลักษณ์มนตรีสำคัญของพระอโหมสสิทธิ
ปัญญาทั้ง 5	พระธยานิพุทธทั้ง 5 องค์
ปารมิตา	การข้ามถึงฝั่งอันสมบุรณ์
ภุรชะ	ต้นเบิร์ช(Birch) มีอยู่ประมาณ 40 สายพันธุ์ ปัจจุบันเป็นต้นไม้ประจำชาติของรัสเซีย ชื่อทางวิทยาศาสตร์ชื่อ Betula สีเปลือกลำต้นของมันเป็นสีขาว โพลน คนสมัยโบราณมักจะลอกเปลือกมันออกมาเพื่อเขียนหรือจารตัวหนังสือ ในลำต้นเบิร์ชจะมีน้ำหวาน ให้เจาะรูที่ลำต้น น้ำหวานจะไหลออกมา เอาไปใช้ในการจัดทำไวน์และน้ำเชื่อม ใบจากต้นไม้เป็นรูปสามเหลี่ยมและหยักบนขอบ จะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองในฤดูใบไม้ร่วง ผลไม้

	เรียกว่า Samara ดอกไม้จะจัดอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่า catkins ห้อยลงมาจากกิ่งไม้ในฤดูร้อน
มหามังสะ	เนื้อที่มีค่า หมายถึง เนื้อมนุษย์
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเป็นบุคลาธิษฐานทั้ง 10 ลีลาของพระแม่ทศกัศคิ (Adi Śakti) พระเจ้าสูงสุดฝ่ายหญิงของชาวฮินดูต้นตระกูล ซึ่งเป็นพลังสตรีเพศคู่กับพระปรเมศวรในแต่ละลีลาหรืออวตาร ได้แก่ 1. กาลีคู่กับมหากาล 2. ตาราคู่กับอกโชภย 3. โชทศีคู่กับศิวะ 4. ภวเนศวรีคู่กับตรมพก 5. ไกรวีคู่กับทกษิณามูรติ 6. ฉินนมस्ताคู่กับกพนธ 7. ชูมาตีคู่กับกลาไกรว 8. พคลามูขีคู่กับเอกวัตตร(มหาธูทร) 9. มาตงคีคู่กับมาตงค 10. กมลาคู่กับวิษณุ(สทาศิว) แนวคิดเรื่องมหาวิทยาลัยเป็นการสนับสนุนพัฒนาการของลัทธิศักติ ต่อมาก็มีการเพิ่มลีลาของพระแม่แห่งมหาวิทยาลัยขึ้นมาอีก ได้แก่ ฉาณฑโยคีศวรี ลมุตยามา ตริปฏา วนทุรคา ชูลินี อศวารูตมา ตริโลกยวิชยา มหาวาราหิ อนนปุรณา ในด้านพุทธตันตระของคัมภีร์คฤหยสมาช มหาวิทยาลัยหมายถึง พระนางตารา กับพระอักษโยภยะ
มหาสารณะ	ผู้สำเร็จที่ยิ่งใหญ่ซึ่งได้บรรลุถึงโยคะขั้นสุดท้าย
โมหะ	เป็นอารมณ์ของชายาของไวโรจนะ อยู่ทางทิศตะวันออก
ยฆานตกะ	ผู้ทำลาย พระยม เป็นเทพผู้ปกป้องของชาวลามะ เชื่อกันว่าเป็นภาคดุร้ายของพระมีณูชรีเพื่อปราบพระยม รูปลักษณ์มีศีรษะเป็นวัว กายสีน้ำเงินเข้ม ผมสีน้ำตาล สวมพวงมาลัยหวักะโหลก เฝ้าเหยียบบนร่างของมนุษย์ อสูร และยักษ์ ถืออาวุธมากมาย เช่น จักร จินตามณี ไม้เท้า พระขรรค์ ค้อน วัชระ ดอกบัว ฯลฯ ศักติคือ วิทยาธรา นอกจากนี้ ยฆานตกะยังมีรูปลักษณ์อื่นๆอีกมากมาย เช่น วัชรไภรวะ(vajra bhairava) ซึ่งมี 9 หัว 32 แขน และ 16 ขา ลักษณะแบบนี้คล้ายกับยิติม(เทพผู้ปกป้องธรรม) อีก 2 องค์ คือ เทรุกะ และมหากาฬ
โยคะ 6 ส่วน(องค์)	การฝึกโยคะขั้นสูง ได้แก่ 1.ปรตยาหาร 2.ธยาน 3.ปราณายาม 4.ธารณา 5.อนุสมฤติ 6.สมาธิ
รติ(รัก)	เป็นอารมณ์ของรัตนสัมภาวะ อยู่ทางทิศใต้
รัตนธฤก	เป็นสัญลักษณ์มนตรีสำคัญของพระรัตนสัมภาวะ
ราคะ	เป็นอารมณ์ของชายาของอมิตากะ อยู่ทางทิศตะวันตก

รุทร	เทพเจ้าสมัยฤๅกเวทเป็นอีกชื่อของพระศิวะ พระพรหมเป็นผู้ให้กำเนิดพระรุทรโดยประทานนามให้ถึง 8 นาม ได้แก่ ภาว ศรว ปศุบัติ อุกร มหาเทวรุทร อีสาน และอศนิ มนุษย์ทั่วไปจะนับถือบูชาเทพองค์นี้ในนามของพระรุทรอันเป็นชื่อ 1 ใน 8 นามซึ่ง “รุทร” นี้ แปลว่า “ร้องไห้” สำหรับนามอื่นๆอีก 7 นามนั้นยังไม่เป็นที่นิยมนัก พระรุทรเป็นเทพที่ยิ่งใหญ่และเป็นที่เคารพบูชาอย่างมากในยุคพระเวท โดยถือกันว่าพระรุทรเป็นเทพผู้ทำลายล้างสิ่งชั่วร้าย แล้วให้พระพรหมสร้างสิ่งดีงามขึ้นมาใหม่
โลเกศวร	เป็นพระสาวกที่เกิดจากพระอมิตาภพุทธเจ้าซึ่งอยู่ในดินแดนสุขาวดีของพระองค์ ในคัมภีร์นี้พระโลเกศวรหมายถึงพระอมิตาภะ
วัชระ 4 จุด	พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และธรรมชาติแห่งพุทธะ(Buddha-nature) ซึ่งหมายถึงการตรัสรู้
วัชระฤๅก	เป็นสัญลักษณ์มนตรีสำคัญของพระอักโขภยะ
วัชระและดอกบัว	อวิยะเพศชายและอวิยะเพศหญิง
วัชระอารมณ์	วัชระเป็นอารมณ์ของชายาของอโมขสิทธิ อยู่ทางทิศเหนือ
สถานะทั้ง 5	อารมณ์ความรู้สึกทั้ง 5 ประการ อันได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส
สมยะทั้ง 5	ประสาทสัมผัสทั้ง 5
สังวร	การยับยั้งชั่งใจ
สาธนะ	เครื่องมือไปสู่ความสำเร็จ, การบรรลุถึงประโยชน์แห่งผู้สำเร็จ
เสวา	การเข้าถึงการบูชา เป็นการฝึกโยคะขั้นสามัญ
สูตร	รูปแบบ หรือฟอร์ม เป็นการชิงเส้นด้ายให้เป็นมณฑล แล้วแบ่งเส้นตามส่วนที่เราต้องการจะโรยผงสีให้เป็นรูปร่างต่างๆตามรูปแบบของเส้นด้าย
หญ้าฝรั่น	เชื่อว่าเป็นพืชพื้นเมืองแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เอเชียไมเนอร์ อิหร่าน และแคว้นแคชเมียร์ของอินเดีย และเข้าใจว่ามีการนำเข้าไปยังแผ่นดินจีนเมื่อครั้งถูกมองโกลรุกราน หญ้าฝรั่นนั้นเป็นสมุนไพรที่มีสรรพคุณมากมาย และเป็นเครื่องเทศที่มีราคาแพงมากที่สุดในโลก มีลักษณะเป็นดอกสีม่วง มีเกสรตัวเมียสีแดงอยู่บนดอกหญ้า ใน 1 ดอกจะมีเกสร 3 อัน ให้เก็บเกสรนั้นนำมาวางแผ่วไว้ในแดด แสงไฟที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง นำมาแต่งรสชาติและกลิ่นของอาหาร ในอินเดียสมัยโบราณหลังพระพุทธรเจ้าเสด็จปรินิพพานไม่นานนัก เหล่าพระสงฆ์นำเกสรหญ้าฝรั่นมากลั่นเป็นสีย้อมจีวร

	สีเหลืองทอง และสีย้อมดังก่อว้างใช้สำหรับภูษาอาภรณ์ของกษัตริย์ในหลายวัฒนธรรมด้วย
หัยครีพ	ในพุทธตันตระนั้น ถือกำเนิดมาจากตระกูลดอกบัวซึ่งเป็นตระกูลของพระอมิตาภะกับพระอวโลกิเตศวร พระองค์ได้แบ่งภาคมาเป็นเทพแห่งความโกรธ ส่วนพระหัยครีพในศาสนาฮินดูเป็นอวตารภาคหนึ่งของพระนารายณ์ มีเศียรเป็นม้า ตามตำนานเล่าว่า เมื่อครั้งสร้างโลกมีอสูร 2 ตนคือ มธุ(Madhu) และไกฏภะ(Kaitābha) ได้ขโมยคัมภีร์พระเวทไปจากพระพรหม พระนารายณ์จึงอาสาอวตารเป็นพระหัยครีพเพื่อนำพระเวทกลับคืนมา
หาลาหละ	หาลาหละ หรือ กาลากูฏ เป็นชื่อของยาพิษร้ายแรงที่เกิดจากการกวนเกษียรสมุทรของเหล่าเทวดาและอสูร พระศิวะเป็นผู้กลืนยาพิษนั้นเพื่อปกป้องไม่ให้พิษนั้นตกมายังโลก จนพระศอกกลายเป็นสีน้ำเงินเข้ม ได้ชื่อว่า “นีลกันฐ์ (nīlakaṅṭha)
อนุตรโยคตันตระ	การปฏิบัติโยคะในชั้นที่ 4 ถือเป็นขั้นสุดท้ายของผู้ปฏิบัติจนเป็นผู้สำเร็จอย่างเต็มตัว
อาโรลิต	เป็นสัญลักษณ์มนตรีสำคัญของพระอมิตาภะ
อินทรีย์ทั้ง 2	อวัยวะเพศชาย(ลิงค์)ของพระตถาคตกับอวัยวะเพศหญิง(โยนี)ของนางคูบารมีร่วมสัมพันธ์กัน
อุปสาธนะ	กระบวนการเข้าถึงความเป็นผู้สำเร็จ

รายการอ้างอิง

- A. Fadul, Jose. *Encyclopedia of Theory & Practice in Psychotherapy & Counseling*. London: Lulu Press Inc, 2014.
- A. Hatcher, Brian. *Hinduism in the Modern World*. New York Routledge, 2016.
- Bagchi, S. *Guhyasamājatantra / Buddhist Sanskrit Texts No.9*. Darbhanga: The Mithila Institute, 1965.
- Benoytosh, Bhattacharyya. *Guhyasamaja Tantra or Tathagataguhya*. Baroda: Oriental Institute, 1967.
- . *The Indian Buddhist Iconography*. Calcutta: K.L. Makhopadhyay, 1958.
- . *Sādhanaṁāṁ Vol.I, Vol. II*. Baroda: Oriental Institute, 1968.
- . *Two Vajrayana Works : Jñānasiddhi*. Baroda: Oriental Institute, 1929.
- Bhattacharyya, Benoytosh. *An Introduction to Buddhist Esoterism*. Delhi: Motilal Banarsidass, 1989.
- Brill, E.J. . *Brill's Encyclopedia of Buddhism. Volume 1: Literature and Languages*. Leiden: Brill Academic Publishers, 2015.
- Britannica. *Britannica Concise Encyclopedia*. Chicago: Encyclopedia Britannica. INC, 2006.
- C. Huntington, John, Dina Bangdel, and Robert A. F. Thurman. *The Circle of Bliss: Buddhist Meditational Art*. Chicago: Serindia Publications, 2003.
- Cornu, Philippe. *Dictionnaire Encyclopédique Bouddhisme*. Paris: Editions du Seuil, 2001.
- Eugene Donaldson, Thomas. *Iconography of the Buddhist Sculpture of Orissa. Vol. 1*. New Delhi Indira Gandhi National Centre for the Arts, 2001.
- Feuerstein, Georg. *The Yoga Tradition: Its History, Literature, Philosophy and Practice*. Arizona: Hohm Press, 1998.
- Fremantle, Francesca. *A Critical Study of the Guhyasamāja Tantra*. London: University of London Library, 1971.
- Groner, Paul. *A History of Indian Buddhism : From Śakyamuni to Early Mahāyāna*. Delhi: Motilal Banarsidass, 1998.
- Gyatso, Akhu Sherab *Sacred Words of Lord Akshobhya. Translated by Geshe Thubten Jinpa*. New York Gere Foundation, 1999.

- Jamgön Kongtrul Lodrö Tayé. *The Treasury of Knowledge Systems of Buddhist Tantra. Book 6, Part 4*. New York: Snow Lion Publications, 2005.
- Keisho. et al, Tsukamoto. *Bongo Butten No Kenkyu Iv Mikkyo Kyoten Hen ; a Descriptive Bibliography of the Sanskrit Buddhist Literature : Vol. Iv : The Buddhist Tantra*. Kyoto: Heirakuji-Shoten, 1989.
- Kern, Hendrik. *Manual of Indian Buddhism*. Strassburg: Verlag Von Karl J. Trubner, 1896.
- Laffont, Robert. *Dictionnaire De La Sagesse Orientale*. Paris: Editions Robert Laffont, 1989.
- Liebert, Gosta. *Iconographic Dictionary of the Indian Religions : Hinduism -Buddhism-Jainism*. Leiden: E. J. Brill, 1976.
- Mahamahopādhyāya, T. Ganapatisastri. *The Aryamanjusrīmulakalpa Part I*. Trivandrum: The Superintendent, Government Press, 1922.
- Maitreya, Arya. *Buddha Nature : The Mahayana Uttaratantra Shastra*. Canada: Siddhartha's Intent / Khyentse Foundation, 2007.
- Matsunaga, Yukei. *The Guhyasamaja Tantra* Osaka: Toho Shuppan, INC, 1978.
- Mitra, Rajendralala. *The Sanskrit Buddhist Literature of Nepal*. Calcutta: J.W. Thomas, Baptist Mission press, 1882.
- Nāgabodhi. *Śrī-Guhyasamājā-Maṇḍalopāyikā-Vimśati-Vidhi-Nāma*. Peking Tibetan Tripitaka (Vol. 62). Kyoto: Tibetan Tripitaka Research Institute, 1956.
- Nanjio, Bunyiu. *A Catalogue of the Chinese Translation of the Buddhist Tripitaka : The Sacred Canon of the Buddhists in China and Japan.. No. 1056*. Oxford: The Clarendon Press, 1883.
- Patel, Prabhubhai Bhikhabhai *Cittavisuddhiprakarana of Aryadeva*. Calcutta: Visva-Bharati, 1949.
- Philippe Vogel, Jean. *India Antiqua : A Volume of Oriental Studies*. Leyden: E.J. Brill, 1947.
- Poussin, Louis de la Vallée *Pañcakrama*. Gand: La Faculté de Philosophie et Lettres de l'Université de Grand, 1896.
- S. Bagchi. *Guhyasamājatantra or Tathāgataguhyaka / Buddhist Sanskrit Texts No.9*. Darbhanga: The Mithila Institute, 1965.
- Sanghvi, Sukhlal. *Commentary on Tattvārthasūtra of Vācaka Umāsvāti*. Trans. By K.K.Dixit. Ahmedabad: L.D. Institute of Indology, 1974.
- Santideva. *Siksha-Samuccaya : A Compendium of Buddhist Doctrine*. London: John Murray, 1922.
- Sastri, S. Sitarama *The Katha and Prasna Upanishads and Sri Sankara's Commentary*. Madras:

- The India Printing Works, 1923.
- Sharma, Chandraraj. *A Critical Survey of Indian Philosophy*. Delhi: Motilal Banarsidass, 2003.
- Swami Vivekananda. *Patanjali Yoga Sutras*. Delhi: Vijay Goel Publishers, 2012.
- Tobden Dorje, Choying. *The Complete Nyingma Tradition from Sutra to Tantra, Book 15 to 17 the Essential Tantras of Mahayoga Vol.1*. Boulder: Snow Lion, 2016.
- Umānandanātha. *Nityotsava, Published as No. Xxiii of the Gaekwad's Oriental Series*. Baroda: Oriental Institute, 1948.
- Wayman, Alex. *The Buddhist Tantra*. Delhi: Motilal Banarsidass, 1990.
- . *Yoga of the Guhyasamāja Tantra : The Arcane Lore of Forty Verses*. Delhi: Motilal Banarsidass Publishers private limited, 1999.
- Wright, Roger. *The Guhyasamāja Piṇḍikṛta-Sādhana and Its Context*. London: MA Religions School of Oriental and African Studies, University of London, 2010.
- จิรัฏฐา ศาชาชีวะ, ผศ.ดร. วิจารณ์ตันตระในอินเดียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากหลักฐานทางโบราณคดี. กรุงเทพฯ: ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.
- ณัฐจิตต์ เลาหวิระ. "ศึกษาเรื่องศักดิ์ในพุทธตันตระ." บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2548.
- ทรงธรรม ปานสุภณ. "ร่องรอยพระพุทธศาสนาในอาณาจักรเขมร โบราณก่อนพุทธศตวรรษที่ 17." สาขาวิชาเขมรศึกษา ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.
- บุญชัย นิลเกษ. *พุทธศาสนมหายาน*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา, 2562.
- ผศ.ดร. สำเนียง เลื่อมใส. *ภควัทคีตา สารและแนวคิดสำคัญทางปรัชญา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.
- ผาสุข อินทรารุช. *พุทธปฏิมาฝ่ายมหายาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2543.
- พระไตรปิฎกเล่มที่ 11 พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ 3 ทิฆนิกาย ปาฎิกวรรค : กรมการศาสนา. *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง เล่ม 11. พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.* กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2521.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์*. กรุงเทพฯ: พระพุทธศาสนาของธรรมสภา, 2556.
- พระวิมาน คมภีร์ปญฺโญ. "ศึกษาอิทธิพลของตันตระที่มีต่อพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศไทย." บัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2543.
- พระวิสุทฺ์กร เชื้อเกี้ยก. *พระพุทธเจ้าและพระธรรมสูตรฝ่ายมหายาน*. กรุงเทพฯ: หมั่นคุณธรรมสถาน, 2549.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. *จากนาลันทาถึงมหาจุฬาฯ กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2542.*
- ลลิตา ชัยกุล. "พุทธจิตรกรรมทั้งกาลีในลัทธิวัชรยานแบบทิเบตที่เก็บรักษาไว้ที่วัดโพธิ์เย็น (โผยแห่งหย้) อำเภอกำ

มะกาจังหวัดกาญจนบุรีและ มุลนิธิพันคาราอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี." บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 2554.

สมเกียรติ โล่ห์เพชรรัตน์. พุทธตันตระ. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2561.

สมจินต์ สมบูรณ์. พระมหา. อารยธรรมพุทธศาสนาในทิเบต. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2547.

สุมาลี มหณรงค์ชัย. พระชินพุทธะห้าพระองค์. กรุงเทพฯ: ส่องสยาม, 2547.

องค์การสวนพฤกษศาสตร์. พรรณไม้สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เล่ม 3. เชียงใหม่: องค์การสวน
พฤกษศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539.

อภิชัย โพธิ์ประสิทธิ์ศาสตร์. พระพุทธศาสนามหายาน. พิมพ์ครั้งที่ 1 ed. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สุดาพร เขียวงามดี
วัน เดือน ปี เกิด	26 สิงหาคม 2525
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลหัวเฉียว
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2548 ปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะโบราณคดี ม.ศิลปากร พ.ศ. 2554 ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาสันสกฤต ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะโบราณคดี ม.ศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	50/150 ม.1 ซอยอนามัย 48 ถ.เพชรเกษม 69 หนองแขม กทม. 10160
ผลงานตีพิมพ์	สุดาพร เขียวงามดี. คติความเชื่อเรื่องพระพุทธรูปเจ้าในเถรวาทและพุทธตันตระ. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (มีนาคม-เมษายน 2563), 777-789.

